

Antiphon III 13

copy 12

ANTIPHONTIS
ORATIONES XV.

RECOGNOVIT
ANNOTATIONEM CRITICAM
ET
COMMENTARIOS

ADIECIT
EDUARDUS MAETZNER.

BEROLINI, POSNANIAE, BIDGOSTIAE,
FORMIS ET SUMPTIBUS E. S. MITTLERI.

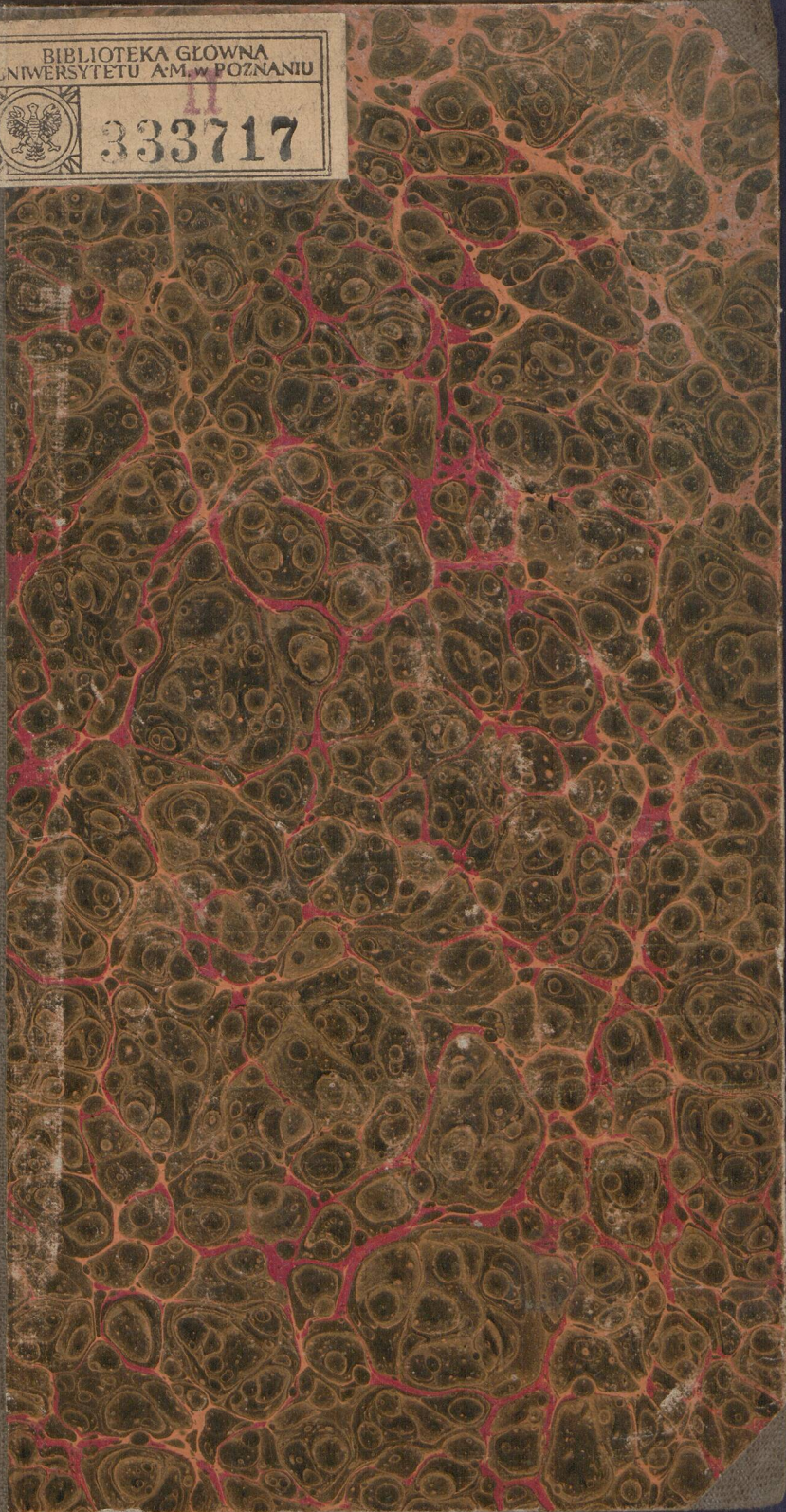
1838.

K

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
UNIWERSYTETU A.M. w POZNANIU

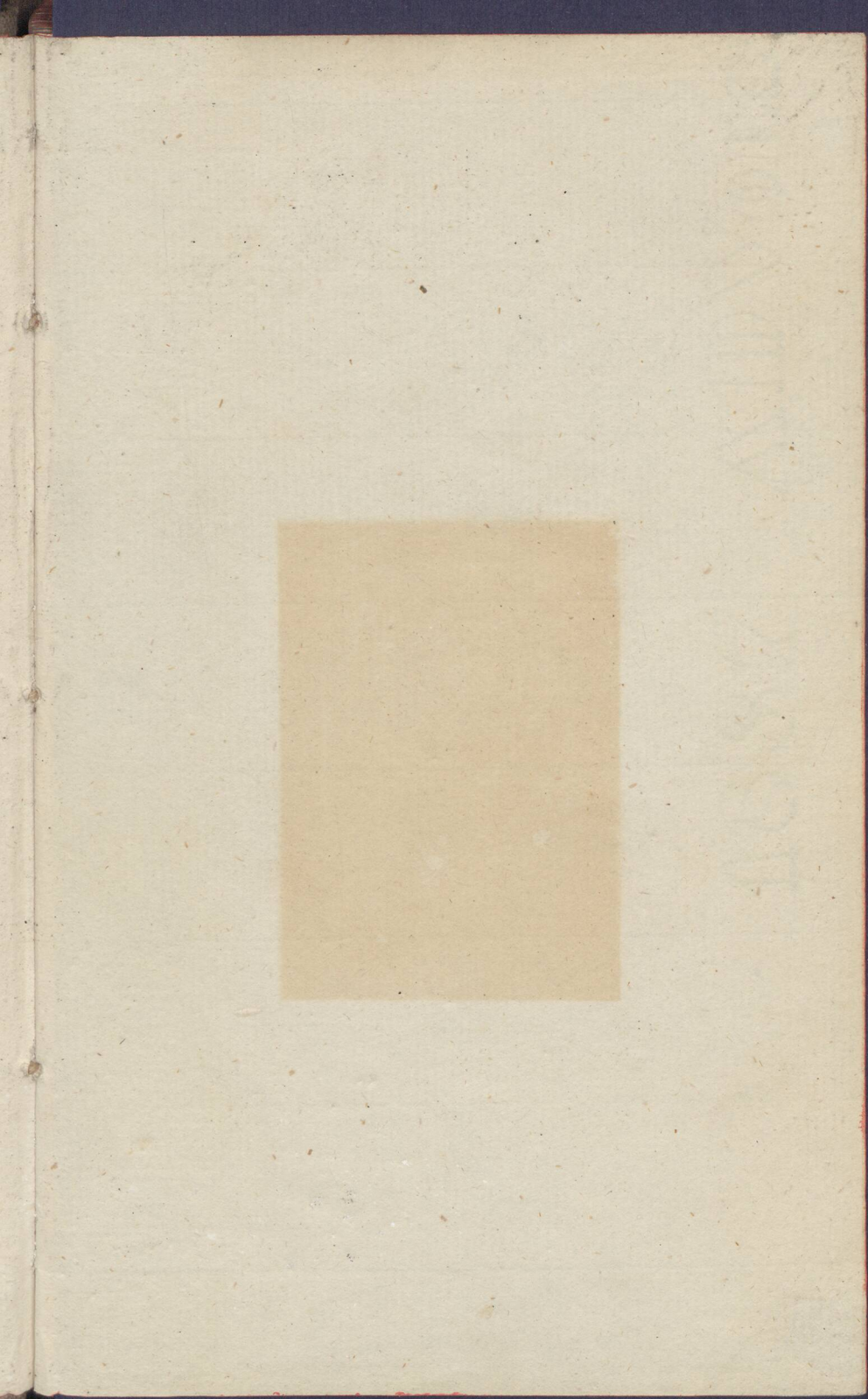

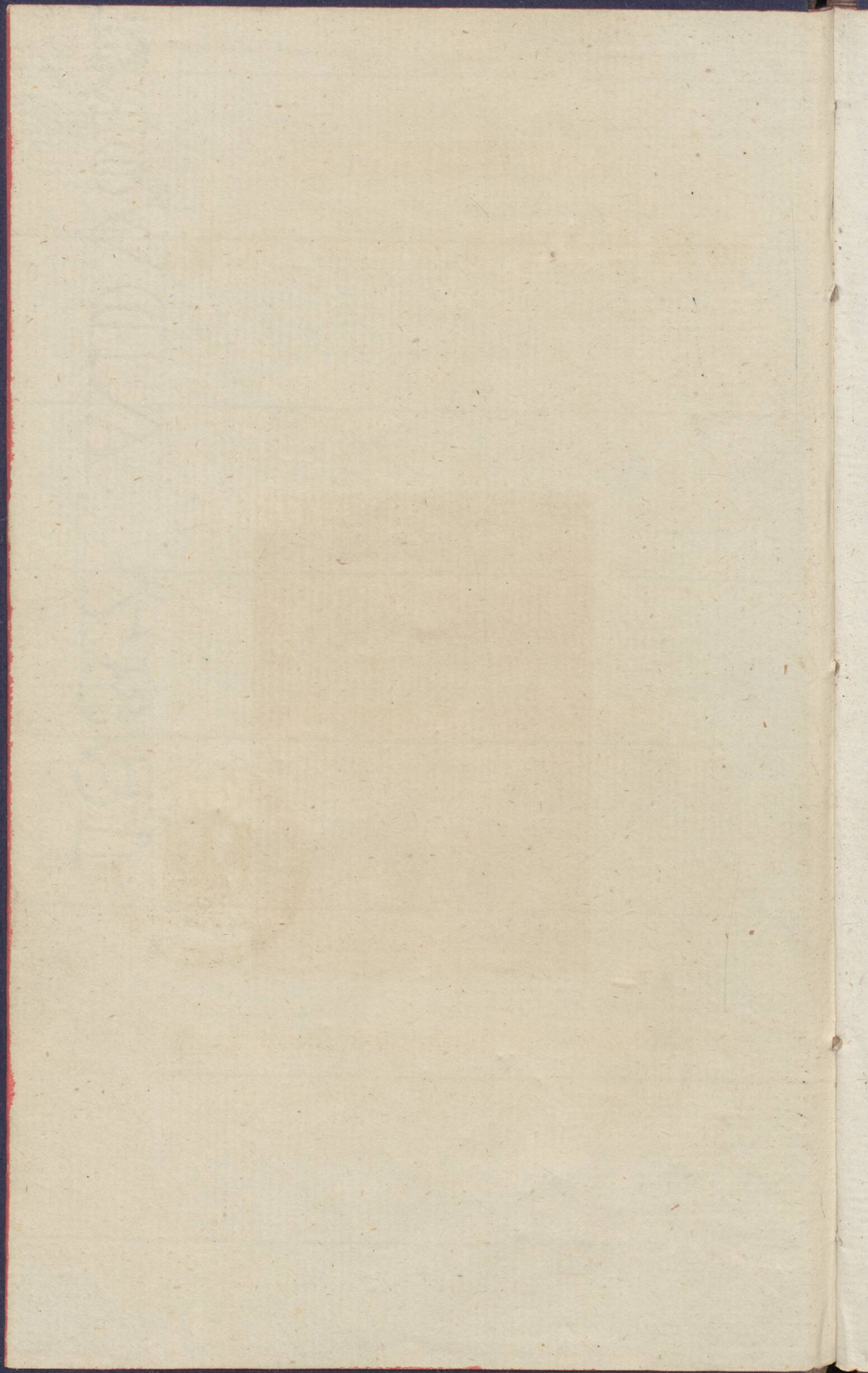
II
333717

Dar Kurat. Okr. Szk. Pozn.
Z księgozbioru Gimn. im. Jana
Kantego w Poznaniu. 1932.

Antiphon III 13 *007/79*
ANTIPHONTIS
ORATIONES XV.

RECOGNOVIT
ANNOTATIONEM CRITICAM
ET
COMMENTARIOS

ADIECIT
EDUARDUS MAETZNER.

BEROLINI, POSNANIAE, BIDGOSTIAE,
FORMIS ET SUMPTIBUS E. S. MITTLERI.

1838.

K

333817 II

1955 La 10246

~~1934.2209~~

PRAEFATIO.

Antiphontis Rhamnusii*) orationes, quae in antiquissimorum Atticae eloquentiae monumentorum numero sunt, miror quod neque a veterum illorum quorum, qui post renatas litteras Graecis oratoribus operam navarunt, neque a recentioribus seorsum editae atque explanatae sunt.**)

Quamquam non nescius sum et nostra et patrum memoria a multis contemptas atque a Rhamnusio oratore abjudicatas esse orationes eas

*) De Antiphonte scripserunt Plutarch. vitt. X. oratt., Philostrat. vitt. sophistar. p. 501. Morell. Photius cod. 259., Auct. incert. cujus γένος Ἀντιφώντιος legitur in Aldi, Bekkeri, nostraque oratoris editione, atque inter recentiores J. Taylor., D. Ruhnken., J. G. Hauptmann., Fabricius, Belin de Ballu, A. G. Becker., Westermann. Gesch. d. gr. Beredsamk. §. 40. 41. ed. Vitt. X. oratt. p. 23.

**) Inchoata a Beyero Antiphontis editio Regiomont. 1724. S. non absoluta est. Vid. Reisk. Oratt. gr. VII. p. 846. Westermann. Gesch. d. gr. Beredsamk. p. 63. Unam Antiphontis in novercam orationem edidit F. Fr. Lehner. in Philolog. Cura Monach. 1821. p. 9 — 28. cujus editionis et in critica annotatione et in commentariis nostris suo loco injecimus mentionem.

quae sub Antiphontis nomine circumferuntur: quo in numero sunt Jonsius Hist. philos. scriptt. p. 325., Reiskius Ed. Antiphont., Sluiterus Lectt. Andocid. p. 60. ed. Schiller., et Schlosser. Univers. Uebersicht d. alten Welt I. 2, p. 261. Quorum auctoritas etsi multum apud me valet, tamen non tantum ei tribuo ut ipsius antiquitatis testimonia prorsus abjicienda esse putem argumentaque ex ipsarum orationum indole atque natura repetenda nihili faciam. Ac primum quidem veteres lexicographi audiendi sunt: quos tum alias Antiphontis orationes, tum eas ipsas, quae hac editione continentur, tantum non omnes agnovisse patet. Namque et Julius Pollux orationes nostras saepissime respicit velut Onom. II, 13. (Antiph. III. α. 2.) II, 119. (II. γ. 1.) II, 57. (V. 27.) III, 138. (V. 25. 89.) VIII, 21. (IV. α. 4.) VIII, 24. (VI. 42.) IX, 13. (V. 78.) et Harpocratio non semel eas commemorat v. ἀναγιγνωσκόμενος (Antiph. II. β. 7.) v. ἀγνέετε (II. γ. 11.) v. φροῦδος (V. 29.) v. διετείναντο (V. 46.) v. διδάσκαλος (VI. 11.). Eodem spectat Ammonius de differ. v. ἐνθύμημα (Antiph. II. γ. 10.), Suidas v. καταλαβεῖν (Antiph. II. δ. 11.), v. διετείνοντο (V. 46.), Zonaras v. διετείνοντο (Antiph. V. 46.), lexicographi in Bekkeri Anecd. I. p. 338. v. ἀγνέεται (Antiph. II. γ. 11.) et p. 403. v. ἀνήκει (III. γ. 7.) et Cramer. Anecd. II. p. 492. v. διετείνοντο (Antiph. V. 46.) Stobaeus denique in Florilegio 20, 44. 46, 19. et 65. Antiphontis de caede Herodis orationem cum respicere neminem fugiet, qui cum Stobaei excerptis contulerit ejusdem

orationis §§. 72. 91. 4. Cui orationi inter Antiphon-
teas primum locum assignasse veteres criticos colligas
e Plutarchi vita Antiphontis p. 28. ed. Westermann.
Una oratio in novercam, quod equidem sciam, a ve-
teribus lexicographis nusquam commemoratur. Quae
declamatio etsi coram Atticis iudicibus non est habita,
id quod in prooemio ejusdem orationis evicisse mihi
videor, ab ipso tamen Antiphonte conscripta esse vi-
detur: nisi forte imitatore nescio quem Antiphontis
vestigia ita persequutum esse statuamus, ut ipsa simi-
litudinis, quae intercedit inter discipuli atque magistri
orationes, adduxerit in eam opinionem ut eidem ora-
tori et hanc et reliquas tribuerent recentiores orationes.

Porro veterum criticorum de Antiphontiarum ora-
tionum indole atque natura judicia ita comparata sunt
ut in reliquias Rhamnusii optime videantur convenire.
Ac Plutarchus quidem in vita Antiphontis p. 309. Reisk.
"Ἐστὶ δέ, inquit, ἐν τοῖς λόγοις ἀκριβὴς καὶ πιθανὸς
καὶ δεινὸς περὶ τὴν εὐρεσιν καὶ ἐν τοῖς ἀπόροις τεχνι-
κὸς καὶ ἐπιχειρῶν ἐξ ἀδήλου καὶ ἐπὶ τοὺς νόμους καὶ
τὰ πάθη τρέπων τοὺς λόγους τοῦ εὐπρεποῦς μάλιστα
στοχαζόμενος. Porro Hermogenes de form. in Walz.
Rhett. gr. III. p. 385. 'Ο τοίνυν 'Ραμνούσιος 'Αντι-
φῶν, inquit, οὐπερ οἱ φονικοὶ φέρονται, πολιτικὸς μὲν
καὶ κατὰ τὸ σαφὲς καὶ κατὰ τὸ ἀληθινὸν καὶ ἄλλως
ἠθικὸς ὥς τε καὶ πιθανός· ἦττον δὲ ἅπαντα ταῦτα ἢ
κατὰ τοὺς ἄλλους· ἐπεὶ καὶ πρῶτος λέγεται τοῦτο με-
τελθεῖν τὸ εἶδος καὶ ὅλως εὐρετὴς καὶ ἀρχηγὸς γενέ-
σθαι τοῦ τύπου τοῦ πολιτικοῦ. καὶ γὰρ ἐστὶ τοῖς χρό-

νοις τῶν δέκα ῥητόρων τούτων πρεσβύτατος ἀπάντων. μετέθει δὲ χρῆται μὲν οὐκ ὀλίγῳ καλῶς δὲ πως συνφρασμένῳ καὶ οὐ κατὰ τὸν Ὑπερίδην διεξηκότι τῶν ἄλλων οὐδ' αὖ κατὰ τὸν Αἰσχίνην σοφιστικῶ. καίτοι τῆς λέξεως αὐτῷ πολλαχοῦ διηρυμένης ἐπιμελής γε μὴν οὕτως ὥς μὴ εἶναι προσκορής. γοργὸς δὲ μετρίως ἐστὶ καὶ δεινὸς ὡσαύτως. Adde auctorem vitae Antiphontis apud Photium Bibl. cod. 259. εἰσὶ δ' αὐτοῦ οἱ λόγοι τὸ ἀκριβὲς καὶ πιθανὸν καὶ περὶ τὴν εὖρεσιν δεινὸν οἰκειούμενοι. ἔστι δὲ ὁ ἀνὴρ καὶ ἐν τοῖς ἀπόροις τεχνικὸς καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις ἐξ ἀδήλου ποιοῦμενος καὶ ἐπὶ τοὺς νόμους καὶ τὰ πάθη τρέπων τοὺς λόγους, τοῦ εὐπρεποῦς μάλιχα στοχαζόμενος. ὁ μὲντοι Σικελιώτης Καικίλιος μὴ κεχρησθῆναι φησὶ τὸν ῥήτορα τοῖς κατὰ διάνοιαν σχήμασιν ἀλλὰ κατευθίᾷ αὐτὸν καὶ ἀπλάσους τὰς νοήσεις ἐκφέρεσθαι. τροπὴν δὲ ἐκ τοῦ πανοίργου καὶ ἐνάλλαξιν οὔτε ζητῆσαι τὸν ἄνδρα οὔτε χρῆσασθαι, ἀλλὰ δι' αὐτῶν δὴ τῶν νοημάτων καὶ τῆς φυσικῆς αὐτῶν ἀκολουθίας ἄγειν τὸν ἀκροατὴν πρὸς τὸ βούλημα. οἱ γὰρ πάλαι ῥήτορες ἱκανὸν αὐτοῖς ἐνόμιζον εὖρεῖν τε τὰ ἐνθυμήματα καὶ τῇ φράσει περιττῶς ἀπαγγεῖλαι. ἐσπούδαζον γὰρ τὸ ὅλον περὶ τε τὴν λέξιν καὶ τὸν ταύτης κόσμον, πρῶτον μὲν ὅπως εἴη σημαντικὴ καὶ εὐπρεπής, εἶτα καὶ ἐναρμόνιος ἢ τούτων σύνθεσις· ἐν τούτῳ γὰρ αὐτοῖς καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἰδιώτας διαφορὰν ἐπὶ τὸ κρεῖτταν περιγίνεσθαι. εἶτα εἰπὼν ὥς ἀσχημάτιστος εἴη κατὰ διάνοιαν ὁ τοῦ Ἀντιφῶντος λόγος ὥς περ ἐπιδιορθούμενος ἑαυτόν, οὐ τοῦτο λέγω, φησὶν, ὥς οὐδὲν εὐρίσκεται διανοίας παρὰ Ἀν-

τιφῶντι σχῆμα· καὶ γὰρ ἐρώτησις πον καὶ παρόληψις καὶ ἕτερα τοιαῦτα ἐνείσιν αὐτοῦ τοῖς λόγοις· ἀλλὰ τί φημι; "Οτι μὴ κατ' ἐπιτήδευσιν μῆτε συνεχῶς ἐχρήσατο τούτοις, ἀλλ' ἐνθα ἂν ἡ φύσις αὐτῇ μεθοδείας τινὸς χωρὶς ἐπῆγεν. Philostratus denique de Rhamnusii orationibus haec habet. Vitt. Sophist. p. 503. Morell. λόγοι δ' αὐτοῦ δικανικοὶ μὲν πλείους· ἐν οἷς ἡ δεινότης καὶ πᾶν τὸ ἐκ τῆς τέχνης ἔγκειται μᾶλλον ἢ συγκείται. Orationes vero eae quae ad nostra tempora pervenerunt etsi non perfecti in dicendo atque perpolitum oratoris sunt reliquiae, neque ab illorum temporum ratione abhorrent, neque ab illius viri ingenio qui parens atque conditor juridicialis dicendi generis perhibetur. Neque enim quisquam mirabitur ab usitata nonnumquam verborum consuetudine recedere atque priscorum verborum amantiorem esse nostrum, poëticique sermonis et tragoediae nonnumquam sequi vestigia: quippe qui poëtis usus sit magistris, ut narrat auctor vitae Antiph. p. 1. τοῖς πρὸ αὐτοῦ δὲ ἐντυχὼν βιβλίοις καὶ τοῖς τῶν ποιητῶν μάλιστα εἰς τοσοῦτον προῆλθε δεινότητος. Nec absonum esse videtur, ad tragicorum potissimum exempla confugisse oratorem, quum theatri similitudinem quandam gerant subsellia atque causarum genus, quod in orationibus quae litteris custoditae aetatem tulerunt tractavit Antipho, verborum gravitas vel maxime deceat: etsi longissime abest noster ab inani orationis tumore sufflataque dicendi figura, quae propria est recentiorum sophistarum ingenium atque doctrinam venditantium.

Denique non praetereunda hoc loco est res, quae quamvis levioris momenti nonnullis videatur, tamen jure atque merito in auxilium vocatur ab eo, qui Rhamnusio Antiphonti mecum vindicet orationes nostras. Saepissime enim critici atque lexicographi veteres Antiphontis atque Thucydidis, qui illo magistro usus est, consociant nomina, idem utrique dicendi genus atque easdem non semel verborum formas atque loquendi formulas assignantes. Adi Tryphonem in Walz. Rhett. gr. VIII. p. 750. *χαρακτῆρες ῥητορικοὶ τρεῖς, τουτέστιν εἶδη φράσεων, αὖσηρόν, μέσον, ἰσχνόν· καὶ τὸν μὲν αὖσηρόν ὁ Θουκυδίδης ἐπετήδευσε χαρακτῆρα καὶ Ἀντιφῶν ὁ τούτου διδάσκαλος.* Dionys. Hal. de Comp. Verb. V. p. 150. Reisk. *ταύτης δὲ τῆς ἀρμονίας (τῆς αὖσηρᾶς) πολλοὶ μὲν ἐγένοντο ζηλωταὶ κατὰ τε ποιήσιν καὶ ἱστορίαν καὶ λόγους πολιτικούς, διαφέροντες δὲ τῶν ἄλλων . . . ἐν δ' ἱστορίᾳ Θουκυδίδης, ἐν δὲ πολιτικοῖς λόγοις Ἀντιφῶν.* Cf. L. Hoelscher. de vit. et scriptt. Lysiae. p. 31. Idemque Dionysius p. 52. *ἡ δὲ τοι Θουκυδίδου, inquit, λέξις καὶ ἡ Ἀντιφῶντος τοῦ Παμνονσίου καλῶς μὲν σύγκειται νῆ Δία εἶπερ τινὲς καὶ ἄλλοι, οὐ μὲν ἡδέως γε πάνν.* Cf. ejusdem de Isaeo judic. V. p. 627. et Michael Psell. in Walz. Rhett. gr. V. p. 598. atque qui passim in Commentariis nostris excitantur lexicographi. Neque dubium potest esse cuiquam, qui attente perlegerit Antiphontis orationes, multis locis struendorum verborum rationem in utroque eandem reperiri, formulasque et voces nonnullas Antiphonti cum Thucydide communes esse. Id

quod in Commentariis nostris locis suis annotavimus: quippe quum in explicando oratore etiam hoc efficere studeremus ut cognoscerent lectores quid in hoc genere aliis debuerit Antipho, quid alii ex ipsis Antiphontis orationibus desumserint. Ceterum conferas velim Bernhady. Synt. p. 19.

Spero autem fore ut mea qualicumque opella plures quam ante ad lectitandum Antiphontem, segregatum illum a ceteris Atticis oratoribus parabilioremque impellantur: neque veritus sum ne quis in edendo atque illustrando Antiphonte supervacaneum me suscepisse opus putaret ex quo recte instituto parum fructus ad haec studia redundaret: illud vereor ne quis Antiphontem de iis neminem, quos principes in hoc litterarum genere celebrat Germania, interpretem nactum esse jure videatur dolere. Itaque quum ingenio plurimis, auctoritate omnibus ego sim posthabendus, ne industria atque diligentia in adornanda hujus oratoris editione multis viderer cedere et ut auctoritatis ponderi quodammodo exaequarem utilitatis ubertatem sum mopere sum annisus: atque hoc audacius ingressus sum rem ab aliis neglectam, quod mihi speravi usu esse venturum ut opus non exspectaretur quod virorum summorum deceret gravitatem.

Nititur autem editio nostra tum virorum doctorum, qui cum aliis oratoribus Antiphontem exhibuerunt, editionibus, tum codicum, quos recentiores editores contulerunt, scriptura, atque bonae notae codice a ceteris editoribus nondum in auxilium vocato.

Ac primus quidem Antiphontem una cum reliquis oratoribus, quos minores vulgo dicunt, Aldus edidit Manutius Venetiis 1513. (Orationes horum rhetorum. Aeschinis. Lysiae. Alcidas. Antisthenis. Demadis. Andocidis. Isaei. Dinarchi. Antiphontis. Lycurgi. Gorgiae. Lesbonactis. Herodis. Item Aeschinis vita. Lysiae vita. Venet. Aldus et Andr. socer. m. Apr. 1513. f. II. partt. in I. vol. Cf. Ebert. bibl. Lex. II. p. 238.) Qui codicibus ab Atho monte per Lascarin reportatis usus editionem curavit et typographi erroribus et vitiis codicum scripturae imputandis refertam. Hunc sequutus est Henricus Stephanus 1575 uno volumine eosdem oratores complexus, codicum ille quidem in perpoliando Antiphonte destitutus auxilio: multa tamen Aldinae sustulit vitia, emendationibusque in margine positae editionem suam locupletavit. (Oratorum veterum orationes, Aeschinis, Lysiae, Andocidis, Isaei, Dinarchi, Antiphontis, Lycurgi, Herodis et aliorum. Cum interpretatione latina quarundam. Excud. H. Stephanus. 1575. f.) Post Stephanum Alphonsus Miniatus Bononiensis, aetate affectus, cum Andocidis atque Isaei orationibus edidit Antiphontem. (Oratorum Graeciae praestantissimorum Antiphontis, Andocidis et Isaei orationes XXX, interprete Alph. Miniato. Nunc primum gr. et lat. editae. 8. Hanov. typis Wecheliani. 1619.) Quamquam vir doctus non bene meritus est de oratore nostro. Etenim Stephanianam editionem cum Stephani conjecturis repetiit, ita tamen ut typographi adderentur errore, interpretationemque adjecit latinam omni

vitiorum genere inquinatam. — Jam nominandus est J. Jac. Reiske, vir optime de graecorum oratorum reliquiis meritis, qui septimo oratorum graecorum volumine cum Isaeo edidit Antiphontem, octavo interpretationem oratoris latinam adjecit. (Oratorum Graecorum, quorum princeps est Demosthenes, quae supersunt monumenta ingenii, e bonis libris a se emendata, materia critica, commentariis integris H. Wolfii, J. Taylори, Ier. Marklandi, aliorum et suis, indicibus denique instructa ed. J. J. Reiske T. XII. 8. Lips. 1770—1775. Sommer.) Qui etsi codicibus manuscriptis Antiphontis non est usus, non uno loco salutarem nostro operam praestitit: quamquam proniorem fere in conjecturas virum ingeniosum fuisse inter omnes constat atque in Antiphonte quoque multa temere ab eo novata sunt. Interpretatio latina plerumque oratoris exprimit sententiam, verbosius tamen quam par est: in annotationibus autem nec res ab oratore tractatae neque ipsorum verborum rationes satis accurate explicantur atque illustrantur. Neque id adeo mirum videbitur ei qui litterarum graecarum quae fuerit illis temporibus conditio expenderit. Denique Hauptmanni, Bayeri, Gesneri atque Taylори notas quasdam cum lectoribus communicat Reiske (VII. p. 832—849.) suasque curas posteriores (p. 849—869.) et indicem graecitatis Antiphontae subijcit (p. 870—951.). Sequutus est Neophytus Ducas, qui nostra aetate nono oratorum Atticorum volumine cum minoribus oratoribus edidit Antiphontem: (Λόγοι τῶν Ἀττικῶν ῥητόρων ἐν οἷς

προσετέθησαν καὶ ἡ ἐρμηνεία τοῦ Οὐλπιανοῦ εἰς Δημοσθένην καὶ Ἀρποκρατίωνος τὸ λεξικόν. Ἐπεξεργασθέντες δὲ καὶ ἐκδοθέντες ὑπὸ Νεοφύτου Δούκα εἰς τόμους δέκα. 8. ἐν Βιέννῃ, ἐκ τῆς τυπογρ. I. B. Σβεκίου πρώην Βενδώτου. 1812.) qui quid praestiterit in Antiphonte edendo, quum editio ejus neque ad manus meas pervenerit, neque in bibliothecis nostris soleat asservari, ex veritate mihi non licet aestimare: quamquam inter eos qui ipsum Ducae librum inspexerunt scio constare nihil nisi Reiskii eum repraesentare editionem paucis conjecturis auctam. Maxime vero salutarem et ceteris Atticae eloquentiae monumentis et Antiphontis orationibus navavit operam vir eximius Immanuel Bekkerus, qui primo oratorum Atticorum volumine Antiphontem exhibuit quatuor codicum ope plurimis locis emendatum perpolitumque (Oratores Attici ex recensione Immanuelis Bekkeri. Oxon. 1823. 1824. V. voll. *)). Scripturae diversitatem quam codices praebent diligenti cura enotatam cum conjecturis suis ipsis orationibus subjecit: quamquam interdum codicum mentione neglecta (id quod in levioribus plerumque factum est rebus) mutavit veterem oratoris scripturam. Editorum agmen claudit Dobsonus, Anglus, qui Londini 1829 oratorum curavit editionem (The Greek orators and sophists, Greek and Latin. Edited by G. S. Dobson. London 1829. XVI voll. 8. Dove.) Antiphontem edidit novis subsi-

*) Ad Berolinensem editionem in annotatione critica respeximus.

diis, si exceperis codicem Burnejanum, quem perpetua cura indignum judicaverat Bekkerus, non adjutus: latina quam adjecit interpretatio atque index verborum Reiskii est. Editionum discrepantiam selectasque editorum annotationes et codicis Crippsiani atque Burnejani accuratam collationem, Dobrei*) denique annotationes criticas adjecit. Plerumque codicis Crippsiani auctoritatem sequutus est doctus Anglus etiam ubi aperte falsa praebet, atque a conjectandi studio prorsus abhorruit.

Restat ut paucis exponam de codicibus Antiphontis. Ac primum quidem de iis dicendum qui a Bekkero et Dobsono collati sunt. Primum inter hos locum obtinet codex Crippsianus (A.), membranaceus, forma maxima, foliis 170. Habet cum Antiphonte Andocidem, Isaeum, Dinarchum, Lycurgum, Gorgiam, Alcidas, Ulixem, Lesbonactem, Herodem. Fuit Batopedii, est musei Britannici (Burnej. 95. B. f.), delatus in Angliam Burnejoque venditus ab eo cujus nomen gerit itineris Clarkiani socio. Saeculo decimo tertio hunc codicem exaratum esse contendit Osannus (praefat. Lycurg. p. XI.): Bekkerus in recentiorum codicum numero hunc quoque collocat. (Bekk. Oratt. Att. Tom. I. p. 3.) Contulit eum post Bekkerum Dobsonus, qui nonnulla accuratius enotavit: praesto

*) Dobrei annotationes in Antiphontem leguntur etiam in Dobrei Adversariis ed. Jac. Scholefield. Cantabrig. 1831. T. I. P. I. p. 165 — 175.

fuit etiam Dobreo. — Proxime, Bekkero iudice, ad Crippsiani laudem accedit codex Laurentianus (B.) plut. 4. cod. 11., eosdem, quos A, complexus oratores, chartaceus, forma quadrata, saeculi decimi quinti, secundum Bandinii catalogum vol. I. p. 532. Quem unus Bekkerus contulit: vid. Bekk. Oratt. Att. p. 1. — Sequitur codex Marcianus (L.) append. class. 8. cod. 6., eosdem continens oratores, membranaceus, Fol. 140. Qui quum mendas atque lacunas videretur praebere easdem, quae in Vratislaviensi deprehenduntur, post tetralogiam secundam ejus mentionem omisit Bekkerus, qui et hunc et eum qui sequitur solus adiit. — Vratislaviensis autem (Z.), gymnasii Magdalenaei, qui post oratores supra commemoratos etiam Harpocratonem habet, chartaceus est, saeculo decimo quarto, ut Passovio videtur, exaratus. Cf. Passov. Symbol. critt. in script. gr. et rom. e codd. mss. Vratislaviensibus. Vrat. 1820. — Burnejanus 96. B. e. denique (M.) a solo Dobsono collatus, a Bekkero spretus est. Vid. Bekk. Oratt. Att. Tom. I. p. 85. Chartaceus est, forma quadrata, atque continet cum Andocide Isaeum, Dinarchum, Antiphontem, Lycurgum, Gorgiae Palamedem, Alcidamantis Ulixem, Lesbonactis Corinthiacam, Herodem et ab alia manu Harpocratonem. Fuisse monasterii S. Petri Perusini legitur, ubi Harpocratonis incipit littera X. — Jam novi codicis, cujus equidem collatione usus sum, injicienda est mentio: codex Oxoniensis, (N.) formae quadratae, chartaceus, fol. 88., habet cum Antiphonte Dinarchum atque ab alia manu

Libanii fragmentum. Fuit bibliothecae Meermannianae atque a Gaisfordio Oxoniam delatus est: Cramero, summo viro, saeculo decimo quarto conscriptus esse videtur. Scripturam genuinam non semel unus hic codex praebet, hiatusque nonnullos in editis atque manu scriptis reliquis obvios explet: saepe in verborum quoque collocatione a ceteris recedit, ita ut aut vitium apertum tollat, aut sententiam adjuvet, aut hoc certe efficiat ut numerosius cadat oratio.

Ceterum duae sunt codicum quasi familiae: altera codices NAB, altera codices LZM continens. Propius autem in priore familia, quae melioris notae libros complectitur, codex A ad N codicis similitudinem accedit, quam B ad A: et plerumque N. codicis scriptura cum ea conspirat quam a prima manu habet A. Quamquam sua ac propria et bona et vitia tres illi, ex quibus uberrimus in oratorem nostrum fructus redundavit, nonnulla habent.

In adornanda autem editione mea ita sum versatus ut codicum scripturam a Bekkero atque Dobsono enotatam codicisque Oxoniensis lectiones imae paginae subjicerem, veterum et recentiorum editionum diversitates commemorarem, et eam verborum discrepantiam quam veteres praebent lexicographi atque viro-
rum doctorum conjecturas quotquot mihi innotuerunt afferrem. Neque vereor ne quem offendant notularum moles, quam critici apparatus instar esse volui. In commentariis denique, quas orationibus adjeci, causas rationesque scripturae a me receptae accusatius expo-

XVI

sui, simulque brevem et verborum interpretationem
et rerum ab oratore pertractatarum explanationem le-
ctoribus tradere in animo habui. Tu quid praestite-
rim sine studio et ira velim dijudices.

Dab. Berolini Calendis Mai 1838.

ΓΕΝΟΣ ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ.

Ἀντιφῶν υἱὸς μὲν ἦν Σοφίλου, φυλῆς δ' Αἰαντί-
 δος, Ῥαμνούσιος τὸν δῆμον· κατὰ δὲ τὰ Περσικὰ γε-
 νόμενος συνήκμασε Γοργία τῷ σοφιστῇ· καὶ διδασκάλῳ
 τὰ πρῶτα χρησάμενος τῷ πατρὶ διδάσκοντι γράμματα,
 τῆς ἡλικίας προβαινούσης τὰ περὶ τοὺς λόγους ἐξεπό- 5.
 νησε, φυσικῇ δεινότητι τὴν ἐκ τῆς ἀσκήσεως μελέτην
 προσλαβὼν, μηδενὸς μὲν ἀκροασάμενος ὅτι μηδὲ ἦν
 πώ τις μῆτε λόγων μῆτε τεχνῶν ῥητορικῶν συγγραφεὺς
 μῆτε σοφιστῆς προεξηκὼς διατριβῆς, τοῖς πρὸ αὐτοῦ δὲ
 ἐντυχὼν βιβλίοις καὶ τοῖς τῶν ποιητῶν μάλιχα, εἰς το- 10.
 σοῦτον προῆλθε δεινότητος ὥς Νέσωρ ἐπεκαλεῖτο διὰ
 τὴν ἐν τῷ λέγειν ἡδονήν. τοῦ πολιτεύεσθαι δὲ ἀποσὰς
 νέος ὢν ἐν Κορίνθῳ παρὰ τὴν ἀγορὰν οἶκημα εἰς ὑπο-
 δοχὴν ἀκροατῶν ποιήσας καὶ ἔξωθεν ἐπιγράψας ὅτι
 τοὺς ληπουμένους παραμυθεῖται, εἴτα φιλοχρήματος ὢν 15.
 καὶ οὐ πολλὰ ἐκ τούτου κερδαίνων τραγῳδίας ἐποίει.
 ἀποσὰς δὲ καὶ τούτων ἐπὶ ῥητορικὴν ἐτράπετο καὶ συ-
 στησάμενος ἐν Ἀθήναις διατριβὴν Σωκράτει περὶ τῶν

Vers 3. συνήκμασε NABLZ Bekk. συνήκμαζε Ald. 5. ἡλι-
 κίας NABLZ Bekk. ἡλικίας δὲ Ald. 7. προσλαβὼν] προσλαβὼν
 BLZ. 8. πώ τις μῆτε] πώ τις, τό τε μῆτε N. 10. τοσοῦτον]
 τοσοῦτο LZ. 11. ἐπεκαλεῖτο adscivi e cod. N. ἐκαλεῖτο ceteri.
 Cf. Plut. vitt. X. oratt. p. 309. Reisk. διὸ καὶ Νέσωρ ἐπεκα-
 λεῖτο. 13. εἰς ὑποδοχὴν NLZ Bekk., εἰς ἀποδοχὴν AB, Ald. om.
 praepositionem. 14. ἀκροατῶν NAB, παρὰ τῶν ἀκροατῶν LZ Ald.

- ἐλεγκτικῶν διεφύετο. πολλοὺς δὲ παιδεύσας ἐπαιδευσε καὶ Θουκυδίδην. ἐν δὲ τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ πολλὰ δυνηθεὶς μετέβαλε τὴν δημοκρατίαν καὶ ἐποίησε τοὺς τετρακοσίους μετὰ τῶν περὶ Ἀρχεπτόλεμον. εἰς-
5. ἀγγελθεὶς δὲ ἐάλω καὶ τοῖς τῶν προδοτῶν ὑπαχθεὶς ἐπιτιμίῳις ἄταφος ἐρήφιη. φασὶ δὲ τινες ἐν Σικελίᾳ αὐτὸν τελευτῆσαι παρὰ Διονυσίου· ἤδη γὰρ πρεσβύτης ὢν καὶ πρὸς αὐτὸν ἀφικόμενος ἔσχωπτεν αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου τὰς τραγωδίας καὶ διὰ τοῦτο, φασίν, ἀχθε-
10. σθεὶς ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι οὐ διὰ τοῦτο, ἀλλ' ὑπωπτεύθη, φασί, καταλῦσαι θέλων τὴν τυραννίδα· ἐρωτηθέντα γὰρ φασιν αὐτὸν παρὰ τοῦ Διονυσίου ποῖος αὐτῷ χαλκὸς ἀρέσκει, εἰπεῖν, ὅθεν ἐγένοντο Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστείδης.

1. ἐλεγκτικῶν] ἐλεκτικῶν BL. 5. προδοτῶν] προγόνων Z. 6. φασὶ δὲ τινες ἐν Bekk., φασὶ δὲ ἐν NABLZ. φασὶ δὲ τινες ὅτι ἐν Ald. 7. αὐτὸν τελευτῆσαι om. BLZ Ald. γὰρ om. iidem. 8. καὶ πρὸς NABLZ Bekk. ὅτε πρὸς Ald. 9. τοῦτο φασίν NABLZ Bekk.: Ald. om. verbum. 12. φασιν] φησιν B. 13. ἀρέσκει NABLZ Bekk. ἀρέσκοι Ald. ἐγένοντο NAB Bekk. ἐγένετο Ald.

I.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΥΙΑΣ.

Υπόθεσις.

Φιλόνεως τις ἔχων παλλακὴν τινα φίλος ἦν τοῦ πατρὸς τοῦ λέγοντος τὸν λόγον. οὗτος καταγνοὺς τῆς παλλακῆς εἰς πορνεῖον σῆσεν ἠπείλησεν. ὁ δὲ πατήρ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον τελευτησάσης αὐτῷ τῆς γυναικὸς μητριαν τῷ παιδί ἐπεισῆγαγε. κοινολογησαμένης 5. δὲ ταύτης τῇ παλλακῇ διὰ τὸ γείτονας εἶναι καὶ διὰ τὸ μηδὲ αὐτὴν πάνν ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τοῦ ἀνδρός, ἔδοξεν ἀμφοτέrais φαρμάκῳ ἀνελεῖν τοὺς ἀνδρας. κατασκευασάμεναι δὲ ἑορτῆς οὔσης καὶ κοινῇ τῶν ἀνδρῶν σπενδομένων — φίλοι γὰρ ἦσαν — δεδώκασιν ἀμφοτέροις 10. τὸ φάρμακον ἐν πόματι. καὶ ὁ μὲν Φιλόνεως πλέον λαβὼν παραχοῆμα ἀνηρέθη, ὁ δὲ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον πατήρ ἔλαττον λαβὼν εἰς νόσον κατέπεσε, καὶ οὕτω τέθνηκεν ἐξ αὐτῆς. ὁ δὲ παῖς γράφεται τὴν μητριαν φαρμακείας. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ σῴσις 15. δὲ στοχασμός· σημείον δὲ τὸ μὴ θέλειν δοῦναι τοὺς οἰκέτας εἰς βάσανον.

Υπόθεσις] ὑπόθεσις Ἀντιφῶντος N.

Vers 1. παλλακὴν] παλακὴν L. idem mox παλακῆς. 5. ἐπεισῆγαγε] ἐπεισῆγαγεν M. κοινολογησαμένης — τῇ παλλακῇ] κοινολογησαμένης — τὴν παλλακὴν N. 6. διὰ τὸ ante μηδὲ om. N.

7. μηδὲ] μὴ δὲ AM Ald. 9. σπενδομένων] σπενδομένων Z. φαινομένων M. 11. πόματι pr. A. πόματι N. ἐκπόματι L. ἐκπόματι ceteri. 15. ἡ ante σῴσις om. N.

- Νέος μὲν καὶ ἄπειρος δικῶν ἔγωγε ἔτι, δεινῶς δὲ καὶ ἀπόρως ἔχει μοι περὶ τοῦ πράγματος, ὃ ἄνδρες, τοῦτο μὲν εἰ ἐπισκῆψαντος τοῦ πατρὸς ἐπεξελθεῖν τοῖς αὐτοῦ φονεῦσι μὴ ἐπέξειμι, τοῦτο δὲ εἰ ἐπεξιόντι ἀναγκαίως ἔχει οἷς ἤμισα ἐχρῆν ἐν διαφορᾷ καταστῆναι, ἀδελφούς ὁμοπατρίοις καὶ μητρὶ ἀδελφῶν. ἡ γὰρ τύχη καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἠνάγκασαν ἡμοὶ πρὸς τοὺς αὐτοὺς τὸν ἀγῶνα καταστῆναι, οὗς εἰκὸς ἦν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς γενέσθαι τῷ δ' ἐπεξιόντι βοηθοὺς. νῦν δὲ τούτων τάναντία γεγένηται· αὐτοὶ γὰρ οὗτοι καθεστᾶσιν ἀντίδικοι καὶ φονεῖς, ὥς καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γραφή λέγει.
3. Λέομαι δ' ὑμῶν, ὃ ἄνδρες, ἐὰν ἐπιδείξω ἔξ ἐπιβουλῆς καὶ προβουλῆς τὴν τούτων μητέρα φονέα οὖσαν τοῦ ἡμετέρου πατρὸς, καὶ μὴ ἅπαξ ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἤδη ληφθεῖσαν τὸν θάνατον τὸν ἐκείνου ἐπ' αὐτοφώρῳ μηχανωμένην, τιμωρῆσαι πρῶτον μὲν τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροισι, οὗς παρὰ τῶν θεῶν καὶ τῶν προγόνων διαδεξάμενοι κατὰ τὸ αὐτὸ ἐκείνοις [περὶ τῆς καταψηφίσεως] δικάζετε, δεύτερον δ' ἐκείνῳ τῷ τεθνηκότι, καὶ

§. 1, 1. δικῶν] Ante Reiskium vulgabatur δοκῶν, cui sufficiens putavit Steph. δοκῶ vel δοκῶν. δοκῶ recep. Lehner Philolog. cura p. 11. δικῶν firmant codd. NAM. Cf. Dobree Adverss. ed. Scholefield I, 1, p. 167. Dobson. Oratt. Att. in variant. lectt. p. 139. 2. ἔχει μοι quod proposuit Gesner recep. Bekk. Dobs. tuentur codd. N et A qui exhibet ἔχει μ ι (sic) sed pr. clare ἔχει μοι dedit: ἔχομαι Hauptmann. ἔχοιμι ceteri. 4. αὐτοῦ] αὐτοῦ AM Ald. 5. ἔχει] ἔχοι MZ.

§. 2, 3. καταστῆναι] καταστῆναι L. καταστῆσαι Z. 3. εἰκός] εἰ καὶ Z. 5. καθεστᾶσιν] καθεστᾶσιν Hauptm.

§. 3, 2. Verba καὶ προβουλῆς add. NAB Bekk. Dobs. οὖσαν NABZM Bekk. Dobs. γενομένην L. γενομένην cett. 3. ἀλλὰ καὶ] καὶ om. N. 4. Verba ἐπ' αὐτοφώρῳ ante τὸν θάνατον collocat Lehner. 7. περὶ τῆς καταψηφίσεως] Cum Lehnero uncis haec verba sepsi tamquam e margine huc intrusa. Reisk. aut

ἅμα ἔμοι μόνῳ ἀπολελειμμένῳ βοηθῆσαι. ὑμεῖς γάρ 4.
μοι ἀναγκαῖοι. οὐδὲ γὰρ ἐχοῖν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμω-
ροὺς γενέσθαι ἔμοι δὲ βοηθοὺς, οὗτοι τοῦ μὲν τεθνεῶ-
τος φρονεῖς γεγέννηται, ἔμοι δ' ἀντίδικοι καθέσῃσι. πρὸς
τίνας οὖν ἔλθῃ τις βοηθούς, ἢ ποῦ τὴν καταφυγὴν
ποιήσεται ἄλλοθι ἢ πρὸς ὑμᾶς καὶ τὸ δίκαιον;

Θαυμάζω δ' ἔγωγε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἦντινά ποτε 5.
γνώμην ἔχων ἀντίδικος καθέσθηκε πρὸς ἐμέ, καὶ εἰ νο-
μίξει τοῦτο εὐσέβειαν εἶναι, τὸ τὴν μητέρα μὴ προ-
δοῦναι. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι πολὺ ἀνοσιώτερον εἶναι ἀφεί-
ναι τοῦ τεθνεῶτος τὴν τιμωρίαν, ἄλλως τε καὶ τοῦ
μὲν ἐκ προβουλῆς ἀκουσίως ἀποθανόντος, τῆς δ' ἐκου-
σίως ἐκ προνοίας ἀποκτεινάσης. καὶ οὐ τοῦτό γ' ἐρεῖ 6.
ὡς εὖ οἶδεν ὅτι οὐκ ἀπέκτεινεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὸν πα-
τέρα τὸν ἡμέτερον. ἐν οἷς μὲν γὰρ αὐτῷ ἐξουσία ἦν
σαφῶς εἰδέναι παρὰ τῆς βασάνου, οὐκ ἠθέλησεν· ἐν
οἷς δ' οὐκ ἦν πυθέσθαι, τοῦτ' αὐτὸ προὔθυμήθη. καί-
τοι αὐτὸ τοῦτο ἐχοῖν ὃ καὶ ἐγὼ προὔκαλούμην, προ-
θυμηθῆναι, ὅπως τὸ πραχθὲν ᾗ ἀληθές, ἐπεξελθεῖν.

περὶ τῆς καταφαραμακεύσεως, aut pro περὶ praepositionem προδ scribi
jubet. 9. ἀπολελειμμένῳ] ἀπειλημμένῳ N.

§. 4, 2. ^{τιμωρ} τιμωροὺς] βοηθοὺς M. 4. καθέσῃσι] καθίσῃσι ZM.
5. ἐλθῇ N. ἐλθοι ceteri. ἂν ἐλθοι conj. Dobree. ἢ ποῦ] ἦν ποῦ N.

§. 5, 1. ἔγωγε om. Z. 6. προβουλῆς] προβολῆς Z et pr.
A. ἀκουσίως NA Bekk. Dobs. ἀκουσίως ceteri: adverbium
reponendum esse viderant Taylor. Hauptm. Reisk. Lehner. ἀκου-
σίως, quod vulgatae propius est, praetulerit Lobeck. Paralipom.
gramm. gr. I. p. 309. n. τῆς δ' — ἀποκτεινάσης] τῆς δ' ἐκ προ-
νοίας ἐκουσίως ἀποκτεινάσης Z. τῆςδ' ἐκ προνοίας ἐκουσίως ἀπο-
κτεινά

θανούσης M. Pro δ' ἐκουσίως in N est δὲ ἐκουσίως.

§. 6, 2. εὖ] Ante Reisk. legebatur ἐν: εὖ tuentur NABLZM.
οἷ] οἷ γ' NA. 5. τοῦτ' αὐτὸ προὔθυμήθη ABLZM Bekk.
Dobs. τοῦτο αὐτὸ προὔθυμήθη N. τοῦτ' αὖ προὔθυμήθη conj.
Dobree. τοῦτ' αὐτὸ προεθυμήθη ceteri. 7. ἢ ἀληθές] ἢ σαφῆ-

7. μὴ γὰρ ὁμολογούντων τῶν ἀνδραπόδων οὗτός τ' εὖ
 εἰδὼς ἂν ἀπελογεῖτο καὶ ἀντέσπευδε πρὸς ἐμέ, καὶ ἡ
 μήτηρ αὐτοῦ ἀπήλλακτο ἂν ταύτης τῆς αἰτίας. ὅπου
 δὲ μὴ ἠθέλησε ποιήσασθαι ἔλεγχον τῶν πεπραγμένων,
 πῶς περὶ γ' ὧν οὐκ ἠθέλησε πνυθίσθαι, ἐγχωρεῖ αὐτῷ
 περὶ τούτων εἰδέναι; πῶς οὖν περὶ τούτων, ὧς δικάζον-
 τες, αὐτὸν εἰκὸς εἰδέναι, ὧν γε τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἶ-
 8. ληφε; τί ποτε ἀπολογήσεσθαι μέλλει μοι; ἐκ μὲν γὰρ
 τῆς τῶν ἀνδραπόδων βασάνου εὖ ἤδει ὅτι οὐχ οἷόν τ'
 ἦν αὐτὴν σωθῆναι, ἐν δὲ τῷ μὴ βασανισθῆναι ἡγεῖτο
 τὴν σωτηρίαν εἶναι· τὰ γὰρ γενόμενα ἐν τούτῳ ἀφα-
 νισθῆναι ᾤψθησαν. πῶς οὖν εὖορκα ἀντομωμοῦς ἔσαι
 φάσκων εὖ εἰδέναι, ὅς οὐκ ἠθέλησε σαφῶς πνυθίσθαι
 ἐμοῦ ἐθέλοντος τῇ δικαιοτάτῃ βασάνῳ χρῆσασθαι περὶ
 9. τούτου τοῦ πράγματος; τοῦτο μὲν γὰρ ἠθέλησαμεν τὰ
 τούτων ἀνδράποδα βασανίσαι, ἃ συνήδει καὶ πρότερον
 τὴν γυναῖκα ταύτην, μητέρα δὲ τούτων, τῷ πατρὶ τῷ

νὲς conj. Lehner. Fuit quum proponeret Dobree ἡλέγχθη. ἀλη-
 θές, ἐπεξελθεῖν. μὴ γὰρ ὁμολογούντων] ἀληθές, ἐπεξελθεῖν μὴ
 ὁμολογούντων γὰρ Ald. Miniat. ἀληθές ἐπεξελθεῖν μὲν γὰρ ὁμο-
 λογούντων AM. — μὴ γὰρ ὁμολογούντων dedi cum cod. N et Bek-
 kero: μὲν γὰρ ὁμολογούντων tenent ABLZ (cf. ad II. γ. §. 7.).
 μὴ ὁμολογούντων γὰρ vulg.

§. 7, 2. ἀπελογεῖτο] ἐπελογεῖτο Ald. 3. αἰτίας] αἰτίας τῶν
 πεπραγμένων Z. 4. ἠθέλησε ποιήσασθαι ἔλεγχον N. ἠθέλησεν ἔλεγχον
 ποιήσασθαι ceteri. 6. πῶς οὖν περὶ τούτων — εἰδέναι om. N.
 ὧς δικάζοντες αὐτὸν] αὐτοσχεδιάζοντα i. e. temere et suo Marte
 facta fingentem, proponit Joh. Bakius (Scholica Hypomne-
 mata. Vol. I. Lugduni Batavorum 1837. p. 210.)

§. 8, 3. αὐτὴν N. αὐτῇ ceteri. ἐν δὲ] οὐδὲ LZ. ἡγεῖτο
 — ἀφανισθῆναι om. Z. 4. γὰρ NAB Bckk. Dobs. δὲ ceteri. 5.
 Post εὖορκα in A erasae sunt litterae duae. ἀντομωμοῦς] ἀν-
 τωμοῦς N.

§. 9, 1. μὲν γὰρ ἠθέλησαμεν τὰ NABLZM Bckk. Dobs. μὲν
 ἠθέλησα μετὰ ceteri. τοῦτο γὰρ ἠθέλησα μὲν τὰ J. Bakius p. 211.

ἡμετέρῳ θάνατον μηχανωμένην φαρμάκοις, καὶ τὸν πατέρα εἰληφότα ἐπ' αὐτοφώρῳ, ταύτην τε οὐκ οὔσαν ἄπαρνον, πλὴν οὐκ ἐπὶ θανάτῳ φάσκουσαν διδόναι ἀλλ' ἐπὶ φίλοις. διὰ οὖν ταῦτα ἐγὼ βάσανον ἡθέ- 10. λησα ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, γράψας ἐν γραμματείῳ ἃ ἐπαιτιῶμαι τὴν γυναῖκα ταύτην. βασανιστὰς δὲ αὐτοὺς τούτους ἐκέλευον γίνεσθαι ἐμοῦ παρόντος, ἵνα μὴ ἀναγκαζόμενοι ἃ ἐγὼ ἐπερωτῶμι λέγοιεν, ἀλλ' ἐξήρκει μοι τοῖς ἐν τῷ γραμματεῖῳ χρῆσθαι· καὶ αὐτό μοι τοῦτο τεκμήριον δίκαιον ἔσαι, ὅτι ὀρθῶς καὶ δικαίως μετέρχομαι τὸν φονέα τοῦ πατρός· εἰ δὲ ἄπαρνοι γίνονται ἢ λέγοιεν μὴ ὁμολογούμενα, ἢ δίκην ἀναγκάζοι τὰ γεγονότα κατηγορεῖν· αὕτη γὰρ καὶ τοὺς τὰ ψευδῇ παρεσκευασμένους λέγειν τάληθῇ κατηγορεῖν ποιήσει. καίτοι εὖ οἶδά γ', εἰ οὔτοι πρὸς ἐμὲ ἐλθόντες, ἐπειδὴ 11. τάχιστα αὐτοῖς ἀπηγγέλθη ὅτι ἐπεξίοιμι τοῦ πατρὸς τὸν

4. μηχανωμένην] μηχανωμένη L. 5. ταύτην τε N. ταύτην ABLZ Bekk. Dobs.: sed in A post ταύτην duae vel tres litterae erasae sunt. καὶ ταύτην ceteri. Cf. II. α. §. 10. Verba ταύτην — ἄπαρνον om. M. 7. ἀλλ' ἐπὶ φίλοις.] Haec in marg. habet M.

§. 10, 1. ἐγὼ om. ZM. βάσανον ἡθέλησα] βάσανόν τοι αὐτὴν ἡθέλησα N. 2. περὶ αὐτῶν] Reisk. malit μετ' αὐτῶν. 5. ἀναγκαζόμενοι] ἀναγκάζομεναι Z. ἐπερωτῶμι quod cum Reiskio dederunt Lehner et Bekk. firmat cod. N. ἐπερωτῶ μὴ ceteri. ἐπερωτῶν μὴ conj. Dobree. ἀλλ' ἐξήρκει — 8. τοῦ πατρὸς· haec verba parenthesis signis includunt vett. edd. 7. τοῦτο Reisk. Bekk. quam formam N tuetur: τούτου ceteri. δίκαιον suspectum est Dobreo. 8. γίνονται] γένοιντο ZM. 9. ἢ δίκην] Haec om. codices mss., unci sepsit Bekk. ἀναγκάζοι] ἀναγκάζει codd. mss. et Ald. 10. αὕτη] αὐτὴ A. 11. παρεσκευασμένους] παρασκευασμένους BLZ. ^{παρε} ^{σμένους} κατασκευασμένη M. τάληθῇ] τὰ ψευδῇ τάληθῇ Z. τάληθῇ τάληθῇ M.

§. 11, 1. εἰ] ὅτι εἰ malebat Reisk. 2. ἀπηγγέλθη N. et hoc cum Reiskio dederunt Lehner. Bekk. ^{ἐπ} ἐπ' ἡγγέλθη Z. ἡγγέλθη

φονέα, ἠθέλησαν τὰ ἀνδράποδα ἃ ἦν αὐτοῖς παραδοῦναι, ἐγὼ δὲ μὴ ἠθέλησα παραλαβεῖν, αὐτὰ ἂν ταῦτα μέγιστα τεκμήρια παρείχοντο ὥς οὐκ ἔνοχοί εἰσι τῷ φόνῳ. νῦν δ' — ἐγὼ γάρ εἰμι τοῦτο μὲν ὃ θέλων αὐτὸς βασανισθῆς γενέσθαι, τοῦτο δὲ τούτους αὐτοὺς κελεύων βασανίσαι ἀντ' ἐμοῦ — ἐμοὶ δὴ πού εἰκὸς αὐτὰ ταῦτα τεκμήρια εἶναι ὥς εἰσὶν ἔνοχοι τῷ φόνῳ.

12. εἰ γὰρ τούτων ἐθελόντων διδόναι εἰς βάσανον ἐγὼ δὲ μὴ ἐδεξάμην, τούτοις ἂν ἦν ταῦτα τεκμήρια. τὸ αὐτὸ οὖν τοῦτο καὶ ἐμοὶ γενέσθω, εἴπερ ἐμοῦ θέλοντος ἔλεγχον λαβεῖν τοῦ πράγματος αὐτοὶ μὴ ἠθέλησαν δοῦναι. δεινὸν δ' ἐμοίγε δοκεῖ εἶναι, εἰ ὑμᾶς μὲν ζητοῦσιν αἰτεῖσθαι ὅπως αὐτῶν μὴ καταψηφίσεσθε, αὐτοὶ δὲ σφίσι αὐτοῖς οὐκ ἠξίωσαν δικασαὶ γενέσθαι δόντες βασανίσαι τὰ αὐτῶν ἀνδράποδα. περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ ἄδηλον ὅτι αὐτοὶ ἔφευγον τῶν πραχθέντων τὴν σαφήνειαν πυθέσθαι· ἤδεσαν γὰρ οἰκεῖον σφίσι τὸ κακὸν ἀναφανησόμενον, ὥς ἐσιωπώμενον καὶ ἀβασάνισον αὐτὸ ἑᾶσαι ἐβουλήθησαν. ἀλλ' οὐχ ὑμεῖς γε, ὦ ἄνδρες, ἔγωγ' εὖ οἶδα, ἀλλὰ σαφεῶς ποιήσετε.

M. ἐπηγγέλθη ceteri. 4. δὲ μὴ] δ' εἰ μὴ Z. δ' ^{εἰ} μὴ M. αὐτὰ ἂν ταῦτα Bekk. coll. VI. §. 27. αὐτά, ἐνταῦθ' ἂν ceteri. 6. νῦν δ' — 9. ἔνοχοι τῷ φόνῳ. Haec add. NA Bekk. Dobs. Majorem interpunctionem post βασανίσαι ego sustuli atque verba ἐγὼ γάρ — βασανίσαι ἀντ' ἐμοῦ parenthesis signis inclusi. 8. βασανίσαι ἀντ' ἐμοῦ N. ἀντ' ἐμοῦ βασανίσαι A Bekk. Dobs. 9. αὐτὰ ταῦτα N. ταῦτα αὐτά A Bekk. Dobs.

§. 12, 1. ἐθελόντων] θελόντων N. Cf. Benseler. ad Isocrat. Areopagit. p. 262. δὲ μὴ ABLM Dobs. Cf. Klotz. Quaestt. critt. p. 66. δὲ Z. μὴ vulg. 6. καταψηφίσεσθε N. καταψηφισθε vulg. 7. Post δικασαὶ Lehner add. δίκαιοι. 8. αὐτῶν] αὐτῶν NAM Ald.

§. 13, 2. Ante οὐκ in A litterae tres erasae sunt. 4. σιωπώμενον] σιωπόμενον pr. A. 5. ὑμεῖς γε] ὑμεῖς N. 6. ἀλλὰ σαφεῶς] ἀλλ' ἀσαφεῶς Z.

Ταῦτα μὲν οὖν μέχρι τούτου· περὶ δὲ τῶν γενομένων πειράσομαι ὑμῖν διηγῆσασθαι τὴν ἀλήθειαν. δίκη δὲ κυβερνήσειεν.

Ὑπερφῶν τι ἦν τῆς ἡμετέρας οἰκίας, ὃ εἶχε Φιλό- 14.
νεως ὅπότε ἐν ἄξει διατρίβοι, ἀνὴρ καλὸς τε καὶ ἀγαθὸς
καὶ φίλος τῷ ἡμετέρῳ πατρί· καὶ ἦν αὐτῷ παλλακή,
ἣν ὁ Φιλόνεως ἐπὶ πορνεῖον ἐμελλε καταστῆσαι. ταύτην
οὖν [πυθομένη] ἡ μήτηρ τοῦ ἀδελφοῦ ἐποίησατο φίλην.
αἰσθομένη δ' ὅτι ἀδικεῖσθαι ἐμελλεν ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω 15.
μεταπέμπεται, καὶ ἐπειδὴ ἦλθεν, ἔλεξεν αὐτῇ ὅτι καὶ
αὐτὴ ἀδικοῖτο ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἡμετέρου· εἰ οὖν
ἐθέλει πείθεσθαι ἔφη ἱκανὴ εἶναι ἐκείνῃ τε τὸν Φιλό-
νεων φίλον ποιῆσαι καὶ αὐτῇ τὸν ἐμὸν πατέρα, εἶναι
φάσκουσα αὐτῆς μὲν τοῦτο εὖρημα, ἐκείνης δ' ὑπηρε-
τημα. ἡρώτα οὖν αὐτὴν εἰ ἐθελήσει διακονῆσαί οἱ, 16.
καὶ ἡ ὑπέσχετο τάχις, ὥς οἶμαι. μετὰ ταῦτα ἔτυχε
τῷ Φιλόνεῳ ἐν Πειραιεῖ ὄντα ἱερὰ Διὸς Κτησίῳ, ὃ δὲ
πατήρ ὁ ἐμὸς εἰς Νάξον πλεῖν ἐμελλεν. κάλλιπον οὖν
ἐδόκει εἶναι τῷ Φιλόνεῳ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἅμα μὲν προ-

§. 13. 7. γενομένων] γινομένων Z.

§. 14. 1. Φιλόνεως] Φιλόνεος M. 5. πυθομένη] Hanc vocem tamquam variam sequentis verbi αἰσθομένη lectionem cum Dobreo secludendam existimavi.

§. 15. 2. Post μεταπέμπεται ZM add. αὐτήν. αὐτῇ ὅτι καὶ αὐτῇ NAB Bekk. Dobs. ὥς αὐτῇ ZM. αὐτῇ L. αὐτῇ ὥς vulg. 4. ἐθέλει NABLZM. Cf. Klotz. Quaest. critt. p. 99. ἐθέλοι vulg. ἐκείνῃ] ἐκείνῃ Ald. 5. αὐτῇ] αὐτῇ A. αὐτῇ L Ald.

αὐτοῖς ZM. τὸν^ὁ τῶν M. 6. αὐτῆς] αὐτῆς NAM. ὑπηρετήμα] ὑπερέτημα Ald.

§. 16. 1. ἐθελήσει AB Bekk. Dobs. ἐθελήσοι N. ἐθέλοι ceteri. 3. τῷ Φιλόνεῳ — ἱερὰ θύειν ceteri. 4. ἐμελλεν N. Cf. Hermann. de em. rat. gr. gr. p. 22. Buttmann. gr. ampl. I. p. 92. sq. Jacobitz. ad Lucian. Toxar. p. 76. ἐμελλε vulg. 5. ἐδόκει εἶναι N. εἶναι ἐδόκει AB Bekk. Dobs. εἶναι om. vulg.

- πέμψαι εἰς τὸν Πειραιᾶ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν φίλον
 ὄντα ἑαυτῷ, ἅμα δὲ θύσαντα τὰ ἱερὰ ἐστιᾶσαι ἐκεῖνον.
17. ἡ οὖν παλλακὴ τοῦ Φιλόνεω ἠκολούθει τῆς θυσίας
 ἔνεκεν. καὶ ἐπειδὴ ἦσαν ἐν τῷ Πειραιεῖ, οἷον εἰκός,
 ἔθνον. καὶ ἐπειδὴ αὐτῷ ἐτέθντο τὰ ἱερὰ, ἐντεῦθεν
 ἐβουλεύετο ἡ ἀνθρωπος ὅπως ἂν αὐτοῖς τὸ φάρμακον
 δοίη, πότερα πρὸ δείπνου ἢ ἀπὸ δείπνου. ἔδοξεν οὖν
 αὐτῇ βουλευομένη βέλτιον εἶναι μετὰ δείπνον δοῦναι,
 ταῖς Κλυταιμνήστρας τῆς τούτου μητρὸς ὑποθήκαις
18. ἅμα διακονοῦσα. καὶ τὰ μὲν ἄλλα μακρότερος ἂν εἴη
 λόγος περὶ τοῦ δείπνου ἐμοὶ τε διηγήσασθαι ὑμῖν τ'
 ἀκοῦσαι· ἀλλὰ πειράσομαι τὰ λοιπὰ ὥς ἐν βραχυτά-
 τοις ὑμῖν διηγήσασθαι, ὥς γεγένηται ἡ δόσις τοῦ φαρ-
 μακίου. ἐπειδὴ γὰρ ἐδεδειπνήκεισαν, οἷον εἰκός, ὁ μὲν
 θύων Διὶ Κτησίῳ κακέεινον ὑποδεχόμενος, ὁ δ' ἐκπλεῖν
 τε μέλλων καὶ παρ' ἀνδρὶ ἐταίρῳ αὐτοῦ δειπνῶν, σπον-
 δάς τ' ἐποιοῦντο καὶ λιβανωτὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπετίθε-
19. σαν· ἡ δὲ παλλακὴ τοῦ Φιλόνεω τὴν σπονδὴν ἅμα
 ἐγγέουσα ἐκεῖνοις εὐχομένοις ἃ οὐκ ἔμελλε τελεῖσθαι,

§. 16, 7. ἐκεῖνον] ἐκεῖνα Z.

§. 17, 1. τοῦ Φιλόνεω] τῷ Φιλόνεω M. 2. ἔνεκεν] ἔνεκε pr. A.
 καὶ ἐπειδὴ NABLZM Bekk. Dobs. καὶ ἐπειδὴ δὲ ceteri. 3. ἐτέ-
 θντο] ἔθντο N. 4. ἂν om. ZM. 6. εἶναι om. Z. δείπνον]
 τὸ δείπνον conj. Steph. 7. ταῖς Κλυτ. τῆς] τῆς Κλυτ. τῆς N. τῆς
 Κλυτ. ταῖς pr. A. 8. διακονοῦσα] Reisk. malebat διακονοῦσαν
 aut διακονοῶσα: διακονοῦσαν Dobree.

§. 18, 4. γεγένηται] ἐγένετο ZM. 5. ἐδεδειπνήκεισαν] Hanc
 formam optimorum librorum consensu comprobata add ex-
 emplis a Lobeckio ad Phrynich. p. 150. allatis. Cf. Bremi. ad De-
 mosth. adv. Aphob. p. 77. — ἐδεδειπνήκεισαν ZM. 7. παρ' NA
 Bekk. Dobs. παρὰ ceteri. αὐτοῦ add. N. Cf. §. 26. 8. τ' ἐποι-
 οῦντο] τε ἐποιοῦντο N. τ' ἐποιούμενος M. αὐτῶν] αὐτῶν NAM
 Ald. quod probat J. Bakius p. 212.

§. 19, 2. ἐγγέουσα Reisk. Bekk. ἐκχέουσα vulg.

ὧ ἄνδρες, ἐνέχει τὸ φάρμακον. καὶ ἅμα οἰομένη δε-
 ξιὸν ποιεῖν πλέον δίδωσι τῷ Φιλόνεω, ἴσως, εἰ δοτῇ
 πλέον, μᾶλλον φιλησομένη ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω· οὐπω
 γὰρ ἤδει ὑπὸ τῆς μητροῦς τῆς ἐμῆς ἐξαπατωμένη πρὶν
 ἐν τῷ κακῷ ἤδη ἦν· τῷ δὲ πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ ἔλασσον
 ἐνέχει. καὶ ἐκεῖνοι ἐπειδὴ ἀπέσπεισαν, τὸν ἑαυτῶν φο- 20.
 νέα μεταχειριζόμενοι ἐκπίνουσιν ὑσάτην πόσιν. ὁ μὲν
 οὖν Φιλόνεως εὐθέως παραχορῆμα ἀποθνήσκει, ὁ δὲ
 πατὴρ ὁ ἡμέτερος εἰς νόσον ἐμπίπτει, ἐξ ἧς καὶ ἀπά-
 λετο εἰκοςαῖος. ἀνθ' ὧν ἡ μὲν διακονήσασα ἔχει τὰ
 ἐπίχειρα ὧν ἀξία ἦν, οὐδὲν αἰτία οὐσα — τῷ γὰρ δη-
 μοκοίνῳ τροχισθεῖσα παρεδόθη — ἡ δ' αἰτία τε ἤδη
 καὶ ἐνθυμηθεῖσα καὶ χειρουργήσασα ἔξει, ἐὰν ὑμεῖς τε
 καὶ οἱ θεοὶ θέλωσιν.

Σκέψασθε οὖν ὅσῳ δικαιοτέρα ὑμῶν δεήσομαι ἐγὼ 21.
 ἢ ὁ ἀδελφός. ἐγὼ μὲν γε τῷ τεθνεῶτι ὑμᾶς κελεύω
 καὶ τῷ ἡδικομένῳ τὸν αἰδίου χρόνον τιμωροὺς γενέ-
 σθαι. οὗτος δὲ τοῦ μὲν τεθνεῶτος περὶ οὐδὲν ὑμᾶς
 αἰτήσεται, ὅς ἄξιος καὶ ἐλέου καὶ βοηθείας καὶ τιμω-
 ρίας παρ' ὑμῶν τυχεῖν, ἀθέως καὶ ἀκλεῶς πρὸ τῆς εἰ-
 μαρμένης ὑφ' ὧν ἡκιστα ἐχορῇν τὸν βίον ἐκλιπών, ὑπὲρ 22.

δίδωσι

§. 19, 4. δίδωσι] ἔδωκε M. ἴσως] Bekker. et Dobree malint
 ὡς. 5. τοῦ om. ZM. οὐπω] οὐ πω N. 6. ἐμῆς] ἡμετέρας N.
 7. ἔλασσον] ἔλαττον ZM.

§. 20, 1. τὸν] τὴν malebat Reisk. Post φονέα in A erasae
 sunt quatuor litterae. 5. ἡ μὲν NAZ et marg. M Bekk. Dobs.
 ἡμῶν BLM. ἡ ceteri. 6. οὐδὲν αἰτία N. Hoc de Stephani con-
 jectura exhibuerunt Reisk. Lehner Bekk. Dobs. οὐδ' ἐν αἰτία A.
 οὐδ' ἐναντία vett. edd. 7. τροχισθεῖσα παρεδόθη] an παραδο-
 θεῖσα ἐτροχίσθη? τε ἤδη] γ', ἡ δὲ Reisk.

§. 21, 1. ὑμῶν δεήσομαι N. δεήσομαι ὑμῶν vulg. 2. μὲν
 γε N. μέντοι ABLZM. μὲν vulg. 6. πρὸ] περὶ vett. edd. πρὸ
 conjec. Steph. quem sequenti sunt Reisk. et recentt. edd. παρὰ
 Gesner. Hauptm. πρὸ tuentur NABLZM. 7. ἡκιστα ἐχορῇν] ἡκιστ'
 ἐχορῇν Z Bekk. Cf. §. 1.

- δὲ τῆς ἀποκτεινάσης δεήσεται ἀθέμιτα καὶ ἀνόσια καὶ ἀτέλεσα καὶ ἀνήκουσα καὶ θεοῖς καὶ ὑμῖν, δεόμενος ὑμῶν ἃ αὐτὴ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆσαι. ὑμεῖς δ' οὐ τῶν ἀποκτεινάντων ἐξὲ βοηθοί, ἀλλὰ τῶν ἐκ προνοίας ἀποθνησκόντων, καὶ ταῦτα ὑφ' ὧν ἤμισα αὐτοὺς ἐχρῆν ἀποθνήσκειν. ἤδη οὖν ἐν ὑμῖν τοῦτο ἐξιν ὀρ-
23. Θῶς διαγινῶναι, ὃ καὶ ἐποιήσατε. δεήσεται δ' ὑμῶν οὗτος μὲν ὑπὲρ τῆς μητρὸς τῆς αὐτοῦ ζώσης, τῆς ἐκείνον διαχρησαμένης ἀβούλως τε καὶ ἀθῶως, ὅπως δίκην μὴ δῶ, ἂν ὑμᾶς πείθῃ, ὧν ἠδίκηκεν· ἐγὼ δ' ὑμᾶς ὑπὲρ τοῦ πατρὸς μου τεθνεῶτος αἰτοῦμαι, ὅπως παντὶ τρόπῳ δῶ· ὑμεῖς δέ, ὅπως διδῶσι δίκην οἱ ἀδικοῦντες, τοῦ-
24. του γε ἔνεκα καὶ δικασαὶ ἐγένεσθε καὶ ἐκλήθητε. καὶ ἐγὼ μὲν ἐπεξέρομαι λέγων, ἵνα δῶ δίκην ὧν ἠδίκηκε καὶ τιμωρήσω τῷ τε πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ καὶ τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις· ταύτη καὶ ἄξιόν μοι βοηθῆσαι

§. 22, 2. ἀθέμιτα NABLZM (sed pr. A et pr. M sic ut vulg.) Bekk. Dobs. ἀθέμιτα vulg. καὶ ἀνόσια add. N, qui punctum ponit post haec verba. 3. Post δεόμενος ὑμῶν verbum πείθεσθαι addendum censent Gesner. Reisk. (Access. ad sua Antiphont. p. 852.) et inseruit Lehner. Excidisse quaedam suspicatur Dobree. Vos rogans ut eam ab eo crimine absolvatis, quod a se ipsa non impetravit quin admitteret. Dobr. Adverss.

θνησκόντων
p. 168. 6. ἀποθνησκόντων,] ἀποθνησκόντων· N. ἀποθανόντων, M. αὐτοὺς ἐχρῆν N. ἐχρῆν αὐτοὺς ceteri. 7. ἐν ὑμῖν τοῦτο ἐξιν] ἐν ὑμῖν ἐξὲ τοῦ N. 8. ὃ καὶ] ὅτι Gesner. ἐποιήσατε] ποιήσατε corr. N. ποιήσατε conj. Gesner. et Reisk. ποιήσατε vel ποιήσατε malint Bekker. et Dobree.

§. 23, 2. τῆς μητρὸς] Articulum om. N. τῆς αὐτοῦ] Articulum add. NA Bekk. Dobs. αὐτοῦ scripsi pro vulg. αὐτοῦ. 3. ἀβούλως] εὐβούλως Hauptm. προβούλως Dobree, coll. Aeschyl. Choëph. 615 Schütz. 4. ἂν] εἰ ZM. ἠδίκηκεν] ἠδίκησε N. ἐγὼ δ'·] ἐγὼ N. 5. τοῦ πατρὸς] Articulum om. N. μου] τοῦ ZM. 6. ὅπως διδῶσι] ὅπως γε δῶσι Z. δίκην οἱ ἀδικοῦντες] οἱ ἀδικοῦντες δίκην ZM. τούτου γε] τούτου N.

§. 24, 2. ἠδίκηκε] ἠδίκησε N. Cf. §. 23. 4. ταύτη καὶ]

ὑμᾶς ἅπαντας, εἰ ἀληθῆ λέγω· οὗτος δὲ τὰναντία, ὅπως ἢ τοὺς νόμους παριδοῦσα μὴ δῶ δίκην ὧν ἡδίκηκε, ταύτῃ βοηθὸς καθέστηκε. καίτοι πότερον δι- 25. καίότερον τὸν ἐκ προνοίας ἀποκτείναντα δοῦναι δίκην ἢ μή; καὶ πότερον δικαιότερον οἰκτεῖραι μᾶλλον τὸν τεθνεῶτα ἢ τὴν ἀποκτείνασαν; ἐγὼ μὲν οἶμαι τὸν τεθνεῶτα· καὶ γὰρ δικαιότερον καὶ ὀσιώτερον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων γίνοιτο ὑμῖν. ἤδη οὖν ἐγὼ ἄξιῶ, ὥσπερ κακῆνον ἀνελεημόνως καὶ ἀνοικτίστως αὕτη ἀπώλεσεν, οὕτω καὶ αὐτὴν ταύτην ἀπολέσθαι ὑπὸ τε ὑμῶν καὶ τοῦ δικαίου. ἢ μὲν γὰρ ἐκουσίως καὶ βου- 26. λεύσασα τὸν θάνατον *ἀπέκτεινεν*, ὁ δ' ἀκουσίως καὶ βιαίως ἀπέθανε. πῶς γὰρ οὐ βιαίως ἀπέθανεν, ὃ ἄνδρες, ὅς γ' ἐκπλεῖν ἔμελλεν ἐκ τῆς γῆς τῆςδε παρὰ τε ἀνδρὶ φίλῳ αὐτοῦ εἰσιᾶτο; ἢ δὲ πέμψασα τὸ φάρμακον καὶ κελεύσασα ἐκείνῳ δοῦναι πιεῖν ἀπέκτεινεν ἡμῶν τὸν πατέρα. πῶς οὖν ταύτην ἐλεεῖν ἄξιόν ἐστιν ἢ αἰδοῦς τυγχάνειν παρ' ὑμῶν ἢ ἄλλου του; ἥτις αὕτῃ οὐκ ἡξίωσεν ἐλεῆσαι τὸν αὐτῆς ἄνδρα, ἀλλ' ἀνοσίως καὶ

ταύτῃ, καὶ N. Reiskio γὰρ videtur interponendum esse. 5. οὗτος δὲ] οὗτος ὁ vett. edd. Stephanus conj. οὐτοὶ vel οὗτος δὲ. Eam quam exhibuimus recep. Reisk. et recentt. edd. et firmant NABLZM. 6. ἡδίκηκε] ἡδίκησε N. Cf. §. 23. 7. ταύτῃ] ταύτη N.

§. 25, 3. καὶ] καίτοι N. 6. γίνοιτο NABLZM Bekk. Dobs. γένοιτο ceteri. ἤδη οὖν ἐγὼ] ἤδη γ' οὖν N.

§. 26, 2. ἀπέκτεινεν addidi de meo, coll. §. 5. Reiskius aut post ἐκουσίως aut post θάνατον deesse putabat ἀπώλεσε vel ἀπέκτεινε vel ἐμνηστεύσατο. Lehner inseruit ἀπώλεσεν. 4. ὅς] ὡς N. γ' ἐκπλεῖν NA Bekk. Dobs. γὲ πλεῖν vulg. Conf. Schaeffer. Appar. ad Dem. I. p. 195. ἐκ τῆς] Articulum om. ZM. 5. φίλῳ αὐτοῦ] φίλῳ αὐτοῦ N. αὐτοῦ φίλῳ A Ald. αὐτοῦ φίλῳ vulg. εἰσιᾶτο NA Bekk. Dobs. ἐσιᾶτο vulg. 6. κελεύσασα] κελεύουσα N. 7. ἢ αἰδοῦς τυγχάνειν] ἢ τυχεῖν ἐλέους M: sed in marg. ἢ αἰδοῦς τυγχάνειν. 9. αὐτῆς] ἐαυτῆς N.

27. αἰσχροῦς ἀπώλεσεν. οὕτω δέ τοι καὶ ἔλεειν ἐπὶ τοῖς ἀκουσίοις παθήμασι μᾶλλον προσήκει ἢ τοῖς ἐκουσίοις καὶ ἐκ προνοίας ἀδικήμασι καὶ ἁμαρτήμασι. καὶ ὥς-περ ἐκείνον αὐτὴ οὔτε θεοὺς οὔθ' ἥρωας οὔτ' ἀνθρώ-πους αἰσχυνθεῖσα οὐδὲ δέισασα ἀπώλεσεν, οὕτω καὶ αὐτὴ ὑφ' ὑμῶν καὶ τοῦ δικαίου ἀπολομένη, καὶ μὴ τυχοῦσα μήτ' αἰδοῦς μήτ' ἔλεον μήτ' αἰσχύνης μηδε-μιᾶς παρ' ὑμῶν, τῆς δικαιοτάτης ἂν τύχοι τιμωρίας.
28. Θαυμάζω δὲ ἔγωγε τῆς τόλμης τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς διανοίας τὸ διομόσασθαι ὑπὲρ τῆς μητρὸς εὖ εἰ-δέναι μὴ πεποιηκέναι ταῦτα. πῶς γὰρ ἂν τις εὖ εἰ-δείη οἷς μὴ παρεγένετο αὐτός; οὐ γὰρ δήπου μαρτύ-ρων γ' ἐναντίον οἱ ἐπιβουλεύοντες τοὺς θανάτους τοῖς πέλας μηχανῶνται τε καὶ παρασκευάζουσιν, ἀλλ' ὥς μάλιστα δύνανται λαθραιότατα καὶ ὥς ἀνθρώπων μη-
29. δένα εἰδέναι· οἱ δ' ἐπιβουλεόμενοι οὐδὲν ἴσασι πρὶν γ' ἤδη ἐν αὐτῷ ὥσι τῷ κακῷ καὶ γινώσκωσι τὸν ὅλε-

§. 27, 1. οὕτω δέ τοι καὶ] οὐκ οἶδεν ὅτι συγγνώμην ἔχειν καὶ vel οὐχὶ δέ καὶ suspic. Reisk. αἰδεῖσθαι δέ τοι καὶ Lehner. 2. ἐκουσίοις] ἐκουσίως ALZM Ald. 4. αὐτὴ NABZ Bekk. Dobs. αὐτῇ L. αὐτῇ vulg. οὔθ' ἥρωας] οὔτ' ἥρωας N. 5. αἰσχυ-θεῖσα οὐδὲ] Haec addidi duce cod. N, qui praebet αἰσχυνθεῖσα οὔτε. δέισασα] δέισασ' N. καὶ αὐτὴ NA Bekk. Dobs. καὶ τῇ M. καὶ τῇ ceteri. 6. ἀπολομένη] ἀπολλομένη pr. A. 7. ἔλεον] ἔλεους ZM. 8. τύχοι] τύχη AL.

§. 28, 1. τοῦ ἀδελφοῦ] τὸν ἀδελφὸν malebat Reisk. 2. διανοίας] ἀνοίας suspic. Reisk. τὸ διομόσασθαι] Reisk. suspic. τῷ (i. e. ἐπὶ τῷ vel διὰ τὸ) διομόσασθαι aut τολμῶντας vel τολμῶντα διο-μόσασθαι. 3. μὴ πεποιηκέναι] μήτε πεποιηκέναι Z. μὴ πεποιημέ-ναι M. 6. παρασκευάζουσιν] κατασκευάζουσιν dedisse videtur pr. A.

§. 29, 1. οὐδὲν ἴσασι] οὐδὲν (sic, cum lacuna litterarum trium capace) ἴσασιν A. οὐδὲν ἴσασιν Ald. οὐδὲν ἴσασι cum codd. Bekk. et Dobs. οὐδὲν ἴσασιν ceteri. πρὶν γ' ἤδη ἐν αὐτῷ ὥσι τῷ κακῷ N. γε πρὶν ἐν αὐτῷ ἤδη τῷ κακῷ ZM. πρὶν ἐν αὐτῷ ὥσι τῷ κακῷ γ' ἤδη vulg. 2. γινώσκωσι] γινώσκουσι N. γινώσκωσι pr. A.

θρον ἐν ᾧ εἰσί. τότε δέ, ἐὰν μὲν δύνωνται καὶ φθά-
νωσι πρὶν ἀποθανεῖν, καὶ φίλους καὶ ἀναγκαίους τοὺς
σφετέρους καλοῦσι καὶ μαρτύρονται, καὶ λέγουσιν αὐ-
τοῖς ὑφ' ὧν ἀπόλλυνται, καὶ ἐπισκῆπτουσι τιμωρῆσαι
σφίσιν αὐτοῖς ἡδίκημένους· ἃ καὶ μοι παιδί ὄντι ὁ πα- 30.
τήρ, τὴν ἀθλίαν καὶ τελευταίαν νόσον νοσῶν, ἐπέσκη-
πτεν· ἐὰν δὲ τούτων ἀμαρτάνωσι, γράμματα γράφουσι
καὶ οἰκέτας τοὺς σφετέρους αὐτῶν ἐπικαλοῦνται μάρ-
τυρας καὶ δηλοῦσιν ὑφ' ὧν ἀπόλλυνται. κακεῖνος ἐμοὶ
νέφ' ἔτι ὄντι ταῦτα ἐδήλωσε καὶ ἐπέσειλεν, ὃ ἄνδρες,
οὐ τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις.

Ἐμοὶ μὲν οὖν διήγηται καὶ βεβοήθηται τῷ τε- 31.
θνεῶτι καὶ τῷ νόμῳ· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ σκοπεῖν τὰ λοιπὰ
πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ δικάζειν τὰ δίκαια. οἶμαι δὲ
καὶ τοῖς θεοῖς τοῖς κάτω μέλειν οἷ ἡδίκηνται.

§. 29, 3. φθάνωσι NAB Bekk. Dobs. μὴ φθάνωσι ceteri.
4. πρὶν ἀποθανεῖν] πρὶν ejecit Gesner. προαποθανεῖν conj. Lehner.
5. μαρτύρονται] μαρτύρωνται N. 6. Verba ἐπισκῆπτουσι — §. 30,
5. ἀπόλλυνται in marg. habet M. 7. αὐτοῖς uncis inclusit Bekk.

§. 30, 3. Ante γράμματα in A erasae sunt tres aut quatuor
litterae. γράφουσι] γράφωσι ZM. 4. οἰκέτας] πάντας ZM. ἐπι-
καλοῦνται] ἐπικαλοῦν Ald. 5. ἀπόλλυνται ZM Bekk. Cf. §. 29. ἂν
ἀπολοῦνται N. ἀπόλωνται vulg. 6. ἔτι ὄντι] ὄντι ἔτι ZM. ἐπέ-
σειλεν] ἀπέσειλεν ZM.

§. 31, 1. διήγηται] δὲ διήγηται N. 2. ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ Cf.
§. 22. V. §. 89. ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ vulg. 4. μέλειν] μέλειν (sic,
una littera erasa) A. μέλλειν M Ald.

II.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Α.

α.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

Υπόθεσις.

- Πανταχοῦ μὲν τὴν οἰκίαν Ἀντιφῶν ἐνδείκνυται δύναμιν, μάλιστα δ' ἐν ταύταις ταῖς τετραλογίαις ἐν αἷς αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀγωνίζεται. δύο γὰρ ὑπὲρ τοῦ κατηγοροῦ λόγους εἰπὼν δύο καὶ ὑπὲρ τοῦ φεύγοντος
5. ἐμελέτησεν, ὁμοίως ἐν ἀμφοτέροις εὐδοκιμῶν. ἔοικε μὲν οὖν οὗτος ὁ λόγος τῷ Ἀνσίῳ λόγῳ τῷ πρὸς Μικκίνην γεγραμμένῳ, ἔχει δ' αὐτῷ τὰ τῆς ὑποθέσεως ὥδε. ἀναχωρῶν τις ἀπὸ δείπνου εὐρέθη σὺν τῷ ἀκολούθῳ συγκεκομμένος. μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν συγγενὴς τις
10. αὐτοῦ κατηγορεῖ ἐχθροῦ αὐτοῦ ὡς πεποιηκότος τὸν φόνον· ὁ δ' ἀρνεῖται. ὅθεν σοχασμὸς ἢ ζᾶσις ἀτελής, ἐκ μόνου τοῦ προσώπου συνιστάμενος. ἡ δὲ τοῦ λόγου διαίρεσις αὕτη. ἐν μὲν τοῖς προοιμίοις κατὰστασιν ὁ λόγος οὐκ ἔχει, διὰ τὸ μήπω τὴν ὅλην ἡκριβῶσθαι
15. τέχνην. ἀρχόμενος δὲ τῶν ἀγώνων πρώτη ἐχρήσατο ἀναιρέσει αἰτιῶν δι' ὧν ἀπέδειξεν ὅτι οὐδεὶς αὐτὸν τῶν

ὀφει-

[Υπόθεσις] ὑπόθεσις τῶν ἐξῆς N.

Vers. 1. ἐνδείκνυται] ἐνδείκνυται A. 3. αὐτὸς] αὐτὸν L, omissis quae inferuntur πρὸς αὐτὸν: ea om. etiam ZM. αὐτὸς πρὸς αὐτὸν Ald. 4. φεύγοντος NA Bekk. Dobs. λέγοντος ceteri. 5. ἐμελέτησεν] ἐμελέτησε λόγους N. 6. Ἀνσίῳ] Ἀνσίῳ N. Μικκίνην] μικκίνην N. 8. δείπνου] δείπνων N. 12. μόνου τοῦ] Articulum om. N. 13. αὕτη om ZM. τοῖς προοιμίοις] Articulum om. N. κατὰστασιν NABLZM Bekk. Dobs. τὴν κατὰστασιν vulg. 14. οὐκ add. NAB Bekk. Dobs. διὰ τὸ] διὰ ZM. 15. τέχνην] δύναμιν L, marg. Z. δύναμιν τέχνην B. δύναμιν ἢ τέχνην marg. M. διάνοιαν ZM. 16. δι' ὧν] διὰ ZM. αὐτὸν NAB Bekk. Dobs. αὐτῶν ceteri.

ὀφειλόντων ὑπονοηθῆναι διέφθαιρον. εἴτα περὶ τῇσι
τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ δεῖξαι ὅτι ἐξ ἐπιβουλῆς ἀπέθανε,
καὶ λοιπὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν βούλησιν· τὴν δὲ τῶν
ἐλέγχων ἀπαίτησιν λύει τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ δούλου. εἴτα 20.
παρέκβασις καὶ ἐπίλογος.

Ὅποσα μὲν τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῶν ἐπιτυχόντων
ἐπιβουλεύεται, οὐ χαλεπὰ ἐλέγχεσθαι ἐστίν· ἂν δ' οἱ
ικανῶς μὲν πεφυκότες, ἔμπειροι δὲ τῶν πραγμάτων
ὄντες, ἐν δὲ τούτῳ τῆς ἡλικίας καθεσῶτες ἐν ᾧ κρά-
τις φρονεῖν αὐτῶν εἰσὶ, πράττωσι, χαλεποὶ καὶ δια-
γνωσθῆναι καὶ δειχθῆναι εἰσι. διὰ γὰρ τὸ μέγεθος τοῦ 2.
κινδύνου ἐκ πολλοῦ τὴν ἀσφάλειαν ὧν ἐπιβουλεύουσι
σκοποῦντες οὐ πρότερον ἐπιχειροῦσιν ἢ πάσης ὑποψίας
φυλακὴν ποιήσονται. γινώσκοντας οὖν ἡμᾶς χρὴ ταῦτα,
καὶ ὅτι οὖν εἰκὸς παραλάβητε, σφόδρα πιστεύειν αὐτῷ.
ἡμεῖς δ' οἱ ἐπεξερχόμενοι τὸν φόνον οὐ τὸν αἵτιον ἀφέν-
τες τὸν ἀναίτιον διώκομεν· σαφῶς γὰρ οἶδαμεν ὅτι 3.
πάσης τῆς πόλεως μαινομένης ὑπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν διω-
χθῇ, τό τ' ἀσέβημα ἡμέτερον γίνεται, τῆς θ' ὑμετέρας

Vers 19. ἐμβάλλει] ἐσβάλλει ZM. βούλησιν NAB Bekk. Dobs.
ποίησιν ceteri. 21. παρέκβασις] παρεκβάσεις N.

§. 1, 2. οἱ ante ἱκανῶς add. NAB Bekk. Dobs. 3. τῶν
πραγμάτων] Articulum om. N. 5. αὐτῶν] αὐτῶν AM εἰσὶ, πράτ-
τωσι AB Bekk. Dobs. εἰσὶ, πράττουσι N. εἰσπράττωσι LZM. εἰς
τὰ πρᾶγματ' ὥσι ceteri. διαγνωσθῆναι AM Bekk. Dobs. (de
codd. suis Bekk. tacet.) γνωσθῆναι N et ceteri. 6. δειχθῆναι
εἰσι] δειχθῆναι εἰσὶ vulg.

§. 2, 4. ποιήσονται] ποιήσονται N. 5. παραλάβητε N et
ed. omnes. παραλάβετε ABLZM. 7. ἀναίτιον] αἵτιον L.

§. 3. 1. οἶδαμεν] ἵσμεν ZM. Locum hunc adde exemplis a
Matthiaeo gr. ampl. vol. I. p. 566. ed. III. allatis. 2. ὑπ' αὐ-
τοῦ, ἕως] ὑπὸ τούτου ἐς ZM. διωχθῇ] Reisk. malit δειχθῇ. 3.

ἡμέτερον] ἡμέτερον littera v erasa A. γίνεται] ^{ἰ ε} γέννηται M.

ἀμαρτίας ἢ ποινὴ εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ δικαίως διώκοντας ἀναχωρεῖ. ἅπαντος δὲ τοῦ μιάσματος ἀναχωροῦντος εἰς ἡμᾶς, ὡς ἂν δυνώμεθα σαφέστερα ἐξ ὧν γινώσκουμεν πειρασόμεθα ὑμῖν δηλοῦν ὡς ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

4. Οὔτε γὰρ κακούργους εἰκὸς ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον· ἔχοντες γὰρ ἂν τὰ ἱμάτια εὐρέθησαν· οὐδεὶς γὰρ ἂν τὸν ἔσχατον κίνδυνον περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύων ἐτοίμην καὶ κατειργασμένην τὴν ὠφέλειαν ἀφῆκεν. οὐ μὴν οὐδὲ παροινήσας οὐδεὶς διέφθειρεν αὐτόν· ἐγινώσκετο γὰρ ἂν ὑπὸ τῶν συμποτῶν. οὐδὲ μὴν οὐδ' ἐκ λαιμοῦ· οὐ γὰρ ἄνωγ' ὧν νυκτῶν οὐδ' ἐν ἐρημίᾳ ἐλοιδοροῦντο. οὐδὲ μὴν ἄλλου ξοχαζόμενος ἔτυχε τούτου· οὐ γὰρ ἂν σὺν τῷ ἀκολούθῳ διέφθειρεν αὐτόν.
5. ἀπολυομένης δὲ τῆς ὑποψίας ἀπάσης αὐτοῦ ὁ θάνατος ἐξ ἐπιβουλῆς ἀποθανόντα μὴνύει αὐτόν. ἐπιθέσθαι δὲ τίνα μᾶλλον εἰκὸς ἐστὶν ἢ τὸν μέγαν μὲν κακὰ προπεπονθότα, ἔτι δὲ μείζονα ἐπίδοξον ὄντα
6. πάσχειν; ἐστὶ δ' ὁ διωκόμενος οὗτος· ἐκ παλαιοῦ γὰρ ἐχθρὸς ὧν αὐτοῦ πολλὰς μὲν καὶ μεγάλας γραφὰς διώξας οὐδεμίαν εἶλεν, ἔτι δὲ μείζονας καὶ πλείους δι-

§. 3, 5. δὲ add. NABLZM Bekk. Dobs. οὖν monente Stephano dedit Reisk. 6. ὡς] ὡς vett. edd. et plurimi codd. ὡς conj. Steph., recep. Reisk. Bekk. Dobs. et tenet N. 7. ὡς] τίς Hauptm.

§. 4, 1. Οὔτε γὰρ κακούργους — 2. τὰ ἱμάτια εὐρέθησαν] Haec ante Bekkerum post illa οὐδεὶς γὰρ ἂν — ἀφῆκεν legebatur, et a codicibus absunt, verbis ἔχοντες γὰρ ἂν τὰ ἱμάτια εὐρέθησαν exceptis, quae post ἀφῆκεν inferuntur in codd. NB. 3. περὶ τῆς] Articulum om. ZM.

§. 5, 3. δὲ τίνα] δὲ τίνα pr. A. 5. πάσχειν abesse malit Baier. ad Lycurg. p. 94. παθεῖν scribit Valckenar. ad Herod. 4, 11.

§. 6, 3. εἶλεν praebent codd. mss. omnes, Bekk. Dobs. pro vett. edd. scriptura εἶχεν, quam correxerunt Taylor. Reisk. Valckenar. Adon. p. 290 B. Eurip. Hippolyt. 1002. Herod. 6, 82.

ωχθεῖς οὐδεπώποτ' ἀποφρῶν ἱκανὸν μέρος τῶν ὄντων
 ἀποβέβληκε, τὰ δ' ἄρχιζα ἱερῶν κλοπῆς δυοῖν ταλάν-
 τω γεγραμμένος ὑπ' αὐτοῦ, συνειδὼς μὲν αὐτῷ τὸ
 ἀδίκημα, ἔμπειρος δ' ὢν τῆς τούτου δυνάμεως, μνησι-
 κακῶν δὲ τῶν ἐμπροσθεν, εἰκότως μὲν ἐπεβούλευσεν,
 εἰκότως δ' ἀμυνόμενος τὴν ἔχθραν ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.
 ἢ τε γὰρ ἐπιθυμία τῆς τιμωρίας ἀμνήμονα τῶν κινδύ- 7.
 νων καθίση αὐτόν, ὃ τε φόβος τῶν ἐπιφερομένων κα-
 κῶν ἐκπλήσσων θερμότερον ἐπιχειρεῖν ἐπῆρεν. ἢ λιπύ-
 τε τάδε μὲν δράσας καὶ λήσειν ἀποκτείνας αὐτόν καὶ
 ἀπογεύεσθαι τὴν γραφὴν· οὔτε γὰρ ἐπεξίεναι οὐδένα
 ἀλλ' ἐρήμην αὐτὴν ἔσεσθαι· εἴτε καὶ ἀλοίη, τιμωρησα- 8.
 μένω κάλλιον ἔδοξεν αὐτῷ ταῦτα πάσχειν ἢ ἀνάνδρως
 μηδὲν ἀντιδράσαντα ὑπὸ τῆς γραφῆς διαφθαρεῖναι.
 σαφῶς δ' ἦδει ἀλωσόμενος αὐτήν· οὐ γὰρ ἂν τόνδε
 τὸν ἀγῶνα ἐνόμισεν ἀσφαλέστερον εἶναι.

Τὰ μὲν βιασάμενα ταῦτά ἐξιν ἀσεβῆσαι αὐτόν. 9.
 μάρτυρες δ' εἰ μὲν πολλοὶ παρεγένοντο, πολλοὺς ἂν
 παρεσχόμεθα· ἐνὸς δὲ τοῦ ἀκολούθου παραγενομένου,
 οἱ τούτου ἤκουον μαρτυρήσουσιν. ἔμπνους γὰρ ἔτι
 ἄρθεῖς, ἀνακρινόμενος ὑφ' ἡμῶν, τοῦτον μόνον ἔφη

§. 6, 4. οὐδεπώποτ'] οὐ πω ποτ' N. 5. ἄρχιζα] ἔρχιζα vet.
 edd. et Reisk. 8. εἰκότως μὲν] Reiskio deesse videntur haec:
 ὑπὲρ ξαντοῦ φοβούμενος.

§. 7, 2. καθίση proposuit Reisk., recep. Bekk. καθίστησεν
 N. καθίστησιν vulg. 3. ἐπῆρεν] ἐπῆρε N. 4. τάδε] τάχα conj.
 Reisk. 5. οὔτε] οὐδὲ conj. Reisk. 6. ἐρήμην NAB Bekk. Dobs.
 ἔρημον ceteri. ἔσεσθαι] οἰεσθαι LZM.

§. 8, 1. εἴτε] εἰ δὲ malebat Reisk. 4. ἦδει] ἦδη Z.

§. 9, 2. μάρτυρες] μάρτυρας Scaliger. δ' εἰ] δὲ οἱ Z. δὲ
 εἰ M. 3. παρεσχόμεθα] παρειχόμεθα ZM. παρευχόμεθα BL.
 τοῦ] τοῦτοῦ A. 4. οἱ τούτου] οἱ τοῦ τούτου A. 5. ἡμῶν]
 ὑμῶν N. τοῦτον conj. Gesner, ded. NAB Bekk. Dobs. τοῦτο
 ceteri.

- γνώναι τῶν παρόντων αὐτούς. ἐξελεγχόμενος δ' ὑπό
 τε τῶν εἰκότων ὑπό τε τῶν παραγενομένων, οὐδενὶ
 τρόπον οὔτε δικαίως οὔτε συμφερόντως ἀπολύειτ' ἂν
10. ὑφ' ὑμῶν. οἱ τε γὰρ ἐπιβουλευόντες ἀνεξέλεγκτοι ἂν
 εἴησαν, εἰ μὴθ' ὑπὸ τῶν παραγενομένων μὴθ' ὑπὸ τῶν
 εἰκότων ἐξελέγχονται· ἀσύμφορόν θ' ὑμῖν ἐξὶ τόνδε μι-
 αρόν καὶ ἀναγνον ὄντα εἰς τὰ τεμένη τῶν θεῶν εἰσι-
 όντα μαιίνειν τὴν ἀγνείαν αὐτῶν, ἐπὶ τε τὰς αὐτὰς
 τραπέζας ἰόντα συγκαταπιμπλάναι τοὺς ἀναιτίους· ἐκ
 γὰρ τούτων αἱ τ' ἀφορίαι γίνονται δυσυχεῖς θ' αἱ
11. πράξεις καθίστανται. οἰκείαν οὖν χορὴν τὴν τιμωρίαν
 ἡγησαμένους, αὐτῷ τούτῳ τὰ τούτου ἀσεβήματα ἀνα-
 θέντας, ἰδίαν μὲν τὴν συμφοράν, καθαρὰν δὲ τὴν
 πόλιν καταστήσαι.

§. 9, 6. γνώναι τῶν παρόντων N. τῶν παρόντων γνώναι vulg.
 Pro παρόντων fuit quum παρόντων mallet Bekk. coll. II., 2, §. 4.
 αὐτούς] αὐτούς vulg. αὐτός conj. Gesner. ἐξελεγχόμενος] ἐλε-
 γχόμενος N. 7. εἰκότων NAB. Bekk. Dobs. et conjecerat Reisk.
 οἰκότων L. οἰκετῶν Z et edd. vett. 9. ὑμῶν] ἡμῶν ZM.

§. 10, 2. μὴθ' ὑπὸ] μήτε ὑπὸ N. 3. ἐξελέγχονται] ἐξελέ-
 γχονται AB. Dobs. ἐξελέγχονται vel ἐξελέγχοντο conj. Reisk.
 ἀσύμφορόν θ' ὑμῖν Bekk. Dobs. cum codicibus, ut videtur: quod
 tuetur etiam N. ἀσύμφορόν ὑμῖν A. ἀσύμφορον ὑμῖν ceteri editi.
 5. ἐπὶ τε τὰς αὐτὰς NAB. Bekk. Dobs. ἐπὶ γε πρὸς αὐτὰς LM.
 ἐπὶ τε τὰς conj. Steph. et Gesner. et ded. Reisk. ἐπὶ γε τὰς
 vett. edd. 6. ἰόντα] ἰόντας M συγκαταπιμπλάναι] συνα-
 πιμπλάναι conj. Dobree. 7. αἱ τ' N. αἱ τε vulg. γίνονται
 M. γίνονται vulg. δυσυχεῖς θ' NABLM Bekk. Dobs. καὶ δυ-
 συχεῖς ceteri.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΥΤΟ ΠΡΑΓΜΑ.

Υπόθεσις.

Ὁμολογεῖ μὲν τὴν πρώτην ἔχθραν τὴν πρὸς τὸν τεθνηκότα ὁ ἀπολογούμενος, ἀρνεῖται δὲ τὸν φόνον καὶ τεκμήριον τοῦ μὴ πεφονευκέναι ποιεῖται τὴν ἔχθραν. λέγει γὰρ ὅτι ἐχθρὸς ὢν ἤδεν πάντως τὴν αἰτίαν κατ' ἑμαυτοῦ ἤξουσιν· διὰ τοῦτο οὐκ ἂν ἐφόνεον. δια- 5. βάλλει δὲ καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ οἰκέτου ὡς ἐκ παρσκαεῆς γεγονυῖαν τῶν δεσποτῶν. οὐκ ἀπίθανον δὲ φησι κακούργους ἀνελόντας αὐτὸν ἀποδοῦσαι τὰ ἱμάτια μὴ φθάσαι.

Οὐ μοι δοκῶ ἀμαρτάνειν ἀτυχέσατον ἑμαυτὸν ἡγούμενος εἶναι τῶν πάντων ἀνθρώπων. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οἱ δυσυχοῦντες ὁπόταν μὲν ὑπὸ χειμῶνος πονῶσιν, εὐδίας γενομένης παύονται· ὅταν δὲ νοσήσωσιν, ὑγιεῖς γενόμενοι σώζονται· ἐὰν δὲ τις ἄλλη συμφορὰ καταλαμβάνῃ αὐτούς, τὰ ἐναντία ἐπιγινόμενα ὀνίνησιν. ἐμοὶ δὲ ζῶν τε ἀνθρώπος ἀνατροπὴς τοῦ οἴκου ἐγένε- 2. νετο, ἀποθανών τε καὶ ἀποφύγω, ἱκανὰς λύπας καὶ

ΑΠΟΛ. Ε. Τ. Α. ΠΡ. Ὑπόθ.] κατηγορία φόνου ἀπαράδοχμος. ὑπόθεσις τοῦ ἐξῆς. ἀπολογία εἰς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Ν.

Vers 3. τὴν ἔχθραν add. NAB Bekk. Dobs. 4. τὴν αἰτίαν κατ' ἑμαυτοῦ NAB Bekk. Dobs. τὴν αἰτίαν κατ' ἑμοῦ LZ. τὴν ἀπὸ αἰτίας κατ' ἑμοῦ M. κατ' ἑμοῦ τὴν αἰτίαν ceteri. 6. καὶ om. Z. 7. γεγονυῖαν τῶν δεσποτῶν] γεγονυῖαν τῶν δεσποτῶν τοῦ οἰκέτου τῶν δεσποτῶν penna ducta per vocc. τοῦ οἰκέτου A. γενομένην τῷ οἰκέτῃ (in marg. γεγονυῖαν) M. 8. φησι] φασι LZM Ald. ἀποδοῦσαι] ἀποδοῦσθαι vett. edd.

§. 1, 2. εἶναι om. ZM. τῶν πάντων] Articulum add. NAB Bekk. Dobs. 3. ἄλλων οἱ] ἄλλοι ZM. 5. ἐὰν δέ] ἐάν τε N. 6. ἐπιγινόμενα NAB Bekk. Dobs. ἐπιγεγόμενα ceteri.

- φροντίδας ἐμβέβληκεν. εἰς τοῦτο γὰρ βαρυδαιμονίας ἦκω, ὥς οὐκ ἀρκοῦν μοί ἐξιν ἐμαυτὸν ὅσιον καὶ δίκαιον παρέχοντα μὴ διαφθαρεῖναι, ἀλλὰ καὶ μὴ τὸν ἀποκτείναντα εὐρῶν ἐξελέγξω, ὃν οἱ τιμωροῦντες αὐτῷ ἀδύνατοι εὐρεῖν εἰσὶν, αὐτὸς καταδοχθεὶς φρονεὺς εἶναι
3. ἀνοσίως ἀλώσομαι. καὶ ἐμὲ ὡς δεινὸν μὲν παγχάλεπόν φασιν ἐλέγχεσθαι εἶναι, ὡς δ' ἡλίθιον ἐξ αὐτῶν ὧν ἔπραξα φανερὸν εἶναι ἐργασάμενον τὸ ἔργον. εἰ γὰρ νῦν διὰ τῆς ἔχθρας τὸ μέγεθος εἰκότως ὑφ' ὑμῶν καταδοκοῦμαι, πρὶν ἐργάσασθαι εἰκότερον ἦν τὸν εἰδότα τὴν ὑποψίαν τὴν νῦν εἰς ἐμὲ οὔσαν, καὶ τῶν ἄλλων εἰ τινα ἔγνω ἐπιβουλευόντα αὐτῷ, διακωλύειν μᾶλλον ἢ αὐτὸν ἐργασάμενον εἰς ἐκουσίους καὶ προδήλους ὑποψίας ἐμπεσεῖν. ἔκ τε γὰρ αὐτοῦ τοῦ ἔργου φανερός γενόμενος ἀπωλλύμην, λαθῶν τε σαφῶς ἦδειν
4. τήνδε τὴν ὑποψίαν εἰς ἐμὲ οὔσαν. ἄθλια μὲν οὖν πάσχω μὴ ἀπολογεῖσθαι μόνον βιαζόμενος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀποκτείναντας φανεροὺς καταστῆσαι. ὁμως δὲ καὶ τοῦτο ἐπιχειρητέον. οὐδὲν γὰρ πικρότερον τῆς ἀνάγκης ἔοικεν εἶναι. ἔχω δὲ οὐδαμῶς ἄλλως ἐλέγχειν ἢ ἐξ ὧν τοὺς ἄλλους ὁ κατήγορος ἀπολύων αὐτὸν τὸν θάνατόν

§. 2, 3. ἐμβέβληκεν] προβέβληκεν N. 7. καταδοχθεὶς NAB Bekk. Dobs. καταδοκηθεὶς ceteri. Cf. Matth. gr. ampl. vol. I. p. 560. ed. III.

§. 3, 1. μὲν παγχάλεπόν] μὲν ὡς δεινὸν παγχάλεπόν A. 6. τὴν ὑποψίαν τὴν νῦν] τὴν νῦν ὑποψίαν N. οὔσαν] ἰούσαν malebat Reiskius, neque id temere, Bekkero iudice. τῶν] τὸν BZM. ἄλλων] ἄλλον ZM. 7. ἔγνω] ἔγω LZM. 10. ἀπωλλύμην] ἀπολύμην N.

§. 4, 4. πικρότερον] „Expectasses κρείσσον (Alcest. 968 [986]). An σκληρότερον ut p. 121. 17. (i. e. III. β. §. 2.) ? Qu. ισχυρότερον. v. Eurip. Helen. 521.“ Dobree. Adv. p. 168. 5. ἔοικεν NAB Bekk. Dobs. ἔδοξεν ceteri. 6. ἀπολύων] ἀπολλύων M. θάνατόν] θανάοντα Bayer.

ψησι μὴνύειν ἐμὲ τὸν φονέα ὄντα. εἰ γὰρ τούτων ἀναιτίων δοκοῦντων εἶναι ἐν ἐμοὶ τὰ δίκημα φανεῖται, τούτων ὑπόπτων ὄντων ἐγὼ δ' εἰκότως καθαρὸς δοκοῖν εἶναι.

Ἐξὶ δὲ οὐκ ἀπεικός, ὥς οὔτοι φασιν, ἀλλὰ εἰκός 5. ἄωρὶ τῶν νυκτῶν πλανώμενον ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθαρῆναι. τὸ μὲν γὰρ μὴ ἐκδυθῆναι οὐδὲν σημεῖόν ἐστιν· εἰ γὰρ μὴ ἔφθησαν περιδύσαντες αὐτόν, ἀλλὰ τινὰς προσιόντας φοβηθέντες ἀπέλιπον, ἐσωφρόνουν καὶ οὐκ ἐμαίνοντο τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρδους προτιμῶντες. εἰ δὲ μὴ καὶ ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διεφθάρη, 6. ἀλλ' ἐτέρους ἰδὼν ἄλλο τι κακὸν ποιοῦντας, ἵνα μὴ μὴνυτὴς τοῦ ἀδικήματος γένηται, ἀπέθανεν ὑπ' αὐτῶν, τίς οἶδε; τοὺς δὲ μὴ πολὺ ἥσσον ἐμοῦ μισοῦντας αὐτόν — ἦσαν δὲ πολλοί — πῶς οὐκ εἰκός ἦν ἐμοῦ μᾶλλον διαφθεῖραι αὐτόν; ἐκείνοις μὲν γὰρ φανερὰ ἦν ἡ ὑποψία εἰς ἐμὲ οὔσα, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ ἐκείνων ὑπαίτιος ἐσόμενος σαφῶς ἤδειν. τοῦ δὲ ἀκολούθου ἡ μαρτυρία 7. πῶς ἄξια πιεσέεσθαι ἐστιν; ὑπὸ τε γὰρ τοῦ κινδύνου ἐκπεπληγμένον αὐτόν οὐκ εἰκός ἦν τοὺς ἀποκτείναντας γινῶναι, ὑπὸ τε τῶν κυρίων ἀναγινωσκόμενον ἐπινεῦσαι

§. 4, 9. ἐγὼ δ' εἰκότως ALM Dobs. ἐγὼδ' εἰκότως B. ἐγὼ δικαίως N. ἐγὼ ἂν εἰκότως Bekk. ἐγὼ δ' ἂν εἰκότως Klotz. Quaestt. critt. p. 101. ἐγὼγ' εἰκότως ceteri.

§. 5, 3. μὲν γὰρ] γὰρ N. Cf. V. §. 38. 4. περιδύσαντες] περιδύσαντες ZM. 5. τινὰς] τινὰ Ald.

§. 6, 1. εἰ δὲ μὴ καὶ] Reisk. aut εἰ δὲ μή, καὶ —, aut εἰ δὲ καὶ μὴ legendum esse censet. 3. αὐτῶν, τίς οἶδε; τοὺς δὲ] αὐτῶν; τίς οἶδε τοὺςδε, N. 5. ἦσαν δὲ — 6. αὐτόν; om. LZ et vulg. ante Bekk. Voc. δὲ a correctore habet A. εἰκός ἦν] εἰκός ἂν ἦν corr. A et B. εἰκός ἦν ἂν N.

§. 7, 2. πιεσέεσθαι ἐστιν] πιεσέεσθαι ἐστίν vulg. γὰρ om. LZM et vulg. ante Bekk. 3. ἀποκτείναντας] ἀποκτείναντας Z. 4. τῶν κυρίων] τῶν οὐ κυρίων conj. Reisk.

- ἦν εἰκός. ἀπιστουμένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων δούλων ἐν ταῖς μαρτυρίαις — οὐ γὰρ ἂν ἐβασανίζομεν αὐτούς — πῶς δίκαιον τούτῳ μαρτυροῦντι πισειδαντας δια-
8. φθεῖραι με; εἰ δέ τις τὰ εἰκότα ἀληθέσιν ἴσα ἡγείται καταμαρτυρῆσαι μου, ταῦτ' ἀντιλογισάσθω, ὅτι με εἰκότερον ἦν τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἐπιβουλῆς τηροῦντα φυλάξασθαι καὶ μὴ παραγενέσθαι τῷ ἔργῳ μᾶλλον
9. ἢ τοῦτον σφαττόμενον ὀρθῶς γινῶναι. ὥς δὲ τόνδε τὸν κίνδυνον οὐκ ἀσφαλέςερον τοῦ ἀπὸ τῆς γραφῆς ἡγούμην εἶναι ἀλλὰ πολλαπλάσιον, εἰ μὴ παρεφρόνουν, διδάξω. ἄλους μὲν γὰρ τὴν γραφὴν τῆς μὲν οὐσίας ἥδειν ἐκκησόμενος, τῆς δὲ πόλεως καὶ τοῦ σώματος οὐκ ἐξερούμην, περιγερόμενος δὲ καταληφθεὶς, καὶ ἔρανον παρὰ τῶν φίλων συλλέξας, οὐκ ἂν εἰς τὰ ἔσχατα κακὰ ἦλθον· ἐὰν δὲ νῦν καταληφθεὶς ἀποθάνω, ἀνόσια ὀνειδῇ τοῖς παισὶν ὑπολείψω, ἢ φρυγῶν γέρον καὶ ἄπολις ὢν ἐπὶ ξενίας πτωχεύσω.

§. 7, 6. ἂν add. NA Bekk. Dobs.

§. 8, 1. ἀληθέσιν] τοῖς ἀληθείῳ malit Reisk. 2. ταῦτ' dedi pro vulg. ταῦτόν. Cf. Bast. comment. palaeogr. p. 771. ταῦτόν αὐτόν ZM. τοῦτό γ' αὐτ' ταῦτά γ' malebat Reisk.

§. 9, 1. τόνδε Dobree. Cf. α. §. 8. γ. §. 6. οὐδὲ vulg. Reisk. pro οὐδὲ — οὐκ conjecerat οὐδὲ — τοῦτον. 3. εἰ μὴ] εἰ μὲν BLZM. A ut vulg. sed correctus. 5. τῆς δὲ — ἐξερούμην] τοῦ δὲ σώματος καὶ τῆς πόλεως οὐκ ἀπεξερούμην N. τοῦ

σώματος] τῆς τοῦ σώματος οὐσίας Z. τῆς οὐσίας M. 6. καταληφθεὶς dedi pro vulg. καὶ ληφθεὶς. Cf. Bast. comm. pal. p. 234. 342. 638. καὶ λειφθεὶς Taylor et Gesner. καὶ οὐ λειφθεὶς Reisk. ἢ καὶ ληφθεὶς conj. Meier. de bon. damn. p. 16. Dobree haec aut delenda aut cum καὶ (i. e. etiamsi) καταληφθεὶς commutanda esse censet. 8. καταληφθεὶς] καταλειφθεὶς pr. A. 9. παισὶν ὑπο-

λείψω NABL Bekk. Dobs. πᾶσιν ὑποδείξω Z. πᾶσιν ὑποδείξω M. παιοὶ καταλείψω ceteri. Cf. III. δ. §. 9. IV. α. §. 3. γ. §. 3. 10. ξενίας] ξένης Reisk. et Meier l. l. p. 21. Cf. Plat. Cratyl.

Οὕτω μὲν ἂ κατηγόρηται μου πάντα ἄπισά ἐστιν 10.
 ἀπολύεσθαι δὲ ὑφ' ὑμῶν, εἰ καὶ εἰκότως μὲν ὄντως δὲ
 μὴ ἀπέκτεινα τὸν ἄνδρα, πολὺ μᾶλλον δίκαιός εἰμι.
 ἐγὼ τε γὰρ φανερὸν ὅτι μεγάλα ἀδικούμενος ἡμυνά-
 μην· οὐ γὰρ ἂν εἰκότως ἐδόκουν ἀποκτεῖναι αὐτόν·
 τοὺς τε ἀποκτείναντας καὶ οὐ τοὺς αἰτίαν ἔχοντας ἀπο-
 κτεῖναι ὀρθῶς ἂν καταλαμβάνοιτε. ἐκ δὲ παντὸς τρό- 11.
 που ἀπολυόμενος τῆς αἰτίας ἔγωγε οὔτε εἰς τὰ τεμένη
 εἰσιὼν τὴν ἀγνείαν τῶν θεῶν μίανῶ, οὔτε ὑμᾶς πείθων
 ἀπολύσαι με ἀνόσια πράττω. οἱ δὲ διώκοντες μὲν ἐμὲ
 τὸν ἀναίτιον, τὸν δ' αἴτιον ἀφιέντες, τῆς τε ἀφορίας
 αἴτιοι γίνονται, ὑμᾶς τε ἀσεβεῖς εἰς τοὺς θεοὺς πεί-
 θοντες καταστῆναι πάντων ὧν ἐμὲ ἄξιόν φασι παθεῖν
 εἶναι δίκαιοι εἰσι τυγχάνειν. τούτους μὲν οὖν τούτων 12.
 ἄξιους ὄντας ἀπίσους ἡγεῖσθε· ἐμὲ δὲ ἐκ τε τῶν προ-
 ειρησμένων γνώσεσθε οὔτε ἐπιβουλεύοντα οὔτε τῶν
 οὐ προσηκόντων ὀρεγόμενον, ἀλλὰ τὰναντία τούτων
 πολλὰς μὲν καὶ μεγάλας εἰςφορὰς εἰσφέροντα, πολλὰ
 δὲ τριηραχοῦντα, λαμπρῶς δὲ χορηγοῦντα, πολλοῖς
 δὲ ἐρανίζοντα, μεγάλας δὲ ὑπὲρ πολλῶν ἐγγύας ἀπο-
 τίνοντα, τὴν τε οὐσίαν οὐ δικαζόμενον ἀλλ' ἐργαζόμε-

p. 429. E. εἴ τις ἀπαντήσας σοι ἐπὶ ξενίας — εἶποι· Χαῖρε, ὃ
 ξένη Ἀθηναίε.

§. 10, 5. εἰκότως ἐδόκουν N. ἐδόκουν εἰκότως vulg. αὐτόν
 τοὺς τε — ὀρθῶς.] Haec add. NA Bekk. Dobs.: quorum loco B
 solum habet ὀρθῶς, L lacunam. 7. καταλαμβάνοιτε N: quod con-
 jecerat Bekk. καταλαμβάνητε AB Dobs. καταλαμβάνηται ceteri.

§. 11, 5. τὸν δ' αἴτιον] τὸν δὲ αἴτιον N. 6. γίνονται N.
 γίνονται vulg. ἀσεβεῖς εἰς] ἀσεβεῖς τε εἰς N.

§. 12, 2. ἀπίσους] ἄξιους, penna ducta per voc., ἀπίσους
 add. in marg. M. ἐκ τε τῶν NAB Dobs. ἐκ τῶν vulg. 4. τὰ-
 ναντία] τὰ ἐναντία N. 5. πολλὰ] πολλάκις conj. Bekk. in Ad-
 dend. 6. πολλοῖς Salmasius Obs. ad J. Att. et Rom. II. p. 57.,
 Heraldus, Reisk, et Meier Att. Process. p. 542. n. 99. πολλοὺς
 vulg.

νον κεκτημένον, φιλοθύτην δὲ καὶ νόμιμον ὄντα. τοι-
 ούτου δὲ ὄντος μου μηδὲν ἀνόσιον μηδ' αἰσχρὸν κατα-
 13. γνῶτε. εἰ δὲ ὑπὸ ζῶντος ἐδιωκόμην, οὐκ ἂν μόνον
 ὑπὲρ ἑμαντοῦ ἀπελογούμεν, ἀλλ' αὐτόν τε τοῦτον καὶ
 τοὺς τούτῳ μὲν βοηθοῦντας, παρ' ἑμοῦ δὲ ὠφελείσθαι
 ζητοῦντας ἐφ' οἷς κατηγορεῖτέ μου, ἀπέδειξα ἂν ἀδι-
 κοῦντας. ταῦτα μὲν οὖν ἐπιεικέστερον ἢ δικαιοτέρον
 παρήσω· δέομαι δ' ὑμῶν, ὧς ἄνδρες τῶν μεγίστων κρι-
 ταὶ καὶ κύριοι, ἐλεήσαντας τὴν ἀτυχίαν μου ἱατροὺς
 γενέσθαι αὐτῆς, καὶ μὴ συνεπιβέντας τῇ τούτων ἐπι-
 θέσει περιῦδεῖν με ἀδίκως καὶ ἀθέως διαφθαρέντα
 ὑπ' αὐτῶν.

γ.

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

Υπόθεσις.

Τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου λύει ἐν-
 ταῦθα, ὡς οὔτε ἄπιστος ἢ μαρτυρία τοῦ οἰκέτου, οὔτε

§. 12, 9. κεκτημένον] καὶ κεκτημένον Α. τοιούτου NABLZM
 Bekk. Dobs. et conjecerat Steph. τούτου ceteri. 10. μηδ' N.
 μὴ δὲ AM Ald. μηδὲ vulg.

§. 13, 2. ἀπελογ.] ἐπελογ. ZM. 4. κατηγορεῖτέ μου ABLM.
 κατηγορεῖται τέ μου N. κατηγοροῦνται μου Gesner. πατηγορεῖ-
 ται μου vulg. 5. ἢ δικαιοτέρον add. NABLZM Bekk. Dobs.
 7. ἐλεήσαντας] ἐλεήσαντε vett. edd. Illud coniec. Steph., recep.
 recentt. edd. et tumentur codd. NAM atque ceteri, opinor, omnes:
 de suis enim Bekkerus tacet. 9. περιῦδεῖν με — διαφθαρέντα
 N. περιῦδεῖν — διαφθαρέντα με vulg. Cod. N huic orationi sub-
 jicit vv. ἀπολογία φόνου ἀπαρσίμου.

EK. K. Ο ΥΣΤ.] κατηγορία ὕστερος ABLZ sed A fortasse
 κατηγορίας. κατηγορία ὕστερος margine decurtata M. om. Ald.

Υπόθεσις] υπόθεσις τοῦ ἐξῆς. κατηγορία ὕστερος. N.

Vers 1. κατηγορουμένου] κατηγοροῦ ZM.

ἀπίθανον πλούσιον ὄντα καὶ ἐνδοξον ποιῆσαι τὸν φρό-
νον, διακινδυνεύειν μέλλοντα ὑπ' αὐτοῦ τὴν οὐσίαν
ἀπολέσαι. τὰς προτάσεις δὲ λύει κατὰ περιτροπὴν· 5.
ἐκείνον γὰρ εἰπόντος ὅτι ἀτυχὴς εἰμι, περιτρέπει λέγων
ὅτι ἡ ἀτυχία παρ' αὐτοῦ ἀδικεῖται.

Η τε ἀτυχία ἀδικεῖται ὑπ' αὐτοῦ, ἣν προῖξάμενος
τῆς κακουργίας ἀφανίσει τὴν αὐτοῦ μαριάν ζητεῖ·
ὑπὸ τε ὑμῶν οὐκ ἄξιος ἐλεείσθαι ἐσιν, ἀκούσιον μὲν
τῷ παθόντι περιθεῖς τὴν συμφορὰν, ἐκούσιως δὲ αὐ-
τὸς εἰς τοὺς κινδύνους καταστάς. ὥς μὲν οὖν ἀπέ-
κτεινε τὸν ἄνδρα ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ ἀπεδείξαμεν·
ὥς δὲ οὐκ ὀρθῶς ἀπελογήθη νῦν πειρασόμεθα ἐλέγ-
χοντες.

Εἴτε γὰρ προσιόντας τινὰς προῖδόντες οἱ ἀποκτείν- 2.
ναντες αὐτοὺς ἀπολιπόντες ὄχοντο φεύγοντες πρότερον
ἢ ἀπέδυσαν, οἱ ἐντυχόντες ἂν αὐτῷ, εἰ καὶ τὸν δε-
σπότην τεθνεῶτα εὗρον, τὸν γε θεράποντα, ὃς ἔμπρους
ἄρθεις ἐμαρτύρει, ἔτι ἔμφορα εὐρόντες, σαφῶς ἀνα-

Vers 3. πλούσιον ὄντα NAB Bekk. Dobs. ὄντα LZM. ὅν
ἀλλὰ ceteri. 7. Post ἀτυχία in A litterae tres aut quatuor era-
sae sunt.

§. 1, 2. αὐτοῦ] αὐτοῦ NAM Ald. 4. συμφορὰν] συμφορὰν

Ald. αὐτὸς εἰς] εἰς αὐτοὺς Z. αὐτοὺς L. αὐτοὺς M. 5.
τοὺς add. NAB Bekk. Dobs. 7. ἐλέγχοντες aut in ἐλέγχειν cum
Stephano malebat mutare Reiskius, aut ante participium inserere
ἀποδείξαι.

§. 2, 1. προῖδόντες N. ἰδόντες vulg. οἱ om. Z. 2. αὐτοὺς]
αὐτὸν Taylor. 3. αὐτῷ aut cum αὐτῶν, deleta post h. v. vir-
gula, aut cum αὐτοῖς commutari jubet Reisk. 4. ὃς NAM. et Bek-
keri, opinor, omnes, Bekk. Dobs. quod conjectura assequutus erat
Reisk. ὥς vett. edd. 5. ἔμφορα conj. Steph., recep. recentt.
edd. et exstat in codd. NAM atque, id quod e tacente Bekkero
colligo, in Bekkeri omnibus: εὐφορα vett. edd.

- κρίναντες τοὺς ἐργασαμένους ἡγγειλαν ἂν ἡμῖν, καὶ οὐχ οὗτος ἂν τὴν αἰτίαν εἶχεν· εἴτε ἄλλοι τινὲς ἑτερόν τι τοιοῦτον κακουργοῦντες ὀφθέντες ὑπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ γνωσθῶσι διέφθειραν αὐτούς, ἅμα τῷ τούτων φόβῳ τὸ κακούργημα ἂν ἐκηρύσσετο καὶ εἰς τούτους ἂν ἡ
3. ὑποψία ἦκεν, οἳ τε ἦσσαν κινδυνεύοντες τῶν μᾶλλον ἐν φόβῳ ὄντων οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν μᾶλλον ἐπεβούλευσαν αὐτῷ· τοὺς μὲν γὰρ ὃ τε φόβος ἢ τε ἀδικία *οὐχ* ἱκανὴ ἦν παῦσαι τῆς προθυμίας, τοῖς δὲ ὃ τε κίνδυνος ἢ τε αἰσχύνῃ μεῖζων οὖσα τῆς διαφορᾶς, εἰ καὶ διανοήθησαν ταῦτα πρᾶξαι, ἀρκοῦσα ἦν σωφρο-
4. νίσαι τὸ θυμούμενον τῆς γνώμης. οὐκ ὀρθῶς δὲ τὴν τοῦ ἀκολούθου μαρτυρίαν ἄπισον λέγουσιν εἶναι. οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς τοιαύταις μαρτυρίαις βασανίζονται ἀλλ' ἐλεύθεροι ἀφίενται· ὁπόταν δὲ ἡ κλέψαντες ἀπαρνώνται ἢ συγκρούπτωσι τοῖς δεσπόταις, τότε βασανίζοντες
5. ἀξιούμεν ἀληθῆ λέγειν αὐτούς. οὐδὲ μὴν ἀπογενέσθαι ἢ παραγενέσθαι εἰκότερον αὐτὸν εἶναι. εἰ γὰρ ἀπεγένετο, τὸν μὲν κίνδυνον τὸν αὐτὸν ἐμελλε καὶ παρὼν κινδυνεύειν — πᾶς γὰρ αὐτῶν ληφθεὶς τοῦτον

§. 2, 7. οὗτος ἂν N. οὗτος vulg. 8. τοιοῦτον add. NAB Bekk. Dobs. αὐτῶν NA Bekk. Dobs. αὐτοῦ ceteri. 10. ἐκηρύσσετο] ἐκηρύττετο ZM. 11. ἦκεν] ^{ἦκεν} ἦλθεν M.

§. 3, 3. ἀδικία] ἄδεια ZM. 4. οὐχ inserui auctore Reiskio. προθυμίας] προμηθίας Bekk. 6. σωφρονίῳ] σωφρονῆσαι N.

§. 4, 3. βασανίζονται] ^{βασανί} μακαρίζονται M. 4. ἡ κλέψαντες NAB Bekk. Dobs. et dederat jam Reisk., qui pro κλέψ. malebat συγ-κλέψαντες. οἱ κλέπτοντες ZM. οἱ κλέψαντες ceteri. 6. Post λέγειν Reiskio videtur deesse ἀναγκάζειν.

§. 5, 3. τὸν μὲν κίνδυνον τὸν αὐτὸν Bekk. Dobs. et exstat in cod. N. τὸν κίνδυνον τὸν αὐτὸν A. τὸν μὲν κίνδυνον οὐ τὸν αὐτὸν ceteri. 4. πᾶς N: idem coniecerat Bekk. (coll. var. script. §. 7.), recep. Dobs. πῶς ceteri. αὐτῶν ληφθεὶς NA Bekk.

ἂν τὸν ἐπιβουλεύσαντα ἤλεγχεν ὄντα — τὸ δ' ἔργον
 ἦσσαν πράσσειν. οὐδεὶς γὰρ ὅστις τῶν παρόντων οὐκ
 ἂν ὀκνηρότερος εἰς τὴν προᾶξιν ἦν. ὥς δ' οὐκ ἐλάσσω 6.
 ἀλλὰ πολὺ μείζω τὸν ἀπὸ τῆς γραφῆς κίνδυνον ἢ τόνδε
 ἡγεῖτο εἶναι διδάξω. τὸ μὲν *γὰρ* ἀλῶναι καὶ ἀπο-
 φυεῖν ἀμφοτέρως τὰς διώξεις ἐν ἴσαις ἐλπίσι θῶμεν
 αὐτῷ εἶναι. μὴ παραχθῆναι δὲ τὴν γραφὴν οὐδεμίαν
 ἐλπίδα εἶχε τούτου γε ζῶντος· οὐ γὰρ ἂν ἐπείθετο
 αὐτῷ· εἰς δὲ τόνδε τὸν κίνδυνον ἦξεν οὐκ ἠλπισε·
 λήσειν γὰρ ἐδόκει ἀποκτείνας αὐτόν. ἀξιῶν δὲ διὰ τὸ 7.
 φανερὰν εἶναι τὴν ὑποψίαν αὐτῷ μὴ καταδοκεῖσθαι
 ὑφ' ἑμῶν, οὐκ ὀρθῶς ἀξιῶ. οὐ γὰρ τοῦτον ἐν τοῖς
 μεγίστοις κινδύνοις ὄντα ἱκανὴ ἦν ἡ ὑποψία ἀποσφραῖ-
 ναι τῆς ἐπιθέσεως. οὐδεὶς γὰρ ἐπεβούλευσεν αὐτῷ· πᾶς
 γὰρ ἂν τις τῶν ἦσσαν κινδυνεύοντων τὴν ὑποψίαν
 μᾶλλον τοῦ κινδύνου φοβοῦμενος, ἦσσαν ἢ οὗτος ἡγεῖτο
 αὐτῷ. αἱ δ' εἰσφοραὶ καὶ χορηγίαι εὐδαιμονίας μὲν 8.
 ἱκανὸν σημεῖον ἐστὶ, τοῦ δὲ μὴ ἀποκτεῖναι τάναντία·

Dobs. ἂν αὐτῶν ὁ ληφθεὶς (ληφθεὶς BL et corr. A.) ceteri. 6.

γὰρ add. NABLZM Bekk. Dobs. 7. εἰς] ^{εἰς} πρὸς L. πρὸς ZM.

§. 6, 2. τόνδε] τόδε pr. A. τότε N. 3. τὸ μὲν γὰρ] γὰρ
 addidi auct. Reisk. Cf. III. γ. §. 10. δ. §. 6. IV. δ. §. 6. 5.
 παραχθῆναι NA Scaliger. Reisk. Bekk. Dobs. ἐπαχθῆναι Haupt-
 mann. παραχθῆναι ceteri. 6. εἶχε τούτου γε N. γ' εἶχε τούτου
 vulg. ἐπείθετο] ἐπέθετο Dobree. 7. κίνδυνον] ἀγῶνα N.

§. 7, 1. τὸ φανεράν] Post τὸ erasa μὴ particula additur
 supra verbum ante καταδοκεῖσθαι in A. 2. μὴ] μὲν BLZM.
 3. οὐ γὰρ — 5. τῆς ἐπιθέσεως. οὐδεὶς γὰρ] εἰ γὰρ — τῆς ἐπι-
 θέσεως, οὐδεὶς γ' ἂν conj. Reisk. 4. ἀποσφραῖναι] ἀποσφραῖναι Do-
 bree. 5. ἐπεβούλευσεν] ἐπεβούλευεν pr. A. πᾶς NA Bekk. Dobs.
 παῖς L. πῶς ceteri. 6. ἦσσαν] ἦσαν pr. A. 7. ἡγεῖτο] Reisk.
 ante h. v. omissum esse putabat ἐπιθετέον vel ἐπιβουλευτέον vel
 ἐπιχειρητέον εἶναι: malim pro ἡγεῖτο rescribere ἐπέθετο.

§. 8, 1. εὐδαιμονίας μὲν ἱκανὸν N. ἱκανὸν μὲν εὐδαιμονίας
 vulg. 2. ἐστὶ] Hauptm. et Reisk. malebant εἶσι.

περὶ γὰρ αὐτῆς τῆς εὐδαιμονίας τρέμων μὴ ἀποξηρηθῇ, εἰκότως μὲν ἀνοσίως δὲ ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. φάσκων δὲ οὐ τοὺς εἰκότως ἀλλὰ τοὺς ἀποκτείναντας φονέας εἶναι, περὶ μὲν τῶν ἀποκτεινάντων ὀρθῶς λέγει, εἶπερ ἐγένετο φανερόν ἡμῖν τίνες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες αὐτόν· μὴ δεδηλωμένων δὲ τῶν ἀποκτεινάντων, ὑπὸ τῶν εἰκότων ἐλεγχόμενος οὗτος ἂν καὶ οὐδεὶς ἕτερος ἀποκτείνας αὐτὸν εἴη. οὐ γὰρ ἐπὶ μαρτύρων ἀλλὰ κρυπτόμενα πράσσεται τὰ τοιαῦτα.

9. Οὕτω δὲ φανερῶς ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀπολογίας ἐλεγχθεῖς διαφθείρας αὐτόν, οὐδὲν ἕτερον ὑμῶν δεῖται ἢ τὴν αὐτοῦ μιανίαν εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐκτρέψαι. ἡμεῖς δὲ ὑμῶν δεόμεθα μὲν οὐδέν, λέγομεν δ' ὑμῖν, εἰ μήτε ἐκ τῶν εἰκότων μήτε ἐκ τῶν μαρτυρουμένων οὗτος νῦν ἐλέγχεται, οὐκ ἔστιν ἔτι τῶν διωκομένων ἐλεγχος οὐδεὶς.
10. ἀδίκως δ' ἀπολλομένου τούτου ὑφ' ὑμῶν ἡμῖν μὲν προστρόπαιος ὁ ἀποθανὼν οὐκ ἔσαι, ὑμῖν δὲ ἐνθύμιος γενήσεται· σαφῇ μὲν γὰρ τὸν θάνατον γινώσκοντες, φανερῶς δὲ τὰ ἔκρη τῆς ὑποψίας εἰς τοῦτον φέροντα, πῶς δὲ τοῦ ἀκολούθου μαρτυροῦντος, πῶς ἂν δι-
11. καίως ἀπολύοιτε αὐτόν; ταῦτα οὖν εἰδότες βοηθεῖτε μὲν τῷ ἀποθανόντι, τιμωρεῖσθε δὲ τὸν ἀποκτείναντα, ἀγνεύετε δὲ τὴν πόλιν. τρία γὰρ ἀγαθὰ πράξετε·

§. 8, 5. ἀποκτείναντας] ὁπῶς ἀποκτείναντας conj. Reisk.
6. λέγει] λέγοι malebat Reisk. 10. ἐπὶ] ὑπὸ NABLZM. 11. πράσσεται] πράσσετε codicem A exhibere falso affirmat Bekkerus; cf. Dobson. ad h. l. τὰ τοιαῦτα N. ταῦτα vulg.

§. 9, 1. φανερῶς] φανερός N. αὐτοῦ] αὐτοῦ hoc loco et
vers 3. NAM Ald. 4. λέγομεν] λέγωμεν Z. λέγω M. 6. διωκομένων NABLZM Bekk. Dobs. δοζουμένων ceteri.

§. 10, 1. ὑμῶν] ἡμῶν M. μὲν add. NA Bekk. Dobs. 3. γὰρ NABLZM Bekk. Dobs. οὖν ceteri. γινώσκοντες N. γνώσκοντες ceteri.

ελάσσους μὲν τοὺς ἐπιβουλεύοντας κατασῆσετε, πλείους δὲ τοὺς τὴν εὐσέβειαν ἐπιτηδεύοντας, ἀπολύεσθε ὃ αὐτοὶ τῆς ὑπὲρ τούτου μαρίας.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

Υπόθεσις.

Ἰδού, φησίν, ἐγὼ καὶ ἡ ἀτυχία μου. δεικτικῶς δὲ λέγει, ἑαυτὸν αἰνιττόμενος. οὗτος, φησίν, ἐγὼ παραδίδωμι ἑμαυτὸν καὶ τῇ ἀτυχίᾳ μου καὶ τῇ τούτων κακουργίᾳ. τεκμήριον δὲ τοῦ μὴ πεποιηκέναι τίθησιν ὁ ἀπολογούμενος τὸ μηδαμοῦ προελθεῖν ἐκείνης τῆς 5. νυκτός, καὶ περὶ τούτου πάντας τοὺς παῖδας εἰς βάσανον παραδίδωσιν.

Ἰδού ἐγὼ τῇ τε ἀτυχίᾳ, ἣν οὐ δικαίως αἰτιῶμαι, ὥς οὗτοί φασιν, ἐκὼν ἑμαυτὸν ἐγχειρίζω, τῇ τε τούτων ἔχθρᾳ, δεδιὼς μὲν τὸ μέγεθος τῆς διαβολῆς αὐτῶν, πεισέων δὲ τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ τῇ τε ἀληθείᾳ τῶν ἐξ

§. 11, 4. μὲν] δὲ ZM. 5. ἀπολύεσθε] ἀπολυθήσεσθε malebant Steph. et Reisk. Post hanc orationem cod. N ponit verba ἐκκατηγορία ὁ ὕστερος.

ΕΞ ΑΠ. Ο ΥΣΤ. Ὑπόθεσις] ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἐξ ἀπολογίας ὕστερου τοῦ ἐξῆρ. N.

Vers 2. αἰνιττόμενος] ἐνιττόμενος Ald. 3. ἑμαυτὸν] ἑαντὸν BL. 4. δὲ om. N et pr. A. Post argumentum cod. N infert haec ἐξ ἀπολογίας ὁ ὕστερος.

§. 1, 1. τῇ τε ἀτυχίᾳ A (de suis codicibus Bekkerus tacet): quod conjecerat Steph., recepit Reisk. et recentt. edd. ἡ τε ἀτυχία pr. A et N. τῇ τε ἀδικίᾳ vet. edd. 4. ὑμετέρᾳ quod pro veterum editionum scriptura ἡμετέρᾳ cum Reiskio exhibuerunt recentiores editores, exstat in codd. NAM. (Bekkerus de codicum scriptura tacet.)

- ξμοῦ πραχθέντων. ἀποξερούμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν μηδὲ τὰς παρούσας ἀτυχίας ἀνακλαύσασθαι πρὸς ὑμᾶς, ἀπορῶ εἰς ἥντινα ἄλλην σωτηρίαν χρή με καταφυγεῖν.
2. καινότεα γὰρ δὴ, εἰ χρή καινότεα μᾶλλον ἢ κακουγότεα εἰπεῖν, διαβάλλουσί με. κατήγοροι γὰρ καὶ τιμωροὶ φόνου προεποιούμενοι εἶναι, ὑπεραπολογούμενοι τῆς ἀληθοῦς ὑποψίας ἀπάσης, διὰ τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀποκτείναντος αὐτὸν ἐμὲ φονέα φασὶν εἶναι, δρωντες δὲ τάναντία ὧν προστέτακται αὐτοῖς, φανερόν ὅτι ἀδίκως ἐμὲ μᾶλλον ἀποκτεῖναι ζητοῦσιν ἢ τὸν φονέα
3. τιμωρεῖσθαι. ἐμὲ δὲ προσῆκεν οὐδὲν ἄλλο ἢ πρὸς τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀκολούθου ἀπολογηθῆναι· οὐ γὰρ μὴνυτῆς οὐδ' ἐλεγκτῆρ τῶν ἀποκτεινάντων εἰμί, ἀλλὰ διωκόμενος ἀποκρίνομαι. ὅμως δὲ περιοργασέον, ἵνα ἐκ παντὸς τρόπου τούτους τε ἐπιβουλεύοντάς μοι ἐμμαντόν τε ἀπολυόμενον ἐπιδείξω τῆς ὑποψίας.
4. Τὴν μὲν οὖν ἀτυχίαν, ἣ με διαβάλλουσιν, εἰς εὐτυχίαν αἰτοῦμαι μεταστῆναι· ἀξιῶ δ' ὑμᾶς ἀπολύσαντάς με μακαρίσαι μᾶλλον ἢ καταλαβόντας ἐλεῆσαι. φασὶ δὲ τῶν μὲν ἐντυχόντων παιομένοις αὐτοῖς οὐδένα ὄντινα οὐκ εἰκότερον εἶναι σαφῶς πυθόμενον τοὺς δια-

φθεῖ-

§. 2, 1. δὴ add. NABLZM Ald. Bekk. Dobs. 3. ὑπεραπολογούμενοι] ὑπὲρ ἀπολογούμενοι Ald. καίπερ ἀποξερούμενοι Dobree. Reiskio post ὑποψίας videtur deesse ἀποπλανηθέντες vel διαμαρτόντες. 4. τῆς ἀληθοῦς ὑποψίας ἀπάσης N. τῆς ὑποψίας πάσης τῆς ἀληθοῦς vulg.

§. 3, 1. προσῆκεν] προσῆκε μὲν suspic. Reisk. 2. ἀπολογηθῆναι] ἀπολογεῖσθαι M. 3. οὐδ' ἐλεγκτῆρ NAB Bekk. Dobs. οὐδ' ἐλεγκτῆς M. οὐδὲ ἐλεγκτῆ Ald. οὐδὲ ἐλεγκτῆς ceteri. 5. μοι] μου N.

§. 4, 4. ἐντυχόντων conj. Steph., recep. recentt. edd. et tenent NAM: quod Bekkeri codices omnes praeberere puto. εὐτυχόντων vet. edd. 5. πυθόμενον, quod conj. Steph., recep. recentt. edd., exhibent codd. NAB. πευθόμενον ceteri.

φθείραντας αὐτοὺς εἰς οἶκον ἀγγεῖλαι ἢ ἀπολιπόντα
οἶχεσθαι. ἐγὼ δὲ οὐδένα οὕτω θερμόν καὶ ἀνδρείον 5.
ἀνθρώπον εἶναι δοκῶ, ὅντινα οὐκ ἂν ἄωρὶ τῶν νυκτῶν
νεκροῖς ἀσπαίρουσι συντυχόντα πάλιν ὑποσρέψαντα φεύ-
γειν μᾶλλον ἢ πυνθανόμενον τοὺς κακούργους περὶ τῆς
ψυχῆς κινδυνεῦσαι. τούτων δὲ μᾶλλον ἂν εἰκὸς ἦν δρα-
σάντων, οἱ μὲν ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθείραντες αὐτοὺς
οὐκ ἂν ἔτι εἰκότως ἀφίωτο, ἐγὼ δὲ ἀπήλλαγμαί τῆς
ὑποψίας. εἰ δὲ ἐκηρύσσοντο ἢ μὴ ἄλλοι τινὲς κακοῦρ- 6.
γοὶ ἅμα τῷ τούτων φόνῳ, τίς οἶδεν; οὐδενὶ γὰρ ἐπι-
μελὲς ἦν σκοπεῖν ταῦτα. ἀφανοῦς δὲ ὄντος τοῦ κη-
ρύγματος, οὐδὲ ὑπὸ τούτων τῶν κακούργων ἄπιζον
διαφθαρῆναι αὐτόν. τοῦ δὲ θεράποντος πῶς χορὴ πι- 7.
στότερον τὴν μαρτυρίαν ἢ τῶν ἐλευθέρων ἡγεῖσθαι; οἱ
μὲν γὰρ ἀτιμοῦνται τε καὶ χορήμασι ζημιοῦνται ἐὰν
μὴ τέληθῇ δοκῶσι μαρτυρῆσαι· ὁ δὲ οὐκ ἔλεγχον πα-
ρασχὼν οὐδὲ βάσανον οὐ δίκην δώσει εἰ τις ἔλεγχος
ἔξει. ἀκινδύνως τε οὗτός γε μέλλων μαρτυρεῖν οὐδὲν
θαυμαστὸν ἔπαθεν ὑπὸ τῶν κυρίων ἐχθρῶν μοι ὄντων

§. 4, 6. ἀπολιπόντα Gesner. Reisk. Bekk. · ἀπολιπόντας libri
mss. et plerique editi.

§. 5, 1. οὐδένα] οὐδέν Ald. 2. τῶν νυκτῶν N. τῆς νυκτός
vulg. 3. ἀσπαίρουσι] ἀπαίρουσι vet. edd. quod vitium sustulit
Steph. 4. περὶ add. NABLM Bekk. Dobs. 7. ἀφίωτο] Cf.
Matth. gr. ampl. I. p. 496 ed. III. ἀφίωτο dedisse videtur pr.
A. ἀφίωτο N.

§. 6, 2. τίς] τί L.

§. 7, 1. πιστότερον] πιστότερον Reisk. 5. βάσανον οὐ δίκην
δώσει κτλ.] βάσανον. τί οὐ δίκην δώσει; εἰ τις ἔλεγχος ἔξει; N.
Pro οὐ δίκην δώσει — μαρτυρεῖν conj. Dobree οὐ δίκην δώσων,
εἰ τις ἐλ. ἔξ., ἀκινδύνως δὲ τοῦτό γε μέλλων μαρτυρεῖν: Reiskius
conjecerat ποῦ δίκην δώσει (ἢ) τίς κτλ. ἔλεγχος] ἔλεγχοι Ald.
6. τε] δὲ malit Reisk. γε] τε conj. Reisk. 7. ἔπαθεν ὑπὸ —
καταφεύδουσαι NABLM Bekk. Dobs. ἔπαθεν (εἰ auctore Ste-
phano interposita) ἐπὸ — καταφεύδεται ceteri. κυρίων] κυρίως
N et vulg. ante Reisk., qui malebat οὐ κυρίων.

- πεισθεις καταπρεύεσθαι μου· ἐγὼ τε ἀνόσι' ἂν πάσχοιμι, εἰ μὴ πιεῶς καταμαρτυρηθῆις διαφθαρείην ὑφ' 8. ὑμῶν. μὴ παραγενέσθαι δέ με τῷ θόνῳ ἀπιστότερον ἢ παραγενέσθαι φασὶν εἶναι. ἐγὼ δ' οὐκ ἐκ τῶν εἰκότων ἀλλ' ἔργῳ δηλώσω οὐ παραγενόμενος. ὁπόσοι γὰρ δοῦλοί μοι ἢ δοῦλαί εἰσι πάντας παραδίδωμι βασιάνισαι· καὶ ἐὰν μὴ φανῶ ταύτῃ τῇ νυχτὶ ἐν οἴκῳ καθεύδων ἢ ἐξελθὼν που, ὁμολογῶ φρονεὺς εἶναι. ἡ δὲ νύξ οὐκ ἄσημος· τοῖς γὰρ Διῖπολείοις ὁ ἀνὴρ ἀπέθανε.
9. περὶ δὲ τῆς εὐδαιμονίας, ἧς ἕνεκα τρέμοντά με φασιν εἰκότως ἀποκτεῖναι αὐτόν, πολὺ τὰναντία ἐστί. τοῖς μὲν γὰρ ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν συμφέρει· ἐκ γὰρ τῶν μεταβολῶν ἐπίδοξος ἢ δυσπραγία μεταβάλλειν αὐτῶν ἐστί· τοῖς δ' εὐτυχοῦσιν ἀτρεμίζειν καὶ φυλάσσειν τὴν παροῦσαν εὐπραγίαν. μεθισταμένων γὰρ τῶν πραγμά-
10. των δυσυχεῖς ἐξ ἀτυχούντων καθίστανται. ἐκ δὲ τῶν εἰκότων προσποιούμενοί με ἐλέγχειν, οὐκ εἰκότως ἀλλ' ὄντως φρονεῖα μέ φασι τοῦ ἀνδρὸς εἶναι. τὰ δὲ εἰκότα ἄλλα πρὸς ἐμοῦ μᾶλλον ἀποδέδεικται ὄντα. ὁ τε γὰρ καταμαρτυρῶν μου ἄπιστος ἐλήλεγκται ὢν, ὁ τε ἔλεγχος οὐκ ἐστί· τὰ τε τεκμήρια ἐμά, οὐ τούτου ὄντα ἐδήλωσα·

§. 7, 8. ἀνόσι' ἂν πάσχοιμι] ἂν ὅσ' ἂν πάθοιμι Z. ἂν ὅσι' ἂν πάθοιμι M.

§. 8, 4. μοι ἢ δοῦλαί N. ἢ δοῦλαί μοι vulg. 6. ἢ] ἀλλ' M. που] ποι Reisk. Bekk. 7. Διῖπολείοις N et pr. A. Διῖπολείοις vulg.

§. 9, 3. μὲν ante γὰρ add. N. ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν] ἀτυχοῦσιν ἐταιρίζειν NABLZM. 4. μεταβάλλειν αὐτῶν] μεταβαλεῖν αὐτοῖς malebat Reisk. 5. δ' εὐτυχοῦσιν N. δὲ εὐτυχοῦσιν vulg. φυλάσσειν NAB Bekk. Dobs. φυλάττειν ceteri. 6. γὰρ N et Reisk. δὲ vulg. πραγμάτων Steph. Reisk. πραγματειῶν vulg.

§. 10, 3. ὄντως NABL Reisk. Bekk. Dobs. οὕτως Z. οὕτως M. οὕτω vett. edd. 4. ἄλλα] Reisk. malebat ἅμα vel ὄντα. ὄντα add. NABLZM Bekk. Dobs. 6. τὰ τε] τὰ ZM.

τά τε ἴχνη τοῦ φόνου οὐκ εἰς ἐμὲ φέροντα ἀλλ' εἰς τοὺς ἀπολουμένους ἀποδέδειχται ὑπ' αὐτῶν. πάντων δὲ τῶν κατηγορηθέντων ἀπίσων ἐλεγχθέντων, οὐκ ἐὰν ἀποφύγω οὐκ ἔστιν ἐξ ὧν ἐλεγχθήσονται οἱ κακούργοι, ἀλλ' ἐὰν ἐλεγχθῶ οὐδεμία ἀπολογία τοῖς διωκομένοις ἀρκοῦσά ἐστιν.

Οὕτω δὲ ἀδίκως διώκοντές με αὐτοὶ μὲν ἀνοσίως 11. ἀποκτεῖναι ζητοῦντες καθαροὶ φασιν εἶναι, ἐμὲ δέ, ὃς εὐσεβεῖν ὑμᾶς πείθω, ἀνόσια δρᾶν λέγουσιν. ἐγὼ δὲ καθαρὸς ὢν πάντων τῶν ἐγκλημάτων ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἐπισκῆπτω αἰδεῖσθαι τὴν τῶν μηδὲν ἀδικούντων εὐσέβειαν, ὑπὲρ δὲ τοῦ ἀποθανόντος ἀναμνηστικῶν τὴν ποινὴν παραινῶ ὑμῖν μὴ τὸν ἀναίτιον καταλαβόντας τὸν αἴτιον ἀφεῖναι· ἀποθανόντος γὰρ ἐμοῦ οὐδεὶς ἔτι τὸν αἴτιον ζητήσει. ταῦτα οὖν σεβόμενοι ὁσίως καὶ δι- 12. καίως ἀπολύετε με, καὶ μὴ μετανοήσαντες τὴν ἁμαρτίαν γινώτε· ἀνιάτος γὰρ ἡ μετάνοια τῶν τοιούτων ἐστίν.

§. 10, 11. ἐλεγχθῶ] ἐλεγχῶ pr. A. Bekkerus (in Addend.) conj. ληφθῶ vel ἁλῶ. τοῖς διωκομένοις] ἀδίκως interponi jubet Reisk.

§. 11, 1. Οὕτω] οὕτως M. 2. ζητοῦντες om. ZM. δες] ὡς N. 4. ὑπὲρ] ὑπὲρ μὲν Bekk. in Addend. 5. εὐσέβειαν] εὐσεβείαν vett. edd. sed marg. Steph. εὐσεβείαν. 6. ἀναμνηστικῶν — 8. ἀποθανόντος om. N. 7. μὴ τὸν ἀναίτιον καταλαβόντας τὸν αἴτιον] μὴ ἀναίτιον καταλαβόντας τὸν αἴτιον Suidas v. καταλαβεῖν. καταλαβόντας] καταβαλόντας dedisse videtur pr. A.

§. 12, 2. μετανοήσαντες] μετανοήσοντες (i. e. εὖ ἴξεσθαι οὐ μετανοήσετε) Dobree. Post hanc orationem in cod. N leguntur verba ὁ ὕστερος ἀπολογία.

III.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Β.

α.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.

Υπόθεσις.

Αὐτοὶ παῖδες ἐν γυμνασίοις ἠκόντιζον· συνέβη δὲ τὸν μὲν ἐντέχνως ἀφείναι τὸ βέλος, τὸν δ' ἕτερον ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου δραμόντα πληγῆναι. τελευτήσαντος δὲ τοῦ παιδὸς ὁ τοῦτου πατήρ κατηγορεῖ τοῦ

5. βαλόντος ὡς ἀνδροφόνου· ὁ δὲ μετατίθησι τὴν αἰτίαν τῆς πληγῆς ἐπὶ τὸν δραμόντα. ὅθεν οἱ μὲν ἀντέγκλημα τὴν ζάσιν, οἱ δὲ μετάσασιν λέγουσιν.

Τὰ μὲν ὁμολογούμενα τῶν πραγμάτων ὑπὸ τε τοῦ νόμου κατακέχριται ὑπὸ τε τῶν ψηφισαμένων, οἱ κύριοι πάσης τῆς πολιτείας εἰσὶν· ἐὰν δὲ τι ἀμφισβητήσιμον ᾖ, τοῦτο ὑμῖν, ὧ ἄνδρες πολῖται, προστέτακται διαγνῶναι. οἶμαι μὲν οὖν οὐδὲ ἀμφισβητήσκειν πρὸς ἐμὲ τὸν διωκόμενον· ὁ γὰρ παῖς μου ἐν γυμνασίῳ ἀκοντισθεὶς διὰ τῶν πλευρῶν ὑπὸ τούτου τοῦ μει-

2. ρακίου παραχρῆμα ἀπέθανεν. ἐκόντα μὲν οὖν οὐκ ἐπικαλῶ ἀποκτεῖναι, ἄκοντα δέ. ἐμοὶ δὲ οὐκ ἐλάσσω τοῦ ἐκόντος ἄκων τὴν συμφορὰν κατέσχευε. τῷ δὲ ἀποθανόντι αὐτῷ μὲν οὐδὲν ἐνθύμιον, τοῖς δὲ ζῶσι προς-

῾Υπόθεσις] ὑπόθεσις τῆς ἐξῆς τετραλογίας N.

Vers 1. γυμνασίοις] Malim γυμνασίῳ. Cf. α. §. 1. β. §. 3.
2. δ' ἕτερον] δὲ ἕτερον N. 4. δὲ τοῦ] δὲ add. NABLZM Bekk. Dobs. In cod. N. argumentum excipiunt haec κατηγορία φόνου ἀκουσίου.

§. 1, 5. οὐδὲ] μὴ δὲ ZM.

§. 2, 4. οὐδὲν add. NAB Bekk. Dobs. Similiter Hemsterhus. Misc. Obs. 5. tom. 3. p. 59. et Valcken. ad Herodot. 2, 175. προσέθηκεν NAM Bekk. Dobs. προσέθηκε ceteri.

έθηκεν. ἡμᾶς δὲ ἀξιῶ ἐλεοῦντας μὲν τὴν ἀπαιδίαν
τῶν γονέων, οἰκτείροντας δὲ τὴν ἄωρον τοῦ ἀποθα-
νόντος τελευτήν, εἰργοντας ὧν ὁ νόμος εἰργει τὸν ἀπο-
κτείναντα μὴ περιορᾶν ἅπασαν τὴν πόλιν ὑπὸ τούτου
μυαινομένην.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.

Υπόθεσις.

Ὁ τοῦ ἀκοντίσαντος πατὴρ ἑαυτῷ φησὶν αἴτιον
γενέσθαι τὸν ἀποθανόντα τοῦ φόνου· φερομένου γὰρ
τοῦ ἀκοντίου ὑπέδραμεν ὑπὸ τὸν σκοπόν, ὅθεν ἂν αὐ-
τὸν ἑαυτοῦ φονέα νομίζεσθαι. ἔστι δ' ἡ ζᾶσις μετὰ-
στασις, οὐ συγγνώμη, ὥς τινες ἐνόμιζον.

Νῦν δὴ φανερόν μοι ὅτι αὐταὶ αἱ συμφοραὶ καὶ
χρεῖαι τοὺς τε ἀπράγμονας εἰς ἀγῶνας *κατασῆναι*,
τοὺς τε ἡσυχίους τολμᾶν τὰ τε ἄλλα παρὰ φύσιν λέ-

§. 2, 6. ἀποθανόντος] παιδὸς (ἀποθανόντος add. in marg.)
M. 7. εἰργοντας — εἰργει] εἰργοντας — εἰργει pr. A. Dobs.
Cf. β. §. 9. γ. §. 11. IV. β. §. 3. V. §. 10. VI. §. 4. 34. 35.
36. 40. 46. — Eustath. ad Odys. I. p. 1387. ed. Rom. καὶ τὸ
εἰργω δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ κολύω ἐψίλουν, καὶ δηλον ἐκ τοῦ ἀπείργειν·
ἐπὶ δὲ τοῦ ἐγκλείω ἐδάσυνον, ὡς δηλοῖ τὸ καθ'εἰργεν· ὅθεν καὶ δα-
σύνεται ἡ εἰργκή. — εἰργει] εἰργεν N. Huic orationi in cod. N
subjiciuntur verba κατηγορία φόνου ἀκουσίου.

Υπόθεσις] ὑπόθεσις τοῦ ἐξῆς N.

Vers 3. ἂν] Malim εὐκότως (ὀρθῶς, δικαίως) ἂν αὐτ δεῖν.
4. ἔστι δ' ἡ] δ' om. ABLM (ἔστιν ἡ A.): ἔστιν οὖν ἡ N. 5. συγ-
γνώμη NABLZM Bekk. Dobs. συγγνώμης ceteri. Post argumen-
tum N inserit ἀπολογία φόνου ἀκουσίου.

§. 1, 1. καὶ χρεῖαι] καὶ αἱ χρεῖαι ZM. 2. κατασῆναι ad-
didi auctore Reiskio. Bekk. et Dobs. lacunae signum ponunt.

- γειν καὶ δρᾶν βιάζονται. ἐγὼ γὰρ ἤκιστα τοιοῦτος ὢν καὶ βουλόμενος εἶναι, εἰ μὴ πολὺ γε ἐψευσμαι, ὑπ' αὐτῆς τῆς συμφορᾶς ἠναγκάσθην παρὰ τὸν ἄλλον τρόπον ὑπὲρ πραγμάτων ἀπολογεῖσθαι, ὃν ἐγὼ χαλεπῶς μὲν τὴν ἀκρίβειαν ἔγνω, ἔτι δὲ ἀπορωτέρω
2. διάκειμαι ὡς χρὴ ὑμῖν ἐρμηνεύσαι ταῦτα. ὑπὸ δὲ σκληρᾶς ἀνάγκης βιαζόμενος, καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον, ὃ ἄνδρες δικασαί, καταπεφευγῶς δέομαι ὑμῶν, ἐὰν ἀκριβέστερον ἢ ὡς σύνηθες ὑμῖν δόξω εἰπεῖν, μὴ διὰ τὰς προειρημένους τύχας ἀποδεξαμένους μου τὴν ἀπολογίαν, δόξη καὶ μὴ ἀληθείᾳ τὴν κρίσιν ποιήσασθαι· ἡ μὲν γὰρ δόξα τῶν πραχθέντων πρὸς τῶν λέγειν δυναμένων ἐστίν, ἡ δὲ ἀλήθεια πρὸς τῶν δίκαια καὶ ὅσια πρoσσόντων.
3. Ἐδόκουν μὲν οὖν ἔγωγε ταῦτα παιδεύων τὸν υἱὸν ἐξ ὧν μάλιστα τὸ κοινὸν ὠφελεῖται, ἀμφοῖν τι ἡμῖν ἀγαθὸν ἀποβήσεσθαι· συμβέβηκε δέ μοι πολὺ παρὰ γνώμην τούτων. τὸ γὰρ μειράκιον οὐχ ὕβρει οὐδὲ ἀκολασίᾳ, ἀλλὰ μελετῶν μετὰ τῶν ἡλικίων ἀκοντίζειν ἐν τῷ γυμνασίῳ ἔβαλε μὲν, οὐκ ἀπέκτεινε δὲ οὐδένα κατὰ γε τὴν ἀλήθειαν ὧν ἔπραξεν, ἄλλου δ' εἰς αὐτὸν
4. ἀμαρτόντος εἰς ἀκουσίους αἰτίας ἦλθεν. εἰ μὲν γὰρ

§. 1, 4. ἤκιστα] οὐχ ἤκιστα conj. Reisk. 8. ἀπορωτέρω]
ρωτέρω
ἀπολογούμενος M.

§. 2, 3. δικασαί om. ZM. 4. ὑμῖν om. pr. A. ὑμῶν BLZM.
5. Ante ἀποδεξαμένους Reiskio videtur deesse ἀπρηῶς aut σκληρῶς aut τραχέως. Fort. μὴ ἀποδεξαμένους. 9. καὶ ὅσια in marg. habet M. πρoσσόντων] ἐστίν add. ZM.

§. 3, 1. μὲν οὖν] γ' οὖν N. 2. ἀμφοῖν τι ἡμῖν ἀγαθὸν ἀποβήσεσθαι NABLZM Bekk. Dobs. ἀμφοῖν τε ἡμῖν ἀγαθὸν ἐμελλεν ἀποβήσεσθαι ceteri. 3. μοι add. NAB Bekk. Dobs. 6. ἐν Bekk. in Addend. ἐπὶ vulg. 7. ἄλλου δ' εἰς αὐτὸν (quod Reisk. conjectura erat assequutus) N (qui pro αὐτὸν praebet αὐτόν), ABL ZM Bekk. Dobs. ἀλλ' οὐδὲς αὐτοῦ vett. edd.

τὸ ἀκόντιον ἔξω τῶν ὄρων τῆς αὐτοῦ πορείας ἐπὶ τὸν
παῖδα ἐξενεχθὲν ἔτρωσεν αὐτόν, οὐδείς ἡμῖν λόγος
ὑπελείπετο μὴ φρονεὺς εἶναι· τοῦ δὲ παιδὸς ὑπὸ τὴν
τοῦ ἀκοντίου φορὰν ὑποδραμόντος καὶ τὸ σῶμα προ-
ξήσαντος * ὁ μὲν διεκωλύθη* τοῦ σκοποῦ τυχεῖν, ὁ δὲ
ὑπὸ τὸ ἀκόντιον ὑπελθὼν ἐβλήθη, καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ
ἡμετέραν οὔσαν προσέβαλεν ἡμῖν· διὰ δὲ τὴν ὑποδρο- 5.
μὴν βληθέντος τοῦ παιδὸς τὸ μὲν μειράκιον οὐ δι-
καίως ἐπικαλεῖται — οὐδένα γὰρ ἔβαλε τῶν ἀπὸ τοῦ
σκοποῦ ἀφεσώτων — ὁ δὲ παῖς εἶπερ ἐσῶς φανερός
ὑμῖν ἐστὶ μὴ βληθείς, ἐκουσίως ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ
ἀκοντίου ὑπελθὼν ἔτι σαφές· εἰς τὴν ἀν-
τοῦ ἁμαρτίαν ἀποθανόν· οὐ γὰρ ἂν ἐβλήθη ἀτρεμύ-
ζων καὶ μὴ διατρέχων. ἀκουσίον δὲ τοῦ φόνου ἐξ 6.
ἁμφοῖν ὑμῖν ὁμολογουμένου γενέσθαι, ἐκ τῆς ἁμαρ-
τίας ὅποτερου αὐτῶν ἐστίν, ἔτι δὲ σαφέστερον ὁ φρονεὺς
ἐλεγχθεῖν. οἳ τε γὰρ ἁμαρτάνοντες ὧν ἂν ἐπινοήσωσι
[τι] δρᾶσαι, οὗτοι πράκτορες τῶν ἀκουσίων εἰσὶν· οἱ

§. 4, 2. αὐτοῦ] αὐτοῦ N. 4. φρονεὺς] φρονέας Reisk. φο-
νεῶν praetulerit Bekk. ὑπὸ] πρὸς ZM. 6. ὁ μὲν διεκωλύθη
inserui coll. §. 7. et γ. §. 6. Reiskius quoque ὁ μὲν οὐκ ἐδύνάτο
vel ἐκωλύθη inserendum esse suspicatur. δε] „Quidni μὲν?“
Bekkerus. 7. ὑπελθὼν NA Bekk. Dobs. Cf. γ. §. 10. δ. §. 4.
5. 6. 10. ἐλθὼν ceteri. 8. προσέβαλεν] προσέβαλλεν ZM.

§. 5, 3. ἔβαλε] ἔβαλλε ZM. τοῦ add. NA Bekk. Dobs. 4.
φανερός] φανερώς N. 6. αὐτοῦ] αὐτοῦ N.

§. 6, 2. ὑμῖν NABLZM Ald. Bekk. Dobs. ἡμῖν M. ἡμῖν
ceteri. ἐκ τῆς ἁμαρτίας — 4. ἐλεγχθεῖν.] In vett. edd. et in
Reiskiana signum interrogationis post ἐστίν apparet, quod cum
codicibus, opinor, sustulerunt recentiores editores. — Particu-
lam δὲ post ἔτι deleri jubet Dobree. Equidem nonnulla exci-
disse puto: atque conjecerim φανερόν μὲν τὸ ἔργον ἐκ τῆς ἁμαρ-
τίας ὅποτερου αὐτῶν ἐστίν, ἔτι δὲ καὶ. Cf. §. 8. et δ. §. 5. 4. τε]
μὲν conj. Reisk. ἁμαρτάνοντες NABZM ἁμαρτάνοντες L.
ἁμαρτάνοντες ceteri. 5. τι tamquam e seq. versu huc intru-
sum seclusi.

- δὲ ἐκούσιόν τι δοῶντες ἢ πάσχοντες, οὗτοι τῶν πα-
7. θημάτων αἵτιοι γίνονται. τὸ μὲν τοίνυν μειράκιον
περὶ οὐδέν· οὐδὲν ἤμαρτεν. οὔτε γὰρ ἀπειρημένον
ἀλλὰ προστεταγμένον ἐξεμελέτα, οὔτε ἐν γυμναζομένοις
ἀλλ' ἐν τῇ τῶν ἀκοντιζόντων τάξει ἠκόντιζεν, οὔτε τοῦ
σκοποῦ ἁμαρτῶν, εἰς τοὺς ἀφeszώτας ἀκοντίσας, τοῦ
παιδὸς ἔτυχεν, ἀλλὰ πάντα ὀρθῶς ὡς ἐπενόει δοῶν
ἔδρασε μὲν οὐδὲν ἀκούσιον, ἔπαθε δὲ διακωλυθεὶς τοῦ
8. σκοποῦ τυχεῖν. ὁ δὲ παῖς βουλόμενος προδραμεῖν, τοῦ
χώρου διαμαρτῶν ἐν ᾧ διατρέχων οὐκ ἂν ἐπλήγη, πε-
ριέπεσεν οἷς οὐκ ἠθέλην, ἀκουσίως δὲ ἁμαρτῶν εἰς
ἑαυτὸν οἰκείαις συμφοραῖς κέχρηται, τῆς δ' ἁμαρτίας
τετιμωρῆμένος ἑαυτὸν ἔχει τὴν δίκην, οὐ συνηδομένων
μὲν οὐδὲ συνεθελόντων ἡμῶν, συναλγούντων δὲ καὶ
συλλυπούμενων. τῆς δὲ ἁμαρτίας εἰς τοῦτον ἠκούσης
τὸ ἔργον οὐχ ἡμέτερον ἀλλὰ τοῦ ἑξαμαρτόντος ἐστί, τό-
τε πάθος εἰς τὸν δράσαντα ἐλθὼν ἡμᾶς μὲν ἀπολύει
τῆς αἰτίας, τὸν δὲ δράσαντα δικαίως ἅμα τῇ ἁμαρτίᾳ
9. τετιμώρηται. ἀπολύει δὲ καὶ ὁ νόμος ἡμᾶς, ᾧ πιεσύν,
εἰργοντι μῆτε ἀδίκως μῆτε δικαίως ἀποκτείνειν, ὡς φο-
νέα με διώκει. ὑπὸ μὲν γὰρ τῆς αὐτοῦ τοῦ τεθνεῶ-
τος ἁμαρτίας ὅδε ἀπολύεται μηδὲ ἀκουσίως ἀποκτεῖ-

§. 6, 6. τῶν παθημάτων] Reisk. suspic. τῶν ἐκουσίων πρά-
ξεων καὶ παθημάτων.

§. 7. 2. οὐδὲν ἤμαρτεν N. ἤμαρτεν οὐδὲν vulg. οὔτε γὰρ]
οὐδὲ γὰρ ZM. 3. ἐξεμελέτα] ἐμελέτα N. ἐν γυμν.] ἐν τοῖς γυμν.
conj. Reisk. 5. ἁμαρτῶν] ἁμαρτόν L et corr. A. ἁμαρτῶν M.
ἀφeszώτας] ἀφeszώτας pr. A.

§. 8, 1. προδραμεῖν] προσδραμεῖν BLZM. προδραμεῖν τοῦ
χώρου, (sic) vett. edd. Pro χώρου Reiskius et Dobree malebant
χορόν. 4. ἑαυτὸν] ἑμμεντόν ZM. 7. τοῦτον Reisk. τοῦτο vulg.

§. 9, 2. εἰργοντι] εἰργοντι pr. A. Dobs. Cf. ad α. §. 2.
3. τῆς add. NAB Bekk. Dobs. 4. μηδὲ] μῆτε ZM.

ναι αὐτόν· ὑπὸ δὲ τοῦ διώκοντος οὐδ' ἐπικαλούμενος
ὡς ἐκὼν ἀπέκτεινεν, ἀμφοῖν ἀπολύεται τοῖν ἐγκλημά-
τοι, μὴτ' ἄκων μὴθ' ἐκὼν ἀποκτεῖναι. ἀπολύόμενος 10.
δὲ ὑπὸ τε τῆς ἀληθείας τῶν πραχθέντων ὑπὸ τε τοῦ
νόμου καθ' ὃν διώκεται, οὐδὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων εἵ-
νεκα δίκαιοι τοιούτων κακῶν ἀξιουῖσθαι ἔσμεν. οὗτός
τε γὰρ ἀνόσια πείσεται τὰς οὐ προσηκούσας φέρων
ἁμαρτίας, ἐγὼ τε μᾶλλον μὲν οὐδέν, ὁμοίως δὲ τούτῳ
ἀναμάρτητος ὢν, εἰς πολλαπλασίους τούτου συμφορὰς
ἦξω· ἐπὶ τε γὰρ τῇ τούτου διαφθορᾷ ἀβίωτον τὸ λει-
πόμενον τοῦ βίου διάξω, ἐπὶ τε τῇ ἑμαντοῦ ἀπαιδίᾳ
ξῶν ἔτι κατορυχθήσομαι.

Ἐλεοῦντες οὖν τοῦδε μὲν τοῦ νηπίου τὴν ἀναμάρ- 11.
τητον συμφορὰν, ἑμοῦ δὲ τοῦ γηραιοῦ καὶ ἀθλίου τὴν
ἀπροσδόκητον κακοπάθειαν, μὴ καταψηφισάμενοι δυσ-
μόρους ἡμᾶς καταστήσητε, ἀλλ' ἀπολύοντες εὐσεβεῖτε.

§. 9, 7. μὴτ' ἄκων μὴθ' ἐκὼν] μὴθ' ἐκὼν ABLZM. μὴτε
ἐκὼν N.

§. 10, 2. ὑπὸ τε τῆς ἀληθείας τῶν πραχθέντων ὑπὸ τε τοῦ
νόμου N. ὑπὸ τε τῆς ἀληθείας τοῦ νόμου ὑπὸ τε τῶν πραχθέν-
των quo duce Bekk. et Dobs. restituerunt ordinem a Reiskio
quoque desideratum: ὑπὸ τε τῆς ἀληθείας τοῦ νόμου ὑπὸ τε τῶν
πραχθέντων ceteri. 3. εἵνεκα NABLM Bekk. Dobs. ἔνεκα vulg.
4. δίκαιοι] δικάζει Z. 7. πολλαπλασίους NABLM Bekk. Dobs.
Cf. Matth. gr. p. 302. ed. 3. πολλαπλασίας ceteri. τούτου]
τούτους B. 8. τῇ τούτου] τοῦ βίου ZM. διαφθορᾷ Reisk. et
recentt. edd. quod tuetur N (Bekkerus de codicibus tacet):
διαφορᾷ AM et vett. edd. ἀβίωτον] ἀβίωτον M. 9. διάξω] δι-
δάξω Z et pr. A. 10. ἔτι κατορυχθήσομαι Reisk. Bekk. ἐπι-
κατορυχθήσομαι vulg. Cf. variet. script. VI. §. 17. Boissonad.
ad Herodian. Partition. p. 79.

§. 11, 1. οὖν τοῦδε μὲν] μὲν οὖν οὐδὲ μὲν N. 3. καταψη-
φισάμενοι NAB Bekk. Dobs.: idem conjectura assequutus est
Reisk. καταφεισάμενοι vett. edd. 4. καταστήσητε NA Bekk. Dobs.
τασστήσητε BLZM. Ald. καταστήσατε ceteri.

- ὁ τε γὰρ ἀποθανὼν συμφοραῖς περιπεσὼν οὐκ ἀτιμώρητος ἐστίν, ἡμεῖς τε οὐ δίκαιοι τὰς τούτων ἁμαρτίας
 12. συμφέρειν ἐσμέν. τήν τε οὖν εὐσέβειαν τούτων τῶν
 πραχθέντων καὶ τὸ δίκαιον αἰδούμενοι ὁσίως καὶ δι-
 καίως ἀπολύετε ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀθλιωτάτῳ δύο πατέρα
 καὶ παῖδα ἁώροις συμφοραῖς περιβάλητε.

γ.

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

- “Οτι μὲν αὐτὴ ἡ χρεία παρὰ φύσιν καὶ λέγειν καὶ
 δοῶν ἅπαντας ἀναγκάζει, ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ δοκεῖ μοι
 σημαίνειν οἷτος· ἤμισα γὰρ ἐν γε τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ
 ἀναιδὴς καὶ τολμηρὸς ὢν νῦν ὑπ’ αὐτῆς τῆς συμφο-
 ρᾶς ἠνάγκασαι λέγειν οἷα οὐκ ἂν ποτε ᾤμην ἐγὼ τοῦ-
 2. τον εἰπεῖν. ἐγὼ τε γὰρ πολλῇ ἀνοίᾳ χρώμενος οὐκ
 ἂν ὑπέλαβον τοῦτον ἀντειπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἂν ἕνα λόγον
 ἀντιδοὺς [ἢ λέξας] τὸ ἡμῖς τῆς κατηγορίας ἐμμαντὸν
 ἂν ἀπεξέροισα· οὗτός τε μὴ τολμῶν οὐκ ἂν προεῖχε
 τῷ διπλασίῳ μου, ἕνα μὲν πρὸς ἕνα λόγον ἀπολογη-

§. 12, 2. ὁσίως NAB Bekk. Dobs. ὁμοίως ceteri. 3. μὴ
 om. ZM. δύο] δύο BLZM Ald. Vid. Matth. gr. ampl. Vol. I.
 p. 336. n. z. ed. III. 4. περιβάλητε] περιβάλουτε ABLZM. Cod.
 N post hanc orationem infert vv. ἀπολογία φόνου ἀκουσίου.

ΕΚ ΚΑΤ. Ο ΥΣΤ.] ὁ ὕστερος ἐκκατηγορίας NABL. ὕστερος
 ἐκκατηγορίας Ald.

§. 1, 3. γε] τε pr. A. 4. νῦν] ὑμῖν Z.

§. 2, 1. ἐγὼ τε — ἀντειπεῖν in marg. habet M. χρώμενος]
 χρώμενον Z. 2. οὐδὲ γὰρ ἂν ἕνα] οὐδένα γὰρ ἕνα Z. 3. ἀντιδοὺς
 ἢ λέξας NA Dobs. Voces ἢ λέξας tamquam glossam vocis ἀντι-
 δοὺς seclusi. ἀντι δύοῖν λέξας conj. Reisk., recep. Bekk. ἀντι-
 δοὺς ἢ λεγῶν ceteri. ἐμμαντὸν ἂν ἀπεξέροισα] ἐμμαντὸν ἐπεξέροισα
 Z. ἐμμαντὸν ἂν ἐπεξέροισα M.

θείς, ἃ δὲ κατηγορήσεν ἀναποκρίτως εἰπών. τοσοῦ- 3.
τον δὲ προέχων ἐν τοῖς λόγοις ἡμῶν, ἔτι δὲ ἐν οἷς
ἔπρασσε πολλαπλάσια τούτων, οὗτος μὲν οὐχ ὅσιως
δεῖται ὑμῶν συγχῶς τὴν ἀπολογία ἀποδέχεσθαι αὐ-
τοῦ· ἐγὼ δ' ἔδρασα μὲν οὐδὲν κακόν, παθὼν δὲ ἄθλια
καὶ δεινά, καὶ νῦν ἔτι δεινότερα τούτων ἔργῳ καὶ οὐ
λόγῳ, εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον καταπεφευγὼς δέομαι
ὑμῶν, ὧ ἄνδρες ἀνοσίων ἔργων τιμωροί, ὅσιων δὲ δια-
γνώμονες, μὴ ἔργα φανερά ὑπὸ πονηρᾶς λόγων ἀκρι-
βείας πεισθέντας ψευδῇ τὴν ἀλήθειαν τῶνπραχθέν-
των ἡγήσασθαι· ἡ μὲν γὰρ πιστότερον ἢ ἀληθέστερον 4.
σύγκειται, ἡ δ' ἀδολώτερον καὶ ἀδυνατώτερον λεχθή-
σεται. τῷ μὲν οὖν δικαίῳ πιεσῶν ὑπερορῶ τῆς ἀπο-
λογίας· τῇ δὲ σκληρότητι τοῦ δαίμονος ἀπισῶν ὀρόωδῶ
μὴ οὐ μόνον τῆς χρείας τοῦ παιδὸς ἀποξερηθῶ, ἀλλὰ
καὶ αὐθέντην προσκαταγνωσθέντα ὑφ' ὑμῶν ἐπίδω
αὐτόν. εἰς τοῦτο γὰρ τόλμης καὶ ἀναιδείας ἡκει, ὥς 5.
τὸν μὲν βαλόντα καὶ ἀποκτείναντα οὔτε τρωῶσαι οὔτε
ἀποκτεῖναι φησι, τὸν δὲ οὔτε ψεύσαντα τοῦ ἀκοντίου

§. 2, 6. ἀναποκρίτως] ἀνανταποκρίτως praetulerit Reisk.

§. 3, 2. προέχων] προέχω vulg. ante Bekk. Illud tuentur
NAM et Bekkeri, ut videtur, omnes. δέ] καὶ conj. Reisk.
3. Post μὲν Reiskius οὖν poni jussit. 4. συγχῶς] εὐμενῶς conj.
Reisk. 5. ἐγὼ δ' ἔδρασα] ἐγὼ δὲ δράσας malebat Reisk. 6.
οὐ add. NAB Bekk. Dobs. 7. ὑμέτερον] ἡμέτερον M. 9.
Post φανερά Reiskio excidisse videtur ὀρῶντες aut ἰδόντες aut
καταλαβόντες. 10. πεισθέντας N. πεισθεντός pr. A. πεισθέν-
τες vulg. 11. ἡγήσασθαι N. ἡγήσοθε vulg.

§. 4, 2. καὶ] Reisk. malit εἰ καὶ. — Possis suspicari ἢ δυ-
νατώτερον. 6. αὐθέντην NABLZM, ut correxerant Reisk. et Val-
ckenarius Diatr. Eurip. p. 189., Bekk. Dobs. αὐτὴν τὴν vett. edd.
προσκαταγνωσθέντα cum codd. Bekk. et Dobs. προκαταγνωσθέντα
ceteri.

§. 5, 2. ἀποκτείναντα] ἀκοντιοαντα N. Cf. vers. 8. §. 6.
et β. §. 3.

- οὔτε ἐπινοήσαντα ἀκοντίσαι, ἀπάσης μὲν γῆς ἀμαρτόντα, πάντων δὲ σωμάτων, διὰ τῶν ἑαυτοῦ πλευρῶν διαπῆξαι τὸ ἀκόντιον λέγει. ἐγὼ δὲ ἐκουσίως κατηγορῶν ἀποκτείνει αὐτὸν πιστότερον ἂν μοι δοκῶ εἶναι ἢ οὗτος, ὃς μήτε βαλεῖν μήτε ἀποκτείνειν φησι τὸ μει-
 6. ράκιον. ὁ μὲν γὰρ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ καλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου ὃς ὑπεδέχετο τοῖς ἀκοντίζουσι τὰ ἀκόντια ἀναιρεῖσθαι, διὰ τὴν τοῦ βαλόντος ἀκολασίαν πολέμῳ τῷ τούτου βέλει περιπεσών, οὐδὲν εἰς οὐδέν' ἀμαρτών, ἀθλίως ἀπέθανεν. ὁ δὲ περὶ τὸν τῆς ἀναρρέσεως καιρὸν πλημμελήσας οὐ τοῦ σκοποῦ τυχεῖν ἐκωλήθη, ἀλλ' ἀθλιὸν καὶ πικρὸν σκοπὸν ἐμοὶ ἀκοντίσας ἐκὼν μὲν οὐκ ἀπέκτεινεν, μᾶλλον δὲ ἐκὼν οὐτ' ἔβαλεν οὐτ' ἀπέκτεινεν, ἀκουσίως δὲ οὐχ ἦσσαν ἢ ἐκουσίως
 7. ἀπέκτεινέ μου τὸν παῖδα. τὸ παράπαν δ' ἀρνούμενος μὴ ἀποκτείνει αὐτὸν οὐδ' ὑπὸ τοῦ νόμου καταλαμβάνεσθαι φησιν, ὃς ἀπαγορεύει μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν. ἀλλὰ τίς ὁ βαλὼν ἐστιν; ὁ φόνος

§. 5, 4. ἀμαρτόντα] ἀμαρτόν conj. Reisk. 6. τὸ ἀκόντιον λέγει N. λέγει τὸ ἀκόντιον vulg. ἐγὼ δὲ] ἐγώδε pr. A. 8. ὃς om. NABM. φησι] φασι N.

§. 6, 2. τοῖς ἀκοντίζ. τὰ ἀκόντια] τὰ ἀκόντια τοῖς ἀκοντίζ. ZM. 3. ἀναιρεῖσθαι NABLZM Bekk. Dobs. ἀναιρεῖται (quod

uncis inclusit Reisk.) ceteri. 4. τούτου] τούτῳ M. εἰς οὐδέν'] οὐδ' εἰς ἐν NABLZ. οὐδ' εἰς ἐν M. Pro οὐδὲν εἰς οὐδέν' malim εἰς οὐδένα οὐδέν. Cf. §. 9. β. §. 7. 5. ἀπέθανεν] ἀπέθανε N. 7. σκοπὸν om. Z. 8. ἀπέκτεινεν] ἀπέκτεινε N. μᾶλλον δὲ ἐκὼν οὐτ' ἔβαλεν οὐτ' ἀπέκτεινεν A Bekk. Dobs. μᾶλλον δὲ ἐκὼν ἢ οὐτ' ἔβαλεν οὐτε ἀπέκτεινεν N: om. ceteri. 9. ἀκουσίως — ἐκουσίως] ἐκουσίως — ἀκουσίως N et pr. A. ἦσσαν] ἦσαν pr. A. Post ἢ particulam εἰ interponi vult Reisk. 10. ἀπέκτεινέ] ἀποκτείνει pr. A. ἀποκτείναντος N.

§. 7, 1. δ' ἀρνούμενος] δ' ἀρνούμενου pr. A. δὲ ἀρνούμενου N. διαρνούμενος LZM. 4. ἀλλὰ τίς — ἀνέκει] ἀλλὰ τίς ὁ βαλὼν; ἐς τίς ὁ φόνος ἀνέκει; Bekk. in Addend. βαλὼν] βάλλον pr. A. Post ἐστιν et post παιδαγωγούς plenam interpunctionem habet N.

οὖν ἀνήκει εἰς τοὺς θειωμένους ἢ εἰς τοὺς παιδαγω-
γούς; ὧν οὐδείς οὐδὲν κατηγορεῖ· οὐ γὰρ ἀφανής ἀλλὰ
καὶ λίαν φανερός ἐμοίγε αὐτοῦ ὁ θάνατός ἐστιν. ἐγὼ
δὲ τὸν νόμον ὀρθῶς ἀγορεύειν φημι τοὺς ἀποκτείναν-
τας κολάζεσθαι· ὃ τε γὰρ ἄκων ἀποκτείνας ἀκουσίους
κακοῖς περιπεσεῖν δίκαιός ἐστιν, ὃ τε διαφθαρεῖς οὐδὲν
ἦσσαν ἀκουσίως ἢ ἐκουσίως βλαφθεῖς ἀδικοῦτ' ἂν ἀτι-
μώρητος γενόμενος. οὐ δίκαιος δὲ ἀποφυγεῖν ἐξὶ διὰ 8.
τὴν ἀτυχίαν τῆς ἀμαρτίας. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ μηδεμιᾶς
ἐπιμελείας τοῦ θεοῦ ἡ ἀτυχία γίνεται, ἀμάρτημα οὔσα
τῷ ἀμαρτόντι συμφορὰ δικάια γενέσθαι ἐξίν· εἰ δὲ
θεῖα κηλὶς τῷ δράσαντι προσπίπτει ἀσεβοῦντι, οὐ δί-
καιον τὰς θείας προσβολὰς διακωλύειν γίνεσθαι. ἔλε- 9.
ξαν δὲ καὶ ὡς οὐ πρέπει χρηστὰ ἐπιτηδεύοντας αὐτοὺς
κακῶν ἀξιουῖσθαι· ἡμεῖς δὲ πῶς ἂν πρόποντα πάσχοι-
μεν, εἰ μηδὲν ὑποδέεσθρα τούτων μελετῶντες θανάτῳ
ζημιούμεθα; φάσκων δὲ ἀναμάρτητος εἶναι καὶ ἀξίων
τὰς συμφορὰς τῶν ἀμαρτόντων εἶναι καὶ μὴ εἰς τοὺς
ἀναμαρτήτους ἐκτρέπεσθαι ὑπὲρ ἡμῶν λέγει. ὃ τε γὰρ
παῖς μου εἰς οὐδένα οὐδὲν ἀμαρτῶν, ὑπὸ τούτου τοῦ
μειρακίου ἀποθανών, ἀδικοῦτ' ἂν ἀτιμώρητος γενόμε-
νος· ἐγὼ τε τοῦδε μᾶλλον ἀναμάρτητος ὧν δεινὰ πεί-
σομαι ἢ ὁ νόμος ἀποδίδωσί μοι μὴ τυχῶν παρ' ὑμῶν.

§. 7, 5. οὖν] ὅν NABLZM. 6. ἀφανής] ἀφανής M. 9.
ἀκουσίους NA Bekk. Dobs. ἀκουσίως ceteri. 10. ὃ τε διαφθα-
ρεῖς] ὃ τε δὲ φθαρεῖς N. 11. ἀκουσίως ἢ ἐκουσίως AB Bekk.
Dobs. ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως N et pr. A. ἀκουσίως ceteri.

§. 8, 2. ἀτυχίαν τῆς ἀμαρτίας] ἀτυχίαν τῆς ἀμαρ-
τηρίας M. 4. εἰ corr. et post δὲ litterae tres erasae
sunt in A. Pro εἰ δὲ θεῖα in N est ἡ δὲ ἀλήθεια.

§. 9, 2. οὐ om. N. 5. ζημιούμεθα;] ζημιούμεθα malebat
Reisk. 6. μὴ] μὴν ZM. 9. ἀδικοῦτ' ἂν] ἂν ἀδικοῦτ' ἂν ZM.
10. ὧν] ἂν Z. 11. ἀποδίδωσί N. δίδωσί vulg.

10. ὥς δὲ οὐδὲ τῆς ἁμαρτίας οὐδὲ τῷ ἁκουσίως ἀποκτεῖναι, ἐξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν, ἀπολύεται, ἀλλὰ κοινὰ ἁμφοτέρα ταῦτα ἁμφοῖν αὐτοῖν ἐστί, δηλώσω. εἰ γὰρ ὁ παῖς διὰ τὸ ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθεῖν καὶ μὴ ἀτρέμας ἐξάναι φρονεὺς αὐτὸς αὐτοῦ δίκαιος εἶναι ἐσιν, οὐδὲ τὸ μεираκιον καθαρὸν τῆς αἰτίας ἐσιν, ἀλλ' εἴπερ τοῦτου μὴ ἀκοντίζοντος ἀλλ' ἀτρέμα ἐξῶτος ἀπέθανεν ὁ παῖς. ἐξ ἁμφοῖν δὲ τοῦ φόνου γενομένου, ὁ μὲν παῖς εἰς αὐτὸν ἁμαρτῶν μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἁμαρτίαν ἑαυτὸν τιμώρηται — τέθνηκε γάρ — ὁ δὲ συλλήπτωρ καὶ κοινωνὸς εἰς τοὺς οὐ προσήκοντας τῆς ἁμαρτίας γενόμενος πῶς δίκαιος ἀξήμιος ἀποφυγεῖν ἐστίν;
11. Ἐκ δὲ τῆς αὐτῶν τῶν ἀπολογουμένων ἀπολογίας μετόχου τοῦ μεираκίου τοῦ φόνου ὄντος, οὐκ ἂν δικαίως οὐδὲ ὁσίως ἀπολύοιτε αὐτόν. οὔτε γὰρ ἡμεῖς, οἱ διὰ τὴν τούτων ἁμαρτίαν διαφθαρέντες, αὐθένται καταγνωσθέντες ὅσια ἀλλ' ἀνόσι' ἂν πάθοιμεν ὑφ' ὑμῶν· οὐθ' οἱ θανατώσαντες ἡμᾶς μὴ εἰργόμενοι τῶν προσηκόντων εὐσεβοῦντ' ἂν ὑπὸ τῶν ἀπολυσάντων τοὺς ἀνοσίους. πάσης δ' ὑπὲρ πάντων τῆς κηλίδος εἰς ὑμᾶς ἀναφερομένης, πολλὴ εὐλάβεια ὑμῖν τούτων ποιητέα ἐστί· καταλαβόντες μὲν γὰρ αὐτὸν καὶ εἰρξάντες ὧν ὁ

§. 10, 1. οὐδὲ τῆς ἁμαρτίας οὐδὲ conjeci pro vulg. οὐδὲ τῆς ἁμαρτίας τοῦδε. Reiskius malebat ὅδε τῆς ἁμαρτίας οὐδὲ. τῷ] τοῦ N. 3. εἰ γὰρ] εἴπερ NABLZM Bekk. Dobs. 4. διὰ τὸ ὑπὸ τὴν φορὰν] διὰ τὴν ὑποφορὰν Z. ὑπελθεῖν N. ἔλθειν vulg. Cf. n. ad β. §. 4. 10. ἑαυτὸν] αὐτὸν N. 11. κοινωνός] βοηθός Z, sed in marg. κοινωνός.

§. 11, 2. τοῦ φόνου ὄντος N. ὄντος τοῦ φόνου vulg. 4. οἱ] οὐ ZM. 6. εἰργόμενοι] εἰργόμενοι pr. A Bekk. Dobs. Cf. n. ad α. §. 2. Ante προσηκόντων (sic, littera ν corr. et lacuna inter ν et τ unius litterae capax) in A est lacuna duarum litterarum capax. 7. ἀπολυσάντων] ἀπολεσάντων suspic. Reisk. 8. ὑμᾶς] ἡμᾶς pr. A. 9. εὐλάβεια ὑμῖν] εὐσέβεια ἡμῖν pr. A. εὐσέβεια ὑμῖν N. 10. εἰρξάντες] εἰρξάντες pr. A Bekk. Dobs.

νόμος εἶργει καθαροὶ τῶν ἐγκλημάτων ἔσεσθε, ἀπολύσαντες δὲ ὑπαίτιοι καθίξασθε. τῆς οὖν ὑμετέρας 12. εὐσεβείας ἕνεκα καὶ τῶν νόμων ἀπάγοντες τιμωρεῖσθε αὐτόν, αὐτοὶ τε μὴ μεταλάβητε τῆς τοῦτου μαριίας, ἡμῖν τε τοῖς γονεῦσιν, οἱ ζῶντες καταρύγμεθα ὑπ' αὐτοῦ, δόξη γοῦν ἐλαφροτέραν τὴν συμφορὰν καταστήσατε.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

Τοῦτον μὲν εἰκὸς πρὸς τὴν ἑαυτοῦ κατηγορίαν προσέχοντα τὸν νοῦν μὴ μαθεῖν τὴν ἀπολογίαν μου· ὑμᾶς δὲ χρὴ γινώσκειν ὅτι ἡμεῖς μὲν οἱ ἀντιδικοὶ κατ' εὐνοίαν κρίνοντας τὸ πρᾶγμα εἰκότως δίκαια ἐκότεροι αὐτοὺς οἰόμεθα λέγειν, ὑμᾶς δὲ ὁσίως ὁρᾶν προσήκει τὰ πραχθέντα. ἐκ τῶν λεγομένων γὰρ ἡ ἀλήθεια 2. σκεπτέα αὐτῶν ἐσίν. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν τι ψεῦδος εἶρηκα, ὁμολογῶ καὶ τὰ ὀρθῶς εἰρημένα προσδιαβάλλειν ἄδικα εἶναι· εἰ δὲ ἀληθῆ μὲν λεπτὰ δὲ καὶ ἀκριβῆ, οὐκ ἐγὼ ὁ λέγων ἀλλ' ὁ πράξας τὴν ἀπέχθειαν αὐτῶν δίκαιος φέρεσθαι ἐξι.

§. 11, 11. εἶργει] εἴργει pr. A Ald. Bekk. Dobs. Vid. n. ad v. 6.

§. 12, 1. ὑμετέρας] ἡμετέρας pr. A. 2. τιμωρεῖσθε] τιμωρεῖσθαι pr. A. 3. τε NABLZM Bekk. Dobs. δὲ ceteri. 4. καταρύγμεθα NA Cf. Herodot. 1, 185. 2, 158. et var. script. ib. 3, 60. Jul. Poll. Onom. 8, 78. καταρουργμεθα BL. καταρουργμεθα M. καταρουργμεθα ceteri. 5. καταστήσατε] καταστήσετε ZM. Post hanc orationem in cod. N leguntur haec ὁ ὕστερος ἐκκατηγορίας.

§. 1, 3. γινώσκειν] γινώσκοντας N et pr. A. 5. αὐτοὺς] αὐτοὺς N. ὁρᾶν προσήκει] προσήκει ὁρᾶν ZM.

§. 2, 4. λεπτὰ δὲ] δὲ om. BLZM.

3. Θέλω δὲ πρῶτον ὑμᾶς μαθεῖν ὅτι οὐκ ἐάν τις φάσκη ἀποκτεῖναι, τοῦτ' ἔστιν, ἀλλ' ἐάν τις ἐλεγχθῇ. οὗτος δὲ ὁμολογῶν τὸ ἔργον ὡς ἡμεῖς λέγομεν γενέσθαι, ὑπὲρ τοῦ ἀποκτείναντος ἀμφισβητεῖ, ὃν ἀδύνατον ἀλλαχόθεν ἢ ἐκ τῶν πραχθέντων δηλοῦσθαι.
4. σχετλιάζει δὲ κακῶς ἀκούειν φάσκων τὸν παῖδα, εἰ μήτε ἀκοντίσας μήτ' ἐπινοήσας αὐθέντης ὧν ἀποδείκνυται, καὶ οὐ πρὸς τὰ λεγόμενα ἀπολογεῖται. οὐ γὰρ ἀκοντίσαι οὐδὲ βαλεῖν αὐτόν φημι τὸν παῖδα, ἀλλ' ὑπὸ τὴν πληγὴν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα οὐχ ὑπὸ τοῦ μαιρακίου ἀλλ' ὑφ' ἑαυτοῦ διαφθαρεῖναι. οὐ γὰρ ἀτρεμίζων ἀπέθανε. τῆς δὲ διαδρομῆς αἰτίας ταύτης γινομένης, εἰ μὲν ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου καλούμενος διέτρεχεν, ὁ παιδοτρίβης ἂν ἀποκτείνας αὐτὸν εἴη, εἰ δ' ὑφ' ἑαυτοῦ πεισθείς ὑπῆλθεν, αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ διέτρεχεν.
5. φθαρται. Θέλω δὲ μὴ πρότερον ἐπ' ἄλλον λόγον ὀρμῆσαι ἢ τὸ ἔργον ἔτι φανερώτερον καταστήσαι, ὅπου τέρου αὐτῶν ἐξί. τὸ μὲν μαιράκιον οὐδενὸς μᾶλλον τῶν συμμελετώντων ἐξὶ τοῦ σκοποῦ ἁμαρτόν, οὐδὲ τῶν ἐπικαλουμένων τι διὰ τὴν αὐτοῦ ἁμαρτίαν δέδρακεν. ὁ δὲ παῖς οὐ ταῦτα τοῖς συνθεωμένοις δρῶν, ἀλλ' εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθὼν, σαφῶς δηλοῦται παρὰ τὴν

§. 3, 1. πρῶτον ὑμᾶς N. ὑμᾶς πρῶτον vulg. τις] τι L² M Ald. 2. ἀλλ' add. supra versum litteris rubris in M. ἐλεγχθῇ] ἐλεγχθῇ B.

§. 4, 2. μήτ' ἐπινοήσας B, cum Reiskio et Valckenario (Diatrib. Eurip. p. 189.), Bekk. Dobs. μήτε ἐπινοήσας N. μήτ' ἐπινοήσας pr. A, sed corr. ab eadem manu μήτ' ἐπινοήσας: μήτε πορήσας ceteri. ἀποδείκνυται N. ἀποδείκνυται vulg. Cf. §. 9. 7. ἀπέθανε om. Z² M. 8. καλούμενος] καλούμενον N. 10. ὑφ' ἐφ' L² M.

§. 5, 5. τι] τίς Steph. et Wechel. τις pr. A. τι M. τι Ald. τι, quod cum Reiskio dederunt recentt. edd., tenet N. Bekkerus h. l. codicum suorum mentionem non inchoat. 7. ὑπελθὼν] ἐπελθὼν pr. A. ὑπελθὼν M.

τὴν αὐτοῦ ἁμαρτίαν περισσοτέροις ἀτυχήμασι τῶν ἀτρε-
μιζόντων περιπεσών. ὁ μὲν γὰρ ἀφρὺς οὐδὲν ἂν ἥμαρτε
μηδενὸς ὑπὸ τὸ βέλος ὑπελθόντος· αὐτὸς δ' οὐκ ἂν 6.
ἐβλήθη μετὰ τῶν θεωμένων ἐξῶς. ὥς δ' οὐδενὸς μάλ-
λον τῶν συνακοντιζόντων μέτοχός ἐστι τοῦ φόνου δι-
δάξω. εἰ γὰρ διὰ τὸ τοῦτον ἀκοντίζειν ὁ παῖς ἀπέ-
θανε, πάντες ἂν οἱ συμμελετῶντες συμπράκτορες εἴη-
σαν τῆς αἰτίας· οὗτοι γὰρ οὐ διὰ τὸ μὴ ἀκοντίζειν
οὐκ ἔβαλον αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδένα ὑπὸ τὸ ἀκόν-
τιον ὑπελθεῖν· ὁ δὲ νεανίσκος οὐδὲν περισσὸν τούτων
ἁμαρτῶν ὁμοίως τούτοις οὐκ ἂν ἔβαλεν αὐτὸν ἀτρέμα
σὺν τοῖς θεωμένοις ἐξῶτα. ἔστι δὲ οὐδὲ τὸ ἁμαρτήμα 7.
τοῦ παιδὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀφνυλαξία. ὁ μὲν γὰρ
οὐδένα ὁρῶν διατρέχοντα πῶς ἂν ἐφνυλάξατο μηδένα
βαλεῖν; ὁ δ' ἰδὼν τοὺς ἀκοντίζοντας εὐπετῶς ἂν ἐφνυ-
λάξατο μηδένα μὴ βαλεῖν· ἐξῆν γὰρ αὐτῷ ἀτρέμα
ἐξάναι. τὸν δὲ νόμον ὃν παραφέρουσιν ἐπαινεῖν δεῖ. 8.
ὁρθῶς γὰρ καὶ δικαίως τοὺς ἀκουσίως ἀποκτείναντας
ἀκουσίους παθήμασι κολάζει. τὸ μὲν οὖν μειράκιον
ἀναμάρτητον ὃν οὐκ ἂν δικαίως ὑπὲρ τοῦ ἁμαρτόντος
κολάζοιτο· ἱκανὸν γὰρ αὐτῷ ἐς τὰς αὐτοῦ ἁμαρτίας
φέρειν· ὁ δὲ παῖς ταῖς αὐτοῦ ἁμαρτίαις διαφθαρεῖς
ἅμα ἥμαρτέ τε καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐκολάσθη. κεκολασμέ-

§. 5, 8. ἀτυχήμασι] ἁμαρτήμασι N et pr. A.

§. 6, 4. τοῦτον] τοῦ BLZM. 6. οὐ ante διὰ cum Reiskio
inserunt recentt. edd., atque tenent NAM et Bekkeri codices,
opinor, omnes. 7. μηδένα] μηδενὶ malebat Reiskius.

§. 7, 1. τὸ ἁμαρτήμα NABLZM Bekk. Dobs. τὸ ἁμαρτήμα
τοῦτο ceteri. 5. μὴ supra verbum habet B. ἀτρέμα NA ἀτρέ-
μας vulg. Cf. γ. §. 10.

§. 8, 3. κολάζει] κολάζειν vett. edd. cum LZ atque, ut vide-
tur, M. κολάζει jam Steph. conj. 4. ἁμαρτόντος] ἁμαρτιάνοντος
ZM. ἁμαρτῶντος Ald. 5. αὐτοῦ] αὐτοῦ NAM Ald. 6. αὐτοῦ]
αὐτοῦ NA.

νου δὲ τοῦ ἀποκτείναντος οὐκ ἀτιμώρητος ὁ φόνος
ἐστίν, ἔχοντός γε δὴ τὴν δίκην τοῦ φονέως.

9. Οὐκ ἐὰν οὖν ἀπολύσητε ἡμᾶς, ἀλλ' ἐὰν καταλάβητε, ἐνθύμιον ὑπολείψεσθε. ὁ μὲν γὰρ αὐτὸς τὰς αὐτοῦ ἁμαρτίας φέρων οὐδενὶ οὐδὲν προστρόπαιον καταλείψει· ὁ δὲ καθαρὸς τῆς αἰτίας [ὅς] ἐὰν διαφθαρῇ, τοῖς καταλαμβάνουσι μείζον τὸ ἐνθύμιον γενήσεται, εἰ δὲ αὐθέντης ἐκ τῶν λεγομένων ἐπιδείκνυται, οὐχ ἡμεῖς αὐτῷ οἱ λέγοντες αἰτιοί ἐσμεν, ἀλλ' ἡ προᾷξας
10. τῶν ἔργων. ὁρθῶς δὲ τῶν ἐλέγχων ἐλεγχόντων τὸν παῖδα αὐθέντην ὄντα, ὁ νόμος ἀπολύων ἡμᾶς τῆς αἰτίας τὸν ἀποκτείναντα καταλαμβάνει. μήτε οὖν ἡμᾶς εἰς μὴ προσηκούσας συμφορὰς ἐμβάλητε, μήτε αὐτοὶ ταῖς τούτων ἀτυχίαις βοηθοῦντες ἐναντία τοῦ δαίμονος γνῶτε, ἀλλ' ὥσπερ ὅσιον καὶ δίκαιον, μεμνημένοι τοῦ πάθους, ὅτι διὰ τὸν ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα ἐγένετο, ἀπολύετε ἡμᾶς· οὐ γὰρ αἰτιοὶ τοῦ φόνου ἐσμέν.

§. 8, 9. ἐστίν] ἐστὶ N. γε δὴ N. γε vulg.

§. 9, 1. οὖν om. N et pr. A. καταλάβητε] καταλάβετε^{ον}

ABLZM. 2. ἐνθύμιον] ἐνθύμιον L. ἐνθύμειος M. ὑπολήψεσθε] ὑπολήψεσθε Z. μὲν γὰρ] μὲν N. 3. αὐτοῦ] αὐτοῦ N. καταλείψει] καταλήψει ZM. 4. ὅς abesse malebat Reisk., delevit Bekk., cancellis inclusit Dobs. Post ὅς litterae tres erasae sunt in A. ὅς δὲ N. διαφθαρῇ] φθαρῇ N et pr. A. 5. ἐνθύμιον] ἐνθύμιον M. 7. αἰτιοί ἐσμεν] αἰτιοὶ ἐσμέν vulg.

§. 10, 1. ἐλεγχόντων] ἐλέγχοντα BLZM. 5. ἀτυχίαις] διδαχείαις Z, ipso ἀτυχίαις in margine posito. 7. τὸν ὑπὸ τὴν] τὴν ὑπὸ τὴν BLZM. τὴν ὑπὸ τὸν Ald. 8. ἐγένετο] ἐγένετο ἀπολέσθαι N. Idem huic orationi subjicit haec ὁ ὕστερος ἐξ ἀπολογίας.

IV.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Γ.

α.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΛΕΓΟΝΤΟΣ
ΑΜΥΝΑΣΘΑΙ.

Υπόθεσις.

Νέος καὶ πρεσβύτες ἐκ λαιδορίας ἀλλήλοις συμπε-
σόντες ἐμάχοντο, ἰσχυρότερον δὲ τοῦ νέου πλήξαντος
τέθνηκεν ὁ πρεσβύτερος· καὶ περὶ τούτου κατηγορεῖ
τις τοῦ νέου ὡς τὸν φόνον πεποιηκότος. ὁ δὲ πρῶτον
τὸν πρεσβύτερον ἀδίκων ἄρξαι λέγει χειρῶν. ὅθεν ἀντ-
ἐγκλημα ἢ εἰσὶς γίνεται.

Νενόμισται μὲν ὀρθῶς τὰς φοινικὰς δίκας περὶ πλεί-
σον τοὺς κρίνοντας ποιεῖσθαι διώκειν τε καὶ μαρτυρεῖν
κατὰ τὸ δίκαιον, μὴτε τοὺς ἐνόχους ἀφιέντας μὴτε
τοὺς καθαρὸς εἰς ἀγῶνα καθιστάνας. ὁ τε γὰρ θεὸς 2.
βουλούμενος ποιῆσαι τὸ ἀνθρώπινον φῦλον, τοὺς πρῶ-
τους γενομένους ἔφυσεν ἡμῶν, τροφέας τε παρέδωκε

ΚΑΤΑ NAB Bekk. Dobs. περὶ vulg. ΑΜΥΝΑΣΘΑΙ NA
Bekk. Dobs. ἀμύνεσθαι ceteri.

Ἐπίθεσις] ὑπόθεσις τῆς ἐξῆς τετραλογίας. περὶ φόνον ὃν ὁ
ἀμυνόμενος ἔδρασαν N.

Vers. 1. καὶ πρεσβύτες] Haec in margine et a nova manu
supra verbum habet M. ἀλλήλοις συμπεσόντες N. συμπεσόντες
ἀλλήλοις vulg. 4. νέον om. Bekk. typosetae, ut videtur, errore.
μὲν N. Post argumentum cod. N ponit haec: φόνον κατηγορία
κατὰ τοῦ λέγοντος ἀμύνασθαι: et sic vett. edd.

§. 1, 1. φοινικὰς] φοινικὰς Z. 4. ἀγῶνα] κρίνον ZM.

§. 2, 2. φῦλον N. γένος vulg. πρῶτους N. πρῶτον vulg.
3. τε NBA (in A particula καὶ post hanc vocem erasa est) Bekk.
Dobs. τε καὶ ceteri.

- τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ σπάνει τῶν ἀναγκαίων προαποθνήσκοιμεν τῆς γηραιῶς τελευτῆς. ὅσις οὖν, τούτων ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀξιοθέντος τοῦ βίου, ἡμῶν ἀνόμως τινὰ ἀποκτείνει, ἀσεβεῖ μὲν περὶ τοὺς θεούς,
3. συγγεῖ δὲ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώπων. ὁ τε γὰρ ἀποθανών, σερόμενος ὧν ὁ θεὸς ἔδωκεν αὐτῷ, εὐκότως θεοῦ τιμωρίαν ὑπολείπει τὴν τῶν ἀλιτηρίων δυσμένειαν, ἣν οἱ παρὰ τὸ δίκαιον κρίνοντες ἢ μαρτυροῦντες, συνασεβούντες τῷ ταῦτα δοῶντι, οὐ προσῆκον μίσμα
4. ασμα εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους εἰσάγονται· ἡμεῖς τε οἱ τιμωροὶ τῶν διεφθαρμένων εἰ δι' ἄλλην τινὰ ἔχθραν τοὺς ἀναίτιους διώκοιμεν, τῷ μὲν ἀποθανόντι οὐ τιμωροῦντες δεινὸς ἀλιτηρίους ἔχομεν τοὺς τῶν ἀποθανόντων προστροπαίους, τοὺς δὲ καθαροὺς ἀδίκως ἀποκτείνοντες ἔνοχοι τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίαις ἐσμέν, ἡμᾶς τε ἄνομα δοῶν πείθοντες καὶ τοῦ ὑμετέρου ἁμαρτήματος ὑπαίτιοι γιγνόμεθα. ἐγὼ μὲν οὖν δεδιδώς ταῦτα, εἰς ἡμᾶς παράγων τὸν ἀσεβήσαντα καθαρὸς τῶν ἐγκλημάτων εἰμί· ὑμεῖς δὲ ἀξίως τῶν προειρημένων τῇ κρίσει προσέχοντες τὸν νοῦν, ἀξίαν δίκην τοῦ πάθους τῷ ἐργασμένῳ ἐπιθέντες, ἅπασαν τὴν πόλιν καθαρὰν
6. τοῦ μιάσματος καταστήσετε. εἰ μὲν γὰρ ἄκων ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα, ἄξιός ἐστιν ἢ συγγνώμης τυχεῖν τινός·

§. 2, 4. τὴν θάλασσαν] Articulum om. N. 5. προαποθνή-
σκοιμεν] προαποθνησκοιμεν M. 6. ἀξιοθέντος N. ἀξιοθεῖς vulg.
7. ἀποκτείνει] ἀποσερεῖ conj. Reisk.
§. 3, 2. ὁ θεός ZM. 3. θεοῦ] εἰαυτῷ conj. Reisk.
ἀλιτηρίων] ἀλιτηρίων AM. 4. Post ἣν Reiskio videtur deesse κινούντες vel παροξύνοντες.

διώκοιμεν
§. 4, 3. διώκοιμεν] κολάζοιμεν M, penna ducta per κολάζοιμεν. ἀποθανόντι] ἀποθανοῦντι ZM. 4. ἀλιτηρίους] ἀλιτηρίους AM Ald. 5. ἀποκτείνοντες] ἀποκτείναντες ZM.

§. 5, 5. τῷ ἐργασμένῳ] τῶν ἐργασμένων Z et vulg. ante Reiskium. In A littera ν in fine vocis ἐργ. erasa est.

ὑβρεὶ δὲ καὶ ἀκολασίᾳ παροινῶν εἰς ἄνδρα πρεσβύτην, τύπτων τε καὶ πνίγων ἕως τῆς ψυχῆς ἀπεξέροσεν αὐτόν, ὥς μὲν ἀποκτείνας τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίοις ἔνοχος ἔστιν, ὥς δὲ συγγέων ἅπαντα τῶν γεραιότερων τὰ νόμιμα, οὐδενὸς ἁμαρτεῖν, οἷς οἱ τοιοῦτοι κολάζονται, δίκαιός ἐστιν. ὁ μὲν τοίνυν νόμος ὁρθῶς ὑμῖν τιμω- 7. ρεῖσθαι παραδίδωσιν αὐτόν· τῶν δὲ μαρτύρων ἀκηκόατε, οἳ παρήσαν παροινοῦντι αὐτῷ. ὑμᾶς δὲ χορὴν τε ἀνομίαν τοῦ παθήματος ἀμύνοντας, τὴν τε ὑβρίν κολάζοντας ἀξίως τοῦ πάθους, τὴν βουλευσασαν ψυχὴν ἀνταφελέσθαι αὐτόν.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ, ΟΝ ΩΣ ΑΜΥΝΟΜΕΝΟΣ
ΑΠΕΚΤΕΙΝΕΝ.

Υπόθεσις.

Ἡ ζάσις μετάζασις· μεταφέρει γὰρ ἐπὶ τὸν θεραπεύσαντα ἱατρον τὸν φόνον. τὸ γὰρ ἀντεγκληματικὸν ὡς παρεπόμενον ἔλαβεν.

Ὅτι μὲν βραχεῖς τοὺς λόγους ἐποίησαντο οὐ θαυμάζω αὐτῶν· οὐ γὰρ ὡς μὴ πάθωσιν ὁ κίνδυνος αὐτοῖς ἐστίν, ἀλλ' ὡς ἐμὲ μὴ δικαίως δι' ἔχθραν διαφθείρωσιν· ὅτι δ' ἐξισοῦν τοῖς μεγέτοις ἐγκλήμασιν ἤθελον τὸ προᾶγμα

§. 6, 6. τῶν γεραιότερων] τὸν γεραιότερον N.

§. 7, 1. ὁρθῶς] ὁρθός ZM. 2. παραδίδωσιν] παραδιδούσιν

N. 4. τὴν τε ἀνομίαν] τῇ τε ἀνομίᾳ NAB. τῶν τε ἀνομίᾳ M. Post hanc orationem in cod. N inferuntur verba φόνου κατηγορία κατὰ τοῦ λέγοντος ἀμύνασθαι. τοῦ ἐξῆς ὑπόθεσις.

Vers. 1. ἐπὶ τὸν θεραπεύσαντα] τὸν ἐπιθεραπεύσαντα BZM.

§. 1, 3. ἐστίν] ἔστιν ZM.

- οὗ ὁ ἀποθανὼν αὐτῷ αἴτιος καὶ μᾶλλον ἢ ἐγὼ ἐγένετο, εἰκότως ἂν ἀγανακτεῖν μοι δοκῶ. ἄρχων γὰρ χειρῶν ἀδίκων καὶ παροινῶν εἰς ἄνδρα πολὺ αὐτοῦ σωφρονέ-
 σερον, οὐχ αὐτῷ μόνον τῆς συμφορᾶς ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ
2. τοῦ ἐγκλήματος αἴτιος ἐγένετο. οἶμαι μὲν οὖν ἐγώ γε οὔτε δίκαια τούτους οὐδ' ὅσια δοῶν ἐγκαλοῦντας ἐμοί. τὸν γὰρ ἄρξαντα τῆς πληγῆς, εἰ μὲν σιδήρῳ ἢ λίθῳ ἢ ξύλῳ ἡμυνάμην αὐτόν, ἠδίκουν μὲν οὐδ' οὕτως — οὐ γὰρ ταῦτά ἀλλὰ μείζονα καὶ πλείονα δίκαιοι οἱ ἄρχοντες ἀντιπάσχειν εἰσὶν — ταῖς δὲ χειρσὶ τυπτόμε-
 νος ὑπ' αὐτοῦ, ταῖς χειρσὶν ἅπερ ἔπασχον ἀντιδρῶν,
3. πότερα ἠδίκουν; εἶεν. ἐρεῖ δὲ „ἀλλ' ὁ νόμος εἰργων μῆτε δικαίως μῆτε ἀδίκως ἀποκτείνειν ἔνοχον τοῦ φό-
 νου τοῖς ἐπιτιμίαις ἀποφαίνει σε ὄντα· ὁ γὰρ ἀνὴρ τέθνηκεν.“ ἐγὼ δὲ καὶ δεύτερον καὶ τρίτον οὐκ ἀπο-
 κτεῖναι φημι. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν πληγῶν ὁ ἀνὴρ πα-
 ραχρῆμα ἀπέθανεν, ὑπ' ἐμοῦ μὲν δικαίως δ' ἂν ἐτε-
 θνήκει — οὐ γὰρ ταῦτά ἀλλὰ μείζονα καὶ πλείονα οἱ
4. ἄρξαντες δίκαιοι ἀντιπάσχειν εἰσὶ — νῦν δὲ πολλαῖς ἡμέραις ὕσερον μοχθηρῷ ἱατρῷ ἐπιτρεφθεὶς διὰ τὴν τοῦ ἱατροῦ μοχθηρίαν καὶ οὐ διὰ τὰς πληγὰς ἀπέθανε.

§. 1, 5. ὁ om. ZM. αὐτῷ] αὐτῷ M et pr. A. 7. αὐτοῦ] αὐτοῦ A. 9. τοῦ ἐγκλήματος αἴτιος ἐγένετο N. αἴτιος τοῦ ἐγκλή-
 ματος γέγονεν vulg.

§. 2, 3. σιδήρῳ add. NA Bekk. Dobs. Cf. γ. §. 3. 5. ταῦτά] ταῦτα Z. 6. ἄρχοντες] πάσχοντες ZM. εἰσὶν] εἰσὶ N. Cf. I. §. 16, 4. 8. πότερα] πότερα ἂν N.

§. 3, 1. εἰργων] εἰργων pr. A Bekk. Dobs. Cf. n. ad III. α. §. 2. 2. μῆτε δικαίως μῆτε ἀδίκως NABZM. μῆτε ἀδίκως μῆτε δικαίως Reisk.: antea enim omittebantur illa μῆτε δικαίως. 4. καὶ δεύτερον] καὶ om. N et pr. A. 6. δ' om. ZM. 7. ταῦτά] ταῦτα Z pr. A et vett. edd. sed correxit Steph. 8. δίκαιοι] δίκαιον ZM.

§. 4, 2. ὕσερον om. M. μοχθηρῷ N. πορηρῷ vulg.

προλεγόντων γὰρ αὐτῷ τῶν ἄλλων ἰατρῶν, εἰ ταύτην
 τὴν θεραπείαν θεραπεύσοιτο, ὅτι ἰάσιμος ὢν διαφθα-
 ρήσοιτο, δι' ὑμᾶς τοὺς συμβούλους διαφθαρεῖς ἐμοὶ
 ἀνόσιον ἔγκλημα προσέβαλεν. ἀπολύει δέ με καὶ ὁ 5.
 νόμος καθ' ὃν διώκομαι. τὸν γὰρ ἐπιβουλεύσαντα κε-
 λεύει φονέα εἶναι. ἐγὼ μὲν οὖν πῶς ἂν ἐπιβουλεύ-
 σαιμι αὐτῷ, εἰ μὴ καὶ ἐπεβουλεύθην ὑπ' αὐτοῦ; τοῖς
 γὰρ αὐτοῖς ἀμυνόμενος αὐτὸν καὶ τὰ αὐτὰ δρῶν ἄπερ
 ἔπασχον, σαφές ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπεβούλευσα καὶ ἐπεβου-
 λεύθην. εἰ δέ τις ἐκ τῶν πληγῶν τὸν θάνατον οἶό- 6.
 μένος γενέσθαι φονέα με αὐτοῦ ἡγείται εἶναι, ἀντι-
 λογισάσθω ὅτι διὰ τὸν ἄρξαντα αἱ πληγαὶ γενόμεναι
 τοῦτον αἴτιον τοῦ θανάτου καὶ οὐκ ἐμὲ ἀποφαινουσιν
 ὄντα· οὐ γὰρ ἂν ἡμυνάμην μὴ τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ.
 ἀπολλόμενος δὲ ὑπὸ τε τοῦ ἄρξαντος τῆς πληγῆς ἐγὼ
 μὲν οὐδενὶ τρόπῳ φονεὺς αὐτοῦ εἰμί, ὁ δὲ ἀποθανὼν
 εἰ μὲν ἀτυχία τέθνηκεν, τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ κέχρηται —
 ἡτύχησε γὰρ ἄρξας τῆς πληγῆς — εἰ δ' ἀβουλία τινί, τῇ
 ἑαυτοῦ ἀβουλίᾳ διέφθαρται· οὐ γὰρ εὖ φρονῶν ἔτυπτε με.

Ὡς μὲν οὖν οὐ δικαίως κατηγοροῦμαι ἐπιδέδει- 7.
 κται μοι. ἐθέλω δὲ τοὺς κατηγοροῦντάς μου πᾶσιν
 οἷς ἐγκαλοῦσιν ἐνόχους αὐτοὺς ὄντας ἀποδείξαι. κα-
 θαρῶ μὲν *γάρ* μοι τῆς αἰτίας ὄντι φόνον ἐπιβου-

§. 4, 4. εἰ] εἰς N. 7. ἔγκλημα om. N.

§. 5, 4. μὴ καὶ codd. Bekk. et Dobs. μὴ ceteri. 6. ἐπε-
 θην
 βουλεύθην] ἐπεβουλεύσαμεν M.

§. 6, 1. οἶόμενος γενέσθαι om. ZM. 2. ἡγείται εἶναι] ἡγείται
 N. 6. τε NABZM Bekk. Dobs. γε ceteri. Pro ὑπὸ γε τοῦ ἄρ-
 ξαντος Reiskius conjecit ὑπὸ τε τοῦ νόμου ὑπὸ τε τοῦ ἄρξαντος
 8. τέθνηκεν] τέθνηκε N. Cf. I. §. 16, 4.

§. 7, 1. ἐπιδέδεικται] ἰκανῶς ἐπιδέδεικται ZM. 2. μου om.
 pr. A. 3. ἀποδείξαι NA. ἐπιδείξαι vulg. 4. γάρ addidi de
 meo, et desiderat Reisk. μοι] τοι N.

λείοντες, ἀποξεροῦντες δέ με τοῦ βίου ὃν ὁ θεὸς παρέδωκέ μοι, περὶ τὸν θεὸν ἀσεβοῦσιν· ἀδίκως δὲ θάνατον ἐπιβουλεύοντες τὰ τε νόμιμα συγχέουσι φρονεῖς τέ μου γίνονται· ἀνοσιῶς δ' ἀποκτεῖναι ὑμᾶς με πείθοντες καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας αὐτοὶ φρονεῖς εἰσὶ.

8. Τούτοις μὲν οὖν ὁ θεὸς ἐπιθείη τὴν δίκην· ὑμᾶς δὲ χρηὶ τὸ ὑμέτερον σκοποῦντας ἀπολῦσαί με μᾶλλον ἢ καταλαβεῖν βούλεσθαι. ἀδίκως μὲν γὰρ ἀπολυθεῖς, διὰ τὸ μὴ ὀρθῶς ὑμᾶς διδαχθῆναι ἀποφυγῶν, τοῦ μὴ διδάξαντος καὶ οὐχ ὑμέτερον τὸν προστρόπαιον τοῦ ἀποθανόντος κατασχῶ· μὴ ὀρθῶς δὲ καταληφθεῖς ὑφ' ὑμῶν ὑμῖν καὶ οὐ τούτῳ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστρίβομαι. ταῦτ' οὖν εἰδότες, τουτοισὶ τὸ ἀσέβημα τοῦτο ἀναθέντες, αὐτοὶ τε καθαροὶ τῆς αἰτίας γένεσθε ἐμέ τε ὁσίως καὶ δικαίως ἀπολύετε· οὕτω γὰρ ἂν καθαρώτατοι πάντες οἱ πολῖται εἴημεν.

γ.

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

Υπόθεσις.

Ἐν τούτῳ φησὶ „θανυμάζω ὅτι οὐκ εἰκὸς ἄρξαι χειρῶν ἀδίκων τὸν πρεσβύτερον.“ εἴτα ὅτι εἰ καὶ οὕτως

§. 7, 5. με] μου AB. μοι pr. A. μου corr. M. 6. θάνατον] θανάτου Z.

§. 8, 2. ὑμέτερον] ἡμέτερον pr. A. 4. ὑμᾶς διδαχθῆναι N. διδαχθῆναι ὑμᾶς vulg. 5. ὑμέτερον] ἡμέτερον ZM. τὸν προστρόπαιον] τὸ προστρώπαιον conj. Steph. 7. ἀλιτηρίων] ἀλιτηρίων M pr. A Ald.

§. 9, 4. ἂν om. ZM. In cod. N post hanc orationem legimus haec ἀπολογία φόρου ὃν ὡς ἀμυνόμενος ἀπέκτεινεν.

Vers. 1. Ἐν τούτῳ ABZM Bekk. Dobs. ἐκ τούτων N. ἐν τούτοις ceteri. 2. ὅτι A habet supra versum a pr. manu. εἰ καὶ NAB Bekk. Dobs. καὶ ZM. καὶ εἰ ceteri. Argumento cod. N subijcit verba ἐκκατηγορίας ὁ ὕστερος.

ἔχει, ὁ μέχρι φόνου ἀμυνόμενος ὑπεύθυνος. καὶ περὶ τοῦ ἱατροῦ, ὡς δι' ἀπειρίαν ἐσφάλη, ἀνύθυνος ὢν.

Τοῦτόν τε οὐ θαυμάζω ἀνόσια δράσαντα ὅμοια ὧς εἰργασαὶ λέγειν, ὑμῖν τε συγγνώσκω βωλομένοις τὴν ἀκρίβειαν τῶν प्राचθέντων μαθεῖν τοιαῦτα ἀνέχεσθαι ἀκούοντας αὐτοῦ, ἃ ἐκβάλλεσθαι ἄξιά ἐστι. τὸν γὰρ ἄνδρα ὁμολογῶν τύπτειν τὰς πληγὰς ἐξ ὧν ἀπέθανεν, αὐτὸς μὲν τοῦ τεθνηκότος οὐ φησι φρονεῖν εἶναι, ἡμᾶς δὲ τοὺς τιμωροῦντας αὐτῷ ζῶν τε καὶ βέπων φρονέας αὐτοῦ φησὶν εἶναι. θέλω δὲ καὶ τᾶλλα παραπλήσια ἀπολογηθέντα τούτοις ἐπιδειῖξαι αὐτόν.

Εἶπε δὲ πρῶτον μὲν, εἰ καὶ ἐκ τῶν πληγῶν ἀπέ- 2. θανεν ὁ ἀνὴρ, ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν τὸν γὰρ ἄρ- ξαντα τῆς πληγῆς, τοῦτον αἴτιον τῶν प्राचθέντων γενόμενον καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ τοῦ νόμου, ἄρξαι δὲ τὸν ἀποθανόντα. μάθετε δὴ πρῶτον μὲν ὅτι ἄρ- ξαι καὶ παραινεῖν τοὺς νεωτέρους τῶν πρεσβυτέρων εἰκότερόν ἐστι· τοὺς μὲν γὰρ ἢ τε μεγαλφροσύνη τοῦ γένους ἢ τε ἀκμὴ τῆς ῥώμης ἢ τε ἀπειρία τῆς μέθης ἐπαίρει τῷ θυμῷ χαρίζεσθαι, τοὺς δὲ τε ἐμπειρία τῶν παρανομουμένων ἢ τε ἀσθένεια τὸ γήρως ἢ τε δύνάμεις τῶν νέων φοβοῦσα σφρονίζει ὡς δὲ οὐδὲ 3. τοῖς αὐτοῖς ἀλλὰ τοῖς ἐναντιωτάτοις ἤνυατο αὐτόν, αὐτὸ τὸ ἔργον σημαίνει. ὁ μὲν γὰρ χμαζούσῃ τῇ ῥώμῃ τῶν χειρῶν χρώμενος ἀπέκτεινεν· δὲ ἀδυνάτως

§. 1, 6. αὐτὸς μὲν NAB Bekk. Dobs. αὐτὶ δὲ ZM. αὐτὸς ceteri. 8. αὐτοῦ] αὐτοῦ N et Bekk. τᾶλλα] ἢ ἄλλα N.

§. 2, 1. Εἶπε — 2. αὐτόν·] Haec in marghabet A. ἐκ] ἐπὶ ZM. 6. καὶ παραινεῖν] τοῦ παραινεῖν suspic. eisk. 10. πα- ρανομουμένων] παρανομμένων conj. Reisk. et Dree.

§. 3, 1. οὐδὲ N. οὐ vulg. 2. ἡνύατο] ἡνυατο ZM.

- τὸν κρείσσονα ἀμυνόμενος οὐδὲ σημείον ὧν ἡμύνατο ὑπολείπων ἀπέθανεν. εἰ δὲ ταῖς χερσὶν ἀπέκτεινε καὶ οὐ σιδήρῳ, ὅσον αἱ χεῖρες οἰκειότεραι τοῦ σιδήρου
4. τούτῳ εἰσί, ἰσοούτῳ μᾶλλον φρονεὺς ἔξιν. ἐτόλμησε δὲ εἰπεῖν ὡς ἰ ἀρχὰς τῆς πληγῆς καὶ μὴ διαφθεύρας μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος φρονεὺς ἔξι· τοῦτον γὰρ βουλευτήν τοῦ θανάτου φησὶ γενέσθαι. ἐγὼ δὲ πολὺ τὰναντία τούτῳ φημί. εἰ γὰρ αἱ χεῖρες ἂν διανοούμεθα ἐκάσῳ ἡμῶν πουργοῦσιν, ὁ μὲν πατάξας καὶ μὴ ἀποκτείνας τῆς πληγῆς βουλευτῆς ἐγένετο, ὁ δὲ θανασίμως τύπτων τοῦ θανάτου· ἐκ γὰρ ὧν ἐκεῖνος διανοηθεὶς ἔδρασεν ὁ ἀνὴρ τέθνηκεν. ἔξι δὲ ἡ μὲν ἀτυχία τοῦ πατάξαντος, ἡ δὲ συμφορὰ τοῦ παθόντος. ὁ μὲν γὰρ ἐξ ὧν ἔδρασεν ἐκεῖνος διαφθαρεῖς, οὐ τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ ἄλλῃ τῇ τοῦ πατάξαντος χρησάμενος ἀπέθανεν· ὁ δὲ μεζῷ ὧν ἤθελε πράξας τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ
5. ὃν οὐκ ἤθελν ἀπέκτεινεν. ὑπὸ δὲ τοῦ ἱατροῦ φράσκων αὐτὸν ἰποθανεῖν, θαυμάζω ὅτι οὐχ ὑφ' ἡμῶν τῶν συμβουλευσάντων ἐπιτρεφθῆναι φησιν αὐτὸν διαφθαρῆναι. αἱ γὰρ ἂν εἰ μὴ ἐπετρέψαμεν, ὑπ' ἀθεραπειίας ἂν φη διαφθαρῆναι αὐτόν. εἰ δὲ τοι καὶ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ ἀπέθανεν, ὡς οὐκ ἀπέθανεν, ὁ μὲν ἱατρὸς οὐ φρονεὺς αὐτοῦ ἔξιν — ὁ γὰρ νόμος ἀπολύει αὐτόν — διὰ τὰς τούτου πληγὰς ἐπιτρεψάντων ἡμῶν αὐτῷ, πῶς ἂν ἄλλος τις ἢ ὁ βιασάμενος ἡμᾶς χρησθαι αὐτῷ φρονεὺς εἴη ἄν;

§. 3, 5. ὧν ἡμύνατο ὑπολείπων N. ὑπολιπὼν ὧν ἡμύνατο vulg.
7. οἰκειότεραι τί σιδήρου N. τοῦ σιδήρου οἰκειότεραι vulg.

§. 4, 3. τσον] τοῦτο vett. edd. 9. ὁ ἀνὴρ — 11. ἐξ ὧν ἔδρασεν om. Z. 12. ἀπέθανεν] ἔπαθεν N.

§. 5, 3. διαφθαρῆναι — 5. ἂν φη in marg. habet M. 4. ἂν post γὰρ ad NABZM Bekk. Dobs. 5. δέ τοι NAB Bekk. Dobs. δέ τι Z] δ' ἔτι ceteri.

Οὕτως δὲ φανερώς ἐκ παντὸς τρόπου ἐλεγχόμενος 6.
ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα, εἰς τοῦτο τόλμης καὶ ἀναιδείας
ἦκει, ὥς' οὐκ ἀρκοῦν αὐτῷ ἐξὶν ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ἀσε-
βείας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, οἱ τὸ τούτου μί-
ασμα ἐπεξερχόμεθα, ἀθέμιτα καὶ ἀνόσια δοῶν φησί.
τούτῳ μὲν οὖν πρέπει καὶ ταῦτα καὶ ἔτι τούτων δει-
νότερα λέγειν τοιαῦτα δεδρακότι· ἡμεῖς δὲ τὸν θάνα- 7.
τον φανερόν ἀποδεικνύντες, τὴν τε πληγὴν ὁμολογου-
μένην ἐξ ἧς ἀπέθανε, τὸν τε νόμον εἰς τὸν πατάξαντα
τὸν φόνον ἀνάγοντα, ἀντὶ τοῦ παθόντος ἐπισκηπτο-
μεν ὑμῖν τῷ τούτου φόνῳ τὸ μῆνιμα τῶν ἀλιτηρίων
ἄκρεσάμενους πᾶσαν τὴν πόλιν καθαράν τοῦ μιάσμα-
τος καταστῆσαι.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

Ὁ μὲν ἀνὴρ οὐ καταγνοὺς αὐτὸς αὐτοῦ ἀλλὰ τὴν
σπουδὴν τῶν κατηγορῶν φοβηθεὶς ὑπαπέσθη· ἡμῖν δὲ
τοῖς φίλοις ζῶντι ἢ ἀποθανόντι εὐσεβέστερον ἀμύνειν
αὐτῷ. ἄριστα μὲν οὖν αὐτὸς ἂν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπελο-
γεῖτο· ἐπεὶ δὲ τὰδε ἀκινδυνότερα ἔδοξεν ἡμῖν εἶναι,

§. 6, 1. Οὕτως] οὕτως^{ως} A. οὕτω Bekk. Dobs. οὔτος ceteri.
Cf. n. δ. §. 9. Bast. comment. palaeogr. p. 828. φανερώς] φα-
νερός ZM. ἐκ παντὸς τρόπου ἐλεγχόμενος N. ἐλεγχόμενος ἐκ παν-
τὸς τρόπου vulg. 3. αὐτοῦ] αὐτοῦ NAM. 6. τούτων NAB
Bekk. Dobs. τούτου ceteri. δεινότερα] δεινότερον ZM.

§. 7, 3. νόμον] φόνον ZM. 4. παθόντος] ἀποθανόντος N.
5. ἀλιτηρίων] ἀλιτηρίων AM Ald. Cod. N huic orationi subjicit
titulum ἐκ κατηγορίας ὁ ὕστερος.

§. 1, 2. ὑπαπέσθη NABZ Bekk. Dobs. ὑπαπέσθη ZM. ὑπεξέσθη
ceteri. 4. ἂν add. NA Bekk Dobs. 5. ἐπεὶ] ἐπὶ ZM. ἀκιν-
δυνότερα N. ἀκινδυνότερον an ἀκινδυνότερα habeant AB non li-
quet: ἀκινδυνότερον vulg.

οἷς μέγισον ἂν πένθος γένοιτο στερηθεῖσιν αὐτοῦ, ἀπολογητέον.

2. Δοκεῖ δέ μοι περὶ τὸν ἄρξαντα τῆς πληγῆς τὸ ἀδίκημα εἶναι. ὁ μὲν οὖν διώκων οὐκ εἰκόσι τεκμηρίοις χρώμενος τοῦτον τὸν ἄρξαντά φησιν εἶναι. εἰ μὲν γὰρ ὥσπερ βλέπειν μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀκούειν δὲ τοῖς ὠσίν, οὕτω κατὰ φύσιν ἦν ὑβρίζειν μὲν τοὺς νέους σωφρονεῖν δὲ τοὺς γέροντας, οὐδὲν ἂν τῆς ὑμετέρας κρίσεως ἔδει· αὐτὴ γὰρ ἡ ἡλικία τῶν νέων κατέκρινε· νῦν δὲ πολλοὶ μὲν νέοι σωφρονοῦντες πολλοὶ δὲ πρεσβῦται παροινοῦντες οὐδὲν μᾶλλον τῷ διώκοντι
3. ἢ τῷ φεύγοντι τεκμήριον γίνονται. κοινοῦ δὲ τοῦ τεκμηρίου ἡμῖν ὄντος τούτῳ τῷ παντὶ προέχον· οἱ γὰρ μάρτυρες τοῦτόν φασιν ἄρξαι τῆς πληγῆς. ἄρξαντος δὲ τούτου, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων *τῶν* κατηγορουμένων ἀπολύεται τῆς αἰτίας. εἴτε γὰρ ὁ πατάξας, διὰ τὴν πληγὴν βιασάμενος ὑμᾶς ἐπιτρεφθῆναι ἰατροῦ, μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος φρονεῖς ἐστίν, ὁ ἄρξας τῆς πληγῆς φρονεῖς γίγνεται. οὗτος γὰρ ἠνάγκασε τὸν τε ἀμυνόμενον ἀντιτίπτειν τὸν τε πληγέντα ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ἐλθεῖν. ἀνόσια γὰρ ὁ διωκόμενος πάθῃ, εἰ μῆτε ἀποκτείνας ὑπὲρ τοῦ ἀποκτείναντος μῆτε ἄρξας ὑπὲρ τοῦ
4. ἄρξαντος φρονεῖς ἔσαι. ἔσι δὲ οὐδὲ ὁ ἐπιβουλευσας οὐδὲν μᾶλλον ὁ διωκόμενος τοῦ διώκοντος. εἰ γὰρ ὁ μὲν

§. 2, 4. μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς] τοῖν ὀφθαλμοῖν N. 5. οὕτω] οὕτω καὶ suspic. Reisk. 7. τῶν νέων N et pr. A. τὸν νέον pr. M. τὸν νέον vulg. 10. γίνονται NAB Bekk. Dobs. et conjec. Steph. γίνεταί ceteri.

§. 3, 2. τῷ παντὶ] τὸ πᾶν suspic. Bekk. in Addend. 4. ἀπάντων τῶν conj. Bekk. in Addend. ἀπάντων vulg. 6. ἐπιτρεφθῆναι] ἐπιτρέφει conj. Reisk. 8. γίγνεται N. γίνεταί vulg. 10. ὁ] ὅγε A (f. corr.) Dobs. ὁ, τε N. ὅτε B. ὅδε vulg. Reiskius aut ὅγε aut ὅδε ὁ legendum esse censuit. 11. ὑπὲρ] ὑπὸ N et pr. A.

§. 4, 2. μᾶλλον ὁ] μᾶλλον ἢ ὁ N.

ἄρξας τῆς πληγῆς τύπτειν καὶ μὴ ἀποκτείνειν διανοήθη,
ὁ δὲ ἀμυνόμενος ἀποκτεῖναι, οὗτος ἂν ὁ ἐπιβουλεύσας
εἴη. νῦν δὲ καὶ ὁ ἀμυνόμενος τύπτειν καὶ οὐκ ἀπο-
κτεῖναι διανοηθεὶς ἡμαρτεν, εἰς ἃ οὐκ ἠβούλετο πα-
τάξας. τῆς μὲν οὖν πληγῆς βουλευτῆς ἐγένετο, τὸν 5.
δὲ θάνατον πῶς ἂν ἐπεβούλευσεν, ὃν γε ἀκουσίως
ἐπάταξεν; οἰκεῖον δὲ καὶ τὸ ἀμάρτημα τῷ ἄρξαντι
μᾶλλον ἢ τῷ ἀμυνομένῳ ἐστίν. ὁ μὲν γὰρ ἃ ἔπασχεν
ἀντιδοῶν ζητῶν, ὑπ' ἐκείνου βιαζόμενος ἐξήμαρτεν· ὁ
δὲ διὰ τὴν αὐτοῦ ἀκολασίαν πάντα δρῶν καὶ πάσχων,
καὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἐκείνου ἁμαρτίας *αἷτιος ὢν*
δίκαιος φρονεὺς εἶναι ἐστίν. ὥς δὲ οὐδὲ κρείσσων ὢν 6.
ἀλλὰ πολλὸν ὑποδέξερος ὢν ἔπασχεν ἡμύνετο διδάξω.
ὁ μὲν *γὰρ* ὑβρίζων καὶ παροινῶν πάντ' ἔδρα καὶ
οὐδὲν ἡμύνετο, ὁ δὲ μὴ πάσχειν ἀλλ' ἀπωθεῖσθαι
ζητῶν, ἃ τε ἔπασχεν ἀκουσίως ἔπασχεν, ἃ τ' ἔδρασε
τὰ παθήματα βουλόμενος διαφυγεῖν ἐλασσόνως ἢ κατ'
ἀξίαν τὸν ἄρξαντα ἡμύνετο καὶ οὐκ ἔδρα. εἰ δὲ κρείσ- 7.
σων ὢν τὰς χεῖρας κρείσσονως ἡμύνετο ἢ ἔπασχεν,
οὐδ' οὕτω δίκαιος ὑφ' ὑμῶν καταλαμβάνεσθαι ἐστίν. τῷ
μὲν γὰρ ἄρξαντι πανταχοῦ μεγάλα ἐπιτίμια ἐπίκειται,
τῷ δὲ ἀμυνομένῳ οὐδαμοῦ οὐδὲν ἐπιτίμιον γέγραπται.

§. 4, 6. ἠβούλετο N. ἐβούλετο vulg.

§. 5, 2. πῶς ἂν NAB Bekk. Dobs. ἂν om. ceteri. [ἐπε-
βούλευσεν] ἐβούλευσεν conj. Reisk. 3. δὲ καὶ τὸ N. καὶ om.
vulg. 6. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ N. 7. καὶ τῆς ἑαυτοῦ om. N. Reisk.
conj. ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἢ —. αἷτιος ὢν de meo addidi. Stepha-
nus inseri jubet αἷτιος. 8. δίκαιος NAB Bekk. Dobs. δικαιο-
τέρος ceteri.

§. 6, 1. κρείσσων ὢν] κρείσσον ὢν NA. κρείσσονως conj. Reisk.,
recep. Bekk. 2. ὑποδέξερος] ὑποδεξέρος conj. Reisk., recep.
Bekk. 3. γὰρ addidi, auctore Reiskio. Cf. II. γ. §. 6. 4. ἀλλ'
N. ἀλλὰ vulg.

§. 7, 4. γὰρ om. ZM.

8. πρὸς δὲ τὸ μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν ἀπο-
κρίνεται· οὐ γὰρ ὑπὸ τῶν πληγῶν ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ἰα-
τροῦ ὁ ἀνὴρ ἀπέθανεν, ὡς οἱ μάρτυρες μαρτυροῦσιν.
ἔστι δὲ καὶ ἡ τύχη τοῦ ἄρξαντος καὶ οὐ τοῦ ἀμυνομέ-
νου. ὁ μὲν γὰρ ἀκουσίως πάντα δράσας καὶ παθὼν
ἀλλοτρίᾳ τύχῃ κέχρηται· ὁ δὲ ἐκουσίως πάντα πράξας,
ἐκ τῶν αὐτοῦ ἔργων τὴν τύχην προαγόμενος, τῇ αὐ-
τοῦ ἀτυχίᾳ ἤμαρτεν.
9. Ὡς μὲν οὖν οὐδενὶ ἔνοχος τῶν κατηγορημένων ὁ
διωκόμενός ἐστιν ἀποδεδεικται. εἰ δέ τις κοινὴν μὲν
τὴν πράξιν κοινὴν δὲ τὴν ἀτυχίαν αὐτῶν ἡγούμενος
εἶναι μηδὲν ἀπολύσιμον μᾶλλον ἢ καταλήψιμον ἐκ τῶν
λεγομένων γινώσκει αὐτὸν ὄντα, καὶ οὕτως ἀπολύειν
μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν δίκαιός ἐστι. τὸν τε γὰρ δι-
ώκοντα οὐ δίκαιον καταλαμβάνειν μὴ σαφῶς διδάξαντα
ὅτι ἀδικεῖται· τὸν τε φεύγοντα ἀνόσιον ἀλῶναι μὴ
10. φανερώς ἐλεγχθέντα ἂ ἐπικαλεῖται. οὕτως δὲ ἐκ παν-
τὸς τρόπου τῶν ἐγκλημάτων ἀπολυομένου τοῦ ἀνδρός,
ἡμεῖς ὁσιώτερον ὑμῖν ἐπισκῆπτομεν ὑπὲρ αὐτοῦ, μὴ

§. 8, 1. πρὸς] πρὸ N. μήτε δικαίως Reiskio auctore exhi-
bent Bekk. Dobs. Cf. III. β. §. 9. γ. §. 7. IV. β. §. 3. μὴ δι-
καίως ceteri. ἀποκτείνειν add. NABZM Bekk. Dobs. 4. τοῦ
om Z. 6. κέχρηται] κέχρηται Z. 7. προαγόμενος] προαγόμε-
νος Reisk. αὐτοῦ] (bis) αὐτοῦ N.

§. 9, 1. οὐδενὶ NAB Bekk. Dobs. οὐδὲν ceteri. 4. μηδὲν]
μηδέν' Reisk., qui vers. seq. pro αὐτὸν, quod Stephano auctore
atque codicibus assentientibus (etsi de suis tacet Bekkerus) re-
ceperunt recentiores editores, scripsit αὐτῶν: sic enim vet. edd.
5. οὕτως] οὕτος pr. A. οὐ τοῦ N. 6. μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν]
μᾶλλον ἢ καταλήψιμον ἐκ τῶν λεγομένων γινώσκει αὐτὸν ὄντα καὶ οὐ
τοῦ ἀπολύειν μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν N. μᾶλλον ἢ καταλήψιμον
ἐκ τῶν λεγομένων γινώσκει αὐτὸν ὄντα ἢ καταλαμβάνειν A. δίκαιός
N. δίκαιον vulg. τὸν τε γὰρ κτλ.] Reisk. conj. τὸν μὲν γὰρ διώ-
κοντα δίκαιον καταλαμβάνειν — τὸν δὲ φεύγοντα ἀνόσιον ἀλῶναι.

§. 10, 1. οὕτως δὲ NABZM Bekk. Dobs. δὲ om. ceteri.
3. ἐπισκῆπτομεν] ἀποσκήπτομεν vet. edd.

τὸν φονέα ζητοῦντας κολάζειν τὸν καθαρὸν ἀποκτείνειν. ὃ τε γὰρ ἀποκτείνας τοῦ ἀποθανόντος οὐδὲν ἧσσον τοῖς αἰτίοις προστρόπαιός ἐστιν, οὗτός τε ἀνοσίως διαφθαρεῖς διπλάσιον καθίξησι τὸ μίasma τῶν ἀλιτηρίων τοῖς ἀποκτείνασιν αὐτόν. ταῦτα οὖν δεδι- 11. ὅτες τὸν μὲν καθαρὸν ὑμέτερον ἡγεῖσθε εἶναι ἀπολύειν τῆς αἰτίας, τὸν δὲ μιαρὸν τῷ χρόνῳ ἀποδόντες φῆναι τοῖς ἔγγιστα τιμωρεῖσθαι ὑπολείπετε· οὕτω γὰρ ἂν δικαιοτάτα καὶ ὀσιώτατα πράξαιτ' ἂν.

V.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΡΩΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

Υπόθεσις.

Ἔλος τις Μιτυληναῖος ἀνὴρ ἐξ Ἀθηνῶν κατὰ ταῦ-
τὸν ἀνήγετο Ἡρώδῃ εἰς τὴν Αἴνον· ὡς δὲ πλείοντες
ἐγένοντο ἐν τῇ Μηθύμνῃ τῆς Λέσβου, ἐπειδὴ ἀξέγασον
ἦν τὸ πλοῖον, εὐρόντες ἕτερον ἐστεγασμένον μετέβη-
σαν. εἰσελθόντων δὲ αὐτῶν ἐν αὐτῷ ἐξηλθε περὶ τὴν 5.
ἐσπέραν ὁ Ἡρώδης καὶ οὐκέτι εἰσηλθεν. ἐπανελθόν-
τος οὖν αὐτοῦ τοῦ Ἐλου μόνου, οἱ συγγενεῖς τοῦ τε-

§. 10, 4. ἀποκτείνειν pr. A Bekk. [ζητεῖν] ἀποκτείνειν Dobs. ζητεῖν ἀποκτείνειν ceteri. 5. ἀποθανόντος NAB Bekk. Dobs. θανόντος ceteri. 6. προστρόπαιός NBZM. προστρόπαιόν vulg. οὗτός] οὕτως conj. Reisk. 8. ἀλιτηρίων] ἀλιτηρίων M pr. A Ald.

§. 11, 2. τὸν] τὸ N. ἡγεῖσθε] ἡγεῖσθαι N et pr. A. 4. ἔγγιστα] Cf. Dem. de cor. §. 165. Fort. ἄγχις. γὰρ ἂν N. γὰρ vulg. Huic orationi in cod. N subjecta leguntur haec τέλος τῶν τετραλογίων.

ΠΕΡΙ — Ὑπόθεσις] ὑπόθεσις τοῦ Ἡρώδου φόνου N.

Vers. 1. κατὰ ταῦτόν NAB Bekk. Dobs. καὶ αὐτὴν ceteri. 3. ἐγένοντο — πλοῖον om. Z.

- λευτήσαντος ἐγράψαντο μὲν τὸν Ἑλὸν ὡς κακοῦργον, ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ ἀγωνιζόμενοι εἶπον ὅτι καὶ ἀπέ-
 10. κτεινεν αὐτόν. ὁ δὲ τὸ μὲν τῆς κακοουργίας ἐγκλημα ἀπολύεται παραγραφικῶς, λέγων κακούργους εἶναι τοὺς κλέπτας καὶ λωποδύτας, ὧν οὐδὲν ἀπέδειξάν με ποιήσαντα· μεταβαίνει δ' ἐπὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ φόνου ἀπολογία, καὶ σοχαστικῶς ἀγωνίζεται. τὰ δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἀχοι
 15. τέλους κοινά.

- ² Εβουλόμην μὲν, ὦ ἄνδρες, τὴν δύναμιν τοῦ λέγειν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῶν πραγμάτων ἐξ ἴσου μοι καθεστάναι τῇ τε συμφορᾷ καὶ τοῖς κακοῖς τοῖς γεγενημένοις· νῦν δὲ τοῦ μὲν πεπείραμαι πέρα τοῦ προσήκοντος, τοῦ δὲ ἐνδεῆς εἰμι μᾶλλον τοῦ συμφέροντος.
 2. οὗ μὲν γὰρ με ἔδει κακοπαθεῖν τῷ σώματι μετὰ τῆς αἰτίας τῆς οὐ προσηκούσης, ἐντανθῶ οὐδὲν με ὠφέλησεν ἡ ἐμπειρία· οὗ δὲ με δεῖ σωθῆναι μετὰ τῆς ἀληθείας εἰπόντα τὰ γενόμενα, ἐν τούτῳ με βλάπτει
 3. ἡ τοῦ λέγειν ἀδυναμία. πολλοὶ μὲν γὰρ ἤδη τῶν οὐ δυναμένων λέγειν ἅπιτοι γενόμενοι τοῖς ἀληθέσιν, αὐτοῖς τούτοις ἀπώλοντο, οὐ δυνάμενοι δηλῶσαι αὐτά· πολλοὶ δὲ τῶν λέγειν δυναμένων πιστοὶ γενόμενοι τῷ
 ψεύ-

Vers. 12. λωποδύτας] λωποδίτας N. 13. δ' ἐπὶ NA Bekk. Dobs. δὲ LZM. δὲ εἰς ceteri. Argumentum in cod. N sequitur titulus Ἀντιφῶντος ὑπὲρ τοῦ Ἡρώδου φόνου.

§. 1, 1. μὲν add. NABLM Bekk. Dobs. 3. καθεστάναι] καθιστάναι BZM et edd. ante Reisk. 4. πέρα τοῦ προσήκοντος] τοῦ προσήκοντος πέρα pr. A.

§. 2, 1. ἔδει] Reisk. aut δεῖ aut οὐκ ἔδει scribi jubet. 4. εἰπόντα] ἅπαντα Z.

§. 3, 1. μὲν γὰρ N. γὰρ vulg. 2. τοῖς ἀληθέσιν] τῷ ἀληθεύειν Taylor. αὐτοῖς τούτοις] αὐτῷ τούτῳ Dobree, qui tum οὐ δυνάμενοι δηλῶσαι αὐτά, tum διότι ψεύσαντο delenda esse censet. 4. δυναμένων om. N et pr. A.

ψεύδεσθαι, τούτῳ ἐσώθησαν, διότι ἐψεύσαντο. ἀνάγκη
οὖν, ὅταν τις ἀπειρος ἢ τοῦ ἀγωνίζεσθαι, ἐπὶ τοῖς
τῶν κατηγορῶν λόγοις εἶναι μᾶλλον ἢ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς
ἔργοις καὶ τῇ ἀληθείᾳ τῶν πραγμάτων. ἐγὼ οὖν, ὧ 4.
ἄνδρες, αἰτήσομαι ὑμᾶς, οὐχ ἅπερ οἱ πολλοὶ τῶν ἀγω-
νιζομένων ἀκροᾶσθαι σφῶν αὐτῶν αἰτοῦνται, σφίσι
μὲν αὐτοῖς ἀπιστοῦντες, ὑμῶν δὲ προκατεγνωκότες ἀδι-
κόν τι — εἰκὸς γὰρ ἐν ἀνδράσι γε ἀγαθοῖς καὶ ἄνευ
τῆς αἰτήσεως τὴν ἀκρόασιν ὑπάρχειν τοῖς φεύγουσιν,
οὔτε γὰρ καὶ οἱ διώκοντες ἔτιχον ἄνευ αἰτήσεως — τάδε 5.
δὲ δεομαι ὑμῶν, συγγνώμην ἔχειν μοι, τοῦτο μὲν ἔάν
τι τῇ γλώσσει ἀμάρτω, καὶ ἡγεῖσθαι ἀπειρίᾳ αὐτὸ μᾶλ-
λον ἢ ἀδικίᾳ ἡμαρτῆσθαι, τοῦτο δὲ ἔάν τι ὀρθῶς
εἴπω, ἀληθείᾳ μᾶλλον ἢ δεινότητι εἰρησθαι. οὐ γὰρ
δίκαιον οὔτ' ἔργῳ ἀμαρτόντα διὰ ῥήματα σωθῆναι,
οὔτ' ἔργῳ ὀρθῶς πράξαντα διὰ ῥήματα ἀπολέσθαι·
τὸ μὲν γὰρ ῥῆμα τῆς γλώσσης ἀμαρτημᾶ ἐστὶ, τὸ δὲ
ἔργον τῆς γνώμης. ἀνάγκη δὲ κινδυνεύοντα περὶ αὐτῷ 6.
καὶ πού τι καὶ ἐξαμαρτεῖν. οὐ γὰρ μόνον τῶν λεγο-

§. 3, 6. οὖν] μὲν ZM.

§. 4, 2. αἰτήσομαι] αἰτήσομαι δὲ N. ἅπερ] ὅπερ Z. 5. ἀγα-
θοῖς] Reiskius addi voluit λέγουσι.

§. 5, 2. δὲ om. pr. A et pr. M. συγγνώμην ἔχειν μοι τοῦτο
μὲν] τοῦτο μὲν συγγνώμην ἔχειν μοι Reisk. 3. γλώσσει] γλώττει
γλώ

Z. πρώτη M. αὐτὸ μᾶλλον ἢ N. μᾶλλον αὐτὸ ἢ AB Bekk.
Dobs. μᾶλλον αὐτὴ ἢ ZM. μᾶλλον αὐτῇ ἢ Reisk. μᾶλλον αὐτὴν
ἢ ceteri. 5. οὐ γὰρ δίκαιον κτλ. Haec ita scribit Stobaeus Flo-
rileg. 46, 65. Gaisford. οὐ δίκαιον οὔτε ἔργῳ ἀμαρτόντα ῥήματι
σωθῆναι, οὔτε ἔργῳ ὀρθῶς πράξαντα διὰ ῥῆμα ἀπολέσθαι· τὸ μὲν
γὰρ ῥῆμα τῆς γλώσσης ἀμαρτημᾶ ἐστὶ, τὸ δὲ ἔργον τῆς γνώμης.
6. ἀμαρτόντα] ἀμαρτώντα Ald. 7. ἀπολέσθαι] ἀπολεισθαι N et
pr. A. 8. γλώσσης NA Stobaeus. Dobs. γλώττης vulg. δὲ ἔρ-
γον N et Stobaeus. δ' ἔργον ceteri.

§. 6, 1. αὐτῷ] αὐτῶν Scaliger. Ante καὶ πού verbum ex-
cidisse puo: inseri jusserim ἐκκληρθῆναι vel simile quid.

μένων ἀνάγκη ἐνθυμεῖσθαι ἀλλὰ καὶ τῶν ἐσομένων·
 ἅπαντα γὰρ τὰ ἐν ἀδήλῳ ἔτ' ὄντα ἐπὶ τῇ τύχῃ μάλ-
 λον ἀνάκειται ἢ τῇ προνοίᾳ. ταῦτ' οὖν ἐκπληξιν πολ-
 7. λὴν παρέχειν ἀνάγκη ἐξὶ τῷ κινδυνεύοντι. ὁρῶ γὰρ
 ἔγωγε καὶ τοὺς πάνυ ἐμπείρους τοῦ ἀγωνίζεσθαι πολλῷ
 χεῖρον ἑαυτῶν λέγοντας ὅταν ἐν τινὶ κινδύνῳ ᾧσιν·
 ὅταν δ' ἄνευ κινδύνων τι διαπράσσονται μᾶλλον ὀρ-
 θουμένους. ἡ μὲν οὖν αἴτησις, ᾧ ἄνδρες, καὶ νομί-
 μως καὶ ὁσίως ἔχουσα, καὶ ἐν τῷ ὑμετέρῳ δικαίῳ οὐχ
 ἦσσον ἢ ἐν τῷ ἐμῷ· περὶ δὲ τῶν κατηγορημένων ἀπο-
 λογήσομαι καθ' ἕκαστον.

8. Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς παρανομώτατα καὶ βιαίωτατα
 εἰς τόνδε τὸν ἀγῶνα καθέξηκα, τοῦτο ὑμᾶς διδάξω,
 οὐ τῷ φεύγειν ἀν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἐπεὶ καὶ
 ἀνωμότοις ὑμῖν καὶ μὴ κατὰ νόμον μηδένα ἐπιτρέ-
 ψαιμι περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐμοῦ διαψηφίσασθαι
 ἐνεκά γε τοῦ πισεύειν ἐμοὶ τε μηδὲν ἐξημαρτῆσθαι εἰς
 τόδε τὸ πρᾶγμα καὶ ὑμᾶς γνῶσεσθαι τὰ δίκαια, ἀλλ'
 ἵνα ἡ τεκμήρια ὑμῖν καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων καὶ
 9. τῶν εἰς ἐμὲ ἢ τούτων βιαιότης καὶ παρανομία. πρῶ-
 τον μὲν γὰρ κακοῦργος ἐνδεδειγμένος φόνου δίκην φείγω,
 ὃ οὐδεὶς πώποτ' ἔπαθε τῶν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. καὶ ὡς
 μὲν οὐ κακοῦργός εἰμι οὐδ' ἔνοχος τῷ τῶν κακοῦργων
 νόμῳ, αὐτοὶ οὗτοι τούτου γε μάρτυρες γεγένηται.
 περὶ γὰρ τῶν κλεπτῶν καὶ λωποδυτῶν ὁ νόμος κεῖται,

§. 7, 4. διαπράσσονται] διαπράσσονται N Ald. διαπράσσω-
 νται
 M. 5. καὶ νομίμως καὶ ὁσίως] νομίμως καὶ δικαίως ZM. 6. δικαίῳ
 om. ZM. 7. Post ἐμῷ Reiskio videtur deesse αὕτη i. q. haec est.
 κατηγορημένων NA Dobs. Bekk. in Addend. κατηγορουμένων vulg.

§. 8, 4. κατὰ νόμον μηδένα] δικάζουσι addi vult Reisk. 8.
 τεκμήρια] τεκμήριον malebat Reisk.

§. 9, 3. πώποτ' om. ZM. 5. τούτου γε N. τούτων ZM.
 τοῦτο B. τούτου vulg.

ὧν οὐδέν μοι προσὸν ἀπέδειξαν. οὕτως εἰς γε ταύτην
 τὴν ἀπαγωγὴν νομιμωτάτην καὶ δικαιοτάτην πεποιή-
 κασιν ὑμῖν τὴν ἀποψήφισίν μου. φασὶ δὲ αὖ τό τε 10.
 ἀποκτείνειν μέγα κακούργημα εἶναι, καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ
 μέγιστόν γε, καὶ τὸ ἱεροσυλεῖν καὶ τὸ προδιδόναι τὴν
 πόλιν· ἀλλὰ χωρὶς περὶ αὐτῶν ἐκάστου οἱ νόμοι κεῖνται.
 ἔμοι δὲ πρῶτον μὲν, οὗ τοῖς ἄλλοις εἶργεσθαι προα-
 γορεύουσι τοῖς τοῦ φόνου φεύγουσι τὰς δίκας, ἐνταν-
 θοὶ πεποιήκασι τὴν κρίσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ· ἔπειτα τί-
 μησίν μοι ἐποίησαν, ἀνταποθανεῖν τοῦ νόμου κειμέ-
 νου τὸν ἀποκτείναντα, οὐ τοῦ ἐμοὶ συμφέροντος ἕνεκα
 ἀλλὰ τοῦ σφίσι αὐτοῖς λυσitteλοῦντος, καὶ ἐνταῦθα
 ἔλασσον ἔνειμαν τῷ τεθνηκότι τῶν ἐν τῷ νόμῳ κει-
 μένων. οὗ δ' ἕνεκα, γνῶσεσθε προϊόντος τοῦ λόγου.
 ἔπειτα δέ, ὃ πάντας οἶμαι ὑμᾶς ἐπίσασθαι, ἅπαντα 11.
 τὰ δικασήρια ἐν ὑπαίθρῳ δικάζει τὰς δίκας τοῦ φό-
 νου οὐδενὸς ἄλλου ἕνεκα ἢ ἵνα τοῦτο μὲν οἱ δικασαὶ
 μὴ ἴωσιν εἰς τὸ αὐτὸ τοῖς μὴ καθαροῖς τὰς χεῖρας,
 τοῦτο δὲ ὁ διώκων τὴν δίκην τοῦ φόνου ἵνα μὴ ὁμο-

§. 9, 7. προσὸν] πρὸς ὃν Ald. 9. ὑμῖν] ἡμῖν Z et vulg.
 ante Reisk.

§. 10, 1. αὖ τό τε NABZM Bekk. Dobs. αὐτό τε τὸ ceteri.
 2. μέγα] με NABZM. 5. οὗ] οὐ ZM et fersan pr. A. εἶρ-
 γεσθαι] εἶργεσθαι pr. A Dobs. Cf. n. ad III. α. §. 2. 6. ἐνταν-
 θοὶ NABZM Bekk. Dobs. ἐντανθὶ ceteri. 8. ἀνταποθανεῖν τοῦ
 νόμου κειμένου τὸν ἀποκτείναντα N. ἀνταποθανεῖν τοῦ νόμου κει-
 μένου τὸν ἀποκτείναντα A. τοῦ νόμου κειμένου τὸν ἀποκτείναντα
 ἀνταποθανεῖν vulg. 9. ἐμοὶ] ἐμοῦ Z. 11. ἔνειμαν] ἔνειμαν ἂν
 N. Ante et post ἔνειμαν in A erasae sunt duae litterae, ut vi-
 deatur prae buisse ἂν ἔνειμαν αὐτῷ.

§. 11, 4. ἴωσιν] ὥσιν Z. μὴ] μοι ZM. 5. ὁμωρόφιος NAB
 Bekk. Dobs. Cf. Dem. de cor. §. 287. in Mid. §. 118. 120.
 Polluc. Onom. I. 80. VI. 155. Lobeck. ad Phryn. p. 709. not.
 ὁμορόφιος ceteri.

- ρόφιός γίνηται τῷ αὐθέντῃ. σὺ δὲ τοῦτο μὲν παρελθὼν τοῦτον τὸν νόμον τὸνναντίον τοῖς ἄλλοις πεποίηκας· τοῦτο δὲ δεόν σε διομόσασθαι ὄρκον τὸν μέγιστον καὶ ἰσχυρότατον, ἐξώλειαν αὐτῷ καὶ γένει καὶ οἰκίᾳ τῇ σῇ ἐπαρώμενον, ἢ μὴν μὴ ἄλλα κατηγορήσειν ἐμοῦ ἢ εἰς αὐτὸν τὸν φόνον, ὡς ἔκτεινα, ἐν ᾧ οὐτ' ἂν κακὰ πολλὰ ἐργασμένος ἡλισκόμην ἄλλῳ ἢ αὐτῷ τῷ πράγματι, οὐτ' ἂν πολλὰ ἀγαθὰ ἐργασμένος τούτοις ἂν ἐσωζόμην τοῖς ἀγαθοῖς· ἃ σὺ παρελθὼν, αὐτὸς σεαυτῷ νόμους ἐξευρών, ἀνώμοτος μὲν αὐτὸς ἐμοῦ κατηγορεῖς, ἀνώμοτοι δὲ οἱ μάρτυρες καταμαρτυροῦσι, δεόν αὐτοὺς τὸν αὐτὸν ὄρκον σοι διομοσαμένους καὶ ἀπομένους τῶν σφαγίων καταμαρτυρεῖν ἐμοῦ. ἔπειτα κελεύεις τοὺς δικασὰς ἀνωμότοις πισεύσαντας τοῖς μαρτυροῦσι φόνου δίκην καταγνῶναι, οὓς σὺ αὐτὸς ἀπίστους κατέστησας παρελθὼν τοὺς κειμένους νόμους, καὶ λέγων χρῆναι αὐτοῖς τὴν σὴν παρανομίαν κρεῖσσω γενέσθαι αὐτῶν τῶν νόμων.
13. Λέγεις δὲ ὡς οὐκ ἂν παρέμεινα εἰ ἐλελύμην, ἀλλ' ὥρόμην ἂν ἀπιών, ὥσπερ εἰ ἄκοντά με ἀναγκάσας εἰσελθεῖν εἰς τὴν γῆν ταύτην. καίτοι ἐμοί, εἰ μὴδὲν διέ-

§. 11, 6. γίνηται NA Bekk. Dobs. γίνανται B. γένηται ceteri. 7. πεποίηκας] ἐποίησας pr. M. 9. αὐτῷ] αὐτῷ vulg. Vid. Jacobs. Animadv. in Athen. Deipnos. p. 285. 10. οἰκίᾳ] τῇ οἰ-

κίᾳ ZM. τῇ σῇ] αὐτῷ M. ἐπαρώμενον] ἐπαρωκόμενον Z. ἐπαρωνόμενος pr. M. 12. κακὰ πολλὰ] πολλὰ κακὰ ZM. 13. οὐτ' ἂν] οὐτ' αὐ suspic. Reisk.

§. 12, 1. σὺ παρελθὼν] συμπαραελθὼν N. 2. σεαυτῷ] ἐαυτῷ ZM. νόμους NAB Bekk. Dobs. τοὺς νόμους ceteri. ἐξευρών] ἐύρών N. 4. ὄρκον] ὄρκον N. 6. ἀνωμότοις] ἀνομότοις pr. A. 9. λέγων] εἰ γε NABZM Bekk. Dobs.

§. 13, 2. ἂν om. ZM. ὥσπερ εἰ ἄκοντά] ὡς περιᾶκοντά BZM. 3. ἐμοί,] Virgulam post ἐμοί posui cum Bernhardyo Synt. p. 276. διέφερε ζέρεσθαι NAB Bekk. Dobs. διέφερε σθαι ZM. διέφερε ceteri.

φερε στέρεσθαι τῆςδε τῆς πόλεως, ἴσον ἦν μοι καὶ
 προσκληθέντι μὴ ἐλθεῖν ἀλλ' ἐρήμην ὀφλεῖν τὴν δί-
 κην, τοῦτο δ' ἀπολογησαμένῳ τὴν προτέραν ἐξεῖναι
 ἐξελθεῖν. ἅπανσι γὰρ τοῦτο κοινόν ἐστι. σὺ δὲ ὁ τοῖς
 ἄλλοις Ἕλλησι κοινόν ἐστιν ἰδίᾳ ζητεῖς με μόνον ἀπο-
 ξερεῖν, αὐτὸς σαυτῷ νόμον θέμενος. καίτοι τοὺς γε 14.
 νόμους οἳ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων πάντας ἂν οἶμαι
 ὁμολογεῖν καλῶς νόμων ἀπάντων κεῖσθαι καὶ ὁσιώ-
 τατα. ὑπάρχει μὲν γε αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν
 τῇ γῇ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν,
 ὅπερ μέγιστόν ἐστι σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων. ὁ
 γὰρ χρόνος καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα ἐκδι-
 δάσκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥς οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν τοῦ
 κατηγοροῦ λόγων τοὺς νόμους καταμανθάνειν εἰ καλῶς
 ὑμῖν κεῖνται ἢ μή, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων τοὺς τοῦ κατη-
 γόρου λόγους εἰ ὀρθῶς καὶ νομίμως ὑμᾶς διδάξουσιν
 τὸ πρᾶγμα ἢ οὐ. οὕτως οἱ γε νόμοι καλῶς κεῖνται 15.
 οἱ περὶ φόνου, οὓς οὐδεὶς πώποτε ἐτόλμησε κινήσαι.
 σὺ δὲ μόνος δὴ τετόλμηκας γενέσθαι νομοθέτης ἐπὶ
 τὰ πονηρότατα, καὶ ταῦτα παρελθὼν ζητεῖς με ἀδί-

§. 13, 5. ὀφλεῖν dedi pro vulg. ὀφλεῖν. Cf. Buttmann. gr. ampl. II. p. 204. Elmsley. ad Eurip. Heracl. 985. ὀφλεῖν pr. A. Post hoc verbum A add. εἶναι. τὴν δίκην om. N. 6. τοῦτο NA Bekk. Dobs. τοῦτω BZ. τοῦτω M. οὕτω ceteri. ἐξεῖναι] ἐξῆν Reisk. (Cf. Reiz. ad Viger p. 177. Luzac. exercit. acad. p. 187.) Bekk. ἐξεῖν N. Dobreo ἐξεῖναι, quod enatum esse putat e voce ἐξεῖναι, glossa est verbi ἐξελθεῖν. J. Bakius p. 214. pro ἐξεῖναι legi vult ξένῳ. 8. με] ἐμὲ Bekk.

§. 14, 5. τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ NAB Bekk. Dobs. τοὺς αὐτοὺς εἶναι αἰεὶ ceteri. 8. ὑμᾶς] ἡμᾶς N. Cf. VI. §. 2. 9. καταμανθάνειν] καταθεμένους μανθάνειν ZM. 10. τοῦ κατηγοροῦ] τῶν κατηγορῶν pr. A. 11. διδάξουσιν] διδάξουσι ZM. διδάξει N. διδάσκουσι malebat Reisk. coll. VI. §. 2.

§. 15, 4. πονηρότατα] πονηρότερα N.

- κως ἀπολέσαι. ἃ δὲ σὺ παρανομεῖς, αὐτὰ ταῦτά μοι μέγιστα μαρτύριά ἐσιν· εὖ γὰρ ἤδεις ὅτι οὐδεὶς ἂν ἦν σοι ὃς ἐκεῖνον τὸν ὄρκον διομοσάμενος ἐμοῦ κατεμαρ-
16. τύρησεν. ἔπειτα δὲ οὐχ ὡς πιεσῶν τῷ πράγματι ἀναμφισβητήτως ἔνα τὸν ἀγῶνα περὶ τοῦ πράγματος ἐποίησω, ἀλλὰ ἀμφισβήτησιν καὶ λόγον ὑπελίπου ὡς καὶ τοῖς τότε δικασαῖς ἀπιζήσων. ὥς μὴδὲν μοι ἐνθάδε μὴδὲ πλέον εἶναι μὴδ' ἀποφυγόντι, ἀλλ' ἐξεῖναί σοι λέγειν ὅτι κακοῦργος ἀπέφυγον ἀλλ' οὐ τοῦ φόνου τὴν δίκην· ἐλὼν δ' αὖ ἀξιώσεις με ἀποκτείνει ὡς τοῦ φόνου τὴν δίκην ὠφληκότα. καίτοι πῶς ἂν εἴη τούτων δεινότερα μηχανήματα, εἰ ὑμῖν μὲν ἅπαξ τουτουσὶ πείσασσι κατείργασαι ἃ βούλεσθε, ἐμοὶ δ' ἅπαξ ἀποφυ-
17. γόντι ὁ αὐτὸς κίνδυνος ὑπολείπεται; ἔτι δὲ μάλ' ἐδέσθην, ὧ ἄνδρες, παρανομώτατα ἀπάντων ἀνθρώπων. ἐθέλοντος γὰρ μου ἐγγνητὰς τρεῖς καθιστάναι κατὰ τὸν νόμον, οὕτως οὗτοι διεπράξαντο τοῦτο ὥς μὴ ἐγγενέσθαι μοι ποιῆσαι. τῶν ὅτε ἄλλων ξένων ὅσις πώποτε ἠθέλησε καταστῆσαι ἐγγνητὰς οὐδεὶς πώποτ' ἐδέσθη. καίτοι οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν κακούργων τῷ αὐτῷ χρῶνται νόμῳ τούτῳ. ὥς καὶ οὗτος κοινὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσιν

§. 15, 5. μοι μέγιστα NAB Bekk. Dobs. μέγιστά μοι ceteri.
6. ὅτι οὐδεὶς om. Z.

§. 16, 2. περὶ τοῦ] περὶ τοῦ αὐτοῦ suspic. Reisk. 3. ὑπελίπου] ὑπελείπου N et pr A. 6. κακοῦργος] κακοῦργος suspic. Reisk. 7. αὖ N et conjectura assequutus est Bekk. ἂν vulg. ἀξιώσεις] ἀξιώσης pr. A. 9. ὑμῖν NABZM Bekk. Dobs. ἡμῖν ceteri. τουτουσὶ — 10. ἅπαξ add. NA Bekk. Dobs. ἀποφυγόντι NA BZM Bekk. Dobs. ἀποφυγούσιν ceteri. 11. ὑπολείπεται] ἀπολείπεται N pr. A BZ. Vulg. add. τούτῳ δὲ πάλιν εἰς ἡμᾶς ἐπηρεάζειν ἐξέσαι; quae cum libris mss. om. Bekk., uncis inclusit Dobs.

§. 17, 4. τοῦτο ὥς] ὥς τούτῳ suspic. Reisk. 5. μοι] με N. πώποτε] ποτὲ N. 6. πώποτ'] πώποτε N.

ὣν ἐμοὶ μόνῳ ἐπέλειπε μὴ ὠφελεῖσθαι τοῦδε τοῦ νόμου.
τούτοις γὰρ ἦν τοῦτο συμφέρον, πρῶτον μὲν ἀπαρ- 18.
σκεινότερον γενέσθαι με μὴ δυνάμενον διαπράσσεσθαι
αὐτὸν τὰμαντοῦ πράγματα, ἔπειτα κακοπαθεῖν τῷ σώ-
ματι τοὺς τε φίλους προθυμότερους ἔχειν τοὺς ἐμαν-
τοῦ τούτοις τὰ ψευδῇ μαρτυρεῖν ἢ ἐμοὶ τᾷληθῇ λέγειν
διὰ τὴν τοῦ σώματος κακοπάθειαν. ὕναιδός τε αὐτῷ
τε ἐμοὶ περιέθεσαν καὶ τοῖς ἐμοῖς προσήκουσιν εἰς τὸν
βίον ἅπαντα.

Οὕτωςι μὲν δὴ πολλοῖς ἐλασσωθεῖς τῶν νόμων 19.
τῶν ὑμετέρων καὶ τοῦ δικαίου καθέστηκα εἰς τὸν ἀγῶνα·
ὅμως μέντοι γε καὶ ἐκ τούτων πειράσομαι ἐμαυτὸν
ἀναιτίον ἐπιδείξαι. καίτοι χαλεπὸν γε τὰ ἐκ πολλοῦ
κατεψευσμένα καὶ ἐπιβεβουλευμένα, ταῦτα παραχοῆμα
ἀπελέγχειν· ἃ γάρ τις μὴ προσεδόκησεν οὐδὲ φυλάξα-
σθαι ἐγχωρεῖ.

Ἐγὼ δὲ τὸν μὲν πλοῦν ἐποιησάμην ἐκ τῆς Μιτυ- 20.
λήνης, ὃ ἄνδρες, ἐν τῷ πλοίῳ πλέων ᾧ Ἡρώδης οὗτος
ὄν φασιν ὑπ' ἐμοῦ ἀποθανεῖν· ἐπλέομεν δὲ εἰς τὴν

§. 17, 9. ἐμοὶ μόνῳ — τοῦ νόμου.] ἐπ' ἐμοὶ μόνῳ ἐπέλειπεν,
ὥς μὴ ὠφελεῖσθαι ὑπὸ (v. παρὰ) τοῦδε τοῦ νόμου conj. Reisk.
ἐπέλειπε] ἐπέλειπε N et pr. A. ὠφελεῖσθαι] ὠφελῆσθαι AB. ὠφε-
λῆσαι N. τοῦδε τοῦ νόμου] τοῦδε κόσμου N.

§. 18, 3. αὐτὸν τὰμαντοῦ Bekk. ἐμαυτὸν τὰμαντοῦ NABZM
Dobs. τὰμαντοῦ ceteri. 4. ἔχειν] Ante h. v. Reisk. desiderat
ἐμελλον. 5. τούτοις] τοῖς N pr. A BZM. 6. διὰ — κακοπά-
θειαν] Haec ejici jubet Dobree. αὐτῷ τε Reisk. Bekk. αὐτῷ
γε ceteri. 7. περιέθεσαν NA Bekk. Dobs. περιέσεσαν B. περιέ-
σεσαν ceteri.

§. 19, 1. Οὕτωςι] οὕτωσι ZM. δὴ] οὖν ZM. πολλοῖς ἐλα-
σσωθεῖς N. πολλὰ ἐλασσωθεῖς conj. Dobree. πολλοῖς ἔλος σωθεῖς
ABZM, quod defendi posse arbitratur Spengel. Artt. Scriptt.
p. 114. n. πολλοῖς ἐγὼ σωθεῖς Sanderus ibid. πολλοῖς ἂν σω-
θεῖς vulg. 2. τοῦ δικαίου] τῷ δικαίῳ suspic. Reisk.

§. 20, 2. ᾧ] ᾧ καὶ conj. Reisk.

Αἶνον, ἐγὼ μὲν ὡς τὸν πατέρα — ἐτύγχανε γὰρ ἐκεῖ
 ὢν τότε — ὁ δ' Ἡρώδης ἀνδράποδα Θραξίν ἀνθρώ-
 ποις ἀπολύσων. συνέπλει δὲ τὰ τε ἀνδράποδα ἃ ἔδει
 αὐτὸν ἀπολύσαι καὶ οἱ Θραῖκες οἱ λυσόμενοι. τούτων
 δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

MARTYPEΣ.

21. Ἡ μὲν πρόφασις ἐκατέρω τοῦ πλοῦ αὕτη· ἐτύχο-
 μεν δὲ χειμῶνι τινι χρησάμενοι, ὑφ' οὗ ἡναγκάσθη-
 μεν κατασχεῖν εἰς τῆς Μηθυναίας τι χωρίον, οὗ τὸ
 πλοῖον ὥρμει τοῦτο εἰς ὃ μετεκβάντα φασὶν ἀποθα-
 νεῖν αὐτὸν [τὸν Ἡρώδην]. καὶ πρῶτον μὲν αὐτὰ ταῦτα
 σκοπεῖτε ὅτι οὐ προνοία μᾶλλον ἐγένετο ἢ τύχη. οὔτε
 γὰρ πείσας τὸν ἄνδρα οὐδαμοῦ ἀπελέγχομαι σύμπλουν
 μοι γενέσθαι, ἀλλ' αὐτὸς καθ' αὐτὸν τὸν πλοῦν πε-
 22. ποιημένος ἔνεκα πραγμάτων ιδίων· οὐτ' αὖ ἐγὼ ἄνευ
 προφάσεως ἱκανῆς φαίνομαι τὸν πλοῦν ποιησάμενος
 εἰς τὴν Αἶνον, οὔτε κατασχόντες εἰς τὸ χωρίον τοῦτο
 ἀπὸ παρασκευῆς οὐδεμιᾶς ἀλλ' ἀνάγκῃ χρησάμενοι· οὐτ'
 αὖ ἐπειδὴ ὥρμισάμεθα ἢ μετέκβασις ἐγένετο εἰς τὸ
 ἕτερον πλοῖον οὐδενὶ μηχανήματι οὐδ' ἀπάτῃ, ἀλλ'
 ἀνάγκῃ καὶ τοῦτο ἐγένετο. ἐν ᾧ μὲν γὰρ ἐπλέομεν

§. 20, 6. ἀπολύσων] ἀπολυτρῶν dedisse videtur pr. A. 8.
 τοὺς om. ZM. 9. MARTYPEΣ om. Z.

§. 21, 2. χειμῶνι] χειμῶν Ald. 4. τοῦτο] Reisk. malebat
 ἕτερον. φασὶν] φησὶν N. 5. τὸν Ἡρώδην] Haec, ut e scholio
 nata, deleta volunt Reisk. et Dobree. 6. οὐ reposui pro vulg.
 μὴ. Cf. Hartung. de partt. II. p. 117. 8. καθ' αὐτὸν] κατ' αὐ-
 τὸν NABZM Ald. 9. ἔνεκα πραγμάτων NAB Bekk. Dobs. πραγ-
 μάτων ZM. πραγμάτων ἔνεκεν ceteri.

§. 22, 1. οὐτ' αὖ NAB Bekk. Dobs. οὐτ' οὖν ceteri. ἐγὼ]
 ἢ ἐγὼ N. ἐγὼ pr. A. 3. κατασχόντες] κατασχόντες ἡμεῖς male-
 bat Reisk. 5. αὖ] οὖν Z. μετέκβασις N et corr. A. μετὰβα-
 σις vulg.

ἀξέγαζον ἦν τὸ πλοῖον, εἰς ὃ δὲ μετέβημεν ἐστεγασμέ-
νον· τοῦ δὲ ὑετοῦ ἕνεκα ταῦτ' ἦν. τούτων δ' ὑμῖν
μαρτυρίας παρέξομαι.

MARTYPES.

Ἐπειδὴ δὲ μετεξέβημεν εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον, ἐπί- 23.
νομεν. καὶ ὁ μὲν ἐσι φανερός ἐκβὰς ἐκ τοῦ πλοίου
καὶ οὐκ εἰσβὰς πάλιν· ἐγὼ δὲ τὸ παράπαν οὐκ ἐξέβην
ἐκ τοῦ πλοίου τῆς νυκτὸς ἐκείνης. τῇ δ' ὕσεραία, ἐπειδὴ
ἀφανὴς ἦν ὁ ἀνὴρ, ἐζητεῖτο οὐδέν τι μᾶλλον ὑπὸ τῶν
ἄλλων ἢ καὶ ὑπ' ἐμοῦ· καὶ εἰ τῶν ἄλλων ἐδόκει
δεινὸν εἶναι, καὶ ἐμοὶ ὁμοίως. καὶ εἰς τε τὴν Μιτυ-
λήνην ἐγὼ αἴτιος ἦν πεμφθῆναι ἄγγελον καὶ τῇ ἐμῇ
γνώμῃ ἐπέμπετο· καὶ ἄλλου οὐδενὸς ἐθέλοντος βαδί- 24.
ζειν οὔτε τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου οὔτε τῶν αὐτῷ τῷ Ἡρώδῃ
συμπλεόντων, ἐγὼ τὸν ἀκόλουθον τὸν ἐμαυτοῦ πέμ-
πειν ἔτοιμος ἦν· καίτοι οὐ δήπου γε κατ' ἐμαυτοῦ
μηνυτὴν ἐπεμπον εἰδώς. ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀνὴρ οὔτε ἐν τῇ
Μιτυλήνῃ ἐφαίνετο ζητούμενος οὔτ' ἄλλοθι οὐδαμοῦ,
πλοῦς τε ἡμῖν ἐγίνετο καὶ τᾶλλ' ἀνήγετο πλοῖα ἅπαντα,
ὥχόμην καὶ γὰρ πλέων. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας
παρασχήσομαι.

MARTYPES.

Τὰ μὲν γενόμενα ταῦτ' ἐστίν· ἐκ δὲ τούτων ἤδη 25.
σκοπεῖτε τὰ εἰκότα. πρῶτον μὲν γὰρ πρὶν ἀνάγεσθαι

§. 22, 8. μετέβημεν] μετέβηκεν M. 10. μαρτυρίας] μάρτυ-
ρας suspic. Reisk.

§. 23, 1. μετεξέβημεν AB Bekk. Dobs. μετέβημεν ceteri. 2.
ἐκ add. AB Bekk. Dobs. 4. ἐκ add. N. 8. ἄγγελον] ἄγγελος ZM.

§. 24, 4. οὐ δήπου γε N. γε οὐ δήπου vulg. 6. Μιτυλήνῃ]
Μιτυλήνῃ. N. ἄλλοθι NA Bekk. Dobs. ἄλλοθι B. ἄλλοθεν ce-
πλοῦς τε

teri: ἄλλοθι conjecerat Steph. 7. πλοῦς τε] καὶ πλοῦς M. ἐγί-
νετο N. ἐγένετο ZM. ἐγίνετο vulg. τᾶλλ' τᾶλλα N. 9. παρα-
σχήσομαι NAB Bekk. Dobs. παρέξομαι ceteri.

- με εἰς τὴν Αἴνον, ὅτε ἦν ἀφανὴς ὁ ἀνὴρ, οὐδεὶς ἦτι-
 ἀσατό με ἀνθρώπων, ἤδη πεπυσμένων τούτων τὴν ἀγ-
 γελίαν· οὐ γὰρ ἂν ποτε ᾠχόμην πλέων. ἀλλ' εἰς μὲν
 τὸ παραχοῖμα κρεῖσσον ἦν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ γεγενη-
 μένον τῆς τούτων αἰτιάσεως, καὶ ἅμα ἐγὼ ἔτι ἐπεδή-
 μου. ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ τε ᾠχόμην πλέων καὶ οὗτοι ἐξ
 ἐπιβουλῆς συνέθεσαν ταῦτα καὶ ἐμηχανήσαντο κατ'
 26. ἐμοῦ, τότε ἠτιάσαντο. λέγουσι δὲ ὡς ἐν μὲν τῇ γῇ
 ἀπέθανεν ὁ ἀνὴρ καὶ γὰρ λίθον αὐτῷ ἐνέβαλον εἰς τὴν
 κεφαλὴν, ὃς οὐκ ἐξέβην τὸ παράπαν ἐκ τοῦ πλοίου.
 καὶ τοῦτο μὲν ἀκριβῶς οὗτοι ἴσασιν. ὅπως δ' ἠφα-
 νίσθη ὁ ἀνὴρ οὐδενὶ λόγῳ εἰκότι δύνανται ἀποφαί-
 νειν. δῆλον γὰρ ὅτι ἐγγύς που τοῦ λιμένος εἰκὸς ἦν
 τοῦτο γίνεσθαι, τοῦτο μὲν μεθύοντος τοῦ ἀνδρός,
 τοῦτο δὲ νύκτωρ ἐκβάντος ἐκ τοῦ πλοίου· οὔτε γὰρ
 αὐτοῦ κρατεῖν ἴσως ἂν ἐδύνατο, οὔτε τῷ ἀπάγοντι
 νύκτωρ μακρὰν ὁδὸν ἢ πρόφασιν ἂν εἰκότως ἐρίγνετο·
 27. ζητουμένου δὲ τοῦ ἀνδρός δύο ἡμέρας καὶ ἐν τῷ λι-
 μένῳ καὶ ἀπωθεν τοῦ λιμένος, οὔτε ὀπτῆρ οὐδεὶς ἐφάνη
 οὔθ' αἶμα οὔτ' ἄλλο σημεῖον οὐδέν. καὶ ἐγὼ συγ-
 χωρῶ τῷ τούτων λόγῳ, παρεχόμενος μὲν τοὺς μάρτυ-

§. 25, 8. ἐπειδὴ δὲ] ἐπεὶ δὲ pr. M.

§. 26, 2. αὐτῷ ἐνέβαλον] ἐνέβαλον αὐτῷ AB Bekk. Dobs.

αὐτῷ ἐπέβαλον M. εἰς τὴν κεφαλὴν] ἐν τῇ κεφαλῇ pr. M. 6. γὰρ
 NABZM Bekk. Dobs. γὰρ που ceteri. 7. τοῦτο] αὐτὸ N. γί-
 γνεσθαι NAB Bekk. in Addend. γενέσθαι vulg. 9. αὐτοῦ] αὐ-
 τοῦ NAM (codicum mentionem hoc loco non agitat Bekkerus) et
 vett. edd. quod correxit Taylor. 10. ἐρίγνετο NAM. ἐρίγνετο
 vulg.

§. 27, 1. καὶ ἐν] καὶ add. N. 2. ἀπωθεν] ἀποθεν N, qui
 non semel confundit ω et ο. Ceterum adi Lobeck. ad Phryn.
 p. 9. Breimi ad Aeschin. in Ctes. §. 100. ed. Goth. 3. οὔθ'
 αἶμα οὔτ' ἄλλο] οὔτε αἶμα οὔτε ἄλλο N. 4. τούτων NAZM Bekk.
 Dobs. τούτου ceteri. μὲν add. NA Bekk. Dobs.

ρας ὡς οὐκ ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου· εἰ δὲ καὶ ὡς μάλισα ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου, οὐδενὶ τρόπῳ εἰκὸς ἦν ἀφανισθέντα λαθεῖν τὸν ἄνθρωπον, εἴπερ μὴ πάνυ πόρῳ ἀπῆλθεν ἀπὸ τῆς θαλάσσης. ἀλλ' ὡς κατεποντώθη 28. λέγουσιν. ἐν τίνι πλοίῳ; δῆλον γὰρ ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ λιμένος ἦν τὸ πλοῖον. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἐξευρέθη; καὶ μὴν εἰκὸς γε ἦν καὶ σημεῖόν τι γενέσθαι ἐν τῷ πλοίῳ ἀνδρὸς τεθνεῶτος καὶ ἐκβαλλομένου νύκτωρ. νῦν δ' ἐν μὲν ᾧ ἔπινε πλοίῳ καὶ ἐξ οὗ ἐξέβαινε, ἐν τούτῳ φασὶν εὐρεῖν σημεῖα, ἐν ᾧ αὐτοὶ μὴ ὁμολογοῦσιν ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα· ἐν ᾧ δὲ κατεποντώθη οὐχ εὖρον οὔτ' αὐτὸ τὸ πλοῖον οὔτε σημεῖον οὐδέν. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρασχέσομαι.

MARTYPEΣ.

Ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ μὲν φροῦδος ἦν πλέων εἰς τὴν 29. Αἶνον, τὸ δὲ πλοῖον ἦκεν εἰς τὴν Μιτυλήνην ἐν ᾧ ἐγὼ καὶ ὁ Ἡρώδης ἐπλέομεν, πρῶτον μὲν εἰςβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἠρεύνων, καὶ ἐπειδὴ τὸ αἷμα εὖρον, ἐνταῦθα ἔφασαν τεθνάναι τὸν ἄνδρα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς τοῦτο οὐκ ἐνεχώρει, ἀλλ' ἐφαίνετο τῶν προβάτων ὃν αἷμα, ἀποτραπόμενοι τούτου τοῦ λόγου συλλαβόντες ἐβασά-

§. 27, 5. εἰ δὲ — 6. πλοίου add. NAB Bekk. Dobs. τρόπῳ] τρόπον ZM. 7. εἴπερ] εἴπερ γε N.

§. 28, 5. δ' ἐν μὲν ᾧ N. δὲ ἐν μὲν ᾧ pr. A (δὲ μὲν ᾧ Dobson teste): δὲ ἐν ᾧ μὲν vulg. 6. ἐξέβαινε] ἐξέβαλλεν Z. 7. ὁμολογοῦσιν] ὁμολογῶσιν N pr. A BZM. 9. αὐτὸ τὸ] Articulum om. BZ et vulg. ante Reisk. 10. παρασχέσομαι Bekk. coll. §. 24. παραστήσομαι vulg.

§. 29, 1. μὲν φροῦδος N. φροῦδος μὲν AB Bekk. Dobs. φροῦδος ceteri. 3. ὁ Ἡρώδ.] Articulum add. N. εἰςβάντες] εἰσβάσαντες Ald. 4. τὸ αἷμα NABZM. τι αἷμα vulg. 6. ἐνεχώρει NAB Bekk. in Addend. Dobs. ἐχώρει vulg. τῶν abesse malebat Reisk.

30. νίζον τοὺς ἀνθρώπους. καὶ ὃν μὲν τότε παραχοῆμα ἐβασάνισαν, οὗτος μὲν οὐδὲν εἶπε περὶ ἐμοῦ φλαῦρον· ὃν δ' ἡμέραις ὕξερων πολλαῖς ἐβασάνισαν ἔχοντες παρὰ σφίσιν αὐτοῖς τὸν πρόσθεν χρόνον, οὗτος ἦν ὁ πεισθεὶς ὑπὸ τούτων καὶ καταψευδόμενος ἐμοῦ. παρέξομαι δὲ τούτων τοὺς μάρτυρας.

MARTYRES.

31. Ὡς μὲν ὕξερων τούτῳ τῷ χρόνῳ ὁ ἀνὴρ ἐβασανίσθη μεμαρτύρηται ὑμῖν· προσέχετε δὲ τὸν νοῦν αὐτῇ τῇ βασάνῳ οἷα γέγνηται. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος ᾧ ἴσως οὗτοι τοῦτο μὲν ἐλευθερίαν ὑπέσχοντο, τοῦτο δ' ἐπὶ τούτοις ἦν παύσασθαι κακούμενον αὐτόν, ἴσως ὑπ' ἀμφοῖν πεισθεὶς κατεψεύσατό μου, τὴν μὲν ἐλευθερίαν ἐλπίσας οἴσεσθαι, τῆς δὲ βασάνου εἰς τὸ παραχοῆμα
32. βουλόμενος ἀπηλλάχθαι. οἶμαι δ' ὑμᾶς ἐπίσασθαι τοῦτο, ὅτι ἐφ' οἷς ἂν τὸ πλεῖζον μέρος τῆς βασάνου, πρὸς τούτων εἰσὶν οἱ βασανιζόμενοι λέγειν ὅτι ἂν ἐκεῖνοις μέλλωσι χαριεῖσθαι· ἐν τούτοις γὰρ αὐτοῖς ἐξὶν ἢ ὠφέλεια, ἄλλως τε καὶ μὴ παρόντες τυγχάνωσιν ὧν ἂν καταψεύδωνται. εἰ γὰρ ἐγὼ μὲν ἐκέλευον αὐτόν εὐρεβλοῦν ὡς οὐ τάληθ' ἔγοντα, ἴσως ἂν ἐν αὐτῷ τούτῳ ἀπετρέπετο μηδὲν κατ' ἐμοῦ καταψεύδεσθαι· νῦν δὲ αὐτοὶ ἦσαν καὶ βασανισαὶ καὶ ἐπιτιμηταὶ τῶν

§. 30, 3. ἐβασάνισαν NAB Bekk. Dobs. ἐνυμπάνισαν conjecterat Taylor. ἔδαπάνησαν ceteri. ἔχοντα παρὰ σφίσι αὐτοῖς τὸν] παραδαπανᾶν σφίσι τον Z. In hac regione daπανᾶν in marg. habet M.

§. 31, 1. τούτῳ τῷ] τούτων συχνῷ aut τοσούτῳ suspic. Reisk. 2. δὲ om. ZM. 5. ἴσως] ἴσως δὲ suspic. Reisk. ὑπ'] ἐπ' pr. A.

§. 32, 3. ὅτι ἂν] ὅτ' ἂν ABZM. ὅταν N. 6. καταψεύδονται] καταψεύδονται ZM. καταψωρται pr. A. εἰ γὰρ — 8. ἐμοῦ in marg. habet M. ἐγὼ μὲν N et pr. A. ἐγὼ vulg.

σφίσιν αὐτοῖς συμφερόντων. ἕως μὲν οὖν μετὰ χρησῆς 33.
 ἐλπίδος ἐγίνωσκέ μου καταψευσάμενος, τούτῳ διῶχ-
 ρίζετο τῷ λόγῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐγίνωσκειν ἀποθανούμενος,
 ἐνταῦθ' ἤδη τῇ ἀληθείᾳ ἐχρῆτο καὶ ἔλεγεν ὅτι πει-
 σθείη ὑπὸ τούτων ἐμοῦ καταπυεύδουθαι. διαπειραθέντα 34.
 δ' αὐτὸν τὰ ψευδῇ λέγειν, ὕπερον δὲ τάληθῇ λέγοντα,
 οὐδέτερον ὠφέλησαν, ἀλλ' ἀπέκτειναν ἄγοντες τὸν ἄν-
 δρα τὸν μηνυτὴν ᾧ πισεύοντες ἐμὲ διώκουσι, τοῦναν-
 τίον ποιήσαντες ἢ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. οἱ μὲν γὰρ
 ἄλλοι τοῖς μηνυταῖς τοῖς μὲν ἐλευθέροις χρήματα δι-
 δόασιν, τοὺς δὲ δούλους ἐλευθεροῦσιν· οὗτοι δὲ θάνα-
 τον τῷ μηνυτῇ τὴν δωρεὰν ἀπέδοσαν, ἀπαγορευόντων
 τῶν φίλων τῶν ἐμῶν μὴ ἀποκτείνειν τὸν ἄνδρα πρὶν
 ἂν ἐγὼ ἔλθοιμι. δῆλον οὖν ὅτι οὐ τοῦ σώματος αὐ- 35.
 τοῦ χρεία ἦν αὐτοῖς ἀλλὰ τῶν λόγων· ζῶν μὲν γὰρ
 ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς αὐτῆς βασάνου ἰὼν ὑπ' ἐμοῦ κατήγο-
 ρος ἂν ἐγίγνετο τῆς τούτων ἐπιβουλῆς, τεθνεὼς δὲ
 τὸν μὲν ἔλεγχον τῆς ἀληθείας ἀπεξέρει δι' αὐτοῦ τοῦ
 σώματος ἀπολλυμένου, τοῖς δὲ λόγοις τοῖς ἐψευσμένοις
 ὑπ' ἐκείνου ὡς ἀληθέσιν οὖσιν ἐγὼ ἀπόλλυμαι. τού-
 των δὲ μάρτυράς μοι κάλει.

§. 32, 10. σφίσιν] σφίσι N.

§. 33, 1. χρησῆς N. χρησῆς τῆς vulg. Articulus Reiskio quoque displicuit. 2. καταψευσάμενος] κατεψευσάμενος N. κα-
 ταψευσόμενος conj. Reisk. 4. ἐνταῦθ' ἐνταῦτ' pr. A. πει-
 σθείη] πειθείη N. 5. καταπυεύδουθαι] κατεπυεύδουθαι N.

§. 34, 3. ἄγοντες om. ZM et pr. A. ἀπάγοντες conj. Reisk.
 8. ἀπαγορευόντων] ἀπογορευόντων A.

§. 35, 3. αὐτῆς] αὐτοῦ BZM. 4. ἐγίγνετο NA. γίγνετο vulg.
 5. αὐτοῦ] αὐτοῦ malebat Reisk. Pro ἀπεξέρει δι' αὐτοῦ conjecit
 Dobree: ἀπεξέρησεν αὐτόν. 6. ἀπολλυμένου] ἀπολλυμένου οὐ N.

MARTYPEΣ.

36. Ἐχοῖν μὲν γὰρ αὐτοὺς, ὡς ἐγὼ νομίζω, ἐνθάδε παρέχοντας τὸν μηνυτὴν αὐτὸν ἀπελέγχειν ἐμέ, καὶ αὐτῷ τούτῳ χρῆσθαι ἀγωνίσματι, ἐμφανῆ παρέχοντας τὸν ἄνδρα καὶ κελεύοντας βασανίζειν, ἀλλὰ μὴ ἀποκτείνειν. φέρε γὰρ δὴ ποτέρῳ νῦν χρῆσονται τῶν λόγων; πότερά ῥ' αὖ πρῶτον εἶπεν ἢ ῥ' ὕστερον; καὶ πότερ' ἀληθῆ ἐσὶν, ὅτ' ἔφη με εἰργάσθαι τὸ ἔργον ἢ ὅτ' οὐκ ἔφη; εἰ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ εἰκότος ἐξετασθῆναι δεῖ τὸ πρᾶγμα, οἱ ὕστεροι λόγοι ἀληθέστεροι φαίνονται. ἐπεύδeto μὲν γὰρ ἐπ' ὠφελείᾳ τῇ ἑαυτοῦ. ἐπειδὴ δὲ τῷ ψεύδεσθαι ἀπώλλυτο, ἡγήσατο τάληθ' ἡ κατειπὼν διὰ τοῦτο σωθῆναι ἂν. τῆς μὲν οὖν ἀληθείας οὐκ ἦν αὐτῷ τιμωρὸς οὐδεὶς· οὐ γὰρ παρὼν ἐγὼ ἐτύγχανον, ὥπερ σύμμαχος ἦν ἡ ἀλήθεια τῶν ὑστέρων λόγων· τοὺς δὲ προτέρους λόγους τοὺς κατεψευσμένους ἦσαν οἱ ἀφαινοῦντες, ὥς μὴ ποτε εἰς τὸ ἀληθὲς καταστῆναι. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι καθ' ὧν ἂν μηνύῃ τις αὐτοὶ κλέπτουσι τοὺς μηνύοντας κατ' ἀφανίζουσιν· αὐτοὶ δὲ οὗτοι οἱ ἀπάγοντες καὶ ζητοῦντες τὸ πρᾶγμα τὸν κατ' ἐμοῦ μηνυτὴν ἠφάνισαν. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τὸν ἄνδρα ἠφάνισα ἢ μὴ ἠθέλον ἐκδοῦναι τούτοις ἢ ἄλλον τινὰ ἔφρουρον ἔλεγχον, αὐτοὶ δὲ τούτοις ἰσχυροτάτοις εἰς τὰ

MARTYPEΣ] Titulum de meo addidi.

§. 36, 1. μὲν γὰρ] γὰρ N. Cf. II. β. §. 5. 2. ἐμέ] αὐτὸν M. 5. νῦν add. NAB Bekk. Dobs. τῶν] τῷ pr. A. 6. πότερα] πρότερα pr. A. πότερ' NAZ Bekk. Dobs. πότερα ceteri.

§. 37, 3. τῷ ψεύδεσθαι corr. A BZM Bekk. Dobs. τὸ ψεύδ. N et pr. A. διὰ τοῦ ψεύδ. conj. Steph. ψεύδεσθαι ceteri. 5. τοῦτο N et pr. A. τούτου vulg. 6. αὐτῷ] τῷ Z. 8. ἀφαινοῦντες] ἀσφαλιόυντες suspic. Bekk.

§. 38, 2. ἂν μηνύῃ N. μηνύῃ ἂν vulg. 3. κατ' N. κατὰ vulg.

πράγματα ἐχρῶντο καὶ ἦν ταῦτα αὐτοῖς μέγιστα τεκμήρια κατ' ἐμοῦ· νῦν δέ, ὁπότε αὐτοὶ οὗτοι προκαλουμένων τῶν φίλων τῶν ἐμῶν ταῦτ' ἐφηνον, ἐμοὶ δῆπου κατὰ τούτων εἶναι χρὴ ταῦτα τεκμήρια ὥς οὐκ ἀληθῆ τὴν αἰτίαν ἐπέφερον ἢν ᾤοντο.

Ἔτι δὲ καὶ τάδε λέγουσιν, ὡς ὁμολογεῖ ὁ ἄνθρωπος 39.
 πος βασανιζόμενος συναποκτεῖναι τὸν ἄνδρα. ἐγὼ δὲ φημι ταῦτα μὲν οὐ λέγειν αὐτόν, ὅτι δὲ ἐξάγοι ἐμὲ καὶ τὸν ἄνδρα ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ ὅτι ἤδη τεθνεῶτα αὐτόν ὑπ' ἐμοῦ συνανελὼν καὶ ἐνθεὶς εἰς τὸ πλοῖον καταποντώσειε. καίτοι σκέψασθε ὅτι πρῶτον μὲν, πρὶν 40.
 ἐπὶ τὸν τροχὸν ἀναβῆναι, ὁ ἀνὴρ μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης τῇ ἀληθείᾳ ἐχρῆτο καὶ ἀπέλυέ με τῆς αἰτίας· ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τὸν τροχὸν ἀνέβη, τῇ ἀνάγκῃ χρώμενος ἤδη κατεψεύδετό μου βουλούμενος ἀπηλλάχθαι τῆς βασάνου. ἐπειδὴ δὲ ἐπαύσατο βασανιζόμενος, οὐκέτι ἔφη 41.
 με τούτων εἰργάσθαι οὐδέν, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον ἀπώμωξεν ἐμὲ τε καὶ αὐτόν ὡς ἀδίκως ἀπολλυμένους, οὐ χάριτι τῇ ἐμῇ — πῶς γάρ; ὅς γε κατεψεύσατο — ἀλλ' ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀληθοῦς καὶ βεβαιῶν τοὺς πρώτους λόγους ὡς ἀληθεῖς εἰρημένους. ἔπειτα δὲ ὁ ἔτε- 42.
 ρος ἄνθρωπος, ὁ ἐν τῷ αὐτῷ πλοίῳ πλέων καὶ παρῶν διὰ τέλους καὶ συνῶν μοι, τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζό-

§. 38, 9. οὔτοι om. ZM. 11. ταῦτα Bekk. et Dobree. Cf. VI. §. 27. ταῦτα τὰ vulg. 12. ἢν ᾤοντο] ἢν ᾤωντο conj. Dobree.

§. 39, 3. ἐξάγοι] ἐξάγει NZM. 5. συνανελὼν καὶ] Haec ex uno N adscivi, qui praebet συνελὼν καὶ: συν — pro συναν — in codice N deprehenditur etiam §. 42. Ceterum conf. §. 42. 45. — Post ἐνθεὶς in A litterae tres erasae sunt.

§. 40, 1. ὅτι πρῶτον μὲν om. pr. A.

§. 41, 2. ἀπώμωξεν NA Bekk. Dobs. ἀπώμοξεν BZM Ald. ἀπώμοσεν ceteri. 3. αὐτόν] αὐτόν Ald. ἀδίκως] ἀδίκους N.

§. 42, 2. ὁ ἐν] Articulum add. N.

- μενος τοῖς μὲν πρώτοις καὶ τοῖς ὕστερον λόγοις τοῖς τοῦ ἀνθρώπου συνεφέρετο ὡς ἀληθείαις εἰρημένοις — διὰ τέλους γὰρ με ἀπέλυε — τοῖς δ' ἐπὶ τοῦ τροχοῦ λεγομένοις, οὓς ἐκεῖνος ἀνάγκη μᾶλλον ἢ ἀληθείαις ἔλεγε, τούτοις δὲ διεφέρετο. ὁ μὲν γὰρ ἐκβάντα μ' ἔφη ἐκ τοῦ πλοίου ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα, καὶ αὐτὸς ἤδη τεθνεῶτα συνανελεῖν μοι· ὁ δὲ τὸ παράπαν οὐδ' ἐκβῆ-
43. ναί μ' ἔφη ἐκ τοῦ πλοίου. καίτοι τὸ εἰκὸς σύμμαχόν μοι ἔστιν. οὐ γὰρ δήπου οὕτω κακοδαίμων ἐγὼ ὥς τὸ μὲν ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα προύνοησάμην μόνος ἵνα μοι μηδεὶς συνειδείῃ, ἐν ᾧ μοι ὁ πᾶς κίνδυνος ἦν, ἥδη δὲ πεπραγμένου μοι τοῦ ἔργου μάρτυρας καὶ συμβού-
44. λους ἐποιούμην. καὶ ἀπέθανε μὲν ὁ ἀνὴρ οὕτως ἐγγὺς τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πλοίων, ὡς ὁ τούτων λόγος ἔστιν· ὑπὸ δὲ ἐνὸς ἀνδρὸς ἀποθνήσκων οὔτε ἀνέκραγεν οὔτ' αἰσθησιν οὐδεμίαν ἐποίησεν οὔτε τοῖς ἐν τῇ γῇ οὔτε τοῖς ἐν τῷ πλοίῳ; καὶ μὴν ἔτι ἐργηγορότων
45. φασὶν ἐκβῆναι τὸν ἄνδρα ἐκ τοῦ πλοίου. ἔπειτα ἐν τῇ γῇ μὲν ἀποθανόντος, ἐντιθεμένου δὲ εἰς τὸ πλοῖον, οὔτε ἐν τῇ γῇ σημειῖον οὐδὲ αἷμα ἐφάνη οὔτε ἐν τῷ πλοίῳ, νύκτωρ μὲν ἀναιρεθέντος, νύκτωρ δ' ἐντιθεμέ-
- νου

§. 42, 5. εἰρημένοις N. οὔσι vulg. Cf. §. 41. 7. ἔλεγε N. ἔλεγεν vulg. 8. μ' ἔφη N. με ἔφη A Bekk. Dobs. ἔφη με ceteri. 10. συνανελεῖν] συνελεῖν N. Cf. §. 39. οὐδ' ἐκβῆναι μ' ἔφη N. ἔφη οὐκ ἐκβῆναι με vulg.

§. 43, 5. μοι τοῦ] μου τοῦ Z.

§. 44, 1. ὁ ἀνὴρ N. ἀνὴρ vulg. 2. ὁ τούτων ^{ὁ τούτων} οὗτος M, penna ducta per voc. οὗτος. 3. ἀνδρὸς om. Bekk. Verba καὶ μὴν πολλῶ πλέον γε ἀγνοεῖν ἔστι νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἐπ' αὐτῆς ἢ κατὰ πόλιν· quae in vulgatis inferuntur post haec ἐν τῷ πλοίῳ; ejeci, ut prorsus aliena ab hoc loco, atque collocavi post εἰς τὸ πλοῖον §. 45. Quibus transpositis omnia optime procedunt.

§. 45, 4. δ' ἐντιθεμένου NAZM Bekk. Dobs. δὲ τιθεμένου ceteri.

νου εἰς τὸ πλοῖον. καὶ μὴν πολλῶ πλεον γε ἄγνοεῖν
 ἔστι νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἐπ' ἀκτῆς ἢ κατὰ πόλιν·
 ἢ δοκεῖ ἂν ὑμῖν ἄνθρωπος δύνασθαι ἐν τοιοῦτῳ πράγ-
 ματι ὧν τὰ τ' ἐν τῇ γῇ ὄντα ἀναξύσαι καὶ τὰ ἐν τῷ
 πλοίῳ ἀνασπογγίσαι, ἃ οὐδὲ μεθ' ἡμέραν τις οἶός τ'
 ἐγένετο, ἔνδον ὧν αὐτοῦ καὶ μὴ πεφοβημένος τὸ παρά-
 παν ἀφανίσαι; ταῦτα, ὧ ἄνδρες, πῶς εἰκότα ἐσίν;
 ὃ δὲ καὶ μάλιστα δεῖ ἐνθυμεῖσθαι — καὶ μή μοι 46.
 ἄχθεσθε, ἂν ὑμᾶς πολλάκις ταῦτά διδάξω. μέγας γὰρ
 ὁ κίνδυνός ἐστιν, καθ' ὅτι δ' ἂν ὑμεῖς ὀρθῶς γνῶτε,
 κατὰ τοῦτο σώζομαι, καθ' ὅτι δ' ἂν ψευδοῦνται τάλη-
 θοὺς, κατὰ τοῦτο ἀπόλλυμαι. μὴ οὖν ἐξέλῃται τοῦτο
 ὑμῶν μηδεὶς ὅτι τὸν μηνυτὴν ἀπέκτειναν καὶ διετεί-
 ναντο αὐτὸν μὴ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς, μηδ' ἐμοὶ ἐγγε-
 νέσθαι παρόντι ἄξαι τὸν ἄνδρα καὶ βασανίσαι αὐτόν.
 καίτοι πρὸς τούτων ἦν τοῦτο. νῦν δὲ πριάμενοι τὸν 47.
 ἄνδρα, ἰδίᾳ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν ἀπέκτειναν τὸν μηνυτὴν,
 οὔτε τῆς πόλεως ψηφισαμένης, οὔτε αὐτόχειρα ὄντα
 τοῦ ἀνδρός. ὃν ἐχοῖν δεδεμένον αὐτοὺς φυλάσσειν ἢ
 τοῖς φίλοις τοῖς ἐμοῖς ἐξεγγυῆσαι ἢ τοῖς ἄρχουσι τοῖς

§. 45, 5. καὶ μὴν — 6. πόλιν.] Vid. not. ad §. 44. 6. ἔστι] ἐστὶ vett. edd. μεθ' ἡμέραν] μεθ' ἡμέραν A. 8. τὰ τ' ἐν] τὰ τε ἐν N. 9. ἀνασπογγίσαι N. ἀποσπογγίσαι vulg. μεθ' ἡμέραν] μεθ' ἡμέραν A. οἶός τ'] οἶός τε NA. 10. ἐγένετο] ἐγένετ' ἂν Dobree. αὐτοῦ] αὐτοῦ N. 11. ὧ ἄνδρες, πῶς εἰκότα NAB Bekk. Dobs. πῶς εἰκότα, ὧ ἄνδρες ceteri.

§. 46, 1. δὲ om. Z. δεῖ om. N et pr. A. ἐνθυμεῖσθαι] ἐνθυμείσθαι N. 2. ταῦτά] ταῦτα ABZM vett. edd. 3. ἔστιν N. ἐστὶ vulg. Cf. n. ad I. §. 16. δ'] γὰρ malebat Reisk. 5. ἐξέλ-
 ληται] ἐξελεῖται N et pr. A. ἐξέλῃτε M Ald. 6. διετείναντο] διε-
 τεῖναντο Harpocrat. h. v., Grammaticus in Cramer. Anecd. gr. II. p. 492, 33. Suidas et Zonaras h. v. 7. μὴ εἰσελθεῖν — 8. βα-
 σανίσαι in marg. habet M. παρόντι] παριόντι suspic. Reisk. ἄξαι] ἐλέγχει conj. Dobree.

§. 47, 5. ἐξεγγυῆσαι NAB Bekk. Dobs. ἐγγυῆσαι ceteri.

- ὑμετέροις παραδοῦναι καὶ ψῆφον περὶ αὐτοῦ γενέσθαι.
 νῦν δὲ αὐτοὶ καταγρόντες τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς
 ἀπεκτείνετε· ὃ οὐδὲ πόλει ἕξεσιν ἄνευ Ἀθηναίων οὐ-
 δένα θανάτῳ ζημιῶσαι. καὶ τῶν μὲν ἄλλων λόγων τῶν
 ἐκείνου τουτουσὶ κριτὰς ἡξιώσατε γενέσθαι, τῶν δὲ ἑρ-
 48. γων αὐτοὶ δικασαὶ γίνεσθε. καίτοι οὐδὲ οἱ τοὺς δε-
 σπότης ἀποκτείναντες, ἐὰν ἐπ' αὐτοφώρῳ ληφθῶσιν,
 οὐδ' οὗτοι ἀποθνήσκουσιν ὑπ' αὐτῶν τῶν προσηκόντων,
 ἀλλὰ παραδιδόασιν αὐτοὺς τῇ ἀρχῇ κατὰ νόμους ὑμε-
 τέρους πατρίους. εἶπερ γὰρ καὶ μαρτυρεῖν ἕξει δούλῳ
 κατὰ τοῦ ἐλευθέρου τὸν φόνον, καὶ τῷ δεσπότη, ἂν
 δοκῇ, ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τοῦ δούλου, καὶ ἡ ψῆφος ἴσον
 δύναται τῷ δούλῳ ἀποκτείναντι καὶ τῷ ἐλεύθερον,
 εἰκὸς τοι καὶ ψῆφον γενέσθαι περὶ αὐτοῦ ἦν καὶ μὴ
 ἄκριτον ἀποθανεῖν αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν. ὥς πολλῶ ἂν
 δικαιότερον ὑμεῖς κρίνοισθε ἢ ἐγὼ νῦν φεύγω ὑφ' ὑμῶν
 ἀδίκως.
49. Σκοπεῖτε δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐκ τοῖν λόγῳ τοῖν
 ἀνδροῖν ἑκατέρῳ τοῖν βασανισθέντων τὸ δίκαιον καὶ
 τὸ εἰκός. ὁ μὲν γὰρ δούλος δύο λόγῳ ἔλεγε· τοτὲ μὲν
 ἔφη με εἰργάσθαι τὸ ἔργον, τοτὲ δὲ οὐκ ἔφη· ὁ δὲ
 ἐλεύθερος οὐδέπω νῦν εἰρηκε περὶ ἐμοῦ φλαῦρον οὐδέν,

§. 47, 9. ἄλλων deleri jubet Dobree. 11. γίνεσθε] γίρε-
 σθαι Z.

§. 48, 2. Sine idonea causa pro ἂν Dobreis legi voluit
 οὐδ' ἂν vel ἂν μὴ vel denique κἂν. 3. ἀποθνήσκουσιν N. θνή-
 σκουσιν vulg. 6. τὸν φόνον, καὶ] καὶ τὸν φόνον malebat Reisk.
 Pro φόνον pr. M praebet ἄνδρα. 8. τῷ ἐλεύθερον conj. Reisk.
 recep. Bekk. Dobs. τὸν ἐλεύθερον ceteri. 11. δικαιότερον ὑμεῖς
 N. ὑμεῖς δικαιότερον vulg. κρίνοισθε] κρίνεσθε NABZM. φεύγω
 add. NA Bekk. Dobs. ὑμῶν] ἡμῶν M.

§. 49, 1. δέ] δὴ NAB. 3. δύο] δύο A Ald. δὴν B. σὴν
 ZM. τοτὲ] τότε et hic et infra A. Post τοτὲ μὲν Reisk. inseri
 jubet γὰρ. 4. εἰργάσθαι] εἰργάσασθαι Z. 5. οὐδέν] οὐδ' ἐν AZM.

τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζόμενος· τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ 50.
 ἦν αὐτῷ ἐλευθερίαν προτείναντας ὥσπερ τὸν ἕτερον
 πείσαι· τοῦτο δὲ μετὰ τοῦ ἀληθοῦς ἐβούλετο κινδυνεύων
 πάσχειν ὅτι δέοι, ἐπεὶ τό γε συμφέρον καὶ οὗτος
 ἠπίεσσε, ὅτι τότε παύσαιοι ἐρεβλούμενος, ὁπότε εἴποι
 τὰ τούτοις δοκοῦντα. ποτέρῳ οὖν εἰκός ἐστι πιξεῦσαι,
 τῷ διὰ τέλους τὸν αὐτὸν αἰὲ λόγον λέγοντι, ἢ τῷ τότε
 μὲν φάσκοντι τοτὲ δ' οὐ; ἀλλὰ καὶ ἄνευ βασάνου τοιαύτης
 οἱ τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν λόγους λέγοντες
 πιστότεροί εἰσι τῶν διαφερομένων σφίσι αὐτοῖς.
 ἔπειτα δὲ καὶ ἐκ τῶν λόγων τῶν τοῦ ἀνθρώπου μερὶς 51.
 ἐκατέρῳ ἴση ἐστὶ, τούτοις μὲν τὸ φάσκειν, ἐμοὶ δὲ τὸ
 μὴ φάσκειν, ἐκ τε ἀμφοῖν τοῖν ἀνδροῖν τοῖν βασανισθέντων·
 ὁ μὲν γὰρ ἔφησεν, ὁ δὲ διὰ τέλους ἔξαρνος ἦν. καὶ μὲν
 δὴ τὰ ἐξ ἴσου γενόμενα τοῦ φεύγοντός ἐστι μᾶλλον
 ἢ τοῦ διώκοντος, εἴπερ γε καὶ τῶν ψήφων ὁ ἀριθμὸς
 ἐξ ἴσου γενόμενος τὸν φεύγοντα μᾶλλον ὠφελεῖ ἢ τὸν
 διώκοντα.

Ἡ μὲν βάσανος, ᾧ ἄνδρες, τοιαύτη ἐγένετο, ἥ 52.
 οὗτοι πιξεύοντες εὖ εἰδέναι φασὶν ὑπ' ἐμοῦ ἀποθανόντα
 τὸν ἄνδρα. καίτοι τὸ παράπαν ἔγωγ' ἂν εἴ

§. 50, 2. προτείναντας NA Bekk. Dobs. et conjecerat Reisk.

προτείναντον B. προτεῖναν^{τι} M. προτείναντι ceteri. 3. κινδυνεύων] κινδυνεύειν Z et pr. M. 4. ὅτι NAB Bekk. in Addend. ξι Z. εἴ τι vulg. 6. ἐστὶ] ξι Z et pr. M. 7. αἰεὶ λόγον N. Cf. infra τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ. αἰεὶ om. Z et pr. A. λόγον αἰεὶ vulg. 9. αἰεὶ Cf. Bast. ad. Greg. Cor. p. 346 sq. n. b. Buttmann. gr. ampl. II. p. 292. Antiph. VI. §. 2.

§. 51, 2. ἴση ἐστὶ Horum ἡ ἐστὶ a correctore habet A. ἴσον ἐπὶ pr. A, ut videtur. ἴσον εἰ N. ἴση ἐστὶ Ald. τούτοις μὲν τὸ] τοῦτον μὲν τοι N. τοῦτο μέντοι pr. A. τὸ μὴ] μὴ ZM. 7. γενόμενος] γιγνόμενος N.

§. 52, 1. ἐγένετο] γεγένηται N. ἥ] ἡ ZM.

- τι συνήδεν ἐμαντῷ καὶ εἴ τι ἐμοὶ τοιοῦτον εἶργαζο, ἢ γὰρ νῖς' ἂν τῷ ἀνθρώπῳ ὅτε ἐπ' ἐμοὶ ἦν τοῦτο μὲν εἰς τὴν Αἴνον ἀπάγειν ἅμα ἐμοί, τοῦτο δὲ εἰς τὴν ἡπειρον διαβιβάσαι, καὶ μὴ ὑπολείπεσθαι μηνυτὰς κατ'
53. ἐμαντοῦ τοὺς συνειδότας. φασὶ δὲ γραμματίδιον εὐρεῖν ἐν τῷ πλοίῳ, ὃ ἔπεμπον ἐγὼ Ἀνκίνῳ, ὡς ἀποκτείναιμι τὸν ἄνδρα. καίτοι τί ἔδει με γραμματίδιον πέμπειν, αὐτοῦ συνειδότος τοῦ τὸ γραμματίδιον φέροντος; ὥς τε τοῦτο μὲν σαφές εἰρον αὐτοῖς ἐμελλεν εἶρεν ὁ εἰργασμένος, τοῦτο δὲ οὐδὲν ἔδει κρύπτειν αὐτόν. ἂ γὰρ μὴ οἶόν τε εἶδεναι τὸν φέροντα, ταῦτ' ἂν τις μά-
54. λῖσα συγγράφας πέμψειεν. ἔπειτα δὲ ὅτι μὲν μακρὸν εἴη πρᾶγμα, τοῦτο μὲν ἂν τις ἀναγκασθεῖν γράφαι τῷ μὴ διαμνημονεύειν τὸν ἀπαγγέλλοντα ὑπὸ πλήθους. τοῦτο δὲ βραχὺ ἦν ἀπαγγεῖλαι ὅτι τέθνηκεν ὁ ἀνὴρ. ἔπειτα ἐνθυμείσθε ὅτι διαφέρων ἦν τὸ γραμματίδιον τῷ βασανισθέντι, διάφορος δ' ὁ ἄνθρωπος τῷ γραμματίῳ. ὁ μὲν γὰρ βασανιζόμενος αὐτὸς ἔφη ἀποκτείναι, τὸ δὲ γραμματίδιον ἀνοιχθὲν ἐμὲ τὸν ἀποκτείν-

§. 52, 4. τι] τ' N. ἐμοὶ add. NAB Bekk. Dobs. 6. ἀπάγειν] ἀπάγων N et pr. A. 8. ἐμαντοῦ] ἐμοῦ ZM.

§. 53, 1. γραμματίδιον] γραμματείδιον et hic et infra Bekk. 4. φέροντος; ὥς τε] φέροντος. τίλος γε δὴ ἔνεκα τὸν ἄνδρα ἀπέκτεινα; οὔτε γὰρ ἔχθρα οὐδεμίαν ἦν (γ' ἦν ZM) ἐμοὶ καὶ ἐκείνῳ (κακείνῳ N.) ὥς τε NABZM. Cf. n. ad §. 57. Pro ὥς τε Reisk. mallebat ὅ γε et postea αὐτὸς pro αὐτοῖς: quod Dobreo quoque placet. 5. τοῦτο] τοῦτω B. σαφές εἰρον αὐτοῖς ἐμελλεν] σαφές ἐμελλεν pr. M. ἐμελλεν om. Z. εἶρεν] εὐρεῖν N. 6. αὐτόν] αὐτιά NABZM. 7. μὴ add. NA Bekk. Dobs. ταῦτ' NA Bekk. Dobs. ταῦτα ceteri. 8. συγγράφας πέμψειεν NAB Bekk. Dobs. συγγράψειεν ceteri.

§. 54, 2. τοῦτο] τοῦτον N. τοῦ pr. A. μὲν add. N. 3. τῷ] τοῦ N. τὸ corr. A. 5. διαφέρων] διάφορον praetulerunt Reisk. et Bekk. in Addend. 6. γραμματίῳ] γραμματείδῳ Bekk. Malim γραμματείδῳ. 8. γραμματίδιον NZM. γραμματείδῳ Bekk. γραμματίδιον ceteri.

ναντα ἐμήννε. καίτοι ποτέρῳ χρὴ πισεῦσαι; τὸ μὲν 55.
 γὰρ πρῶτον οὐχ εὔρον ἐν τῷ πλοίῳ ζητοῦντες τὸ γραμ-
 ματίδιον, ὕσερον δέ. τότε μὲν γὰρ οὐπὼ οὕτως ἐμε-
 μηχάνητο αὐτοῖς· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος ὁ πρότερος
 βασανισθεὶς οὐδὲν ἔλεγε κατ' ἐμοῦ, τότε εἰσβάλλουσιν
 εἰς τὸ πλοῖον τὸ γραμματίδιον, ἵνα ταύτην ἔχοιεν ἐμοὶ
 τὴν αἰτίαν ἐπιφέρειν· ἐπειδὴ δ' ἀνεγνώσθη τὸ γραμ- 56.
 ματίδιον καὶ ὁ ὕσερος βασανιζόμενος οὐ συνεφέρετο
 τῷ γραμματιδίῳ, οὐκ ἐθ' οἷόν τ' ἦν ἀφανίσαι τὰ ἀνα-
 γνωσθέντα. εἰ γὰρ ἡγήσαντο τὸν ἄνδρα πείσειν ἀπὸ
 πρώτης καταφεύδεσθαι μου, οὐκ ἂν ποτ' ἐμηχάνησαντο
 τὰ ἐν τῷ γραμματιδίῳ. καὶ μοι μάρτυρας τούτων κάλει.

MARTYPES.

Τίτος γε δὴ ἔνεκα τὸν ἄνδρα ἀπέκτεινα; οὐδὲ γὰρ 57.
 ἐχθρα οὐδεμία ἦν ἐμοὶ κακείνῳ. λέγειν δὲ τολμῶσιν
 ὥς ἐγὼ χάριτι τὸν ἄνδρα ἔκτεινα. καὶ τίς πώποτε χα-
 ριζόμενος ἑτέρῳ τοῦτο εἰργάσατο; οἶμαι μὲν γὰρ οὐδένα,
 ἀλλὰ δεῖ μεγάλην τὴν ἐχθραν ὑπάρχειν τῷ τοῦτο μέλ-
 λοντι ποιῆσειν καὶ τὴν πρόνοιαν ἐκ πολλῶν φανερὰν
 εἶναι ἐπιβουλευομένην. ἐμοὶ δὲ κακείνῳ οὐκ ἦν ἐχθρα

§. 54, 9. ἐμήννε NAM Dobs. ἐμήννεν ceteri.

§. 55, 1. πισεῦσαι;] πισεύειν; ZM. 3. οὕτως] οὕτω N. 4. πρότερος N. πρότερον vulg. Cf. §. 56. ὁ ὕσερος βασανιζόμενος. 6. ἵνα ταύτην — §. sq. 2. συνεφερέτο τὸ γραμματίδιον (pro dat. vulg.) in marg habet M.

§. 56, 1. ἐπειδὴ δ'] ἐπειδὴ δὲ N. ἀνεγνώσθη NA Bekk. Dobs. ἀνεώσθη vulg. 2. συνεφέρετο τῷ γραμματιδίῳ] συνεφερέτο τὸ γραμματίδιον BZM. συνεπιφέρετο τῷ γρ. Ald. 3. οὐκ ἐθ' οὐκέτι A. οὐκέτι N.

§. 57, 1. Τίτος γε — 2. κακείνῳ] Haec codd. praebent ante vv. ὥς καὶ. §. 53. ubi vid. κακείνῳ dedi cum cod. N pro vulg. καὶ ἐκείνῳ, coll. vers. 7 hujus §. et §. 79. 4. μὲν add. NAB Bekk. Dobs. 6. φανερὰν εἶναι N. εἶναι φανερὰν vulg.

58. οὐδεμία. εἶεν· ἀλλὰ δέισας περὶ ἑμαντοῦ μὴ αὐτὸς παρ' ἐκεῖνου τοῦτο πάθοιμι; καὶ γὰρ ἂν τῶν τοιούτων ἕνεκά τις ἀναγκασθῇ τοῦτο ἐργάσασθαι. ἀλλ' οὐδέν μοι τοιοῦτον ὑπῆρχτο εἰς αὐτόν. ἀλλὰ χρήματα ἐμελλον λήψεσθαι ἀποκτείνας αὐτόν; ἀλλ' οὐκ ἦν αὐτῷ.
59. ἀλλὰ σοὶ μᾶλλον ἐγὼ τὴν πρόφασιν ταύτην ἔχοιμ' ἂν εἰκότως μετὰ τῆς ἀληθείας ἀναθεῖναι, ὅτι χρημάτων ἕνεκα ζητεῖς ἐμὲ ἀποκτεῖναι, μᾶλλον ἢ σὺ ἐμοὶ ἐκείνον καὶ πολὺν ἂν δικαιότερον ἀλοίης σὺ φόνον ἐμὲ ἀποκτείνας ὑπὸ τῶν ἐμοὶ προσηκόντων, ἢ ἐγὼ ὑπὸ σοῦ καὶ τῶν ἐκείνου ἀναγκαίων. ἐγὼ μὲν γὰρ σοι φανερὰν τὴν πρόνοιαν εἰς ἐμὲ ἀποδείκνυμι, σὺ δέ με ἐν ἀφανεῖ λόγῳ ζητεῖς ἀπολέσαι.
60. Ταῦτα μὲν ὑμῖν λέγω, ὡς αὐτῷ μοι πρόφασιν οὐδεμίαν ἔχει ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα· δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ Ἀνκίνου ἀπολογήσασθαι, ὡς ἔοικεν, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ μόνον, ὡς οὐδ' ἐκείνον εἰκότως αἰτιῶνται. λέγω τοίνυν ὑμῖν ὅτι ταῦτά ὑπῆρχεν αὐτῷ εἰς ἐκείνον ἅπερ ἐμοί· οὔτε γὰρ χρήματα ἦν αὐτῷ ὁπόθεν ἂν ἔλαβεν ἀποκτείνας ἐκείνον, οὔτε κίνδυνος αὐτῷ ὑπῆρχεν οὐδεὶς
61. ὄντινα διέφρεγεν ἀποθανόντος ἐκείνου. τεκμήριον δέ

§. 58, 1. Post οὐδεμία in vulg. exstant haec ἀλλὰ χρήματα — αὐτῷ, quae ego cum Dobreo post 4. ὑπῆρχτο εἰς αὐτόν inserui. εἶεν add. NAB Bekk. Dobs. 3. ἀλλ' ἀλλὰ N.

§. 59, 3. σὺ] σὺν N pr. A ZM. 4. ἀλοίης NA Bekk. Dobs. ἀλλοίης B. ἀλλοιείς ZM. ἀλόγης ceteri. σὺ] τοῦ codd. Bekk. Dobs. σὺ τοῦ ceteri. 7. εἰς ἐμὲ — §. 60, 1. πρόνοιαν (πρόφασιν) in marg. habet M.

§. 60, 1. αὐτῷ NABZM Bekk. Dobs. αὐτὸς ceteri. πρόφασιν NAB Bekk. Dobs. πρόνοιαν ceteri. 2. δεῖ δέ με] δέ om. N. 3. αὐτοῦ] αὐτοῦ BZ vett. edd. quod correxit Steph. 4. οὐδ' ἐκείνον] οὐδὲ τοῦτον ZM. 8. διέφρεγεν NAB Bekk. Dobs. οὐκ ἐφρευγε ceteri. ἀποθανόντος NABZM Bekk. Dobs. μὴ ἀποθανόντος ceteri.

μέγισον ὥς οὐκ ἐβούλετο αὐτὸν ἀπολέσαι· ἐξὸν γὰρ αὐτῷ ἐν ἀγῶνι καὶ κινδύνῳ μεγάλῳ καταστήσαντι μετὰ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων ἀπολέσαι ἐκείνον, εἴπερ προωφείλετο αὐτῷ κακόν, καὶ τό τε ἴδιον τὸ αὐτοῦ διαπράξασθαι καὶ τῇ πόλει τῇ ὑμετέρᾳ χάριν καταθεσθαι, εἰ ἐπέδειξεν ἀδικοῦντα ἐκείνον, οὐκ ἠξίωσεν ἀλλ' οὐδ' ἦλθεν ἐπὶ τοῦτον. καίτοι καλλίων γε ἦν ὁ κίνδυνος αὐτῷ.

MARTYPEΣ.

Ἀλλὰ γὰρ ἐνταῦθα μὲν ἀρῆκεν αὐτόν· οὐ γὰρ 62.
 ἔδει κινδυνεύειν αὐτὸν περὶ τε αὐτοῦ καὶ περὶ ἐμοῦ·
 ἐνταῦθα δ' ἐπεβούλευεν ἐν ᾧ γνωσθεῖς ἂν ἀπεξέρει
 μὲν ἐμὲ τῆς πατρίδος, ἀπεξέρει δὲ αὐτὸν ἱερῶν καὶ
 ὁσίων καὶ τῶν ἄλλων ἅπερ μέγιστα καὶ περὶ πλείους
 ἐσὶν ἀνθρώποις. ἔπειτα δ' εἰ καὶ ὥς μάλιχα ἐβούλετο
 αὐτὸν ὁ Ἀνκῖνος τεθνάναι — εἴμι γὰρ καὶ ἐπὶ τὸν
 τῶν κατηγορῶν λόγον — οὗ αὐτὸς οὐκ ἠξίου αὐτόχειρ
 γενέσθαι, τοῦτο τὸ ἔργον ἐγὼ ποτ' ἂν ἐπείσθην ἀντ'
 ἐκείνου ποιῆσαι; πότερά ὥς ἐγὼ μὲν ἦν τῷ σώματι 63.
 ἐπιτήδειος διακινδυνεύειν, ἐκείνος δὲ χρήμασι τὸν ἐμὸν
 κίνδυνον ἐκπρίασθαι; οὐ δῆτα· τῷ μὲν γὰρ οὐκ ἦν
 χρήματα ἐμοὶ δὲ ἦν· ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἐναντίον ἐκείνος
 τοῦτο θᾶσσον ἂν ὑπ' ἐμοῦ ἐπείσθῃ κατὰ γε τὸ εἶκος
 ἢ ἐγὼ ὑπὸ τούτου, ἐπεὶ ἐκείνός γ' ἑαυτὸν οὐδ' ὑπερ-
 ἡμερον γενόμενον ἐπὶ μὲν δυνάτος ἦν λύσασθαι,

§. 61, 4. προωφείλετο] προώφειλέ τι Dobree. 6. ὑμετέρᾳ NABZM Bekk. Dobs. ἡμετέρᾳ ceteri. 7. ἐπέδειξεν] ἐπέδειξαν BZM. 8. τοῦτον N. τοῦτο vulg.

§. 62, 1. οὐ γὰρ ABZM Bekk. Dobs. οὐδὲ N. οὐπερ οὐκ ceteri. 2. καὶ περὶ] περὶ add. N. 6. ἐσὶν] εἰσὶ τοῖς ZM. δ' εἰ καὶ ὥς] δὴ καὶ ὅς BM. δὴ καὶ οὐ Z.

§. 63, 4. αὐτὸ τὸ] αὐτὸ τοῦτο N et pr. A. 5. τοῦτο om. ZM.

ἀλλ' οἱ φίλοι αὐτὸν ἐλύσαντο. καὶ μὲν δὴ καὶ τῆς
χρείας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Λυκίνου τοῦτο ὑμῖν μέγιστον
τεκμήριόν ἐστιν ὅτι οὐ σφόδρα ἐχρώμην ἐγὼ Λυκίνῳ
φίλῳ, ὥς πάντα ποιῆσαι ἂν τὰ ἐκείνῳ δοκοῦντα· οὐ
γὰρ δήπου ἐπὶ μὲν μνᾶς οὐκ ἀπέτισα ὑπὲρ αὐτοῦ
δεδεμένον καὶ λυμαινομένου, κίνδυνον δὲ τοσοῦτον ἀρά-
μενος ἄνδρα ἀπέχτεινα δι' ἐκεῖνον.

64. Ὡς μὲν οὖν οὐκ αὐτὸς αἰτιός εἰμι τοῦ πράγματος
οὐδὲ ἐκεῖνος ἀποδέδεικται καθ' ὅσον ἐγὼ δύναμαι μά-
λιστα. τούτῳ δὲ χρώνται πλείεω λόγῳ οἱ κατήγοροι, ὅτι
ἀφανής ἐστιν ὁ ἀνὴρ, καὶ ὑμεῖς ἴσως περὶ τούτου αὐ-
τοῦ ποθεῖτε ἀκοῦσαι. εἰ μὲν οὖν τοῦτο εἰκάξην με
δεῖ, ἐξ ἴσου τοῦτό ἐστι καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοί· οὔτε γὰρ
ὑμεῖς αἴτιοι τοῦ ἔργου ἐσὲ οὔτε ἐγώ· εἰ δὲ δεῖ τοῖς
ἀληθείαι χρησθῆναι, τῶν ἐργασμένων τινὰ ἐρωτῶντων·
65. ἐκεῖνον γὰρ ἄριζα πύθοντο. ἐμοὶ μὲν γὰρ τῷ μὴ
ἐργασμένῳ τοσοῦτον τὸ μακρότατον τῆς ἀποκρίσεως
ἐστιν, ὅτι οὐκ ἐργασμαι· τῷ δὲ ποιήσαντι ῥαδίᾳ ἐστὶν
ἢ ἀπόδειξις καὶ μὴ ἀποδείξαντι εὖ εἰκάσαι. οἱ μὲν
γὰρ πανουργοῦντες ἅμα τε πανουργοῦσι καὶ πρόφασιν
εὐρίσκουσι τοῦ ἀδικήματος· τῷ δὲ μὴ ἐργασμένῳ χα-
λεπὸν περὶ τῶν ἀφανῶν εἰκάξην. οἶμαι δ' ἂν καὶ
ὑμῶν ἕκασον εἴ τίς τινα ἔροιτο ὅτι μὴ τύχοι εἰδώς,

§. 63, 12. ἀπέτισα] ἐπέτισα N. ὑπὲρ Meier. de bon. damn.
p. 28. quod malit etiam Bekk. περὶ vulg., quod defendit Bern-
hardy. Synt. p. 262. 13. λυμαινομένου] λυμαιμένου vett. edd.
Steph. pro καὶ λυμ. κ. δὲ conjec. καὶ λελυμένου κίνδυνον δὴ.

§. 64, 4. αὐτοῦ] αὐτοὶ Reisk. 5. με δεῖ N. δεῖ με vulg.
8. χρῆσθαι] χρῆται pr. M. 9. ἄριζα] ἂν ἄριζα Dobree.

§. 65, 1. μὲν add. NAB Bekk. Dobs. τῷ μὴ ἐργασμένῳ]
τὸ μὴ ἐργασμένον ZM. 2. μακρότατον N, quod conjec. Reisk.
μακρότερον vulg. 4. εὖ NAB Bekk. Dobs. εὖ καὶ ceteri. 6.
ἐργασμένῳ] ἐργασαμένῳ N. Cf. vers. 1. χαλεπὸν] φανερόν pr.
M. 7. καὶ] δὲ ZM.

τοσοῦτον ἂν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ οἶδεν. εἰ δέ τις περαι-
 τέρω κελεύει λέγειν, ἐν πολλῇ ἂν ἔχεσθαι ὑμᾶς ἀπο-
 ρίξω δοκῶ. μὴ τοίνυν ἐμοὶ νείμητε τὸ ἄπορον τοῦτο 66.
 ἐν ᾧ μὴδ' ἂν αὐτοὶ εὐπορεῖτε· μὴδ' ἂν εὖ εἰκάξω, ἐν
 τούτῳ μοι ἀξιοῦτε τὴν ἀπόφευξιν εἶναι, ἀλλ' ἐξαρκείτω
 μοι ἐμμαντὸν ἀναίτιον ἀποδείξαι τοῦ πράγματος. ἐν
 τούτῳ οὖν ἀναίτιός εἰμι, οὐκ ἂν μὴ ἐξεύρω ὅτῳ τρόπῳ
 ἀφανῆς ἔστιν [ἢ ἀπόλωλεν] ἀνὴρ, ἀλλ' εἰ μὴ προσήκει
 μοι μὴδὲν ὥς' ἀποκτεῖναι αὐτόν. ἤδη δ' ἔγωγε καὶ 67.
 πρότερον ἀκοῇ ἐπίσταμαι γεγονὸς τοῦτο μὲν τοὺς ἀπο-
 θανόντας, τοῦτο δὲ τοὺς ἀποκτείναντας οὐκ εὐρεθέν-
 τας· οὐκ οὖν ἂν καλῶς ἔχοι, εἰ τούτων δέοι τὰς αἰτίας
 ὑποσχεῖν τοὺς συγγενομένους. πολλοὶ δὲ γ' ἤδη σχόν-
 τες ἑτέρων πραγμάτων αἰτίας, πρὶν τὸ σαφές αὐτῶν
 γνωσθῆναι προαπώλοντο. αὐτίκα Ἐφιάλτην τὸν ὑμέ- 68.
 τερον πολίτην οὐδέπω νῦν εὐρηγται οἱ ἀποκτείναντες·
 εἰ οὖν τις ἡξίου τοὺς συνόντας ἐκείνῳ εἰκάξειν οἴτι-
 νες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες Ἐφιάλτην, εἰ δὲ μή, ἐνό-
 χους εἶναι τῷ φόνῳ, οὐκ ἂν καλῶς εἶχε τοῖς συν-
 οῦσιν. ἔπειτα οἱ γε Ἐφιάλτην ἀποκτείναντες οὐκ
 ἐξήτησαν τὸν νεκρὸν ἀφανίσαι οὐδ' ἐν τούτῳ κινδυ-
 νεῦειν μὴνῦσαι τὸ πρᾶγμα, ὥσπερ οἶδε φασὶν ἐμὲ τῆς

§. 65, 9. εἰπεῖν] εἶπεν pr. A. εἰ δέ τις] εἰ δέ τι καὶ conj.
 Reisk. εἰ δ' ἔτι Dobree. 10. κελεύει] κελεύοι Reisk. Bekk. ἔχε-
 σθαι ὑμᾶς N. ὑμᾶς ἔχεσθαι AB Bekk. Dobs. ὑμᾶς ἔδεσθαι ceteri.

§. 66, 2. εὐπορεῖτε B Bekk. Dobs. (Cf. εὐπόρου, omisso
 augmento, ap. Platon. Symp. p. 219. D. Buttm. gr. ampl. I.
 p. 241. Matth. gr. ampl. p. 386. ed. III.) εὐπορεῖτε an εὐποροῖτε
 habeat A, non liquet. εὐπορεῖτε ceteri. μὴδ' ἂν ABZM Bekk.
 Dobs. μὴδὲ ἂν N. μὴ δὲ ἂν Ald. μὴδὲ ἂν ceteri. 3. ἀξιοῦτε]
 ἀξιοῦται pr. A. 5. μὴ uncis seclussit Reisk. μὲν conjec. Steph.
 6. ἢ ἀπόλωλεν] Haec pro glossa habeo. μὴ om. ZM. προσ-
 ἔκει] προσήκει N.

§. 67, 4. τούτων] τοῦτῳ BZ. vett. edd.

- μὲν ἐπιβουλῆς οὐδένα κοινωνὸν ποιήσασθαι τοῦ θα-
 69. νάτου, τῆς δ' ἀναιρέσεως. τοῦτο δ' ἐντὸς οὐ πολλοῦ
 χρόνου παῖς ἐξήτησεν οὐδὲ δώδεκα ἔτη γεγονὼς τὸν
 δεσπότην ἀποκτεῖναι· καὶ εἰ μὴ φοβηθεῖς, ὡς ἀνεβό-
 ησεν, ἐγκαταλιπὼν τὴν μάχαιραν ἐν τῇ σφραγῇ ᾗχετο
 φεύγων ἀλλ' ἐτόλμησε μείναι, ἀπώλοντ' ἂν οἱ ἐνδον
 ὄντες ἅπαντες· οὐδείς γὰρ ἂν ᾔετο τὸν παῖδα τολ-
 μῆσαι ποτε τοῦτο· νῦν δὲ συλληφθεὶς αὐτὸς ὕπερον
 κατεῖπεν αὐτοῦ. τοῦτο δὲ περὶ χρημάτων αἰτίαν ποτὲ
 σχόντες οὐκ οὔσαν, ὥσπερ ἐγὼ νῦν, οἱ Ἑλληνοτα-
 μίαι οἱ ὑμετέροι, ἐκεῖνοι μὲν ἅπαντες ἀπέθανον ὀργῇ
 μᾶλλον ἢ γνώμῃ πλήν ἐνός, τὸ δὲ πρᾶγμα ὕπερον κατα-
 70. φανὲς ἐγένετο. τοῦ δ' ἐνός τούτου — Σωσίαν ὀνομά-
 φασιν αὐτῷ εἶναι — κατέγνωστο μὲν ἤδη θάνατος,
 ἐτεθνήκει δὲ οὐπω· καὶ ἐν τούτῳ ἐδηλώθη τῷ τρόπῳ
 ἀπωλώλει τὰ χρήματα, καὶ ὁ ἀνὴρ ἀπήχθη ὑπὸ τοῦ
 δήμου τοῦ ὑμετέρου παραδεδομένος ἤδη τοῖς ἑνδεκα,
 71. οἱ δ' ἄλλοι ἐτέθνασαν οὐδὲν αἵτιοι ὄντες. ταυθ' ὑμῶν
 αὐτῶν ἐγὼ οἶμαι μεμνησθαι τοὺς πρεσβυτέρους, τοὺς
 δὲ νεωτέρους πυνθάνεσθαι ὥσπερ ἐμέ. οὕτως ἀγαθὸν
 ἐστὶ μετὰ τοῦ χρόνου βασανίζειν τὰ πράγματα. καὶ
 τοῦτ' ἴσως ἂν φανερόν γένοιτ' ἂν ὕπερον, καὶ ὅτῳ
 τρόπῳ τέθνηκεν ὁ ἄνθρωπος. μὴ οὖν ὕπερον τοῦτο

§. 69, 4. ἐν add. N. 6. ὄντες add. N. τολμῆσαι ποτε
 τοῦτο N. ποτε τοῦτο τολμῆσαι vulg. 8. αὐτοῦ corr. A Bekk.
 Dobs. αὐτοῦ N et pr. A. ξαντοῦ ceteri. 10. ἅπαντες add. NAB
 Bekk. Dobs. ἀπέθανον] ἀποθανόντες N. 11. πλήν] πρὶν ZM.

§. 70, 3. οὐπω] οὐδέπω ZM. 4. ἀπώλωλει NAB Bekk.
 Dobs. ἀπολώλει ceteri: quam formam defendit Matthiae. gr. ampl.
 I. p. 384. ed. III. Sed conf. Schaefer. Appar. ad Demosth. II.
 p. 84 sq. III. p. 175. ἀπήχθη] ἀνήχθη Dobree.

§. 71, 3. πυνθάνεσθαι] πυνθάνασθαι N. 5. ἴσως ἂν] ἂν
 om. N. καὶ ante ὅτῳ add. ABZM Bekk. Dobs.

γνώτε, ἀναίτιόν με ὄντα ἀπολέσαντες, ἀλλὰ πρότερόν
 γ' εὖ βουλευσασθε καὶ μὴ μετ' ὀργῆς καὶ διαβολῆς,
 ὡς τούτων οὐκ ἂν γένοιτο ἕτεροι πονηρότεροι σύμ-
 βουλοι. οὐ γὰρ ἔστιν ὅτι ὀργιζόμενος ἄνθρωπος ἂν 72.
 γνοίῃ· αὐτὸ γὰρ ᾧ βουλεύεται τὴν γνώμην διαφθείρει
 τοῦ ἀνθρώπου. μέγα τοι ἡμέρα παρ' ἡμέραν γιγνο-
 μένη γνώμην, ᾧ ἄνδρες, ἐξ ὀργῆς μεταστῆσαι καὶ τὴν
 ἀλήθειαν εὐρεῖν τῶν γεγενημένων. εὖ δὲ ἴξε ὅτι ἐλε- 73.
 ηθῆναι ὑγ' ὑμῶν ἄξιός εἰμι μᾶλλον ἢ δίκην δοῦναι·
 δίκην μὲν γὰρ εἰκὸς ἐσι διδόναι τοὺς ἀδικοῦντας, ἐλε-
 εῖσθαι δὲ τοὺς ἀδίκως κινδυνεύοντας. κρεῖσσον δὲ χρὴ
 γίγνεσθαι αἰεὶ τὸ ὑμέτερον δυνάμενον ἐμὲ δικαίως σώ-
 ζειν, ἢ τὸ τῶν ἐχθρῶν βουλόμενον ἀδίκως ἐμὲ ἀπολ-
 λύναι. ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐπισχεῖν ἐσι καὶ τὰ δεινὰ ταῦτα
 ποιῆσαι ἃ οὗτοι κελεύουσιν· ἐν δὲ τῷ παραχρηῖμα οὐκ
 ἔστιν ἀρχὴν ὀρθῶς βουλεύεσθαι.

Δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἀπολογήσασθαι. 74.
 καίτοι γε πολλῷ μᾶλλον εἰκὸς ἦν ἐκείνον ὑπὲρ ἐμοῦ
 ἀπολογήσασθαι πατέρα ὄντα· ὁ μὲν γὰρ πολλῷ πρε-
 σβύτερός ἐσι τῶν ἐμῶν πραγμάτων, ἐγὼ δὲ πολλῷ νεώ-

§. 71, 8. μὴ] μήτε NAB.

§. 72, 1. οὐ γὰρ — 3. τοῦ ἀνθρώπου] Stobaeus Florileg. 20,
 44. Gaisf. οὐκ ἔστιν ὅτι ἂν ὀργιζόμενος ἄνθρωπος εὖ γνοίῃ· αὐτὸ
 γὰρ ὃ βουλεύεται (βούλεται Gesner. marg. et 4 codd. Schowii)
 τὴν γνώμην διαφθείρει τοῦ ἀνθρώπου. ἔστι] ἔστιν vett. edd. 2.
 ᾧ βουλεύεται] ᾧ βουλεύσεται pr. A. οὐ βούλεται ZM. ὃ βουλεύ-
 εται conj. Steph. διαφθείρει] διαφθεῖραι Z. 3. μέγα] μὴ Z.
 τοι N. τι A Bekk. Dobs. τε ceteri. ἡμέρα — γιγνομένη
 auctore Stephano recep. Reisk. Bekk. Dobs. ἡμέραν — γιγνομέ-
 νην ceteri. 4. ἄνδρες] ἀνδρὸς N. μεταστῆσαι conj. Steph., rec.
 Bekk. Dobs. μεταστήσειν ceteri.

§. 73, 4. ἀδίκως NAB Bekk. Dobs. ἀδικοῦντας ZM. μὴ
 ἀδικοῦντας ceteri. δέ] δὴ N. 5. γίγνεσθαι αἰεὶ N. αἰεὶ γίγνε-
 σθαι vulg. 7. ἐν] ἐν ZM. 8. ποιῆσαι] ποιούσιν ZM. 9. ἀρ-
 χήν] ἀρχὴ ἢ NABZM.

- τερος τῶν ἐκείνῳ πεπραγμένων. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τούτου ἀγωνιζόμενον κατεμαρτύρουν ἂ μὴ σαφῶς ἦδειν ἀκοῇ δὲ ἠπιστάμην, δεινὰ ἂν ἔφη πάσχειν ὑπ' ἐμοῦ·
75. νῦν δὲ ἀναγκάζων ἐμὲ ἀπολογεῖσθαι ὦν ἐγὼ πολλῷ νεώτερός εἰμι καὶ λόγῳ οἶδα, ταῦτα οὐ δεινὰ ἡγέται εἰργάσθαι. ὅμως μέντοι καθ' ὅσον ἐγὼ οἶδα οὐ πρόδωσω τὸν πατέρα κακῶς ἀκούοντα ἐν ὑμῖν ἀδίκως. καίτοι τάχ' ἂν σφαλεῖην, ἃ ἐκεῖνος ὀρθῶς ἔργῳ ἔπραξε, ταῦτ' ἐγὼ λόγῳ μὴ ὀρθῶς εἰπών· ὅμως δ' οὖν κενιν-
76. δυνεύεται. πρὶν μὲν γὰρ τὴν ἀπόσασιν τῶν Μιτυληναίων γενέσθαι, ἔργῳ τὴν εὐνοίαν ἐδείκνυε τὴν εἰς ὑμᾶς· ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις ὅλη κακῶς ἐβουλεύσατο ἀποσᾶσα καὶ ἡμαρτε τῆς ὑμετέρας γνώμης, μετὰ τῆς πόλεως ὅλης ἡναγκάσθη συνεξαμαρτεῖν. τὴν μὲν οὖν γνώμην ἔτι καὶ ἐν ἐκείνοις ὅμοιος ἦν εἰς ὑμᾶς, τὴν δ' εὐνοίαν οὐκέτι ἦν ἐπ' ἐκείνῳ τὴν αὐτὴν εἰς ὑμᾶς παρέχειν. οὔτε γὰρ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν εὐρόπως εἶχεν αὐτῷ· ἱκανὰ γὰρ ἦν τὰ ἐνέχυρα ἃ εἶχετο αὐτοῦ, οἷ τε παῖδες καὶ τὰ χρήματα· τοῦτο δ' αὖ μένοντι πρὸς
77. τὴν πόλιν αὐτῷ ἀδυνάτως εἶχεν ἰσχυρίζεσθαι. ἐπεὶ δ' ὑμεῖς τοὺς αἰτίους τούτων ἐκολάσατε, ἐν οἷς οὐκ ἐφαίνετο ὦν ὁ ἐμὸς πατήρ, τοῖς δ' ἄλλοις Μιτυληναίοις ἄδειαν ἐδώκατε οἰκεῖν τὴν σφετέραν αὐτῶν, οὐκ

§. 74, 6. μὴ σαφῶς NAB Bekk. Dobs. μῆδαμῶς ceteri.

§. 75, 5. ἔπραξε N. ἔπραξεν vulg. 6. ταῦτ' NABZM Bekk. Dobs. ταῦτα ceteri. κενινδυνεύεται] καὶ κινδυνεύεται N et pr. A.

§. 76, 2. τὴν εἰς] Articulum add. NAB Bekk. Dobs. 4. ἡμαρτε] ἡμαρται vett. edd. ὑμετέρας] ἀμείνων vel ἀσφαλεστέρας malebat Dobree. 7. δ' εὐνοίαν] δὲ εὐνοίαν N. 8. εὐρόπως NAB Bekk. Dobs. om. ZM. καλῶς ceteri. 9. εἶχετο] εἶχετε Reisk. Cf. Boeckh. Staatshaush. d. Athen. II. p. 412. 10. τοῦτο] τούτῳ conj. Reisk. δ' αὖ NABZM Bekk. Dobs. δ' οὖν ceteri.

ἔσιν ὅτι ὕσερον αὐτῷ ἡμάρτηται [τῷ ἐμῷ πατρὶ], οὐδ' ὅτι οὐ πεποίηται τῶν δεόντων, οὐδ' ἡστίνος λειτουργίας ἡ πόλις ἐνδεής γεγένηται, οὔτε ἡ ὑμετέρα οὔτε ἡ Μιτυληναίων, ἀλλὰ καὶ χορηγίας ἐχορήγει καὶ τέλη κατετίθει. εἰ δ' ἐν Αἰνῷ χωροφιλεῖ, τοῦτο οὐκ ἀπο- 78. ξερῶν γε τῶν εἰς τὴν πόλιν ἑαυτὸν οὐδενὸς οὐδ' ἑτέρας πόλεως πολίτης γεγενημένος, ὥσπερ ἑτέρους ὁρῶ τοὺς μὲν εἰς τὴν ἡπειρον ἰόντας καὶ οἰκοῦντας ἐν τοῖς πολεμίοις τοῖς ὑμέτεροις καὶ δίκας ἀπὸ συμβόλων ὑμῶν δικαζομένους, οὐδὲ φεύγων τὸ πληθὸς τὸ ὑμέτερον, τοῦς δ' οἴους ὑμεῖς μισῶν συκοφάντας. ἃ μὲν οὖν 79. μετὰ τῆς πόλεως ὅλης ἀνάγκη μᾶλλον ἢ γνώμη ἔπραξε, τούτων οὐ δίκαιός ἐστιν ὁ ἐμὸς πατὴρ ἰδίᾳ δίκην διδόναι. ἅπανι γὰρ Μιτυληναίοις ἀείμνητος ἡ τότε ἁμαρτία γεγένηται· ἠλλάξαντο μὲν γὰρ πολλῆς εὐδαιμονίας πολλὴν κακοδαιμονίαν, ἐπεῖδον δὲ τὴν ἑαυτῶν πατρίδα ἀνάστατον γενομένην. ἃ δὲ ἰδίᾳ οὗτοι διαβάλλουσι τὸν ἐμὸν πατέρα μὴ πεῖθεσθε· χρημάτων γὰρ ἔνεκα ἡ πᾶσα παρασκευὴ γεγένηται ἐπ' ἐμοὶ κἀκείνῳ. πολλὰ δ' ἐστὶ τὰ συμβαλλόμενα τοῖς βουλομένοις τῶν ἄλλοτριῶν ἐφίεσθαι. γέρων μὲν ἐκεῖνος ὥς

§. 77, 5. αὐτῷ] αὐτῶν conj. Reisk. τῷ ἐμῷ πατρὶ] Haec deleta vult Dobree. 7. ὑμετέρα NABZM Bekk. Dobs. ἡμετέρα ceteri. 8. ἡ Μιτυληναίων] ἡμῶν τυληναίων Ald. 9. κατετίθει] Cf. Matth. gr. ampl. I. p. 482 ed. III. κατατίθῃσιν N.

§. 78, 1. τοῦτο] ποιεῖ desiderat Reisk. 2. ἑαυτὸν] ἑαυτὸν ἑαυτὸν A. αὐτὸν ZM. 5. καὶ δίκας] Ante haec verba Reisk. inseri vult τοὺς δὲ. 6. ὑμέτερον] ἡμέτερον pr. A. 7. οἴους] οἴους N.

§. 79, 2. ἔπραξε N. ἔπραξεν vulg. 3. ἰδίᾳ NABZM Bekk. Dobs. ἰδίαν ceteri. 4. γὰρ Μιτυληναίοις] γὰρ μι τυληναίοις Ald. 7. γενομένην] γινομένην ZM. 9. ἐπ' ἐμοὶ] ἐπ' ἐμοὶ N. 10. δ' ἐστὶ] δὲ ἐστὶ N. 11. μὲν] Malim μὲν γὰρ. ὥς' ἐμοὶ N Bekk. Dobs. (de codicibus tacet Bekk.) ὥςε μὴ pr. M. ὥςε μοι ceteri edd.

- ἐμοὶ βοηθεῖν, νεώτερος δ' ἐγὼ πολλῷ ἢ ὥςε δύνασθαι
80. ἐμαντῶ τιμωρεῖν ἱκανῶς. ἀλλ' ὑμεῖς βοηθήσατέ μοι καὶ μὴ διδάσκετε τοὺς συκοφάντας μεῖζον ὑμῶν αὐτῶν δύνασθαι. ἐὰν μὲν γὰρ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς ἂ βουλονται πράσσωσι, δεδευγμένον ἔσαι τούτους μὲν πείθειν τὸ δ' ὑμέτερον πλήθος φεύγειν· ἐὰν δὲ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς πονηροὶ μὲν αὐτοὶ δοκῶσιν εἶναι, πλεον δ' αὐτοῖς μηδὲν γένηται, ὑμετέρα ἢ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις ἔσαι, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔχει. ὑμεῖς οὖν ἐμοὶ τε βοηθεῖτε καὶ τῷ δικαίῳ.
81. "Ὅσα μὲν οὖν ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων τεκμηρίων καὶ μαρτυριῶν οἶά τε ἦν ἀποδειχθῆναι ἀκηκόατε· χορὴ δὲ καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν θεῶν σημείοις γενομένοις εἰς τὰ τοιαῦτα οὐχ ἥμισυ τεκμηραμένους ψηφίζεσθαι. καὶ γὰρ τὰ τῆς πόλεως κοινὰ τούτοις μάλις πιεσύνοντες ἀσφαλῶς διαπράσσεσθε, τοῦτο μὲν τὰ εἰς τοὺς κινδύνους
82. ἤκοντα, τοῦτο δὲ [εἰς] τὰ ἔξω τῶν κινδύνων. χορὴ δὲ καὶ εἰς τὰ ἴδια ταῦτα μέγισα καὶ πιστότατα ἡγεῖσθαι. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἐπίσασθαι ὅτι πολλοὶ ἤδη ἀνθρωποὶ μὴ καθαροὶ χεῖρας ἢ ἄλλο τι μίasma ἔχοντες συνεισβάντες εἰς τὸ πλοῖον συναπώλεσαν μετὰ τῆς αὐτῶν ψυχῆς τοὺς ὁσίως διακειμένους τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς· τοῦτο δὲ ἤδη ἐτέρους ἀπολομένους μὲν οὐ, κινδυνεύ-

§. 80, 2. διδάσκετε] διδάσκεσθε Z. διδάσκεσθε M. 3. γὰρ add. NAB Bekk. Dobs. βούλονται] βούλωνται ZM. 4. πείθειν NAB Bekk. Dobs. μὴ πείθειν ceteri. 7. ὑμετέρα] ἡμετέρα M. 8. τε om. ZM.

§. 81, 3. τοῖς ἀπὸ] τοῖς ἰσὺ ἀπὸ A. 4. οὐχ ἥμισυ] Reiskius desiderat πιστοῖς. 7. εἰς] Praepositionem male repetitam cum Bekkero seclusi.

§. 82, 5. τὸ πλοῖον] Articulum deletum vult Dobree. αὐτῶν] αὐτῶν N. 6. τοὺς] καὶ τοὺς suspic. Reisk. 7. ἀπολομένους] ἀπολουμένους pr. A.

σαντας δὲ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους διὰ τοὺς τοιούτους
ἀνθρώπους· τοῦτο δὲ ἱεροῖς παρασάντες πολλοὶ δὴ
καταφανεῖς ἐγένοντο οὐχ ὅσοι ὄντες καὶ διακωλύοντες
τὰ ἱερὰ μὴ γίγνεσθαι τὰ νομιζόμενα. ἐμοὶ τοίνυν ἐν 83.
πᾶσι τούτοις τὰ ἐναντία ἐγένετο. τοῦτο μὲν γὰρ ὅσοις
συνέπλευσα καλλίσοις ἐχρήσαντο πλοῖς, τοῦτο δὲ ὅπου
ἱεροῖς παρέσθην οὐκ ἔξιν ὅπου οὐχὶ κάλλιψα τὰ ἱερὰ ἐγέ-
νετο. ἃ ἐγὼ ἀξιῶ μεγάλα μοι τεκμήρια εἶναι τῆς αἰ-
τίας, ὅτι οὐκ ἀληθῆ μου οὔτοι κατηγοροῦσι
τούτων μάρτυρες.

MARTYPEΣ.

Ἐπίσταμαι δὲ καὶ τάδε, ὧ ἄνδρες δικασαί, ὅτι ἐν 84.
μὲν ἐμοῦ κατεμαρτύρουν οἱ μάρτυρες, ὥς τι ἀνόσιον
γεγένηται ἐμοῦ παρόντος ἐν πλοίῳ ἢ ἐν ἱεροῖς, αὐτοῖς
γε τούτοις ἰσχυροτάτοις ἂν ἐχρῶντο, καὶ πίσειν τῆς αἰ-
τίας ταύτην σαφeszάτην ἀπέθανον, τὰ σημεῖα τὰ ἀπὸ
τῶν θεῶν· νῦν δὲ τῶν τε σημείων ἐναντίων τοῖς τούτων
λόγοις γιγνομένων, τῶν τε μαρτύρων ἃ μὲν ἐγὼ λέγω
μαρτυροῦντων ἀληθῆ εἶναι, ἃ δ' οὔτοι κατηγοροῦσι
ψευδῆ, τοῖς μὲν μαρτυροῦσιν ἀπιστεῖν ὑμᾶς κελεύουσι,
τοῖς δὲ λόγοις οὓς αὐτοὶ λέγουσι πισεύειν ὑμᾶς χρῆναί
φασι. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς ἔργοις τοὺς
λόγους ἐλέγχουσιν, οὔτοι δὲ τοῖς λόγοις τὰ ἔργα ζη-
τοῦσιν ἀπισα καθιστάναι.

§. 82, 9. τοῦτο δὲ] τοῦδε N. 11. γίγνεσθαι NA. γίνεσθαι
vulg.

§. 83, 2. ὅσοις] ὅσοις pr. A. 4. ἐγένετο] ἐγίγνετο ZM.
6. Lacunam Steph. expleri jubet vv. καὶ μοι εἶσι vel καὶ μοι
ἀνάβητε.

§. 84, 2. ὥς τι] ὥς vett. edd. ἀνόσιον] ἀπαίσιον conj.
Dobree. 9. μαρτυροῦσιν NABZM Bekk. Dobs. ἐμοὶ μαρτυροῦ-
σιν ceteri. 12. τὰ ἔργα ζητοῦσιν N. ζητοῦσι τὰ ἔργα vulg.

85. Ὅσα μὲν οὖν ἐκ τῶν κατηγορηθέντων μέμνημαι, ὧ ἄνδρες, ἀπολελόγημαι· οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν ἀποψηφίσασθαι. ταῦτά γὰρ ἐμέ τε σώζει καὶ ὑμῖν νόμιμα καὶ εὖορκα γίνεται. κατὰ γὰρ τοὺς νόμους ὠμόσατε δικάσειν· ἐγὼ δὲ καθ' οὗς μὲν ἀπήχθην οὐκ ἔνοχός εἰμι τοῖς νόμοις, ὧν δ' ἔχω τὴν αἰτίαν ἀγών μοι νόμιμος ὑπολείπεται. εἰ δὲ δύο ἐξ ἑνὸς ἀγῶνος γεγένησθον, οὐκ ἐγὼ αἷτιος ἀλλ' οἱ κατήγοροι. καίτοι οὐ δήπου οἱ μὲν ἐχθιστοὶ οἱ ἐμοὶ δύο ἀγῶνας περὶ ἐμοῦ πεποιήκασιν, ὑμεῖς δὲ οἱ τῶν δικαίων ἴσοι κριταὶ προ-
86. καταγνώσεσθέ μου ἐν τῷδε τῷ λόγῳ τὸν φόνον. μὴ ὑμεῖς γε, ὧ ἄνδρες, ἀλλὰ δότε τι καὶ τῷ χρόνῳ, μεθ' οὗ ὀρθότατα εὐρίσκουσιν οἱ τὴν ἀκρίβειαν ζητοῦντες τῶν πραγμάτων. ἡξίου μὲν γὰρ ἔγωγε περὶ τῶν τοιούτων, ὧ ἄνδρες, εἶναι τὴν δίκην κατὰ τοὺς νόμους, κατὰ μέντοι τὸ δίκαιον ὡς πλειστάκις ἐλέγχεσθαι. τοσούτῳ γὰρ ἄμεινον ἂν ἐγινώσκετο· οἱ γὰρ πολλοὶ ἀγῶνες τῇ μὲν ἀληθείᾳ σύμμιχαχοὶ εἰσι, τῇ δὲ δια-
87. βολῇ πόλεμιώτατοι. φόνου γὰρ δίκη καὶ μὴ ὀρθῶς γνωσθεῖσα ἰσχυρότερον τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς ἐστίν· ἀνάγκη γάρ, ἐὰν ὑμεῖς μου καταψηφίσησθε, καὶ μὴ ὄντα φονέα μηδ' ἔνοχον τῷ ἔργῳ χρῆσθαι τῇ δίκῃ καὶ τῷ νόμῳ· καὶ οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν οὔτε τὴν
- δίκην

§. 85, 2. οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν ἀποψηφίσασθαι] Pro ὑμῶν ἀποψηφίσασθαι Steph. conj. ὑμᾶς ἡμῶν ἀποψηφίσασθαι: pro οἶμαι Dobree scribi vult δέομαι. Particulam καὶ om. N. 3. σώζει NABZM Ald. Bekk. Dobs. σώσει ceteri. 5. οὐκ ἔνοχός] τοιούτοις οὐκ ἔνοχος malebat Reisk. 10. κριταὶ] κριτοὶ A. 11. μου] με N. λόγῳ] fort. χρόνῳ aut ἀγῶνι.

§. 86, 4. τῶν τοιούτων] Articulum om. pr. A. 7. ἄμεινον ἂν N. ἂν ἄμεινον vulg. ἐγινώσκετο] ἐγινώσκετο NA.

§. 87, 1. γάρ] δὲ conj. Reisk. καὶ μὴ] καὶ add. NABZM Bekk. Dobs. 2. ἰσχυρότερον NAM (codicum suorum mentionem non facit Bekk.) Bekk. Dobs. ἰσχυρότερα ceteri.

δίκην τὴν δεδικασμένην παραβαίνειν, πιεύσας αὐτῷ
ὅτι οὐκ ἔνοχός ἐστιν, οὔτε ξυνειδὼς αὐτῷ τοιοῦτον ἔργον
εἰργασμένῳ μὴ οὐ χρῆσθαι τῷ νόμῳ. ἀνάγκη δὲ τῆς
δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθές αὐτοῦ τε τοῦ ἀλη- 88.
θοῦς, ἄλλως τε καὶ ἐὰν μὴ ἢ ὁ τιμωρήσων. αὐτῶν
δὲ τούτων εἴνεκα οἱ τε νόμοι καὶ αἱ διωμοσίαι καὶ τὰ
τόμια καὶ αἱ προῤῥήσεις καὶ τὰλλ' ὅποσα γίνεται
τῶν δικῶν ἔνεκα τοῦ φόνου πολὺ διαφέροντά ἐστιν ἢ
[καὶ] ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα περὶ
ᾧ οἱ κίνδυνοι περὶ πλείους ἐστὶν ὀρθῶς γινώσκεσθαι
ὀρθῶς μὲν γὰρ γνωσθέντα τιμωρία ἐστὶ τῷ ἀδικηθέντι,
φονέα δὲ τὸν μὴ αἰτιον ψηφισθῆναι ἁμαρτία καὶ ἀσέ-
βειά ἐστιν εἰς τε τοὺς θεοὺς καὶ εἰς τοὺς νόμους. καὶ 89.
οὐκ ἴσον ἐστὶ τὸν τε διώκοντα μὴ ὀρθῶς αἰτιάσασθαι
καὶ ἡμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς γινῶναι. ἢ μὲν γὰρ
τούτων αἰτίαισι οὐκ ἔχει τέλος, ἀλλ' ἐν ἡμῖν ἐστὶ καὶ
τῇ δίκῃ. ὅτι δ' ἂν ἡμεῖς ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ μὴ ὀρθῶς
γινώτε, τοῦτο οὐκ ἐστὶν ὅποι ἂν τις ἀνευγκῶν τὴν ἁμαρ-
τίαν ἀπολύσαιτο. πῶς ἂν οὖν ὀρθῶς δικάσατε περὶ 90.
αὐτῶν; εἰ τούτους τε ἐάσετε τὸν νομιζόμενον ὄρχον
διομοσαμένους κατηγορεῖσθαι, καὶ μὲν περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγ-

§. 87, 6. παραβαίνειν] παραβῆναι ZM. 7. οὔτε] οὔτ' οὐ
conj. Reisk. 9. παρὰ] κατὰ ZM.

§. 88, 2. εἴνεκα N. ἔνεκα vulg. Cf. III. β. §. 10. Benso-
ler. ad Isocrat. Areopag. p. 352. 3. τὰλλ' ὅποσα] τὰλλα ὅποσα
Wechel. τὰλλα ὅσα N. 4. διαφέροντά] φέροντά ZM. 5. καὶ se-
clusi coll. VI. §. 6. Confusa sunt interdum ἢ et ἢ καὶ in libris
mss. Cf. Aristot. Ethic. Nic. V, 4. p. 1130. 2, 2. Bekk. 6. ὀρθῶς
γινώσκεσθαι om. BZM. Pro γινώσκεσθαι in N est γινώσκεσθαι.

§. 89, 2. ἴσον ἐστὶ] ἴσόν ἐστι A Ald. ἴσόν ἐστι Wechel. τε]
γε ZM. αἰτιάσασθαι NAB Bekk. Dobs. αἰτιάσθαι ceteri.

§. 90, 1. δικάσατε Bekk. δικάσητε ceteri. Coniunctivum
sublata ἂν particula ferri posse credit Dobree: sed coniunctivo
deliberativo hic non est locus.

- ματος ἀπολογήσασθαι. πῶς δὲ ἐάσετε; ἐὰν νυνὶ ἀποψηφίσῃσθε μου. διαφεύγω γὰρ οὐδ' οὕτω τὰς ὑμετέρας γνώμας, ἀλλ' ὑμεῖς ἔσεσθε οἱ κακῇ περὶ ἐμοῦ διαψηφισόμενοι. καὶ ἀποψηφισαμένοις μὲν ὑμῖν ἐμοῦ νῦν ἔξεσι τότε χρῆσθαι ὅτι δὴ βούλεσθε, ἀπολέσασιν.
91. δὲ οὐδὲ βουλευσασθαι ἔτι περὶ ἐμοῦ ἐγχωρεῖ. καὶ μὴν εἰ δέοι ἀμαρτεῖν ἐπὶ τῷ, ἀδίκως ἀπολῦσαι ὁσιώτερον ἂν εἴη τοῦ μὴ δικαίως ἀπολέσαι· τὸ μὲν γὰρ ἀμάρτημα μόνον ἐστὶ, τὸ δὲ ἕτερον καὶ ἀσέβημα. ἐν ᾧ χρὴ πολλὴν πρόνοιαν ἔχειν, μέλλοντας ἀνήκεσον ἔργον ἐργάζεσθαι. ἐν μὲν γὰρ ἀκεσῶ πράγματι καὶ ὀργῇ χρησαμένους καὶ διαβολῇ πειδομένους ἔλαττον ἔστιν ἔξαμαρτεῖν· μεταγνοὺς γὰρ ἔτι ἂν ὀρθῶς βουλευσαίτο· ἐν δὲ τοῖς ἀνηκέστοις πλέον βλάβος τὸ μετανοεῖν καὶ γινῶναι ἐξημαρτηκότητας. ἥδη δὲ τισιν ὑμῶν καὶ μετεμέλησεν ἀπολωλεκόσι. καίτοι οὕπω ὑμῖν τοῖς ἔξαπατηθεῖσι μετεμέλησεν, εἰ καὶ πάννυ τι χρὴ τοὺς γε ἐξ-

§. 90, 6. κακῇ] κακοὶ NABZM. 7. ἀποψηφισαμένοις] ψηφισαμένοις ABZM. φεισαμένοις N. Cf. var. script. III. β. §. 11. 8. τότε] τοῦτο ZM. ὅτι δὴ BZ Bekk. Dobs. ὅτι ἂ δὴ NAM. ἔτι. ἂ δὲ ceteri. βούλεσθε] βούλεσθαι NA. ἀπολέσασιν δὲ Dobree. Cf. §. 91. ἀπολογήσασθαι NABZM Bekk. Dobs. ψηφισαμένοις ceteri.

§. 91, 2. Recedit hujus loci conformatio ab ea quam Stobaeus praebet Florileg. 46, 19. Gaisf. εἰ δέοι τι ἀμαρτεῖν τὸ ἀδίκως ἀπολῦσαι ὁσιώτερον τοῦ ἀδίκως ἀπολέσαι. Τὸ μὲν γὰρ ἀμάρτημα ἐστὶ· τὸ δὲ ἀδίκως ἀποκτεῖναι ἀσέβημα. ἐπὶ τῷ N. Bekk. Dobs. ἐπὶ τῷ ABZM. ἐπὶ τῷ δικαίῳ ceteri. Malim τι, τὸ. 3. ἂν εἴη Dobree. ἂν ἢ vulg. τοῦ] τὸ NABZM. ἀμάρτημα μόνον N. μόνον om. ZM. μόνον ἀμάρτημα vulg. 5. ἀνήκεσον conj. Steph., recep. Reisk. Bekk. Dobs. ἀνηκέστον ceteri. 6. ἀκεσῶ auctore Stephano exhibuerunt Reisk. Bekk. Dobs. pro vulg. ἐκείῳ. 7. ἔλαττον ἔστιν] ἔλαττόν ἔστιν vett. edd. 11. ἀπολωλεκόσι] ἀπολελωκόσι N. τοῖς] Articulum abesse malebat Reisk. Aut articulum aut pronomen quod praecedit deleri, aut pro ὑμῶν scribi ὑμῶν jubet Dobree. 12. τι] τοι NABZM.

απατῶντας ἀπολωλέναι. ἔπειτα δὲ τὰ μὲν ἀκούσια τῶν 92. ἀμαρτημάτων ἔχει συγγνώμην, τὰ δὲ ἐκούσια οὐκ ἔχει. τὸ μὲν γὰρ ἀκούσιον ἀμάρτημα, ὃ ἄνδρες, τῆς τύχης ἐστὶ, τὸ δὲ ἐκούσιον τῆς γνώμης. ἐκούσιον δὲ πῶς ἂν εἴη μᾶλλον ἢ εἴ τις ὦν βουλὴν ποιοῖτο ταῦτα παρα-
 χρῆμα ἐξεργάζοιτο; καὶ μὴν τὴν ἴσην γε δύναμιν ἔχει, ὅστις τε ἂν τῇ χειρὶ ἀποκτείνῃ ἀδίκως καὶ ὅστις τῇ ψήφῳ. εὖ δ' ἔξε ὅτι οὐκ ἂν ποτ' ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, εἰ τι 93. ξυνήδειν ἑμαυτῷ τοιοῦτον· νῦν δὲ πιεζύων τῷ δικαίῳ οὗ πλεονος οὐδέν ἐστιν ἄξιον ἀνδρὶ συναγωνίζεσθαι μηδὲν αὐτῷ συνειδῶτι ἀνόσιον ἐργασμένῳ μήτ' εἰς τοὺς θεοὺς ἡσεβηκότι — ἐν γὰρ τῷ τοιούτῳ ἤδη καὶ τὸ σῶμα ἀπειρηκὸς ἡ ψυχὴ συνεξέσωσεν ἐθέλουσα ταλαι-
 πωρεῖν διὰ τὸ μὴ ξυνειδέναι ἑαυτῇ. τῷ δὲ ξυνειδῶτι τοῦτο αὐτὸ πρῶτον πολέμιόν ἐστιν· ἔτι γὰρ καὶ τοῦ σώματος ἰσχύοντος ἡ ψυχὴ προαπολείπει ἡγουμένη τὴν τιμωρίαν οἱ ἥκειν ταύτην τῶν ἀσεβημάτων· ἐγὼ δ' ἑμαυτῷ τοιοῦτον οὐδέν ξυνειδῶς ἤκω εἰς ὑμᾶς. τὸ δὲ 94. τοὺς κατηγοροὺς διαβάλλειν οὐδέν ἐστι θαναταξόν. τούτων γὰρ ἔργον τοῦτο, ὑμῶν δὲ τὸ μὴ πείθεσθαι τὰ

§. 91, 13. ἀπολωλέναι N. ἀπολωλεκέναι vulg.

§. 92, 3. γὰρ om. N. 4. γνώμης] ἐστὶ add. N. 6. ἐξεργάζοιτο N. ἐργάζοιτο vulg. Cf. Xenoph. Cyrop. 5, 5, 12.

§. 93, 1. εἰς — ξυνήδειν om. ZM. 2. πιεζύων] πιεζεύω conj. Steph. 3. οὗ — 11. ξυνειδῶς] Haec parenthesis signis inclusit Reisk. ἐστὶν] ἐστὶ N. 4. αὐτῷ] αὐτῷ AM. ἐργασμένῳ] ἐργασμένον ABZM. τοὺς θεοὺς] Articulum add. NAB Bekk. Dobs. 6. συνεξέσωσεν] συνεξέσωσεν N. 9. προαπολείπει] προεπιλείπει conj. Reisk. Aut τὴν ab hoc loco alienum, aut pro ταύτην scribendum τὴν. 10. ἀσεβημάτων Bekk. Dobs. et sic N. ἀσεβηκότων ABZM. ἡσεβημένων conj. Reisk. ἡσεβηκότων ceteri.

§. 94, 1. τὸ δὲ] τῷ NABZM. 3. ἔργον] ἔργῳ AB. τὰ μὴ δίκαια NAB Bekk. Dobs. παρὰ τὰ δίκαια conj. Steph. τὰ δίκαια ceteri.

μη δίκαια. τοῦτο μὲν γὰρ ἐμοὶ πειθομένοις ὑμῖν με-
ταμειλῆσαι ἔστι, καὶ τούτου φάρμακον τὸ αὐθις κολά-
σαι, τοῦ δὲ τούτοις πειθομένους ἐξεργάσασθαι ἃ οὐ-
τοι βούλονται οὐκ ἔστιν ἴασις. οὐδὲ χρόνος πολὺς ὁ
διαφέρων, ἐν ᾧ ταῦτα νομίμως πράξεθ' ἃ νῦν ὑμᾶς
παρανόμως πείθουσιν οἱ κατήγοροι ψηφίσασθαι. οὐ-
τοι τῶν ἐπειγομένων ἐστὶ τὰ πράγματα ἀλλὰ τῶν εὖ
βουλευομένων. νῦν μὲν οὖν γνωρίζαι γίνεσθε τῆς
δίκης, τότε δὲ δικασαὶ τῶν μαρτύρων, νῦν μὲν δοξα-
95. ζαί, τότε δὲ κριταὶ τῶν ἀληθῶν. ῥᾶξον δὲ τοὶ ἔστιν
ἀνδρὸς περὶ θανάτου φεύγοντος τὰ ψευδῆ καταμαρτυ-
ρῆσαι. ἐὰν γὰρ τὸ παραχοῆμα μόνον πείσωσιν ὥς
ἀποκτείνει, ἅμα τῷ σώματι καὶ ἡ τιμωρία ἀπόλωλεν.
οὔτε γὰρ οἱ φίλοι ἔτι θελήσουσιν ὑπὲρ ἀπολωλότος τι-
μωρεῖν· ἐὰν δὲ καὶ βουλευθῶσι, τί ἔσται πλέον τῷ γε
96. ἀποθανόντι; νῦν μὲν οὖν ἀποψηφίσασθέ μου· ἐν δὲ
τῇ τοῦ φόνου δίκῃ οὗτοί τε τὸν νομιζόμενον ὄρκον

§. 94, 4. ὑμῖν] ἡμῖν A. 5. ἔστι] ἔστιν N. 6. τοῦ δὲ] τοὺς
δὲ Z et vett. edd. 8. πράξεθ'] πράξεσθ' NB. πράσσεσθ' ZM.
πράσσεσθ' Ald. ἃ] ἄν N. 9. οὗτοι NABZM Bekk. Dobs. οὗτοι
ceteri. 11. βουλευομένων] βουλομένων ZM. γίνεσθε M. γίνε-
σθε vulg. γνωρίζαι — τῶν μαρτύρων] Fortasse legendum γνω-
ρίζαι γίνεσθε τῶν μαρτύρων τότε δὲ δικασαὶ τῆς δίκης. 12. νῦν
μὲν] νῦν δὲ ZM.

§. 95, 1. ῥᾶξον Dobree pro vulg. ἀραῖς τῶν. Male inter-
dum a librariis α initio vocabulorum positum esse idem docuit
Adverss. I. 1, p. 172. Jota vero in vetustis libris non subscribi
sed ad latus litterae, ejus proprium est, adscribi solebat. V.
Bast. ep. cr. p. 145. ad Greg. Cor. p. 574. Cf. Xenoph. Cyrop.
3, 3, 54 ubi pro ῥᾶξον in v. l. est ἄριστον. ἀράσιμον Steph. ἀπα-
σιων Scaliger. χρησῶν Valckenar. Diatrib. Eurip. p. 292. C. ἀρα
ἔς' ὃ ἄνδρες οἶον Reisk. ἀράτων malit Dobson. ἀραῖς τῶν libri
mss. et edd. Unus N om. verba ἀραῖς τῶν δὲ τοι. δὲ τοι] δὲ τι
conj. Steph. τοὶ ἔστιν] τοὶ ἔστιν vulg. 6. βουλευθῶσι] βουλευθῶσιν N.

§. 96, 1. ἐμ] ἐὰν N. 2. τοῦ φόνου] τούτου ZM. ὄρκον]
ὄρκον N.

διομοσάμενοι ἐμοῦ κατηγορήσουσι, καὶ ὑμεῖς περὶ ἐμοῦ
κατὰ τοὺς κειμένους νόμους διαγνώσεσθε, καὶ ἐμοὶ οὐ-
δεις λόγος ἔσται ἔτι, ἐάν τι πάσχω, ὡς παρανόμως ἀπω-
λόμην. ταῦτά τοι δέομαι ὑμῶν, οὔτε τὸ ὑμέτερον εὐ-
σεβὲς παρεῖς οὔτε ἐμαυτὸν ἀποσερῶν τὸ δίκαιον· ἐν
δὲ τῷ ἱμετέρῳ ὄρκῳ καὶ ἡ ἐμὴ σωτηρία ἔνεσι. πει-
θόμενοι δὲ τούτων ὅτῳ βούλεσθε ἀποψηφίσασθέ μου.

VI.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΟΡΕΥΤΟΥ.

Υπόθεσις.

Πόσοι μὲν εἰσιν Ἀθήνησι χορηγοί, καὶ τίνος προ-
βάλλονται χάριν, καὶ πόσους τρέφειν ἀναγκάζονται
παῖδας, ἐκ τῶν Δημοσθένους ἀκριβῶς ἔγνωμεν λόγων.
ὁ μὲν τοίνυν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀντιφῶντος τοῦ ῥήτορος
χορηγός τις εἶναι λαχὼν τῆς αὐτοῦ φυλῆς Ἐρεχθίδος 5.
καὶ προσέτι Κεκροπίδος τοὺς χορεύειν μέλλοντας ἐπὶ
τῆς οἰκίας ἔτρεφε παῖδας. τούτων εἰς εὐφωνίας χάριν
ἔπιε φάρμακον καὶ πινὼν τέθνηκεν. ὁ οὖν πατήρ τοῦ

§. 96, 3. κατηγορήσουσι] κατηγορήσωσι N. 5. ἔσται add. AB
Bekk. Dobs. ἔσσι N. ἐάν τι Bekk. ἐάν τε NABZM. ἐάν γε ce-
teri. πάσχω NABM Bekk. Dobs. πάσχων ceteri. παρανόμως
Reisk. παράνομος vulg. ἀπώλωμην NA Bekk. Dobs. ἀπόλωμην
ZM. ἀπόλωμαι ceteri. 7. ἀποσερῶν om. ZM. 8. ὄρκῳ] ὄρκῳ
N. Hanc orationem in cod. N excipiunt verba ὑπὲρ τοῦ Ἡρώδου
φόνου.

Vers. 1. τίνος προβ. χάρι.] τίνος χάρι. προβ. ZM. 4. μὲν
τοίνυν] μέντοι νῦν AM. ἐν om. N. 5. Ἐρεχθίδος] Ἐρεχθίδος
libri mss. et vet. edd. Ἐρεχθίδος auctore Scaligero rescripsit
Reisk. et recep. rec. edd. Cf. §. 11. 13. 7. ἔτρεφε] ἔτρεφε Z.

- τεθνεῶτος παιδὸς κατηγορεῖ τοῦ χορευτοῦ ὡς αὐτοῦ
10. πεποιηκότος τὸν νόνον. ἀπολογεῖται δὲ ὁ χορευτὴς ἀρνούμενος τὸν νόνον. ἡ ξάσις στοχασμός. ἀδήλου τοῦ ἐγκλήματος ὄντος, σημεῖον φανερόν ὁ κατήγορος λαμβάνει τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ χορευτοῦ γυμνάζεσθαι τοὺς παῖδας· ὅπερ ἐξὶν ἀνεύθυνον μὲν πιθανὸν δ' εἰς
15. ὑποψίαν.

Ἦδισον μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀνθρώπων ὄντι μὴ γενέσθαι μηδένα κίνδυνον περὶ τοῦ σώματος, καὶ εὐχόμενος ἂν τις ταῦτα εὕξαιτο· εἰ δ' ἄρα τις καὶ ἀναγκάζοιτο κινδυνεύειν, τοῦτο γοῦν ὑπάρχειν, ὅπερ μέγισον ἐγὼ νομίζω ἐν πράγματι τοιούτῳ, αὐτὸν ἑαυτῷ συνειδέναι μηδὲν ἐξημαρτηκότι, ἀλλ' εἰ τις καὶ συμφορὰ γίγνοιτο, ἄνευ κακότητος καὶ αἰσχύνης γίνεσθαι

2. καὶ τύχῃ μᾶλλον ἢ ἀδικίᾳ. καὶ τοὺς μὲν νόμους οὐ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων πάντες ἂν ἐπαινεσίαν κάλλιστα νόμων κεῖσθαι καὶ ὀσιώτατα. ὑπάρχει μὲν γὰρ αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ὅπερ μέγιστον σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων· ὁ χρόνος γὰρ καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥς' οὐ

Vers. 9. χορευτοῦ] Rescribendum χορηγοῦ: idem vitium tollendum vers. 10. et 13. Quod ipsius prooemiographi an scribarum inscitiae assignari debeat incertum est. 10. ἀπολογεῖται — 11. τὸν νόνον om. N. Argumentum in cod. N sequitur titulus Ἀντιφώντος περὶ τοῦ χορευτοῦ.

§. 1, 1. ὦ om. N. 3. δ' ἄρα] δ' om. NABZM. 4. ὅπερ N. ὁ vulg. sed ἡ Z. 5. τοιούτῳ] τούτῳ Taylor. 7. γίγνοιτο NABZM Bekk. Dobs. γένοιτο ceteri. γίνεσθαι NA Dobs. γίνεσθαι vulg.

§. 2, 2. τῶν τοιούτων] τοιούτων Z. τούτων M. ἐπαινεσίαν] ἐπαινεσίην ABZM Ald. 3. ὑπάρχει] ὑπάρχοι Z. 5. αἰεὶ NABZ Bekk. Dobs. αἰεὶ ceteri.

δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν λόγων τοῦ κατηγοροῦντος τοὺς νόμους μαθεῖν εἰ καλῶς ἔχουσιν ἢ μὴ, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων τοὺς τούτων λόγους εἰ ὀρθῶς ὑμᾶς καὶ νομίμως διδάσκουσιν ἢ οὐ. ὁ μὲν οὖν ἀγὼν ἐμοὶ μέγιστος τῷ κιν- 3. δυνεύοντι καὶ διωκομένῳ· ἵγούμαι μέντοι γε καὶ ὑμῖν τοῖς δικασαῖς περὶ πολλοῦ εἶναι τὰς φονικὰς δίκας ὀρθῶς διαγιγνώσκειν, μάλιχα μὲν τῶν θεῶν ἕνεκα καὶ τοῦ εὐσεβοῦς, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῶν αὐτῶν. ἔσι μὲν γὰρ περὶ τοῦ τοιούτου μία δίκη· αὕτη δὲ μὴ ὀρθῶς καταγνώσθαισα ἰσχυροτέρα ἐστὶ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς. ἀνάγκη γάρ, ἐὰν ὑμεῖς καταψηφίσῃσθε, καὶ 4. μὴ ὄντα φονέα μηδὲ ἔνοχον τῷ ἔργῳ χρῆσασθαι τῇ δίκῃ καὶ νόμῳ εἰργεσθαι πόλεως, ἱερῶν, θυνσιῶν, ἀγώνων, ἅπερ μέγιστα καὶ παλαιότατα τοῖς ἀνθρώποις. τοσαύτην γὰρ ἀνάγκην ὁ νόμος ἔχει ὥς τε καὶ ἂν τις κτείνει τινα ὧν αὐτὸς κρατεῖ καὶ μὴ ἔσιν ὁ τιμωρήσων, τὸ νομιζόμενον καὶ τὸ θεῖον δεδιὼς ἀγνέει τε ἑαυτὸν καὶ ἀφίξεται ὧν εἴρηται ἐν τῷ νόμῳ, ἐλπίζων οὕτως ἂν ἄριστα πράξειν. ἔσι μὲν γὰρ τὰ πλείω τοῖς ἀνθρώ- 5.

§. 2, 8. δεῖ ὑμᾶς N. Vulgo ὑμᾶς ponunt post κατηγοροῦντος. Cf. V. §. 14.

§. 3, 3. δίκας add. NABZM Bekk. Dobs. 4. διαγιγνώσκειν N. διαγιγνώσκειν vulg. 6. τοῦ τοιούτου NA Dobs. τοιούτου vulg. Post τοιούτου vulgo infertur αὐτοῦ quod ejeci ut e male repetitis syllabis extremis vocis τοιούτου natum. Cf. var. scriptur. II. α. §. 9. β. §. 8. Plat. part. I. vol. II. p. 46, 15. ed. Bekk. Pro τοιούτου αὐτοῦ Dobree conj. τοῦτον.

§. 4, 2. μηδὲ] μὴ δὲ AM Ald. μηδ' Bekk. Dobs. 3. νόμῳ NAB Bekk. Dobs. τῷ νόμῳ ceteri. εἰργεσθαι] εἰργεσθαι A Bekk. Dobs. Cf. n. ad III. α. §. 2. ἱερῶν, θυνσιῶν, ἀγώνων] ἱερῶν, ἀγώνων, θυνσιῶν NA. ἀγώνων, ἱερῶν, θυνσιῶν B. θυνσιῶν, ἱερῶν, ἀγώνων vett. edd. Pro θυνσιῶν Dobree conj. ὁσίων. 4. παλαιότατα] τιμωρώτατα Valckenar. Diatr. Eurip. p. 293. 6. αὐτὸς] αὐτὸν vett. edd., correxit Steph. 7. ἀγνέει] ἀγνέσει conj. Reisk. ἑαυτὸν] αὐτὸν N. 9. ἂν — πράξειν] „Vel dele ἂν vel l. πράξαι.“ Dobree.

ποις τοῦ βίου ἐν ταῖς ἐλπίσιν· ἀσεβῶν δὲ καὶ παρα-
βαίνων τὰ εἰς τοὺς θεοὺς καὶ αὐτῆς ἂν τῆς ἐλπίδος,
ὅπερ μέγισόν ἐστι ἀνθρώποις ἀγαθόν, αὐτὸς αὐτὸν
ἀποξεροίη. καὶ οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν οὔτε τὴν δίκην
τὴν δεδικασμένην παραβαίνειν πιεεύσας ὅτι οὐκ ἔνο-
χός ἐστι τῷ ἔργῳ, οὔτ' αὖ συνειδὼς αὐτὸς αὐτῷ ἔργον
εἰργασμένος τοιοῦτον μὴ οὐ χρῆσθαι τῷ νόμῳ· ἀνάγκη
δὲ τῆς τε δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθές αὐτοῦ τε
6. τοῦ ἀληθοῦς, καὶ μὴ ὁ τιμωρήσων ἦ. αὐτῶν δὲ τού-
των ἕνεκα οἱ τε νόμοι καὶ αἱ διωμοσίαι καὶ τὰ τόμια
καὶ αἱ προρρήσεις, καὶ τὰλλ' ὅσα γίνεται τῶν δικῶν
τοῦ φρόνου ἕνεκα, πολὺ διαφέροντά ἐσιν ἢ ἐπὶ τοῖς
ἄλλοις, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα περὶ ὧν οἱ κίνδυνοι
περὶ πλείεον ἐσὶν ὁρθῶς γινώσκεσθαι· ὁρθῶς μὲν γὰρ
γινωσθέντα τιμωρία ἐσὶν ὑπὲρ τοῦ ἀδικηθέντος, φρονεῖ
δὲ τὸν μὴ αἴτιον ψηφισθῆναι ἁμαρτία καὶ εὐσέβεια
εἰς τε τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς νόμους. καὶ οὐκ ἴσον ἐστὶ
τόν τε διώκοντα μὴ ὁρθῶς αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς
δικαζὰς μὴ ὁρθῶς γινῶναι. ἡ μὲν γὰρ τούτου αἰτία-
σις οὐκ ἔχει νῦν τέλος ἀλλ' ἐν ὑμῖν ἐστὶ καὶ τῇ δίκῃ·
ὅτι δ' ἂν ὑμεῖς μὴ ὁρθῶς γινῶτε, τοῦτο οὐκ ἔστιν ὅποι
ἂν ἀνενεγκὼν τις τὴν αἰτίαν ἀπολύσαιτο.

§. 5, 4. μέγισόν ἐστι N. ἐστὶ μέγιστον vulg. ἀνθρώποις ἀγα-
θόν NA Bekk. Dobs. ἀνθρώποις τοῦ βίου ἀγαθόν ceteri. αὐ-
τὸς om. ZM. 5. οὔτε] οὔτ' ἂν N. 6. δεδικασμένην] δεδοκιμα-
σμένην libri mss. et vet. edd. correxit Steph. coll. V. §. 87.
9. δίκης om. ZM. νικᾶσθαι] δικᾶσθαι N.

§. 6, 2. διωμοσίαι] δημόσιαι N. 3. τὰλλ' τὰλλα N. 5.
αὐτὰ τὰ] αὐτὰ ταῦτα NABZM. 6. μὲν γὰρ] γὰρ om. N. 10.
τε] γε ABZM vet. edd. Cf. V. §. 89. αἰτιάσασθαι Bekk. Dobs.
αἰτιάσθαι ceteri. Cf. I. 1. αἰτιάσασθαι — ὁρθῶς om. NABZM.
12. νῦν uncis inclusit Reisk. 13. ὅποι NAB Bekk. Dobs. ὅπη
ceteri. 14. ἂν ἀνενεγκὼν coll. V. §. 89. Reisk. Dobs. ἀνενεγ-
κὼν N Bekk. ἂν ἐνεγκὼν ceteri.

Ἐγὼ δέ, ὧ ἄνδρες, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω 7.
 περὶ τῆς ἀπολογίας ἥνπερ οἱ κατήγοροι περὶ τῆς κα-
 τηγορίας. οὗτοι γὰρ τὴν μὲν δίωξιν εὐσεβείας ἕνεκά
 φρασι ποιεῖσθαι καὶ τοῦ δικαίου, τὴν δὲ κατηγορίαν
 ἅπασαν πεποιήνται διαβολῆς ἕνεκα καὶ ἀπάτης, ὅπερ
 ἀδικιώτατόν ἐστι τῶν ἐν ἀνθρώποις, καὶ οὐκ ἐλέγξαντες
 εἴ τι ἀδικῶ δικαίως με βούλονται τιμωρεῖσθαι, ἀλλὰ
 διαβάλλοντες καὶ εἰ μηδὲν ἀδικῶ ζημιῶσαι καὶ ἐξελά-
 σαι ἐκ τῆς γῆς ταύτης. ἐγὼ δὲ ἀξιῶ πρῶτον μὲν περὶ 8.
 αὐτοῦ τοῦ πράγματος κρίνεσθαι καὶ διηγήσασθαι ἐν
 ὑμῖν τὰ γενόμενα πάντα· ἔπειτα περὶ τῶν ἄλλων ὧν
 οὗτοι κατηγοροῦσιν, ἐὰν ὑμῖν ἡδομένοις [ἦ], βουλή-
 σομαι ἀπολογησάσθαι. ἡγοῦμαι γάρ μοι τιμὴν καὶ
 ὠφέλειαν αὐτὰ οἶσιν, τοῖς δὲ κατηγόροις καὶ τοῖς
 ἐπηρεάζουσιν αἰσχύνῃν· ἐπεὶ τοί γε καὶ δεινόν, ὧ ἄν- 9.
 δρες· ἵνα μὲν ἐξῇν αὐτοῖς, εἴ τι ἡδίκουν ἐγὼ τὴν πό-
 λιν ἢ ἐν χορηγίᾳ ἢ ἐν ἄλλοις τισίν, ἀποφύνασι καὶ
 ἐξελέγξασιν ἄνδρα τε ἐχθρὸν τιμωρήσασθαι καὶ τὴν
 πόλιν ὠφελῆσαι, ἐνταῦθα μὲν οὐδεὶς πώποτε οἷός τε
 ἐγένετο αὐτῶν οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα ἐξελέγξαι ἀδι-

§. 7, 4. ποιῆσθαι NABZM Bekk. Dobs. ποιῆσθαι Ald. πε-
 ποιῆσθαι ceteri. 5. καὶ ἀπάτης] τῆς ἀπάτης ZM. 6. τῶν ἐν]
 Praepositionem om. vett. edd. τῶν ἐν vel τῶν παρ' Stephanus
 quoque conjecerat. 7. εἴ τι Bekk. εἴ γ' ceteri. Cf. §. 9. 10.
 τιμωρεῖσθαι] τιμωρῆσθαι Ald. 8. διαβάλλοντες] διαβαλλόντες Z.

§. 8, 2. κρίνεσθαι] „Num ἀποκρίνεσθαι?“ Reiskius. 4. κατη-
 γοροῦσιν NAB Bekk. Dobs. κατηγορήσουσιν ceteri. ὑμῖν] ἡμῖν
 M. ἦ om. NABZM. 5. μοι om. pr. A.

§. 9, 1. δεινόν] δεινῶν pr. A. 2. ἐξῇν] ἐξῇ ABZM. ἡδί-
 κουν ἐγὼ N. ἐγὼ ἡδίκουν vulg. 3. ἀποφύνασι] φήρασι malebat
 Reisk. 4. ἐξελέγξασιν NAB Bekk. Dobs. ἐλέγξασιν ceteri. τι-
 μωρήσασθαι] τιμωρῆσθαι NABZM. 5. ἐνταῦθα] ἐνταῦτα M.
 ἐνταυθὶ Z. οἷός τε ἐγένετο] εὐρέσθαι ZM. 6. μικρὸν] μικρὸς M.
 μέγα] μέγαν Z. μέγας M. ἐξελέγξαι N. ἐλέγξαι vulg.

κοῦντα τόνδε τὸν ἄνδρα τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· ἐν δὲ τούτῳ τῷ ἀγῶνι φόνου διώκοντες καὶ τοῦ νόμου οὕτως ἔχοντος, εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα κατηγορεῖν, μηχανῶνται ἐπ' ἐμὲ λόγους ψευδεῖς συντιθέντες καὶ διαβάλλοντες τὰ εἰς τὴν πόλιν. καὶ τῇ μὲν πόλει, εἰ μὲν ἀδικεῖται, κατηγορίαν ἀντὶ τιμωρίας ἀπονέμουσιν, αὐτοὶ δὲ ὧς τὴν πόλιν φασὶν ἀδικεῖσθαι τούτου ἰδίᾳ ἀξι-
 10. οὔσι δίκην λαμβάνειν. καίτοι αὗται αἱ κατηγορίαι οὔτε χάριτος ἄξιαι οὔτε πίσεως. οὔτε γὰρ δὴ οὐ ἡ πόλις ἐλάμβανεν ἂν δίκην, εἴ τι ἡδίκητο, ἐνταῦθα τὴν κατηγορίαν ποιεῖται, ὥς τε χάριτος ἄξιον εἶναι τῇ πόλει· οὔτε ὅστις ἄλλα κατηγορεῖ ἢ ἃ διώκει ἐν πράγματι τοιοῦτῳ, πισεῦσαι δήπου αὐτῷ ἀξιώτερόν ἐστιν ἢ ἀπισῆσαι. ἐγὼ δὲ σχεδὸν ἐπίστανται τὴν ὑμέτεραν γνώμην, ὅτι οὐκ ἂν καταψηφίσεσθε οὐτ' ἂν ἀποψηφίσεσθε ἑτέρου τινὸς ἕνεκα μᾶλλον ἢ αὐτοῦ τοῦ πράγματος· ταῦτα γὰρ καὶ ὅσια καὶ δίκαια. ἄρξομαι δὲ ἐντεῦθεν.

11. Ἐπειδὴ χορηγὸς κατεσχάτην εἰς Θαργῆλια καὶ ἔλα-

§. 9, 8. καὶ — 9. ἔχοντος in marg. habet M. 9. μηχανῶν-
 ται] Aut πᾶν ante hoc verbum inseri, aut διαβάλλοντες cum δια-
 βάλλουσι commutari vult Dobree. 13. ὧς] ἐν ᾧ conj. Reisk. τοῦ-
 του ἰδίᾳ ABL Bekk. Dobs. τούτου ἰδίᾳ N. τουτονὶ δὴ MZ. του-
 τονὶ δὴ vulg.

§. 10, 1. καίτοι αὗται] καὶ τοιαῦται ZM. 5. ὅστις] ἃ τις
 Z. Negationem οὐκ, quae exstabat ante ἄλλα, cum Taylora et
 Reiskio delevi: Bekk. uncis inclusit. διώκει] γινώσκει ZM. 8.
 καταψηφίσεσθε — ἀποψηφίσεσθε dedi ducibus N et pr. A, qui
 praebent καταψηφίσεσθε — ἀποψηφίσεσθε: optativum καταψηφί-
 σαισθε — ἀποψηφίσαισθε praelulit Bekk. καταψηφίσεσθε — ἀπο-
 ψηφίσεσθε vulg. οὐτ' ἂν] οὐτ' αὖ malebat Reisk. 9. ἑτέρου
 τινός] ἑτέρου pr. A., om. pr. M. 10. ὅσια καὶ δίκαια N, cui
 verborum collocationi favent III. β. §. 12. δ. §. 10. IV. β. §. 9.
 δ. §. 11. δίκαια καὶ ὅσια vulg. Cf. I. §. 25. III. β. §. 2. γ. §.
 11. IV. β. §. 2.

§. 11, 1. ἔλαχον] ἔλεγχον N.

χον Παντακλέα διδάσκαλον καὶ Κεχροπίδα φυλὴν πρὸς τῇ ἑμαντοῦ, τουτέστι τῇ Ἐρεχθίδι, ἐχορήγουν ὡς ἄριζα ἐδυνάμην καὶ δικαιοτάτα. καὶ πρῶτον μὲν διδασκαλεῖον ἢ ἣν ἐπιτηδειότατον τῆς ἐμῆς οἰκίας κατεσκεύασα, ἐν ᾧ περ καὶ Διονυσίοις ὅτε ἐχορήγουν ἐδίδασκον· ἔπειτα τὸν χορὸν συνέλεξα ὡς ἐδυνάμην ἄριζα, οὔτε ζημιώσας οὐδένα, οὔτε ἐνέχυρα βία φέρων, οὔτ' ἀπεχθάνομενος οὐδενί, ἀλλ' ὥς περ ἂν ἦδισα καὶ ἐπιτηδειότατα ἀμφοτέροισ ἐρίγνετο, ἐγὼ μὲν ἐκέλευον καὶ ἡγούμην, οἱ δ' ἐκόντες καὶ βουλόμενοι ἔπεμπον. ἐπεὶ δὲ ἦκον 12. οἱ παῖδες, πρῶτον μὲν μοι ἀσχολία ἦν παρεῖναι καὶ ἐπιμελεῖσθαι· ἐτύγχανε γάρ μοι πράγματα ὄντα πρὸς Ἀριεῖωνα καὶ Φιλῖνον, ἃ ἐγὼ περὶ πολλοῦ ἐποιούμην, ἐπειδὴ περ εἰσήγγεिला, ὀρθῶς καὶ δικαίως ἀποδείξει τῇ βουλῇ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις. ἐγὼ μὲν οὖν τούτοις προσεῖχον τὸν νοῦν, κατέστησα δὲ ἐπιμελεῖσθαι, εἴ τι δέοι τῷ χορῷ, Φανόστρατον, δημότην μὲν τούτων τῶν διωκόντων, κηδεστὴν δ' ἑμαντοῦ, ᾧ ἐγὼ δέδωκα τὴν θυγατέρα, καὶ ἡξίουν αὐτὸν ἄριζα ἐπιμελεῖσθαι· ἔτι δὲ πρὸς τούτῳ δύο ἄνδρας, τὸν μὲν Ἐρεχθιδ- 13.

§. 11, 2. Παντακλέα] Πεντακλέα Harpocrat. v. διδάσκαλος. 3. Post ἑμαντοῦ litterae duodecim erasae, et tum πρὸς τῇ ἑμαντοῦ in A. τουτέστι τῇ Ἐρεχθίδι] „Auctoris ipsius an scholiastae sint haec quatuor vocabula, in dubio relinquam.“ Reiskius. Pro Ἐρεχθίδι vett. edd. praebent Ἐρεχθίδι, quod Z. quoque tenet. Ἐρεχθίδι M. 4. διδασκαλεῖον] διδασκαλίον N. 5. ἢ ἣν Bekk. Dobs. ἢ NABZM. ἢ ceteri 6. ὅτε add. NABZM Bekk. Dobs. 8. ἐνέχυρα] εἰς ἐνέχυρα ZM. φέρων] ἀφαιρῶν conj. Reisk. 10. ἡγούμην] ἡτούμην Bekk. in Addend.

§. 12, 1. ἐπεὶ NAB Bekk. Dobs. ἐπειδὴ ceteri. 4. Ἀριεῖωνα NAB Bekk. Dobs. Ἀριεῖωνα ceteri. Cf. §. 21. 35. 5. ἐπειδὴ περ εἰσήγγεिला NAB Bekk. Dobs. ἐπειδὴ περ ἡγγεिला ZM. ἐπειδὴ παρήγγεिला ceteri. Cf. §. 35. 8. τουτων] τουτονι Z et corr. M. 10. ἄριζα] ἄξια ZM.

§. 13, 1. ἔτι — 3. ἐπιμελεῖσθαι om. ZM.

- ἴδος Ἀμυνίαν, ὃν αὐτοὶ οἱ φυλέται ἐψηφίσαντο συλλέγειν καὶ ἐπιμελεῖσθαι τῆς φυλῆς ἐκάστοτε, δοκοῦντα χρῆσθον εἶναι, τὸν δ' ἕτερον τῆς Κεκροπίδος, ὃς περ ἐκάστοτε εἶωθε ταύτην τὴν φυλὴν συλλέγειν· ἔτι δὲ τέταρτον Φίλιππον ᾧ προσετέτακτο ὠνεῖσθαι καὶ ἀναλίσκειν εἰ τι φράζοι ὁ διδάσκαλος ἢ ἄλλος τις τούτων, ὅπως ἄριστα χορηγοῦντο οἱ παῖδες καὶ μηδενὸς ἐνδεεῖς εἶεν διὰ τὴν ἐμὴν ἀσχολίαν. καθεισῆκει μὲν ἡ χορηγία οὕτω. καὶ τούτων εἰ τι ψεύδομαι προφάσεως ἕνεκα, ἔξεσι τῷ κατηγορῶν ἐξελέγξαι ἐν τῷ ὑσέρῳ λόγῳ ὅτι ἂν βούληται εἰπεῖν· ἐπεὶ τοι οὕτως ἔχει, ᾧ ἄνδρες· πολλοὶ τῶν περιεσώτων τούτων τὰ μὲν πράγματα ταῦτα πάντα ἀκριβῶς ἐπίσανται, καὶ τοῦ ὀρκωτοῦ ἀκούουσι, καὶ ἐμοὶ προσέχουσι τὸν νοῦν ἅττα ἐγὼ ἀποκρίνομαι, οἷς ἐγὼ ἐβουλόμην ἂν δοκεῖν αὐτός τε εὐορκος εἶναι καὶ ὑμᾶς τάληθ' ἢ λέγων πείσαι ἀποψηφίσασθαι μου.
15. πρῶτον μὲν οὖν ἀποδείξω ὑμῖν ὅτι οὐτ' ἐκέλευσα πιεῖν τὸν παῖδα τὸ φάρμακον οὐτ' ἠνάγκασα οὐτ' ἔδωκα οὔτε παρῆν ὅτ' ἔπιεν. καὶ οὐ τούτου ἕνεκα ταῦτα σφόδρα λέγω, ὥς ἑμαυτὸν ἔξω αἰτίας καταστήσω, ἕτερον δὲ τινα

§. 13, 2. Ἀμυνίαν ὃν] Ἀμυνιανὸν NA. Ἀμυνιανὸν B. 5. εἶωθε] εἶωθεν NA. τέταρτον] τρίτον conj. Steph. 7. εἰ τι NABZ et corr. M Bekk. Dobs. ὅτι ceteri. 8. χορηγοῦντο] χορηγοῦντο Ald. 9. καθεισῆκει NABZM Bekk. Dobs. καθεισῆκει ceteri. Post μὲν Reisk. addi jubet οὖν.

§. 14, 1. ἕνεκα in marg. habet pr. A. 2. ἐξελέγξαι NAB Bekk. Dobs. ἐλέγξαι ceteri. 3. „Dele εἰπεῖν ex ἐπεὶ natum.“ Dobree. ἐπεὶ τοι οὕτως NABZM Bekk. Dobs. ἐπεὶ τοιούτως ceteri. ἔχει] ἔχει ZM. 5. ὀρκωτοῦ] ὀρκωτοῦ N. ὀρκω τοῦ vett. edd. 6. ἀποκρίνομαι] ἀποκρίνομαι conj. Reisk. ἀποκρινόμεναι Dobree. 7. ἐβουλόμην] βουλόμην Dobree.

§. 15, 1. οὐτ' οὔτε N. πιεῖν τὸν παῖδα N. τὸν παῖδα πιεῖν vulg. Cf. §. 17. 2. οὔτε παρῆν ZM Bekk. Dobs. καὶ οὔτε παρῆν ceteri. 3. σφόδρα] οὕτω σφόδρα malebat Reisk.

εἰς αἰτίαν ἀγάγω· οὐ δῆτα ἔγωγε, πλήν γε τῆς τύχης,
ἥπερ, οἶμαι, καὶ ἄλλοις πολλοῖς ἀνθρώπων αἰτία ἐστὶν
ἀποθανεῖν· ἦν οὐτ' ἂν ἐγὼ οὐτ' ἄλλος οὐδεὶς οἶός τ'
ἂν εἴη ἀποσφραῖσαι μὴ οὐ γενέσθαι ἦντινα δεῖ ἐκάστω.

MARTYRES.

Μεμαρτύρηται μὲν οὖν, ὧς ἄνδρες, περὶ τοῦ πράγ- 16.
ματος ἃ ἐγὼ ὑμῖν ὑπεσχόμην· ἐξ αὐτῶν δὲ τούτων
χρὴ σκοπεῖν ἃ τε οὗτοι διωμόσαντο καὶ ἃ ἐγώ, πότε-
ροι ἀληθέστερα καὶ εὐορρότερα. διωμόσαντο δὲ οὗτοι
μὲν ἀποκτεῖναι με Διόδοτον βουλευόμενα τὸν θάνατον,
ἐγὼ δὲ μὴ ἀποκτεῖναι, μήτε χειρὶ ἀράμενος μήτε βου-
λεύσας. αἰτιῶνται δὲ οὗτοι μὲν ἐκ τούτων ὡς οὗτος 17.
κελεύσειε πιεῖν τὸν παῖδα τὸ φάρμακον ἢ ἠνάγκασεν
ἢ ἔδωκεν· ἐγὼ δ' ἐξ αὐτῶν τούτων ὧν αἰτιῶνται οὗτοι
ἀποφανῶ ὅτι οὐκ ἔνοχός εἰμι. οὔτε γὰρ ἐκέλευσα οὐτ'
ἠνάγκασα οὐτ' ἔδωκα· καὶ ἔτι προστίθημι αὐτοῖς ὅτι
οὐ παρεγενόμην πίνοντι. καὶ εἰ φασιν ἀδικεῖν εἰ τις
ἐκέλευσεν, ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ· οὐ γὰρ ἐκέλευσα. καὶ εἰ
φασιν ἀδικεῖν εἰ τις ἠνάγκασεν, ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ· οὐ

§. 15, 5. ἀγάγω] ἀγαγεῖν A. ἀγαγὼν AM. οὐ] ἢ οὐ N.
8. ἀποσφραῖσαι] ἀποσφραῖσαι Dobree.

§. 16, 4. δὲ NAB Bekk. Dobs. μὲν ZM. γὰρ ceteri 5.
ἀποκτεῖναι] κτεῖναι NAB. βουλευόμενα] βουλευόμεναι vett. edd.
τὸν NABZM Bekk. Dobs. αὐτῶ ceteri. 6. ἀποκτεῖναι] ἀποκτε-
ναι με N. ἀράμενος NABZM Ald. Bekk. Dobs. ἐργασάμενον
Valekenar. ad Herodot. VI. 56. et ἐργασάμενος Dobree coll. An-
docid. de myster. §. 95. ἀράμενον ceteri. βουλεύσας NA Bekk.
Dobs. βουλεύσαι ceteri.

§. 17, 3. δ' ἐξ N. δὲ ἐξ vulg. 4. ἀποφανῶ] ἀποφανῶ N.
οὐτ' ἠνάγκασα οὐτ' ἔδωκα Dobree: quem verborum ordinem res
ipsa commendat atque tuentur §. 15. et quae hac ipsa §. infe-
runtur. οὐτ' ἔδωκα οὐτ' ἠνάγκασα vulg. 5. ἐτι] ἐπὶ NABM. 7.
ἐκέλευσεν — 8. εἰ τις add. A Bekk. Dobs.

- γὰρ ἠνάγκασα. καὶ εἰ τὸν δόντα τὸ φάρμακόν φασιν
 18. αἴτιον εἶναι, ἐγὼ οὐκ αἴτιος· οὐ γὰρ ἔδωκα. αἰτιά-
 σασθαι μὲν οὖν καὶ καταφρεύσασθαι ἔξεσι τῷ βουλο-
 μένῳ· αὐτὸς γὰρ ἕκαστος τούτου κρατεῖ· γενέσθαι μέν-
 τοι τὰ μὴ γενόμενα καὶ ἀδικεῖν τὸν μὴ ἀδικοῦντα οὐκ
 ἐν τοῖς τούτων λόγοις ἡγοῦμαι εἶναι, ἀλλ' ἐν τῷ δι-
 καίῳ καὶ ἐν τῷ ἀληθεῖ. ὅποσα μὲν γὰρ λάθρα πράτ-
 τεται καὶ ἐπὶ θανάτῳ βουλευθέντα, ὧν μὴ εἰσι μάρ-
 τυρες, ἀνάγκη περὶ τῶν τοιούτων ἐξ αὐτῶν τῶν λόγων
 τῶν τε τοῦ κατηγοροῦ καὶ τοῦ ἀποκρινομένου τὴν δι-
 ἀγνωσιν ποιεῖσθαι καὶ θηρεύειν καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὑπο-
 νοεῖν τὰ λεγόμενα καὶ εἰκάζοντας μᾶλλον ἢ σάφα εἰ-
 19. δότας ψηφίζεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων· ὅπου δὲ πρῶ-
 τον μὲν αὐτοὶ οἱ κατήγοροι ὁμολογοῦσι μὴ ἐκ προ-
 νοίας μηδ' ἐκ παρασκευῆς γενέσθαι τὸν θάνατον τῷ
 παιδί, ἔπειτα τὰ πραχθέντα φανερώς ἅπαντα πραχθῆ-
 ναι καὶ ἐναντίον μαρτύρων πολλῶν, καὶ ἀνδρῶν καὶ
 παιδῶν, καὶ ἐλευθέρων καὶ δούλων, ἐξ ὧν περ καὶ εἰ
 τίς τι ἡδίκηκε, φανερώτατος ἂν εἴη, καὶ εἰ τις μὴ
 ἀδικοῦντα αἰτιῶτο, μάλιστα ἐξελέγχοιτο.
 20. Ἄξιον δ' ἐνθυμηθῆναι, ὧς ἄνδρες, ἀμφοτέρω καὶ
 τῆς γνώμης τῶν ἀντιδίκων καὶ οἷον τρόπῳ ἔρχονται ἐπὶ
 τὰ πράγματα. ἐξ ἀρχῆς γὰρ οὐδὲν ὁμοίως οὗτοί τε
 21. πρὸς ἐμὲ πρᾶττουσι καὶ ἐγὼ πρὸς τούτους. ἔλεξε μὲν

§. 17, 10. οὐ γὰρ ἔδωκα om. ZM.

§. 18, 3. τούτου NABM Ald. Bekk. Dobs. τοῦτο ceteri.
 (τούτο Steph. Wechel.) 6. καὶ ἐν] ἐν om. N. λάθρα] θανάτῳ
 ZM. 7. ἐπὶ θανάτῳ βουλευθέντα] Haec delenda esse censet
 Dobree. 9. τῶν τε τοῦ NAB Bekk. Dobs. τοῦ τε τοῦ ZM.
 τε om. ceteri.

§. 19, 5. ἐναντίον] ἐναντίον BZ. 7. τίς τι NA Bekk. Dobs.
 τίς τοι ZM. τίς ceteri. ἡδίκηκε NABZM Bekk. Dobs. ἡδίκησε
 ceteri. ἄρ] τ' ἂν N.

γὰρ Φιλοκράτης οὕτως ἀναβὰς εἰς τὴν ἡλιακὴν τὴν
τῶν θεσμοθετῶν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ὁ παῖς ἐξεφέρετο, ὅτι
ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀποκτείναιμι ἐγὼ ἐν τῷ χορῷ φάρμα-
κον ἀναγκάσας πιεῖν. ἐπειδὴ δὲ οὗτος ταῦτ' ἔλεγεν,
ἀναβὰς ἐγὼ εἰς τὸ δικαστήριον τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς
ἔλεξα ὅτι τὸν μὲν νόμον οὐ δίκαιον [οὐ] προκαθισαίη
Φιλοκράτης κατηγορῶν καὶ διαβάλλων εἰς τὸ δικαστή-
ριον, μελλόντων ἔσεσθαι μοι ἀγώνων πρὸς Ἀριζιῶνα
καὶ Φιλῖνον αὐριον καὶ ἔνῃ, ὥνπερ ἔνεκα τοὺς λόγους
τούτους λέγοι· ἃ μέντοι αἰτιῶτο καὶ διαβάλλοι ῥαδίως 22.
ἐξελεγχθήσοιτο ψευδόμενος. εἶεν γὰρ οἱ συνειδότες
πολλοί, καὶ ἐλεύθεροι καὶ δοῦλοι, καὶ νεώτεροι καὶ
πρεσβύτεροι, οἱ σύμπαντες πλείους ἢ πεντήκοντα, οἳ
τούς τε λόγους τοὺς λεχθέντας περὶ τῆς πόσεως τοῦ
φαρμάκου καὶ τὰ πραχθέντα καὶ τὰ λεγόμενα πάντα
ἠπίσαντο. καὶ εἶπόν τε ταῦτα ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ 23.

§. 21, 2. ἡλιακὴν] ἡλιακαὶ Taylor. τὴν τῶν] τῇ τῶν ZM.
3. τῇ om. ZM. 5. πιεῖν] ποιεῖν. Cf. n. ad §. 29. ἐπειδὴ δὲ]
δὲ add. NABZM Bekk. Dobs. ταῦτ'] ταῦτα N. 7. τὸν μὲν νό-
μον — προκαθισαίη. Ita edidi cum cod. N, qui praebet προκαθισαι
η. Ceteri τὸν μὲν νόμον — προκαθίσθαι εἰ. Alterum οὐ ego se-
clusi: atque om. pr. A. Pro δίκαιον οὐ conjecerim δικαίως.
τὸ μὲν ὅλον οὐ δίκαιον οὐδὲ προσῆκον ποιεῖ conj. Reisk. τῶν μὲν
νομῶν οὐ δικαίως προαγορεύει εἰργεσθαι Dobree. ὅτι τῶν μὲν
νομῶν καὶ τοῦ δικαίου οὐ προῖκα εἰργοι με κτλ. J. Bakius p. 219.
9. ἔσεσθαι] ἔσεσθε N. πρὸς] πρὸ N. 10. καὶ ἔνῃ] Sic dedi pro
vulg. τῇ ἔνῃ. Reiskius conjec. καὶ τῇ ἔνῃ. Ceterum pro ἔνῃ,
quod praebent N Bekk. Dobs., in Dobsoni codicibus (nam de
suis Bekkerus tacet) et in vett. edd. exstat ἔνῃ. λόγους] νό-
μους pr. M. 11. λέγοι N. λέγει vulg.

§. 22, 2. εἶεν N. εἰσὶ vulg. 3. καὶ πρεσβύτεροι add. NAB
ZM Bekk. Dobs. Cf. §. 19. 4. οἱ σύμπαντες Articulum inseri
jabet Reiskius. σύμπαντες vulg. 6. καὶ τὰ λεγόμενα] Haec aut
delenda aut in καὶ τὰ γενόμενα mutanda esse contendit Reisk.
7. ἠπίσαντο] Malim ἐπίσανται vel ἐπίσαντο: aut scribendum vers.
2. ἦσαν pro εἶεν.

- προκαλούμην αὐτὸν εὐθὺς τότε καὶ αὐτὶς τῇ ὑσεραίᾳ ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς, καὶ ἵεναι ἐκέλευον λαβόντα μάρτυρας ὁπόσους βούλοιο ἐπὶ τοὺς παραγενομένους, λέγων αὐτῷ ὀνομασθὶ ἕκασον, τούτους ἐρωτᾶν καὶ ἐλέγχειν, τοὺς μὲν ἐλευθέρους ὡς χρή τοὺς ἐλευθέρους, οὐ σφῶν ἕνεκα καὶ τοῦ δικαίου ἐφράζον ἂν τάληθῇ καὶ τὰ γενόμενα, τοὺς δὲ δούλους, εἰ μὲν αὐτῷ ἐρωτῶντι τάληθῇ δοκοῖεν λέγειν, εἰ δὲ μή, ἔτοιμός εἰμι διδόναι βασανίζειν τοὺς τε ἑμαυτοῦ πάντας, καὶ εἰ τινὰς τῶν ἀλλοτριῶν κελεύει, ὡμολόγουν πείσας τὸν δεσπότην πα-
24. ραδῶσειν αὐτῷ βασανίζειν τρόπον ὁποῖον βούλοιο. καὶ ταῦτα ἑμοῦ προκαλουμένου καὶ λέγοντος ἐν τῷ δικαστηρίῳ, οὗ καὶ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ καὶ ἕτεροι ἰδιῶται πολλοὶ μάρτυρες παρῆσαν, οὔτε τότε παραχρῆμα οὔτε ὑσερον ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ οὐδεπώποτε ἠθέλησαν ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο τὸ δίκαιον, εὖ εἰδότες ὅτι οὐκ ἂν τοῦτοις κατ' ἑμοῦ ἔλεγχος ἐγένετο οὗτος ἀλλ' ἑμοὶ κατὰ
25. τούτων ὅτι οὐδὲν δίκαιον οὐδ' ἀλήθες ἡτιῶντο. ἐπί-
 ξασθε δέ, ὦ ἄνδρες, ὅτι αἱ ἀνάγκαι αὗται ἰσχυρόταται καὶ μέγισταί εἰσι τῶν ἐν ἀνθρώποις καὶ ἔλεγχος ἐκ
 τού-

§. 23, 4. παραγενομένους] περιγενομένους ZM. 5. αὐτῷ ὀνομασθὶ] αὐτῶν ὀνομασθὶ auctore Reiskio ded. Bekk. αὐτῷ ὀνόματι libri mss. et edd. ἕκασον, τούτους] ἕκασον τοῦτοις, vet. edd., correxit Steph. καὶ ἐλέγχειν] καὶ add. NABZM Bekk. Dobs. 7. σφῶν] αὐτῶν addi jubet Reisk. τάληθῇ] διδόναι τάληθῇ NA BZM. 9. ἔτοιμός εἰμι N. ἔτοιμος εἶεν pr. A (crasa inter haec duo vocabula una littera). ἔτοιμοι εἶεν BZM. ἔτοιμος εἶην Taylor. Bekk. Dobs. ἔτοιμος εἶναι Dobree. ἔτοιμοι εἴπαι ceteri. Cf. Benseler. ad Isocrat. Areopag. p. 95. de cujus conjectura vid. Commentar. nostr. ad h. l. 10. τοὺς τε — 12. βασανίζειν add. NA Bekk. Dobs. 11. κελεύει NA Bekk. in Addend. κελεύει Bekk. Dobs.

§. 24, 5. τῷ add. NABZM Bekk. Dobs. οὐδεπώποτε NA Bekk. Dobs, οὐδὲ οὐδὲ πώποτε B. οὐδὲ οὐδέποτε M. οὐδέποτε ceteri.

τούτων σαφέστατοι καὶ πιστότατοι περὶ τοῦ δικαίου, ὅπου
 εἶεν μὲν ἐλεύθεροι πολλοὶ οἱ συνειδότες, εἶεν δὲ δοῦ-
 λοι, καὶ ἐξείη μὲν τοὺς ἐλευθέρους ὄρχοις καὶ πίεσιν
 ἀναγκάζειν, ἂ τοῖς ἐλευθέροις μέγισα καὶ περὶ πλείους
 ἐξίν, ἐξείη δὲ τοὺς δούλους ἐτέραις ἀνάγκαις, ὅφ' ὧν
 καὶ ἦν μέλλωσιν ἀποθανεῖσθαι κατειπόντες, ὅμως ἀνα-
 γκάζονται τᾷληθῇ λέγειν· ἡ γὰρ παροῦσα ἀνάγκη ἐκάσφ
 ἰσχυροτέρα ἐστὶ τῆς μελλούσης ἔσεσθαι. εἰς πᾶν τοί- 26.
 νυν ἐγὼ προῦκαλεσάμην τούτους, καὶ ἐξ ὧν γε χρὴ
 ἄνθρωπον ὄντα τᾷληθῇ καὶ τὰ δίκαια πυνθάνεσθαι,
 ἐξῆν αὐτοῖς πυνθάνεσθαι, καὶ πρόφασις οὐδεμία ὑπε-
 λείπετο. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ τὴν αἰτίαν ἔχων καὶ ἀδικῶν,
 ὡς οὗτοί φασιν, ἔτοιμος ἦν αὐτοῖς κατ' ἐμαντοῦ παρῆ-
 χειν ἔλεγχον τὸν δικαιοτάτον· οἱ δ' αἰτιώμενοι καὶ
 φάσκοντες ἀδικεῖσθαι αὐτοὶ ἦσαν οἱ οὐκ ἐθέλοντες
 ἐλέγχειν εἴ τι ἡδικοῦντο. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τούτων προ- 27.
 καλουμένων μὴ ἡθέλησα τοὺς παραγενομένους ἀποφῆ-
 ναι ἢ θεράποντας ἐξαίτοῦσι μὴ ἡθέλον ἐκδιδόναι ἢ
 ἄλλην τινὰ πρόκλησιν ἔφευγον, αὐτὰ ἂν ταῦτα μέγισα
 τεκμήρια κατ' ἐμοῦ ἐποιοῦντο ὅτι ἀληθῆς ἦν ἡ αἰτία·
 ἐπεὶ δ' ἐμοῦ προκαλουμένου οὗτοι ἦσαν οἱ φεύγοντες
 τὸν ἔλεγχον, ἐμοὶ δῆπου δίκαιον κατὰ τούτων τὸ αὐτὸ
 τοῦτο τεκμήριον γενέσθαι ὅτι οὐκ ἀληθῆς ἦν ἡ αἰτία

§. 25, 5. εἶεν μὲν ἐλεύθεροι N. εἶεν ἐλευθέροι μὲν vulg. 6.
 ἐξείη μὲν] ἐξεῖημεν ABZM. 8. ἐξείη δὲ] ἐξεῖημεν δὲ ABZM. 10.
 ἀνάγκη ἐκάσφ NABZM Bekk. Dobs. ἀνάγκη ἐν ἐκάσφ ceteri.

§. 26, 2. ἐγὼ] ἐγὼ ταῦτα NA. ἐγὼ πάντα ZM. γε] σε AB.
 om. ZM. 4. ἐξῆν — πυνθάνεσθαι om. ZM. πρόφασις] προφά-
 σεις M. 8. οἱ οὐκ ἐθέλοντες — §. 27, 1. ἐγὼ τούτων om. Z.

§. 27, 2. ἀποφῆναι] ἀποφῆρασθαι pr. A. 3. ἢ θεράποντας
 Bekk. Dobs. θεράποντας ἢ vulg. sed disjunctivam eo loco nul-
 lus liber habet, A ante θεράποντας litteram unam erasam. 4.
 ἔφευγον] ἔφευγεν N. 5. ἢ om. AB.

28. ἣν αἰτιῶνται κατ' ἐμοῦ. ἐπίσταμαι δὲ καὶ τάδε, ὧ ἄνδρες, ὅτι εἰ μὲν τούτοις ἐμοῦ καταμαρτυροῦν οἱ μάρτυρες οἱ παραγενόμενοι, αὐτοῖς ἂν τούτοις ἰσχυροτάτοις ἐχρῶντο καὶ πῶς ταύτην σαφεστάτην ἀπέφαινον, τοὺς μάρτυρας τοὺς καταμαρτυροῦντας· τῶν αὐτῶν δὲ τούτων μαρτυρούντων ἃ μὲν ἐγὼ λέγω ἀληθῆ εἶναι, ἃ δὲ οὗτοι λέγουσιν οὐκ ἀληθῆ, τοῖς μὲν μάρτυσι τοῖς μαρτυροῦσιν ἀπιστεῖν ὑμᾶς διδάσκουσι, τοῖς δὲ λόγοις οἷς αὐτοὶ λέγουσι πιβεῦν ὑμᾶς φασὶ χρῆναι, οὓς ἐγὼ εἰ ἔλεγον ἄνευ μαρτύρων, ψευδεῖς ἂν κατηγοροῦν εἶναι.
29. καίτοι δεινὸν εἰ οἱ αὐτοὶ μάρτυρες τούτοις μὲν ἂν μαρτυροῦντες πιστοὶ ἦσαν, ἐμοὶ δὲ μαρτυροῦντες ἀπιστοὶ ἔσονται. καὶ εἰ μὲν πάνυ μὴ παραγενέοντο μάρτυρες ἐγὼ δὲ παρειχόμην, ἢ τοὺς παραγενομένους μὴ παρειχόμην· ἑτέρους δὲ τινάς, εἰκότως ἂν οἱ τούτων λόγοι πιστότεροι ἦσαν τῶν ἐμῶν μαρτύρων· ὅπου δὲ μάρτυράς τε ὁμολογοῦσι παραγενέσθαι, καὶ ἐγὼ τοὺς παραγενομένους παρέχομαι εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, καὶ αὐτὸς ἐγὼ καὶ οἱ μάρτυρες ἅπαντες φανεροὶ ἔσμεν λέγοντες ἅπερ νυνὶ πρὸς ὑμᾶς, πόθεν χρῆ, ὧ ἄνδρες, ἢ τὰ ληθῆ πιστὰ ἢ τὰ μὴ ἀληθῆ ἀπίστα ποιεῖν ἄλλο-
30. θεν ἢ ἐκ τῶν τοιούτων; ὅπου μὲν γὰρ λόγῳ τις διδά-

§. 28, 3. ἰσχυροτάτοις] τεκμηρίοις addi jubet Reisk. 6. μαρτυρούντων N et pr. A Bekk. Dobs. καταμαρτυρούντων ceteri. 7. λέγουσιν om. Z. 8. μαρτυροῦσιν] ἐμοὶ μαρτυροῦσιν Reisk. Bekk. οὓς ἐγὼ] Virgulam post ἐγὼ ponit Dobs.

§. 29, 1. μάρτυρες τούτοις μὲν N. μὲν μάρτυρες τούτοις vulg. 2. πιστοὶ] δεινοὶ ZM. 4. ἢ NAB Bekk. Dobs. ἂν ἢ ceteri. παρειχόμην] παρεσχόμην N et A: quamquam hunc codicem παρειχόμην praeferre contendit Dobsonus. Qui videtur errare. παρεσχόμην M Ald. 8. εὐθὺς — ἡμέρας] Haec ante φανεροὶ ἔσμεν collocari jubet Dobree: καὶ εὐθὺς πτλ. conjecerat Reisk. 9. ἅπαντες N. πάντες vulg. 11. ποιεῖν] πτεῖν ZM. Cf. n. ad §. 21.

§. 30, 1. διδάσκου] διδάσκει corr. A B Ald.

σκοι περὶ τῶν πραχθέντων μάρτυρας δὲ μὴ παρέχοιτο, μαρτύρων ἂν τις τοὺς λόγους τούτους ἐνδεεῖς φραῖη εἶναι ὅπου δὲ μάρτυρας μὲν παρέχοιτο τεκμήρια δὲ αὐτοῖς μαρτυροῦσιν ὁμοία μὴ ἀποφαίνοιτο, ταῦτα ἂν τις ἔχοι εἰπεῖν, εἰ βούλοιτο. ἐγὼ τοίνυν τοὺς τε λόγους ὑμῶν 31. εἰκότας ἀποφαίνω, καὶ τοῖς λόγοις τοὺς μάρτυρας ὁμο- λογοῦντας καὶ τοῖς μάρτυσι τὰ ἔργα, καὶ τεκμήρια ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις δύο τὰ μεγίστω καὶ ἰσχυροτάτῳ, τούτους μὲν αὐτοὺς τε ὑπὸ σφῶν αὐ- τῶν ἐξελεγχόμενους καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἐμὲ δὲ ὑπὸ τούτων καὶ ὑπὸ ἐμαντοῦ ἀπολνόμενον· ὅπου γὰρ ἐμοῦ ἐθέ- 32. λοντος ἐλέγχεσθαι περὶ ὧν ἡτιῶντο οὗτοι μὴ ἐθέλον ἐλέγχειν, ἡδίκουν, καὶ ἐμὲ μὲν δῆπου ἀπέλυνον, αὐτοὶ δὲ κατὰ σφῶν αὐτῶν μάρτυρες ἐγένοντο ὅτι οὐδὲν δί- καιον οὐδ' ἀληθὲς ἡτιῶντο. καίτοι εἰ πρὸς τοῖς ἐμαν- τοῦ μάρτυσι τοὺς ἀντιδίκους αὐτοὺς μάρτυρας παρέ- χομαι, ποῦ ἔτι ἐλθόντα δεῖ ἢ πόθεν ἀποδείξαντα τῆς αἰτίας ἀπολελύσθαι;

Ἦγοῦμαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ἀπο- 33. δεδειγμένων, ὧς ἄνδρες, δικαίως ἂν μου ἀποψηφίσα- σθαι ὑμᾶς, καὶ ἐπίσασθαι ἅπαντας ὅτι οὐδὲν μοι προσ- ῆκει τῆς αἰτίας ταύτης. ἵνα δ' ἔτι καὶ ἄμεινον μά- θητε, τούτου ἕνεκα πλείω λέξω, καὶ ἀποδείξω ὑμῶν τοὺς κατηγοροὺς τούτους ἐπιπορκοτάτους ὄντας καὶ ἀσε- βεστάτους ἀνθρώπων καὶ ἀξίους οὐ μόνον ὑπὲρ ἐμοῦ μι-

§. 30, 4. παρέχοιτο — 5. ἀποφαίνοιτο] παρέχοντο — ἀπο- φαίνοντο ABZM. αὐτοῖς Reisk. Bekk. αὐτοῖς vulg. 5. ταῦτα] ταῦτα ABZ.

§. 31, 4. δύο] δύο A.

§. 32, 1. ἐμοῦ ἐθέλοντος ἐλέγχεσθαι N. ἐθέλοντος ἐλέγχεσθαι ἐμοῦ vulg. 2. οὗτοι μὴ — 5. ἡτιῶντο om. N. 3. ἡδίκουν] Hoc Dobreo videtur corruptum. Reiskius desiderat καὶ ἐμὲ καὶ ἐαντιοῖς.

§. 33, 4. μάθητε] πάθητε Z et vett edd.

- σεῖσθαι ἀλλὰ καὶ ὑφ' ὑμῶν πάντων καὶ τῶν ἄλλων
34. πολιτῶν τῆς δίκης ἕνεκα ταυτησί. οὗτοι γὰρ τῇ μὲν
 πρώτῃ ἡμέρᾳ ἣ ἀπέθανεν ὁ παῖς, καὶ τῇ ὑσεραίᾳ ἣ
 προέκειτο, οὐδ' αὐτοὶ ἡξίουν αἰτιᾶσθαι ἐμὲ οὐδ' ἀδι-
 κεῖν ἐν τῷ πράγματι τούτῳ οὐδέν, ἀλλὰ συνῆσαν ἐμοὶ
 καὶ διελέγοντο· τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἣ ἐξεφέρετο ὁ παῖς,
 ταύτῃ δὴ πεπεισμένοι ἦσαν [τινες] ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν
 τῶν ἐμῶν, καὶ παρεσκευάζοντο αἰτιᾶσθαι καὶ προαγο-
 ρεύειν εἰργεσθαι τῶν νομίμων. τίνες οὖν ἦσαν οἱ πεί-
 σαντες αὐτούς; καὶ τίνος ἕνεκα καὶ πρόθυμοι ἐγένοντο
 πείσαι αὐτούς; δεῖ γάρ με καὶ ταῦτα ὑμᾶς διδάξαι.
35. κατηγορήσειν ἔμελλον Ἀριζίωνος καὶ Φιλίνου καὶ Ἀμ-
 πελίνου καὶ τοῦ ὑπογραμματέως τῶν θεσμοθετῶν, μεθ'
 οὐπερ συνέλεπτον, περὶ ὧν εἰσήγγειλα εἰς τὴν βου-
 λήν. καὶ αὐτοῖς ἐκ μὲν τῶν πεπραγμένων οὐδεμία ἦν
 ἐλπίς ἀποφεύξεσθαι — τοιαῦτα ἄρ' ἦν τὰ ἡδικοημένα
 — πείσαντες δὲ τούτους ἀπογράφεσθαι καὶ προαγο-
 ρεύειν ἐμοὶ εἰργεσθαι τῶν νομίμων, ἡγήσαντο ταύτην
 σφίσιν ἔσεσθαι σωτηρίαν καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν πραγ-
 36. μάτων ἀπάντων. ὁ γὰρ νόμος οὕτως ἔχει, ἐπειδάν τις
 ἀπογραφῇ φόνου δίκην εἰργεσθαι τῶν νομίμων· καὶ

§. 34, 2. ὑσεραίᾳ] ὑσέρα N. 6. ταύτῃ] ταὐτὶ ABZM. δὴ
 NAB Bekk. Dobs. δὲ ceteri. τίνες deletum vult Dobree. At-
 que vereor ne hoc vocabulum a scriba illatum sit oculis sequen-
 tia occupante τίνες οὖν ἦσαν. Simile vitium reperitur Lycurg.
 §. 114. — Cf. et §. 37. 8. εἰργεσθαι] εἰργεσθαι AM Ald. Bekk.
 Dobs. Cf. n. ad III. α. §. 2. τίνες] τίνος vett. edd. 9. καὶ
 πρόθυμοι] καὶ displicet Reiskio.

§. 35, 2. θεσμοθετῶν NAB Bekk. Dobs. νομοθετῶν ceteri:
 τοῦ δημοσίου malit Bakius p. 220. 3. συνέλεπτον] καὶ συνέ-
 λεπτον malebat Reisk. εἰσήγγειλα] εἰσήγγειλαν ZM. 4. ἦν ἐλπίς]
 ἦν αὐτοῖς ἐλπίς A. 6. καὶ προαγορεύειν ἐμοὶ εἰργεσθαι τῶν νο-
 μίων. Haec suspecta sunt Dobree. 7. εἰργεσθαι] εἰργεσθαι
 A Bekk. Dobs. Vid. §. praegress.

§. 36, 2. εἰργεσθαι] εἰργεσθαι A Bekk. Dobs. Vid. §. 34.

οὐτ' ἂν ἐγὼ οἷός τ' ἦν ἐπεξελθεῖν εἰργόμενος τῶν νο-
 μίμων, ἐκεῖνοί τε ἐμοῦ τοῦ εἰσαγγείλαντος καὶ ἐπισα-
 μένου τὰ πράγματα μὴ ἐπεξιόντος ῥαδίως ἔμελλον ἀπο-
 φεῦξασθαι καὶ δίκην οὐ δώσειν ὑμῖν ὧν ἡδίκησαν. καὶ
 τοῦτ' οὐκ ἐπ' ἐμοὶ πρῶτον ἐμηχανήσαντο Φιλῖνος καὶ
 οἱ ἕτεροι ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Λυσιζράτῳ πρότερον, ὥς αὐ-
 τοὶ ὑμεῖς ἠκούσατε. καὶ οὗτοι τότε μὲν πρόθυμοι ἦσαν 37.
 ἀπογράφεσθαι με εὐθὺς τῇ ὑσεραίᾳ ἢ ὁ παῖς ἐθάπτε-
 το, πρὶν τὴν οἰκίαν καθᾶραι καὶ τὰ νομιζόμενα ποι-
 ῆσαι, αὐτὴν ταύτην φυλάξαντες τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ ἔμελ-
 λεν ὁ πρῶτος ἐκείνων κριθῆσεσθαι, ὅπως μὴδὲ καθ'
 ἐνὸς αὐτῶν οἷός τε γενοίμην ἐπεξελθεῖν μὴδ' ἐνδεῖξαι
 τῷ δικαστηρίῳ τὰ δικάσματα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ὁ βασι- 38.
 λεὺς τοὺς τε νόμους ἀνέγνω καὶ χρόνον ἀπέδειξεν ὅτι
 οὐκ ἐγχωροίη ἀπογράφασθαι καὶ τὰς κλήσεις καλεῖ-
 σθαι ὅσας ἔδει, καὶ ἐγὼ τοὺς ταῦτα μηχανωμένους
 εἰσάγων εἰς τὸ δικαστήριον εἶλον ἅπαντας, καὶ ἐτιμῆθη
 αὐτοῖς ὧν ὑμεῖς ἐπίστασθε, καὶ οὗτοι ὧν ἕνεκα ἐλάμ-
 βανον χρήματα οὐδὲν αὐτοῖς οἰοί τε ἦσαν ὠφελῆσαι,
 τότε δὴ προσιόντες αὐτῷ τ' ἐμοὶ καὶ τοῖς φίλοις ἐδέ-
 οντο διαλλαγῆναι, καὶ δίκην ἔτοιμοι ἦσαν διδόναι τῶν
 ἡμαρτημένων. καὶ ἐγὼ πεισθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων διηλ- 39.
 λάγην τούτοις ἐν τῇ πόλει ἐναντίον μαρτύρων, οἵπερ

§. 36, 3. εἰργόμενος] εἰργόμενος A Bekk. Dobs. νομίμων]
 νομικῶν Z vett. edd., correxit Steph. 7. τοῦτ'] τοῦτο N.

§. 37, 1. τότε μὲν πρόθυμοι N. μὲν πρόθυμοι τότε vulg.
 2. εὐθὺς τῇ ὑσεραίᾳ ἢ] εὐθὺς πρὶν vel εὐθὺς τῇ ἡμέρᾳ ἢ malebat
 Dobree. 3. καθᾶραι] καθαρὰν ZM. καθάραι Ald. 6. οἷός τε]
 οἷός τε με vett. edd. οἷός τε μὴ conj. Steph. 7. τὰ δικάσματα
 N. τὰ ἀδικήματα vulg.

§. 38, 2. χρόνον] χρόνους A. χρόνου M Ald. ἀπέδειξεν]
 ἀπέδειξε NAM Dobs. ὅτι Dobree. τί vulg. ἐν τὸς οὐ conj. Reisk.
 δὲ οὐ delete οὐκ i. e. „demonstravit istis temporis spatium, per
 quod actio suscipi et tres illae citationes fieri demum possent.“
 J. Bakius p. 221. 7. χρήματα] τὰ χρήματα ZM.

- διήλλαττον ἡμᾶς πρὸς τῷ νεῷ τῆς Ἀθηνᾶς· καὶ μετὰ
τοῦτο συνῆσαν μοι καὶ διελέγοντο ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἐν
τῇ ἀγορᾷ, ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ, ἐν τῇ σφετέρᾳ αὐτῶν καὶ
40. ἐτέρωθι πανταχοῦ. τὸ τελευταῖον, ὃ Ζεῦ καὶ θεοὶ
πάντες, Φιλοκράτης αὐτὸς οὗτος ἐν τῷ βουλευτηρίῳ
ἐναντίον τῆς βουλῆς, ἐςὼς μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος,
ἀπτόμενος ἐμοῦ διελέγετο, ὀνόματι οὗτος ἐμὲ προσαγο-
ρεύων καὶ ἐγὼ τοῦτον, ὥςδε δεινὸν δόξαι εἶναι τῇ βουλῇ,
ἐπειδὴ ἐπύθετο προειρημένον μοι εἶργεσθαι τῶν νομί-
μων ὑπὸ τούτων, οὓς ἑώρα μοι τῇ προτέρᾳ συνόντας
41. καὶ διαλεγομένους. σκέψασθε δὲ καὶ μοι μνήσθητε,
ὦ ἄνδρες· ταῦτα γὰρ οὐ μόνον μάρτυσιν ὑμῖν ἀπο-
δείξω, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων ἃ τοῦτοις πέ-
πρακται ῥαδίως γνῶσεσθε ὅτι ἀληθῆ λέγω. καὶ πρῶ-
τον ἃ τοῦ βασιλέως κατηγοροῦσι καὶ διὰ τὴν ἐμὴν
σπουδὴν οὐ φασιν ἐθέλειν αὐτὸν ἀπογράφεσθαι τὴν
δίκην, τοῦτο δὲ κατ' αὐτῶν τούτων ἔσαι τεκμήριον ὅτι
42. οὐκ ἀληθῆ λέγουσιν. ἔδει μὲν γὰρ τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ
ἀπεγράφατο, τρεῖς προδικασίας ποιῆσαι ἐν τρισὶ μῆσιν,
τὴν δίκην δ' εἰσάγειν τετάρτῳ μηνί, ὥσπερ νυνί. τῆς

§. 39, 5. ἐν τῇ σφ. αὐτῶν] καὶ ἐν τῇ σφ. ξαντῶν N. 6. ἐτέ-
ρωθι] ἐτέροθι AM Ald.

§. 40, 3. ἐναντίον] ἐναντίος ZM. 4. ὀνόματι om. ZM. οὐ-
^{ων}
τος N. ὁ τοιοῦτος vulg. προσαγορεύων] προσαγορευόμενος M. 6.
ἐπύθετο] ἐπέθετο ZM. μοι εἶργεσθαι N. εἶργεσθαι (sed εἶργε-
σθαι A Bekk. Dobs. Cf. n. ad III. α §. 2.) μοι ceteri. Prono-
men omittit pr. A.

§. 41, 1. καὶ om. Z. μνήσθητε] μνήσασθε ZM. 2. ταῦτα
^ἃ
γὰρ] ταῦτα γὰρ ἴαν conj. Reisk. 4. καὶ πρῶτον ἃ] πρῶτον μὲν
Dobree. 6. ἐθέλειν αὐτὸν N. αὐτὸν ἐθέλειν vulg. 8. λέγουσιν]
λέγουσι N.

§. 42, 2. προδικασίας Bekk. Dobs. duce A, qui praebet προ-
^{δια}
δικασίας. Cf. Polluc. VIII. 24. προδιαδικασίας NA. διαδικασίας
ceteri.

δ' ἀρχῆς αὐτῷ λοιποὶ δύο μῆνες ἦσαν, Θασρηλιῶν καὶ Σκιροφοριῶν. καὶ οὐτ' εἰσάγειν δῆπου οἷός τ' ἂν ἦν ἐφ' ἑαυτοῦ, οὔτε παραδοῦναι φόνου δίκην ἔξεσιν, οὐδὲ παρέδωκεν οὐδείς πώποτε βασιλεὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ἦντινα οὖν μήτε εἰσάγειν μήτε παραδοῦναι ἐξῆν αὐτῷ, οὐδ' ἀπογράφεσθαι ἡξίου παρὰ τοὺς ὑμετέρους νόμους. καὶ ὅτι οὐκ ἀδικεῖ αὐτοὺς μέγιστον σημεῖον· Φιλοκρά- 43. τῆς γὰρ οὐτοσὶ ἐτέρους τῶν ὑπευθύνων ἔσειε καὶ ἐσυκοφάντει, τούτου δὲ τοῦ βασιλέως ὃν φασὶ δεινὰ καὶ σχέτλια εἰργάσθαι οὐκ ἦλθε κατηγορήσων εἰς τὰς εὐθύνας. καίτοι τί ἂν ὑμῖν τούτου μεῖζον τεκμήριον ἀποδείξαιμι ὅτι οὐκ ἡδικεῖτο οὐθ' ὑπ' ἐμοῦ οὐθ' ὑπ' ἐκείνου; ἐπειδὴ γὰρ οὐτοσὶ ὁ βασιλεὺς εἰσῆλθεν, ἐξὸν 44. αὐτοῖς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀρξαμένοις τοῦ Ἑκατομβαιῶνος μηνὸς τριάκονθ' ἡμέρας συνεχῶς τούτων ἦντι ἐβούλοντο ἀπογράφεσθαι, ἀπεγράφοντο οὐδεμίᾳ· καὶ αὐτίς τοῦ Μεταγεινιῶνος μηνὸς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀρξαμένοις ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι ἦντι

§. 42, 4. Θασρηλιῶν] γασρηλιῶν AB. 5. Σκιροφοριῶν NAB. Σκιροφοριῶν Ald. Σκιρόφοριῶν vulg. Cf. Demosth. de f. leg. §. 58. in Mid. §. 86. in Timocr. §. 15. adv. Onet. I. §. 15. in Steph. II. §. 22. Plutarch. Ages. 28. Harpocrat. v. σκίρον. Σκίρα ἐστὶ παρ' Ἀθηναίους, ἀφ' ἧς καὶ ὁ μὴν Σκιροφοριῶν. Schol. Plat. Legg. III. p. 453. Bekk. et schol. Aristoph. Eccles. 18. ἂν ἦν] ἂν A ἂν om. Bekk., uncis seclut Dobs. 6. οὔτε παραδοῦναι Bekk. Dobs. οὐδὲ παραδοῦναι vulg. φόνου] φόνον Z. δίκην add. N. 7. ταύτῃ. ἦντινα οὖν] ταύτῃ ἦντιναοῦν. AM vet. edd. 9. ὑμετέρους NA Dobs. ὑμετέρους vulg.

§. 43, 1. ἀδικεῖ] ἡδίκηι malebat Reisk., recep. Bekk. 3. οὔ] οὐ Z et pr. M. 4. σχέτλια] σχέτλια αὐτοὺς vel ἑαυτοὺς ma-

lebat Reisk. εἰργάσθαι NA Bekk. Dobs. ἐργάσασθαι M. εἰργάσασθαι Ald. ἐργάσασθαι ceteri. εὐθύνας NAB Bekk. Dobs. Meier. de bon. damn. p. 90. Dobree. Adverss. p. 175. Ἀθῆρας ceteri. 5. τοῦτου μεῖζον NZM. μεῖζον τούτου vulg.

§. 44, 3. ἡμέρας] ἡμέρας ὁ B. ἡμέραι ὁ NA. 6. ἀπογράφεσθαι — 10. ἐξὸν αὐτοῖς om. ZM. ἦντι] ντι NAB.

- ἐβούλοντο, οὐδ' αὖ ἐνταῦθα ἀπεγράψαντο, ἀλλὰ παρήσαν καὶ τούτου τοῦ μηνὸς εἴκοσιν ἡμέρας· ὥς αἱ σύμπασαι ἡμέραι ἐγένοντο αὐτοῖς πλέον ἢ πεντήκοντα ἐπὶ τούτου τοῦ βασιλέως, ἐν αἷς ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογρά-
45. ψασθαι οὐκ ἀπεγράψαντο. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἅπαντες ὅσοις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ὁ χρόνος μὴ ἐνεχώρει, οὗτοι δ' ἐπιζάμενοι μὲν τοὺς νόμους ἅπαντας, ὀρῶντες δ' ἐμὲ βουλευόντα καὶ εἰσιόντ' εἰς τὸ βουλευτήριον — καὶ ἐν αὐτῷ τῷ βουλευτηρίῳ Διὸς Βουλαίου καὶ Ἀθηνᾶς Βουλαίας ἱερόν ἐστι, καὶ εἰσιόντες οἱ βουλευταὶ προσεύχονται, ὧν καὶ γὰρ εἰς ἣν ὁ ταῦτα πράττων, καὶ εἰς τὰλλα ἱερὰ πάντα εἰσιὼν μετὰ τῆς βουλῆς, καὶ θύων καὶ εὐχόμενος ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ πρὸς τούτοις πρυτανεύσας τὴν πρώτην πρυτανείαν ἅπασαν πληρὴν δυοῖν ἡμέραιν, καὶ ἱεροποιῶν καὶ θύων ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας, καὶ ἐπισηφίζων καὶ λέγων γνώμας περὶ τῶν μεγίστων καὶ πλείστον ἀξίων τῇ πόλει φρα-
46. νερός ἦν· καὶ οὗτοι παρόντες καὶ ἐπιδημοῦντες, ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι καὶ εἰργεῖν ἐμὲ τούτων ἀπάντων, οὐκ ἡξίουν ἀπογράφεσθαι· καὶ ἱκανά γ' ἦν ὑπομῆσαι καὶ ἐνθυμηθῆναι, εἴπερ ἡδικοῦντο, ἀμφοτέρω,

§. 44, 7. αὖ Bekk. (codicum ille quidem mentionem non injiciens) αὐτῷ NA. αὖ τῷ Dobs. αὐτὸ ceteri. παρήσαν] παρήσαν Dobree. Cf. Matth. gr. ampl. I. p. 488. n. 2. ed. III. 8. εἴκοσιν] Malim γ' vel δ' aut ε' vel ζ' rescribi. Vid. commentar. nostr. ἡμέρας] ἡμέραις N et corr. A. ἡμέραι pr. A. 9. πλέον ἢ πεντήκοντα] Rescribendum censeo πλέον ἢ τριάκοντα.

§. 45, 2. ἐνεχώρει] ἐχώρει N. ἐχωρεῖ Dobree: quod mihi quoque arridet. 4. εἰσιόντ' εἰς N. εἰσιόντ' εἰς Reiskio auctore exhibuerunt Bekk. Dobs. pro vulg. εἰσιόντες. 5. αὐτῷ τῷ NAB ZM Bekk. Dobs. αὐτῷ ceteri. 7. ὁ ταῦτα πράττων] Articulus nescio an deleri debeat: pro ταῦτα malim ταῦτά. 8. ἱερὰ πάντα N. πάντα ἱερὰ vulg. πρυτανεύσας] Nonne πρυτανεύων?

§. 46, 1. ἐξὸν] εἰς ὧν AB. 2. εἰργεῖν] εἰργεῖν A Bekk. Dobs. Cf. n. ad III. a. §. 2. 3. καὶ] καὶ τοὶ Reisk. Bekk. ἱκανά γ' NA Bekk. Dobs. ἱκανὸν ceteri.

καὶ σφῶν αὐτῶν ἕνεκα καὶ τῆς πόλεως. διὰ τί οὖν οὐκ ἀπεγράφοντο; διὰ τί συνῆσαν καὶ διελέγοντο; συνῆσάν τε γάρ μοι οὐκ ἀξιούντες φονέα εἶναι, καὶ οὐκ ἀπεγράφοντο τούτου αὐτοῦ ἕνεκα, οὐχ ἡγούμενοι με ἀποκτείνειν τὸν παῖδα οὐδ' ἔνοχον εἶναι τοῦ φόνου, οὐδὲ προσήκειν μοι τούτου τοῦ πράγματος οὐδέν. καί- 47. τοι πῶς ἂν ἄνθρωποι σχετλιώτεροι ἢ ἀνομώτεροι γένοιοντο, οἵτινες ἄπερ αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς οὐκ ἔπεισαν, ταῦθ' ὑμᾶς ἀξιούσι πείσαι, καὶ ἃ αὐτοὶ ἔργῳ ἀπεδίκασαν, ταῦθ' ὑμᾶς κελεύουσι καταδικάσαι; καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς ἔργοις τοὺς λόγους ἐξελέγχουσιν, οὗτοι δὲ τοῖς λόγοις ζητοῦσι τὰ ἔργα ἅπιστα καταξῆσαι. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο μήτε εἶπον μήτε ἀπέφηνα 48. μήτε μάρτυρας παρεσχόμεν, ἀλλὰ ταῦτα ὑμῖν ἀπέδειξα, τούτους, ὅπου μὲν χρήματα λαμβάνοιεν ἐπ' ἐμοί, αἰτιωμένους καὶ προαγορεύοντας, ὅπου δὲ μὴ εἶη ὁ δῶσαν, συνόντας καὶ διαλεγόμενους, ἱκανὰ ἦν καὶ αὐτὰ ταῦτα ἀκούσαντας ἀποψηφίσασθαι καὶ τούτους νομίζειν ἐπιροκατότους καὶ ἀνοσιωτάτους πάντων ἀνθρώπων. οὗτοι γὰρ ποίαν δίκην οὐ δικάσαντ' ἂν ἢ ποῖον 49. δικασήριον οὐκ ἐξαπατήσειαν ἢ τίνας ὄρκους οὐκ ἂν τολμήσειαν παραβαίνειν, οἵτινες καὶ νῦν τριάκοντα μνᾶς

§. 46, 5. οὖν οὐκ ἀπεγράφοντο Reisk. Bekk. ὅπου κατεγράφοντο (sed ἀπεγράφοντο N.) vulg. 6. διὰ τί] δι' οὗ Dobree. συνῆσαν N. Reisk. Bekk. Cf. §. 39. 48. συνῆσαν ceteri. 7. μοι] με ZM. 8. αὐτοῦ] γε ZM. 10. τούτου NAB Bekk. Dobs. τοῦδε ceteri.

§. 47, 5. ταῦθ' ZM Bekk. Dobs. ταῦτα ceteri. ὑμᾶς] ἡμᾶς vett. edd. καταδικάσαι] καταδικάσειν N. 7. ἅπιστα Reisk. Bekk. coll. V. §. 84. πῶς ceteri.

§. 48, 1. εἰ] οἱ N. 2. ταῦτα] ταῦτα μόνον conj. Reisk. 3. τούτους] τοῖτοις NABZM. 4. προαγορεύοντας] ἀπροαγορεύοντας B et pr. M. 5. διαλεγόμενους] μὴ διαλεγόμενους ZM. ἢ] ἂν ἢ Dobree. 6. ἀκούσαντας] Ante vel post hoc verbum deesse videntur Reiskio haec πείθειν ὑμᾶς ἐμοῦ: malim inserere ὥς ἐμᾶς ante participium. 7. καὶ ἀνοσιωτάτους add. NAB Bekk. Dobs.

- ἐπ' ἐμοὶ λαβόντες παρὰ τῶν ποριζῶν καὶ τῶν πωλη-
τῶν καὶ τῶν πρακτόρων καὶ τῶν υπογραμμάτων οἱ
τούτοις ὑπεγραμμάτεον, ἐξελάσαντες με ἐκ τοῦ βου-
λευτηρίου ὅρκους τοιοῦτους διωμόσαντο, ὅτι πρυτανεύων
πυθόμενος αὐτοὺς δεινὰ καὶ σχέτλια ἐργάζεσθαι εἰς-
ἦγον εἰς τὴν βουλὴν, καὶ ἐδίδαξα ὥς χρὴ ζητοῦντας
50. ἐπεξελθεῖν τῷ πράγματι. καὶ νῦν δίκην διδόασιν ὧν
ἡδίκησαν αὐτοὶ τε καὶ οἱ μεσεγγυησάμενοι καὶ παρ'
οἷς ἐτέθη τὰ χρήματα, καὶ τὰ πραχθέντα φανερὰ γε-
γνήνται, ὥς οὐδ' ἂν οὗτοι βούλωνται ἀρνεῖσθαι ῥα-
δίως οἳ οἱ τ' ἔσονται· οὕτως αὐτοῖς πέπρακται τὰ πράγ-
51. ματα. ποῖον οὖν δικαστήριον οὐκ ἂν ἔλθοιεν ἐξαπα-
τήσοντες ἢ τίνας ὅρκους οὐκ ἂν τολμήσαιεν παραβαι-
νειν οὗτοι οἱ ἀνοσιώτατοι, οὔτινες καὶ ὑμᾶς εἰδότες
εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων δικαστὰς καὶ δικαιοτάτους
καὶ ἐφ' ὑμᾶς ἤκουσιν ἐξαπατήσοντες εἰ δύναιτο, ὅρ-
κους τοιοῦτους διομοσάμενοι.

§. 49. 4. λαβόντες] λαβόντας ZM. πωλητῶν Reisk. Bekk. Dobs. πολιτῶν ceteri. 7. τοιοῦτους] τοιούτων Ald. τοσούτους Reisk. coll. §. 51. διωμόσαντο Reisk. Bekk. Dobs. διομόσαντος NAB. διωμόσαντες M. διομόσαντες ceteri. 8. πυθόμενος] πε-
θόμενος pr. M. ἐργάζεσθαι NABZM Bekk. Dobs. ἐργάσασθαι
vulg. εἰςἦγον] εἰςῆγγλλον J. Bakius p. 220. 9. ἐδίδαξα] ἐδί-
δαξεν BZM. 10. πράγματι] πρᾶγματι AB.

§. 50, 1. ὧν] Ante hanc vocem in M est εἰς τὸ, penna ducta
per haec vocem. 2. ἡδίκησαν NABZM Bekk. Dobs. ἡδίκησαν
ceteri. μεσεγγυησάμενοι NA Bekk. Dobs. μετεγγυησάμενοι ceteri.
4. οὗτοι] οὗτος B. οὕτως ZM. 5. οὕτως] ἀμελῶς vel simile quid
addi vult Reisk.

§. 51, 2. τολμήσαιεν NA Bekk. Dobs. Vid. Eurip. Hel. 75.
Thucyd. 3, 49. 5, 111. Plat. Cratyl. p. 400. A. Matth. gr. ampl.
I. p. 447. ed. III. Stallbaum. ad Plat. Gorg. p. 465. B. n. crit.
Bornemann. ad Xenoph. Conviv. p. 120. τολμήσειεν BZM Ald.
τολμήσειαν ceteri. 5. ἐξαπατήσοντες] ἐξαπατήσαντες Z. δύναιτο]
δύνονται ZM. 6. τοιοῦτους dedi coll. §. 49. pro vulg. τοσούτους.
Quae confusio non infrequens: cf. Aristot. Ethic. Nicom. IV. 14.
p. 1128, 1, 2. Bekk.

COMMENTARII.

LIBRARY

I.

IN ORATIONEM IN NOVERCAM.

Antiphontis Rhamnusii orationes, quae ad nostra tempora pervenerunt, ab ipso oratore, quem semel tantum quum se defenderet in capitis causa perorasse scimus (Thucyd. 8, 68. Aristot. Eth. Eud. 3, 5. Cic. Brut. 12. Quintil. 3, 1, 10.), non recitatas esse coram iudicibus Atticis inter omnes constat. Nonnullae enim aliis scriptae sunt, qui eas dicerent in iudicio, aliae, opinor, in juvenum usum compositae, qui eas edicerent atque in scholis declamarent, vel ab ipso Antiphonte in scholae umbra recitatae. Ea autem, quae primum in Antiphonteis locum obtinet, dubitari potest utrum in iudicum consessu habita an scholasticis declamationibus sit annumeranda. Quamquam plerique contendunt in causa non ficta apud iudices eam esse dictam. Quibus equidem ne accedam multa sunt impedimento. Ac primum quidem ipse locus, quem omnes huic orationi assignant libri, illi sententiae videtur refragari — quippe quam excipiant tetralogiae, quas nemo non e fictarum causarum genere esse censet. Porro ipsa causa in earum numero est, quas in scholis rhetorum tractari solitas esse scimus (Meier. et Schöm. Att. Proc. p. 311. c. n. 57.): atque alia orationi insunt quae eodem ducant vestigia: quo pertinet uxoris maritum interimentis, Clytaemnestrae, nomen (§. 17.) atque Philonei, qui in Piraeo degens nauticis rebus studere atque mercaturam facere videtur (§. 14.): nec scio an numquam Areopagitarum collegium compellatum sit ὁ δικάζωντες (§. 7.).*) Neque tamen cum Lehnro Phi-

*) Usitatae sunt iudicum compellationes ὁ ἄνδρες, ὁ ἄνδρες δικάζων, ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, quae etiam in Areopagitarum iudicio audiebantur. Platner. Proc. u. Klag. I. praef. p. XXII. Quamquam aliter sentit Meier. de bon. damnat. p. 20. n. 51.

lolog. cur. p. 25. atque Spengelio *Artium Scriptt.* p. 118. ab Antiphonte Rhamnusio hanc orationem abjudicandam esse puto, neque grammaticorum atque lexicographorum Graecorum silentium (vid. praefat. nostr.) me movet: quippe quum neque res ab oratore pertractatae neque dicendi genus atque orationis color ab Antiphonte videantur abhorreere: quamquam earundem sententiarum nimiam assiduitatem atque pravas quasdam verborum ambages insuaviorem reddere hanc orationem non negaverim.

Jam venio ad ipsum orationis argumentum. Philoneus quidam in Piraeo, ut videtur, coll. §. 14. 16., vitam agens, pellice utebatur, quam in lupanari constituit prostituere. Is quoties in urbe versabatur solebat habitare superius tabulatum aedium amici cujusdam, qui filio novercam induxerat. Quae quum non admodum a marito diligi sibi videretur, necem ei studuit inferre. Itaque pellicem arcessit: aperit ei Philonei consilium, quod cognitum habebat, atque semet ipsam a marito duriter haberi conquiretur: denique se effecturam promittit, ut viri cum ipsis in gratiam redeant: pellicis sibi ministerio ad rem perficiendam opus esse dicit. Illa opem suam pollicetur. Haud ita multo post Philoneo, ut Jovi Ctesio sacra faceret, eundi in Piraeum necessitas est oblata: qui, quum eodem tempore actoris pater Naxum navigare in animo haberet, eum sibi comitem adjunxit atque ut in Piraeo secum epularetur invitavit. Aderat in Piraeo pellex et sacrorum administrandorum et epularum causa: quae dapibus amotis vinum viris infundens simul venenum, quod philtri nomine a noverca acceperat, immiscuit. Qua potione exhausta Philoneus e vestigio exspiravit, actoris pater die vigesimo extinctus est.

Novercam accusat privignus, defendit eam filius, tutor legitimus vel *νόμιος* ejus. Meier. et Schöm. Att. Proc. p. 455 sq. et §. 5. orat. nostr. Testes non producit actor: sed frustra se provocatione instituta ab adversariis servos facinorum mulieris conscios, quae non semel sed saepe venena marito bibenda obtulerit, in quaestionem depoposcisse contendit.

IN PROOEMIUM.

καταγνοὺς τῆς παλλακῆς i. e. secius de pellice arbitrat-
 tus: cf. Dem. de cor. §. 167. — εἰς πορνεῖον στήσειν ἡπέ-
 λησεν. Errat prooemiographus: cf. §. 14. 15. Verba εἰς πορ-
 νεῖον στήσειν idem valent quod μισθαρεῖν καὶ ἐργάζεσθαι τῷ σώ-
 ματι ἀναγκάσειν. Servilis conditionis fuisse videtur pellex, quam
 dominus in lupanari decernit prostituere. Vid. Boeckh. Staatsh.
 I. p. 199. n. 151. M. et Sch. Att. Proc. p. 686. Quo contu-
 meliae genere liberam atque adeo civem Atticam affici potuisse
 equidem fidenter negaverim. Ceterum quaestum lenonium non-
 numquam Attici cives exercebant servasque meretrices alebant,
 ita tamen ut libertinae cujusdam nomen praetexerent sordido quae-
 stui. Schömann. ad Isae p. 333. Ipse Antipho dicit ἐπὶ πορ-
 νεῖον ξυελλε καταστῆσαι: usitatio est dictio στήσαι ἐπ' οἰκήματος.
 Dinarch. in Dem. §. 23. Aelian. V. H. 6, 1. Athenae. 13, 25.
 Perizon. ad Ael. l. c. Valcken. ad Ammon. p. 177. ad Herodot.
 2, 121. — μητρὶαν τῷ παιδὶ ἐπεισέγαγε. Frequentant ve-
 teres ἐπάγειν, ἐπάγεσθαι, ἐπεισάγειν μητρὶαν, ἐπιγαμεῖν (παισίν).
 Poet. ap. Diod. Sic. 12, 14. μητρὶαν ἐπεισάγων. Eurip. Alc. 305.
 μὴ' πιγῆμης τοῖςδε μητρὶαν τέκνοις. Diod. 12, 12. τοῖς μητρὶαν
 ἐπαγομένοις κατὰ τῶν ἰδίων τέκνων. Plat. Legg. XI. p. 930. B.
 Plutarch. Cat. M. 24. Comp. Aristid. c. Cat. M. 6. Valcken. ad
 Herod. 4, 154. Pflugk. ad Eurip. Alc. 305. — ἔδοξεν ἀμφο-
 τέροισ. Fallitur: cf. §. 15. 19. — εἰς νόσον κατέπεσε. Cf.
 §. 20. εἰς νόσον ἐμπίπτει. Καταπίπτειν haud scio an in hac re
 apud veteres Graecos nusquam reperiat. — καὶ οὕτω τέ-
 θνηκεν κτλ. Καὶ οὕτω habes apud Diodor. Sic. 17, 20. Excerpt.
 lib. 21, 3. ult. Eodem modo οὕτω (i. e. quae quum ita sint)
 abundanter infertur in formula εἴτα οὕτω Tyrtae. I, 11. Plutarch.
 de s. num. vind. 22. p. 45. Tauch. Dionys. Hal. art. rhet. 6, 4.
 Lucian. navig. 35. Longi Pastor. 3, 5. 4, 3. et saepius. —
 γράφεται . . φαρμακείας. Hoc genus Athenis ad Areopagita-
 rum collegium atque archontem regem pertinebat. Hermann. gr.
 Staatsalterth. §. 105.

IN ORATIONEM.

§. 1. Νέος μὲν καὶ ἄπειρος δικῶν κτλ. Similem intro-
 itum habes ap. Dem. adv. Aphob. I, §. 2. Isae. de Ciron. h.

§. 5. ej. frgm. 4. §. 2. Ingenui autem juvenis erat abstinere foro atque judiciis. Aristoph. Nubb. 973. Both. Andoc. in Alcib. §. 22. Isac. de Cleonym. h. §. 1. Lys. de bon. Aristoph. §. 55. — δεινῶς δὲ καὶ ἀπόρως ἔχει μοι περὶ τοῦ πράγματος. Similiter Xenoph. Oec. 2, 12. οὕτω δὴ καὶ ἐμοὶ ἔχει περὶ τῆς οἰκονομίας: atque crebro ponunt pedestris orationis scriptores formulam ἔχει μοι cum adverbis ubi ἔχω poterant inferre, ut h. I. δεινῶς καὶ ἀπόρως ἔχω. Cf. Dobr. Adverss. ed. Scholefield I. 1. p. 70. Antiph. V. §. 68. 76. — ἐπισκῆψαντος τοῦ πατρὸς κτλ. Cf. §. 29. 30. Pro ἐπισκῆπτειν §. 30. infert ἐπισκέλλειν, ut vel ex hoc loco appareat falso Ammonium distinxisse ἐπισκέλλαι διὰ γραμμάτων· ἐπισκῆψαι δὲ διὰ λόγων. Adde Intpp. Moerid. Attic. p. 119. ed. Lips. — Verbum ἐπεξέρχεσθαι (ἐπεξιέναι), *judicio persequi*, crebri usus est in foro Attico, variaeque ejus structurae deprehenduntur. Modo enim absolute ponitur, ut apud nostr. §. 2. 24. II. a. §. 7. VI. §. 36. ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τοῦ δούλου. V. §. 48. τοῖς ὑπὲρ αὐτῶν ἐπεξιούσι δικαίως. Dem. in Mid. §. 123. μηδὲ καθ' ἑνὸς αὐτῶν ἐπεξελθεῖν Antiph. VI. §. 37. adde Wachsmuth. Hell. Alterth. II, 1, p. 336. n. 101: modo cum dativo vel accusativo personae Lys. in Theomn. 1. §. 2. οὐκ ἂν ἐπεξῆλθον αὐτῷ. ib. §. 31. Isocrat. adv. Callim. §. 12. 15. nost. §. 11. ὅτι ἐπεξίτοι μοι τοῦ πατρὸς τὸν φορέα. Lys. in Philon. §. 18. αὐτὸν ἐπεξελθεῖν ubi temere Franz. conj. αὐτῷ; etiam addito genitivo criminis Plat. Legg. IX. p. 866. ἐπεξίτω μὲν φόρον τῷ κτείναντι ib. p. 837. ἐπεξίτωσαν μὲν οἱ προσήκοντες τοῦ φόρου τῷ κτείναντι. Dem. in Mid. §. 107. ἐπεξῆμιν τοῦ φόρου τὸν Ἀρίσταρχον. Schaefer. Appar. III. p. 404. Res autem vel crimen, quod persequuntur, etiam tertio atque quarto casu efferri solet: cf. nost. VI. §. 49. ἐπεξελθεῖν τῷ πράγματι. Plat. Legg. IX. p. 866. ἔαν — μὴ ἐπεξίτῃ τῷ παθήματι. Plutarch. de mulier. virt. p. 230. Tauchn. φόρῳ πατρὸς ἐπεξιόντας. nost. II. a. §. 2. οἱ ἐπεξερχόμενοι τὸν φόρον. IV. γ. §. 6. τὸ τούτου μίσμα ἐπεξερχόμεθα. Diod. Sic. 1, 77. 4, 66. Plutarch. Sull. 6. Neque abhorret a recta cogitandi ratione dictio ἐπεξιέναι τινὲ δίκην ap. Plat. Legg. IX. p. 866. — Pluralem denique (τοῖς φορεῦσι) Antipho usurpat, etsi ad unam novercam veneficii crimen pertinet: etenim et accusatori et reo praesto sunt cognati atque amici, quos oratione simul comprehendere solent: cf. §. 2. αὐτοὶ γὰρ οὗτοι καθ'εἷς ἄντιδικοὶ καὶ φορεῖς. §.

§. 4. οὗτοι τοῦ μὲν τεθνεώτος φορεῖς γεγέννηται ξμοὶ δ' ἀντίδικοι καθεστῶσι. II. β. §. 5. II. δ. §. 2. et saepe.

§. 2. ἡνάγκασαν ξμοὶ . . τὸν ἀγῶνα καταστῆναι. Cum hac structura apte comparaveris Lys. orat. fun. §. 29. πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἡνάγκασε γενέσθαι. Plutarch. Themist. 13. ἡνάγκασαν — τὴν θυσίαν συντελεσθῆναι. — ὡς καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γραφὴ λέγει. Similiter infra verbum sequitur substantivum non pronomen §. 20. ἐὰν ὑμεῖς τε καὶ οἱ θεοὶ θέλωσιν: neque desunt hujus generis exempla apud alios scriptores. Cf. Matth. gr. p. 761. n. ed. III. Kühner. gr. II. p. 58. Schömann. ad Isae. p. 462.

§. 3. ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ προβουλῆς — i. e. dolo malo atque sponte. Abundant ejusmodi luxuria Attici: cf. VI. §. 19. μὴ ἐκ προνοίας μὴδ' ἐκ παρασκευῆς γενέσθαι τὸν θάνατον τῷ παιδί. Plat. Legg. IX. p. 872. καὶ τῇ βουλήσει τε καὶ ἐπιβουλεύσει ἀποκτείνας. Dem. adv. Leoch. §. 57. ἐκ προαιρέσεως καὶ βουλήσεως. Lys. adv. Sim. §. 29. προνοηθεὶς καὶ ἐπιβουλεύων. ib. §. 42. ἐπεὶ ὧν ἐβούλευσαν καὶ προῦνοήθησαν. Dixi de similibus ad §. 5. — τὴν . . μητέρα φορέα οὖσαν. Saepius φορεὺς ponitur de muliere. Aeschyl. Agam. 1252. Eurip. Helen. 280. Iphig. Taur. 586. De quo genere adi Pflugk. ad. Eurip. Hel. 280. — μὴ ἅπαξ ἀλλὰ καὶ πολλάκις. Particula καὶ, cui intendendi vis inest, nihil habet insoliti etsi ab optimo codice abest: atque legitur haec ipsa formula ap. Diod. Sic. in Excerptt. Phot. lib. 37. p. 63. ed. Diod. οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ καὶ πολλάκις νικήσαντες: nec magis particula in his mira est quam in Isocrat. Panath. §. 32. μὴ μόνον πρὸς ἐν τούτων ἀλλὰ καὶ πρὸς ἅπαντα: quae non debebant offendere Bremium Excurs. IX. ad Isocr. Oratt. p. 213. Dem. de f. leg. §. 273. οὐ καθ' ἐν τι μόνον τοὺς προγόνους μνησκόμενος — ἀλλὰ καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἔπραττον ἐφεξῆς. — ληφθεῖσαν τὸν θάνατον τὸν ἐκείνου ἐπ' αὐτοφώρῳ μηχανωμένην. Sine idonea causa verba ἐπ' αὐτοφώρῳ post ληφθεῖσαν collocat Lehner: possint enim vel loco suo non mota consociari cum illo verbo. Quod hyperbati genus non abhorreret ab Antiphontis consuetudine: cf. II. α. §. 2. γινώσκοντας οἷν ὑμᾶς χρεὶ ταῦτα. ib. §. 9. τὰ μὲν βιασάμενα ταῦτά ἐξω ἄσεβῆσαι αὐτόν. III. γ. §. 3. προσέχων ἐν τοῖς λόγοις ἡμῶν. ib. §. 5. ἐγὼ δὲ ἐκουσίως κατηγοῶν ἀποκτεῖναι αὐτόν. ib. §. 10. ὁ δὲ οὐκ ἐκείνῳ καὶ κοινωνῶς εἰς τοὺς οὐ προσήκοντας τῆς

ἀμαρτίας γενόμενος. V. §. 22. ἡ μετέβασις ἐγένετο εἰς τὸ
 ἔτερον πλοῖον οὐδενὶ μηχανήματι. ib. §. 86. τῆς μὲν ἐπι-
 βουλῆς οὐδένᾳ κοινωνὸν ποιήσασθαι τοῦ θανάτου, et alias.
 Nec vero verba ἐπ' αὐτοφώρῳ non possunt jungi cum verbis cri-
 men designantibus: ita enim loquuntur in foro Attico. Dinarch.
 in Dem. §. 53. ἐπ' αὐτοφώρῳ χρήματα λαμβάνων εἰληπται. §. 77.
 τὸν ἐπ' αὐτοφώρῳ κλέπτην εἰλημμένον καὶ προδότην. in Aristog.
 §. 6. τοὺς εἰλημμένους ἔχοντας ἐπ' αὐτοφώρῳ δῶρα κατὰ τῆς πα-
 τριδος. Aesch. in Ctes. §. 10. ἐπ' αὐτοφώρῳ κλέπται τῶν δημο-
 σίων χρημάτων ὄντες ἐξελεγχόμενοι. Dem. de f. leg. §. 121. οὐδ'
 οἱ μᾶλλον ἐπ' αὐτοφώρῳ δεδωροδηκότες αὐτὸν καὶ πεπρακότες πάντ'
 ἐξελέγξει. Lys. in Agor. §. 85. ὁμολογεῖν ἀποκτείναι, μὴ ἐπ' αὐ-
 τοφώρῳ δέ, καὶ περὶ τούτου διῶχυρξέσθαι, ὥσπερ εἰ μὴ ἐπ' αὐτο-
 φώρῳ μὲν, ἀπέκτενε δέ, τούτου ἕνεκα δέον αὐτὸν σώζεσθαι: cf. ib.
 §. 87. Quod dixit τὸν θάνατον τὸν ἐκείνου . . μηχανωμένην minus
 frequenti usus est dictione: infra habet §. 9. τῷ πατρὶ τῷ ἡμε-
 τέρῳ θάνατον μηχανωμένην. §. 28. τοὺς θανάτους τοῖς πέλας
 μηχανῶνται. — παρὰ τῶν θεῶν καὶ τῶν προγόνων κτλ.
 Ad deos enim auctores et Graecia universa et aliae gentes leges
 suas solent referre. Dem. in Aristog. I. §. 16. πᾶς ἐξὶ νόμος
 εὖρημα μὲν καὶ δῶρον θεῶν, δόγμα δ' ἀνθρώπων φρονίμων. in Ari-
 stocr. §. 70. οἱ ταῦτ' ἐξ ἀρχῆς τὰ νόμῳ διαθέντες, οὔτινές ποί-
 ῃσαν, εἴθ' ἤρωες εἴτε θεοί. Plat. Legg. init. Diod. Sic. 1, 94.
 Aristid. Panath. p. 313. sq.

§. 4. ὑμεῖς γάρ μοι ἀναγκαῖοι. Similiter Andoc. de
 myst. §. 149. ὑμεῖς τολῶν καὶ ἀντὶ πατρὸς ἐμοὶ καὶ ἀντὶ ἀδελφῶν
 καὶ ἀντὶ παιδῶν γέεσθε κτλ. Adde Dem. in Steph. I. §. 85.
 — πρὸς τίνας οὖν ἔλθῃ τις βοηθοὺς κτλ. Transitus a con-
 junctivo deliberativo ad futurum indicativi ποιήσεται nihil habet
 offensionis: Eurip. Jon. 771. εἰπομεν ἢ σιγῶμεν ἢ τί δράσομεν;
 quamquam etiam optativus ἔλθοι, quem codici Oxoniensi obsequen-
 tus in conjunctivum mutavi, non prorsus recederet a Graecorum
 usu: Din. in Dem. §. 66. Lycurg. §. 144. De quo optativo vid.
 Reisig. de ἀν' part. p. 133. sq. Hermann. de part. ἀν III. 5.
 p. 157 sq. Stallbaum. in Add. et Corrig. ad Plat. de rep. et ad
 Lachet. p. 190. B. — Vereor autem ne quem offendat adverbio-
 rum ποί et ἄλλοθι copulatio: poterat enim aut ποί ἄλλοσε scribi,
 aut ποῦ ἄλλοθι: vid. n. ad II. δ. §. 8. Neque tamen ejusmodi
 inconstantia inaudita est. Cf. Aristoph. Equitt. 953. ἐπνιηρῶν

ἔξεδεσθαι σου τοῦτον ὅταν σύ που ἄλλοσε χάσκης. Demosth. epist. II. p. 637. 6. Bekk. οὐ γὰρ ἀπεργνωκὼς ὑμᾶς οὐδ' ἐπέρωσε βλέπων οὐδαμοῦ μετέστην: atque quodammodo hac pertinet Xenoph. Hell. 2, 2, 2. διδοὺς ἐκείσε μόνον πλέουσιν ἀσφάλειαν, ἄλλοθι δ' οὐ. — Judices autem atque justitiam, ὑμᾶς καὶ τὸ δίκαιον, non semel jungit: cf. §. 25. et 27. Andocid. de myst. §. 2. πεινέσας δὲ μάλα μὲν τῷ δικαίῳ ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῖν.

§. 5. Θαυμάζω . . τοῦ ἀδελφοῦ. Plures §. 1. et 9. commemorat fratres, unius hoc loco et §. 21. 28. facit mentionem, ad eum respiciens qui matris κύριος est ejusque causam agit: quamquam ceteri quoque verba apud iudices poterant facere. — ἄλλως τε καὶ κτλ. Ad sententiam compares §. 22. et II. γ. §. 1. — ἐκ προβουλῆς — ἀποθανόντος i. e. quum dolo ille malo interfectus sit: cf. §. 22. τῶν ἐκ προνοίας ἀποθνήσκόντων. II. α. §. 5. ἐξ ἐπιβουλῆς ἀποθανόντα. — τῆς δ' ἐκουσίως ἐκ προνοίας ἀποκτείνεσθης. Qui ἐκ προνοίας aliquem interimit eum etiam ἐκουσίως necare patet: quae abundantia usitatissima in jure Attico. cf. §. 27. Plat. Legg. IX. p. 873. 874. 932 extr. Aristot. Rhet. ad Alex. 5. p. 1427. Bekk.

§. 6. ἐν οἷς μὲν γὰρ κτλ. Ἐν οἷς dictum esse contendunt pro ἐξ ὧν, ut sententia verbis subsit haec: *e quibus licebat verum expiscari per tormenta noluit, e quibus autem non licebat voluit expiscari*. Liberos enim homines percontatum ivisse actorem statuunt qui nihil rei gestae nossent eoque nil docere possent. Verum nusquam ingenuorum hominum percontationem commemorat orator: hoc unum dicit, servos in quaestionem a se postulatos ab adversariis recusatos esse. Quomobrem ita potius haec explicanda sunt, ut ἐν οἷς pro neutro genere accipiamus, quae formula ad temporis atque opportunitatis notionem referenda est. Cf. Andoc. de myst. §. 30. ἐμοὶ δὲ ὁ ἐλεγχος ἡδιστος ἐν οἷς οὐδέν με δεῖ δεόμενον οὐδὲ παραιτούμενον σωθῆναι ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ κτλ. Dem. de cor. §. 286. ἃ γὰρ εὐθινοῦντων τῶν πραγμάτων ἠρνεῖσθε διομνύμενοι, ταῦτ' ἐν οἷς ἔπτασεν ἡ πόλις ὁμολογήσατε. ib. §. 231. τῆς μὲν ὁμόντητος ἦν ἐν οἷς καθάπαξ τινῶν κύριος κατέστη Φίλιππος ἔξω ἰδεῖν. Antiphontis verba ita reddiderim: quum enim quaestionem habenti servos licebat interrogare, veritatem adversarius noluit explorare: quando vero res non poterat explorari, hoc ipsum cupiebat vel potius cupere se simulabat. Verba τοῦτ' αὐτὸ respiciunt ad praegressum πυθέ-

σθαι. De loquutione εἰδέναι παρὰ τῆς βασιάνου, in qua praepositio παρὰ ad rem inanimatam refertur, vid. Valck. ad Herod. 7, 182. Bernhardt. Synt. p. 255: de structura προθυμείσθαι τι vid. Ducker. ad Thucyd. 8, 90. Poppo ad Thucyd. 5, 16. — δ καὶ ἐγὼ προὔκαλούμην. Cf. Plat. Lach. p. 181. D. Legg. IX. p. 885. Matth. gr. §. 419. — Ea quae sequuntur, προθυμηθῆναι ὅπως τὸ πραχθῆν ἢ ἀληθές ἐπεξελεῖν interpretes atque criticos offenderunt. Reiskium si audias, verba ὅπως . . ἀληθές idem dicunt quod ἴνα . . γένηται φανερόν: quam interpretationem tutari videtur Dobreis collatis quae inferuntur §. 7. ὦν γε τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἴληφε. Fuit quum suspicarer ea verba in hanc sententiam posse accipi ὅπως ἂν . . ἢ ἀληθές i. e. qualiscunque sit ἡ ἀλήθεια τῶν πραχθέντων (II. δ. §. 1.): omitta certe particula ἂν huic sententiae minime obstaret. Matth. gr. §. 528. n. 2. Hartung de partt. II. p. 294. sp. Goeller. ad Thucyd. 4, 17,

§. 7. μὴ γὰρ ὁμολογούντων, inter se, opinor. Cf. §. 10. εἰ δὲ ἄπαροι γένοντο ἢ λέγοιεν μὴ ὁμολογούμενα. — περὶ γ' ὦν οὐκ ἠθέλησε πυθέσθαι. . . περὶ τούτων εἰδέναι; Tritum est loquendi genus πυθέσθαι, εἰδέναι περὶ τινος: de quo exposuerunt Heindorf. ad Plat. Hipp. M. p. 289. E. Schömann. ad Isae. p. 244. Stallb. ad Plat. Gorg. p. 464. D. — ὦν γε τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἴληφε; Haec dictio an alibi non reperiatur nescio: comparari posse videtur cum loquutionibus βάσανον et ἔλεγχον λαμβάνειν τινός, quae imprimis ab oratoribus frequentantur.

§. 8. τί ποτέ ἀπολογήσεσθαι μέλλει μοι; i. e. quid afferet, quaeso, defensionis causa? Demosth. de f. leg. §. 213. τίς γὰρ ἂν κατηγορεῖν ἔλοιτο κρινόμενος, ἔχων ὅτι ἀπολογήσεται; Plat. de rep. IV. p. 419. A. τί οὖν — ἀπολογήσει —; p. 420. B. τί οὖν δὴ ἀπολογησόμεθα φῆς; Phaed. p. 69. D. ταῦτ' οὖν ἐγώ, ἔφη, ἀπολογούμαι. — ἐν τούτῳ ἀφανισθῆναι. Cf. Thucyd. 7, 8. ἔγραψεν ἐπιστολήν, νομίζων οὕτως ἂν μάλικα τὴν αὐτοῦ γνώμην μηδὲν ἐν τῷ ἀγγέλω ἀφανισθεῖσαν. Dionys. Hal. art. rhet. II, 8. ἢ ἐν τῇ τοῦ συνηγόρου κακίᾳ ἀφανισθῇ τὸ δίκαιον τοῦ πράγματος. Atque crebro ab Antiphonte atque aliis ἐν praepositio adhibetur ubi causae rationisque notio obversari solet nostris hominibus: V. §. 32. ὥσως ἂν ἐν αὐτῷ τούτῳ ἀπειρέπετο. §. 59. με ἐν ἀφανεί λόγῳ ζητεῖς ἀπολέσαι. §. 68. ἐν τούτῳ κινδυνεύειν μνηῦσαι τὸ πρᾶγμα. Andoc. de red. §. 9. ὥς ἐν αὐτῷ ᾧ ἐγὼ κακῶς ἔπραττον ἐν τούτῳ ὑμᾶς σώξομαι. Plat. Legg. X. p. 906.

πελθουσι θωπείαις λόγων καὶ ἐν εὐχταίαις τιὼν ἐπιδαΐς. Hemsterhus. ad Lucian. I. p. 429. a. Valck. ad Herod. 8, 100. Bernhardy. Synt. p. 210. Kühner. gr. II. p. 275. — ἀντομομοσὶς ἔσαι. De antomosia vid. M. et Sch. Att. Proc. p. 624. sq. Hermann. gr. Staatsalt. §. 141, 3. Exemplum ponit infr. VI. §. 16. διωμόσαντο δὲ οὗτοι μὲν ἀποκτεῖναι με Λιόδοτον βουλευόμενα τὸν θάνατον, ἐγὼ δὲ μὴ ἀποκτεῖναι κτλ. et Lys. in Theomn. I. §. 11. ὁ μὲν γὰρ διώκων ὡς ἔκτεινε διόμνυται, ὁ δὲ φεύγων ὡς οὐκ ἔκτεινεν. Filius autem, tutoris personam gerens, matris loco etiam ad iurandum adigitur. Cf. §. 5.

§. 9. τοῦτο μὲν γὰρ ἡθελήσαμεν sc. ego et amici qui mihi astant in iudicio. Plurale verbum etsi alienum est ab huius causae more, sine idonea causa in Bakii incurrit reprehensionem: parumque recte Reiskio, quum verbis τοῦτο μὲν non subjiciatur τοῦτο δὲ, aliquot verba videntur excidisse. Respondet enim illis τοῦτο μὲν particula δὲ in βασιλεύας δὲ §. 10. cf. §. 11. Neque anxie in oratorum reliquiis ejusmodi formulas respondere docet Schaefer. Appar. I. p. 561. sq. — τὴν γυναικα ταύτην μητέρα δὲ τούτων. Ad particulam ita usurpatam vide ap. Herod. 7, 8. Ἀρισαγόρῃ τῷ Μιλήσιῳ δούλῳ δὲ ἡμετέρῳ. Diocl. Sic. 16, 91. Ἀλεξάνδρῳ — τῷ βασιλεῖ τῶν Ἑπειρωτῶν ἀδελφῷ δὲ ὄντι γνησίῳ τῆς Ὀλυμπιάδος. Plutarch. cons. ad Apoll. 36. τὰ λεχθέντα πρὸς τὸν Ἀθηναῖον ἐταῖρον δὲ καὶ μαθητὴν Γοργίου. Hartung. de partt. I. p. 169. — οὐκ οὖσαν ἄπαρνον. Rarior in Graecorum orationibus est usus nominis ἄπαρνος, frequentior ἔξαρνος. nost. §. 10. εἰ δὲ ἄπαρνοι γίνονται. Bekker. Anecd. I. p. 8. ἄπαρνος σεμνότερον τοῦ ἔξαρνος καὶ πολιτικώτερον. — οὐκ ἐπὶ θανάτῳ . . διδόναι ἀλλ' ἐπὶ φίλτροις. De re confer Wachsmuth. Hell. Alt. II. 1, p. 262. n. 139. et II. 2, p. 210. ἐπὶ φίλτροις i. q. ut philtri vim exerceat. Matth. gr. §. 586. η. Eadem sententia verbis πρὸς φίλτρον inest ap. Suid. v. φαρμακία λέγεται ὅταν διὰ τιος σκευασίας θανατηφόρου πρὸς φίλτρον δοθῇ τινὶ διὰ ζώματος.

§. 10. διὰ οὖν ταῦτα sc. quia harum rerum conscii erant servi. — βάσανον ἡθελήσα ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν. Reiskius μετ' αὐτῶν conjiciens pronomen ad adversarios respicere putabat: quaestionem de servis habere constitui una cum his adversariis, coram iis. Sed respicit περὶ αὐτῶν ad §. 8. ἐμοῦ ἐθέλοντος τῇ δικαιοσύνῃ βασάνῳ χρῆσασθαι περὶ τούτου τοῦ πράγ-

ματος. Neque enim scriptorum usus respuit pluralem numerum ad singularem πᾶγμα relatum: de qua liberiore orationis conformatione adi Bernhardy. Synt. p. 288. — βασανιστὰς i. e. tortores, qui quaestioni de servis habendae praesent: cf. V: §. 32. Hudtvalcker. Diaetet. p. 170. sq. M. et Sch. Att. Proc. p. 681. — ἵνα μὴ ἀναγκασόμενοι ἂ ἐγὼ ἐπερωτῶμι λέγοιεν. Frustra vulgatam scripturam ἐπερωτῶ μὴ defendit Klotzsius Quaestt. critt. p. 97. sq. ex Graecorum more duplici negatione, quae nihil efficiat nisi ut fortius rem neget, oratorem usum esse sumens: neque enim indicativus praesentis ἐπερωτῶ ferendus est. Nec Dobreis verum vidit, qui ἐπερωτῶν μὴ conjiciens hunc locum sic interpretatus est: *ut nisi veritatis vi coacti nil affirmarent (οἱ ἀδελφοὶ) eorum quae apud vos iudices interrogaturus essem: quod si falso negarent aut sibi contradicerent ipsa justitia eos cogeret etc.* De servis non de adversariis hic agi totius loci ratio clamat. Genuinam oratoris scripturam conjectura invenit Reiskius. Hoc enim dicit orator *ne vi coacti ad ea omnia responderent quae ego interrogaturus essem:* quod vel opposita ἀλλ' ἐξήκει κτλ. demonstrant. Cf. Aristot. Rhet. III, 14. p. 1415. Bekk. οἱ δοῦλοι οὐ τὰ ἐρωτώμενα λέγουσιν ἀλλὰ τὰ κύκλῳ καὶ προσομιᾶζονται. Atque parum recte ad verbum χρῆσθαι idem vir doctus subaudit τούτους: ipse enim utitur iis, quae scripto consignata sunt, quamvis tortores ea recitent: quod et ipsum negaverim. — καὶ αὐτό μοι τοῦτο τεκμήριον δίκαιον ἔσται. Cupidius Klotzsius l. c. τοῦτον, quod in veteribus editis atque plerisque libris manu exaratis nominativi locum occupavit, tuetur: τοῦτο vel constans Antiphontis in ejusmodi formulis usus requirit. Adjectivum δίκαιον habere quod displiceat nemo infitietur: ut possis ad hanc delabi conjecturam δίκαιόν ἐστι εἶναι. Neque silentio hic possum transire fragmentum Artis rhetoricae Antiphontis ab Ammonio v. σημείον servatum: quod nominis τεκμήριον usum ab hoc Antiphontis loco videri possit abjudicare: σημείον καὶ τεκμήριον διαφέρει. Ἀντιφῶν ἐν τῇ τέχνῃ τὰ παρῳχημένα σημείοις πισυῶσθαι, τὰ δὲ μέλλοντα τεκμηρίοις. Quae si in Arte scripsit Antipho, parum sibi constitisse dicendus est orator, qui non semel τεκμήριον ad praesentia atque praeterita non ad futura retulit: cf. vel II. δ. §. 10. V. §. 38. 63. VI. §. 27. — εἰ δὲ ἅπαροι γίνοντο . . ἡ δίκη ἀναγκάζοι τὰ γεγονότα κατηγορεῖν· αὕτη γὰρ . . τᾶληθῆ κατη-

γορεῖν ποιήσει. Codices pro ἀναγκάξου praebentes ἀναγκάζει
atque verba ἡ δίκη omittentes defensorem nacti sunt Klotzium
l. c. „Id, inquit, scribendum putavi quod libri omnes uno con-
sensu exhibent —. Nam quod vulgo suppletur ἡ δίκη id etiam
alienum ab hoc loco est, quum ad haec verba necessario ἡ βά-
σανος sit supplendum, quod requirit tota hujus loci ratio. Hoc
enim dicit orator: *si autem quum torqueantur infitientur et ea
non dicant quae ego scripseram, cogit tortura eos quae facta
sint profiteri.*“ Hactenus Klotzius: qui vehementer mihi quidem
videtur errare. Nam si in his ita variata esset oratio ut ex ob-
liquo genere in rectum delapsus esset orator (id quod postea
factum est in verbis αὐτῇ — ποιήσει: vid. ann. ad VI. §. 23.)
neque εἰ cum optativo copulatum, neque praesens tempus sed
futurum in apodosi ponendum erat. Substantivum ἡ βάσανος
autem, quamvis e verbis διὰ οὖν ταῦτα ἐγὼ βάσανον ἡθέλησα ποι-
ήσασθαι huc possit referri, necessarium certe non est, neque ἡ
δίκη, ipsa Justitia (cf. §. 13. δίκη δὲ κυβερνήσειεν) ab hoc loco
aliena, quippe quae etiam torturae praesidere credenda sit. Falli
autem Reiskium cui ἡ δίκη est magistratus, Undecimviri rerum
capitalium, coram quibus servi torquendi essent verum fateri
recusantes, nemo non videt. Parum recte etiam haec ἡ λέγειεν
μὴ ὁμολογοῦμενα reddit Klotzius *et ea non dicant quae ego scrip-*
pseram: loquitur orator de servis inter se dissentientibus: cf. §. 7.
Notandus denique usus verbi κατηγορεῖν pro κατεπεῖν: cf. Lys.
de caed. Eratosth. §. 19. καὶ τότε ἤδη — κατηγορεῖ προῦτον μὲν
ὥς μετὰ τὴν ἐξφορὰν αὐτῇ προστοί κτλ.

§. 11. εἰ οἷδά γ' — Haec verba rectae orationi praemissa in-
juria offenderunt Reiskium: vide Foertsch. Obs. critt. in Lys. oratt.
p. 53. sq. Matth. gr. §. 630. Sententiam quam hoc loco deprehen-
dimus et Antipho et ceteri oratores frequentant: V. §. 38. VI.
§. 27. Lys. de vuln. praem. §. 12. Demosth. adv. Timoth. §. 58.
— νῦν δ' κτλ. Verba ἐγὼ γάρ — ἀρεῖ ἐμοῦ a reliqua sejuncti
oratione ut haec νῦν δ' arcissime jungerentur cum ἐμοὶ δῆπου
κτλ. Ita enim solent loqui praeunte Homero II. XII. 326.

Νῦν δ' — ἐμπης γὰρ κῆρες ἐφεξῶσι θανάτοιο

Μυῖται, ἃ οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτῶν οὐδ' ὑπάλυξαι —

ἴομεν κτλ.

Eandem sententiam verbis paululum immutatis expressit An-
tipho V. §. 38. νῦν δέ, ὅποτε αὐτοὶ οὗτοι προκαλουμένων τῶν

φίλων τῶν ξυῶν ταῦτ' ἐφυγον, ἱμοὶ δὴπου κατὰ τούτων εἶναι χορὴ ταῦτα τεκμήρια. Qui cum Bekkero post βασανίσαι ἀντ' ἱμοῦ pleniorē posuerit interpunctionem, is insuavem reddiderit et prave dissectam orationem. Quamquam νῦν δὲ formula cum γὰρ conjuncta minime abhorret a graeco sermone. At male has particulas in unum consociant: in quo errore cum Astio Comment. ad Plat. Protag. p. 37. sq. 136. sq. et Fritzschio Quaestt. Lucian. p. 64. Kühnerum quoque esse video gr. II. p. 454. Ea enim est γὰρ particulae vis ut „rationem reddat sententiae antecedentis ejusque vel verbis expressae vel ex orationis serie intelligendae.“ Quamobrem in νῦν δὲ — γὰρ suppressam esse sententiam qualis haec est οὐχ οὕτως ἔχει, statuamus oportet. De quo genere copiose atque dilucide exposuit Stallbaum. ad Plat. Euthyphr. p. 72. sq. Apol. p. 38. B. Lach. p. 184. D.

§. 12. εἰ γὰρ τούτων ἐθελόντων . . ἐγὼ δὲ μὴ ἐδεξάμην. Aἰ particula jure a Dobsono e codicibus recepta atque a Klotzio defensa est: conf. II. β. §. 4. τούτων ὑπόπτων ὄντων ἐγὼ δ' εὐκότως καθαγὸς δοκολῆν εἶναι. Lys. in Alcib. I. §. 21. ἐὰν δέ τις τῶν ἀρχόντων βοηθῶν αὐτῷ — ὑμᾶς δὲ χορὴ ὑπολαμβάνειν κτλ. Plat. Sympos. p. 220. B. καὶ πάντων ἣ οὐκ ἐξιδόντων ἐνδοθεν ἣ εἰ τις ἐξέτοι ἡμφισμενίων —, οὗτος δ' ἐν τούτοις ἐξήκει ἔχων ἱμάτιον μὲν τοιοῦτον οἷόν περ καὶ πρότερον εἰώθει φορεῖν. Plutarch. Them. 21. ἀλλ' εἰ τύγε Πανσωνίων — αἰνεῖς —, ἐγὼ δ' Ἀργεῖδαν ἐπαινέω. Adi Fritzsche Quaestt. Lucian. p. 46. sq. Hartung. de partt. I. p. 186. Naegelsbach. Anm. z. Iliad. Excurs. XI. p. 258. sq. — αἰτεῖσθαι ὅπως αὐτῶν μὴ καταψηφίσασθε. Hanc futuri formam et hic et infra VI. §. 10. recipiendam esse duxi, in qua ne offendas vide exempla a Lobeckio congesta ad Phrynich p. 746. adde Schömann. ad Isae. p. 196. Verba αἰτεῖν, δεῖσθαι, ἱκετεύειν, περθεῖν et similia nonnumquam assumere infinitivi loco ὅπως cum conjunctivo, vel indicativo futuri notum est: cf. nost. §. 23. Thucyd. 5, 36. Dem. adv. Macart. §. 83. in Mid. §. 93. 121. Diod. Sic. II, 45. Plutarch. Marcell. 17. Aristid. 10. Philopoem. 17. Lucull. 2. Nic. 13. Agesil. 22. Schaefer. Melett. p. 121. Appar. III. p. 416. — εἰ . . οὐκ ἠξίωσαν. Negativa οὐκ post εἰ illata non universam afficit sententiam, sed ad eam pertinet vocem, quacum jungitur. Hermann ad Viger. p. 833. Schömann. ad Isae. p. 324. sq. Bremi. ann. crit. ad Dem. de cor. §. 119.

§. 13. τῶν πραγθέντων τὴν σαφήνειαν i. q. das Genauere der Sache, veram rei conditionem. Vid. III. β. §. 1. — οἰκεῖον σφίσι τὸ κακὸν ἀναφανησόμενον. Τὸ κακὸν est crimen: perspicuum, inquit, fore, ad ipsos potissimum pertinere crimen. Cf. IV. δ. §. 5. οἰκεῖον δὲ τὸ ἀμάρτημα τῷ ἄρξαντι μᾶλλον ἢ τῷ ἀμυνομένῳ ἐστίν. — ἀλλ' οὐχ ἑμεῖς γε sc. σιωπώμενον καὶ ἀβασάνισον αὐτὸ ἐάσετε. Cf. Isae. de Cir. h. §. 13. Aeschin. in Tim. §. 180. Dem. in Mid. §. 166. 200. in Aristocr. §. 89. in Timocr. §. 115. adv. Callicl. §. 9. — δίκη δὲ κυβεργήσειεν. Offendit Reiskium articuli absentia, sine idonea causa in loco proxime ad prosopopoeiam accedente. Cf. §. 10.

§. 14. ὃ εἶχε Φιλόνεως κτλ. i. e. quod habitare solebat Philoneus quoties in urbe degebat. Urbs, ἄς, quod vocabulum saepissime caret articulo, nominis proprii instar positum, ab Atticis opponitur et Piraeo et agris. Philoneus sedem fortunarum suarum videtur habuisse Piraeum, ubi sacra Jovis Ctesii ei facienda erant. Cf. §. 16. — ἀνὴρ καλὸς τε κἀγαθὸς i. e. homo liberaliter educatus, quales quum ii potissimum essent qui honesto loco nati erant, factum est ut divites nobiles atque optimates dicti sint καλοὶ κἀγαθοί. Thucyd. 8, 48. Aristoph. Eqq. 185. Both. Plat. de rep. VIII. p. 569. A. Aristotel. Polit. 4, 8. p. 1293 et sq. Bekk. Ceterum erraret si quis cum Lehnri amico quodam (Philolog. Cur. p. 23.) putaret rarissime καλὸς τε κἀγαθὸς apud Graecos inveniri: conf. vel Aristoph. Nubb. 101. 777. Eqq. 227. 684. Vesp. 1214. Lysistr. 990. Ran. 672. 681. Both. Xenoph. Symp. 8, 11. 17, 9, 1. Plat. Protag. p. 315. D. etsi καλὸς κἀγαθὸς crebrius est. — ἦν ὁ Φιλόνεως κτλ. Capitale fuisse prostituere ingenuam docent Aesch. in Tim. §. 14. 184. Dinarch. in Dem. §. 23. Vid. ann. p. 127. Male autem, si rem spectes e nostri sermonis usu, nomen proprium hoc loco iteratur: quam negligentiam non respuit sermo Graecus: cf. Lycurg. §. 84. 87. Krüger. ad Xenoph. Anab. 1, 3, 14.

§. 15. εἰ οὖν ἐθέλει περθεσθαι ξφη ἱκανὴ εἶναι κτλ. Scripturam ἐθέλει, quam omnes codices praebent, optativo posthabuerunt recentiores editores: qui genus loquendi tritum abjudicarunt ab Antiphonte. Thucyd. 1, 91. ἐνταῦθα δὲ φανερώς εἶπεν ὅτι — εἰ δέ τι βούλονται Λακεδαιμόνιοι ἢ οἱ ξύμμαχοι προβέεσθαι παρὰ σφᾶς, ὥς πρὸς διαγνώσκοντας τοιοῦτόν ἐναι κτλ. 2, 2. καὶ ἀνέειπεν ὁ κήρυξ εἴ τις βούλεται κατὰ τὰ πάτρια τῶν

πάντων Βοιωτῶν ξυμμαχεῖν, τίθεσθαι παρ' αὐτοὺς τὰ ὅπλα. 4, 36. ἄλλως ἔφη πονεῖν σφᾶς· εἰ δὲ βοῦλονται ἑαντῶ δοῦναι μέρος τι καὶ τῶν ψιλῶν, περιμέναι —, δοκεῖν βιάσασθαι τὴν ἔξοδον. 5, 41. 6, 64. 7, 4. Xenoph. Hell. 3, 2, 12. Demosth. in Steph. I. §. 61. in Euerg. et Mnec. §. 37. Atque ipse Antipho VI. §. 23. eodem genere utitur quod ex obliquae atque rectae orationis copulatione conflatum esse patet.

§. 16. ἡρώτα . . εἰ ἐθελήσει. Non magis mirus est hic indicativus ἐθελήσει quam ἐθέλει §. 15.: cf. Bernhardy. Synt. p. 389. — Διὶ Κτησίῳ. Jovem Ctesium privatis potissimum caerimoniis tamquam πλουτοδότῃν colebant Athenienses, ab hoc deo ὑγίειαν et κτήσιν ἀγαθὴν precantes. Vid. Aeschyl. Agam. 962. Suppl. 445. Isae. de Cir. h. §. 16. Dem. in Mid. §. 53. Hippocr. de insomn. 4. Dio Chrysost. or. I. p. 57. Reisk. Athenae. p. 473. b. Harpocr. Suid. Zonar. s. v. Vales. ad Harpocr. II. p. 477. ed. Lips. Spanhem. not. in Aeschyl. Agam. 1047. Schömann. ad Isae. p. 387. Ipsa hujus dei mentio Philoneum in Piraeo habitasse documento potest esse, quippe cujus religiones in domesticorum sacrorum numero sint. — τῆς αὐτῆς ὁδοῦ. Bernhardy. Synt. p. 138. Hartung üb. d. Casus p. 33. — ἄμα δὲ . . ἐσιῶσαι ἐκεῖνον. Pro ἐκεῖνον, quod respicit ad nomen proxime praegressum, τὸν πατέρα, e nostri sermonis ratione ponendum erat αὐτόν: illud saepenumero praetulerunt Graeci. Exempla larga manu dabunt Schneider. ad Xenoph. Cyrop. 5, 2, 28. Schaefer. Appar. II. p. 215. Foertsch. Obss. critt. in Lys. oratt. p. 70. sq. Epulae autem cum sacris esse solebant conjunctae, ad quas invitabant cognatos amicosque sacrificio quoque concelebrando adhibitos. Isae. de Cleon. h. §. 31. Dem. de f. leg. §. 139. in Neaer. §. 65.

§. 17. καὶ ἐπειδὴ . . ἐντεῦθεν ἐβουλεύετο. Crebro in apodosi adhiberi τότε, ἐνταῦθα, τηρικαῦτα, etiam addito δὴ vel ἤδη, tum, tum vero, tum demum, in vulgus notum: quod fit ubi posterioris membri gravitas ut magis hoc urgeatur postulat. Rarior in apodosi est adverbii ἐντεῦθεν usus. Thucyd. 2, 74. ὥς δὲ ἀπεκρίναντο, ἐντεῦθεν δὴ — κατέστη. Xenoph. Hell. 1, 6, 33. ἐπεὶ δὲ — ἐνέκρησαν, ἐντεῦθεν φυγὴ τῶν Πελοποννησίων ἐγένετο. Liban. Apol. caed. IV. p. 588. Reisk. ὥς δὲ τὰ τοῦ γάμου ἦν ἐπὶ τῷ τέλει ἐντεῦθεν ὁ μὲν εἶχε τὸ θυγάτριον κνλ. Quem usum

apte contuleris cum formulae ἐν τούτου in apodosi collocatione, a Xenophonte frequentata. Atque aliis quoque locis reperies ἐντεῦθεν ubi expectaveris ἐνταῦθα, velut ap. Thucyd. 8, 92. καὶ ἐντεῦθεν εὐθὺς ἀναβάντες — κατέσκαπτον τὸ τεῖχος. Xenoph. Hell. 1, 1, 6. ἐντεῦθεν δὲ φυγὴ τῶν Πελοποννησίων ἐγένετο πρὸς τὴν Ἀβυδον: ut frustra Bekkerus tentaverit locum Andoc. de myst. §. 115. ἐντεῦθεν ἀπαπηδῶ Κέφαλος οὐτοσί. — ὅπως ἂν . . δοίῃ, πότερα πρὸ δειπνου κτλ. Ὅπως hic assumere notionem temporalem propter sequentia πρὸ δ. κτλ. temere statuit Lehner: neque enim talia ad vivum resecanda. Compares vel II. β. §. 4. ἔγω δὲ οὐδαμῶς ἄλλως ἐλέγχειν ἢ ἐξ ὧν κτλ. — ἀπὸ δειπνου. Bernhardy, Synt. p. 221. Pflugk. ad Eur. Hec. 915. Adde Plutarch. Mar. 45. Lucull 9. Achill. Tat. 1, 5. — ἔδοξεν οὖν αὐτῇ . . διακονοῦσα. Nihil mutandum esse vidit Lehner, et exemplorum copia a Duckero ad Thuc. 7, 42. et 70. Poppone Prolegg. ad Thuc. I, 1, p. 117. Stallbaumio ad Plat. Apol. p. 21. C. ad Phaedr. p. 241. D. Pflugk. ad Eur. Hec. 970. collecta demonstrat. Confer vel Thuc. 3, 36. ἔδοξεν αὐτοῖς οὐ τοὺς παρόντας μόνον ἀποκτεῖναι ἀλλὰ καὶ τοὺς ἅπαντας Μινυληναίους . . ἐπικαλοῦντες τὴν τε ἄλλην ἀπόσασιν κτλ. Ad sententiae potius rationem quam ad normam grammaticam in ejusmodi enuntiatis dirigebant orationis formam: quae negligentia — si modo negligentia est, non gratum variandi studium — plerumque obvia est ubi majore intervallo participii nominativus a nomine vel pronomine distat, ad quod respicit. — In μετὰ δειπνον non magis necessarius est articulus, quem desiderat Stephanus, quam in praegresso ἀπὸ δειπνου: cf. Xenoph. Hell. 5, 4, 7. Plutarch. de mul. virt. p. 227. extr. Tauchn.

§. 18. καὶ τὰ μὲν ἄλλα μακρότερος ἂν εἴη λόγος . . ἐμοὶ τε διηγήσασθαι ὑμῖν ἢ ἀκοῦσαι. Cf. Andoc. de pac. §. 9. τὰς τε ἄλλας ἀποικίας καθ' ἕκαστον διηγέσθαι μακρὸς ἂν εἴη λόγος. Lys. in Pancl. §. 11. ὅσα μὲν οὖν αὐτόθι ἐβλήθη πολὺς ἂν εἴη μοι λόγος διηγέσθαι. — ἐν βραχυτάτοις. Harpocr. v. ἐν βραχεῖ ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς καὶ ἐν κεφαλαίῳ. Ἀντιφῶν. Lexicographo an hic locus obversatus sit nescio. — σπονδὰς ἢ ἐπονοῦντο καὶ λιβανωτὸν . . ἐπετίθεισαν i. e. libarunt atque pro se thura sparserunt. Neque enim audiendus est J. Bakius Schol. Hypoimn. p. 211. sq. veterem scripturam ἐπερ αὐτῶν defendens, quam interpretatur: super ipso sacrificio thus im-

ponebant. Dictionem *ἐπιτιθέναι λιβαντόν*, tacita cogitatione sup-
plentes τῇ *ἐσχαρῇ*, τῷ πυρὶ vel simile quid, triverunt Graeci: cf.
Aristoph. Ran. 839. Vesp. 96. Nubb. 419. Both. Verba ὑπὲρ
αὐτῶν vel ad utramque sententiam recte retuleris: *pro se libarunt*
atque thura sparserunt. Ceterum quae hic commemorantur facta
sunt ex usu conviviorum, in quibus libantes diis pro se ipsis
aliisve preces faciebant. Vid. intpp. Xenoph. Symp. II, 1. Stall-
baum. ad Plat. Symp. p. 176. A. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 2,
p. 232.

§. 19. τὴν σπονδὴν ἄμα ἐγχέουσα . . ἐνέχει τὸ φάρ-
μακον i. e. vinum quod libationi inserviret infundens simul im-
miscuit venenum. Cum Reiskio utique scribas *ἐγχέουσα* pro vi-
tiato *ἐκχέουσα*, quod formula solennis *ἐγγεῖν* (τὴν) σπονδὴν respuit.
Ad sententiam compara Eurip. Jon. 1032. Matth.

δείπνων ὅταν λήγωσι καὶ σπονδάς θεοῖς
μέλλωσι λείβειν, ἐν πέπλοις ἔχων τὸδε
κάθε βελών ἐς πῶμα τῷ νεανίᾳ κτλ. —
ἴσως . . φιλησομένη. Ἴσως i. q. *scilicet*, quod non sine ironia
posuit orator, ut facile careamus particula ὡς quam in ejus lo-
cum malint substituere viri docti. Futuri autem medii formam
passive accipiendam immerito suspectam fuisse docebunt Porson.
ad Eurip. Med. 336. ad Hec. 279. Schaefer. Appar. I. p. 500.
Bremi ad Lys. pro bon. Arist. §. 61. Bergmann. et Benseler.
ad Isocr. Areop. p. 229. sq. — πρὶν ἐν τῷ κακῷ ἤδη ἦν.
Cf. §. 29. πρὶν γ' ἤδη ἐν αὐτῷ ὧσι τῷ κακῷ.

§. 20. ἐπειδὴ ἀπέσπεισαν. Falso Passovius lex. h. v. ἀπο-
σπένδειν apud Antiphontem contendit significare *mit dem Trank-
opfer fertig seyn*: quod ubique valet *libare de poculo*. Hom. Od.
3, 394. 14, 331. Eurip. Jon. 1198. Ipsa aoristi natura hic efficit
sententiam hanc: *quum defuncti essent libatione.* — τὸν ξαντῶν
φονέα μεταχειριζόμενος. Reiskius ad mulierem haec perti-
nere opinatus pro τὸν proposuit τὴν locumque sic interpretatus
est: *mulierem amplexantes alternis modo hic modo ille ulnis, et*
osculantes. Quam interpretationem amplecti videtur Lehner, mas-
culinum articuli genus collato Od. II, 262. defendens: *κλυθε μοι*
ὁ χθιζὸς θεὸς ἥλυθες ἡμέτερον δῶ. Sed apertum est de poculo,
quod manibus tenent, loqui oratorem non de muliere: id quod
Bakius vidit. Schol. Hypomn. p. 212. coll. Sophocl. Aj. 1005.
Herm. — ἐνθ' ὧς παρὰ χερσὶν. Vide de hoc pleonasmo Schaefer.

Appar. IV. p. 451. V. p. 337. Dobr. Adverss. I. 2. p. 465. — εἰς νόσον ἐμπίπτει. Verbum ἐμπίπτειν Graecos numquam aliter nisi cum ἐν τινι jungere docet Goeller. ad Thuc. 3, 71. p. 490. ed. II. Qui manifestus error est. Cf. Antiph. II. β. §. 3. Indd. Demosth. v. ἐμπίπτειν. Ceterum πίπτειν εἰς νόσον habet Aeschyl. Prom. 473. Diod. Sic. 12, 45. ἐμπίπτειν εἰς νόσον Diod. Sic. 14, 71. Excerpt. de virt. et vit. p. 106. Dind. — ἔχει τὰ ἐπιχειρὰ ὧν ἄξια ἦν οὐδὲν αἰτία οὔσα . . τῷ γὰρ δημοκρίτῳ τροχισθεῖσα παρεδόθη. Patere videtur ex his verbis pelli-
cem a carnifice morte affectam esse. Neque tamen extrema verba non displicent. Cur enim τροχισθεῖσα, torta, carnifici traditur? Ipse potius carnifex tortoris partes agere debuit: vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 476. Neque quae invita interfecit hominem gravissimam capitis poenam meruisse putanda est: cf. Aristot. Eth. Magn. 1, 16. Heffter. Ath. Gerichtsverf. p. 141. Quamquam non ingenua sed serva erat pellex: vid. ann. nostr. p. 127. 137.: atque is, qui amatoriam potionem porrigens, malis artibus et fascinationibus utitur, crimini ἀσεβείας obnoxius potest videri: M. et Sch. Att. Proc. p. 311. Quod proposui παραδοθεῖσα ἐτροχισθῇ magis ad rem videtur esse accommodatum: scilicet tortori tradita equuleo alligata est. Schol. Aristoph. Pac. 441. οἱ γὰρ δοῦλοι σφαλλόμενοι ἐπὶ τοῦ τροχοῦ δεσμούμενοι καὶ συρόμενοι ἐτύπτοντο ἀνακλόμενοι ἐν αὐτῷ. — ἡ δ' αἰτία τε ἥδη καὶ ἐν θυμῷ θεῖσα καὶ χειροουργήσασα ἔξει sc. τὰ ἐπιχειρὰ ὧν ἄξια ἐστίν. i. e. illa vero quae in culpa est, quippe quae et excogitarit scelus et perpetrando sceleri manum prae-buerit, statim poenas dabit debitas. Ἦδη cave tentes: copulandum est cum futuro ἔξει. De quo hyperbato vide ann. ad §. 3. Ceterum compara Aeschin. de f. leg. §. 117. αὐτοὺς τοὺς χειροουργήσαντας καὶ βουλευσαντας et de verbo χειροουργεῖν vide Lobeck. ad Phryn. p. 120. — Quae his subji-ciuntur ἂν ὑμεῖς τε καὶ οἱ θεοὶ θέλωσιν (cf. §. 2.) ex more oratorum dicta sunt deos tamquam judiciorum praesides, qui iudicium regant animos, invocantium. Aeschin. de f. leg. §. 180. Dinarch. in Aristog. §. 3. Aesch. in Ctes. §. 57. Dem. de cor. §. 249. 267. in Timocr. §. 7. Lycurg. §. 2.

§. 21. ἐγὼ μὲν γε καὶ. Μὲν γε particulas codici N obtemperans exhibui: quae quoties a librariis in μὲν γὰρ mutatae sint vix dici potest. Reperiuntur etiam V. §. 14. Cf. Buttmann. ad Dem. Mid. p. 46. Schaefer. Appar. I. p. 784. Hartung. de partt. I.

p. 391. Dobr. Adverss. I. 2, p. 398. II. p. 241. Jacobitz. ad Lucian. Catapl. p. 34. Stallbaum. ad Plat. Symp. p. 180 D. Cratyl. p. 423 A. — τῷ τεθνεῶντι . . . καὶ τῷ ἡδικομένῳ τὸν αἰδιον χρόνον. Ἡδικομένος τὸν αἰδιον χρόνον dicitur is, qui veneno interemtus est, quippe cui illata sit injuria, quae nunquam poterit sarciri. Credo autem fore quibus in τῷ τεθνεῶντι et τῷ ἡδικομένῳ male videatur iterari articulus, quum ad eandem personam respiciat utrumque participium. (V. Benseler ad Isocr. Areop. p. 290. sq.) Sed cavendum est ne temere abjudicemus ab Antiphonte idioma quod vel maxime decere crediderim oratorem grandiusque dicendi genus. Cf. Dem. de f. leg. §. 160. ἀλλὰ Φίλιππος ἐξιν ὁ τῆς εἰρηνης ἐπιθυμῶν καὶ ὁ πολλὰ ὑποχρούμενος τοῖς Ἀθηναίοις. in Aristocr. §. 132. τοῦ Θρακὸς καὶ τοῦ βαρβάρου. de f. leg. §. 311. τὴν ὁσαν καὶ τὴν δικαίαν ψῆφον ὑπὲρ τῆς πατριδος θέσθαι, atque simil. Lycurg. §. 128. Dinarch. in Aristog. §. 20. — Dem. de f. leg. §. 87. τὸν αἰτιον καὶ τὸν παραιοκυνέσσαντα τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἐκένω. ib. §. 280. τοῦ Θρασυβούλου τοῦ δημοτικοῦ καὶ τοῦ ἀπὸ Φυλῆς καταγαγόντος τὸν δῆμον. Atque quodammodo huc pertinet articuli iteratio quae deprehendit Antiph. V. §. 63. τῆς χρείας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Ἀναίρου. Dem. in Mid. §. 124. τὰς τῆς ἰσηγορίας καὶ τὰς τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν μετονοίας ἀφαιρεῖσθαι. — ἀθέως καὶ ἀκλεῶς πρὸ τῆς εἰμαρμένης . . . τὸν βλον ἐκλιπών. Cf. §. 23. τῆς ἐκείνων διαχρησαμένης ἀβούλως τε καὶ ἀθέως. II. β. §. 13. ἀδίκως καὶ ἀθέως διαφθαρέντα με ὑπ' αὐτῶν. Sophocl. Electr. 1162. Wund. ὦ σῶμ' αἰτῆρος καὶ ἀθέως ἐφθαρμένον. Phrynich. Appar. Soph. ἀθέως διέφθαται. ἀπὸ τοῦ δεινῶς καὶ ἀπαραιτήτως. Σοφοκλῆς (Oed. Tyr. 254.) τῆςδε γῆς ὧδ' ἀθέως ἐφθαρμένης. οἷον μηδενὸς θεοῦ ἐπικουρίας παρούσης. Vox εἰμαρμένη autem ut μοῖρα de morte naturali solet poni. Thom. Mag. p. 299. Ritsch. πρὸ μοίρας θανάτῳ ὁ βιαίως ἀποθανών, πρὸ ὧρας δὲ ὁ ἐν νεότητι. Adde Ammon. de diff. p. 120. Valek. Dem. de cor. §. 205. τὸν τῆς εἰμαρμένης καὶ τὸν αὐτόματον θάνατον περιμένει. Plat. Legg. IX. p. 873. ὃς ἂν ἐαντὸν κτελεῖ τὴν τῆς εἰμαρμένης βίαν ἀποσερῶν μοῖραν. Isocr. Busir. §. 8. Aegin. §. 29. Sopatr. schol. in Her-mog. ed. Walz. V. p. 22.

§. 22. δεήσεται ἀθέμιτα καὶ ἀνόσια. Ἀθέμιτα cum codicibus dedi etsi infra IV. γ. §. 6. altera forma ἀθέμις utitur orator: ἀθέμιτος enim uno consensu agnoscunt lexicographi ve-

teres, qui alteram quoque praebent. Pollox I, 21. 22. Suid. p. 135. ed Bernhardy. Etymol. M. p. 22. 23. Maxim. Planud. in Bachmann. Anecd. II. p. 88. Zonar. p. 61. Tittm. atque diserte testatur Suidas ἀθέμιτον — διφορεῖται i. e. dicitur et ἀθέμιτον et ἀθέμιζον: ἀθέμιτα porro est in var. script. Herodot. 7, 33. 8, 143. Xenoph. Memor. I, 1, 9. (vid. Valck. ad Her. 7, 33. Schneider. ad Xen. I. l.) legimusque in Bekkeri Anecd. I. p. 353. ἀθέμιτοι μοῦσαι εἶπεν Ἀγάθων ἐν Ἀλκμαίονι. Εὐχὰς ἀθεμιτοὺς reperimus in Plutarch. Aemil. P. 19. ἐκείνοις δὲ καὶ σάτυγρος ἀνοῖεν ἀθέμιτον Plutarch. Conv. Sept. Sapient. 6. Verba καὶ ἀνόσια ex Oxoniensi codice jure mihi videor suscepisse: quae jungit alteri nomini noster IV. γ. §. 6. ἀθέμιζα καὶ ἀνόσια δῶν. Cf. Bekk. Anecd. I. p. 353. ἀθέμιζα καὶ ἀνόσια δῶν Δεινάρχος εἶπε καὶ Σοφοκλῆς. — δεόμενος ὑμῶν ἃ αὐτὴ ἐαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆσαι. Reiskius qui πείθεσθαι ante ἃ αὐτὴ inseruit ita interpretatus est hunc locum: *rogans vos ut velitis (aut sibi aut matri suae) credere agenti verum esse, quamquam ne ipsa quidem credit, scilicet in hac re nulla mala fraude esse usam.* Addit idem vir doctus: „Possunt verba ἃ αὐτὴ πηλ. etiam sic accipi: *quam rem sc. τὸ κακοτεχνῆσαι, abstinentiam a mala fraude, ipsa non potuit sibi imperare et a se impetrare.*“ De Dobrei sententia in annotatione critica exposui. Fuit qui suspicaretur nihil deesse, sed verba μὴ κακοτεχνῆσαι e verbis δεόμενος et ἔπεισε suspensa et ad veneficam et ad iudices spectare: proprie enim ad mulierem, quae mala fraude maritum interemit, respicere, sed poni simul de iudicibus parum juste, ut contendit matris patronus, ream morte affecturis. Quod zeugmatis genus non alienum esse dixerim a graeco sermone. — ὃ καὶ ἐποιήσατε. Non mutavi veterem scripturam: imperativus certe (ποιήσατε) non aridet, quo recepto tantum non eadem quae praecedit iterabitur sententia. In explicando aoristo ἐποιήσατε inter se dissentiunt interpretes. Hauptmannus ad antecedentem pellicis condemnationem respici putat: Lehner ἐποιήσατε idem esse vult quod ποιῶν εἰώθατε. Neutrius ego sententiae accedo: aoristum potius de re adhibitum esse censeo, quae quamquam nondum perfecta est, tamen non posse non evenire creditur: ita ut animi fiduciam hac voce declarasse statuam oratorem. Kühner. gr. II. p. 78.

§. 23. ζῶσης. Inficetum atque supervacaneum hoc voca-

bulum visum est Reiskio ut antitheton illud *μητρός ζωής* — *πατρός τεθνεώς* insulsum atque frigidum. Sed vim atque gravitatem subesse voci *ζωής* docent sequentia *τῆς ἐκείνων διαχορησαμένης*, i. e. quae vivit postquam mala fraude interemit maritum. Quod vidit Lehner. — *ἀβούλως* injuria sollicitatur: est idem quod *δυοβούλως*. Cf. Sophocl. Trach. 140. schol. Br.

§. 24. καὶ ἐγὼ μὲν ἐπεξέρχομαι λέγων, ἵνα δῶ δίκην . . οὗτος δὲ τάναντα ὅπως . . μὴ δῶ δίκην. In altero membro *ἵνα* in altero *ὅπως* posuit: cui variandi studio pedestris orationis scriptores saepissime indulgent. Cf. Thucyd. 1, 37. οὐχ ἵνα μὴ ξυραδικῶσω ἐτέροις — ἀλλ' ὅπως καταμόνας ἀδικῶσι. 4, 86. 6, 22. 87. Xenoph. Hell. 5, 3, 14. Andoc. in Alcib. §. 40. de pace §. 14. quem locum injuria tentat Bekkerus, Isocr. Nicocl. §. 2. Phil. §. 152. Aeschin. in Ctes. §. 169. Lycurg. §. 119. Dem. adv. Boeot. de dote §. 43. adv. Nicostr. §. 13. qui locus immerito offendit Reiskium atque Schaeferum, Plat. Legg. VI. p. 761. init. 763. fin. Aristot. Rhet. 1, 1. 2, 2. 23. Rhet. ad Alex. 31. Polit. 7, 14. Diod. Sic. 19, 1. — Post ταύτη Reiskius γὰρ inseri voluit quod ne ferri quidem potest: ταύτη i. q. hanc ob causam.

§. 25. δικαιότερον καὶ ὀσιώτερον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων γλνοιτο ὑμῖν. Sententia haec est: ita enim facietis, opinor, quod justius atque sanctius est apud deos et homines. Thucyd. 1, 71. δρῶν οὐδὲν ἄδικον οὔτε πρὸς θεῶν οὔτε πρὸς ἀνθρώπων. — Ἄν particulam huic loco non debebat obtrudere Dobreus Adverss. p. 167., quae abest ab optativo infra quoque III. β. §. 6. IV. δ. §. 3. V. §. 64. Nudo enim optativo designari opinionem, minime illam quidem e conditione aptam, negari nequit: cf. Reisig. de ἄν part. p. 123. Hermann. de part. ἄν p. 160. Schömann. ad Isae. p. 410. Stallbaum ad Plat. Lys. p. 214. D. Qui modus sine ἄν particula etiam post protasin, cui conditionis notio inest, illatus a graeco sermone non est alienus. Quid enim est quod impediat ne particula illa absit, sententiarum nexu atque cohaerentia omnem sermonis et obscuritatem et ambiguitatem tollente? Proficiscitur enim in ejusmodi enuntiatis ἄν particula ab illo perspicuitatis atque evidētia amore, quo mirum quantum Graeci delectantur. Quod studium etsi plerumque peperit hanc particulam, tamen nonnunquam factum est ut legis vel audientis menti in apodosi non subveniret

veniret sermonis luxuria. Itaque errare videtur Matthiaeus gr. p. 1167. ed. 3. qui sumit „dafs nach bedingten Sätzen mit *εἰ* als blofser Bedingungspartikel sich wohl schwerlich im Nachsatz der Optativ ohne *ἂν* findet“ atque Bernhardus Synt. p. 412. nimis angustis illum usum circumscribere finibus: Aber jede sonstige Auslassung der Partikel bei allem, was unter Bedingungen möglich ist, leidet eine Beschränkung auf die Epiker der älteren — und der späteren Zeit, theilweise auch auf die Tragiker —, dagegen ist sie von den Gewährsmännern des ächten Atticismus den Komikern und klassischen Prosaikern gänzlich auszuschliessen.“ Tu confer Antiph. II. β. §. 4. *εἰ γὰρ — φανεῖται, — κα-
θαρός δοκοῖν εἶναι.* IV. δ. §. 3. *ἀνόσια γὰρ ὁ διωκόμενος πά-
θοι, εἰ — φονεὺς ἔσται.* Lys. de bon. Aristoph. §. 35. *ὥς εἰ
οἴονται πολλὰ γενέσθαι Νικοφῆμω, ὁμολογήσειαν τὰ Κόνωνος εἶναι
πλείονα ἢ δεκαπλάσια.* Isocr. de perm. §. 79. *εἰ δὲ τοῖς λόγοις
πειθοῖσθε τοῖς ἑμοῖς, ὅλην τὴν Ἑλλάδα καλῶς διοικοῦντε.* Isae. de
Hagn. h. §. 38. Dinarch. in Dem. §. 91. Demosth. prooem. 34.
p. 620. Bekk.

§. 26. *ἐκ τῆς γῆς τῆςδε ἰ. e. ex Attica.* Cf. V. §. 13. *τῆςδε τῆς πόλεως.* At ib. *εἰς τὴν γῆν ταύτην.* §. 14. VI. §. 2. *et 42. ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.* VI. §. 7. *ἐκ τῆς γῆς ταύτης.* Falso enim de hoc genere praecipit Boeckh. Not. crit. ad Pind. p. 381. et qui eum sequutus est Stallbaum. ad Plat. Gorg. p. 468. E. Protag. p. 309. B. „Athenienses, inquit, ubi Athenis sunt, urbem suam dicunt *τῆςδε τὴν πόλιν*: ubi vero *ταύτην τὴν πόλιν* nominant, significatur urbs certa modo obiter memorata et ab aliis distinguenda aut opposita alii, quae si memorabitur dicetur *ἐκεῖνη.*“ Tu compares velim Andoc. de red. §. 3. 4. 10. 12. 16. Lys. pro Call. §. 2. 3. Isocr. de pac. §. 49. 136. Din. in Aristog. §. 25. Aeschin. in Ctes. §. 17. — *πῶς οὖν ταύτην ἐλεεῖν ἄξιόν ἐστι ἢ ἀδούς τυγχάνειν.* Repentina quae in his verbis deprehenditur subjecti mutatio, communis est scriptorum graecorum neque in oratorum reliquiis infrequens: cf. Isae. de Nicostr. h. §. 3. Lycurg. §. 25. Dem. in Neaer. §. 118. Multa hoc genus dabunt Schaefer. Appar. V. p. 49. Foertsch. Obss. critt. in Lys. oratt. p. 47. sq. Schoem. ad Isae. p. 270. Ad sententiam quam orator expressit conferas velim Dem. in Mid. §. 100. Lycurg. §. 141.

§. 27. *οὕτω δέ τοι καὶ ἐλεεῖν κατλ.* Haec cum prae-

gressis non apte cohaerere cujusvis est perspicere. Suspicio ante οὕτω nonnulla excidisse, opposita ea quidem verbis οὕτω — καὶ ἔλεῖν κτλ., sicut in sequentibus opponuntur illa καὶ ὥστερ — ἀπώλεσεν his οὕτω καὶ — τῆς δικαιοσύνης ἂν τύχοι τιμωρίας. — οὔτε θεοὺς οὐδ' ἥρωας οὐτ' ἀνθρώπους αἰσχυνθεῖσα οὐδὲ δέτσασα. Participium αἰσχυνθεῖσα jure mihi videor assum-sisse e codice Oxoniensi: cf. Isocr. Trapez. §. 14. οὐκ ἥσχύνει' οὐδ' ἔδεδόκει. adv. Euthyn. §. 8. οὐς ἂν μήτ' αἰσχύνονται μήτε δεδότωσι. Lys. in Diog. §. 13. καὶ εἰ μηδένα ἀνθρώπων ἥσχύονου, τοὺς θεοὺς ἐχρῆν σε, φησί, δεδιέναι. §. 17. οὔτε τοὺς θεοὺς φο-βεῖ οὐτ' ἐμὲ — αἰσχύνει. de inval §. 10. οὔτε τὴν τύχην δέτσας οὐτ' ὑμᾶς αἰσχυνθεῖς. Heroum in hac sententia cum diis con-junctio insoliti quid videtur habere: cf. Xenoph. Hell. 2, 4, 21. αἰδοῦμενοι καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους παύσασθε ἁμαρτάνοντες. Les-honact. Protr. II. p. 657. Bekk. ἀλλὰ γὰρ οὔτε θεοὺς οὔτε ἀν-θρώπους αἰδοῦνται.

§. 28. Θανμάζω . . τῆς τόλμης τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς διαβολίας τὸ διομύσασθαι κτλ. Temere hic novandi studio ignoscebat Reiskius: quem fugit locus Demosth. in Timocr. §. 111. Θανμάζω — τῆς ἀναιδεῖας αὐτοῦ τὸ — τὸν ἔλεον τοῦτον ἐπὶ τῷ πλήθει τῷ ἡμετέρῳ μὴ ποιήσασθαι, ab ipso Reiskio recte ex-plicatus: *in vel ex ejus audacia hoc maxime miror etc.* Nec διαβολίας in ἀβολίας mutandum: cf. Lys. adv. Sim. §. 44. Θαν-μάζω δὲ μάλιστα τούτου τῆς διαβολίας κτλ. Hoc dicit orator: ne-queo satis mirari audaciam atque mentem fratris jurejurando in-terposito contententis etc. De re confer §. 8. — οὐ γὰρ δὴ-που μαρτύρων γ' ἐναντίον κτλ. Satis trita ab Antiphonte sententia: cf. II. γ. §. 8. V. §. 43. VI. §. 18. — τοὺς θα-νάτους . . μηχανῶνται. Pluralis τοὺς θανάτους ad complures homines atque ad varia mortis genera pertinet. Neque enim Stallbaumii amplector sententiam ad Plat. Crit. p. 46. C. anno-tantis solere hujusmodi nomina quando de violentia et crudeli-tate cogitur in numero plurali poni. Conf. Plat. Legg. IX. p. 870. τοὺς οὖν τούτων μηνντὰς ἀναιροῦσι θανάτους. Isocr. Ar-chid. §. 89. ὑπὲρ τούτων — καὶ φυγὰς καὶ θανάτους οἶμαι προσήκειν ἡμῶν ὑπομένειν. in Lochit. §. 8. εἰς τοῦτ' ἤδη τινὲς θο-γῆς προήχθησαν ὥς εἰς τραύματα καὶ θανάτους — ἔλθειν. Nicocl. §. 32. ὥς μήτε φυγὰς μήτε θανάτους — ἐπὶ τῆς ἐμῆς γεγενῆσθαι βασιλείας. — Quae paulo post infertur abundantia μάλιστα . .

λαθραιότατα illustratur a Matth. gr. §. 461. f. Abundanter haec quoque posita sunt καὶ ὡς ἀνθρωπον μηδένα εἰδέναι. Vim autem quae particulae ὡς inest infinitivo junctae probe perspexit Sauppius ad Lycurg. p. 94. Quam illustrabunt etiam haec exempla in quibus pleniore dicendi genere usi sunt: Xenoph. Hell. 6, 1, 4. φρόνιμος μὲν οὕτω στρατηγός ἐστιν ὡς οὐ μάλα — ἐφαμαρτάνειν. Ages. 2, 7. ὅπλισέ τε οὕτως ὡς ἅπαντα μὲν χαλκὸν — φάλεισθαι. Plat. Legg. VII. p. 814. οὕτως αἰσχροῦς τὰς γυναικάς εἶναι τετραμμένας ὡς μηδ' — ἐθέλειν κτλ. Ὡς apud nostrum exstat etiam V. §. 63. οὐ σφόδρα ἐχρώμεην ἐγὼ Ἀντιφῶ φίλῳ ὡς πάντα ποιῆσαι ἂν τὰ ἐκείνῳ δοκοῦντα.

§. 29. πρὶν γ' ἤδη . . ὥσι. De πρὶν particula sine ἂν posita sat habeo commemorare Stallbaum. ad Plat. Phaed. p. 62. C. Rost. gr. p. 646. ed. 4. Kühner gr. II. p. 547. sq. — ἐὰν φθάσωσι . . πρὶν ἀποθανεῖν κτλ. Rem ab oratore commemoratam confirmant ea quae leguntur ap. Lys. in Agor. §. 4. 41. 42. 92. 94. nost. §. 1. Hinc ortus est locus communis quem technici vocant τὸν τῆς ἐπιτολῆς τόπον. Vid. Longin. frgm. VIII. p. 121. ed. Egger. Paris. 1837. Verbum φθάνειν sequente πρὶν cum infinitivo construit Thucyd. 4, 67. 7, 36. Aristot. Polit. 5, 2. al. — In verbis τιμωρῆσαι σφίσιν αὐτοῖς offendit Bekkerus αὐτοῖς tamquam otiosum ejiciens: qui usitatum loquendi genus exterminavit. Falso enim statuunt ibi tantum pronominis αὐτὸς casibus obliquis cum pronominibus personalibus conjuncti locum esse ubi propter gravitatem atque efficaciam suam pronomem urgeri debeat. Cf. nost. V. §. 4. ἐγὼ — ἀντήσομαι ὑμᾶς οὐχ ἅπερ οἱ πολλοὶ τῶν ἀγωνιζομένων ἀκροῶσθαι σφῶν αὐτῶν αἰτοῦνται, ubi v. ἀκροῶσθαι potius pronuntiatione acuendum est quam pronomem, et quae congesserunt Krüger. ad Dionys. Historiogr. p. 340. Schömann. ad Isae. p. 185. sq. Similiterque pronominibus possessivis alterum addunt: cf. §. 30. καὶ οἰκέτας τοῦς σφετέρους αὐτῶν ἐπικαλοῦντες μάστιγας. V. §. 77. Isocr. Nicocl. §. 57. Panath. §. 12. Aeschin. in Ctes. §. 9. Lycurg. §. 141. Quamquam aliter statuit Schiller ad Sluiter. Lectt. Andoc. p. 108.

§. 30. παιδὶ ὄντι. Cf. infr. νέῳ ἔτι ὄντι. Si nomen παῖς urgendum est, filius nondum compleverat decimum quartum aetatis annum eo tempore quo pater exstinctus est. Quamquam de aetate puerili alii aliter statuunt: cf. Poll. 2, 4. Ammon. de diff. p. 35. Valck. Tzetzes ad Hesiod. Opp. p. 143. Scut. p. 212.

ed. Basil. Puer autem non poterat litem intendere: quod jus ad eum pertinebat, qui in curialium album esset inscriptus atque pleno perfectoque civitatis jure frueretur. Schömann. de comitt. p. 76. M. et Sch. Att. Proc. p. 555. 562. Heffter. Ath. Gerichtsverfassung p. 75. Itaque accusator quatuor vel quinque annis post patris caedem novercae hanc actionem intendisse credendus est.

§. 31. Ἐμοὶ μὲν οὖν διήγῃται καὶ βεβοήθηται κτλ. De perfecto διήγῃται passivam significationem assumente vid. Buttmann. gr. ampl. II. p. 51. n. 7. Similibus orationum clausulis utuntur Aeschin. in Ctes. §. 260. Din. in Dem. §. 113. Lycurg. §. 149. Vid. Wurm. ad Din. p. 166. — ἐν ὑμῶν δ' ἐστὶ. Etiam ante infinitivum nihil causae esse videtur, cur ἐστὶ scribatur: neque enim ex uno verbo ἐστὶ pendet infinitivus sed ex universa sententia ἐν ὑμῶν ἐστὶ, neque verbum potius quam pronomen ipsa pronuntiatione adjuvandum est. Cf. Lycurg. §. 52. Bait. et Saupp. τοῖς θεοῖς τοῖς κάτω μέλειν οὐδ' ἡδίκηνται. Pronomen relativum cave referas ad inferos: supple potius ad relativum τοῖτων pronomen: *credo etiam diis inferis curae esse eos qui laesi sunt.* De re adi Platon. Legg. IX. p. 880. E. de rep. X. p. 615. A. sq.

II.

IN TETRALOGIAM PRIMAM.

Antiphontis tetralogiae tres, quae hodie exstant, quaternas continent orationes, quarum binae actori, binae reo tribuuntur. Etenim Athenis in caedis actionibus atque in aliis, ut videtur, judiciis — vid. Aristot. Rhet. ad Alex. 19. p. 1432 extr. Bekk. — et actori et reo bis perorandi potestas solebat dari: de quo more adi nostrum V. §. 13. VI. §. 14. M. et Sch. Att. Proc. p. 711. Heffter. Ath. Gerichtsvf. p. 324. Platner Proc. u. Klag. I. p. 187. Hermann. gr. Staatsalt. §. 142, 2. Ipsum tetralogiarum nomen nemo eorum, qui verba ex his orationibus excerpta lexicis suis inseruerunt, commemorat: in τῶν φοινικῶν numero eas reponit Ammonius (de diff. v. ἐνθύμημα) quo nomine universae Antiphontis orationes, solent designari: cf. Hermogen. de f. or. in Walz. Rhett. gr. III. p. 385. sp. Johann. Sicul. in Walz. Rh. gr. VI. p. 500. Multi deuterologiarum nomen his oratiunculis

videntur indidisse: quod colligo e verbis schol. Aphthon. in Walz. Rhett. gr. II. 33. δευτερολογίας δὲ τρόπους τέσσαρας εἶναι φασιν, εἰς μὲν οὗτε τοῦ αὐτοῦ προσώπου καὶ πράγματος μένοντος δύο γίνονται λόγοι, ὥςτε κατηγορήσαντος τοῦ διώκοντος καὶ ἀπολογησμένου τοῦ φεύγοντος αὐθις κατηγορῆσαι τὸν διώκοντα [καὶ] ἀναιρέποντα τὴν ἀπολογίαν καὶ τὸν φεύγοντα πάλιν ἀπολογῆσαι πρὸς τὴν δευτέραν κατηγορίαν, ὥς εἶχον οἱ τοῦ Ἀντιφῶντος δευτερολογίαι, et Doxopatri Homil. in Aphth. Walz. II. p. 378. ubi eadem fere leguntur. Quibus adde Prolegg. de stat. ap. Spengel. Artt. Scriptt. p. 215. εἰρὶσκομεν τοὺς ῥήτορας καὶ ἀπολογίας καὶ κατηγορίας περὶ τῶν αὐτῶν ποιουμένους ὥς καὶ ὁ Ἀντιφῶν ἔχει τὴν δευτερολογίαν ὑπὲρ καὶ κατὰ καὶ πάλιν [ὑπὲρ] περὶ τῶν αὐτῶν. Ita vero Antiphontis tetralogiae comparatae sunt ut nemini possit dubium esse quin exercitationis ergo ab oratore conscriptae sint. Quae etsi largam oratoribus praebent materiam in utramque disserendi partem, tamen lineamentorum speciem prae se ferunt ipso pigmentorum colore carentium. Neque vero ingenii subtilitas atque sermonis elegantia qua excellunt hae orationunculae quemquam potest fugere: ut a fucata recentiorum temporum eloquentia in scholis ostentari solita quam longissime abesse Antiphontis declamationes in aperto sit. Quas quo jure statuatur Spengelius Artt. Scriptt. p. 117. sq. olim τέχναις ῥητορικαῖς Antiphontis insertas fuisse, post inde resectas esse, in medio equidem relinquo.

Prima Antiphontis tetralogia ad caedis voluntariae actionem pertinet. Civis quidam noctu cum pedisequo a coena rediens caeditur cum ipso comite. Ac dominus quidem illico mortuus est, servus postquam, a mortui propinquis de domini caede interrogatus, in sicariorum numero se inimicum domini quendam agnovisse dixit, exspiravit. Hunc ipsum inimicum cognati atque affines caesi, ad quos interemti ultio pertinebat, voluntariae caedis crimine arcessunt. Ingeniose autem atque subtiliter et actor, uno servi testimonio adjutus, reum crimini obnoxium esse ostendit, et reus se culpa vacuum esse demonstrat, sisus ille quidem servorum suorum testimonio: suos enim omnes adversariis torquendos offert, qui confirment ea qua caedes patrata sit nocte domusquam reum esse progressum.

IN ARGUMENTUM.

δύο . . ἐμελέτησεν. Cf. Argum. Aristid. or. Leuctr. I. p. 610. Dind. πέντε λόγους ἐμελέτησε. Ernesti lex. techn. rhett. gr. p. 208. Ad causas fictas respicit. — τῷ Ἀντοῦ λόγῳ τῷ πρὸς Μικίνην γεγραμμένῳ. Vide de hac Lysiae oratione Westermann. Gesch. d. gr. Bereds. p. 285. 24. Hoelscher. de vit. et scriptt. Lys. p. 184. In simili causa hanc orationem versatam esse puto: atque de convivio agi in ea patet ex Athenaeo VIII. p. 365. b: etsi non nego de argumenti quoque expositione atque universa orationis indole intelligi posse quae prooemiographus affert: ut Spengelio Artt. Scriptt. p. 118. hoc demus Lysiam imitatum esse Antiphontem. — συγκεκομμένος i. q. verberibus commulcatus: verbum per se spectatum non designat necatum esse hominem. — συγγενής τις κτλ. Jus enim persequendi caedis auctorem solis τοῖς ἐγγυτάτω γένους erat concessum: cf. nost. IV. δ. §. 11. V. §. 48. 59. Dem. adv. Macart. §. 57. sq. adv. Euerg. et Mnes. §. 70. sq. M. et Sch. Att. Proc. p. 164. Heffter. Ath. Ger. p. 142. — Quod dicit πεποιηκότος τὸν φόνον ubi expectes ποιησαμένου (cf. prooem. ad γ. IV. α. et VI.) utitur loquendi genere non recentiori tantum graecitati assignando: vid. nostr. V. §. 10. Thucyd. 8, 76. Xenoph. Hell. 2, 2, 6. 3, 2, 27. Blum. ad Lysurg. p. 55. Wurm. ad Din. p. 96. Bernhardy. Synt. p. 344. — ἐκ μόνου τοῦ πρὸς ὧπου συνισάμενος i. e. in qua conjectura (s. statu conjecturali imperfecto) argumenta a sola (inimici) persona repetuntur, non e rei natura sumuntur. — ἐν μὲν τοῖς προοιμίοις κατὰσασιν ὁ λόγος οὐκ ἔχει. Cf. Schol. Hermog. ap. Spengel. Artt. Scriptt. p. 160. κατὰσασις δέ ἐστι λόγος πρὸς τὸ τῶν πραγμάτων συμφέρον καθιστῶν τὴν διήγησιν καὶ τὰ ἀντιπίπτοντα προαναγγέλλων ἐν τῇ τῶν ἀκουόντων ἐννοίᾳ κτλ. Syrian. in Hermog. ib. p. 36. Κόραξ ὁ τεχνολόγος τῷ τῆς καταδόσεως ὀνόματι κέχρηται, προοίμια τοῦ λόγου τὴν κατὰστασιν καλῶν. — τῶν ἀγώνων. Ἀγῶνες eam orationis partem designant quae ad confirmationem atque refutationem pertinet. Ernesti. lex. techn. p. 4. — πρῶτῃ ἐχρήσατο ἀναιγέσει ἀντιῶν δι' ὧν ἀπέδειξεν κτλ. Respicit ad §. 4: ibi enim demonstrat orator omnes quas quis de caedis auctore possit concipere suspensiones alienas esse ab hac

causa. Pro δι' ὧν aut δι' ἧς aut cum codd. ZM διὸ, posita post αἰτιῶν majore distinctionis nota, scribendum esse in annot. crit. jure mihi videor suspicatus esse. — καὶ λοιπὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν βοῦλῃσιν. Hoc dicere credo prooemiographum: urgere oratorem in sequentibus illud, sponte atque dolo malo egisse reum. Quod facit §. 5 — 8.

IN ORATIONEM.

§. 1. Ὅποσα μὲν κτλ. Antiphontis tetralogias a quarto paeone, quo oratio finienda auctore Aristotele, quasi de compacto initium ducere notat Spengel. Artt. Scriptt. p. 97: cf. II. δ. Ἰδὼν ἐγώ. III. α. τὰ μὲν ὁμολογούμενα. δ. ὅτι μὲν αὐτῇ. IV. δ. ὁ μὲν ἀνὴρ. — οἱ ἱκανῶς μὲν πεφνυότες i. q. οἱ φέσει ἱκανοὶ v. οἱ εὖ πεφνυότες. — ἐν δὲ τούτῳ τῆς ἡλικίας καθέστωτες. Rarus est in ejusmodi formulis articuli usus: cf. Lys. pro Call. §. 3. εἰς τοῦτο τῆς ἡλικίας ἀφῆκται. Plutarch. Apophth. Lac. p. 102. Tauchn. εἰς τοῦτο τῆς ἡλικίας ἥκων. Alia dabit Lobeck. ad Phryn. p. 279. sq. — In sequentibus ἐν ᾧ κρείττοις φρονεῖν αὐτῶν εἰσὶ, traiectione verborum utitur pro κρείττοις αὐτῶν φρ. εἰσὶ, minime ea dura. Cf. n. ad I. §. 3. Ceterum adi Matth. gr. §. 460. — χαλεποὶ καὶ διαγνωσθῆναι καὶ δειχθῆναι εἰσι. Δειχθῆναι non solum indicari valet sed convinci argumentis testimoniisque in medium prolatis: cf. Dem. in Aristog. I. §. 38. εἴ τι καὶ ἡμῶν ἔχων ἀδικημα δεικνύναι ἡμᾶς μὲν ἤσκει.

§. 2. τὴν ἀσφάλειαν ὧν ἐπιβουλεύουσι σκοποῦντες. Eandem sententiam ita effert β. §. 8. τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἐπιβουλῆς τηροῦντα. — οὐ πρότερον ἐπιχειροῦσιν. Saepius absolute ponit verbum ἐπιχειρεῖν, velut §. 7. ὁ τε φόβος — θερμοτέρων ἐπιχειρεῖν ἐπῆρξεν: ut ἐπιχειρεῖν habeat vim verbi χειρουργεῖν Thucyd. 8, 69. nost. I. §. 20. — Conjunctivus ποιήσωνται eodem jure post οὐ πρότερον ἢ ponitur quo I. §. 29. post πρὶν illatus est. — οὐ τὸν αὐτίον ἀφέντες κτλ. Ad verba confer β. §. 11. δ. §. 11. Plutarch. Pompej. 10. ἐὰν τὸν αὐτίον ἀφείδῃ ἀπολέσῃ τοὺς μηδὲν ἀδικούντας.

§. 3. πάσης τῆς πόλεως μιναινομένης. Inquinatur universa respublica interfectoris praesentia donec is criminis poenas det: cf. §. 10. β. §. 11. γ. §. 11. III. α. §. 2. IV. α. §. 5. β. §. 9. γ. §. 7. Plat. Legg. IX. p. 868. A. — τὸ τ' ἀσέβημα

κτλ. Bene se scire dicit, illo, qui sceleris obnoxius sit, non in iudicium vocato atque urbe scelesti hominis contaminatione inquinata, piaculum penes se futurum esse, itemque, insonte homine pro sonte a iudicibus damnato, poenas se daturum: cf. IV. α. §. 4. β. §. 7.

§. 4. Οὐτε γὰρ κακούργους κτλ. Negativam οὐτε excipiunt particulae οὐ μὴν οὐδὲ — οὐδὲ μὴν οὐδ' — οὐδὲ μὴν: cf. Stallbaum. ad Plat. Apol. p. 19. D. de rep. p. 608. B. Hartung. de partt. I. p. 194. sq. Κακούργοι h. l. sunt latrones: vid. V. §. 9. 17. M. et Sch. Att. Proc. p. 76. 229. Platner. Proc. u. Klag. II. p. 167. — Reiskio in Access. ad s. Antiph. et Hauptmanno fraudi fuerunt verba ἔχοντες . . τὰ ἑμάτια εὐρέθησαν vocem εὐρέθησαν nimis urgentibus: quae cave ne germanice reddas: so hätte man die Räuber mit den Kleidern gefunden s. entdeckt: veritas potius: so hätte man gefunden, daß die Räuber die Kleider mitgenommen. — ἐτοίμην καὶ κατειργασμένην τὴν ὠφέλειαν ἀφῆκεν. Ὠφέλεια i. q. κέρδος β. §. 5. intellige τὰ ἑμάτια. — οὐδ' ἐκ λοιδόρητας, in Folge eines Zanks, sc. οὐδεὶς διέφθειρεν αὐτόν. — ἀπαρὶ τῶν νυκτῶν. Cf. β. §. 5. δ. §. 5. Aristoph. Eccles. 741. Both. Lucian. Dem. encom. 1. Intpp. Moerid. p. 23. ed. Lips. Osann. ad. Philem. frgm. p. 290. sq. Numerus pluralis νύκτες ad. horas nocturnas relatus frequentissimi usus est. Stallbaum ad Plat. Phileb. p. 158. —

§. 5. μεῖζονα ἐπίδοξον ὄντα πάσχειν. Injuria infinitivus praesentis Baiterum offendit: assumit enim ἐπίδοξος non modo aoristi atque futuri infinitivum (vid. Valck. ad Her. 4, 11. Lobeck. ad Phryn. p. 133. Bremi. ad Isocr. Archid. §. 8.) sed etiam praesentis temporis: cf. δ. §. 9. ἐπίδοξος ἡ δυσπραγία μεταβάλλειν αὐτῶν ἐστ. Arist. Rhet. ad Alex. 19. p. 1433. Bekk. τὰ ἐπίδοξα λέγεσθαι ὑπὸ τῶν ἐναντίων. ib. 37. p. 1443. προκαταληφόμεθα αὐτῶν τὰ ἐπίδοξα λέγεσθαι. Themist. epist. 11, 34. ἐκείθεν ἢ ναῦς ἐπίδοξος ἦν εἰς Ἀσίαν καταίρειν.

§. 6. ἱερῶν κλοπῆς δυοῖν ταλάντων γεγραμμένος. Uterque genitivus, alter ad actionem, alter ad mulctam ab accusatore irrogatam spectans, e verbo γεγραμμένος suspensus est: similiterque Demosth. adv. Nausimach. §. 20. τοσοῦτων δὲ χρημάτων ἐπιτροπῆς φεύγων. De re conf. β. §. 9. M. et Sch. Att. Proc. p. 359. Heffter. Ath. Ger. p. 152.

§. 7. τὰδε μὲν δράσας i. e. ἐπιβουλεύσας καὶ ἀποκτείνσας:

cf. §. 6. Pronomen immerito displicuit Reiskio. Nam et pluralis demonstrativi generis numerus de una re creberrime a Graecis usurpatur: cf. §. 8. III. γ. §. 10. et pass. Bremi. ad Lys. in Agorat. §. 21. ad Aeschin. in Ctes. §. 236. ad Dem. Olynth. I. (vulg. II.) §. 4. Stallbaum. ad Plat. Menex. p. 244. C.: et τὰδε non semper ad sequentia sed ad praegressa quoque respicit. Matth. gr. §. 470. Vereor autem ne quis μὲν particulam abesse malit, cui in sequentibus non respondet δέ. Neque tamen infrequens hoc genus. Triplex vero hujus omissionis ratio videtur esse: nam aut prorsus omissum est membrum e sententiarum nexu supplendum, aut immutata orationis forma, iis ipsis, quae sequuntur, inest sententia opposita, aut denique propter enuntiata cum eo membro, in quo μὲν particula infertur, conjuncta illudque amplificantia, orationis principium dicentis vel scribentis animo excidit: cf. I. §. 25. ἐγὼ μὲν οἶμαι τὸν τεθνεῶτα. II. β. §. 5. τὸ μὲν γὰρ μὴ ἐκδυθῆναι οὐδὲν σημειῖόν ἐστιν, in quibus μὲν voculae potestas proxime accedit ad γὰρ particulae vim. IV. α. §. 1. Νενόμισται μὲν ὁρθῶς, ubi propter sequentia, quae amplificandi studio debentur, a proposito aberrat oratio. Huc pertinet etiam VI. §. 2. Sed VI. §. 13. verbis καθεισήμεν μὲν ἢ χορηγία οὕτω orator indicat se jam ad alia transire. Cf. Bremi. ad Lys. in Eratosth. §. 5. ad Isocr. Panegy. §. 15. Stallbaum ad Plat. Phaedr. p. 242. C. Cratyl. p. 390. B. Hartung. de partt. II. p. 410. sq. Ceterum nostro loco Antiphonti observata est haec sententia: εἰ δὲ μή, καὶ ἀλώσεσθαι τὴν γραφὴν καὶ ἀτιμώρητος διαφθαρήσεσθαι. Paullo post ad ἀποφεύξεσθαι τὴν γραφὴν intellige ἐργῶν κλοπῆς. — οὔτε γὰρ . . . εἴτε καὶ κτλ. Οὔτε et εἴτε sibi respondent: quod genus fugit Reiskium. Exemplorum satis collegit Krüger. ad Dionys. Hist. p. 269. Infra V. §. 95. infert οὔτε γὰρ — ἐὰν δὲ καὶ quod non minus recte dicitur: vid. Krüger. ib. p. 268. Hartung. de partt. I. p. 197. sq.

§. 8. τιμωρησαμένῳ κάλλιον . . . διαφθαρήναι. Attractionis neglectio in v. ἀντιδράσαντα Antiphonti familiaris est: cf. β. §. 2. III. β. §. 2. IV. γ. §. 1. δ. §. 10. Matth. gr. §. 536. n. Neque transitus ab infinitivo praesentis ad aoristum, nullo ad sententiam discrimine positum, a Graecorum consuetudine recedit: quod non mirum videbitur ei qui recogitaverit aoristi infinitivum designare actionem per se spectatam amota temporis notione. Exempla apud Antiphontem sunt β. §. 3. 4. δ. §. 5.

IV. γ. §. 2. δ. §. 4. V. §. 36. 91. Isae. de Philoct. h. §. 16. Dem. Olynth. I. §. 2. II. §. 27. de Cherson. §. 18. in Mid. §. 102. 187. Lycurg. §. 13. Eurip. Androm. 164. 522. 608. Quamquam interdum ubi res uno ictu peragenda consociatur cum re durante tenoremque servante vel iteranda neque ad unum temporis momentum relata, ad illam aoristus ad hanc praesens refertur tempus: velut ap. nostr. IV. δ. §. 3. ἡνάγκασε τὸν τε ἀμυνόμενον ἀντιτύπτειν τὸν τε πληγέντα ἐπὶ τὸν λατρὸν ἐλθεῖν. V. §. 37. ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐπισχεῖν ἔστι καὶ τὰ δεινὰ τὰντα ποιῆσαι ἃ οὗτοι κελεύουσιν· ἐν δὲ τῷ παραχρήμα οὐκ ἔστι ἀρχὴν ὁρθῶς βουλευέσθαι. VI. §. 38. χρόνον ἀπέδειξεν ὅτι οὐκ ἐγχωροῖη ἀπογράψασθαι καὶ τὰς κλήσεις καλεῖσθαι ὅσας ἔδει. Lys. in Agor. §. 16. Lycurg. §. 20. 25. 46.

§. 9. Τὰ μὲν βιασάμενα ταῦτά ἐστιν ἀσεβῆσαι αὐτόν. Verba trajectory sunt: vid. n. ad I. §. 3. Ἀσεβῆσαι dicit, quia is, qui caede sese contaminat, piaculum committit atque ipsas deorum religiones polluit. Heffter. Ath. Ger. p. 133. — ἔφη γινώ-
ναι .. αὐτούς. Pronomen reflexivum ad servum et dominum spectat: cf. n. ad γ. §. 2.: vulgata αὐτούς qui defendi possit equidem non video: dicit se et herum hunc unum agnovisse. Palmerius in Exercitat. p. 674. pro αὐτούς proposuit αὐτόν, quod in annotatione critica supersedi afferre, locumque nostrum ita interpretatus est: *id solum eum hoc novisse eorum qui aderant.*

§. 10. ἀνεξέλεγκτοι ἂν εἴησαν εἰ μὴ θ' .. ἐξελέγχον-
ται. De hac enuntiatorum conditionalium forma, quae exstat infra quoque III. γ. §. 9. V. §. 16. vid. Stallbaum. ad Plat. Apol. p. 25. B. Bernhardy. Synt. p. 386. Kühner gr. II. p. 548. Sententiam iterat γ. §. 9. εἰ μὴτε ἐκ τῶν εἰκότων μήτε ἐκ τῶν μαρτυρουμένων οὗτος νῦν ἐλέγχεται, οὐκ ἔστιν ἔτι τῶν διωκομένων ἔλεγχος οὐδεὶς. — ἀσύμφορόν θ' κτλ. Cf. §. 3. Quod pro συγκατα-
πιπλάναι Dobreo in mentem venit συναναπιπλάναι, sine causa veterem scripturam sollicitavit. Plat. de rep. VI. p. 496. D. ὁρῶν τοὺς ἄλλους καταπιπλάμενους ἀνομίας. Ruhmken. ad Timae. gloss. p. 31. — ἐκ γὰρ τούτων αἱ τ' ἀφορταὶ γίνονται κτλ. Τούτων utrum neutrius an masculini generis sit ambigi potest: neutrum ego praetulerim. De re vide β. §. 11. Plutarch. de ser. num. vind. 12. Symmach. ep. 10, 54. Hermogenes Pro-
gymn. in Walz. Rhett. gr. I. p. 32. in locis communibus haec habet δέος μὲν μὴ ἐπιλιπῶσιν οἱ καρποί, δέος δὲ μὴ τῶν πολεμίων

ἡγεθησάμεν, et Theo Progymn. in Walz. Rh. gr. I. p. 225. ὅτι διὰ τὰς τοιαύτας ἀμαρτίας ἐπιγίνεται ταῖς πόλεσι καὶ θεῶν μὴνίματα λοιμοὶ καὶ λιμοί, στρατοπέδων ὀλεσθροὶ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα.

β.

IN ARGUMENTUM.

Ἀποδοῦσαι τὰ ἱμάτια μὴ φθάσαι. Φθάνειν cum infinitivo copulatum etsi rarius reperitur, apud optimos auctores existat. Aristoph. Nubb. 1384. Both. Thucyd. I, 33. 3, 82. Plutarch. Artax. 5.

IN ORATIONEM.

§. 1. ὁπότεν μὲν ὑπὸ χειμῶνος πορῶσιν .. ὅταν δὲ .. ἂν δέ κτλ. Ita optimi quique scriptores variant orationem. Cf. Lys. in Epicr. §. 5. οὐχ ὅταν τοὺς μὴ δυναμένους λέγειν κολλάζητε — ἀλλ' ὁπότεν παρὰ τῶν δυναμένων δίκην λαμβάνητε. Xenoph. Cyrop. 2, 3, 3. Dem. in Aristog. I. §. 75. Plat. Legg. V. p. 727. VI. p. 767. X. p. 904. Ceterum confer Thucyd. 2, 101. ὑπὸ χειμῶνος ἑταλειπώρηι. 6, 104. τὰς ναῦς ὅσαι ἐπόνησαν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος. Ad verbum παύονται e praegresso πορῶσιν cogitatione refer ποροῦντες: vid. Krüger. ad Dionys. Hist. p. 117. sq.

§. 2. ἀνθρωπος non mutavi etsi de uno eoque certo agitur homine, atque similiter intactum reliqui V. §. 66. ὅτω τρόπῳ ἀφανῆς ἔστιν — ἀνήρ: ubi e gravissimorum virorum sententia debam edere ἀνθρωπος, ἀνήρ: conf. Matth. gr. §. 264. n. s. Stallbaum. ad Plat. Protag. p. 314. E. excurs. ad Phaedr. p. 267. A. p. 196. Jacobitz. ad Lucian. Pisc. p. 163. Equidem facere non possum quin cum F. A. Wolfio Liter. Analekt. II. p. 458. articulum ejusmodi locis a viris doctis intrusum repudiem. In qua sententia Krügerum quoque ad Dionys. Hist. p. 110. et Bremium ann. cr. ad Aeschin. in Ctes. §. 125. ed. Goth. esse video. Neque dubitari potest quin articuli in hoc genere absentia nostrates immerito offendat talia frequentantes Kläger, Beklagter, Endesunterschiedener, Bürgermeister und Rath, de certis, opinor, hominibus posita. — οὐκ ἀρχοῦν μοι ἔστιν .. παρέχοντα. Cf. α. §. 8. — αὐτὸς καταδοχθεὶς φονεὺς εἶναι. Vid. §. 3. ὑφ' ἡμῶν καταδοκοῦμαι. γ. §. 7. καταδοκεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν. Schweigh. ad Herod. 9, 99.

§. 3. *ξμε ὡς δεινὸν* — Quid sit *δεινὸν* docet oppositum *ἡλιθιον* et uberius explicatur α. §. 1. — *εἰ γὰρ νῦν κτλ.* *Γάρ*, Reiskio auctore, prodit aliquid in ratiocinio deesse in hanc ferme sententiam *αὐτοὶ πάντων ὄντες ἡλιθιώτατοι, τοῦτο φάσκοντες οὐ πᾶν τοῦναντίον εἰκὸς ἦν μᾶλλον εἶναι.* Fallitur vir doctus: respicit enim orator ad sententiam proxime praegressam, ut, si quid tacita sit supplendum cogitatione, haec legentis animo obversetur oporteat sententia καὶ μὴν ἡλιθιος ἂν ἦν. — *εἰκότερον ἦν τὸν εἰδόμενον .. διακωλύειν μᾶλλον.* Verbis τὸν εἰδόμενον se ipsum designat. Comparativi *εἰκότερον* formam quae iteratur §. 8. δ. §. 4. IV. γ. §. 2. tangit Lobeck Paralip. gr. I. p. 48. — *τὴν ὑποψίαν τὴν νῦν εἰς ξμε οὖσαν.* Participium, quod virorum doctorum incurrit reprehensionem, nihil habet offensio- nis: cf. infra *τήνδε τὴν ὑποψίαν εἰς ξμε οὖσαν.* §. 6. *ἡ ὑποψία εἰς ξμε οὖσα.* Din. in Philocl. §. 4. *ὑπὲρ τῆς αὐτίας τῆς εἰς αὐτὸν γεγενημένης.* Quamquam abesse poterat participium, velut Thucyd. 4, 27. *Κλέων δὲ γνοὺς αὐτῶν τὴν εἰς αὐτὸν ὑποψίαν.* 6, 61. *πανταχόθεν τε περιεσῆκει ὑποψία εἰς τὸν Ἀλκιβιάδην.* — *εἰς ἐκουσίους .. ὑποψίας ἐμπροσθεῖν* i. q. *ἐκουσίως εἰς ὑποψίας ἐμπροσθεῖν.* Cf. Sophocl. Philocl. 1290. *ὅσοι δ' ἐκουσίωσαν ἔγκεινται βλάβαις.* III. β. §. 3. *εἰς ἀκουσίους αὐτίας ἦλθεν.* coll. γ. §. 1. Thucyd. 3, 82. *εἰς ἀκουσίους ἀνάγκας πίπτειν.* Paullo post ora- tor posuit *ἀπολλύμεν* ubi *ἀπολλύμεν* ἂν exspectaveris: sed cave de particula inserenda cogites. Similiter §. 9. adhibuit *ξεροῦ- μιν* de re quae eventu caruit. Hartung. de partt. II. p. 240. sq. — *λαθὼν τε σαφῶς ἤδειν τήνδε τὴν ὑποψίαν εἰς ξμε οὖσαν* i. e. *εἰ ἔλαθον ἡ ὑποψία εἰς ξμε (ἂν) ἦν ὡς σαφῶς ἤδειν.* Eandem verborum inconcinnitatem vernacula nostra fert. Ent- deckt war ich verlören, unentdeckt wußte ich, daß dieser Ver- dacht auf mich fallen würde.

§. 4. *μή .. μόνον βιαζόμενος.* Exspectes οὐ μόνον βια- ζόμενος: sed adi ann. ad. V. §. 65. — *οὐδὲν γὰρ πικρότερον τῆς ἀνάγκης κτλ.* nihil acerbius esse videtur necessitate: quae verba vim necessitatis satis declarant, ut non opus esse putem rescribere *ισχυρότερον* pro *πικρότερον*. Ceterum sententia satis trita est. Vid. poett. gnom. ed. Schaeß. p. 123. Pflugk. ad Eurip. Hel. 513. — *εἰ γὰρ .. ἐν ἐμοὶ τὰ δίκαια φανεῖται .. ἐγὼ δ' εἰκότως καθαγὸς δοκοίην εἶναι.* De verborum structura vid. I. §. 25. et de particula δ' in apodosi I. §. 12.

Praepositionem ἐν usurpat pro crebriore παρά. Dem. de cor. §. 233. παρ' ἐμοὶ τὰδίκημ' ἂν ἰδεῖνεν ὄν. Lycurg. §. 146. Lucian. ep. Saturn. 4, 36. Sed compara Aristot. Eth. M. I, 34. ἐν ποτέῳ ἐπὶ τὸ ἀδίκημα.

§. 5. Ἔστι δὲ οὐκ ἀπεικός, .. ἀλλὰ εἰκὸς κτλ. In deliciis habet Antipho hujusmodi opposita: γ. §. 6. III. β. §. 7. IV. β. §. 2. 3. γ. §. 3. δ. §. 6. (Valcken. ad Herod. 3, 69.) infra ἐσωφρόνουν καὶ οὐκ ἐμαίνοτο et similia III. β. §. 2. γ. §. 1. 3. Lys. de vuln. praem. §. 12. Dem. de cor. §. 265. de f. leg. §. 99. (Valcken. ad Herod. 3, 25. Herm. ad Sophocl. Electr. 873. Pflugk. ad Eurip. Heracl. 532. Apitz. ad Sophocl. Trach. 150. ad Eurip. Phoen. 605.) III. α. §. 2. ἐχόντα μὲν οὐν οὐκ — ἄχοντα δὲ, aliaque hoc genus ib. §. 10. V. §. 55. 82. (Wyttenb. ad Julian. p. 196. Krüger. ad Dionys. Hist. p. 100. Hartung. de partt. I. p. 171. sq.) — τὸ μὲν γὰρ κτλ. Cf. ann. ad α. §. 7. — ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθαρεῖναι: cf. §. 6. ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διεφθάρη. δ. §. 5. ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθεῖ-
γαντας. Matth. gr. §. 586. ε.

§. 6. εἰ δὲ μὴ καὶ ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διεφθάρη ἀλλ' ... τίς οἶδε; i. e. num vero ne vestium quidem causa interfectus sit cett. Particulam καὶ si abesset nemo desideraret: neque vero eam ferri non posse putarim post μὴ collocatam, quia ad proxima potissimum verba spectat neque in unum coeunt particulae εἰ καὶ. Formulam τίς οἶδεν εἰ de re adhibitam dubia illa quidem, ita tamen ut loquentis animus aut ad spem aut ad metum inclinatus eam praesagiat atque expectet aut factam esse suspicetur, praecivit poeta Iliad. 16, 860.

τίς δ' οἶδ' εἰ κ' Ἀχιλεὺς, Θέτιδος παῖς ἡΰκόμοιο,

φθῆη ἑμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπείς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι;

Od. 2, 332. 3, 216. Nitzsch. Comment. in Od. I. p. 111. Krüger. Ind. Dionys. Hist. v. εἰ p. 470. Antiph. δ. §. 6. εἰ δὲ ἐκη-
γύσσοντο ἢ μὴ — τίς οἶδεν;

§. 7. ὑπὸ τε τῶν κυρίων ἀγανγνωσόμενον. Huc pertinet Harpocratio v. ἀγανγνωσόμενος ἀντὶ τοῦ ἀναπειθόμενος Ἀντιφῶν, Ἰσαῖος, Ἡρόδοτος ἐν πρώτῃ, et Suidas v. ἀγανγνωσις — καὶ ἀγανγνώσκων παρὰ ῥήτορων ἐπὶ τοῦ ἀναπειθεῖν. Quem usum Ionicis cum Atticis scriptoribus fuisse communem et lexicographi veteres docent et ipsae veterum scriptorum reliquiae testantur: cf. Schaefer. ad Greg. Cor. p. 503. sq. Antipho semel hoc verbo

utitur: nam δ. §. 7. in eadem re habet ὑπὸ τῶν κυρίων ἐχθρῶν μοι ὄντων πεισθεὶς καταπεύδεσθαι μου. Reiskius pro κυρίων conjiciens οὐ κυρίων cognatos atque affines defuncti hoc loco parum recte dominos servi nominari putavit: qui vereor ne nimis angustis finibus circumscripserit nomen κυρίων. Quid autem impedit ne hos ipsos propinquos caesi heredes esse statuas?

§. 8. εἰ δέ τις τὰ εἰκότα κτλ. In utramque partem de hoc genere solent disputare oratores: Aristot. Rhet. I, 15. p. 1376. Bekk. Dionys. Hal. Art. rh. 10, 16. μέγιστον δὲ καὶ ἀλογώτατον ἐκείνο τὸ μὴ δεῖν ἐξ εἰκότων κατηγορεῖν· τοῦτο γὰρ παντάπασι στοχασμὸν ἀναιρεῖ, ὅπερ μέγιστον δικανικῆς ἰδέας μέρος. αἱ γὰρ πλείους δικανικαὶ ἐκ τῶν εἰκότων κληρονται. — ταῦτ' ἀντιλογισάσθω. Vulgatam ταῦτόν mutavi in ταῦτ': cf. IV. β. §. 6. Illam falso interpretatus est Gesnerus: *similiter etiam ex adversa parte rationes subducatur*. In plurali numero ταῦτα ne offendas cf. γ. §. 3. δ. §. 6. IV. δ. §. 1. V. §. 5. 39. 75. — ὅτι με εἰκότερον ἦν τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἐπιβουλῆς τηροῦντα φυλάσσασθαι κτλ. i. e. probabilius esse me tutam ex insidiis hominem interimendi rationem servantem non interfuisse facinori quam caedem coram cognovisse. Din. in Dem. §. 40. τὴν δὲ αὐτῶν ἀσφάλειαν τηροῦντες nost. α. §. 2. τὴν ἀσφάλειαν ὣν ἐπιβουλεύουσι σκοποῦντες. — τοῦ ἀπὸ τῆς γραφῆς sc. ἐρῶν κλοπῆς α. §. 6. Cf. γ. §. 6. τὸν ἀπὸ τῆς γραφῆς κίνδυνον. Dem. de f. leg. §. 92. τὰπὸ τῆς εἰρήνης ἀγαθά. §. 153. τοῖς ἀπὸ τῆς εἰρήνης λουτελοῦσιν. Lycurg. frgm. 96. Bait. et Spp. τὰ ἀπὸ τῆς φύσεως ἀγαθά. — τῆς μὲν οὐσίας . . ἐκζητούμενος i. e. multae enormitatem in causa fore ut bonis cederem: cf. ann. ad α. §. 6. Platner Proc. u. Klag. II. p. 362. — περιγεγόμενος δὲ καταληφθεὶς. In vulg. est καὶ ληφθεὶς pro καταληφθεὶς. Haec non opposita esse illis ἀλοῦς μὲν κτλ. sed cum istis τῆς μὲν οὐσίας ἥδειν ἐκζητούμενος κτλ. arctissime jungenda esse patet: universae enim sententiae ἀλοῦς μὲν κτλ. opponuntur sequentia ἐὰν δὲ νῦν καταληφθεὶς ἀποθάνω κτλ. Itaque multum errasse censeo Reiskium, qui conjecit περιγεγόμενος δὲ καὶ οὐ ληφθεὶς, *experior autem factus et non victus*. Neque loco perpurgando sufficit Meieri conjectura ἢ καὶ ληφθεὶς de bon. damnat. p. 16. Quod vidit ipse Meierus in Add. et corrig. p. 234. Magis arridet ejusdem Reiskii in Access. ad s. Antiph. interpretatio vulgatae: *e judicio vita salva domum reversus etiamsi damnatus*. Equidem

καὶ ληφθεὶς in καταληφθεὶς mutandum esse putavi i. e. *vita vero salva damnatus*, Antiphontis consuetudine verbum καταλαμβάνειν flagitante, atque notionis *etiamsi* assiduitate propter sequentia καὶ ἔραρον — συλλέξας vel aures offendente. Participiorum autem concursus non refugit Antipho: cf. §. 13. ἐξαζόμενον κεκτημένον. γ. §. 2. κακουργοῦντες ὀφθέντες. §. 9. ἐλεγχθεὶς διαφθείρας. VI. §. 49. πρωταγέων πυθόμενος. De quo genere vide Saupp. ad. Lycurg. p. 117. sq. — καὶ ἔραρον συλλέξας κτλ. i. e. vel stipem ab amicis colligendo vitam sustentassem neque perpeccatus essem extremam paupertatem. De erano vid. M. et Sch. Att. Proc. p. 540. sq. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 1, p. 230. — φυγὼν γέγων καὶ ἀπολις ἐπὶ ξερτας πτωχεύσω. Vox φυγὼν respicit ad voluntarium exsilium, de quo vid. IV. δ. §. 1. Nihil vero durius atque acerbius visum est Graecis. Plat. Apol. p. 37. D. καλὸς οὖν ἂν μοι ὁ βίος εἴη ἐξελεσθόντι τηλικῶδε ἀνθρώπῳ ἄλλην ἢ ἄλλης πόλιν πόλεως ἀμειβομένῳ καὶ ἐξελευσμένῳ ζῆν. Theogn. 175. 341. 657. Tyrtae. I. Isocr. Plat. §. 55. Dem. ep. III. p. 644. Bkk. Lucian. patr. enc. 9. 12. Bernhardy. Grundr. d. gr. Litter. I. p. 13.

§. 10. Οὕτω μὲν jungas cum v. ἄπισα. — ἐγὼ τε γὰρ φανερόν ὅτι μεγάλα ἀδικούμενος ἡμυνάμην. Parum recte Hauptmannus haec verba interpretatus est: *gravem injuriam patiens dixi causam vel injuriam propulsavi*. Suppleas potius oportet e praegressis εἰ ἀπέκτεινα: *me si interfecissem hominem, perspicuum est graviter laesum injuriam propulsaturum fuisse*. Neque ἂν particula opus; vid. Hartung. de partt. II. p. 240. sq.

§. 11. οὐτε εἰς τὰ τεμένη εἰσιὼν κτλ. Cf. α. §. 10. — οἱ δὲ διώκοντες κτλ. Compara α. §. 2.

§. 12. ἐμὲ δὲ ἐκ τε τῶν προειργασμένων γνώσεσθε κτλ. Τε particulam, quam optimi codices suppeditant, non temere negligendam esse putavi etsi in sequentibus non reperi quo referrem hanc vocem. Sed vereor ne ab oratore uberius de rebus suis atque moribus exponente suppressa sint quae menti ejus obversarentur καὶ ἐκ τῆς νῦν ἀπολογίας ἀναλτιον ὅρτα γνώσεσθε vel simile quid. Interdum enim τε particulam ab Atticis ita adhibitam esse scimus ut structurae inchoatae in sequentibus non amplius haberetur ratio, immutata verborum constructione, vel suppressis iis, quae in animo habebat scriptor. Vid. Stallbaum. ad Plat. Gorg. p. 524. B. Protag. p. 338. B. de rep. VII.

p. 522. B. Hartung. de partt. I. p. 115. Conf. Antiph. IV. β. §. 6. δ. §. 3. Ceterum solebant oratores, ut iudicum sibi animos conciliarent, munera atque beneficia et in rem publicam et in singulos cives collata jactantius persequi. Andoc. in Alcib. §. 41. Lys. adv. Sim. §. 47. de ol. sacr. §. 30. Dem. in Euerg. et Mnes. §. 48. in Con. §. 44. Lycurg. in Leocr. §. 139. Ac primum quidem εἰσφορὰς noster commemorat, tributa spectans belli potissimum tempore imperata, quae ab omnibus solebant et civibus et inquilinis pendi praeterquam capite censis. Boeckh. Staatsh. I. p. 481. II. p. 5. sq. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 1, p. 136. Quamquam latius interdum patet hujus vocabuli potestas. Schöm. ad Isae. p. 309. Verba quae his subjiciuntur πολλὰ δὲ τριηραρχοῦντα non debuit tentare Bekkerus: πολλὰ enim crebro locum habet ubi exspectaveris πολλῶν: cf. Thucyd. I, 69. πολλὰ ἡμᾶς ἦδη — περιγενημένους. 4, 12. 80. Xenoph. Cyrop. I, 5, 14. Hell. 2, 4, 20. Aristoph. Plut. 253. Eqq. 385. Ran. 653. Both. Plat. Phaedr. p. 61. C. Gottleb. ad Thuc. I, 69. Buttman. ad Sophocl. Philoct. 1458. Stallbaum. ad Plat. I. 1. Denique πολλοῖς δὲ ἐρανίζοντα dedi pro vulg. πολλοὺς κτλ. quum certum sit ἐρανίζειν τινὰ designare stipem ab aliquo colligere non stipem alicui conferre quod est ἐρανίζειν τινί. Adi de hoc verbo Harpocr. v. ἐρανίζοντες Etym. M. p. 369, 36. Phot. 15. Zonar. p. 871. Tittm.

§. 13. παρ' ἐμοῦ δὲ ὠφελῆσθαι ζητοῦντας. Dem. in Mid. §. 139. οὗς οὐδὲν ὠφελῆσθαι νομίζω παρὰ τούτου adv. Polycl. §. 15. οὐδὲ διάδοχον ἥκοντα ἐπὶ τὴν νῦν παρ' οὗ ἂν τις ἤξιωσεν ὠφελήσθαι. Schömann. ad Isae. p. 482. — κατηγορεῖτε e quatuor suscepti codicibus: qui transitus a tertia persona in secundam a Graecorum ingenio non abhorret. Dem. ep. II. p. 636. Bkk. εἰδεῖν δ' ἂν οἱ προσβύτεροι καὶ λέγειν τοῖς νεωτέροις ἐς δὲ δίκαιοι: de quo genere inter veteres scripsit Longinus de subl. 27. et nuper Bernhardt. Synt. p. 424. — ὧ ἄνδρες τῶν μεγίστων κριταὶ καὶ κύριοι. Possis suspicari ita hoc loco iudices compellari quia Athenis ad Areopagitas caedis voluntariae actio pertinebat; quem sanctissimum senatum Aeschines in Ctes. §. 20. nuncupat τὴν ἐκεί σκευωρῶν καὶ τῶν μεγίστων κυρίων. Quamquam Heliastae quoque οἱ κύριοι πάντων dicuntur. Din. in Dem. §. 106. Dem. in Mid. §. 223. Platner. Proc. u. Klag. I. p. XXII. — μὴ συνεπιβάντας τῇ τούτων ἐπιθέσει
i. e.

i. e. μὴ ἐπιβάντας (ἐμοὶ) οὖν τῇ τούτων ἐπιθέσει vel μὴ ἐπιβάντας (ἐμοὶ) οὖν τούτοις ἐπιτιθεμένοις.

γ.

IN ARGUMENTUM.

τὰς προτάσεις δὲ λύει κατὰ περιτροπὴν i. e. propositiones, quibus accusatus causam suam studet firmare, ea diluit refutandi forma, qua id quod adversarius pro se assert ita in illum retorqueat ut propter id ipsum videatur reprehendendus. Ernesti. lex. rh. p. 261. 297.

IN ORATIONEM.

§. 1. ἀκούσιον μὲν κτλ. Cf. I. §. 5. — ἀπελογήθη. Tangit hunc locum Pollux II. 119. Ἀντιφῶν δὲ καὶ ἀπελογήθη. Cf. δ. §. 3. ἀπολογηθῆναι. IV. γ. §. 1. ἀπολογηθέντα. Andoc. de myst. §. 33. ἀπολελογῆσθαι Anecd. Bekk. I. p. 82. Elmsl. Eurip. Bacch. 41. — πειρασόμεθα ἐλέγχοντες. V. Matth. gr. §. 555. n. 3. Kühner. gr. II. p. 362. Quod idioma fraudi fuit Reiskio.

§. 2. οἱ ἀποκτείναντες αὐτοὺς ἀπολιπόντες ... οἱ ἐντυχόντες ἂν αὐτῷ κτλ. Transit orator a plurali numero ad dominum et servum respiciente in singularem, qui ad unum dominum pertinet. Quam inconstantiam noli cum Taylora atque Reiskio a nostro abjudicare. Cf. α. §. 9. Duriores enim diversorum numerorum copulationes e simili fonte derivatas et Antipho et alii ferunt. Quo pertinet III. β. §. 4. οὐδείς ἡμῶν λόγος ὑπελείπετο μὴ φονεὺς εἶναι, ubi pater accusati modo se et filium, modo solum filium cogitatione complectitur: ib. §. 10. ἀπολυόμενος δὲ — οὐδὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων εἵνεκα δίκαιοι τοιούτων κακῶν ἀξιοῦσθαι ἐσμεν. Hue pertinet etiam V. §. 22. οὐτ' αὖ ἐγὼ — τὸν πλοῦν ποιησάμενος εἰς τὴν Αἴνον, οὔτε κατασχόντες — ἀπὸ παρασκευῆς οὐδεμιᾶς ἀλλ' ἀνάγκῃ χρησάμενοι: reus enim nunc de se, nunc de se atque comite loquitur. Dem. in Dionysod. §. 10. ὁ Παρμενίσκος ὁ τουτοῦ κοινοῦς — ξειρεῖται τὸν οἶτον ἐν τῇ Ρόδῳ καὶ ἀποδίδοται, καταφρονήσαντες μὲν τῆς συγγραφῆς — καταφρονήσαντες δὲ τῶν νόμων: quem locum temere sollicitat Schaefer. Redit enim pluralis numerus ad socios Parmeniscum et Dionysodorum, qui oratoris animo obversantur. Sophocl. Philoct. 637. χωρῶμεν ἐνδοθεν λαβῶν

ὅτον σε χρεῖα — ξχει: quae Neoptolemo tribuit poeta in extremis verbis unum Philoctetam respicienti. Plaut. Amphitr. 2, 2, 106. „Cur igitur praedicas te heri *me* vidisse qui hac noctu in portam advecti *sumus*.“ scilicet servum Sosiam simul oratione comprehendit. — Elmsl. ad Eurip. Med. 552. Schöm. ad Isae. p. 348.

§. 3. τοὺς μὲν γὰρ ὁ τε φόβος ἢ τε ἀδικία οὐχ ἱκανὴ ἦν παῦσαι τῆς προθυμίας κτλ. Negativam οὐχ optimo jure mihi videor inseruisse: quam flagitat oppositorum ratio τοῖς δὲ ὁ κίνδυνος ἢ τε αἰσχύνη — ἀρκοῦσα ἦν σωφρονίσαι τὸ θυμούμενον τῆς γνώμης. Hos enim (τοὺς μᾶλλον ἐν φόβῳ ὄντας) neque timor neque sceleris atrocitas abstertere poterat a caedis proposito, illos contra (τοὺς ἥσσον κινδυνεύοντας), qui periculum atque dedecus magis timebant quam inimici ultionem persequiebantur, facillime ipse periculi et dedecoris metus commovere poterat ita ut ulciscendi studium deponerent. Atque favent scripturae nostrae α. §. 7. ἢ τε γὰρ ἐπιθυμία τῆς τιμωρίας ἀμνήμονα τῶν κινδύνων καθίξῃ αὐτὸν ὁ τε φόβος τῶν ἐπιφερομένων κακῶν ἐκπλήσσων θερμοτέρον ἐπιχειρεῖν ἐπῆρξεν, et infr. §. 7. οὐ γὰρ τοῦτον ἐν τοῖς μεγάλαις κινδύνοις ὄντα ἱκανὴ ἦν ἡ ὑποψία ἀποσφραῖσαι τῆς ἐπιθέσεως. Bekkerus quum scriberet ἱκανὴ ἦν παῦσαι τῆς προμηθείας, et nervos vir egregius incidisse videtur orationis neque formam reposuisse in Atticorum pedestri sermone usitatam: cf. Thucyd. 4, 62. 6, 80. Schol. Eurip. Or. 261. Matth. gr. p. 185. ed. 3. Gesneri interpretationem verborum ὁ τε κίνδυνος κτλ. „illis periculum et probrum majus impetum animi reprimere debuit facinoris rationibus (τῆς διαφορᾶς nostr. Interesse)“ non assequor. De adjectivo et participio (ἱκανή, μέλῳν οὐσα, ἀρκοῦσα) posterioris substantivi genus sequentibus v. Bernhardy. Synt. p. 431. Matth. gr. §. 441. — In verbis ταῦτα πρᾶξαι pronomen referas ad praegressa ἐπεβούλευσεν αὐτῷ. — τὸ θυμούμενον τῆς γνώμης. Multa hoc genus apud eum qui Antiphonte magistro usus est, Thucydidem dico, reperiuntur: 1, 90. τὸ μὲν βουλούμενον καὶ ὑποπτον τῆς γνώμης. 2, 59. τὸ ὀργιζόμενον τῆς γνώμης. 3, 10. ἐν — τῷ διαλλάσσοντι τῆς γνώμης. 5, 9. ἐν τῷ ἀναιμένῳ αὐτῶν τῆς γνώμης. 7, 68. ἀποπλῆσαι τῆς γνώμης τὸ θυμούμενον. Achill. Tat. 2, 29. τῆς καρδίας ἐπαυσε τὸ θυμούμενον καὶ τῆς ψυχῆς ἐμάρανε τὸ λυπούμενον. 3, 10. τῆς — ψυχῆς ἡμεροῖ το

θυμούμερον. Latissime autem patet apud Graecos participii neutrius generis usus pro substantivis abstractis. Reisig. Conject. I, p. 143. Jacobitz. ad Lucian. Joy. Trag. p. 119. Bernhardy. Synt. p. 327.

§. 4. ὅταν δὲ ἡ κλέψαντες ἀπαρῶνται ἢ συγκρού-
πτωσι τοῖς δεσπόταις. Temere Reiskius συγκλέψαντες pro-
ponit: agi enim videtur de furto in universum. Neque, verbis
συγκρούπτωσι τοῖς δεσπόταις tacita cogitatione adjiciens κλέψαι τὰ
κλέμματα, ulla necessitate cogente arctioribus haec finibus con-
cludit. Συγκρούπτειν ad quodvis rerum atque facinorum genus re-
fero. Etiam in ἀξιοῦμεν . . λέγειν αὐτοὺς peccavit Reiskius:
nihil enim addendum: ἀξιοῦν est *postulare, velle*. V. Buttmann.
Ind. Midian.

§. 5. τὸν αὐτὸν . . καὶ παρὼν κτλ. Cf. VI. §. 20. Har-
tung. de partt. I. p. 150. — ὀκνηρότερος εἰς τῇν προᾶξιν.
Thucyd. 4. 55. ἔς τε τὰ πολεμικά, εἴπερ ποτέ, μάλιστα δὲ ὀκνηρό-
τεροι ἐγένοντο. Quamquam praepositio πρός quam voci εἰς sub-
stituunt tres codices ferri possit. Plutarch. de lib. educ. 16.
ὀκνηροὺς πρός τὰ φαῦλα τῶν ἔργων.

§. 6. τὸ μὲν γὰρ ἀλῶναι καὶ ἀποφυγεῖν κτλ. i. e. *ete-
nim ponamus eandem vel aufugiendi spem vel poenae formidi-
nem ad utramque pertinuisse causam*, aut, *incipiti in utraque
causa spei locum fuisse sumamus*. Articuli in rerum inter se
oppositarum enumeratione absentia τὸ ἀλῶναι καὶ (τὸ) ἀποφυγεῖν
etsi rarior est, exemplis non caret. Vid. Bernhardy. Synt. p.
318. Matth. gr. p. 715. ed. 3. Dobr. Adverss. I. 1, p. 116. —
μὴ παραχθῆναι δὲ τὴν γραφὴν i. q. μὴ εἰσαχθῆναι κτλ. sc
εἰς τὸ δικασήριον, quod et de causa et de litigantibus adhibetur.
Vid. VI. §. 38. M. et Sch. Att. Proc. p. 30, 12. 706, 7. Orell.
ad Isocr. de perm. p. 208. Παράγειν quoque in hac re usitatum
fuisse docebunt nost. IV. α. §. 5. εἰς ὑμᾶς παράγων τὸν ἀσεβή-
σαντα. Dem. in Aristog. II. §. 17. τίνα γὰρ παραγαγὼν εἰς τὸ
δικασήριον — ἦρχε κατηγορῶν; Lucian. Catapl. 23. ὁ Παδάμανθον
ἐμὲ πρῶτον ἐπίσκειψαι παραγαγόν. — οὐ γὰρ ἂν ἐπέθετο αὐτῷ
i. e. roganti enim ut causa desisteret morem non gessisset ille
sc. mortuus, οὗτος, quod pronomen repetendum e τούτου ζῶντος.
Neque enim οὗτος de mortuo vel absente positum infrequens:
cf. IV. δ. §. 3. Temere vir doctus conjecit ἐπέθετο pro ἐπέθετο,

ut sententia haec existeret: *neque enim necem ei intulisset si spes fuisset cett.* quae ferri nequit quia efficit id quod dialectici circulum nuncupant in probando.

§. 7. διὰ τὸ φανερὸν εἶναι τὴν ὑποψίαν αὐτῷ i. e. quia fugere eum non poterat fore ut in se solum caderet suspicio. — ἀποσρέψαι τῆς ἐπιθέσεως. Non displicet Dobrei conjectura ἀποτρέψαι κτλ. atque saepe haec verba a librariis confusa esse scimus: at vereor ne non sit necessaria: cf. Diod. Sic. 19, 33. ἀποσρέψαι τὰς ἄλλας τῶν ἀδικημάτων, Plutarch. de adul. et amico 23. μᾶλλον οὖν ἐκείνον ἀποσρέψει τῶν μὴ προσηκόντων, atque ipsius Antiphontis fragm. ap. Stobaeum loc. comm. Wechel. p. 325. ὁ δὲ μέσου χρόνος ἀπέσρεψε τὸν νόον τῶν θελημάτων. — οὐδεὶς γὰρ ἐπεβούλευσεν αὐτῷ. Haec arcte cohaerent cum superioribus. Suspicionis, inquit, formido hunc detertere non valuit a facinore: quae suspicio non potuit non cadere in hunc ipsum: nemo enim alius interemti vitae insidiatus est: namque ii qui minus eum timebant cett. Particula γὰρ in pluribus enuntiatis deinceps positus frequens est: Blum. ad Lycurg. p. 67. 92. — ἡγεῖτο αὐτῷ. Haec aperte corrupta sunt: cf. ann. crit.

§. 8. αἱ δ' εἰσφοραὶ καὶ χορηγίαι . . . σημειῶν ξει. Cf. Thucyd. 4, 26. αἴτιον δ' ἦν οἱ Λακεδαιμόνιοι. ib. 3, 93. 8, 9. Aristot. Rhet. 3, 9. αἰ τε λίαν βραχύωλοι οὐ περίοδος γίγνεται. Matth. gr. §. 305. Bernhardy. Synt. p. 421. Zus. De re vide β. §. 12. — τοῦ δὲ μὴ ἀποκτεῖναι τὰναντία. Vox τὰναντία in huiusmodi locis negativae particulae potestatem induit: neque enim ποιεῖν vel simile quid omissum esse putes: quod statuunt viri docti. Foertsch. Obs. critt. in Lys. oratt. p. 28. — περὶ γὰρ αὐτῆς τῆς εὐδαιμονίας τρέμων μὴ ἀποσερῇ. Abesse poterant illa μὴ ἀποσερῇ quae amplificat praegressa. Sed conf. V. §. 58. δέσας περὶ ξιμαντοῦ μὴ αὐτὸς παρ' ἐκείνου τοῦτο πάθοιμι. Aeschin. in Tim. §. 194. δεδιότες οὐ περὶ Τιμάρχου ἀλλὰ περὶ ξαντῶν καὶ τῶν ἐπντηδευμάτων μὴ ποτε εἰς κολίω κατασῶσω. Infra noster dicit δ. §. 9. τῆς εὐδαιμονίας ἧς ἕνεκα τρέμοντά μέ φασιν εἰκότως ἀποκτεῖναι αὐτόν. — οὐ τοὺς εἰκότως ἀλλὰ τοὺς ἀποκτεῖναντας. Praevideo fore qui cum Reiskio τοὺς ὄντως ἀποκτεῖναντας sine ulla dubitatione in versum recipiendum esse censeant, collatis β. §. 10. εἰ καὶ εἰκότως μὲν ὄντως δὲ μὴ ἀπέκτευνα, et δ. §. 10. οὐκ εἰκότως ἀλλ' ὄντως φρονέα μέ φασι τοῦ ἀνδρός εἶναι. Verum haud scio an defendi possit

vulgata: conf. Lys. in Agorat. §. 85. ὥσπερ εἰ μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ μὲν, ἀπέκτεινε δὲ κτλ. Qua ratione admissa v. ἀποκτείναντας ipsa pronuntiatione adjuvandum est atque acuendum. — ὁρῶνς λέγει, εἴπερ ἐγένετο φανερόν κτλ. Verba εἴπερ ἐγένετο κτλ. ita adjecta sunt ut verborum praecedentium non amplius habita sit ratio. Similiter nostrates: er hat ganz recht, wenn es nur klar wäre etc. Supplemento in ejusmodi sententiis opus: scilicet ea quae per se spectata vera sunt huc facerent dummodo perspicuum esset rell. — ὑπὸ τῶν ἐκόντων ἐλεγχόμενος: cf. α. §. 10. — ἐπὶ μαρτύρων i. q. coram testibus. Xenoph. Hell. 6, 5, 41. Dem. de cor. §. 137. in Aristog. I. §. 36. Lucian. Alexand. 44. Catapl. 27. Matth. gr. §. 584. δ. et quos cit.

§. 10. ἡμῖν μὲν προστρόπαιος ὁ ἀποθανὼν οὐκ ἔσται ὑμῖν δὲ ἐνθύμιος γενήσεται. Respicit hunc locum Ammonius de diff. v. ἐνθύμιμα. ὁ γοῦν Ἀντιφῶν ἐν τοῖς ρονικοῖς φησὶ Τεθνεὺς οὗτος ὑμῖν ἐνθύμιος γενήσεται, qui ex memoria parum firma haec excitasse putandus est. Προστρόπαιοι autem manes sunt interentorum qui caedis poenas repetunt, nonnumquam etiam ἀλιτῆριοι vocati. Cf. IV. α. §. 3. ὁ τε γὰρ ἀποθανὼν — εἰκότως θεοῦ τιμῶν ὑπολείπει τὴν τῶν ἀλιτῆριων δυσμένειαν. §. 4. δεινὸς ἀλιτῆρὸς ἔξομεν τοὺς τῶν ἀποθανόντων προστρόπαιους. β. §. 8. τοῦ μὴ διδάξαντος καὶ οὐχ ὑμέτερον τὸν προστρόπαιον τοῦ ἀποθανόντος καταγῶ. γ. §. 7. τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτῆριων. δ. §. 10. ὁ τε γὰρ ἀποκτείνας τοῦ ἀποθανόντος οὐδὲν ἥσσον τοῖς αἰτίοις προστρόπαιός ἐστιν, οὗτός τε ἀνοσίως διαφθαρεῖς διπλάσιον καθεύθῃ τοῦ μίσημα τῶν ἀλιτῆριων τοῖς ἀποκτείνανσιν αὐτόν. Aeschyl. Choëph. 283.

τὸ γὰρ σκοτεινὸν τῶν ἐνερτέρων βέλος

ἐκ προστρόπαιων ἐν γένει πεπτωκότων.

Eurip. Ion. 1258. καὶν θάνης γὰρ ἐνθάδ' οὐσα τοῖς ἀποκτείνανσιν σε προστρόπαιον αἷμα θήσεις.

Etym. M. v. αἰῶρα. p. 38. ἀναρτήσασιν ἑαυτὴν προστρόπαιον τοῖς Ἀθηναίοις γενέσθαι. Quo pertinere puto Bekk. Anecd. I. p. 296. προστρόπαιος δαίμων τις ἐπὶ τῶν ἐργῶν quae verba leguntur etiam in Etym. M. p. 634. Poll. 5, 131. οἱ δὲ δαίμονες οἱ μὲν λύοντες τὰς ἀγὰς ἀλεξίκακοι λέγονται — οἱ δὲ κτερόντες ἀλιτῆριοι, ἀλιτῆριώδεις, προστρόπαιοι, παλαμναῖοι, quamquam hic deorum potissimum rationem habet, sicut Photius p. 320. Pors. προστρόπαιος ὁ προστρέπων τὸ ἄγος αὐτοῖς. Explicandae rei in-

servit etiam Plat. Legg. IX. p. 865. ὁ θανατωθεὶς θυμοῦται τε τῷ δρᾶσαντι νεοθνής ὢν καὶ φόβου καὶ δειματος ἅμα διὰ τὴν βέλαιον πάθην αὐτὸς πεπληρωμένος ὄρων τε τὸν ἑαυτοῦ φονέα ἐν τοῖς ἡθεσι τοῖς τῆς ἑαυτοῦ σννηθείας ἀναστροφόμενον δειμαίνει καὶ ταρσνόμενος αὐτὸς τσρᾶντει κατὰ δύναμιν πᾶσαν. Ipsum piaculum (ἄγος, μῖσσμα) nuncupant τὸ προστρόπαιον, velut nost. III. δ. §. 9. Quod vocabulum frequentasse videntur oratores, etsi nusquam in oratorum reliquiis praeterquam Antiphontis hodie apparet. Harpocr. v. προστρόπαιον ἀντὶ τοῦ ἄγος καὶ τὸ μῖσσμα. Etym. M. p. 634. προστρόπαιον ἄγος, μῖσσμα. Ἐνθύμιος denique, quod hic de eodem mortuo ponitur, res sive persona dicitur quae causa fit poenitentiae animos scelestium cruciantis. Ammonius I. c. τὸ δ' ἐνθύμιον, inquit, ἐτίθετο ἐπὶ τοῦ προστρόπαιου παρ' Ἀττικοῖς, atque in universum est id quod in religionem trahitur: cf. nost. III. α. §. 2. τῷ δὲ ἀποθανόντι αὐτῷ μὲν οὐδὲν ἐνθύμιον τοῖς δὲ ζῶσι προσέθηκεν. δ. §. 9. οὐκ ἐὰν οὖν ἀπολύσῃτε ἡμᾶς ἀλλ' ἐὰν καταλάβῃτε ἐνθύμιον ἐπολιέψθε — τοῖς καταλαμβάνουσι μῆζον τὸ ἐνθύμιον γενήσεται. Herod. 8, 54. Thucyd. 7, 18, 50. Dionys. Hal. A. R. I, 38. Sophocl. Oed. T. 739. Eurip. Herc. f. 710. Ducker. ad Thuc. 7, 18. Valck. ad Herod. 2, 175. Musgrav. ad Eur. I. c. Wagner. ad Alciph. II. p. 44. Tittm. ad Zonar. p. 1736. — τὰ ἔχνη . . εἰς τοῦτον φέροντα: cf. δ. §. 10. Valck. ad Herod. 3, 133.

§. 11. ἀγνέετε δὲ τὴν πόλιν. Huc respicit Harpocratio: ἀγνέετε τὴν πόλιν Ἀντιφῶν ἐν τῷ δευτέρῳ (?) ἀντὶ τοῦ ἀγνίετε, atque eodem verba corrupta Bekk. Anecd. I. p. 338. ἀγνέεται τὴν πόλιν ἀντὶ τοῦ ἐκ κατηγορίας παρασῆμου ἀντὶ τοῦ ἀγνίεται, quae ita refingenda sunt ἀγνέετε τὴν πόλιν Ἀντιφῶν ἐκ κατηγορίας (φόνου) ἀπαρασῆμου ἀντὶ τοῦ ἀγνίετε. Cf. VI. §. 4. ἀγνέει τε ἑαυτόν. De re adi α. §. 3. — ἐλάσσους μὲν τοὺς ἐπιβουλεύοντας καταστήσετε κτλ. Sententia consuetudine oratorum trita. Isocr. in Loch. §. 18. Dem. de f. leg. §. 285. in Mid. §. 37. Aeschin. in Ctes. §. 144, 246. Din. in Dem. §. 27. 106. in Aristog. §. 22. Lycurg. §. 10. 67. frgm. ap. Rutil. Lup. 2. §. 18. Non vereor ne cui fraudi sit participium praesentis, substantivi illud quidem vicem gerens, cum futuro copulatum: cf. Isocr. de pac. §. 139. Dem. adv. Phaenipp. §. 15. in Timocr. §. 143. de f. leg. §. 49. Lycurg. §. 54. Lobeck. ad Phryn. p. 13. n. Diversorum denique temporum πράξετε — καταστήσετε —

ἀπολύεσθε copulatio nemini poterit displicere, qui meminerit prae-sens tempus saepenumero de eo poni, quod quis eventurum esse praevidet atque certo confidit. Eurip. *Androm.* 381.

ἦν θάνης σὺ, παῖς ὃδ' ἐκφεύγει μόρον

σοῦ δ' οὐ θελοῦσης καταθανεῖν, τόνδε κτενῶ.

Aristoph. *Eccles.* 462. ἀλλὰ ταῖς γυναῖξι ταῦτ' ἦδη μέλει,

οὐ δ' ἀγενεκτὶ περδόμενος οἴκοι μενεῖς.

Thuc. 4. 10. τοῦ τε γὰρ χωρίου τὸ δυσέμβατον ἡμέτερον νομίζω, ὃ μενόντων ἡμῶν ξύμμαχον γίγνεται, ὑποχωρήσας δὲ καίπερ χαλεπὸν ὄν εὐπορον ἔσαι, quem locum cupidius notat Dionys. Hal. de iis quae Thuc. pr. sunt 12. Lys. in Agorat. §. 70. λέξει δὲ — καὶ ἑξαπατηῆσαι ὑμᾶς πειράσεται — καὶ ἀντὶ τούτου φησὶν κτλ. Lycurg. §. 63. ἴσως — τολμήσει τις εἰπεῖν· καὶ οὐκ ἀισχύρονται κτλ. Atque familiare hoc genus est Antiphonti: III. γ. §. 11. καταλαβόντες μὲν γὰρ — καθαροὶ τῶν ἐγκλημάτων ἔσεσθε, ἀπολύσαντες δὲ ὑπάτιοι καθίσασθε. IV. α. §. 4. δεινοὺς ἀνιηροὺς ἔχομεν —, ἔροχοι τοῦ φόρου τοῖς ἐπιτιμίοις ἑσμέν, — ὑπάτιοι γιγνώμεθα. Krüger. ad Dionys. Hist. p. 234. Schömann. ad Isae. p. 307. Jacobitz. ad Lucian. Jov. conf. p. 77. Bernhardt. Synt. p. 371.

δ.

IN ARGUMENTUM.

Ἰδοὺ, φησὶν, ἐγὼ καὶ ἡ ἀτυχία κτλ. Hoc prooemiographi initium consentit cum orationis quod N et pr. A. praebent principio ἰδοὺ ἐγὼ ἢ τε ἀτυχία: quamquam ea quae addit prooemiographus suspicionem possunt movere eum in exemplari suo legisse οὗτος ἐγὼ παραδίδωμι κτλ. Corrupta autem grammatici verba esse patet. — μηδαμοῦ προσελθεῖν. Cf. δ. §. 8. — παραδίδωσιν i. e. torquendos offert: neque enim torti sunt. Cf. §. 8. Bernhardt. Synt. p. 370.

IN ORATIONEM.

§. 1. τῇ τε ἀληθείᾳ τῶν ἐξ ἐμοῦ προαχθέντων. Sae-pissime ἐν praepositio pro ὑπὸ a poetis ponitur, rarius a pedestris orationis Atticis scriptoribus: quod genus exempla conges-serunt Bernhardt. Synt. p. 228. Schömann. ad Isae. p. 348. Adde nostr. III. β. §. 6. τοῦ φόρου ἐξ ἀμφοῖν ὕμν ὁμολογουμέ-νου γενέσθαι. γ. §. 10. ἐξ ἀμφοῖν δὲ τοῦ φόρου γενομένου. H

ἀλήθεια τῶν πραγμάτων est vera rei gestae natura: cf. III. β. §. 2. 3. 10. γ. §. 3. δ. §. 1. V. §. 3. 72.

§. 2. ὑπεραπολογούμενοι τῆς ἀληθοῦς ὑποψίας ἀπάσης. Vexarunt haec verba, quae in vulgatis aliter collocata leguntur, Antiphontis interpretes: equidem nihil sollicitandum esse censeo. Hoc dicere puto oratorem: simulantes se accusatorum personas agere, patronos potius se gerunt eorum ad quos suspicio hujus criminis optimo jure refertur. Cf. α. §. 5. ἀπολυόμενης δὲ τῆς ὑποψίας ἀπάσης.

§. 3. ἐλεγχτήρ. Formam hanc adde lexicis. — διωρόμενος ἀποκρίνομαι. Ἀποκρίνεσθαι i. q. ἀπολογεῖσθαι, sich verantworten. Cf. VI. §. 14. ἐμοὶ προσέχουσι τὸν τοῦν ἄντα ἐγὼ ἀποκρίνομαι. §. 18. τοῦ κατηγοροῦ καὶ τοῦ ἀποκρινομένου. Harpocr. v. ἀπόκρισις. Εὐπολις Πόλεσιν· ὡς ἑμὶν πάντως ἐγὼ ἀποκρινοῦμαι πρὸς τὰ κατηγορούμενα.

Adde Aristoph. Acharn. 596. Vesp. 918. Thesm. 183. Both. Bekk. Anecd. I. p. 429. Thom. Mag. v. ἀποκρίνασθαι. Suid. v. ἀποκρίσθαι. Zonar. v. ἀπόκρισις.

§. 4. ἥ με διαβάλλουσιν i. e. propter quam in crimen me vocant. Matth. gr. §. 398. b.

§. 5. ὄντινα οὐκ ἂν . . φεύγειν μᾶλλον ἢ . . κινδυνεύσαι. Cf. Lobeck. ad Phryn. p. 772. Matth. gr. §. 538. — τούτων δὲ μᾶλλον ἂν εἰκὸς ἦν δρασάντων. Reiskio dubium est ad latronesne an ad judices redeat pronomen. Neutrum probo: pertinet potius ad eos quos caedi intervenisse ponit orator, τοὺς ἐντυχόντας. His vero ita se gerentibus ut in tali re fieri solet.

§. 6. εἰ δὲ . . τίς οἶδεν; Cf. β. §. 6 — οὐδὲ . . ἄπιστον i. q. ist es auch nicht unglaublich etc. Hartung. de partt. I. p. 210. sq.

§. 7. τοῦ δὲ θεράποντος πῶς χρὴ πιστότερον τῇν μαρτυρίαν ἢ τῶν ἐλευθέρων ἡγεῖσθαι; Neminem hodie morabitur neutrum adjectivi genus praedicati loco diversi generis substantivo adjectum: Matth. gr. §. 437. neque neglecta post ἢ articuli iteratio cuiquam fraudi erit: Matth. gr. p. 715. ed. 3. Apitz. ad Sophocl. Trach. 1036. Quaerit autem Reiskius quanam sint hi ingenui, qui pro reo testimonium dixerint: quorum nusquam mentio facta est. At non de certis quibusdam testibus hic sermo est sed de universo ingenuorum testium genere. Qui fieri possit, inquit, ut hujus servi testimonio neque in quaestio-

nem dati neque alia ratione rem firmantis, major fides habeatur quam ingenuorum solet tribui testimonio? Qui ne mendacia proferant cavetur legibus poenam iis irrogantibus: huic contra impune licuit quaevis mendacia effutire. — οἱ μὲν γὰρ ἀτιμούνται τε καὶ χρήμασι ζημιούνται sc. convicti in iudicio ψευδομαρτυριῶν. M. et Sch. Att. Proc. p. 165. 183. n. 43. 185. 380. Hestfer. Ath. Ger. p. 309. Platner. Proc. u. Klag. I. p. 398. sq. — οὐδὲν δώσει εἰ τις ἔλεγχος ἔσται. Haec impervia visa sunt Reiskio, mihi non item. Verba εἰ τις ἔλεγχος ἔσται idem significant quod εἰ τρόπον τινὰ ἐλεγχθήσεται ψευδόμενος. Cf. §. 10. ὃ τε γὰρ καταμαρτυρῶν μου ἄπιστος ἐλήλεκται ὢν, ὃ τε ἔλεγχος οὐκ ἔστι ubi extrema verba interpretor neque ego mendacii potero convinci. Reiskii enim interpretatio *examen locum non habuit, nullum evenit* prorsus aliena est ab eo loco. Ceterum confer γ. §. 9. Neque in sequentibus ἀκινδύνως τε οὗτός γε κτλ. quidquam est difficultatis. De verbis ὑπὸ τῶν κυρίων vid. ann. ad β. §. 7. — μὴ πρὶς καταμαρτυρηθείς. Cf. γ. §. 10.

§. 8. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐκ τῶν εἰκότων ἀλλ' ἐργῶ δηλώσω οὐδὲ παραγενομένους. Vox ἐργον h. l. quaestionem de servis habendam spectat: neque hic vocabuli usus a fori Attici consuetudine recedit: cf. Dem. in Euerg. et Mnes. §. 5. ἐξὸν γὰρ νῦν αὐτοὺς ἀπηλλάχθαι — ἐργῶ βεβαιώσαντας ὡς ἀληθῆς ἔστιν ἡ μαρτυρία οὐκ ἡτελέγησι παραδόναι τὴν ἀνθρωπον. ib. §. 7. Lycurg. §. 29. 33. — ἣ ἐξελεθὼν που. Restitui που a Reiskio et Bekkero in ποι mutatum. Vix enim dici potest quoties in hoc genere, de quo jam veterum grammaticorum nonnulli recte iudicant, peccatum sit a recentioribus editoribus. Exempla maximam partem ab editoribus oblitterata dederunt Lobeck. ad Phryn. p. 44. Schmidt. ad Din. p. 6. Wurm. ad Din. p. 36. Bernhardy. Synt. p. 350. ποῦ οὐκ ἐλήλυθεν restituas Demostheni in Neaer. §. 108. atque injuria Schillerus quoque sprexit ὅπου Andoc. de reedit. §. 16. ὅπου γὰρ τραποίμην: neque Meierus debebat rescribere ποῖ ap. Ulpian. ad Mid. §. 84. οὐ γὰρ ἔχων οὐ ποιήσει καὶ ποῦ τράπηται. — τοῖς γὰρ Αὑποκλειοῖς ἀπέθανε. Αὑποκλειοῖς scripsi codicum NA auctoritati obsequutus: neque id injuria. Cf. Aristoph. Pac. 410. Both. μυσηρὶ Ἐρηῇ, Αὑπόλει Ἀδώνια (Αὑπόλει Dobr. Both.) Schol. Nubb. 955. Both. τὰ δὲ Αὑπόλεια τῶν ἀρχαιοτάτων ἑορτῶν. Suid. v. Αὑπόλεια et Βουφόρια ed. Bernhardy. Etym. M. p. 249. Αὑπόλεια — λέγεται καὶ

Δύπολεϊον ὥσπερ βαλανεῖον. Zonar. p. 518. Δύπόλεια· ἐορτὴ ἐπιτελουμένη τῇ Δὺ Πολιάῳ κτλ. ib. p. 525. Δύπολεια· παρὰ τῷ Δὺ δοτικῇν γίνεται δύπολεϊον καὶ δύπολεια, γράφεται δὲ διὰ τῆς εἰ διφθόγγου τῇ λόγῳ τῶν διὰ τοῦ εἰον οὐδετέρων μονογενῶν. Diipolia sexto decimo Scirophorionis mensis die celebrabantur. Bekk. Anecd. I. p. 238. De quo festo adi Aelian. V. H. 8, 3. Creuzer. Symbolik. I. p. 172.

§. 9. περὶ δὲ τῆς εὐδαιμονίας . . πολὺ τὰναντία ἐστὶ. Quod attinet ad opulentiam — longe aliter se res habet. De quo usu praepositionis περὶ vid. Bremi. ad Lys. p. 120. Stallbaum. ad Plat. de rep. VII. p. 538. E. Phaedr. p. 250. C. Πολὺ quod ante τοῦναντίον et τὰναντία infertur, immerito interdum in πᾶν et πάντα mutabant critici: conf. Antiph. IV. γ. §. 4. Andoc. de myst. §. 5. 113. Lys. in Agorat. §. 51. Isocr. Areop. §. 76. Dem. in Aristocr. §. 6. in Con. §. 17. Plat. Alcib. II. p. 142. B. Aristid. Leuctr. B. I. p. 642. Dind. — τοῖς μὲν γὰρ αὐτοῦσι νεωτερίζειν συμφέρει κτλ. Generaliorem subjungit orator sententiam quae nonnihil differt ab Isocratea illa Archid. §. 50. χρὴ δὲ τοὺς μὲν εὖ πράττοντας τῆς εἰρήνης ἐπιθυμεῖν· ἐν ταύτῃ γὰρ τῇ καταστάσει πλείον· ἂν τις χρόνον τὰ παρόντα διαφυλάξειεν· τοὺς δὲ δυσυχοῦντας τῷ πολέμῳ προσέχειν· ἐν γὰρ τῆς ταραχῆς καὶ τῆς καινουργίας θάπτον· ἂν μεταβολῆς τύχοιεν. Sed latius etiam patet Antiphontis sententia. — In verbis ἐπίδοξος ἢ δυσπραγία μεταβάλλειν αὐτῶν ἐςδ neque verborum (ἢ δυσπραγία αὐτῶν) trajectio (cf. ann. ad I. §. 3.), neque nominis ἐπίδοξος cum infinitivo praesentis constructio quemquam morabitur: cf. α. §. 5.

§. 10. τὰ δὲ εἰκότα ἄλλα πρὸς ἐμοῦ μᾶλλον ἀποδέδεικται ὄντα i. e. argumenta autem a probabilitate petita longe alia esse s. aliam vim habere (aliud hominis interfectorem esse ostendere) atque a meis potius partibus stare evici. — ὁ τε ἔλεγχος οὐκ ἔστι. Vid. ann. ad. §. 7. — τὰ τε τεκμήρια ἐμὰ οὐ τούτου ὄντα i. e. πρὸς ἐμοῦ οὐ πρὸς τούτου ὄντα: cf. V. §. 51. τὰ ἐξ ὅσων γενόμενα τοῦ φεύγοντός ἔστι μᾶλλον ἢ τοῦ διώκοντος. — εἰς τοὺς ἀπολυνομένους . . ἐπ' αὐτῶν. Vide de hoc hyperbato I. §. 3. — ἀπίστων ἐλεγχθέντων. Ne desidera ὄντων. Dem. in Steph. I. §. 36. ἂ τοῖς εἰκόσι, τοῖς χρόνοις, τοῖς πεπραγμένοις ἐξελέγχεται ψευδῇ. infr. IV. γ. §. 7. Matth. gr. §. 549. 3. 553. I. — ἀλλ' ἐὰν ἐλεγχθῶ. Verbum cave sollicitus: lo-

quitur enim ex aliorum mente. *Sed quum convictus fuero, sc. ut iudices, adversarii, alii putabunt: wenn ich für überführt gelte.* Cf. III. γ. §. 10. φανεὺς αὐτὸς αὐτοῦ δίκαιος εἶναι ἔσω, ad quem locum collegi similia.

§. 11. ὃς εὐσεβεῖν ὑμᾶς πελθῶ i. e. ὃς ψηφίσεσθαι ὑμᾶς κατὰ τοὺς ὅρκους πελθῶ: cf. III. β. §. 11. γ. §. 12. Lys. frgm. 57. Andoc. de myst. §. 31. Hermann. gr. Staatsalterth. §. 131. — ὑπὲρ ξμαντοῦ . . . ὑπὲρ δὲ τοῦ ἀποθανόντος. Particula μὲν ante ξμαντοῦ inserta non est opus. Vid. nostr. V. §. 77. τοὺς αἰτίους τούτων ἐκολάσατε — τοῖς δ' ἄλλοις Μιτυληναίοις ἄδειαν ἐδώκατε. VI. §. 8. ἡγοῦμαι γὰρ μοι τιμὴν καὶ ὠφείλιαν αὐτὰ οὔσειν, τοῖς δὲ κατηγοροῖς — αἰσχύνην. Hartung, de partt. I. p. 163. Schoemann. ad Isae. p. 202. 343. Jacobitz. ad Lucian. Toxar. p. 68. — μὴ τὸν ἀνατίον κτλ. Suidae locum in annotatione critica citatum huc pertinere fugit lexicographi interpretes, qui verba ab eo allata perperam explicant.

§. 12. σεβόμενοι i. q. αἰδούμενοι, αἰσχυνόμενοι. In verbis μὴ μετανοήσαντες τὴν ἁμαρτίαν γινώτε Dobræum fugisse temporum ἐκ παραλλήλου positorum rationem temeraria ejus docet conjectura. Sententia haec est: *cavete ne erroris agnitio cum sera sit poenitentia conjuncta.* Vide de hoc genere Schaefer. Appar. II. p. 244. III. p. 432. — Genitivus in ἡ μετάνοια τῶν τοιούτων ex eodem genere est, quo pertinet ἡ μεγαλοφροσύνη τοῦ γένους IV. γ. §. 2. Cf. Matth. gr. §. 371. c.

III.

IN TETRALOGIAM SECUNDAM.

Puer quidam in gymnasio sub magistro jaculorum emittendorum artem exercens alium puerum in jaculi ictum incurrentem ferit. Quo extincto pater occisi alterum reum agit. Atque accusator quidem involuntariae caedis poenam ei irrogat: Heffter. Ath. Ger. p. 135. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 1, p. 268. Hermann. gr. Staatsalt. §. 104: contra rei pater, qui filii defensionem suscipit, culpa eum vacuum atque e reorum numero eximendum esse contendit: quippe quum ipse perentus mortis sibi auctor exstiterit, neque temporis ille neque loci respectu habito in teli conjectum incurrens.

Ejusmodi argumenta Periclis aetate tractari solita fuisse do-

cumento esse possunt quae narrantur a Plutarcho in Periclis vita 36. Πεντάθλου, inquit, τινὸς ἀκοντίῳ πατάξαντος Ἐπιτίμιον τὸν Φαρσάλιον ἀκουσίως καὶ κτείναντος ἡμέραν ὅλην ἀναλώσαι, intell. Periclem, μετὰ Πρωταγόρου διαποροῦντα πότερον τὸ ἀκόντιον ἢ τὸν βολόντα ἢ τοὺς ἀγωνοθέτας κατὰ τὸν ὀρθότατον λόγον αἰτίους χρῆ τοῦ πάθους ἡγεῖσθαι.

α.

IN ARGUMENTUM.

ἐν τέχνῳ ἀφείναι τὸ βέλος. Reprobant formam ἐν τέχνῳ Atticistae, commendant τεχνικῶς: cf. Lobeck. ad Phrynich. p. 344. — οἱ μὲν ἀντέγκλημα .. οἱ δὲ μετέσσιν. Alii ea oratorem defensione usum esse contendunt, quae constat adversarii accusatione, alii ea, qua in aliam rem transfertur culpa. Quintilian. 7, 4. Antiph. argum. IV. α. Ernesti. lex rh. p. 25. 216.

IN ORATIONEM.

§. 1. Τὰ μὲν ὁμολογούμενα τῶν πραγμάτων κτλ. Haec oratoris verbis sententia subesse potest: *de iis, quae extra controversiam posita sunt, leges edixerunt et legum conditor populus, qui in comitiis ratas eas esse jussit.* Quamquam in verbis ὑπό τε τῶν ψηφισμένων psephismatum potest mentio videri inchoata esse, ut sententia sit: *de iis — et leges et populi psephismata sanxerunt.* κατακέκριται vernac. ist abgeurtheilt, vestro non opus est iudicio. Cf. V. §. 12. — ὁ γὰρ παῖς μου .. ὑπὸ τούτου τοῦ μαιράκιου. Occisus semper παῖς, ille qui infaustum emisit jaculum plerumque μαιράκιον, semel νεάνισκος δ. §. 6. nominatur. Vid. annot. ad I. §. 30.

§. 2. ἐμοὶ δὲ οὐκ ἐλάσσω τοῦ ἐκόντος ἄκων τὴν συμφορὰν κατέσχε. Articulus in τοῦ ἐκόντος ad universum genus pertinet i. e. *quam si quis data opera eum interfecisset.* Ad sententiam compara γ. §. 6. ἀκουσίως δὲ οὐχ ἦσαν ἢ ἀκουσίως ἀπέκτεινέ μου τὸν παῖδα. ib. §. 7. ὁ τε διαφθαρεὶς οὐδὲν ἦσαν ἀκουσίως ἢ ἐκουσίως βλαφθεὶς. — οὐδὲν ἐνθ' ὅμιον πρὸς ἐθ' ἡμέραν. Cf. II. γ. §. 10. — τὴν ἄωρον τελευτήν. Cf. β. §. 12. — ἐργοντας κτλ. Loquitur de exsilio, caedis involuntariae poena. Vide quos excitavi in prooemio.

IN ARGUMENTUM.

ὁ θεν ἄν . . νομιζέσθαι. Ferendus est transitus e recta in obliquam orationem. Ceterum confer ann. crit. — οὐ συγγνώμη i. e. non deprecatio. Ernesti. lex. rh. p. 321.

IN ORATIONEM.

§. 1. ὅτι αὐταὶ αἱ συμφοραὶ καὶ χρεῖται κτλ. Cf. Poett. gnom. Schaef. p. 123. χρεῖται διδάσκει, καὶ βραδύς τις ἦ σοφόν. — τοὺς ἀπράγμονας vocat qui a foro atque litibus solent abhorrere: cf. Aristoph. Vesp. 1007. Eqq. 236. Both. Demosth. Ind. graec. h. v. — Quae addit orator τοὺς τε ἡσυχίους τολμᾶν τὰ τε ἄλλα παρὰ φύσιν λέγειν καὶ δρᾶν βιάζονται mecum interpreteris: *prudentesque homines cogunt audacter agere et reliqua omnia, quae ab ipsorum ingenio alienissima sunt, et dicere et facere.* Verbum τολμᾶν absolute ponitur hic et infra γ. §. 2. οὗτός τε μὴ τολμῶν οὐκ ἂν προεῖχέ μου. Thucyd. 3, 82. 4, 123. 5, 76. 6, 34. 39. 56. et pass. Isae. de Apollod. h. §. 23. Schömann. ad Isae. p. 367. Neque enim audiendus est Reiskius, qui, inverso verborum λέγειν καὶ δρᾶν ordine, ita haec explicare studet ut infinitivos e verbo τολμᾶν suspensos esse ponat: *eo necessitatis adigunt ut audeant cum alia agere contra quam nati sint tum etiam causas in foro agere.* — ἦ τις τοιοῦτος ὢν scil. οἷος τολμᾶν κτλ., ut facile careamus Reiskii conjectura: vid. ann. crt. — ὢν ἐγὼ χαλεπῶς μὲν τὴν ἀκριβείαν ἔγνω ἔτι δὲ ἀπορωτέως διάκειμαι ὥς χρὴ ὑμῖν ἐρμηνεῦσαι ταῦτα. Priora hujus commatis verba non hoc dicunt, aegre rem gestam cognitam habuisse oratorem: res enim in aperto erat: pertinent potius ad ipsam disserendi subtilitatem, quam mente conceperat. Legenti vero Antiphontis verba non possunt non in mentem venire quae Thucydides scripsit 2, 60. ὃς οὐδενὸς ὁμοίᾳ ἥσων εἶναι γινώσκει τε τὰ δέοντα καὶ ἐρμηνεύσαι ταῦτα. Quibus etiam Lucianus usus est de Saltat. 36. Rhetor. praecept. 1. Similia vide ap. Krüger. ad Dionys. Hist. p. 190. Pronomen demonstrativum ταῦτα, quod Antipho et Thucydides habent (nam apud Lucianum in ejus locum successit ἀντά), nihil habet offensionis: significantius enim illud loquendi genus non de personis tantum (vid. Foertsch. Observv. critt. in

Lys. oratt. p. 68. sq. Schömann. ad Isae. p. 229.) adhibuerunt Graeci, sed ad res inanimas quoque transtulerunt. Cf. Sintenis Obs. critt. in Diodor. p. 12. Intpp. Lycurg. §. 3. Adde Isocr. Nicoel. §. 22.

§. 2. καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ὑμέτερον ἔλεον .. καταπεφρυγώς. Dicit καὶ αὐτός, ego quoque, quia accusator dixit α. §. 2. ὑμᾶς δὲ ἄξιω ἑλεῶντας κτλ. — ἔὰν ἀκριβέστερον ἢ ὥς σύνηθες ὑμῖν δόξω λέγειν. Quenam sit haec ἀκρίβεια declarabunt vel ea quae reus dicit δ. §. 2. εἰ δὲ ἀληθῆ μὲν λεπτὰ δὲ καὶ ἀκριβῆ (εἴρηκα): quam accusator πονηρὰν λόγων ἀκριβείαν nuncupat γ. §. 3. Quod vero Reiskius ad ὥς σύνηθες subintelligit ἐμοὶ ἔστιν, hoc vel ideo ferri nequit, quod ea sententia parum apte convenit in hominem a foro atque judiciis prorsus abhorrentem: ἀκριβέστερον ἢ ὥς σύνηθες est subtilius quam fieri solet in judiciis. Nihilque obstat quominus ὑμῖν jungas etiam cum nomine σύνηθες. Ceterum adi Dionys. Hal. de adm. vi dic. in Demosth. 15., qui de iudicium vulgo haec habet τὸ γὰρ ἀκριβές καὶ περὶ τὸν καὶ ξένον καὶ πᾶν ὅτι μὴ σύνηθες αὐτοῖς ἀκούειν τε καὶ λέγειν, ὀχληρῶς διατίθῃσιν αὐτούς. — μὴ διὰ τὰς προειρημένους τύχας ἀποδεξαμένους μου τὴν ἀπολογίαὶν δόξῃ καὶ μὴ ἀληθείᾳ τὴν κρίσιν ποιήσασθαι. Ante ἀποδεξαμένους negativam μὴ excidissee suspicor: qui lapsus scribarum non inauditus in duarum vicinia negativarum. Qua recepta omnia optime procedunt. Δόξῃ καὶ μὴ ἀληθείᾳ i. q. opinione magis quam veritatis rationibus ducti: cf. V. §. 5. 42.

§. 3. πολὺ παρὰ γνώμην τούτων. Pronomen τούτων, si abesset, neminem desideraturum esse existimo: neque aliud huius generis exemplum in promptu est. Ad sententiam compares πολὺ πέραντα τούτων. Reiskius: *multo secius evenit quam in his spectatum fuerat.* — μελετῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ. Pueri postquam litterarum elementa musicaeque artis initia perceperant, παιδοτρύβου s. γυμνασοῦ disciplinae solebant tradi, qui gymnasticam eos artem doceret. Stallbaum. ad Plat. Protag. p. 326. B. Bergmann. ad Isocr. Areop. p. 235. ed. Benseler. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 2, p. 51. Praepositionem ἐν, quam reposui pro vulg. ἐπί, efflagitare videbatur usus Graecorum. — κατὰ γε τὴν ἀληθείαν ὣν ἔπραξεν i. e. quum veram rei naturam respexeris: cf. II. δ. §. 1.

§. 4. εἰ μὲν γὰρ . . . ἔτρωσεν αὐτόν, οὐδεὶς ἡμῖν λόγος ὑπελείπετο μὴ φονεὺς εἶναι. Desideranti cum Bernhardy Synt. p. 376. ἂν particulam in apodosi, satis habeo opponere Bremii excurs. ad Lys. oratt. p. 438. sq. Stallbaum. ad Plat. Symp. p. 190. C. 198. C. Schömann. ad Isae. p. 194. 416. Hartung. de partt. II. p. 233. sq. 240. sq. Dobr. Adverss. II. p. 259. Cf. Antiph. IV. β. §. 2. V. §. 38. VI. §. 48. In his vero μὴ φονεὺς εἶναι non tam transitus a plurali ad singularem numerum mirus est (vid. quae collegi ad II. γ. §. 2.) quam ipse nominativus: exspectabas enim dativum per attractionem positum aut accusativum. Sed in hoc quoque genere, ut alias saepe, Graeci non semper ad grammaticam structurae subtilitatem componunt orationem sed sententiae potius respiciunt rationem: ut nostro loco Antiphonti obversatum sit οὐκ εἶχε v. οὐκ εἶχον λέγειν. Cf. Plat. de rep. 10, p. 598. D. ἔδοξεν αὐτῷ πάνσοφος εἶναι διὰ τὸ αὐτὸς μὴ οἶός τ' εἶναι ἐπισήμην ἐξετάσαι. Vid. Fritzs. Quaestt. Lucian. p. 103. — ὁ μὲν διεκωλύθη τοῦ σκοποῦ τυχεῖν. Verbis ὁ μὲν διεκωλύθη, quae inserui (v. ann. crit.), demtis integra non erit sententia: haec certe προσήσαντος τοῦ σκοποῦ τυχεῖν nullo modo poterunt consociari. Atque quid fiet illis ὁ δὲ — ἐβλήθη? Neque enim cum Bekkero scripserim ὁ μὲν κτλ., quod genus contra codicum consensum scriptori non obtrudendum.

§. 6. Ἀκουσίου δὲ κτλ. Vid. ann. crit. Quae ante ἐκ τῆς ἀμαρτίας ipso oratore duce §. 8. et δ. §. 5. inserenda esse censeo φανερόν μὲν τὸ ἔργον, ita cum reliquis jungenda sunt ut haec sententia efficiatur φανερόν μὲν ἐκ τῆς ἀμαρτίας ὁποτέρου αὐτῶν ἐστὶ τὸ ἔργον i. e. ex ipsa erroris natura perspicuum est ad quem pertineat caedes. De optativi ἐλεγχθείη ratione vid. ann. ad I. §. 25. — οἳ τε γὰρ . . . οἱ δὲ κτλ. Ita τε et δὲ saepenumero sese excipiunt: vid. Krüger. ad Dionys. Hist. p. 268. Matthiae. ad Eurip. Or. 192. Hartung. de partt. I. p. 73. 92. 171. Jacobitz. ad Lucian. Jov. Trag. p. 175. — τῶν παθημάτων αἴτιοι. Haec quum opposita sint illis πράκτορες τῶν ἀκουσίων, Reiskius quamvis non omnia, quae h. l. inseri jubet (vid. ann. crit.), recte conjecerit, nomen ἐκουσίων certe suo jure desiderare potest videri. Sed falli puto virum doctum: acuas oportet pronuntiatione vocem αἴτιοι, ut in verbis πράκτορες et αἴτιοι po-

tissimum sententiarum conspiciatur repugnantia. Illi *factores* tantummodo delicti neque in culpa sunt, hi *auctores* facinoris atque in culpa.

§. 7. οὔτε γὰρ ἀπειρημένον ἀλλὰ προσεταγμένον ἐξεμελέτα. Participia absolute posita sunt, velut *ειρημένον* Thuc. I, 140. 5, 30. 39. *προεταχθὲν* Isae. de Cleon. h. §. 22. Dem. adv. Polycl. §. 12. *προειρημένον* Dem. in Timocr. §. 105. *γεγραμμένον* Dem. adv. Lacrit. §. 52. Matth. gr. §. 564. — ἔδρασε μὲν οὐδὲν ἀκούσιον ἑπάθει δὲ scil. ἀκούσιόν τι. Cf. α. §. 2. τῷ δὲ ἀποθανόντι αὐτῷ μὲν οὐδὲν ἐνθύμιον τοῖς δὲ ζῶσι προσέθηκεν. V. §. 68. φασὶν ἐμὲ τῆς μὲν ἐπιβουλῆς οὐδένα κοινωνόν ποιήσασθαι τοῦ θανάτου τῆς δ' ἀναιρέσεως. Thucyd. 2, 98. πορευομένη δὲ αὐτῷ ἀπεγύγντο μὲν οὐδὲν τοῦ στρατοῦ, εἰ μὴ τι νόσφ, πορευέγντο δέ.

§. 8. βουλόμενος προδραμεῖν. Reiskius subaudit τοῦ ἀκοντίου v. πρὶν ἤκειν τὸ ἀκόντιον: sed nihil addendum: προδραμεῖν est *vorlaufen*, s' *avancer en courant*. Neque pro χρόνου ὅπυς est χρόνου: recte enim dicitur puer aberrasse ab eo spatio, in quo sine periculo licebat discurrere. — εἰς τοῦτον ἤκουσας. Τοῦτον pro τοῦτο vel propter opposita τό τε πάθος εἰς τὸν δράσαντα ἐλθὼν scribendum est: neque hoc pronomen de mortuo positum insoliti quidquam habet. Cf. II. γ. §. 6. IV. δ. §. 3. — ἅμα τῇ ἁμαρτίᾳ. Cf. δ. §. 8. ἅμα ἡμαρτέ τε καὶ ὑφ' ἐαυτοῦ ἐκολάσθη.

§. 9. εἰργοντι μήτε ἀδίκως μήτε δικαίως ἀποκτελεῖν. Eandem legem orator commemorat γ. §. 7. IV. β. §. 3. In Atticarum legum numero haec non erat: neque enim consociari potest cum legibus apud Lysiam in Eratosth. §. 30. sq. Demosthenem in Aristocr. §. 47. 48. 53. 60. et Lycurgum §. 125., per quas licebat impune mortem inferre hominibus qui in certis quibusdam facinorum generibus deprehensi fuissent. Cf. Heffter. Ath. Ger. p. 137. — ὡς φονέα με διώκει. Pater hoc loco filii induit personam: vid. ann. ad §. 4.

§. 10. ἀπολνόμενος . . . ἰσμέν. De transitu a singulari in pluralem numerum exposui in ann. ad §. 4. Ad sententiam compara II. β. §. 12. Respicit huc accusator γ. §. 9. ἔλεξαν δὲ καὶ ὡς οὐ πρέπει χρηστὰ ἐπιτηδεύοντας αὐτοὺς κακῶν ἀξιοῦσθαι κτλ. — ζῶν ἔτι κατορυχθήσομαι. Similiter accusator γ. §. 12. ἡμῖν τε τοῖς γονεῦσιν οἱ ζῶντες κατορύγμεθα. Eurip. Hecub. 431.

τέθνηκ' ἔγωγε πρὶν θανεῖν κακῶν ὕπο. Plutarch. Consol. ad Apoll.
 11. καὶν προεξέτημοντό τινας ταῖς λύπαις καὶ πρὶν ἀποθανεῖν ἐτε-
 θρήκεσαν.

§. 11. τοῦδε μὲν τοῦ νηπίου. Puer h. l. dicitur νήπιος,
 ut apud Homer. Il. 9, 440. Od. 21, 95. et Paul. epist. ad Galat.
 4, 1. — τὰς τούτων ἁμαρτίας συμφέρειν. Συμφέρειν est
una ferre. Cf. Pflugk. ad Eurip. Alc. 370. nostr. δ. §. 8. τὰς
 αὐτοῦ ἁμαρτίας φέρων. Plutarch. Apophthegm. Lacon. p. 115.
 Tauchn. αὐτοὺς γὰρ ἡμᾶς καλῶς ἔχον ἐστὶ τὰς αὐτῶν ἁμαρτίας φέ-
 ρειν. Plurali τούτων usus est ad accusatorem ejusque amicos,
 qui in judicio adsunt, spectante, etsi de uno mortuo debuit lo-
 qui. Vid. ann. ad I. §. 1.

γ.

§. 1. Ὅτι μὲν αὐτὴ ἡ χρεῖα κτλ. Cf. β. §. 1. — ἔργῳ
 καὶ οὐ λόγῳ. Quod Reiskius post λόγῳ cogitatione tacita sup-
 plet μόνον, fallitur: ipsa formula saepe in oratorum reliquiis ob-
 via. Cf. §. 3. IV. β. §. 8. Isae. de Menecl. h. §. 35. 38. Ly-
 curg. §. 116. 123.

§. 2. οὐδὲ γὰρ ἂν ἔνα λόγον ἀντιδοὺς [ἢ λέξας].
 Verba ἢ λέξας — nam vulg. ἔλεγξας nihili est — quae in opti-
 mis exstant codicibus glossae speciem prae se ferunt: quibus se-
 clusis nihil difficultatis relinquitur. Hoc dicit Antipho: *neque*
enim si suspicatus essem defensione usurum esse reum, duas ora-
tiones accusati una hac oratiuncula compensans, dimidia accusa-
tionis parte me ipse privassem. Cf. α. §. 1.

§. 3. πολλαπλάσια τούτων. Propter praegressa τοσοῦ-
 τον δὲ προέχων expectaveris τούτου pro τούτων. Sed conf.
 Bremi. ad Aesch. in Ctes. §. 236. ed. Goth. — δεῖται ὑμῶν
 συχνῶς. Cur displicuerit Reiskio adverbium συχνῶς in aperto
 est: neque enim crebro hoc a iudicibus petit reus. Sed talia
 condonanda sunt oratori rem augenti. — ἀνοσίων ἔργων τι-
 μωροὶ ὄσων δὲ διαγνώμονες. Διαγνώμονες dicuntur non quia
 sententiam ferunt sed quod dignoscunt, perspiciunt recte facta.
 μὴ ἔργα φανερά .. πεισθέντας. Post ἔργα φανερά excidis-
 se aliquid veri simile est: vix enim accusativus ad rem pertinens,
 de qua ut opinionem aliquam concipias ipsa persuasionem efficitur,
 cum verbo passivo πεισθῆναι poterit jungi. Verba ὑπὸ πονη-

ῥᾶς λόγων ἀκριβείας i. γ. ὑπὸ πορηγῶς ἀκριβολογίας designant. Cf. β. §. 2.

§. 4. ἡ μὲν γὰρ . . σύγγεται, ἡ δ' . . λεχθήσεται. Di-
versa est haec futuri temporis cum praesenti copulatio ab eo
genere de quo disputavi ad II. γ. §. 11. Hoc enim loco non
praesens tempus ad futuri vim atque potestatem propius accedit,
sed futurum praesentis naturam videtur adsciscere. Futuro au-
tem haec quoque vis accommodata. Indicat enim in ejusmodi
enuntiatis rem vel personam, de qua agitur, propensam vel ido-
neam esse ad id efficiendum perpetiendumve, quod verbum ex-
primit. Conf. nostr. VI. §. 4. ἂν τις κτείνῃ — ἀγνεύει τε ξαν-
τὸν καὶ ἀφ' ἐξέεται ὧν εἰρηται ἐν τῷ νόμῳ. Eurip. Androm. 321.

εὐκλεία δ' οἷς μὲν ἐξ' ἀληθείας ὑπο
εὐδαιμονίῳ, τοὺς δ' ὑπὸ ψευδῶν ἔχειν
οὐκ ἀξιόσω πλὴν τύχῃ φρονεῖν δοκεῖν.

Dem. de cor. §. 205. ὁ μὲν τοῖς γονεῦσι μόνον γεγενῆσθαι νομι-
ζων τὸν τῆς εἰμαρμένης — θάνατον περιμένει, ὁ δὲ καὶ τῇ πα-
τρίδι — ἀποθνήσκων ἐθελήσει καὶ φοβερωτέρως ἡγήσεται τὰς
ὑβρεῖς κτλ. — αὐθέντην. Αὐθέντης et is dicitur qui sua manu
semet interficit (cf. §. 11. δ. §. 4. 9. 10.) et is qui alium occidit
(V. §. 11.). Vid. Lobeck. ad Phryn. p. 120. Spohn. ad Isocr.
Panegy. p. 58.

§. 6. ὑπὸ τοῦ παιδοτρίβου. Cf. ann. ad β. §. 3. Stall-
baum. ad Plat. Crit. p. 47. B. Alcib. I. p. 131. A. Quae his
subjiciuntur ὅς ὑπέδεχτο . . ἀναιρεῖσθαι accipio de homine,
qui curam solebat suscipere colligendorum telorum. — ἀκου-
σίως δὲ οὐχ ἥσσον ἢ ἐκουσίως ἀπέκτεινε. Post ἢ sine
causa ei inseri jubet Reiskius: e verbo tacita cogitatione repete
ἀποκτείνας: cf. §. 7. οὐδὲν ἥσσον ἀκουσίως ἢ ἐκουσίως βλαφθεῖς.
Ceterum compara α. §. 2.

§. 7. ἀλλὰ τίς ὁ βαλὼν ξενί; ὁ φόνος οὖν ἀνήκει
κτλ. Nihil sollicites. Quis vero, inquit, est homicidii reus?
Caedis ergo culpa ad spectatores vel ad paedagogos pertinet?
Quae non sine acerba ironia dicta esse patet. Respiciunt hunc
locum, opinor, Bekk. Anecd. I. p. 403. ἀνήκει Ἀντιφῶν μὲν ἀπὸ
τοῦ καθήκει atque Suidas v. ἀνήκει. Cf. Aristoph. Plut. 915.
ἔς εἰς ἐμὴ ἦκει τῆς πόλεως τὰ πρᾶγματα. Ἀνήκειν εἰς, pertinere
ad al. habet Dinarch. in Dem. §. 60. Dem. or. funebr. §. 3. 6.
Herod. de polit. p. 658. Bekk. Aristot. Eth. Nicom. VIII, 2.

p. 1155. 2. IX. 6. p. 1167. 2. Bkk. „Nos: attinet ad illam rem, ἀνήκει πρὸς τὸδε“ e Lysia excitat Priscian. 18, 24.

§. 8. εἰ δὲ θεία κηλὶς τῷ θράσαντι προσπίπτει ἄσεβοῦντι οὐ δίκαιον τὰς θείας προσβολὰς διακωλύειν γίνεσθαι. H. e. Sin divina labe interfectori adspersgitur propter impia ejus facta, nefas est iram cohibere divinam. Participium ἄσεβοῦντι i. q. διότι ἄσεβής ἐστι. Sententiam effert Antipho a poetis atque pedestris orationis scriptoribus Graecorum celebratam. Deos enim obcoecare hominum, quibus propter scelera commissa irati sint, mentes atque praecipites eos agere in quaevis facinora eorumque poenas, communis erat illorum hominum opinio. Vid. Hom. II. 6, 234. 17, 470. Od. 14, 178. 23, 10. Aeschyl. frgm. 294. Schütz. Sophocl. Antig. 622. et frgm. ap. Schol. ad h. I. Lyeurg. §. 92. Vocem κηλὶς explicat Schol. Oed. Tyr. 1384. κηλῖδα, ὄνειδος, συμφορὰν. Cf. Schol. Electr. 446. ὥσπερ τὰς ἐπὶ τῷ μύσει κηλίδας ἀποτερέπμενος. Θεῖαι vero προσβολαὶ quae Passovio auctore (Lex. v. προσβολή) hic assumunt passivam significationem, göttliche Schickungen, proprie accipiendae esse videntur de impetu atque assultu deorum. Cf. Aeschyl. Choeph. 217.

ἄλλας τε φωνεῖ προσβολὰς Ἑρμνίων

ἐκ τῶν πατρῶων αἱμάτων τελουμένας.

Aristoph. Pac. 39. χῶτον πότ' ἐστὶ δαιμόνων ἢ προσβολή
οὐκ οἶδ'. —

Plutarch. de superst. 7. τῷ δὲ δεισδαίμονι καὶ σώματος ἀρρώ-
στια πᾶσα καὶ χρημάτων ἀποβολή καὶ τένων θάνατοι καὶ περὶ πολι-
τικὰς πράξεις δυσημερίαι καὶ ἀποτεύξεις πληγαὶ θεοῦ καὶ προσ-
βολαὶ δαίμονος λέγονται. Synes. ep. 57. εἰ δαιμόνων εἶσι προσ-
βολαὶ τὰ γινόμενα δι' Ἀρδρονίκου. Annotat Schol. Aristoph. l. c.
προσβολή ἢ ζημία, ἢ τοῦ δαίμονος ὀργή.

§. 9. ἔλεξαν δὲ καὶ κτλ. Cf. β. §. 10. — πῶς ἂν πρέ-
ποντα πάσχοιμεν εἰ . . ζημιούμεθα; Vid. ann. ad II. α. §.
10. — μηδὲν ὑποδέξεσθαι τοῦτων μελετῶντες i. e. non in-
ferioribus rebus quam isti operam dantes, v. minime his quid-
quam in bonarum artium studio concedentes. — τὰς συμφο-
ρὰς τῶν ἀμαρτόντων εἶναι. Cf. IV. δ. §. 8. ἐστὶ δὲ καὶ ἡ
τύχη τοῦ ἄρξαντος καὶ οὐ τοῦ ἀμνησμένου. — ἃ δὲ νόμος ἀπο-
δίδωσσί μοι. Verbum ἀποδίδωμι reposui e codice N: neque id
injuria. Cf. Dem. in Aristocr. §. 56. τοὺς ἐχθρὰ ποιούντας ἐν
ἐχθροῦ μέρει κολάζειν ἀπέδωκεν ὁ νόμος.

§. 10. ὥς δὲ οὐδὲ τῆς ἀμαρτίας οὐδὲ τῷ ἀκουσίως ἀποκτεῖναι . . ἀπολύεται. Pro τοῦδε τῷ, quae sensu cassa sunt, de meo edidi οὐδὲ τῷ. Neque ejusmodi negativarum particularum cumulatio exemplis caret: cf. nostr. V. §. 16. ὥς μὴ δὲν μοι ἐνθάδε μὴδὲ πλέον εἶναι μὴδ' ἀποφυγόντι. Thucyd. 1, 132. ἀλλ' οὐδ' ὥς οὐδὲ τῶν Εἰλωτίων μηνυταῖς τίσις πισεύσαντες ἡξίωσαν κτλ. Aristot. Eth. Nicom. II, 7. διόπερ οὐδ' ὀνόματος τετυγχάνασιν οὐδ' οἱ τοιοῦτοι. VIII, 4. οὐδ' ἀποδέξασθαι δὴ πρότερον οὐδ' εἶναι φλους. In quibus enuntiatis altera negatio ad universam sententiam, altera ad singulas sententiae notiones referri debet. Quod genus quam late pateat docebunt viri docti exemplorum copia hunc usum illustrantes, Fritzsche Quaestt. Lucian. p. 153. Bremi. ad Aesch. in Ctes. §. 78. ed. Goth. Schömann. ad Isae. p. 469. Dobr. Adverss. I, 2, p. 544. Stallbaum. ad Plat. Cratyl. p. 398. E. — ἀλλὰ κοινὰ ἀμφοτέρω ταῦτα ἀμφοῖν αὐτοῖν ἐστὶ. Reiskius verba ἀμφοτέρω ταῦτα ad τὴν ἀμαρτίαν καὶ τὴν τιμωρίαν refert. At haec duo ab oratore non commemorantur. Itaque convenientius erit ea intelligere, quae modo dicta sunt, nimirum cum malae fraudis absentia culpam ad utrumque pertinere (τὴν ἀμαρτίαν καὶ τὸ ἀκουσίως ἀποκτεῖναι). Paullo post veterem scripturam reduxi (εἰ γὰρ) posthabita codicum lectione εἶπερ, propter verbum δηλώσω, quod praecedit. Vid. not. crit. ad II. γ. §. 6. Hartung. de partt. I. p. 469. sq. — φονεὺς αὐτὸς αὐτοῦ δίκαιος εἶναι ἐξιν sc. vestro iudicio, ut εἶναι idem sit quod *haberi, putari*. Cf. IV. β. §. 5. τὸν γὰρ ἐπιβουλεύοντα κελέναι (ὁ νόμος) φονεὺς εἶναι. δ. §. 3. ἀνόσια γὰρ — πάθοι, εἰ — φονεὺς ἔσαι. §. 5. δίκαιος φονεὺς εἶναι ἐξιν. — ἀτρεμία ἐξῶτος. Supra legimus ἀτρεμίας ἐξάναι. Sed falso videntur statuere, semper ἀτρεμίας ante vocalem, ἀτρεμία ante consonam litteram exhibendum esse: ἀτρεμία ἐξάναι etiam δ. §. 7. ex optimis codicibus rescripsi. Contra ante consonantem plenior forma reperitur Aristoph. Nubb. 383.

καὶ δεινὰ κέκραγεν

ἀτρεμίας πρῶτον παπῶξ κτλ.

Herodot. 8, 14. ἀτρεμίας τε εἶχον. Arsen. Viol. p. 83. ἀτρεμίας βοῦς. — ὁ δὲ συλλήπτωρ κτλ. i. e. is autem, qui se adiutorem atque consortem praebuit criminis errore commissi in eos qui non debebant laedi. De verbis ὁ δὲ συλλήπτωρ καὶ κοινωνὸς — τῆς ἀμαρτίας γενόμενος longius sejunctis adi ann. ad I. §. 3.

Pluralem τοὺς οὐ προσήκοντας ponit ad se ipsum et filium respiciens.

§. 11. οὐδ' οἱ θανατώσαντες ἡμᾶς μὴ εἰργόμενοι τῶν προσηκόντων εὐσεβοῦντ' ἂν ὑπὸ τῶν ἀπολυσάντων τοὺς ἀνοσίους. Haec corrupta sunt. Neque tamen verum vidit Reiskius pro ἀπολυσάντων conjiciens ἀπολεισάντων, et subaudita ἂν particula post participium locum ita explicans: Judices a quibus morti condemnati fuimus, si non rursus ipsi quoque urbe expellantur religioni haud satis fiat a civibus, qui nisi falso iudicio decepti fuissent, impuros perdidissent. Longe enim aliam sententiam requirere videntur opposita οὐτε γὰρ ἡμεῖς κτλ., ut haec potius obversata esse censeam oratoris animo: Neque ii, qui nos interfecerunt (i. e. adversarii filius, qui meum interfecit puerum) si non arceantur, unde arceri eos par est, jure a iudicibus impios absolvantibus reverentia digni habeantur. Qua sententia admissa scribendum ὁρθῶς v. δικαίως εὐσεβοῦντ' ἂν. Cf. Soph. Antig. 730. Κρ. ἔργον γὰρ ἐστὶ τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν;

Αἰ. οὐδ' ἂν κελεύσαιμ' εὐσεβεῖν εἰς τοὺς κακοῦς. ubi de Antigona agitur quam Haemon poena liberandam esse demonstraverat. Neque ferendus aoristus ἀπολυσάντων. De re conf. a. §. 2. — πάσης δ' ὑπὲρ πάντων τῆς κηλίδος εἰς ὑμᾶς ἀναφερομένης. Κηλὶς h. l. ἄγος, μίαισμα. Cf. II. a. §. 3. Ad rem illustrandam facit Lycurgus §. 146. τὰ γὰρ ἀδικήματα ἕως μὲν ἂν ᾗ ἄκριτα παρὰ τοῖς πράξασιν ἐστὶ, ἐπειδὴν δὲ κρτοῖς γένηται, παρὰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξελεθοῦσιν. Ὑπὲρ πάντων dicit i. e. pro omnibus, omnium loco, quia ante quam sententiam ferant iudices ad universam rempublicam pertinet piaculum. — ἔσεσθε . . καθίσασθε. Cf. ann. ad II. γ. §. 11.

§. 12. ἀπάγοντες non est ad supplicium ducentes sed abducentes e iudicio vel e patria in exsilium. Vid. prooem. huj. orat.

δ.

§. 1. ἡμεῖς μὲν οἱ ἀντίδικοι i. e. οἱ κρινόμενοι, accusator et reus. — κατ' εὐνοίαν κρίνοντες i. q. εὐνοίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ vel εἰς ἡμᾶς κρίνοντες, parteilich richtend. — δίκαια ἐκότερα αὐτοὺς οἰόμεθα λέγειν. Αὐτοὺς i. e. ἡμᾶς αὐτούς. Cf. V. §. 11. ἐξώλειαν αὐτῷ (i. e. σαντῷ, quod dedi pro vulg. αὐτῷ) καὶ γένοι καὶ οἰκίᾳ τῇ οἷ παρῳόμενον. §. 60. οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ μόνον i. e. ξμαντοῦ. Constat inter viros doctos et singularem

ἑαυτοῦ et pluralem ἑαυτῶν tum apud poetas tum in pedestri oratione de prima atque secunda persona frequentari. Ruhnk. ad Tim. gloss. p. 92. Boissonad. Eunap. p. 342. Hermann. ad Soph. Trachin. 451. Stallbaum. ad Plat. Protag. p. 312. A. Alcib. II. p. 143. C. Jacobitz. ad Lucian. Catapl. p. 24. Quamquam temere cum Hasio Mss. du Roi IX. p. 185. Bernhardy. Synt. p. 272. a singulari numero illum usum abjudicat.

§. 2. ἡ ἀλήθεια . . αὐτῶν sc. τῶν παραθέντων. Cf. II. δ. §. 1. — τὴν ἀπέχθειαν αὐτῶν . . φέρεσθαι: Verbum φέρεσθαι designat sibi reportare, ferre tamquam praemium debitum. Cf. V. §. 31. Reisig. enarr. Oed. Col. p. XXVII.

§. 3. εἰάν τις φάσκη ἀποκτείνει. Plenius loquentis erat addere τινα: quod haud scio an casu exciderit.

§. 4. μήτε ἀκοντίσας μήτε ἐπινοήσας scil. ἀκοντίσαι. Cf. γ. §. 5. τὸν δὲ οὔτε ψάσαντα τοῦ ἀκοντίου οὔτε ἐπινοήσαντα ἀκοντίσαι. Vide de hoc genere Krüger. ad Dionys. Hist. p. 117. 286. — καὶ οὐ πρὸς τὰ λεγόμενα ἀπολογεῖται. Ne suspiceris pro τὰ λεγόμενα scribendum τὰ λεχθέντα, memineris participia praesentis cum articulo conjuncta interdum prorsus substantivorum nominum induere naturam, ita ut temporis nulla habeatur ratio. Τὰ λεγόμενα i. q. οἱ λόγοι §. 9. IV. δ. §. 9. V. §. 42. VI. §. 22. Andoc. de myst. §. 57. Isocr. ad Nicocl. §. 40. de pace §. 57. Lycurg. §. 30. τὰ ἐπικαλούμενα infr. §. 5. τὰ κατηγορούμενα IV. δ. §. 3. Andoc. de myst. §. 8. Lycurg. §. 150. — τῆς δὲ διαδρομῆς αἰτίας ταύτης γενομένης i. e. τῆς δὲ διαδρομῆς ταύτης αἰτίας γενομένης. Vid. ann. ad I. §. 3.

§. 5. εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόν. Cf. Lucian. Nigrin. 36. Hemsterhus. — παρὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀμαρτίαν. Παρὰ ad causam pertinet, ut saepenumero. Vid. Bekk. Anecd. I. p. 163. Schaefer ad Julian. p. VIII. ad Dionys. de comp. verb. p. 137. Krüger. ad Dionys. Hist. p. 40. — μετὰ τῶν θεωμένων ἐξῶς. In eandem sententiam infra §. 6. dicit σὺν τοῖς θεωμένοις ἐξῶς.

§. 6. συμπράκτορες . . τῆς αἰτίας i. e. consortes criminis, ut αἰτία usurpatum sit de ipsa re, quae crimini datur. — ἀλλὰ διὰ τὸ μηδένα ὑπὸ τὸ ἀκόντιον ὑπελθεῖν. Concinnius erat διὰ τὸ μηδενὶ αὐτὸν ὑπὸ τ. ἀ. ἐλθεῖν: neque vero quidquam mutaverim.

§. 7. οὐδὲ . . μόνον. Cf. ann. ad I. §. 3. — πῶς ἂν

ἐφνύλαξάτο μηδένα βαλεῖν; . . εὐπετῶς ἂν ἐφνύλαξάτο μηδένα μὴ βαλεῖν. Lectorem paullulum offendet repentina subjecti mutatio: in priore enim membro *μηδένα* est objectum verbi *βαλεῖν*, in altero subjectum ejusdem verbi: *ne quem feriret et ne quis se feriret*. Cf. ann. ad I. §. 26. Negatio autem cum infinitivo e verbo cavendi suspensio conjuncta nihil habet offensivonis. Stallbaum. ad Plat. de rep. I, p. 333. E. Hartung. de partit. II. p. 168.

§. 8. τὸν δὲ νόμον ὃν παραφέρουσιν. Usitatum in hac re est verbum *παρέχασθαι*: *παραφέρειν* in universum est *afferre*, *in medium proferre*. *Λόγους παραφέρειν* habes Eurip. Iphig. Aul. 981. atque Demosth. ep. 3. p. 641. Bkk. οὐχ ὥς ἐπιτιμῶν δὲ ταῦτα παρήνεγκα. — ἅμα ἡμαρτέ τε καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐκολάσθη. Bene rem uno ictu peractam pingit duplex aoristus: conf. Lycurg. §. 50. ἅμα γὰρ οὐτοί τε τὸν βίον μετέλλαξαν καὶ τὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς δουλείαν μετέπεσεν. — ἔχοντός γε δὴ τὴν δίκην τοῦ φονέως. Particulas *γε δὴ* confirmandi vi praeditas unus codex Oxoniensis praebet, ceteri *γε* habent. Vid. Herm. ad Viger. p. 828. Schneider. ad Xenoph. Memor. I, 2, 53. Hartung. de partit. I. p. 276. Subtilius autem in hoc loco interpretando nugatur Reiskius „Videri possit, inquit, *ἐπ' ἐχοντός*: nam homicida *ὑπέχει τὴν δίκην* et occisus *ἔχει*. Verum bene habet vulgata ideo quod in hac causa idem homo et ὁ φονεὺς est et ὁ φονευθεὶς. Quatenus est homicida sui *ὑπέχει* praestat satisfactionem, quatenus autem est occisus, hactenus *ἔχει* habet, abstulit eam.“ *Δίκην ἔχειν* idem est quod *δίκην δεδωκέναι* et *τὴν δίκην ἔχειν* is dicitur, qui certam atque debitam dedit poenam: vernacule *seine Strafe haben*. Cf. β. §. 8. Franz. ad Lys. or. funebr. §. 7. p. 294. Foertsch. Obs. critt. in Lys. oratt. p. 54. sq.

§. 9. ἐνθύμιον ὑπολείψεσθε. Cf. ann. ad II. γ. §. 10. — ἐπιδείκνυνται intell. ὁ παῖς. — μήτε αὐτοὶ . . βοηθοῦντες ἐναντία τοῦ δαίμονος γνῶτε. Verba *μήτε αὐτοὶ* Reiskius reddit *neque rursus* disertis verbis annotans αὐτοὶ h. l. accipio pro αὐ. Quod qui fieri possit equidem non assequor. Pronomen αὐτοὶ vos ipsi, *ihr für eure Person*, opponitur daemoni: Neve ipsi opem ferentes malae adversariorum fortunae, sententiam feratis numini contrariam, quod hos miseros esse atque in mala incidere involuntaria voluit.

IV.

IN TETRALOGIAM TERTIAM.

Senex atque juvenis quum inter se rixantes a conviciis ad manus venissent, hic superior evasit, senex ita verberibus est commulcatus, ut medico hominem tradere statuerent propinqui ejus. Neque tamen medici cura hoc effecit ut mortem senex effugeret. Itaque propinqui ejus caedis crimen deferunt juveni. Qui altera qua sese defenderet post primam accusatoris actionem habita oratione, alteram quae ei concessa erat non ipse habuit, sed patria urbe relicta hoc munus cognato vel amico cuidam suscipiendum reliquit. Nititur autem defensio duabus potissimum rebus. Etenim et ipsum senem priorem verbera inflxisse contendunt neque e vestigio illum e vulneribus acceptis mortuum esse sed nonnullis diebus post: id quod imperitia potius medici quam vulnerum gravitate effectum esse asseverant.

α.

IN ARGUMENTUM.

καὶ περὶ τοῦτον i. e. in Betreff dessen. Quamquam con-
jicere possis ὑπὲρ τοῦτον i. e. pro mortuo sene, mortui cau-
sam agens. — πρῶτον τὸν προεβύτην ἁδίκων ἄρξαι λέγει
χειρῶν. Usitata in jure Attico est formula ἁδίκων ἄρχειν χειρῶν
de iis posita qui priores verbera infligunt. Lys. de vuln. praem.
§. 11. Isocr. in Loch. §. 1. Dem in Aristocr. §. 50. in Euerg.
et Mnes. §. 7. 8. 15. 35. 39. 40. 47. Antiph. infr. β. §. 1. 2. 6.
Aristot. Rhet. II, 24. p. 1402. Bekk. ἄρχειν χειρῶν Plat. Legg.
IX. p. 869. ἁδίκων χειρῶν κατάρχειν Plutarch. de gen. Socr. 14.
Abundantia vero in verbis πρῶτον — ἄρξαι conspicua e pervul-
gato est genere. Aeschyl. Choeph. 1061. Herodot. 1, 5. Thu-
cyd. 1, 76. 103. 2, 36. 47. 48. 53. 68. 74. 6, 46. Dem. in
Euerg. et Mnes. §. 40. in Neaer. §. 1. Plat. Legg. IX. p. 869.
Diod. Sic. 11, 30. 12, 41. 13, 99. Ceterum vide Valck. ad
Eurip. Phoen. 1576.

IN ORATIONEM.

§. I. Νενόμισται μὲν ὁρθῶς κτλ. Verbum νενόμισται, in
more positum est, moribus atque legibus receptum est, accusati-

vus cum infinitivo excipit, velut Xenoph. Mem. 2, 3, 16. Symp. 1, 15. Hell. 2, 4, 36. Aristoph. Nubb. 486. Both. Plutarch. Num. 20. Ea, quae subjiuntur, male Reiskius ita ordinat τοὺς κρινοῦντας τὰς φοινικὰς δίκας περὶ πλείον ποιῆσθαι κτλ. post διώκειν τε καὶ μαρτυρεῖν subaudiens ille quidem τοὺς διώκοντας et τοὺς μαρτυροῦντας. Quae res multorum errorum exstitit fons. In hunc potius modum verba sunt ordinanda: *νομίζονται μὲν ὁρῶνς τοὺς κρινοῦντας περὶ πλείον ποιῆσθαι διώκειν τε καὶ μαρτυρεῖν τὰς φοινικὰς δίκας κατὰ τὸ δίκαιον*. Οἱ κρινόντες vero sunt accusatores non iudices, ut Reiskius credit: cf. Ind. Demosth. v. κρίνειν p. 317. Schaef. Lycurg. §. 1. 3. 137. nost. V. §. 48. et infr. §. 5. κρίσις, accusatio, ut Lycurg. §. 4. 31. Qui recte dicuntur διώκειν καὶ μαρτυρεῖν δίκας: nam etsi non ipse accusator pro teste est, ab ejus certe partibus stant testes, quos adducit. De μὲν particula quae non habet quo referatur in sequentibus vid. ann. ad II. a. §. 7. — τοὺς ἐνόχους. Plerumque huic nomini additur criminis vel legis vel poenae notio: sed ponitur etiam absque nomine adjecto, sicut αἷτιος, de eo qui in culpa est. Conf. nost. V. §. 87. ὅτι οὐκ ἐνοχὸς ἐστίν. VI. §. 17. ὅτι οὐκ ἐνοχὸς εἰμι. Aristot. Rhet. I, 13. ὥς κ' αὖν — πατάξῃ, κατὰ μὲν τὸν γεγραμμένον νόμον ἐνοχὸς ἐστὶ καὶ ἀδικεῖ. Diod. Sic. I, 60. οὔτε θανατώσας τοὺς ἐνόχους. Plutarch. de adul. et amico 31. ὥς τῶν ἐνόχων ἄσασθαι τὴν ἐπιτήρησιν.

§. 2. ὃ τε γὰρ θεὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἀνθρώπινον φῦλον. Recepi φῦλον pro vulg. γένος: perspicuum enim est φῦλον potius in γένος abiisse quam γένος in φῦλον potuisse mutari: neque φῦλον poetarum proprium: cf. Xenoph. Mem, 1, 4, 13. Te particula respondet alteri τε in τροφείας τε παρέδωκε, ut prius τε trajectum esse pateat. Qua traiectione ne offendaris compares velim Lycurg. §. 14. ἐπιφανής τε γὰρ ἐστὶ διὰ τὸν ἐκπλοῦν τὸν εἰς Πόδον καὶ τὴν ἐπαγγελίαν. §. 56. εἰ μὴ κατεγνώκει τε αὐτοῦ προδεδοκέναι τὴν πατρίδα καὶ μεγάλα πάντας ἡδίκηκέναι. §. 113. τὰ τε ὅσα αὐτοῦ ἀγορεύσαι καὶ ἐξορῶσαι. nost. VI. §. 31. τοὺς μὲν αὐτοὺς τε ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἐξελεγχόμενους καὶ ὑπ' ἐμοῦ. Bernhardy. Synt. p. 462. Hartung. de partt. I. p. 116. sq. Schömann. ad Isae. p. 325. — τοὺς πρώτους γενομένους. Quo jure ex optimo codice receperim πρώτους pro vulg. πρώτον docebit Bremi excurs. XI. ad Lys. oratt. p. 451. Adde Antiph. V. §. 55. 56. — τῆς γηραιοῦ τελευτῆς. Cf. Pol-

luc. 2, 13. *γηραιός, ὡς Θουκυδίδης καὶ Ἀντιφῶν*. Matth. gr. p. 298. ed. 3. — *ὅστις οὖν, τούτων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἄξιω-
θέντος τοῦ βίου, ἡμῶν ἀρόμῳς τινὰ ἀποκτείνει*. Verbo
ἄξιωθέντος pro vulg. *ἄξιωθεὶς* in codice Oxoniensi reperto, Reis-
kii conjectura non est opus: vid. ann. crit. Verbum *ἀποκτείνει*
ad accusatores potissimum respicit, qui in causa sunt ut rei
capitis poenam subeant: cf. V. §. 16 59. Atque creberrime in
foro et accusator et iudex et legislator dicuntur *ἀποκτείνειν*.

§. 3. *Θεοῦ τιμωρίαν κτλ.* Vid. ann. ad II. γ. §. 10. Ad
ipsum numen divinum referri manium iram non vereor ne cui-
quam mirum videatur. — *ἦν οἱ . . κρίνοντες ἢ μαρτυ-
ροῦντες συνασεβοῦντες τῷ ταῦτα δοῶντι*. *Οἱ κρίνοντες* sunt
accusatores: cf. §. 1. Ad ταῦτα e sententiarum serie suppleas
τὸ ἀποκτείνειν. Verba οὐ πρὸς ἥκον μίσμα tamquam appo-
sitionem referas ad ἦν: quod fugit Reiskium post ἦν verbum de-
esse putantem.

§. 4. *εἰ . . διώκοιμεν . . ἔξομεν . . ἔσμεν . . γιγνώμεθα*.
De optativo in protasi illato, sequente indicativo in apodosi vid.
ann. ad II. α. §. 10. De transitu a futuro ad praesens tempus
exposui ad II. γ. §. 11. — *τοῦ φόρου τοῖς ἐπιτίμοις*. Cf.
§. 6. δ. §. 7. Hinc Pollux 8, 21. excerpit v. *ἐπιτίμων*. —
ἡμᾶς τε ἄνομα δοῦν πείθοντες. Cf. II. α. §. 3. et infr.
β. §. 7.

§. 5. *εἰς ἡμᾶς παράγων*. Vid. ann. ad II. γ. §. 6. —
καθαρὸς τῶν ἐγκλημάτων. Articulum posuit ad ea spectans
quae modo commemoravit. — *ἅπασαν τὴν πόλιν*. De re adi
ann. ad II. α. §. 3.

§. 6. *ὑβρεῖ δὲ καὶ ἀκολασίᾳ παροινῶν εἰς ἄνδρα*.
Παροινεῖν εἰς τινα proprie de ebriis et figurate de petulantibus
atque insolentibus usurpant qui contumeliose alios tractant. Vid.
Thom. M. v. *παροῖντα*. Schol. Voss. ad Lucian. Jov. Trag. 14.
Antiph. infr. β. §. 1. Dem. in Androt. §. 62. 114. in Con. §. 4.
ep. 4. init. Apud Antiphontem de ebrietate agi colligere possis
e γ. §. 2. Quamquam obstare videtur huic sententiae §. 7. ubi
praemeditatae caedis diserta habetur mentio. — *τῶν γεραι-
τέρων τὰ νόμιμα* i. q. τὰ πρὸς τοὺς γεραιτέρους νόμιμα. Xe-
noph. Cyrop. 1, 6, 34. — *οὐδενὸς ἀμαρτεῖν οἷς οἱ τοιοῦ-
τοι κολάζονται*. Plenius loquentis erat τούτων οἷς. Cf. δ. §. 5.

τὸν δὲ θάνατον πῶς ἂν ἐπεβούλευσεν ὅν γε ἀκουσίως ἐπάταξεν;
Bernhardy. Synt. p. 285. sq.

§. 7. τήν τε ἀγορίαν τοῦ παθήματος ἀμύνοντας.
Zonar. ἀμύνω τὸ βοηθῶ καὶ ἐκδικῶ. Sophocl. Philoct. 60.

θεῶν βλα

καὶ νέμεις, οἵπερ ἐργ' ἀμύνουσιν κακά.

Ammon. γ. βοηθεῖ. ἀμύνει δὲ ὁ τιμωροῦμενος ὑπὲρ τοῦ ἀπολωλό-
τος. — τήν βουλευσασαν ψυχήν. Praemeditatae enim caedis
reum agit juvenem. Cf. n. ad §. 6.

β.

IN ARGUMENTUM.

Ἡ στάσις μετάστασις. Statum causae prooemiographus
μετάστασιν esse perhibet, ita tamen ut τὸ ἀντεγκληματικὸν in
auxilium vocetur. Contra in argumento primae orationis ἀντέγ-
κλημα status nominatur. Quam ob rem vereor ne non eidem
prooemiographo utrumque argumentum sit tribuendum.

IN ORATIONEM.

§. 1. Ὅτι . . οὐ θανμάξω αὐτῶν. Exposuit de hac ver-
borum conformatione Matth. gr. §. 317. n. — οὐ γὰρ ὥς μὴ
πάθωσιν ὁ κίνδυνος αὐτοῖς ἐστίν. Ὁ κίνδυνος i. q. ὁ ἀγών,
de periculo solet usurpari, quod actor, et de eo, quod reus
subit coram iudicibus. Bremi. ad Lys. adv. Sim. §. 2. Ceterum
meminerit lector formulam in jure Attico frequentatam τί χερὴ
παθεῖν ἢ ἀποτίσσει; Aeschin. in Tim. §. 15. Dem. in Timocr.
§. 105. παθεῖν ad capitis periculum pertinet. — καὶ μᾶλλον
i. q. idque magis, vel magis.

§. 2. εἰ μὲν . . ἡμυνάμην αὐτόν, ἡδίκουν μὲν οὐδ'
οὕτως . . τοῖς δὲ χεροῖς τυπτόμενος . . πότερα ἡδίκουν;
Usitata est in prosa oratione particularum μὲν et δὲ inter se op-
positarum iteratio, quando prioris coli et enuntiatio relativa vel
protasis et enuntiatio demonstrativa vel apodosis in altera periodi
parte habent ad quod referantur. Quae membrorum quasi dis-
sectio tum dilucidiorum tum graviores reddit orationem. Buttm.
exc. XII. ad Dem. Mid. Schaeff. Mel. crit. p. 111. Werfer. Actt.
Monac. I, 1, 90. Bergmann. ad Isocr. Areop. §. 47. Stallbaum.
ad Plat. Apol. p. 28. E. Gorg. p. 512. A. Cratyl. p. 385. E.

Hartung. de partt. I. p. 172. Quamquam illam enuntiatorum concinnitatem persaepe refugit sermo graecus, alterutro utriusvis coli membro aut omisso, aut mutilato aut obscurato. *Μέν — μὲν — δὲ* reperitur etiam V. §. 30. καὶ ὃν μὲν τότε παραχρῆμα ἐβασάνισαν, οὗτος μὲν οἰδὲν εἶπε —, ὃν δ' ἡμέραις ὕστερον πολλαῖς ἐβασάνισαν — οὗτος ἦν ὁ πεισθεὶς κτλ. §. 45. ὅτι μὲν μακρὸν εἴη πρῶγμα, τοῦτο μὲν ἂν τις ἀναγκασθεὶς γράψαι — τοῦτο δὲ βραχὺ ἦν. VI. §. 9. ἵνα μὲν ἐξῇν αὐτοῖς — ἐνταῦθα μὲν οὐδεὶς πόποιε οἶός τε ἐγένετο — ἐλέγξαι — ἐν δὲ τούτῳ τῷ ἄγωνι κτλ. Lys. pro inval. §. 8. Isocr. in Soph. §. 5. Trapez. §. 48. Dem. in Timocr. §. 112. adv. Phaenipp. §. 28. De omissa in apodosi ἂν vid. ann. ad III. β. §. 4.

§. 3. ὁ νόμος κτλ. Cf. III. β. §. 9. — οὐ γὰρ ταῦτά .. ἀντιπάσχειν εἰσὶ. Tantum non eadem verba supra §. 2. allata sunt. Neque vero cum Mureto v. Lectt. XVII. 7. haec suo loco mota esse crediderim, quae non sine pondere atque gravitate hic iterantur.

§. 4. προλεγόντων .., εἰ ταύτην τὴν θεραπείαν θεραπεύσοιτο ὅτι .. διαφθαρήσοιτο. Exspectaveris προλεγόντων — ὅτι εἰ κτλ.: sed ea quam Antipho praetulit verborum collocatio non raro Graecis placuit. Vid. infr. γ. §. 2. εἶπε δὲ — εἰ καὶ — ἀπέθανεν ὁ ἀνὴρ, ὥς οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. Thucyd. 6, 86. οὐκ ἄλλον τινα προσείοντες φόβον ἢ εἰ περισφόμεθα ἡμᾶς ὑπὸ Σαρακονοῖς γενέσθαι ὅτι καὶ αὐτοὶ κινδυνεύομεν. Xenoph. Hell. 5, 1, 34. 6, 4, 6. Agesil. 9, 7. Isocr. Phil. §. 74. Dem. de cor. §. 74. De futuro optativi facere non possum quin discedam a Bernhardyi sententia Synt. p. 382. Noch mehr ist die Kraft dieses Tempus — loquitur de aoristo — im Optativ verwischt, der die Möglichkeit in aoristischer Zukunft ausspricht, wo der Optativ Futuri (den aufer wenigen geringern Xenophon vorzüglich in den Hellenika bei Konjunctionen εἰ, ὥς, ὅτι liebt) mißfiel. Latius equidem patere futuri optativum jure meo sumere mihi videor atque apud optimos quosque hunc modum reperiri scio. Cf. Antiph. VI. §. 22. Lys. in Agor. §. 78. de caed. Eratosth. §. 22. de bon. Aristoph. §. 16. in Panceleon. §. 9. 10. Isocr. Trapez. §. 21. 22. Aegin. §. 21. adv. Euthyn. §. 13. Isae. de Cleon. h. §. 32. de Menecf. h. §. 10. de Nicostr. h. §. 10. de Philoct. h. §. 23. 35. Dem. Ol. I. §. 22. in Aristocr. §. 10. in Timocr. §. 158. pro Phorm. §. 6. adv. Eubul. §. 16. Dobr.

Adverss. I. 1, p. 124. Intpp. Sophocl. Oed. Tyr. 792. Wunder. ad Sophocl. Philoct. 374.

§. 5. *κελεύει φονέα εἶναι.* Vid. ann. ad III. γ. §. 10. Andoc. de myst. §. 94. *τὸν βουλευόμενον ἐν τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον.* — *πῶς ἂν ἐπιβουλεύσαιμι;* Qui ego insidiatus essem? Hermann. de part. ἄν p. 168. Matth. gr. §. 515. n. 2.

§. 6. *ἀπολνόμενος δὲ ὑπὸ τε τοῦ ἄρξαντος.* Possis suspicari excidisse quaedam: v. ann. crit. Neque tamen absonum hoc exemplum est ab eo genere de quo dixi ad II. β. §. 12. — *ἡ τύχησε γὰρ καὶ.* Male habuit Reiskium oratoris sententia: neque enim hanc *ἀτυχίαν* sed *ἀβουλίαν* esse censet. At nihil difficultatis Antiphontis verbis inest: sive mortem ejus, inquit, *τῇ ἀτυχίᾳ* sive *τῇ ἀβουλίᾳ* assignaveris, ad interentum pertinebit culpa: illa enim actio τὸ ἄρξαι τῆς πληγῆς et adversae ipsius fortunae et imprudentiae atque petulantiae animi assignanda est. Verba οὖν . . ἐν φθορῶν idem fere valent quod ἀβούλιως.

§. 7. *ἐνόχους αὐτοὺς ὄντας ἀποδείξαι.* Pro ἐπιδεῖξαι optimis obsequutus codicibus rescripsi ἀποδείξαι: conf. Antiph. V. §. 66. VI. §. 33. et quae conguessit Stallbaum. ad Plat. Phaedr. p. 278. C. Quamquam altero quoque verbo utitur in hoc genere Antipho I. §. 3. *ἐὰν ἐπιδείξω* — *φονέα οὖσαν.* II. δ. §. 3. *ἵνα — τούτους τε ἐπιβουλεύοντάς μοι ἑμάντων τε ἀπολνόμενον ἐπιδείξω.* V. §. 19. *ἑμάντων ἀνατίον ἐπιδείξαι.* §. 61. *εἰ ἐπέδειξεν ἀδικοῦντα ἑμῶν:* neque debebat corrigere Stallbaum. Plat. Charmid. p. 158. D. *Κριτὴν τόνδε ψευδῇ ἐπιδείξω.* Adde Lys. de inval. §. 1. Isocr. de big. §. 7. adv. Callim. §. 41. adv. Euthyn. §. 17. Aristot. Rhet. ad Alex. 30. 31. 36. 37. — *ἀποσεροῦντες δέ με καὶ.* Cf. α. §. 2. — *τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας αὐτοὶ φονεῖς εἰσὶ.* Hoc audacius dictum esse non nego, plus quam sophisticum esse Reiskio non dederim.

§. 8. *τὸ ὑμέτερον σκοποῦντες* i. e. reputantes, perpendentes vestrum ipsorum commodum, vestris commodis prospicientes: conf. Herodot. 1, 8. Reiskius haec ita expressit: *vos autem id quod vestri muneris est irretortis oculis intuentes.* Quem dedocere poterant vel ea quae his subjecta sunt. De sequentibus conf. α. §. 3.

§. 9. *πάντες οἱ πολῖται καὶ.* Vid. II. α. §. 3.

IN ARGUMENTUM.

Ἐν τούτῳ sc. τῷ λόγῳ. — Verbum θαυμάζω absolute ponit: nam quod post infertur ὅτι ad causam pertinet: *nam, etenim* — εἴτα ὅτι. Post εἴτα suppleas φησί, quod verbum etiam infra post καὶ περὶ τοῦ ἱατροῦ cogitatione repetendum.

IN ORATIONEM.

§. 1. ἃ ἐκβάλλεσθαι ἄξιό ἐστιν. Cf. Plat. Crit. p. 46. B. τοὺς δὲ λόγους οὓς ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἔλεγον οὐ δύναμαι νῦν ἐκβαλεῖν i. e. abjicere, repudiare, contemnere. Stallb. ad h. l. — τὸν γὰρ ἄνδρα ὁμολογῶν τύπτειν τὰς πληγὰς. Praeteriti temporis vis subest infinitivo praesentis, praecedente tempore praesenti, etiam V. §. 39. ἐγὼ δέ φημι ταῦτα μὲν οὐ λέγειν αὐτόν. §. 71. ταῦθ' ὑμῶν αὐτῶν ἐγὼ οἶμαι — τοὺς — νεωτέρους πυνθάνεσθαι ὥσπερ ἐμέ. Plat. Cratyl. p. 397. C. φαίνονται μοι οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων — τούτους μόνους τοὺς θεοὺς ἡγείσθαι. Alia collegit Blum. ad Lycurg. p. 110. Neque vero assentior viro docto hunc infinitivum *durationem* atque *diuturnitatem* denotare sumenti: quam explicationem respuunt multa hujus usus exempla. Videntur potius Graeci in hoc genere actionem per se spectasse temporis atque diuturnitatis prorsus non habito respectu. Duplex accusativus in τὸν ἄνδρα τύπτειν τὰς πληγὰς legitimus est: Eurip. Or. 1451. κτύπησε κοῦτα μέλεον πλάγαν. Aeschin in Tim. §. 59. τὸν Πιντάλακον ἱμαστῶν τὰς ἐξ ἀνθρώπων πληγὰς. — ἡμᾶς δὲ τοὺς τιμωροῦντας αὐτῷ ζῶν τε καὶ βλέπων φονέας αὐτοῦ φησὶν εἶναι. In Bekkeri editione pro αὐτοῦ exstat αὐτοῦ quod nullo modo ferri potest. Dixerat reus β. §. 7. φονεῖς τέ μου γίνονται, quae deridet atque perstringit hoc loco accusator. Ζῶν τε καὶ βλέπων, *vivus atque videns*: quod praeivit Homerus Il. 1, 88. ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χροῖνι δερκομένοιο atque frequentant poetae: vid. Goettling. ad Hesiod. Theog. 551. Pflugk. ad Eurip. Alc. 17. In prosa oratione usitatius est ζῶν καὶ ὄν. Schaeff. Appar. III. p. 493. IV. p. 603. Dobr. Adverss. I. 2, p. 397. ut sine causa Jacobsius Animadv. in Athenae. p. 21. Libanii locum IV. p. 40. 7. ζῶντος καὶ ὄντος Πριάμου mutarit in ζῶντος καὶ ὁρῶντος.

§. 2. Εἶπε δὲ πρῶτον μὲν κτλ. Quum non sequatur

ἔπειτα δὲ in eam possis adduci opinionem ut δὲ particulam in ἐτόλμησε δὲ εἰπεῖν huc respicere putes, sicut infra verbis μάθῃτε δὴ πρῶτον μὲν subjiuntur haec ὡς δὲ οὐδὲ τοῖς αὐτοῖς κτλ. Saepenumero enim post πρῶτον μὲν infertur simplex δέ. Schaef. Appar. II. p. 638. Bremi. ad Dem. Phil. III. §. 48. Sed δὲ illud §. 4. longius mihi remotum esse videtur ab orationis principio quam quod referri possit ad πρῶτον μὲν: atque non raro verbis πρῶτον, πρῶτον μὲν non subjiuntur ἔπειτα, ἔπειτα δέ, γ. δέ, ubi quacunque de causa orationis tenor interruptus est. Exempla habet noster V. §. 8. 9. VI. §. 12. 15. 41. Andoc. de myst. §. 10. Isocr. in Soph. §. 1. Dem. adv. Eubul. §. 7. Cf. Heindorf. ad Plat. Gorg. p. 149. Schaef. Appar. III. p. 145. Bremi. ad Dem. de Chers. §. 14. — ὅτι ἄρξαι καὶ παροινεῖν τοὺς νεωτέρους κτλ. Ad sententiam compara Lys. de inval. §. 16. sq. Aeschin. in Tim. §. 24. Temere Reiskius τοῦ παροινεῖν suadet: aoristi certe et praesentis copulatio non recedit ab Attici sermonis consuetudine (ann. ad II. a. §. 8.) atque ἄρξαι saepius in hac oratione ponitur absolute pro ἄρξαι χειρῶν ἀδίκων vel τῆς πληγῆς. — ἥ τε μεγαλοφροσύνη τοῦ γένους. Vid. not. ad II. δ. §. 12. — ἥ τε ἐμπειρία τῶν παρανομούνων. Dobreis cum Reiskio mavult τῶν παροινουμένων propter opposita μέθης ἀπειρία: sed nimium vir doctus tribuit verborum concinnitati: quam non anxie servasse oratorem totius loci docet conformatio.

§. 3. σήμερον οὐδὲν ὧν ἡμῖν αὐτοῖς ἐπολεῖσθαι. Ὡς idem est quod τούτων ὅτι. Andoc. in Alcib. §. 17. οὐχ ὧν ἐβιάσατο μετέμειλεν αὐτῷ. Dem. pro Megal. §. 13. προσήκει δήπου πλείω χάριν αὐτοῖς ἔχειν ὧν ἐσώθησαν ὑπὸ ἡμῶν — ἢ ὧν ἀδικοῦν κολούονται νῦν ὀφείζονται. in Steph. I. §. 27. ὑπὲρ τοῦ μὴ δοῦναι δίκην ὧν διεφθάρκει ἢν ξμοὶ μὲν οὐ καλὸν λέγειν κτλ. Schaefer. Appar. I. p. 846.

§. 4. ὁ ἄρξας . . καὶ μὴ διαφθεῖρας. Καὶ i. q. vel, etiamsi, ut V. §. 87. φόρου γὰρ δίκη καὶ μὴ ὀρθῶς γνωσθεῖσα. — βουλευτὴν τοῦ θανάτου . . γενέσθαι i. q. βουλευσά τον θάνατον: cf. δ. §. 5. τῆς πληγῆς βουλευτὴς ἐγένετο. Thucyd. 3, 23. εἴ τις — κολυτὴς γίγνεται τῆς διαβάσεως. Quod circumloquutionis genus exemplis illustravit Ducker. ad Thucyd. 3, 23. 8, 86. — ἔτι δὲ ἡ μὲν ἀτυχία τοῦ πατάξαντος. Cf. δ. §. 8. ἔτι δὲ καὶ ἡ τύχη τοῦ ἄρξαντος καὶ οὐ τοῦ ἀμνημονεύου.

§. 5. θαυμάζω ὅτι οὐχ ὑφ' ἡμῶν . . φησιν αὐτὸν διαφθαρεῖναι. Dixerat reus β. §. 4. δι' ὑμῶν τοὺς συμβούλους διαφθαρεῖς κτλ. Quae etsi non longe distant ab iis quae hoc loco affert orator, tamen non eandem referunt sententiam, διὰ ad remotiorem causam spectante. — ὁ γὰρ νόμος ἀπολύει αὐτόν. Conspirant cum his Platonis leges IX. p. 865. ἰατρῶν δὲ περὶ πάντων, ἃν ὁ θεραπευόμενος ὑπ' αὐτῶν ἀκόντων τελευτᾷ, καθαρὸς ἔστω κατὰ νόμον.

§. 6. Οὕτως δὲ φανερώς. E codice Crippsiano correcto οὕτως ante consonam recipiendum esse putavi, quod facillime poterat abire in vulgatam οὗτος. Atque ferri posse pleniorē formam ante consonantem litteram et suo jure poni ubi vi atque pondere suo emineat, jam inter doctos viros constare dixeris. Stallbaum. ad Plat. Gorg. p. 516. C. 522. C. Protag. 351. B. Bremi. ad Aeschin. in Ctes. p. 280. ed. Goth. Jacobitz. ad Lucian. Toxar. p. 20. Quamquam non omnibus in locis ubi codices tuentur οὕτως eadem gravitas huic adverbio inest. — οὐ τὸ τούτου μίσμα ἐπεξερχόμεθα. Cf. ann. ad I. §. 1. μίσμα, piaculum, hic pro ipso crimine posuit. Ad sententiam τούτω μὲν οὖν κτλ. compara oratiunculae nostrae initium.

§. 7. τὸν θάνατον φανερόν ἀποδείκνυντες. Cf. n. ad II. δ. §. 10. et V. §. 59.

δ.

§. 1. τὴν σπουδὴν τῶν κατηγορῶν φοβηθεὶς ὑπαπέστη. Voluntario exsilio juvenis devitavit capitis discrimen: id quod lex Attica reo permittit. Dem. in Aristocr. §. 69. τῷ δὲ φεύγοντι τὰ μὲν τῆς διωμοσίας ταῦτά, τὸν πρότερον δὲ ἔξεστιν εἰπόντα λόγον μεταστῆναι καὶ οὐθ' ὁ διώκων οὐθ' οἱ δικάζοντες οὐτ' ἄλλος ἀνθρώπων οὐδεὶς κύριος κωλύσαι. Antiph. V. §. 13. Polluc. 8, 99. 117. Argum. alt. Dem. in Androt. Heffter. Ath. Ger. p. 364. Wachsmuth. Hell. Alterth. II. 1, p. 269. Ceterum ex hac oratione videtur patere etiam post rei fugam iudices, patrono in ipsius rei locum substituto, alteraque quae reo concessa erat oratione perorata, sententiam pronuntiassē. Quatenam vero fuerit illa σπουδὴ τῶν κατηγορῶν, quam reum pertimuisse dicit orator, elucet e Dem. de fals. leg. §. 1. ὅση μὲν, ὃ ἀ. Ἀθ., σπουδὴ περὶ τουτοῦ τὸν ἀγῶνα καὶ παραγγεῖλαι γέγονε, σχεδὸν οἶμαι πάντας ὑμῶν ᾗσθησθαι ἐωρακότας ἄρτι τοὺς ὅτε ἐκληροῦσθε ἐροχλοῦν-
τας

τας καὶ προσιόντας ὑμῶν κτλ. et Aeschin. in Ctes. §. 1. τὴν μὲν παρυσκευὴν ὁράτε — καὶ τὴν παρόντων ὅση γεγένηται καὶ τὰς κατὰ τὴν ἀγορὰν δέσεις αἷς κέχρηται τινας κτλ. Neque quisquam nescit eam fuisse fori Attici conditionem ut gratia, donis, minis, omnibus denique modis et iudices et testes a litigantibus in partes ipsorum traherentur.

§. 2. Δοκεῖ δέ μοι περὶ τὸν ἄρξαντα τῆς πληγῆς τὸ ἀδίκημα εἶναι. Pro περὶ τὸν ἄρξαντα simplicem genitivum potuit inferre: sed obtinet hic περὶ praepositionis in circumloquutione usus apud veteres atque recentiores Graecos. Cf. Plat. Charmid. p. 157. B. καὶ γὰρ νῦν, ἔφη, τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἀμάρτημα περὶ τοὺς ἀνθρώπους ὅτι χωρὶς ἐκατέρου λατοῖ τινας ἐπιχειροῦσιν εἶναι, quem locum perperam, mea quidem sententia, interpretatus est Stallbaumius: *nunc enim in curandis hominibus in eo peccatur* rell. Dem. adv. Eubul. §. 33. τοσαύτη ἡ ἀντιλία ἐστὶ περὶ ἡμῶς νῦν. Diod. Sic. 13, 80. ὅταν οὖν περὶ τοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους ὑπάρξῃ πλεονεξία, ἐπιβουλὴ, ὑπερηφανία κτλ. ib. 80. 16, 66. 93. 17, 35. 37. — τῶν νέων κατέκρινε. Tacita cogitatione e praegressis repete ἂν particulam: genitivum vero pro vulg. τὸν νέον assumpsi, quia pluralis numerus magis in hunc locum convenit, neque constructio κατακρίνειν τινός, quam compares cum καταγιγνώσκειν τινός (argum. orat. I.), absoni quidquam habet.

§. 3. τοῦτω τῷ παντὶ προέχομεν. Bekkeri τὸ πᾶν proponentis conjectura utique posthabenda est vulgatae scripturae: alter dativus τοῦτω rem, qua praestent, alter τῷ παντὶ quanto praestent indicat. Antiph. III. γ. §. 2. οὐκ ἂν προεῖχε τῷ διπλασίῳ μου. Dem. Ol. I. §. 4. πολλῷ προέχει. Longin. de subl. 34, 1. τῷ παντὶ προέχειν. Neque dativorum in ejusmodi enuntiatialis concursum refugiant Graeci. Plat. Apol. p. 21. D. μικρῷ τινὶ αὐτῷ τοῦτω σοφώτερος εἶναι. Diod. Sic. 2, 39. ῥόμῃ καὶ ἀλκῇ πολλῷ — διεπεγκύν. 13, 35. τοσοῦτω — διήνεγκε συνέσει καὶ δόξῃ. — τοῦτον et quod mox infertur τοῦτον ad mortuum pertinent: cf. V. §. 44.: contra τοῦτον §. 2. et 10. ad absentem reum refertur. Vid. ann. ad II. γ. §. 6. — τῶν ἄλλων ἀπάντων τῶν κατηγορουμένων ἀπολύεται τῆς αἰτίας i. e. er wird von der Schuld an allem anderen Vorgerückten freigesprochen, ut τῶν κατηγορ. τῆς αἰτίας idem sit quod τῆς τῶν γεγεννημένων αἰτίας Dem. de cor. §. 294. Articulum ante participium

cum Bekkero inserui. Etenim in hac verborum ἄλλος et πᾶς collocatione ante substantiva nomina interdum omittitur articulus (cf. Dem. de Rhod. lib. §. 30. de Chers. §. 49. de cor. §. 18. 274. Diod. Sic. 5, 35. 71. 74. Plutarch. Pelop. 6.): quem numquam veteres Graeci ante neutrum adjectivorum atque participiorum genus videntur ejecisse. Quamquam τᾶλλα πάντα καλὰ habet Longin. 32, 7 atque apud Antiphontem VI §. 45. edebatur εἰς τᾶλλα πάντα ἐσθά, quod codicis ope mutavi in εἰς τᾶλλα ἐσθὰ πάντα. — εἴτε γὰρ κτλ. Altero membro, ad quod referatur illud εἴτε, caret oratio. Quod suppressum esse puto ab oratore propter subjectas enuntiationes rei probandae inservientes a proposito aberrante: cf. not. ad II. β. §. 12. Quae paullo post leguntur verba βιασάμενος ὑμᾶς ἐπιτρεφθῆναι ἰατρῶ non offendissent Reiskium, si animadvertisset Antiphontem adversariis e more suo tribuisse, quae ad unum mortuum pertinerent. Cf. ann. ad I. §. 1. III. γ. §. 11. — ἀνόσια γὰρ ὁ διωκόμενος πάθοι εἰ . . φονεὺς ἔσται. De orationis conformatione vid. ann. ad I. §. 25. Mutavi veterem scripturam ὅδε διωκόμενος, quod de absente non potest adhiberi ὅδε: atque male iteratam primam verbi διωκόμενος syllabam ὅδε illud genuisse mihi persuadeo; in quo ipsi codices non consentiunt. De verbis φονεὺς ἔσται vid. ann. ad III. γ. §. 10.

§. 4. ἔξι δὲ οὐδὲ ὁ ἐπιβουλεύσας κτλ. Verba trajectory sunt: praecedit enim praedicatum ὁ ἐπιβουλεύσας sequitur subiectum ὁ διωκόμενος. — εἰς ᾧ οὐκ ἐβούλετο πατάξας sc. εἰς ᾧ μέρη τοῦ σώματος οὐκ ἐβ. πατ.

§. 5. τῆς . . πληγῆς βουλευτῆς ἐγένετο. Cf. γ. §. 4. — τὸν δὲ θάνατον πῶς ἂν ἐπεβούλευσεν ὃν γε κτλ. i. e. τούτῳ ὃν γε κτλ. Vid. ann. ad α. §. 6. Praeter necessitatem Reiskius pro ἐπεβούλευσεν proposuit ἐβούλευσεν: nam utrumque verbum in hac re legitimum est: cf. β. §. 7. φόνον ἐπιβουλεύοντες. ib. θάνατον ἐπιβουλεύοντες Andoc. in Alcib. §. 15. λαθραῖον θάνατον ἐπεβούλευσε Καλλία. ib. τῷ κηδεῖν θάνατον ἐπιβουλεύει. Lys. de caede Eratosth. §. 44. θάνατον ἀλλήλοις ἐπιβουλεύουσι. Wytttenb. ep. crit. p. 185. Siebelis ad Pausan. I. p. 56. — οἰκεῖον δὲ κτλ. Cf. I. §. 13. — τῷ ἄρξαντι μᾶλλον ἢ τῷ ἀμνημονέῳ. Aoristi atque praesentis participium jungit h. I. et §. 7. 8. ad ipsius rei naturam respi-

ciens: τὸ ἄρξαι enim praecedit τὸ ἀμύνεσθαι atque brevissimo temporis momento peragitur.

§. 6. ὥς δὲ οὐδὲ κρείσσων ὢν ἀλλὰ πολὺ ὑποδέξε-
ρος ὢν ἔπασχεν ἡμύνετο. Nihil h. l. mutandum esse censeo:
vid. ann. crit. Afferuntur haec a rei patrono quia actor dixerat
γ. §. 3. ὁ δὲ ἀδυνάτως τὸν κρείσσονα ἀμυνόμενος: atque re
vera non κρείσσων fuerat sed ὑποδέξερως is, qui tantummodo id
egerat ut inimici impetum propulsaret atque se pugnando defen-
deret. Verba ὢν ἔπασχεν pendent ex ἡμύνετο: cf. Thucyd. 1, 96.
ἀμύνεσθαι ὢν ἔπαθον. 6, 38. τὸν γὰρ ἐχθρὸν οὐχ ὢν δοῦν μόνον
ἀλλὰ καὶ τῆς διανοίας προαμύνεσθαι χρή. Herod. de polit. p. 660.
Bekk. ἀμυνομένοις μὲν ὢν ἐπῆρξε. Lucian. Jov. Trag. 37. ὥς
οὐδέ σέ ποῦ ἡμύναντο ὢν ἐπιρκεῖς. Aristid. Leuctr. I. p. 617.
Dind. οὐ γὰρ ὢν πεπόνθασιν ἀμύνονται. Koen. ad Greg. Cor.
p. 112. Jacobitz. ad Lucian. Jov. Trag. p. 154. — De adver-
sario paullo post dicit πάντ' ἔδρα καὶ οὐδὲν ἡμύνατο. Quae
temporum diversitas convenit in hominem assiduo alterum aggre-
dientem atque contumeliose tractantem et ne brevi quidem mo-
mento defensoris partes agentem. Similiterque infra de juvene
haec posuit ἃ τε ἔπασχεν . . ἃ τ' ἔδρασε, quorum alterum ad diu-
turnitatem, alterum ad breve temporis spatium pertinet. — τῷ
μὲν γὰρ ἄρξαντι πανταχοῦ μεγάλα ἐπιτίμια ἐπικέειται.
De re adi Dem. in Aristocr. §. 50.

§. 8. πρὸς δὲ τὸ μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως ἀπο-
κτείνειν. Μήτε δικαίως edidi cum Bekkero et Dobsono propter
locos Antiphontis geminos, quos excitavi in annotatis criticis.
Quamquam parum recte et olim et nuper viros doctos praece-
pisse puto de particula negativa, post οὐ (οὐδέεις, οὐποτε et sim.)
atque μή particulas οὔτε, μήτε ferri nullo modo posse statuen-
tes. Quod praeceptum et poetarum et pedestris orationis usui
repugnat. Ac de poetarum quidem consuetudine sat habeo ex-
citare Hermannum ad Eurip. Med. 1321. Boeckh. not. crit. in
Pind. Pyth. V. 50. Hartung. de partt. I. p. 199. sq. In prosa
vero oratione tot sunt hujus generis exempla, ut religioni duxe-
rint critici omnia corrigere, etsi bonam eorum partem doctorum
virorum industria obscuravit. Cf. Antiph. V. §. 93. ἀνδρὶ μηδὲν
αὐτῷ συνειδόντι — μήτ' εἰς τοὺς θεοὺς ἡσεβηκότι. VI. §. 10. οὐκ
ἂν καταψηφίσασθε οὐτ' ἂν ἀποψηφίσασθε. Thucyd. 2, 49. σῶμα
οὐκ ἄγαν θεομὸν ἦν οὔτε χλωρὸν ἀλλ' ὑπέρευθρον. Andoc. de myst.

§. 87. ψήφισμα δὲ μὴδὲν βουλῆς μήτε δήμου κυριώτερον εἶναι. Lys. pro Mantith. §. 3. ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον οὐτ' ἐπεδήμου. Isocr. Panath. §. 9. τὴν δὲ φύσιν εἰδὼς — πρὸς δὲ τοὺς λόγους οὐ τέλειαν οὔτε πανταχῇ χρησίμην. de perm. §. 290. μὴ σπεῖδειν μήτε ζητεῖν ἑτέρων ἀρχεῖν. Isae. de Cir. h. §. 1. ἡμᾶς τε ὑβρίζουσιν ὡς οὐκ ἐξ ἐκείνου θυγατρὸς ὄντας, οὔτε γενομένης αὐτῷ πρόποτε τὸ παρὰ παρ. Aeschin. de f. leg. §. 97. conf. in Ctes. §. 65. Dem. in Neaer. §. 42. Lycurg. §. 9. Plutarch. Lycurg. 25. 29. 30. Agid. 13. Lucian. musc. encom. 9. Stallbaum. ad Plat. de rep. 3. p. 398. A. Charmid. p. 171. C. — ἔτι δὲ καὶ ἡ τύχη τοῦ ἄρξαντος κτλ. Cf. III. γ. §. 9. — τὴν τύχην προαγόμενος i. e. pelliciens atque incitans, ut non opus sit scriptura προαγόμενος.

§. 9. γινώσκει i. q. apud animum suum statuit. Spectat hoc verbum ad iudices potissimum sententiam ferentes. — τὸν τε γὰρ διώκοντα... τὸν τε φεύγοντα κτλ. Reiskius τε — τε particulis in μὲν — δὲ mutatis atque negativa οὐ deleta Antiphontis verba ita reddidit: *nam accusatorem quidem jus et fas est condemnare eum, qui non perspicue docuerit injuria se fuisse laesum, reum vero condemnari est nefas qui non perspicue criminum incusatorum fuerit convictus.* Vulgata sana esse puto: *nam superiorem e judicio discedere accusatorem, qui non manifesto ostenderit se laesum esse, nefas est rell.:* καταλαμβάνειν i. q. αἰθεῖν sc. τὸν διωκόμενον jure dicitur accusator qui superior evadit; quamquam plerumque de iudice illud verbum ponitur. Pro ὅτι ἀδικεῖται noli reponere ἡδίκηται: germanice dixeris, das ihm Unrecht geschieht. Cf. Heindorf. ad Plat. Protag. 4. Jacobitz. ad Lucian. Toxar. p. 65. sq. Funkhaenel. Dem. in Androt. p. 88.

§. 10. ὃ τε γὰρ ἀποκτείνας... οὗτος τε κτλ. Ad idem subjectum quum ὁ ἀποκτείνας et οὗτος respiciant, vereor ne quis vitium verbis subesse suspicetur. Reiskius certe οὗτος in οὕτως mutandum esse censuit. Equidem τε — τε particulas non ad singula verba sed ad universas sententias pertinere existimo, ita ut alterum orationis membrum alterius inserviat explicationi. Hartung de partt. I. p. 118. De re adeas II. γ. §. 10.

§. 11. τὸν δὲ μισθὸν τῷ χρόνῳ ἀποδόντες φῆναι τοῖς ἑγγίσα τιμωρεῖσθαι ὑπολέπετε. Ad sententiam compara V. §. 71. sq. 86. Formas ἑγγίτων et ἑγγίσα, quae apud recentiores

Graecos ubivis obviae sunt, ab Atticis abjudicant Thomas M. p. 125. Ritschl., Phrynichus p. 296. Lob., Zonaras p. 602. Quamquam Anonymus in Villosion. Anecd. II. p. 82. Atticismis annumerat haec ἔγχεα καὶ ἔγγυατα ἀντὶ τοῦ λίαν ἀληθόν. Quae etsi in nonnullis veterum locis olim deprehendebantur, plerumque a recentioribus criticis codicum ope deletae sunt. Itaque hic quoque ἔγχεα malim scribi. Pertinebat autem caesi ultio ad τοὺς ἔγγυατοι γένους μέχρι ἀρεψιαδῶν, Demosthene teste in Euerg. et Mnes. §. 72. Cf. n. ad argum. II. α. Neque vero universa sententia, quam hic legimus, Reiskio placet. Parum enim apte a iudicibus hoc petere videtur orator, ut exspectent dum tempus atque opportunitas indicet caedis auctorem, quum neminem fugere possit, eum, qui verbera homini infligit, in causa fuisse ut ille exstinctus sit. Sed cavendum ne temere stultitiae crimini obnoxium reddamus oratorem. Nonne medicus in crimen poterat vocari? Nonne dolo malo ipsi cognati huic medico hominem curandum tradidisse poterant videri? Cf. β. §. 4. δ. §. 8.

V.

IN ORATIONEM DE CAEDE HERODIS.

Antiphontis de caede Herodis oratio in praestantissimorum Antiphonteae eloquentiae monumentorum numero a veteribus habebatur.¹⁾ Neque dubitari potest quin haec oratio a sene Antiphonte conscripta ad causam in foro actam pertineat. Quamquam ex ipsa oratione neque accusati nomen patet, neque de tempore, quo habita est, certi quidquam potest afferri: hoc unum pro certo licet affirmare multis annis post Lesbi insulae ab Atheniensibus defectionem, quae quarto belli Peloponnesiaci anno evenit, Ol. 88, 1. 428 a. Chr. n., et ante Ol. 92, 2. 411. a. Chr. n. quo anno Antipho extremo affectus est supplicio, conscriptam esse orationem nostram. Vid. §. 74. sq. impr. §. 78. Causa vero, quae oratori ansam dedit illud non mediocris eloquentiae edendi documentum, haec est.

¹⁾ Vid. Plutarch. vitt. X. oratt. p. 28. ed. Westerm. ἐπαινέται δ' αὐτοῦ μάλιστα ὁ περὶ Ἡρώδου κτλ. ubi olim edebatur Ἡροδότου. Quae confusio satis est frequens. Cf. Bast. Comm. Palaeogr. p. 812. Corais ad Plutarch. Cim. 4.

Helus²⁾ Mytilenaeus, juvenis, cujus pater Aeni, Thraciae urbe, solebat degere, atque Herodes, civis Mytilenaeus, in eodem navigio Mytilenis vehebantur Aenum, alter patris visendi gratia, alter ut Thracibus nescio quibus mancipia venderet. Qui quum procellarum vi coacti essent ad locum quendam agri Methymnaei appellere, navem constratam, quam ibi invenerunt, aperto navigio relicto, conscendere atque ab imbrum injuria tuti reliquum iter constituerunt conficere. Qua inscensa postquam viri potandi voluptati indulserunt, Herodes noctu e navi egressus non rediit: ceteri, quum homo per aliquot dies sedulo requisitus nusquam appareret, vela in altum dederunt.

Helo ab Herodis cognatis accusato hanc orationem scripsit Antipho. Mytilenaei enim, Atheniensium socii nomine magis quam re, quum jure vitae necisque essent privati, Athenis Helo, quem caedis crimini obnoxium esse contendunt, litem intendunt Herodis cognati. Cf. Boeckh. Staatsh. I. p. 435. Heffter. Ath. Ger. p. 84. sq. impr. 86. Reus ubi Athenas vectus est, per apagogen ab adversariis Undecimviris rerum capitalium traditus atque in vincula conjectus est. De hac actione vide Bekker. Anecd. I. p. 200. Schömann. de comitt. p. 179. Meier. de bon. damn. p. 41. 109. M. et Sch. Att. Proc. p. 26. 224. sq. 246. 582. sq. Heffter. Ath. Ger. p. 205. Platner. Proc. u. Klag. I. p. 259. Hermann. gr. Staatsalterth. §. 137. 139. Cujus litis qui fuerit exitus ignoratur: ipsa vero oratio Heli ita comparata est, ut vix possit dubium esse, quin Heliastarum calculis absolutus sit reus.

Etenim, quantum ex ipsa accusati oratione colligo, duabus potissimum rebus adversarii accusationem suam fulciebant, litteris scilicet in navigio, ut contendebant, inventis, quas, ut de caede a se patrata certiore redderet Lycinum, quo auctore et hortatore facinus illud commisisset, ipsum reum exarasse dicebant, atque servi testimonio Mytilenis ab ipsis adversariis torti, qui Helum Herodis interfectorem esse edixerat: ut taceam de argumentis, quae ex itineris atque navis communione repetiverant actores. Reus contra duplici utitur defensionis genere. Namque in priore orationis suae parte hoc studet evincere ἀπαγωγήν prorsus alienam esse ab eo crimine quo sese arcessiverint accusa-

²⁾ Debetur hoc nomen prooemiographo: casu videtur immigrasse in corruptam scripturam nonnullorum codicum §. 19.

tores: γραφὴν enim φόνου intendere eos debuisse. Quam exceptionem jure an injuria opponat accusatoribus ambigunt viri docti³⁾, quamquam non desunt exempla ἀπαγωγῆς in caedis prae-meditatae reos institutae. Neque vero una translative causae constitutione utitur, sed ipsa adversariorum argumenta conatur refellere. Qua in re ita versatur, ut et litteras istas confictas esse demonstret et servi testimonium contrario ingenui hominis testimonio debilitet, servum vero illum ab accusatoribus corruptum in quaestione mentitum esse et ne postea coram judici-bus mendacii redargueretur vel revocaret testimonium ab adver-sariis de medio sublatum esse ostendat. Denique ipsa accusa-torum argumenta inter sese pugnare, atque ut reus ejusque pa-ter nummis emungerentur totam rem confictam esse, judices edocentur.

IN ARGUMENTUM.

Μυτιληναῖος. Μυτιλήνη, Μυτιληναῖος librorum tuetur con-sensus: cf. §. 20. 23. 29. 76. 77. 79. quam formam plurimi Grae-corum scriptores exhibent: alteri Μυτιλήνη, Μυτιληναῖος nummi favent et inscriptiones, quam invitis codicibus recentiores edi-tores scriptoribus solent restituere. Vid. Intpp. Liv. 27, 21. Plehn. Lesbiac. p. 10. Schömann. ad Isae. p. 408. Goeller. ad Thucyd. 3, 2. — ἐξ Ἀθηνῶν κατὰ ταῦτόν ἀνήγετο. Non Athenis sed Mytilenis vecti sunt Aenum: cf. §. 20. Verba κατὰ ταῦτόν Ἡρώδῃ respondent oratoris verbis ἐν τῷ πλοίῳ πλέον ὃ Ἡρώδης οὔτος. — ἐγένοντο ἐν τῇ Μηθύμνῃ. Expectabas εἰς τὴν Μηθύμνην. Similiter infra dicit εἰσελθόντων δὲ αὐτῶν ἐν αὐτῷ. Quam licentiam frequentant recentiores Graeci: vid. Krüger. ad Dionys. Hist. p. 302. Bernhardy. Synt. p. 208. — ἐπανελθόντος sc. Athenas, si fides habenda esset grammatico. Vid. supr. — αὐτοῦ τοῦ Ἑλου μόνου i. e. ipso solo Helo. Cf. Din. in Dem. §. 12. Lycurg. §. 18. 139. — ἐγράψαντο μὲν τὸν Ἑλον ὥς κακοῦργον, ἐν δὲ τῷ δικασθῆναι κτλ. Rem ita narrat prooemiographus, ut hominem credidisse pateat, in accusationis libello latrocinii vel alius hujusmodi κακούργημα-

³⁾ Cum reo faciunt Schömann. in Att. Proc. p. 143. Hefster. Ath. Ger. p. 209. n. 13. accusatoribus calculum adjiciunt Meier. Att. Proc. p. 231. sq. et Platner. Proc. u. Klag. I. p. 261.

τος mentionem fecisse accusatores, in iudicio autem homicidii crimen intendisse reo. Atque in hanc sententiam Reiskium quoque oratoris verba §. 9. accepisse video: cf. n. ad p. 706. ed. Reisk. Quae interpretatio illorum *κακοῦργος ἐνδεειγμένος φόνου δίκην φεύγω* vel ideo ferri nequit, quod in libello accusatorio ipsa criminis natura uberius debebat exponi (vid. M. et Sch. Att. Proc. p. 606. sq.) neque de litis materia sed de actionis forma eo loco agitur. Ceterum pro *ἐγράψαντο* prooemiographus proprio verbo *ἀπήγαγον* uti videtur debuisse: verum quum in hac quoque actione accusationis capita litteris consignata magistratui solerent exhiberi, non inepte generalius vocabulum posuit. M. et Sch. Att. Proc. p. 228. 594. Schöm. de comitt. p. 179. ad Isae. de Hagn. h. §. 31. — τὸ μὲν ἐγκλημα ἀπολύεται παραγραφικῶς i. e. exceptione usus, scilicet actionis ab adversariis intentae declinatione. Quae translatio est vel constitutio translativa. Cic. de inv. 1, 8, 16. Ernesti. lex. rh. v. μεταλήψις. — τοὺς κλέπτας καὶ λωποδύτας, ὧν οὐδὲν ἀπέδειξάν με ποιήσαντα. Pronomen, quod est neutrius generis, refertur ad criminum notionem e verbis *κλέπτας καὶ λωποδύτας* repetendam. Cf. nost. §. 9. περὶ γὰρ τῶν κλεπτῶν καὶ λωποδυτῶν ὁ νόμος κεῖται, ὧν οὐδὲν ἐμοὶ προσὸν ἀπέδειξαν. Isocr. de perm. §. 90. καὶ εἰ μὲν τις τοῦτον ἀπαγαγὼν ἀνδραποδισὴν καὶ κλέπτην καὶ λωποδύτην μηδὲν μὲν αὐτὸν ἀποφαίνοι τοῦτων εἰργασμένον, Plutarch. Demosth. 4. ἐπεκαλεῖτο δὲ μαχαιοποιὸς — ἔχων — δούλους τεχνίτας τοῦτο πρᾶττοντας. Bernhardy. Synt. p. 283. Kühner. gr. II. p. 37. n. 1. — τὰ δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρη τέλους κοινά. Haec ad dicendi genus, quo utitur orator, possunt respicere: medium enim quoddam genus inter austerum et elegans usurpat: quae est *κοινὴ ἁρμοσία*. Dionys. Hal. de comp. verb. 24. Neque tamen solent prooemiographi exponere de dicendi genere atque orationis forma. Itaque malim referre *κοινὰ* ad rerum atque sententiarum naturam, communium illarum quidem atque vulgo receptarum. Neque enim quemquam potest fugere orationem de Herodis caede nonnihil discrepare ad sententiarum rationem a praegréssis oratiunculis, quae fori iudiciorumque luci minime erant destinatae.

IN ORATIONEM.

§. 1. Ἐβουλόμην μὲν κτλ. Vid. Schoem. ad Isae. p. 435. — ἐξ ἴσου . . καθεστάναι. Exspectes ἔρην καθεστάναι: conf. §. 51. τῶν ψήφων ὁ ἀριθμὸς ἐξ ἴσου γερόμενος. ib. τὰ ἐξ ἴσου γερόμενα. §. 64. ἐξ ἴσου τοῦτό ἐστι καὶ ὑμῖν καὶ ἔμοι. Lys. in Eratosth. §. 81. de inval. §. 3. Plat. Gorg. p. 517. A. Bremi. ad Lys. p. 247. — τοῦ μὲν . . τοῦ δὲ κτλ. Illud ad nomina τῇ τε συμφορᾷ καὶ τοῖς κακοῖς, hoc ad remotius τὴν ἐμπειρίαν pertinet. Crebro enim neutrum pronominis demonstrativi genus ad nomina diversi generis refertur: cf. §. 15. 22. Schaefer. Appar. IV. p. 448. sq. Stallbaum. ad Plat. Protag. p. 352. B. Bernhardt. Synt. p. 281. Similis est pronominis relativi usus §. 4. τὴν ἀκρόασιν — οὐπερ — ἐν γοῶν. Bernh. Synt. p. 294.

§. 2. οὐ μὲν κτλ. i. e. in carcere, cui infra opponitur οὐ δὲ i. e. in iudicio. — ἐνταυθοῖ κτλ. Non de motu tantum sed etiam de quiete ἐνταυθοῖ ponitur, ut errasse putandus sit Stallbaum. ad Plat. Crit. p. 33. D., qui ἐνταυθοῖ numquam simpliciter pro ἐνταῦθα dici contendit. Cf. §. 10. ἐνταυθοῖ πεποιήκασιν τὴν κρίσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ. Hom. II. 21, 122. ἐνταυθοῖ νῦν κείσο. Od. 6, 104. ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο. Aristoph. Ran. 266. τί ἐστὶ τὰνταυθοῖ; Vesp. 1396. οὗτοι — ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς. Thesm. 224. Nubb. 791. 820. Both. Andoc. de myst. §. 89. ἐνταυθοῖ ἐστὶν οὐ ὑπολείπεται; Aesch. de f. leg. §. 85. Dem. adv. Lept. §. 106. in Aristocr. §. 66. adv. Spud. §. 20. Schaefer. ad Long. Pastor. p. 422. Appar. I. p. 431. Hartung. v. d. Casus p. 84. sq. — ἡ τοῦ λέγειν ἀδυναμία. Cf. Bekker. Anecd. I. p. 345. ἀδυναμία ἐρεῖς ὡς Δημοσθένης καὶ ἀδυνασία ὡς Ἀντιφῶν καὶ Θουκυδίδης, καὶ ἀδυνατία ὡς Δεινόλοχος. Sed Thomas Mag. p. 2. Ritschl. ἀκρατία, inquit, ἀδυνασία καὶ ἀνοητία παρὰ Θουκυδίδην μόνον. Ἀδυνασία legimus apud Thucydidem 7, 8. 8, 8. Vid. Lobeck. ad Phryn. p. 508. Ducker. et Goeller. ad Thuc. 7, 8.

§. 3. ἄπιστοι γερόμενοι κτλ. Ut et hic et infra in verbis διότι ἐπεύσαντο verbosius noster adumbraverit cogitata animi, tamen manu corrigente vel resecante minime opus est. — ἐπὶ τοῖς τῶν κατηγορῶν λόγοις εἶναι i. q. pendere e verbis accusatorum, in eorum potestate esse: cf. §. 6. 31. 32. 52. 76. Matth. gr. §. 585.

§. 4. αἰτήσομαι ὑμᾶς. Exspectabas praesens tempus: at

blande et modeste loquentis futurum est, qui ita rem enuntiat, ut ex aliorum arbitrio videatur pendere. Tacite enim suppleveris *si vobis placuerit*, vel simile quid. Quod genus in poesi atque in prosa oratione latius patet, quam vulgo creditur. Soph. Oed. T. 1048. τοῦμὲν δ' ἐγὼ καὶ μικρόν ἐστι, σπέρι δ' ἰδεῖν βουλήσομαι. Oed. C. 1284. καὶ ταῦτ' ἀφ' ὑμῶν, ὧ ξένοι, βουλήσομαι — κυρεῖν ἔμοι. Eurip. Med. 259. τοσοῦτον οὖν σου τυγχάνειν βουλήσομαι. Antiph. VI. §. 8. βουλήσομαι ἀπολογήσασθαι. Eurip. Alc. 164. σε — αἰτήσομαι τέκν' ὀφφανεῦσαι τὰμά. Heracl. 475. Θράσος μοι μηδὲν ἐξόδοις ἑμαῖς προσθῆτε· πρῶτον γὰρ τόδ' ἐξαιτήσομαι. Andoc. de myst. §. 1. ἐγὼ δ', ὦ. ἀνδρ., δεήσομαι ὑμῶν. Lys. pro bon. Aristoph. §. 2. αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς. Dem. de f. leg. §. 1. in Mid. §. 58. adv. Phorm. §. 1. adv. Pantaen. §. 3. adv. Nausim. §. 1. — ἅπερ οἱ πολλοὶ . . ἀκροᾶσθαι σφῶν αὐτῶν αἰτοῦνται. Ita pronomini relativo per epexegesin subiectus est infinitivus infra quoque §. 47. ὁ οὐδὲ πόλει ἔξεσιν ἄνευ Ἀθηναίων οὐδένα θανάτῳ ζημιῶσαι. Thucyd. 3, 59. Isocr. Panath. §. 181. Schöm. ad Isae. p. 186. Goeller. ad Thuc. 1. c. Matth. gr. §. 476. De σφῶν αὐτῶν sine gravitate illato vid. ann. ad I. §. 29. — εἰκότως γὰρ κτλ. Hoc enim leges Atticae iubent et Heliastarum iusjurandum flagitat. Dem. de cor. §. 2. τοὺς νόμους καὶ τὸν ὄρκον ἐν ᾧ — γέγραπται τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροῦσασθαι, coll. in Timocr. §. 151. De pronomine οὐπερ vid. n. ad §. 1.

§. 5. συγγνώμην ἔχειν μοι τοῦτο μὲν κτλ. Reiskius verba τοῦτο μὲν ante συγγνώμην collocavit: at ne sic quidem membrorum concinnitatem restituit. Itaque turbatum sententiarum ordinem ab ipso oratore profectum esse suspicor. — Cum verbis ἀληθεία μᾶλλον ἢ δεινότητι εἰρησθαι compares velim §. 42. λόγους — οὓς ἐκείνος ἀνάγκη μᾶλλον ἢ ἀληθεία εἰλεγει, et III. β. §. 2. δόξῃ καὶ μὴ ἀληθείᾳ τὴν κολῶν ποιήσασθαι. — τὸ δὲ ἔργον τῆς γνώμης sc. ἀμάρτημά ἐστι. Γνώμη enim in univ. ad ea refertur quae consulto atque rerum ponderatione instituta fiunt: cf. §. 69. 79. Goeller. ad Thucyd. 1, 70. Apte vero Mytilenaeus in foro Attico minime versatus apud iudices Atticos, quorum teretes atque religiosas fuisse aures scimus, hac utitur deprecatione. Cf. Cic. or. 9. Spengel. Artt. Scriptt. p. 15.

§. 6. ἀνάγκη δὲ κινδυνεύοντα περὶ αὐτῶ καὶ ποῦ τι καὶ ἐξαμαρτεῖν. Ad sententiam confer Andoc. de myst. §. 6. Lys. de bon. Aristoph. §. 3. Structura verborum κινδυνεύοντα

νεύειν περί τινι ab usitata ratione recedit (κινδυνεύειν περί τινος) quam sequitur noster II. α. §. 4. δ. §. 5. V. §. 62. VI. §. 1. Eam, quam h. l. praetulit, compares cum *δεδιέναι*, *φοβείσθαι* περί τινι et sim. Matth. gr. §. 589. b. β. Bernhardy. Synt. p. 262. Displicet autem iteratum καὶ in formula καὶ που καὶ: nam ea solet esse duplicis καὶ conditio, ut prius universam sententiam copulet cum praegressis, posterius intendendi vim habeat: cf. Thucyd. 2, 87. Lucian. Demon. 9. de merc. conduct. 16. 17. 39. de luctu 12. Toxar. 15. atque plerumque καὶ που καὶ ponunt ubi maiora atque graviora adjiciunt praegressis, ut respondeat vernaculo *und wohl selbst*, *und wohl gar*. Vid. ann. crit. Ceterum *τι* pronomen inter utrumque καὶ collocatum a verbo suo *ἐξαμαρτεῖν* de more Graecorum est divulgum. Ducker. ad Thucyd. p. 309. Poppo. Obs. critt. in Thuc. p. 196. — τῶν λεγομένων... ἐνθυμεῖσθαι. Cf. nost. VI. §. 20. ἐνθυμηθῆναι — τῆς γνώμης τῶν ἀντιδίκων. Thucyd. 1, 42. ὧν ἐνθυμηθέντες. Xenoph. Mem. 1, 1, 17. εἰ μὴ τούτων ἐνθυμηθῆσαν. 2, 1, 34. τούτων ἐνθυμουμένων. de Ven. 8, 6. τῆς ὥρας ἐνθυμούμενον. 9, 4. τῶν τόπων ἐνθυμούμενον.

§. 7. μάλλον ὀρθομένους. Thucyd. 3, 42. πλείς ἂν ὀρθοῖτο (ἡ πόλις) ἀδυνάτους λέγειν ἔχουσα τοὺς τοιούτους τῶν πολυτῶν. Simplex verbum Antipho, Thucydides, Tragicis frequentant, composita ἀνορθοῦν, κατορθοῦν, alia ceteri. Vid. Lobeck. ad Phryn. p. 250. sq. — ἡ... αἰτησις... ἐν τῷ ὑμέτερῳ δικάσει οὐχ ἡσσον ἢ ἐν τῷ ἐμῷ. Cogitatione supplendum est ad hanc sententiam atque eam, quae praecedit, verbum substantivum, ut facile careamus Reiskii additamento αὐτῇ. Sententia haec est: rogatio mea non minus vestro quam meo juri accommodata est i. q. et me decet haec a vobis petere et vos mihi concedere. Ceterum confer Thuc. 5, 46. λέγων ἐν μὲν τῷ σφετέρῳ καλῶ ἐν δὲ τῷ ἐκείνων ἀπρεπεῖ τὸν πόλεμον ἀναβάλλεσθαι.

§. 8. Προῶτον μὲν οὖν. Spectant haec verba ad alteram hujus orationis partem, in qua utitur constitutione conjecturali. Cf. ann. ad IV. γ. §. 2. — οὐ τῷ φεύγειν ἂν τὸ πλεῖθος τὸ ὑμέτερον i. e. non quo defugiam vestram multitudinem. Non de judicium coetu loquitur sed universos Athenienses designat, quorum vices gerebant Heliastae. Cf. §. 78. 80. VI. §. 9. Schaefer. Appar. II. p. 685. Dativus τῷ φεύγειν ἂν ad causam pertinet sicut §. 54. ὅτι μὲν μακρὸν εἴη πρῶγμα τοῦτο ἂν τις

ἀναγκασθεὶς γράψαι τῷ μὴ διαμνημονεύειν τὸν ἀπαγγέλλοντα. Dem. de pac. §. 21. in Phil. II. §. 13. Matth. gr. §. 541. — In sequentibus ne cum Reiskio verbum excidissee existimes, verba ita struenda esse teneas: ἐπεὶ ὑμῖν ἐπιτρέψαιμι ἂν καὶ (vel) ἀνομίοις καὶ μὴ κατὰ νόμον μηδένα διαψηφίσασθαι περὶ τ. σ. τ. ἱμοῦ: *vobis enim permetterem ut vel injurati nulliusque legis normae adstricti sententiam ferretis de capite meo.* Διαψηφίσασθαι proprie plures dicuntur de eadem re viritim suffragia ferentes, cf. §. 90., quamquam etiam singuli διαψηφίσασθαι dici possunt. Dem. in Timocr. §. 151. διαψηφισοῦμαι περὶ αὐτοῦ οὐ ἂν ἦ ἡ δίωξις. — ἵνα ἡ τεκμήρια καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων καὶ τῶν εἰς ἐμὲ κτλ. Vereor ne quis alterum καὶ post πραγμάτων malit delatum. Quodsi omnia genuina sunt, hoc dicet Antipho: *ut et ceterorum omnium, quae in alios cives commiserunt, et eorum, quae in me deliquerunt, documenta sint ipsorum audacia legumque contentio.*

§. 9. κακούργος ἐνδεδειγμένος φόρου δίκην φεύγω. Vid. ann. ad argum. huj. or. Ἐνδεδειγμένος dicit orator, repudiato verbo ἀπήγμενος, quod exspectabas: infra enim diserte commemorat apagoge usos esse accusatores: cf. §. 85. Quamobrem verbi ἐνδεικνύμαι vim h. l. non ita existimo urgendam esse, ut ad cam actionem, quae proprio vocabulo ἐνδειξις nominatur oratorem statuemus respexisse: hoc dicit, se delatum esse tamquam κατούργον. Ceterum tangunt hunc locum M. et Sch. Att. Proc. p. 224. 225. n. 47. Heffter. Ath. Ger. p. 212. n. 27. Lex ad κακούργους pertinens ab uno Antiphonte commemoratur: quae qualis fuerit, qua aetate et a quo lata sit ignoratur. Dubitari autem potest an jure sicarios reus e κακούργων exemerit numero: illud certum est non solos λωποδύτας atque κλέπτας annumerandos esse κακούργοις. Vid. M. et Sch. Att. Proc. p. 76. 228. Heffter. Ath. Ger. p. 209. Platner. Proc. u. Klag. II. p. 168. coll. I. p. 261. Atque veri est simillimum haec potissimum genera excitasse reum, ut invidiam conflaret accusatoribus, contra ea reticuisse, quibus ipse poterat obnoxius videri. Neque enim quisquam nescit oratorum quam caute et circumspecte in ejusmodi rebus utendum sit auctoritate. Hudtwalcker. de diaet. p. XII. Meier. de bon. damn. p. VIII. Facere non possum quin hoc loco apponam argumentum Antiphonteo simillimum, in quo κακούργιας quoque mentio habetur. Exstat apud Sopatrum in

Schol. ad Hermogen. stat. in Walz. Rhett. gr. IV. p. 316. *Εὐξίθεος καὶ Ἡρώδης ἔπλεον ἅμα· εὐφρῆται δ' Εὐξίθεος καθεύδων ἔχων αἷμα ἐγγὺς καὶ κρίνεται κακουργίας. παραγράφεται γὰρ (δὲ?) τὸν τρόπον ὡς οὐκ ὀφείλει τοῦτον τὸν τρόπον κρίνεσθαι ἀλλὰ δειχθέντος τοῦ φόρου, quae e nostra oratione desumpta esse contenderim. — ὧν οὐδὲν κτλ. Cf. n. ad argum.*

§. 10. *οὐ τῇς ἄλλοις εἰργεσθαι προαγορεύουσιν κτλ. Poll. 8, 66, εἰργοντο δὲ ἱερῶν καὶ ἀγορᾶς οἱ ἐν κατηγορίᾳ φόρου ἄχοι κρίσεως καὶ τοῦτο προαγόρευσις ἐκαλεῖτο. Nost. VI. §. 36, ὁ γὰρ νόμος οὕτως ἔχει ἐπειδὴν τις ἀπογραφῇ φόρου εἰργεσθαι τῶν νομίμων. V. §. 88. VI. §. 34. 35. 48. Platt. Legg. IX. p. 871. Heffter. Ath. Ger. p. 362. n. 7. Wachsmuth. Hell. Alterth. II. 1, p. 329. — τίμησίν μοι ἐποίησαν. i. q. ἐτιμήσαντό μοι χρημάτων. Cf. ann. ad. argum. II. a. In libello accusatorio litis addiderant aestimationem, etsi ex eo genere erat Herodis causa, quod ἀτίμητον dicitur, ipsa lege criminis poenam definiente. Caedis enim voluntariae ἀγὼν est ἀτίμητος. Heffter. Ath. Ger. p. 116, qui nostrum tetigit locum p. 120. n. 8. M. et Sch. Att. Proc. p. 171. sq. 310. Hermann. gr. Staatsalterth. §. 143. Post haec verba cum codice Oxoniensi rescripsi ἀνταποθαρῖν κτλ., quem ordinem verborum commendat oppositorum ratio. Ceterum formula τοῦ νόμου κεμένον assumit infinitivum sicut omnes dictiones quibus jubendi notio subest: cf. VI. §. 9. τοῦ νόμου οὕτως ἔχοντος εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα κατηγορεῖν et §. 36.*

§. 11. *ὁ πάντας οἶμαι ὑμᾶς ἐπίτрасθαι. Haec non sine ironia dicit homo peregrinus. De re conf. Poll. 8, 118. qui de Areôpagitis haec habet ὑπαίθριοι δὲ ἐδικάζοντο. M. et Sch. Att. Proc. p. 148. Heffter. Ath. Ger. p. 362. Verba ἐν ὑπαίθρῳ repugnant grammaticorum praecepto ὑπαίθρον μὴ λέγε ἀλλ' ὑπαίθριον Thom. M. p. 367. Ritschl. Phrynich. p. 251. Lob. Sed vid. Lob. ib. p. 252. — ἵνα τοῦτο μὲν οἱ δικάσῃ... τοῦτο δὲ τὸ δικάων. ἵνα μὴ δημοφύγιος γίνηται κτλ. Vocolae ἵνα in altero membro collocatio post enuntiati subjectum etsi verborum videtur tollere concinnitatem, minime abhorret ab Atticorum usu. Consulte enim in ejusmodi enuntiatis refugiant illum, quem exspectes, verborum ordinem, ei, quod maximi momenti est, verbo primum assignantes locum in sententia opposita. Cf. Thucyd. 8, 108. ἀγγέλλον ὅτι τὰς τε Φοινίσσας καὶ ἀποζῳφεῖε — καὶ τὸν Τισσαφέρην ὅτι φίλον πεποιήκοι μὴ-*

λον. Isocr. de big. §. 50. ἀγανάκτῳ — εἰ τίς τις μὲν μὴδὲν ἀγαθὸν ποιήσας — μέγα δυνήσεται, ἐγὼ δ' εἰ μηδετέρους ἀδικήσας ὑπ' ἀμφοτέρων κακῶς πείσομαι. Isae. de Aristarch. h. §. 23. δεινότατα γὰρ πάντων γένοιτο εἰ Κυρωνίδης μὲν καὶ οὗτοι — μὴ μόνον τὸν Ξεναϊνέτου οἶκον — ἔξουσιν ἀλλὰ καὶ τόνδε προσλήφονται, ἐγὼ δὲ — εἰ μὴδὲ τὸν τῆς μητρὸς κληρὸν λήψομαι. de Dicaeog. h. §. 3. ἐπ' ἐκείνῳ τρέφεται τὸν λόγον ὡς Δικαιογένης τε — ἅπαντα πεποίηκε, καὶ αὐτὸς ἐξεγγνήνῃ ὅτι ἀπέδωκε. Oratorem, qui supra dixerat in foro agi iudicium, hoc loco sub tecto haberi iudicium contententem secum pugnare credidit Reiskius. Neque tamen verba ἐν τῇ ἀγορᾷ sub dio iudices de hoc crimine cognovisse indicant, sed ad dicasterium aut in ipso foro situm aut prope forum debent referri. Atque in fori vicinia magnum fuisse dicasteriorum numerum tradunt. M. et Sch. Att. Proc. p. 147. n. 43. Cujus rei causa in aperto est: vid. Aristot. Polit. 7, 12. c. f. — τοῦτο δὲ δεῖον σε διομόσασθαι κτλ. Non absolut orator inceptam constructionem sed rursus infra orationem exorditur ἃ σὺ παρελθὼν κτλ., nimirum quia enuntiationum post ἰσχυρότατον insertarum series obscuraverat structurae rationem. Cf. §. 93. — ἐξώλειαν αὐτῷ καὶ γένει κτλ. Rescribendum censui αὐτῷ i. e. σεαυτῷ (vid. n. ad. III. δ. §. 1.) vulgatae αὐτῷ loco. Quamquam αὐτῷ tuetur Bernhardy. Synt. p. 286. Equidem αὐτοῦ pronomini pro σεαυτοῦ, σεαυτοῦ positi usum poetis atque Ionibus assignandum, a prosa Atticorum oratione alienum esse puto: neque exempla hujus generis e pedestri Atticorum sermone a quoquam collecta esse video. Ipsa exsecrandi formula, quam commemorat Antipho, in juramentis sanctissimis solita erat adhiberi. Cf. Dem. in Aristocr. §. 67. διομεῖται καὶ ἐξώλειαν αὐτοῦ καὶ γένους καὶ οἰκίας. in Timocr. §. 151. in Neaer. §. 10. Andoc. de myst. §. 126. Lys. in Eratosth. §. 10. Aeschin. de f. leg. §. 87. in Ctes. §. 111. Parentum enim scelera liberorum atque sobolis universae poenis lui etiam Graecia opinata est (Eurip. Hippol. 1330. Lys. in Andoc. §. 20.), atque fractae potissimum fidei poenas a perjurorum liberis repeti. Homer. Il. 3, 300. et pass. Herodot. 6, 86. Dem. de f. leg. §. 240. Lycurg. §. 79. Sanctissimo autem hoc jurejurando in judiciis de caede non in solo Areopago sed in ceteris quoque dicasteriis et actor, et reus, et testes solebant obstringi. Vid. Boeckh. Indd. lectt. in un. Berol. sem. hib. 1826 — 27. p. 8. Platner. Proc. u. Klag.

I. p. 223. — μὴ ἄλλα κατηγορήσειν ἐμοῦ ἢ εἰς αὐτὸν τὸν φόρον. Similiter variatur structura Lys. pro Polyst. § 17. πάντα μᾶλλον κατηγοροῦσιν ἢ εἰς τὴν ἀρχήν. de bon. Aristoph. §. 60. τῷ τοίνυν πατρὶ τῷ ἐμῷ ἄλλα μὲν ἂν τις ἔχοι ἐπικαλέσαι ὥως, εἰς χρήματα δὲ οὐδεὶς ἐτόλμησε πόποτε. Lycurg. §. 67. Franz. ad Lys. p. 263. Antiph. VI. §. 9. — ἐν ᾧ, in welchem Falle, sc. ἐν τῷ κατηγορεῖν σε εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Immerito autem Reiskium atque Bekkerum offendit repetita ἂν particula in οὗτ' ἂν — τοῖτοῖς ἂν: quod genus et aliis et Antiphonti celebratur. Cf. II. γ. §. 2. III. γ. §. 2. IV. γ. §. 5. δ. §. 11. V. §. 52. 65. 71. VI. §. 15. Klotz. Quaestt. critt. p. 106. Hartung. de partt. II. p. 324.

§. 12. αὐτὸς σεαυτῷ νόμους ἐξευρών. Cf. §. 13. αὐτὸς οαντῷ νόμον θέμενος. Quod attinet ad verba ἀνόματος κτλ., quominus actorem et testes injuratos praesto fuisse in judicio arbitremur, impedit fori Attici ratio atque usus. Quam ob rem cum Schoemanno Att. Proc. p. 624. ita hunc locum explicandum esse puto, ut oratorem rem augmentem homines, qui sanctissimo illo quod in γραφῇ φόρου solebat dari jurejurando non essent obstricti, injuratos nuncupasse statuam. V. §. 90. De more tangendi victimarum prosicia vid. Dem. in Aristocr. §. 68. Wessel. ad Herodot. 6, 68. — φόρου δίκην καταγνῶναι. Cf. VI. §. 3. μὴ δίκῃ αὐτῇ δὲ μὴ ὀρθῶς καταγνωσθεῖσα. Aeschyl. Eum. 543. ὅπως ἂν εὖ καταγνωσθῇ δίκῃ. Dem. adv. Onet. I. §. 32. κατεγνωσμένης ἥδη τῆς δίκης. Cf. n. ad §. 87. — καὶ λέγων κτλ. In codicibus est εἴγε quod ineptum esse nemo non videt. Vulgata si sana est reddatur oportet idque aperte dicens. Quae arcte jungenda esse patet cum verbo κελεύεις. Pronomen αὐτοῖς ad iudices referas.

§. 13. καίτοι ἐμοί, ... ὥσον ἦν μοι .. ἐξεῖναι ἐξελεῖν. Virgula post ἐμοί posita debetur Bernhardyo, qui vidit ἐμοί non cum μηδὲν διέφερε sed cum ἦν jungi debere: exempla-que repetiti pronominis collegit idem vir doctus Synt. p. 276. neque formulam οὐδὲν διαφέρει necessario jungi dativo personae perspicuum est. Στέρεσθαι τῆςδε τῆς πόλεως est privari Atticae rei-publicae commercio atque communione: ὥσον autem adverbii vicem gerit i. q. pari modo, pariter (Xenoph. Anab. 2, 5, 7. Aristot. Polit. IV. p. 1291, 1. Bekk.): ἦν denique pro ἐξῆν positum est. Porro particulae καὶ ante προσκλήθηντι respondet τοῦτο δέ, quod sae-

pissime infertur non praecedente τοῦτο μέν, velut ap. nost. §. 69. 76. 82. Herodot. 5, 45. 8, 60. Lesbosact. Protrept. II. p. 657. 30. Bekk. Aristot. Eth. Nic. V. 8. VIII. 2. Herm. ad Vig. p. 702. Schaefer. Appar. I. p. 161. Verbis ἀπολογησαμένῳ τὴν πρό-
 τεραν tacita quavis cogitatione adjecerit ἀπολογίαν. Cf. Aristoph. Ran. 649. ναυμαχῆσαντας μίαν (sc. ναυμαχίαν) et quae con-
 gessit Bernhardt. Synt. p. 189. sq. Denique infinitivum ἐξεῖναι e verbo
 ἦν suspensum noli impugnare cum viris doctis: qui quum majore
 intervallo sejunctus sit a voce ἦν, ipsa longinquitate durior lo-
 quendi ratio obscuratur atque lenitur. Cf. Thucyd. I, 122. ἐν
 ᾧ ἢ δικαίως δοκοῦμεν ἂν πάσχειν ἢ — τῶν πατέρων χεῖρους φα-
 νεσθαι. Xenoph. Cyrop. I, 6, 36. (script. vet.) αὐτοποιεῖσθαι
 τε γὰρ ἀνάγκη — καὶ ἔωθεν — ἀποχωρεῖν δεῖσθαι. Plat. Alcib.
 II. p. 144. D. αἶψ' οὐκ ἀναγκαῖόν σοι δοκεῖ εἶναι — οἷηθῆναι
 δεῖν πρῶτον ἡμᾶς εἰδέναι κτλ. ib. p. 146. B. Goeller. et Stall-
 baum ad II. cc. Neque si propius abesset infinitivus ἐξεῖναι a
 verbo ἦν, equidem ejicerem hoc idioma, memor eorum quae le-
 guntur apud Platonem Legg. VIII. p. 839. μὴ δυνατόν εἶναι
 δύνασθαι. Phalar. ep. 87. οὐ γὰρ οἷά τέ ἐξι δύνασθαι.
 Dem. in Androt. §. 8. τοῦ νόμου τοῦ διαδόχου οὐκ ἔωτος ἐξ-
 εῖναι — αἰτῆσαι τὴν δωρεάν, quem locum non debuit sollicitare
 Dobr. Adverss. I. 2, p. 467. in Neaer. §. 106. οὐκ ἐᾶ — γί-
 νεσθαι Ἀθηναῖον ἐξεῖναι. Infinitivum defendit etiam Klotzius.
 Quaestt. critt. p. 11. Quod ad res attinet ab oratore commemo-
 ratas, insulanos in jus vocasse (προσκαλεῖσθαι) publicum κλητῆρα,
 nave Salaminia vel Paralo usum, verisimile est: vid. Platner.
 Proc. u. Klag. I. p. 116. sq. Heffter. Ath. Ger. p. 282. Wachs-
 muth. Hell. Alt. II. 1, p. 324: ὁφλεῖν ἐρήμην τὴν δίκην reus di-
 citur qui vadimonio deserto ex titulo contumaciae condemnatur.
 M. et Sch. Att. Proc. p. 697. — ἰδίᾳ με μόνον. Non ignoro
 fore qui exspectent ἐμὲ pro enclitica pronominis forma: atque
 reposuit plenior Bekkerus. Tu confer Lys. de obtrectat. §. 19.
 ἀλλὰ καὶ νῦν ὑμεῖς με μόνον κακῶς λέγετε. Nimirum gravitas at-
 que pondus in ejusmodi locis non pronomini inest sed voci μό-
 νος, sicut apud nostrum §. 60. in verbis ὡς αὐτῷ μοι πρόφασιν
 οὐδεμίαν ἔχει forma enclitica adjicitur pronomini αὐτῷ cum gra-
 vitate quadam praemisso, itemque apud Herod. 2, 10. 4, 134.
 Quamquam falso Matthiaeus in gr. §. 148. n. 2. contendit, prae-
 gresso pronomine illo semper encliticam personalis pronominis
 for-

formam a Graecis inferri. Quod placitum refellunt ea, quae a Stallbaumio ad Platon. Euthydem. 273. B. dicta sunt, exemplisque confirmata. — Interdum etiam sine alio vocabulo vim quandam prae se ferente in comparatione et verborum oppositione enclitica forma reperitur: cf. VI. §. 8. ἡγοῦμαι γὰρ μοι τιμὴν — οὔτε, τοῖς δὲ κατηγοροῖς — αἰσχύνην. Quod genus poetis nemo non concedit: vid. Hermann. et Wunder. ad Soph. Philoct. 47. 520. Matth. ad Eurip. Heracl. 64. Bernhardy. Synt. p. 274.

§. 14. καίτοι τοὺς γε νόμους κτλ. Ad sententiam confer I. §. 3. et VI. §. 2. Isocr. Paneg. §. 40. Hermann. gr. Staatsalt. §. 104. 4. Ipsa vero vetustas summum Graecis est praestantiae legum documentum. Isocr. de perm. §. 82. τῶν μὲν νόμων ἐπαινεῖσθαι τοὺς ἀρχαιοτάτους, τῶν δὲ λόγων τοὺς καινοτάτους. ad Nicocl. §. 18. Particulae μὲν in sequentibus respondet ἐπειτα. Cf. Heindorf. ad Plat. Phaed. p. 133. Schaefer. Melett. p. 61. Werfer. Actt. Phil. Monac. I, 2, p. 253. Krüger. ad Dionys. Hist. p. 94. — ὥς οὐ δεῖ κτλ. Eadem sententia exstat VI. §. 2. Conf. Aeschin. in Ctes. §. 16. χρὴ γὰρ — τὸ αὐτὸ φθέγγεσθαι τὸν ῥήτορα καὶ τὸν νόμον· ὅταν δὲ ἐτέρων μὲν φωνὴν ἀφιῇ ὁ νόμος ἐτέρων δὲ ὁ ῥήτωρ, τῷ τοῦ νόμου δικαίῳ χρὴ διδόναι τὴν ψήφον οὐ τῇ τοῦ λέγοντος ἀναισχυρίῳ. Notandus est in Antiphonteis transitus a μὴ negativa ad οὐ particulam (εἰ — κῆνται ἢ μὴ, εἰ διδάξουσι ἢ οὐ), qui iteratur VI. §. 2. Quam inconstantiam Graecis interdum placuisse ego non miror: utraque enim particula utrique sententiae accommodata est. Vid. Hartung. de partt. II. p. 122. 123. Gayler. particc. gr. sermon. p. 153. 155. Isae. de Ciron. h. §. 9. ἀνάγκη τὴν ἐμὴν μητέρα, εἴτε θνητὴς ἢ Κλέωνος εἴτε μὴ, καὶ εἰ παρ' ἐκείνῳ διητᾶτο ἢ οὐ, καὶ γάμους εἰ διττοὺς ὑπὲρ ταύτης εἰσίσσεν ἢ μὴ κτλ. Dem. adv. Lept. §. 83. καὶ λογιέσθε ὅτι νῦν οὐχ ὁ νόμος κλίνεται πότερόν ἐστιν ἐπιτήδειος ἢ οὐ, ἀλλ' ὑμεῖς δοκιμάξεσθε εἴτε ἐπιτήδειοι πάσχειν ἐς εὖ τὸν λοιπὸν χρόνον εἴτε μὴ, ubi erraret qui ad solum infinitivum μὴ particulam referret. Pro futuro tempore διδάξουσι in loco gemino VI. §. 2. exstat praesens: neque tamen huc inferendum praesens tempus. Etenim praesens κῆνται ad leges spectat quae fuerunt et adhuc exstant, futurum διδάξουσι ad consilium, quod in singulis actionibus sequuturi sint accusatores.

§. 15. νομοθέτης ἐπὶ τὰ πονηρότατα i e. legislator in

partem pessimam. Bernhardy. Synt. p. 253. Stallbaum. ad Plat. Symp. p. 214. E. In verbis ταῦτα παρελθὼν Reiskium offendit neutrum genus ad nomen οἱ νόμοι respiciens. Tu vide ann. ad §. 1.

§. 16. ἔπειτα δέ. Non praecedit πρῶτον μὲν v. πρῶτον: cf. §. 51. 62. 68. 92. Stallbaum. ad Plat. Protag. p. 350. D. ann. nostr. ad §. 13. — ἀμφισβήτησιν καὶ λόγον. Δόγος de praetextu atque speciosa excusatione crebro usurpatur. Dem. Ol. I. §. 6. οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ σῆψις ἔσθ' ἡμῶν ὑπολείπεται. Lycurg. §. 33. τί γὰρ ἔδει προφάσεων ἢ λόγων ἢ σῆψεως; — τοῖς τότε δικάσαις. Judices, de quibus loquitur, sunt ii, qui tum sedebunt quum reus in hac apagoge absolutus denuo per γραφὴν φόρου fuerit accusatus. Τότε enim ad futurum quoque tempus referant, certum atque definitum temporis momentum cogitatione praecipientes, ubi vernaculi sermonis ratio ποτὲ requirit. Schaefer. ad Julian. praef. p. IV. Fritzsche Quaestt. Lucian. p. 2. sq. nostr. §. 90. Verum aliquid absoni habent verba ὥς καὶ τοῖς τότε δικασαῖς ἀπιστήσων, quandoquidem neque cum praegressis haec arcte juncta esse videntur, neque cum sequentibus, quae ipsius ἀμφισβήτησεως atque λόγον accusatorum rationem exponunt. Quodsi nihil omissum esse statueris vel depravatum, hic erit sententiarum nexus: Quum non uno hoc iudicio contenti sint futuri sed, me absoluto, aliam instituturi actionem, hac ipsa re declarabunt, se iudicum spernere auctoritatem atque non pluris aestimatuos esse illos iudices quam hos qui nunc dati sunt. — ὥς μὴ δὲν μοι μὴ δὲ πλέον εἶναι μὴ δ' ἀποφυγόντι. Repetita negatio Reiskio displicet, me non offendit: quam defendit etiam Klotz Quaeestt. critt. p. 95. Cf. ann. ad III. γ. §. 10. Quamquam verborum equidem hanc praetulerim collocationem ὥς μὴ δὲ πλέον εἶναι μὴ δὲν μοι μὴ δ' ἀποφυγόντι. Paulo post κακοῦργος ἀπέφυγον insolentius dictum est de eo qui crimine κακοουργίας arcessitus capitis discrimen effugit. E fori autem usu accusatorem dici ἀποκτεῖναι notavi ad IV. α. §. 2. De re vide Heffter. Ath. Ger. p. 292.

§. 17. μάλ' ἐδέσθην. Reiskius post μάλ' adverbium desiderat. Cf. Xenoph. Hell. 6, 5, 16. μάλα βουλόμενοι. 7, 1, 25. μάλα πολιορκουμένους. Buttm. Lexil. II. p. 48. Tribus vero in publico iudicio vadibus opus erat reo, qui satisdaret se stato die adfuturum. M. et Sch. Att. Proc. p. 518. 583. Heffter. Ath. Ger.

p. 426. Hermann. gr. Staatsalt. §. 137. 2. Plat. Legg. XI. p. 914. fin. — In verbis οὕτως οὗτοι διεπράξαντο τοῦτο ὥς μὴ ἐγγενέσθαι μοι ποιῆσαι accusativum τοῦτο e verbo ποιῆσαι pendere memineris. — ὅσις πώποτε ἡθέλῃσιν . . οὐδεὶς πώποτε ἐδέσθῃ. Abundat πώποτε in alterutro orationis membro, ut ap. Dem. de symm. §. 15. ὅσα μὲν πώποθ' ἅπαντες ὑμεῖς ἡβουλήθητε — οὐδὲν πώποθ' ὑμᾶς ἐξέφυγεν. Paulo diversi generis sunt haec Dem. in Androt. §. 6. τοῦτον ἁπάντας τὸν τρόπον εἰληφέναι τὰς βουλὰς ὅσαι πώποθ' ἔχουσι παρ' ὑμῶν δωρεάν, καὶ οὐδεμιᾷ γεγενῆσθαι προβοῦλευμα πώποτε. — οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν κακούργων sunt Undecimviri rerum capitalium, de quibus Poll. 8, 102. ἐπεμελοῦντο δέ, inquit, τῶν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, et Heraclid. Pont. Polit. 1. ὁμοίως δὲ καθιστᾷσι καὶ τοὺς ἑνδεκα τοὺς ἐπιμελησομένους τῶν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ. Heffter. Ath. Ger. p. 210. Hermann. gr. Staatsalt. §. 139. — ὥς καὶ οὗτος κοινὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὧν ἔμοι μόνῳ ἐπέλιπε μὴ ὀφελεῖσθαι τοῦδε τοῦ νόμου. Nihil h. l. mutandum. Infinitivus μὴ ὀφελεῖσθαι τ. τ. v. abundanter adjectus epexegetis instar est, sicut infra §. 32. πρὸς τούτων εἶδὲν οἱ βασανιζόμενοι λέγειν ὅτι ἂν ἐκελτοῖς μέλλωσι χαριεῖσθαι. Thucyd. 3, 6. καὶ τῆς μὲν θαλάσσης εἶργον μὴ χρῆσθαι τοὺς Μυτιληναίους. Quod genus proxime accedit ad illud de quo exposuerunt Matth. gr. §. 532. g. Stallbaum. ad Plat. de rep. I. p. 342. B. Verborum οὗτος — ἔμοι μόνῳ ἐπέλιπε structura ne te male habeat, audi Thom. M. p. 116. R. καὶ ἐπιλείπει μοι τόδε καὶ ἐπιλείπει με τόδε. Neque infrequens illa ratio est apud recentiores: cf. Plutarch. Cat. M. 13. C. Gracch. 3. Cicer. 42. Synes. 5. p. 170 b. Etiam ὀφελεῖσθαι τοῦδε τοῦ νόμου a vulgari ratione recedit, ut fore suspicer qui scribi malint ὀφελεῖσθαι ἐκ (ἀπὸ, ὑπὸ) τοῦδε τοῦ νόμου: at vulgatam ferri posse puto: activum certe hujus verbi genus cum nudo genitivo copulatur. Oed. C. 436. οὐδεὶς ἔγνωτος τοῦδ' ἐφαίνετ' ὀφελῶν, schol. τούτου τοῦ ἔγνωτος οὐδεὶς με ποιεῖ ἀπολαῦσαι. Xenoph. Agesil. 11, 8. τῷ μὲν δικαίῳ ἀρκεῖν ἡγοῦμενος τὸ εἶναι τὰ ἄλλότρια, τῷ δὲ ἐλευθέρῳ καὶ τῶν ἑαυτοῦ πρὸς ὀφελῆν εἶναι. Itaque ὀφελεῖσθαι τοῦδε τοῦ νόμου accipere possis pro ἀπολαύειν τ. τ. v. Bernhardys Synt. p. 169. jungit genitivum cum verbo ἐπέλιπε, ejus de universo hoc loco sententiam equidem haud assequor: ut parum attente virum doctum scriptoris verba legisse existimem.

§. 18. ἀπαρσενεότατον γενέσθαι με. Demosthenes in Timocr. §. 148. de eadem lege, quam excitat Antipho, haec habet οὗτος γάρ — οὐκ ἐπὶ τοῖς κεκρυμένοις καὶ ἡγωνισμένοις κέ-
ται ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ἀκρίτοις, ἵνα μὴ διὰ τὸ δεδέσθαι χεῖρον ἀναγκά-
ζονται ἀγωνίσσασθαι ἢ καὶ παντάπασιν ἀπαρσένεοι εἶεν. — προ-
θυμοτέρους . . τούτοις τὰ ψευδῇ μαρτυρεῖν ἢ ἐμοὶ τὰ-
ληθῇ λέγειν i. e. promptiores ad falsum istis testimonium im-
pertendum quam ad verum profitendum in meum commodum:
ἐμοὶ enim λέγειν nihil aliud est quam in meum commodum dicere.
Quae adduntur διὰ τὴν τοῦ σώματος κακοπάθειαν, inepta
ea quidem videntur docto Anglo: sed ita possint accipi, ut et
dedecus vincti et potentiam adversariorum arguant. Dedecus
autem cum vinculis conjunctum fuisse et sequentia docent et
§. 63: adde Dem. in Timocr. §. 115. Ceterum cum nostro loco
comparas Lys. pro Polyst. §. 18. τῷ μὲν γὰρ οὐδ' εἴ τις εἶχε
μαρτυρίαν, εἶχε μαρτυρεῖν διὰ τὸ δέος τὸ τῶν κατηγόρων, τοῖς δὲ
καὶ τὰ ψευδῇ δεδουκότες μαρτύρουν.

§. 19. Οὕτωςι μὲν δὴ πολλοῖς ἐλασσωθεὶς τῶν νό-
μων κτλ. Sententia haec est: multo deteriore usus conditione
ea, quam jus et aequum mihi concedunt. Unice enim vera est codi-
cis Oxoniensis scriptura ἐλασσωθεὶς, de πολλοῖς dubito: usus certe
requirere videtur πολλά, velut Dem. de cor. §. 3. πολλά μὲν οὖν
ἔγωγ' ἐλαττοῦμαι κατὰ τούτων τὸν ἀγῶνα Αλοχίρον. Quamquam
πολλοῖς a recta cogitandi ratione haud alienum est. — ὅμως
μέντοι γε καὶ ἐκ τούτων κτλ. i. e. veruntamen et in tali
rerum statu conabor rell. Vid. Matth. gr. p. 1335. ed. 3. —
καίτοι χαλεπὸν γε κτλ. Ad sententiam compara Plat. Apol.
p. 37. A. Andoc. de myst. §. 6. Lys. de bon. Aristoph. §. 3.

§. 20. ἐν τῷ πλοίῳ . . ὃ Ἡρώδης. Vid. Matth. gr. §. 595.
c. Quod paullo post infertur ἀπολύσων non simpliciter pro
ἀποδωσόμενος, venditurus, id quod Reiskius vult, potest accipi
sed designat accepto pretio e servitute dimissurus: οἱ ἀπολυό-
μενοι autem sunt redempturi servos. Schaefer. Appar. II. p. 456.
sq. Cur vero et ille et hi una cum servis in Thraciam naviga-
verint neque Reiskius probabilem exputavit causam et ego nescio.
Neque tamen quia itineris illius hodie non perspicimus causas
ideo fides deneganda oratori. Ceterum Thraciae gentis plurimos
serviisse apud Graecos in vulgus notum: Reitemeier. Gesch. u.
Zust. der Slav. in Griech. p. 78.

§. 21. Ἡ μὲν πρόφασις. De vera causa hoc loco non de praetextu hoc vocabulum usurpatur: cf. §. 22. 59. Reisk. Ind. Dem. et Sturz. lex. Xenoph. h. v. Dobr. Adverss. I. 1, p. 79. 2, p. 547. — χειμῶνι τινι χρησάμενοι. Exspectes χειμῶνι χρησάμενοι: sed conf. Diod. Sic. 13, 64. διὰ τινος χειμῶνας οὐ δυνήθεις τὸν Μαλέαν κάμψαι. ib. 14, 109. extr. 16, 16. init. — αὐτὸς καθ' αὐτὸν... πεποιημένος. E verbo ἀπελέγχουαι hic refer ἀπελέγχεται.

§. 22. οὗτ' αὖ ἐγὼ... ποιησάμενος... οὔτε κατασχόν-
τες. Inconstantia oratoris nunc de se loquentis nunc sese atque
itineris socium cogitatione comprehendentis eum non offendet,
qui contulerit quae conguessi ad II. γ. §. 2. — ἀνάγκη καὶ
τοῦτο ἐγγίγνεται. Pronomen refer ad nomen μετέκβασις. Vid.
ann. ad §. 1. — ἐν ᾧ μὲν γὰρ ἐπλέομεν ἀσέλαστον ἦν τὸ
πλοῖον. Haud crebro Graecis haec pronominis relativi ante
nomen substantivum placuit collocatio, quae non semel apud An-
tiphontem invenitur. Cf. §. 28. ἐν ᾧ δὲ κατεποντώθη οὐχ εὖρον
οὔτ' αὐτὸ τὸ πλοῖον κτλ. §. 62. οὐ αὐτὸς οὐκ ἤξιον αὐτόχειρ γε-
νέσθαι, τοῦτο τὸ ἔργον ἐγὼ ποτ' ἂν ἐπέσθην ἀντ' ἐκείνου ποιῆσαι.
§. 85. καθ' οὓς μὲν ἀπήχθην οὐκ ἔνοχος ἦν τοῖς νόμοις. Andoc.
de myst. §. 120. καὶ ἥς μὲν ἐγὼ ἐπεδικασάμην ἢ παις ἀπέθανε.
Aristoph. Nubb. 117.

ἂ νῦν ὀφείλω διὰ σέ, τούτων τῶν χρεῶν

οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί.

Bernhardy. Synt. p. 299. — μαρτυρίας παρῆξομαι. Cave
hanc formulam cum altera μάστιγας παρῆξομαι, quae tritior est
atque usitator, commutes. Cf. Dem. adv. Macart. §. 31. adv.
Leoch. §. 44.

§. 23. ἐξητέιτο οὐδέν τι μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἢ καὶ
ὑπ' ἐμοῦ. De formula οὐδέν τι μᾶλλον, nihilo magis, cf. Xe-
noph. Cyrop. 7, 1, 6. Plat. de rep. 1, p. 346. B. Phaedr. p.
260. D. Theaet. p. 169. B. Greg. Cor. p. 60. Schaeff. Καὶ vero
particula ita solet inferri post comparativum cum negativa con-
iunctum. Locum enim in ejusmodi enuntiatis habet aequalitatis
atque copulationis notio. Thucyd. 1, 36. οἱ περὶ τῆς Κερκύρας
νῦν τὸ πλέον ἢ καὶ τῶν Ἀθηῶν βουλευόμενος. 140. ἐνδέχεται γὰρ
τὰς ἐνφορὰς τῶν πραγμάτων οὐχ ἥσπον ἀμαθῶς χωρῆσαι ἢ καὶ
τὰς διανοίας τοῦ ἀνθρώπου. 2, 38. καὶ ξυμβαίνει ἡμῖν μηδὲν οἰ-
κειοτέρῃ τῇ ἀπολαύσει τὰ αὐτοῦ ἀγαθὰ γινόμενα καρποῦσθαι ἢ

καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. 5, 9. 6, 82. Xenoph. Hell. 5, 1, 14. 6, 5, 39. Andoc. de myst. §. 140. Lys. in Agor. §. 92. Dem. in Neaer. §. 44. Amator. §. 50. Plat. Phaed. p. 75. C. Hipp. M. p. 298. E. — ἐδόκει δεινὸν εἶναι scil. τὸ ἀφανῆ εἶναι τὸν ἄνδρα. — καὶ εἷς τε τὴν Μιτυλήνην κτλ. Quum voculae τε quae respondeat particula primum effugiat oculorum obtutum, vereor ne quis καὶ — τε voces jungendas esse putet et pro *atque etiam* positas velit. Cui sententiae favent Stallbaum. ad Plat. Phileb. p. 144. Goeller. ad Thucyd. 1, 9. Matth. §. 626. Sed jure, re accuratius perpensa, illarum particularum copulationem damnat idem Stallbaumius ad Plat. Protag. p. 317. D. Cf. Hartung. de partt. I. p. 114. Rost. gr. p. 684. ed. 4. Apud Antiphontem τε particula universam afficiens sententiam respicit ad καὶ in verbis καὶ ἄλλον οὐδενὸς κτλ.: ea enim, quae statim subjiciuntur καὶ τῇ ξυμῇ γνώμῃ ἐπέμπετο ad amplificandam praegressam sententiam accommodata sunt. Hoc dicit orator: atque ego et nuntii mittendi auctor fui, et meum ipsius famulum obtuli, qui nuntium perferret. In transcurso hic moneo, apud Thucydidem 8, 68. verba καὶ αὐτός τε (αἰτιαθεὶς ὡς ξυγκατέστησε [τὰ τῶν τετρακοσίων] ἄριζα φαίνεται ἀπολογησάμενος) respicere ad sequentia παρέσχε δὲ καὶ Φρύνιχος κτλ. Quem locum perperam solent interpretari atque mutare.

§. 24. τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. Intellige nautas atque omnes omnino eos qui usi erant illa navi ante quam Herodes cum Helo in eam transcendit. De loquendi genere v. Bernhardy. Synt. p. 223. coll. p. 205. Addit. — κατ' ἐμαντοῦ μηνυτήν. Cf. §. 38. τὸν κατ' ἐμοῦ μηνυτήν. §. 52. μηνυτὰς κατ' ἐμαντοῦ. Andoc. de myst. §. 19. 20. Lys. in Agor. §. 2. 18. Antiph. infr. §. 38. καθ' ὃν μηνὴ ἄν τις.

§. 25. ἐκ δὲ τούτων ἤδη σκοπεῖτε τὰ εἰκότα. Cf. §. 49. σκοπεῖτε δὲ — καὶ ἐκ τῶν λόγων — τὸ δίκαιον καὶ τὸ εἰκός. τῆς τούτων αἰτιώσεως. Αἰτίαισιν habes §. 89. VI. §. 6. Poll. 3. 38. Ἀντιφῶν δὲ καὶ αἰτιάσεις εἰρηκεν. — ἐπεδήμουν. scil. in insula Lesbo.

§. 26. ὡς ἐν μὲν τῇ γῇ ἀπέθανεν. Μὲν particulae respondet δὲ in verbis ὅπως δ' ἡφανίσθη: eodemque respicit altera μὲν in καὶ τοῦτο μὲν ἀκριβῶς οὕτοι ἴσασιν, quae verba praegressorum cum gravitate quadam efficiunt iterationem. — ἴσως ἂν ἐδύνατο. Non sine ironia est ἴσως: er hätte wohl nicht ge-

konnt: quae particula in re certissima modestiae speciem prae se ferens, asseverationis vim habet. Foertsch. Obs. critt. p. 52. — οὔτε τῷ ἀπάγοντι . . ἢ πρόφασιν ἀν' εὐκότως ἐγίγνετο i. e. neque probabili praetextu quisquam ad longum iter suscipiendum eum potuisset illicere.

§. 27. ὁπτήρ οὐδέ τις. Obversatus est Polluci 2, 57. hic locus. Ἀντιγῶν δὲ καὶ τὸ ὀψόμενος εἶπε καὶ τῇ ὀψει οἷον τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ὁπτήρ καὶ ὄπτα. Ὀπτήρ poetarum tantum non proprius est, sed invenitur etiam apud Xenophontem Cyrop. 4, 5, 17. tanguntque hanc vocem Eustath. p. 788. 30. Thom. M. Hesych. Suid. s. v. Apud nostrum idem est qui ἀντόπτης. — καὶ τ' ἐγὼ συγχωρῶ κατλ. Possis interrogationis signum ponere post πλοῖον: neque tamen eo opus: *et tamen nihilo minus*, inquit, *confiteor veras esse istorum criminationes, ut isti contendunt!* — παρεχόμενος μὲν τοῖς μάρτυρας ὡς οὐκ ἐξέβην κατλ. Plenius loquentis erat addere post μάρτυρας verbum μαρτυροῦντας vel λέγοντας: sed compendiariis ejusmodi loquutionibus abundant oratores. Cf. §. 53. γραμματίδιον εὐρεῖν — ὡς ἀποκτείναιμι τὸν ἄνδρα, et quae conguessit Fritzsche Quaest. Lucian. p. 58. sq. In sequentibus orator a participio transit in tempus finitum εἰκὸς ἦν: concinnius foret παρεχόμενος μὲν — εἰ δὲ καὶ — εἰκὸς ὄν.

§. 28. ὡς κατεποντώθη. Καταποντοῦν plerumque posthabuerunt alteri formae καταποντίζειν: illud noster §. 39. quoque posuit. Zonar. p. 1178. καταποντωθῆναι ἀντὶ τοῦ καταποντισθῆναι τῶν Ἀντικῶν δέ ἐστι. Wessel. ad Diod. Sic. 14, 112. Intpp. Ev. Matth. 18, 8. Lobeck. ad Phryn. p. 361. — ἐν ᾧ αὐτοὶ μὴ ὁμολογοῦσιν ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα. Particulam μὴ cum infinitivo jungas oportet.

§. 29. φροῦδος. Huc respicit Harpocratio: φροῦδος, inquit, Ἀντιγῶν ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡρώδου γόνου, ἀντὶ τοῦ ἐκποδῶν. παρὰ πολλοῖς δὲ τούνομά ἐστιν. — τὸ δὲ πλοῖον ἦκεν . . ἐν ᾧ . . ἐπλέομεν i. e. rediitque navis qua ego una cum Herode vectus eram. Imperfectum ἐπλέομεν a Graeco positum est ubi e vernaculae nostrae ratione plusquamperfectum requiritur: Graeci enim in ejusmodi enuntiatis non actionum ordinem atque cohaerentiam, sed singulas per se spectare solent actiones. Quod genus grammatici nostri solent negligere. Cf. Hom. Od. 16, 50.

τοῖσιν δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συνώτης
ὀπταλέων ἃ ἕα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες.

Nost. VI. §. 37. πρόθυμοι ἦσαν ἀπογράφεσθαι με εὐθὺς τῇ ὑσε-
ραίᾳ ἢ ὁ παῖς ἐθάπτετο. Xenoph. Anab. 2, 1, 3. ὅτι — πεφεν-
γὼς ἐν τῷ σαθμῷ ἐλθὲν μετὰ τῶν ἄλλων βαρβάρων, ὅθεν τῇ προτε-
ραίᾳ ὤρμωντο. ib. 1, 2, 22. καὶ εἴτε τὰς σκηρὰς οὐ ἐφύλαττον οἱ
Κίλιες coll. §. 21. Naegelsbach. ann. ad Hom. II. Exc. X.
p. 254. Krüger. ad Dionys. Hist. p. 304. — τὸ αἶμα εὔρον.
Articulus indicat de re agi auditoribus nota. Similiter infra in
τῶν προβάτων ὃν αἶμα articulus ad oves refertur, quas in
navi mactatas fuisse auditores sciunt, vel quas ii solent alere,
qui longius iter suscipiunt. Ad rem iudicibus notam haec quo-
que pertinent βρασάνιζον τοὺς ἀνθρώπους. Duo enim ho-
mines, ingenuus alter, alter servus, qui una cum reo Mytilenis
vecti erant atque in agro Methymnaeo, ut videtur, eum relinqui-
rant (cf. §. 31. 49. 52.) Mytilenis ab adversariis torti sunt. Quam-
quam quo jure ingenuo homini tormenta admoverint ignoramus.
Boeckh. Staatsh. II. p. 411. sq. M. et Sch. Att. Proc. p. 684.
Heffter. Ath. Ger. p. 313. Platner. Proc. u. Klag. I. p. 238. Ci-
vem Atticum illum hominem fuisse vix credibile est: infimae con-
ditionis peregrinum fuisse existimo, quippe qui e rei arbitrio
videatur pependisse (cf. §. 52.): Mytilenis denique non Athenis
hanc quaestionem habitam esse constat, ut jure Lesbio adver-
sarios usos esse sit veri simillimum. Ceterum conferri potest
cum hac re quaestio Mytilenis habita de Macareo, Bacchi sacer-
dote, Mytilenaeo, in capitis causa. Vid. Aelian. V. H. 13, 2.

§. 30. ὃν μὲν .. οὗτος μὲν .. ὃν δ' κτλ. Cf. ann. ad
IV. β. §. 2.

§. 31. ὕσερον τούτῳ τῷ χρόνῳ. Verba τούτῳ τῷ sine
causa Reiskius videtur tentare: quae refero ad temporis spatium
a testibus, id quod jure meo sumere puto, modo definitum. Cf.
Herod. 1, 91. ὕσερον τοῖσι ἔτεσι τούτοις. Voci ἵσως ante ὑπ'
ἀμφοῖν non posse adjici δέ, ut Reiskius vult, nemo non perspi-
cit, quum haec jungenda sint ὁ δὲ δοῦλος ἵσως ὑπ' ἀμφοῖν πεν-
σθεὶς κτλ. — τὴν μὲν ἐλευθερίαν .. οἴσεσθαι. Cf. III. δ. §. 2.

§. 32. ἐφ' οἷς ἂν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς βρασάνου i. q.
e quibus potissimum pendeat quaestio de servis habenda. Reti-
cetur h. l. conjunctivus praesentis verbi substantivi, quod non
raro fit, praegresso pronomine relativo. Homer. II. 14, 376. ὅς

δε κ' ἄνθρωπος μετέχωντος. Dem. in Mid. §. 14. εἰσαγόντων εἰς τὴν
 Ἑλλήνων τριάνοντα ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἂν ἡ γραφή. Plat. de rep. 2.
 p. 370. E. ὅν ἂν αὐτοῖς χρεῖα: similiterque post conjunctiones.
 Homer. Il. 11, 477. ὅφρ' αἶμα λαγὼν καὶ γούνατ' ὀρώρη. Antiph.
 VI. §. 8. ἐὰν ὑμῖν ἡδομένοις. Aeschin. in Tim. §. 12. ἐὰν μὴ νῖος
 διδασκάλου ἢ ἀδελφὸς ἢ θυγατρὸς ἀνὴρ. Aristot. Eth. Eud. 7, 3.
 ἐὰν μὴ ὁμοίως χοῆοιμοι καὶ εὖ ποιῶσιν. Lucian. Catapl. 2. πεπι-
 δὲν δὲ καιρὸς κατείναι. Comic. ap. Plutarch. Themist. extr. χῶ-
 πῳταν ἄμυλλα τῶν νεῶν. Schaefer. Greg. Cor. p. 152. Appar. III.
 p. 349. Jacobitz ad Lucian. Catapl. p. 7. Bernhardy. Synt. p.
 330. — πρὸς τούτων εἰσὶν οἱ βασανιζόμενοι λέγειν ὅτι
 ἂν κτλ. i. e. ab horum partibus stant ii, qui torquentur, ita ut
 ea edicant, quae his grata sint futura. Infinitivi liberius adjecti
 vim attingi ad §. 17. Ad eosdem vero homines spectare prono-
 men ἐκείνοις ad quos pertinet τούτων, nihil habet insoliti: optimi
 enim quique scriptores ita post pronomina αὐτὸς et οὗτος infe-
 runt ἐκείνος. Schneid. ad Xenoph. Cyrop. 5, 2, 28. Stallbaum.
 ad Plat. Phaed. p. 106. B. Foertsch. Obs. critt. in Lys. oratt.
 p. 70. sq. Franz. ad Lys. p. 285. — ἐν τούτοις γὰρ scil. ἐφ'
 οἷς ἂν τὸ πλεῖστον μέρος ἢ τῆς βασάνου. — ἐν αὐτῷ τούτῳ i.
 q. hac ipse re. Cf. ann. ad I. §. 8. — νῦν δὲ αὐτοὶ ἦσαν
 καὶ βασανισαὶ καὶ ἐπιτιμηταὶ τῶν σφίσις αὐτοῖς συμφε-
 ρόντων. Rem tangit Platner. Proc. u. Klag. I. p. 242. Βασαν-
 σαὶ ii nominantur qui praesunt quaestioni (v. I. §. 10.): iidem cur
 ἐπιτιμηταὶ τ. σφ. αὐτ. συμφ. dicti sint alii aliter explicant. Hudt-
 walcker. Diaet. p. 173. n. 19. et Wachsmuth. Hell. Alt. II. 1,
 p. 333. coll. Dem. adv. Pantaen. §. 40. τὸν βασανιστὴν Μηροκλέα
 ἐπιγνώμονα εἶναι τῆς τιμῆς τοῦ παιδός, Antiphontis ἐπιτιμητὰς
 arbitros esse, quibus, si servi in quaestione exspirassent, pretia eo-
 rum, si deteriores facti essent, ipsum damnum esset aestimandum,
 videntur sumere. Qui neque rationem habuerunt genitivi adjecti,
 neque aestimationis notionem prorsus ab hoc loco alienam esse
 viderunt. Reiskio ἐπιτιμηταὶ sunt ἐπιτάτται i. e. iidemque tor-
 quendo imperabant ea dicere quae ipsorum e re esset dici. Neque
 illis neque huic calculum ego adjicio: sunt enim ἐπιτιμηταὶ τῶν —
 συμφερόντων, mea quidem sententia, quasi exactores commodorum
 suorum, vigilantes ne quid detrimenti capiant, ulciscentes-
 que servos parum ipsorum commodis inservientes. Cf. Aeschyl.
 Prom. 76.

ἐξῳμένως νῦν θεῖνε διατόρους πέδας,

ὡς οὐπιτιμητῆς γε τῶν ἔργων βαρύς.

ubi Schol. ὁ γὰρ προστάξας — ἢ ὁ ζημιωτῆς καὶ ὁ ἐκδικητῆς. ἄλλως — ὁ ἐπιτιμᾶν μέλλον σοι εἶγε ἀμελήσης. Σχ. δ. ὁ ἐξεταστῆς καὶ εὐθύνας ἐπάξων εἰ φανῶλα φωράσεται. Atque jungunt κολασὴν καὶ ἐπιτιμητήν. Sophocl. Procr. ap. Poll. 9, 140. Eurip. Suppl. 240. sq.

§. 33. ἐλπίωσκέ μου καταψευσάμενος. Participium aoristi cave posthabeas futuri participio: loquitur enim de servo qui *postquam mendacium dixit* hoc ipsum e re sua fore sibi persuadet. Verba τοῦτω διῶσχυρίζετο τῷ λόγῳ Reiskius *perseverabat in ista praedicatione* reddidit bene, si sententiam spectes, male, si singula verba: ἰσχυρίζεσθαι et διῶσχυρίζεσθαι hoc dicunt *niti* aliqua re, eaque *fidere* ut πισεύειν. Cf. Lys. in Agorat. §. 35. ἰσχυριεῖται δὲ καὶ τοῦτω τῷ λόγῳ. §. 85. ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ τοῦδὲ ἰσχυρίζεσθαι.

§. 34. οὐδέτερα ὠφέλησαν. Noli suspicari ὠφέλησεν, una littera mutata, scribarum incuria in pluralem abiisse. Vid. Bernhardt. Synt. p. 418. Bremi. exc. X. ad Lys. p. 448. Schöm. ad Isae. p. 411. Jacobitz. ad Lucian. Jov. Trag. p. 158. Pro ἄγοντες sine causa idonea ἀπάγοντες poni jubet Reiskius: cf. Xenoph. Anab. 1, 6, 10. 5, 7, 34. — οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοῖς μηνυταῖς κτλ. De indicum atque delatorum praemiis apud Athenienses vid. Schömann. de comitt. p. 222. Att. Proc. p. 558. sq. In verbis θάνατον τῷ μηνυτῇ τὴν δωρεάν ἀπέδοσαν quae sit articuli vis — *suum atque debitum praemium* — neminem fugiet. Cf. Dem. adv. Lept. §. 167. τοῖς — θάνατος παρ' ὑμῶν ἡ ζημία. Lycurg. §. 65. θάνατον ὥρισαν εἶναι τὴν ζημίαν. Schaeffer. Appar. III. p. 254. Stallbaum. ad Plat. Protag. p. 325. B. Ad quam formulam non sine adversariorum irrisione alludere videtur reus. Cf. ann. ad III. δ. §. 8. — πρὶν ἂν ἐγὼ ἐλθοίμι. Matth. gr. §. 522. d.

§. 35. διὰ τῆς αὐτῆς βασάνου ἰὼν ὑπ' ἐμοῦ i. e. eodem modo a me tortus. Matth. gr. §. 585. — τεθνεὼς δὲ τὸν μὲν ἔλεγχον . . ἀπεξέγει δι' αὐτοῦ τοῦ σώματος ἀπολλυμένου i. q. sublatu autem de medio explorandae veritatis ipsa morte abstulit facultatem: ut extrema verba posita sint pro δι' αὐτοῦ τοῦ ἀπόλλυσθαι τὸ σῶμα. Cf. Dem. de cor. §. 32. προλαβὼν τὴν

Θορίκην διὰ τούτους οὐχὶ πεισθέντας τῷ ξυῶ ψηφισματι. Verbum ἀποσερεῖν interdum sicut h. l. accusativo personae caret: Dem. in Mid. §. 44. ἂν μὲν ξῶν παρ' ἐκόντος τις λάβῃ τάλατον ἐν ᾗ δύο ἢ δέκα καὶ ταῦτ' ἀποσερήσῃ. — τούτων δὲ μάρτυράς μοι κάλει. Schömannus ad Isae. p. 190. „Qui scribam, inquit, excitat ad testes advocandos, certos quosdam et qui huic noti sint citari jubet, quamobrem articulum addi orationis leges flagitant.“ Sed testes etsi noti sunt oratori atque scribae, non item sunt iudicibus atque coronae: ut recte dici videantur haec: excita qui testes harum rerum sint, rufe Zeugen für diesen Umstand. Atque temerarium foret tot locos viri egregii praecepto contrarios corrigere. Cf. nost. §. 56. Lys. in Agor. §. 66. de publ. pec. §. 2. 3. 9. pro Polystr. §. 26. de bon. Aristoph. §. 41. Isocr. Trapez. §. 12. 16. adv. Callim. §. 54.

§. 36. ἐνθάδε παρέχοντας τὸν μηνυτὴν αὐτόν i. q. infra ξυφανῇ παρέχοντας τὸν ἄνδρα ἐν τῷ δικαστηρίῳ. Ipsum indicem, τὸν μηνυτὴν αὐτόν, opponit testimonio litteris consignato, τοῖς λόγοις τοῖς ψευδεσμένοις §. 35., quod sine dubio magistratui exhibuerant adversarii in iudicio depromendum. — καὶ αὐτῷ τούτῳ χρῆσθαι ἀγωνίσματι, ξυφανῇ παρέχοντας . . καὶ κελεύοντας κτλ. Participia pronominis demonstrativi epexegetin efficiunt: quod genus latissime patet. Cf. VI. §. 46. τούτου αὐτοῦ ἕνεκα, οὐχ ἡγούμενοι κτλ. Isocr. Panath. §. 120. de perm. §. 69. Isae. de Menecl. h. §. 13. — Nost. VI. §. 48. ταῦτα ὑμῖν ἀπέδειξα, τούτους αἰτιωμένους κτλ. Plat de rep 6, p. 487. D. τοὺς δὲ ἐπικεικαστάτους δοκοῦντας ὅμως τοῦτό γε — πάσχοντας, ἀρχήσους ταῖς πόλεσι γυγνομένους. Andoc. de pac. §. 13. διὰ τὰδε δεῖν πολεμεῖν, ἢ ἀδικουμένους ἢ βοηθοῦντας ἡδικημένους. Dem. in Aristocr. §. 122. ἀλλ' ἄχρη τούτου καὶ φιλεῖν, οἶμαι, χρῆ καὶ μισεῖν, μηδετέρου τὸν καιρὸν ὑπερβάλλοντας, cujus loci ratio Schaeferum fugit Appar. IV. p. 99. Lys. in Theomn. I. §. 26. τίς γὰρ ἂν ξμοὶ μέλῳν ταύτης γένοιτο συμφορὰ, περὶ τοιούτου πατρὸς οὕτως ἀσχερὰν αἰτίαν ἀκηκοῖσι; Similiter ἐκείνω praemittitur participiis Xenoph. Hell. 3, 4, 18. Dem. in Mid. §. 63. Ad praegressum quoque participium respicit pronomen velut infr. §. 37. τὴν θῆ κατεπὼν διὰ τοῦτο σωθῆναι ἂν. §. 75. νῦν δὲ ἀναγκάζων ταῦτα οὐ δεῖναι ἡγεῖται εἰργάσθαι. — ἀλλὰ μὴ ἀποκτεῖναι sc. τὸν μηνυτὴν. Pendent haec verba e v. ἐχρήν, non cum proxime

praegressis cohaerent. — πότερ' ἀληθῆ ἐστίν, ὅτ' ἐφη . . ἢ ὅτ' οὐκ ἐφη; Compendiaria dictio est, pro πότερ' ἀληθῆ ἐστὶ ταῦτα ἂ λέγει τότε ὅτ' κτλ.

§. 37. ἐπειδὴ δὲ . . ἀπόλλυτο. Imperfectum de re inchoata non perfecta positum est: infra quoque §. 53. ἐπεμπον de conatu dictum. Stallbaum. ad Plat. Menex. p. 244. E. Bernhardy. Synt. p. 373. Matth. gr. §. 497. c. — τοὺς δὲ προτέρους λόγους τοὺς κατεψευσμένους ἦσαν οἱ ἀφανιοῦντες. Participium ἀφανιοῦντες cave tentes. Quod defendere video etiam Bernhardy Synt. p. 108. ita tamen ut hujus loci rationem non perspexisse videatur. Componit enim nostrum locum cum Aristophaneo Nubb. 538. ἀφανίζων σκώμματα, quod reddit *Späße sudeln*. Quam verborum Aristophanis interpretationem haud scio an lectores non amplexuri sint, neque qui in nostrum locum iste verbi ἀφανίζειν significatus conveniat equidem perspicio. Verum vidit Dobreis, qui ἦσαν οἱ ἀφανιοῦντες reddidit: *erant qui in luce maligna collocarent angl. disfigured, entstellten*. Quod vel sequentia probant ὥς μὴδέποτε εἰς τὸ ἀληθὲς καταστῆναι, *ne unquam genuinam induerent formam*. Ipsum enim falsum servi testimonium novis commentis instruxerant atque exornaverant accusatores: de qua re vide §. 39. et 42.

§. 38. οἱ ἀπάγοντες i. q. qui apagoge utuntur. Cf. §. 9. — καὶ εἰ μὲν ἐγὼ κτλ. De omissa in apodosi ἂν vide ann. ad III. β. §. 4., ad sententiam compara I. §. 11. Ἰσχυροτάτοις est pro firmissimo praesidio vel documento: ad quod verbum noli e sequentibus cogitatione supplere τεκμηρίοις. Cf. §. 84. αὐτοῖς γε τοῖτοις ἰσχυροτάτοις ἂν ἐχρῶντο. VI. §. 28. αὐτοῖς ἂν τοῖτοις ἰσχυροτάτοις ἐχρῶντο. Dem. adv. Spud. §. 7. τί ἂν ἔτι μείζον ἢ ἰσχυρότερον ἔχων εἰς ὑμᾶς κατέστην ἢ τὸν νόμον. adv. Eubul. §. 62. εἰ τοίνυν — τοῦτο δοκοῦσιν οὗτοι λέγειν μάλιζ ἰσχυρόν. — ὥς οὐκ ἀληθῆ τῇν αἰτίαν ἐπέφερον ἢν ᾤοντο. Speciosa est Dobrei conjectura ἢν ἡτιῶντο (cf. VI. §. 27.): verum haud scio an ᾤοντο (scil. ἐπιφέρειν) ferri possit: nunnumquam enim οἶμαι idem esse videtur quod arrogo mihi, conor, audeo, *ich lasse mir einfallen*. Quo pertinet Dem. in Mid. §. 71. ὅτι ὁ τύπτων αὐτὸν ὑβρίζειν ᾤετο. in Neaer. §. 35. ἐπειδὴ τοίνυν ἀσελγῶς προὐπηλακίζετο καὶ οὐχ ὥς ᾤετο ἡγαπᾶν.

§. 39. ἐγὼ δὲ φημι ταῦτα μὲν οὐ λέγειν αὐτόν. De

infinitivo praesentis conf. IV. γ. §. 1. Ceterum qua ratione haec resciverit reus nusquam in oratione nostra commemoratur.

§. 41. οὐ χάριτι τῇ ἐμῇ i. e. non favore vel studio in me adductus. Cf. VI. §. 41. διὰ τὴν ἐμὴν σπουδὴν. Lys. in Theomn. II. §. 10. διὰ τὴν ὑμετέραν εὐνοίαν. in Agor. §. 20. εὐνοία τῇ ὑμετέρᾳ. Matth. gr. §. 466. 2. Pflugk. ad Eurip. Androm. 62. Heracl. 1013.

§. 42. ὁ ἐν τῷ αὐτῷ πλοίῳ πλέων καὶ παρὼν διὰ τέλους καὶ συνών μοι. Participia praesentis vim habent imperfecti. Abundantia vero qua luxuriat oratio minime insuavis est, quippe quae proficiscatur a studio inculcandi auribus iudicium rem gravissimi momenti. Similiter loquitur Plato Symp. p. 195. B. μετὰ δὲ νέων αἰεὶ ζῦνεσθαι τε καὶ ζῆναι. Plutarch. de Is. et Osir. p. 352. A. παρ' αὐτῇ καὶ μετ' αὐτῆς ὄντα καὶ συνόντα. Quo retulerim etiam Dem. de cor. §. 239. τί γὰρ νῦν λέγεις οἷα ἐχθρὴν πρᾶττεν, ἀλλ' οὐ τότ' ὅν ἐν τῇ πόλει καὶ παρὼν, ταῦτ' ἐργαζες; ubi Schaefer παρὼν explicat praesens in concione. Wytttenb. ad Plutarch. de ser. num. vind. p. 36. — ἀνάγκη μᾶλλον ἢ ἀληθείᾳ. Cf. §. 5.

§. 44. ἔτι ἐργηγορότων vernac. als man noch wach war. Thuc. 4, 135. εὐθὺς αἰσθομένων. Andoc. in Alcib. §. 3. διαψηφισαμένων καὶ βδην. Dem. Mid. §. 13. κληρουμένων.

§. 45. καὶ μὴν πολλῷ πλέον γε ἄγνοεῖν ξει νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν κτλ. i. e. atque multo facilius erratur s. imprudentia peccatur noctu quam de die, in littore quam in urbe. Haec verba ita opponi iis, quae praecesserunt, ut verba καὶ μὴν ἐτι ἐργηγορότων κτλ. obijciuntur sententiae praegressae, atque explicari amplificarique verbis ἢ δοκεῖ ἂν ὑμῖν κτλ. in aperto positum est. Quam ob rem jure ea verba e §. 44. huc transtuli: vid. ann. crit. Neque enim audiendus est Dobreis qui πλέον accipiens pro χαλεπώτερον, „Per silentia noctis, inquit, in deserto littore vel minimus exauditur strepitus.“ Quod ne verum quidem est, undarum strepitu vel clamores hominum obscurante. — Thomae vero praeceptis repugnant haec νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν Thom. M. p. 250. R. νυκτὸς καὶ ἡμέρας Ἀττικοὶ λέγουσιν — τὸ δὲ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἀπλῶς Ἕλληνες. Quem refellant Eurip. Bacch. 458. Lys. adv. Sim. §. 34. Aeschin. de f. leg. §. 125. 151. in Ctes. §. 77. Dem. in Timocr. §. 113. Plat. Legg. I. p. 633.

II. p. 674. VI. p. 779. IX. p. 854. — οἷός τ' ἐγένετο. Cave cum Dobreo ἂν particulam adjicias: quam e praegressis huc quoque possis referre. Bremi. ad Aesch. in Ctes. §. 217. n. cr. Sed potest accipi aoristus de re fieri solita. — ἔνδον ὧν αὐτοῦ καὶ μὴ πεφοβημένος. Alterum membrum alterius explanationi inservit: ceterum conf. Eurip. Heracl. 709. ὧν φρενῶν οὐκ ἔνδον ὧν. Magis usitatum est in prosa oratione ἐν τὸς ἑαυτοῦ εἶναι Dem. adv. Phorm. §. 20. 35. 49. Quibus opponitur τὸ ἔξω ἑαυτοῦ εἶναι, ἐξίσασθαι, ἐξαιτίαςθαι. Dem. de f. leg. §. 198. Valck. ad Herod. 3, 155. Pflugk. ad Soph. Philoct. 365. sq.

§. 46. ὃ δὲ καὶ μάλιξ αὖτε ἐνθυμείσθαι — καὶ μὴ μοι ἄχθεσθαι κτλ. Inchoatam constructionem non absolvit orator sed infra resumit orationem verbis μὴ οὖν ἐξέλγεται τοῦτο ὑμῶν μηδεὶς in quibus οὖν inservit ἀνακεφαλαίωσε. Cf. Aeschin. de f. leg. §. 22. — καθ' ὅτι δ' ἂν i. e. in so weit nämlich. A particula neminem hodie offendet: vid. Hartung. de partt. I. p. 167. — καὶ διετέλναντο αὐτὸν μὴ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς. Huc pertinet Harpocrationis locus διετέλνοντο ἰδίως Ἀντιφῶν τοῦτ' ἔταξεν ἐν τῇ περὶ τοῦ Ἡρώδου γόνου, ἀντὶ τοῦ διὰ συντόνου σπουδῆς ἀπηργήσαντο. Quem sequuti sunt alii lexicographi: vid. ann. crit. Διετέλναντο apud hos librariorum oscitatione in διετέλνοντο mutatum esse arguit verbum ἀπηργήσαντο. Ipsa vero interpretatio minime arridet: nihil enim aliud h. l. διατέλλεσθαι est quam *enixe operam dare*. — μηδ' ἐμοὶ ἐγγενέσθαι παρόντι ἄξαι τὸν ἄνδρα καὶ βασανίσαι αὐτόν. Nihil in his est a re absoni: quamquam et universa et singula verba in criticorum incurrerunt reprehensionem. Παρόν enim recte is videtur dici, in ejus oculis aliquis versatur: porro ἄξαι ne ab Atticorum sermone abjudicetur impedimento est gravissimorum testium Thucydidis, Xenophontis, Aristophanis auctoritas: vid. Lobeck. ad Phryn. p. 287. coll. 735. Matth. gr. I. p. 521. sq. ed. 3. Neque ineptum, id quod contendit Dobreis, est verbum ἄξαι; de eo enim usurpatur qui alterius servum torquendum accipit atque ad rotam adigit. Cf. Aristoph. Ran. 586. Both. οὕτω δὲ βασάνις ἀπαγαγών. De re conf. M. et Sch. Att. Proc. p. 682. sq. c. n. 80.

§. 47. περιάμενοι τὸν ἄνδρα Hominem ab hero suo, quisquis ille fuit, emtum intelligo, non pecunia corruptum. — ἰδίᾳ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν i. q. suoapte arbitrio, sua auctoritate interfecerunt hominem. Quam dominorum saevitiam expertos esse

servos, ne torti res gestas aperirent, alii quoque scriptores testantur. Lys. in Andoc. §. 21. sq. De loquendi forma vid. Schaeff. App. IV. 147. Stallbaum ad Plat. Alcib. I. p. 114. B. Dobr. Adverss. I. 2, p. 474. — ἢ τοῖς φίλοις τοῖς ξμοῖς ἐξεγγυῆσαι i. e. amicis meis fidejumentibus tradere, sich von meinen Freunden für ihn Bürgschaft leisten lassen, ut ἐξεγγυᾶν prorsus idem sit h. l. quod διεγγυᾶν apud Isocr. Trapez. 14. διεγγυῶντος γὰρ Μενέξενου πρὸς τὸν πολέμαρχον τὸν παῖδα, Πασίων αὐτὸν ἐπὶ τὰς τάλαντων διεγγυήσατο. Ceterum de hoc verbo v. M. et Sch. Att. Proc. p. 521. Schöm. ad Isae p. 294. — καταγρόντες τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός. Articulus τὸν utitur de re iudicibus nota loquens. De verborum structura cf. §. 76. Hermann. ad Lucian. de conscr. hist. p. 167. Schöm. ad Isae. p. 483. Matth. gr. §. 387. — ὁ οὐδὲ πόλει ἐξέειπεν ἄνευ Ἀθηναίων οὐδένα θανάτῳ ζημιῶσαι. De verborum structura adi §. 4: πόλει i. q. patriae, Mytilenis: creberrime enim, ubi de sua patria loquuntur cives, articulum ante hoc nomen omittunt. Schaeff. ad Soph. Oed. T. 630. Foertsch. Comm. crit. p. 18. Dobr. Adverss. II. p. 260. ἄνευ Ἀθηναίων i. e. insciis atque invititis Atheniensibus. Thuc. 2, 70. 72. 4, 78. 5, 28. Xenoph. Hell. 3, 4, 26. Ducker. ad Thucyd. 4, 78. De re quam tangit orator vide Boeckh. Staatsh. I. p. 436. Heffter. Ath. Ger. p. 86. — καὶ τῶν μὲν ἄλλων λόγων . . τῶν δὲ ἔργων. Cur ab hoc loco alienum judicaverit ἄλλων doctissimus Anglus, non perspicio. Antipho: Ceterorum enim, inquit, omnium, verba dico servi, hos aestimatores esse voluistis, factorum ipsi iudices estis. Qui Graecismus ab Homeri fonte derivatus atque ad omnes omnino recentiorum temporum scriptores deductus est. Vid. Passov. ad Parthen. p. 50. Stallbaum. ad Plat. Phaedr. p. 232. E. Fritzsche Quaestt. Lucian. p. 54. sq. atque ipsius Dobrei Adverss. I. 1, p. 25.

§. 48. ἀλλὰ παραδιδόασιν αὐτοὺς sc. οἱ προσήκοντες. Vid. M. et Sch. Att. Proc. p. 558. Aliter de servo qui dominum interfecisset statuit Plato. Legg. IX. p. 868. — εἶπερ γὰρ καὶ μαρτυρεῖν ἐξέειπεν δούλῳ κατὰ τοῦ ἐλευθέρου τὸν νόμον καὶ κτλ. Reiskius, virgula post ἐλευθέρου posita locoque suo mota vocula καὶ, proposuit καὶ τὸν νόμον κτλ. Qui si aut minus recte μαρτυρεῖν τὸν νόμον dici, aut ἐπεξέρχεσθαι objecto non posse carere putavit, vehementer erravit: utrumque enim Grae-

corum fert consuetudo. Cf. Ind. Dem. γ. μαρτυρεῖν. Schöm. ad Isae. p. 332. et quae dixi de verbi ἐπεξέρχεσθαι usu ad I. §. 1. Platnerus Proc. u. Klag. I. p. 215., quum servis jure Attico non licere videatur dicere testimonium, verbum μαρτυρεῖν non de *testimonio* sed de *indicio* ad iudices delato positum esse vult. Neque tamen quidquam ob stare videtur quominus in caedis causa etiam servo licuisse putemus testimonium dicere: quod Plato quoque servo concedit. Legg. XI. p. 937. nost. I. §. 30. M. et Sch. Att. Proc. p. 667. — καὶ ἡ ψήφος ἴσον δύναται τῷ δοῦλον ἀποκτείναντι καὶ τῷ ἐλεύθερον. Possunt haec verba aut de iudicum auctoritate, aut de poenae severitate pariter ad utrumque pertinente accipi. Ac de poena quidem testis est Lycurgus §. 65. ἐκεῖνοι, veteres legum latores, οἱ — τὸν μὲν οἰκίτην ἀποκτείναντα ἀργυρίῳ ξημίουν, τὸν δὲ ἐλεύθερον εἰργὸν τῶν νόμων, ἀλλ' ὁμοίως ἐπὶ πᾶσι καὶ τοῖς ἐλαχίστοις παρανομήμασι θάνατον ὄρισαν εἶναι τὴν ζημίαν, atque φόνον γραφὴν servi dominum interfectori potuisse intendere constat. M. et Sch. Att. Proc. p. 558. Sed iudicum potissimum auctoritatem respexisse oratorem totius loci comparatio docet. — πολλῶ ἂν δικαιοτέρον ὑμεῖς κρῖνοισθε i. e. reorum partes sustineretis. Cf. IV. α. §. 1.

§. 50. τῷ διὰ τέλους . . ἀεὶ λέγοντι. Neque ingrata est quae hic deprehenditur abundantia, usuque trita. Thuc. 2, 85. καθ' ἡμέραν ἐκάστην — ἀελ. Xenoph. Hell. I, 4, 15. ἀεὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν. Dem. de cor. §. 273. ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀπάσαις ἀελ. adv. Lept. §. 142. διὰ παντός ἀεὶ τοῦ χρόνου. Plat. Phaed. p. 75. D. ἀεὶ διὰ βίου. Legg. II. 664. ἀεὶ διὰ βίου παντός. Protag. p. 318. A. ἐκάστης ἡμέρας ἀελ. Schaef. Greg. Cor. p. 169. App. III. p. 265. Stallbaum ad Plat. Phileb. p. 21. B.

§. 51. ἔπειτα δέ. Cf. §. 16. — καὶ μὲν δὴ τὰ ἐξ ἴσου γενόμενα κτλ. Cf. Aristoph. Ran. 640. Schol. ὅταν γὰρ ἴσαι γένωνται αἱ ψῆφοι ἀπολύεται ὁ κατηγοροῦμενος κτλ. Aristot. Rhet. ad Alex. 19. τὸν μὲν νομοθέτην τάσαι τῶν ψήφων ἴσων γενομένων τὸν φεύγοντα νικᾶν — καὶ κείνον μὲν διὰ τὸ μᾶλλον κινδυνεύειν τοὺς φεύγοντας ἀπονεύειν ταύτην τὴν πλεονεξίαν αὐτοῖς ἐν ταῖς ψήφοις κτλ. Problem. 29, 13. 15. Aeschin. in Ctes. §. 252. Aristid. Minerv. p. 21. Dind. M. et Sch. Att. Proc. p. 722. Hermann. gr. Staatsalt. §. 143. Ottfr. Müller. Anh. z. Aeschyl. Eumen. p. 40. Propter imparem iudicum, qui in heliasticis sedebant iudiciis,

numerum in horum dicasteriis parem umquam utrimque calculorum fuisse numerum negat Heffterus Att. Ger. p. 330. Quamquam unius vel paucorum absentia in causa esse poterat ut pares utrimque redderentur calculi: neque a vero videntur aberrare qui iudices dubitantes atque in neutram partem inclinantes utramque tabellam in urnam *ἀνυγον* immisisse putent. Atque constat ea, quam Antipho affert, lege ab heliasticis iudicibus absolutum esse Leocratem. Cf. Aeschin. in Ctes. §. 252. schol. p. 269. ed. Bekk. et Bremi ad h. 1.

§. 52. *Ἡ μὲν βάσανος.* *Μὲν* particulam refer ad δὲ §. 53. *φασὶ δὲ κτλ.* Quod contendit reus se potuisse et ingenuum hominem et servum (qui ipsius rei non videtur servus fuisse, cf. §. 47.) Aenum aut in Asiam, *εἰς τὴν ἡπειρόν*, (Stallbaum. ad Plat. Charm. p. 157. E.) abducere, suspicor utrumque eo tempore mercede fuisse conductum a reo. Neque enim invitōs, *οπί-
νον*, vi adhibita poterat quo vellet ducere. Ceterum vid. ann. ad §. 29.

§. 53. *γραμματῖδιον.* Bekkerus hic et infra *γραμματεῖ-
διον* et *γραμματεῖον* scripsit, quo vereor ut opus sit. Cf. Lehmann. ad Lucian. Hermotim. c. 57. Neque scio an ironia atque derisione non caraat hoc loco nomen deminutivum. — *ὁ ἐπεμ-
πον ἐγὼ κτλ.* Res eventu caruit. Cf. §. 37. De Lycino uberior agit §. 60. sq. — *ὡς ἀποκτείναιμι.* De breviloquentia hac vide ann. ad §. 27. — *ὥς τοῦτο μὲν σαφές ἐστιν αὐ-
τοῖς ἐμελλεν ἐρεῖν κτλ.* Verba *ὃ γὰρ — αὐτὸς* horum loco *ὥς* — *αὐτοῖς* a viris doctis proposita sunt in plurali *αὐτοῖς* offendentibus, quum de uno Lycino ageretur. Nam *ὥς* recte inferri, quum conclusionis e praegressis effectae haec speciem prae se ferant, quis est quin videat? Neque vero haerendum in plurali. Conscios consilii cogitatione complecti nostrum existimo. Cf. Lys. in Eratosth. §. 62. *καὶ μηδὲν τοῦτο παρασχῆ ὡς Ἐρα-
τοσθένους κινδυνεύοντος Θηραμένους κατηγορῶ. πυνθάνομαι γὰρ
τάῦτα ἀπολογήσασθαι αὐτὸν ὅτι ἐκείνοις φίλος ἦν*, ubi praeter Theramenem eos intelligas necesse est, qui eadem sentiebant.

§. 54. *ἔπειτα δέ.* Cf. §. 16. — *ὅτι μὲν μικρὸν εἴη
πρῶτον.* Verbi primarii modum sequitur enuntiatio relativa, ut §. 65. 92. VI. §. 30. Matth. gr. §. 527. β. — *τοῦτο μὲν κτλ.* Particulam *μὲν* in uno Oxoniensi inveni: quae ab Antiphontis consuetudine minime abhorret. Cf. IV. β. §. 2. — *τῷ μὴ δια-*

μνημονεύειν. Ad causam haec pertinent: vid. §. 8. — διαφέρων ἦν . . . διάφορος δ' ἔτι. Nimium, opinor, verborum concinnitati tribueret, si quis διαφέρων cum viris doctis in διάφορον mutaret. Cf. Hom. II. 14, 12. σάκος εἶλε — εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος. Andoc. de myst. §. 4. ὃ ἔξεσι μὲν — ἔσι δέ. — αὐτὸς ἔφη ἀποκτεῖναι. Haec ex adversariorum mente dicit, qui servum in quaestione id ipsum edixisse asseverabant. Quamquam hoc secus esse reus non semel affirmat §. 37. 39. 42.

§. 55. ὁ πρότερος βασιανισθεὶς i. e. homo ingenuus: cf. §. 30. De adjectivo πρότερος in cuius locum vulgatam πρότερον erant qui substituendam putent cf. §. 56. et ann. ad IV. α. §. 2.

§. 56. ἀπὸ πρώτης. Thucyd. 1, 77. Bernhardt. Synt. p. 224.

§. 57. Τίνας γε δὴ ἔνεκα . . . ἀπέκτεινα; Cave ἂν particulam huic loco obtrudas: loquitur reus ita ut ponat se occidisse hominem. — καὶ τίς πόποτε κτλ. Adversativam καὶ particulae vim nemo non sentit. Quod genus tragici poetae et oratores maxime frequentant. Isocr. Panath. §. 23. de perm. §. 218. 223. Trapez. §. 47. Isae. de Cleon. h. §. 20. de Aristarch. h. §. 13. etc. Dobr. Adverss. I. 1, p. 344. Apitz. ad Eurip. Phoen. p. 174. — τὴν πρόνοιαν ἐκ πολλῶν φανερὰν εἶναι ἐπιβουλευομένην i. e. e multis constare indiciis, alterius vitae ab altero insidias comparari: ut recte locum interpretatur Reiskius. Τὴν πρόνοιαν — ἐπιβουλευομένην posuit pro τὴν πρόνοιαν — πρόνοιον in quo nemo offenderet.

§. 58. ἀλλὰ δέισας περὶ ξυαντοῦ κτλ. scil. ἀπέκτεινα τὸν ἄνδρα. Haec quoque ex adversariorum mente dicta sunt: quae refelluntur verbis ἀλλ' οὐδέν μοι κτλ. Post haec novum infertur adversariorum argumentum, quod diluitur verbis ἀλλ' οὐκ ἦν αὐτῷ κτλ. Jure me cum Dobreo haec ἀλλὰ χρήματα — αὐτῷ loco non suo movisse atque post εἰς αὐτὸν collocasse ipse sententiarum nexus declarat: vid. ann. crit. Verbis οὐδέν μοι τοιοῦτον ὑπῆρχετο εἰς αὐτὸν orator indicat, non se priorem ejusmodi injurias obtulisse Herodi, quas eo modo debuisset ulcisci. Aristoph. Lysistr. 1087. τί δὴθ' ὑπηργμένων γε πολλῶν κἀγαθῶν μάχεσθαι; ubi schol. τὰ ὑπηργμένα λέγεται τὰ προκαταρξάμενα, τὰ πρότερον ἀρξάμενα, εἴτε εὐεργετήματα εἴτε καὶ κακοεργήματα ὧν τὴν ἀμοιβὴν ἀμελεῖσθαι φιλοῦμεν. Aeschin. de f. leg. §. 109. Dem. adv. Timoth. §. 25. Dem. de f. leg. §. 280.

§. 59. ἀλλὰ σοὶ μᾶλλον . . μᾶλλον ἢ σὺ ξμοὶ κτλ. Iteratum μᾶλλον non displicet propter longius intervallum quod inter utrumque est interjectum. Similis est Platonis locus de rep. I. p. 346. B. οὐδέν τι μᾶλλον — ἔνεκα τούτου καλεῖς μᾶλλον αὐτὴν ἰατρικὴν; — μετὰ τῆς ἀληθείας ἀναθεῖναι. Cf. Andoc. de myst. §. 55. νῦν γὰρ ἐμὲ μὲν λόγον διδόναι τῶν ξμοὶ πεπραγμένων μετὰ τῆς ἀληθείας. Dem. adv. Phorm. §. 48. ὅσα μὲν εἶπε μετὰ τῆς ἀληθείας. — ἢ σὺ ξμοὶ ἐκείνον i. e. ἢ σὺ ξχοις ἂν ξμοὶ ἀναθεῖναι ταύτην τὴν πρόφασιν ὅτι χρημάτων ἔνεκα ἐκείνον ἀπέκτευνα. Cf. Xenoph. Cyrop. I, 3, 6. — ἀλοῖτης σὺ φόνου κτλ. Pro σὺ in codd. est τοῦ, in vulg. ante Bekk. σὺ τοῦ. Neutrum probo. Neque enim articulus ferri posse videtur, neque abesse pronomen personale propter opposita. — ἐμὲ ἀποκτείνας i. e. si in hoc iudicio causa mihi mortis existisses. Cf. IV. α. §. 2. — ἐγὼ μὲν γὰρ κτλ. i. e. ego enim argumentis ostendo te capiti meo insidias struere, contra tu suspicionibus obscuris, quas argumentis nequaquam potes probare, mortem mihi studes inferre. Cf. §. 57. ann. ad IV. γ. §. 7. et de ἐν praepositione ann. ad I. §. 8.

§. 60. Ταῦτα μὲν ὑμῖν λέγω ὡς αὐτῷ μοι πρόφασιν οὐδεμίαν ἔχει ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα. Breviloquentia quadam utitur. Haec hactenus, inquit, apud vos disputavi, ut vobis probarem, prorsus nullam mihi esse caedis causam. Conf. Plat. Protag. p. 323. C. ὅτι μὲν οὖν πάντ' ἄνδρα εἰκότως ἀποδέχονται περὶ ταύτης τῆς ἀρετῆς σύμβουλον — ταῦτα λέγω, κτλ. Adde Phaed. p. 69. D. extr. Neque enim vereor ne quis verba ita struenda esse opinetur λέγω μὲν ὑμῖν ὡς ταῦτα (τὰ λεγόμενα §. 57 — 59) αὐτῷ μοι πρόφασιν οὐδεμίαν ἔχει. Ceterum de forma enclitica μοι vid. n. ad §. 13. — ὑπὲρ αὐτοῦ i. q. ὑπὲρ ξμαντοῦ. Cf. III. δ. §. 1. — ταὐτὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ εἰς ἐκείνον ἅπερ ξμοὶ i. q. er verhielt sich zu ihm wie ich. Praepositionis εἰς in hac loquutione locum plerumque obtinet particula πρὸς. Lys. in Eratosth. §. 23. νῦν δὲ οὕτε πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει οὕτε πρὸς ἐμέ. de bon. Nic. fr. §. 6. τοιαῦτα ἐνόμιζε τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ πρὸς τὸ ὑμέτερον πληθος εἶναι καὶ διὰ τοὺς προγόνους καὶ αὐτὸν, ὥς οὐκ ἂν ποθ' ἐτέρας ἐπιθυμῆσαι πολιτείας. — διέφευγεν. Possis cogitatione tacita iterare ἂν particulam quae in praegressis est: neque tamen hoc necessario fit: potest reus rem factam fingere. Cf. Dobr. Adverss. ad h. l.

§. 61. ἐν ἁγῶνι κατασχέσαντι. Orator qui cum verbi καθιζάναι perfecto atque aoristo secundo copulare solet εἰς (II. γ. §. 1. V. §. 8. 19.), hic cum aoristo activum significatum assumente ἐν jungit. Quod genus etiam in Attico scriptore ferri posse docebunt Krüger. ad Dionys. Hist. p. 302. Bernhardt. Synt. p. 208. — εἶπερ προωφείλετο αὐτῷ κακόν i. e. siquidem illi malum debebat. Dobrei conjecturae προώφειλέ τι favent Aristoph. Vesp. 3. κακὸν ἄρα ταῖς πλευραῖς τι προῦφείλεις, Eurip. Iph. T. 474. καὶ μοι γὰρ τι προῦφείλει κακόν. Sed tuetur nostrum locum Dem. in Mid. §. 77. οὐδένα ἂν ἄνθρωπον οὕτως ἀσελγῶς καὶ βιάως οὐδενὶ τῶν πολιτῶν χρῆσασθαι μὴ μεγάλου τιμῆς ὄντος ὃ αὐτῷ προωφείλετο. Possis suspicari oratorem scripsisse προωφειλέτό τι κτλ. Passovius verbum apud Antiphontem designare contendit längst von einem Strafe verdienen. Qui in eo videtur falsus esse quod diurnitatis adiecti notionem. — τῇ πόλει . . χάριν καταθέσθαι i. e. beneficium obstringere rempublicam, gratiam a civibus inire. Thuc. 1, 33. Dem. de f. leg. §. 240. in Neaer. §. 21. Aeschin. in Ctes. §. 42. Idem est χάριν τίθεσθαι Dem. de cor. §. 17. Lycurg. §. 148. Sortis enim instar esse solet beneficium foenore datae vel certe depositae. Wessel. ad Diod. Sic. 4, 1. Dorvill. ad Char. p. 409. Goeller. ad Thuc. 2, 40. — οὐδ' ἤλθεν ἐπὶ τοῦτον. Ex optimo codice rescripsi τοῦτον pro τοῦτο: neutro enim genere admissio tantum non eadem sententia bis expressa erit. Ἐρχεσθαι ἐπὶ τινα dictio est in jure Attico crebra. Isocr. Trapez. §. 46. adv. Euthyn. §. 5. 8. 9. 10. Ind. Dem. v. ἔρχεσθαι. 2. Neque οὗτος de mortuo positum quidquam absoni habet (vid. ann. ad IV. δ. §. 3.): nec denique qui modo ἐκείνος dictus est non potest οὗτος dici. Cf. §. 32.

§. 62. Ἀλλὰ γὰρ — Usurpantur hae particulae ubi occupatur id quod ab altero objici posse videtur. Quamquam hoc loco adversario tribuuntur quae ineptissima esse patet. Utitur enim reus acerba accusatorum derisione. — ἐνταῦθα . . ἐν ῥῷ. Lys. de ol. sacr. §. 7. τότε — ἐν ῥῷ. in Agor. §. 93. νυνὶ ἐν ῥῷ. Goeller. ad Thucyd. 3, 84. — ἔπειτα δ'. Cf. §. 16. — εἴμι γὰρ καὶ ἐπὶ τὸν τῶν κατηγορῶν λόγον i. e. jam venio ad ipsa accusatorum verba. In praegressis enim sua ironia non istorum verbis usus erat.

§. 63. αὐτὸν οὐδ' ὑπερῆμερον γενόμενον ἐπὶ μὲν

δυνατὸς ἦν λύσασθαι. Ὑπερήμερος in universum est is qui die statuto non solvit pecuniam debitam. M. et Sch. Att. Proc. p. 508. Rem, quam obiter tangit reus, ex Attici fori usu explicantes aut privato obaeratum Lycinium, quum bona ejus post adhibitam actionem judicati aut unde vi vendita ad solvendum debitum non suffecissent, in vincula conjectum esse statuamus oportet cum Meiero de bon. damn. p. 28., aut quod aerarii tardum se gereret debitorem in carcerem abductum esse. Hefster. Ath. Ger. p. 203. 456. Quamquam vix poterit ad liquidum perducī, utrum hic de Lesbio jure an de Attico agatur. — τῆς χειρὸς τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Λυκίνου . . τεκμήριόν ἐστιν ὅτι οὐ σφόδρα ἐχρώμεην ἐγὼ Λυκίνῳ. De iterato articulo vid. n. ad I. §. 21. Enuntiatum vero hoc ὅτι οὐ σφ. κτλ. praegressae sententiae subjectum compares cum §. 83. ἃ ἐγὼ ἀξιώμεθα τεκμήρια εἶναι τῆς αἰτίας ὅτι οὐκ ἀληθῆ μου οὔτοι κατηγοροῦσι. Quod genus fluxit ex ea attractionis ratione, quam tangit Matth. gr. §. 296. extr. Adde Lys. adv. Philocr. §. 1. δοκεῖ εἶναι τεκμήριον τῆς ἀπογραφῆς ὅτι ἀληθὴς οὖσα τυγχάνει. Lycurg. §. 90. τοῦ πραγμάτων ἐστὶ σημεῖον ὥς οὐ πεποιήμασιν. Aristot. Rhet. 3, 17. τεκμήρια γὰρ ταῦτα φαίνεται καὶ τῶν ἄλλων ὅτι ψεύδεται. Ad sententiam cum nostro compares velim Lys. pro Polylstr. §. 12. καὶ ὅτ' ἐξέτινε τῷ δημοσίῳ οὐκ εἰσέηγεν αὐτῷ τὸ ἀργύριον· καίτοι ἐν τοῖς τοιούτοις μάστις δηλοῦσιν ὅς ἂν φίλοι ὦσιν. — ὥς πάντα ποιῆσαι. Cf. I. §. 28. — ἀπέτισα ὑπὲρ αὐτοῦ. Adscivi ὑπὲρ pro vulg. περὶ: vid. ann. crit.: numquam enim περὶ est idem quod ὑπὲρ, etsi saepissime utramque praepositionem ferunt orationis leges. Atque crebro confusas eas esse a librariis notum est. Cf. Isae. de Pyrrh. h. §. 55. Dem. in Neaer. §. 110.

§. 64. περὶ τούτου αὐτοῦ. Immerito tentant αὐτοῦ: de hac ipsa re, inquit, quae maximi momenti est, ὅτι ἀφανὴς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ. — πύθοιντο. V. ann. ad I. §. 25.

§. 65. ἐμοὶ μὲν γὰρ τῷ μὴ εἰργασμένῳ κτλ. Exspectes τῷ οὐκ εἰργασμένῳ quum de uno eoque certo homine, qui non commisit facinus, agat orator. Aliud enim dicunt verba τῷ μὴ εἰργασμένῳ, quae infra posita sunt, universum illa quidem genus designantia conditionisque notionem capientia. Verum non abhorret a Graecorum usu μὴ particula cum participio copulata, ubi causa affertur. Quod genus injuria a multis in dubium vo-

catum est. Cf. nost. II. β. §. 4. ἀθλία μὲν οὖν πάσχω μὴ ἀπολογεῖσθαι μόνον βιαζόμενος. Xenoph. Cyrop. 6, 3, 15. οἱ δ' ἄλλοι, ὥςπερ εἰκός, μὴδὲν εἰδότες ἐκπεπληγμένοι. Exemplorum copiam dabit Gayler. Particul. graec. serm. p. 279. quamquam vir doctus diversorum generum exempla confudit. Eodem pertinet μὴ in sententiis relativis *causae* notionem comprehendentibus. Cf. nost. §. 66. μὴ τοίνυν ἐμοὶ νείμῃτε τὸ ἄπορον τοῦτο ἐν ᾧ μὴδ' ἂν αὐτοὶ εὐπορεῖτε. VI. §. 42. ἦντινα (δίκην) οὖν μήτε εἰσάγειν μήτε παραδοῦναι ἔξῃν αὐτῷ, οὐδ' ἀπογραφεσθαι ἤξιον. Sophocl. Oed. Tyr. 788. τίς τοῦδέ γ' ἀνδρός ἐστιν ἀθλιώτερος — ᾧ μὴ ξέρον ἔξεσι μὴδ' ἀσῶν τινὰ δόμοις δέχεσθαι, μὴδὲ προσφωρεῖν τινὰ κτλ. Cujus idiomatis permulta exempla congescit idem Gaylerus p. 249. sq. — καὶ μὴ ἀποδελῆαντι κτλ. i. e. et si docere nolit sollerter conjectare poterit. Ad εὖ εἰκάσαι e praegressis ὁρᾶν ἐστὶν possis assumere ὁρᾶδιόν ἐστιν, scil. sufficit verbum ἐστὶν, quod in altero enuntiato copulae, in altero verbi ἔστιν vim habet. Simile zeugma non respuit Lycurg. §. 13. οὕτω γὰρ ἔσαι — ἄνευ διαβολῆς ὁ ἀγών, καὶ τοῖς διώκουσιν ἥμισυ συνοφαντεῖν scil. ἔξεσαι. Bremi. excurs. III. ad Lys. oratt. p. 437. — οἱ μὲν γὰρ πανουργοῦντες κτλ. Cf. Dem. adv. Onet. II. §. 12. in Steph. II. §. 1. — In sequentibus optativus ὅτι μὴ τύχοι verbi primarii modum adscivit (v. §. 54.), non item verbum κελεύειν. Quem indicativum jure defendit Klotz. Quaestt. critt. p. 100. sq. V. ann. ad I. §. 15. Ad περαινέρω tacite quivis suppleverit τοῦ Ὅτι οὐκ οἶδα. — ἐν πολλῇ .. ἔχεσθαι .. ἀπορίᾳ. Ita Thucyd. I, 25. ἐν ἀπόρῳ ἔχεσθαι. Plat. Phaed. p. 108. B. ἐν πάσῃ ἐχομένη ἀπορίᾳ. Wessel. ad Herod. 9, 98. Stallbaum. ad Plat. Crit. p. 43. C. Jacobitz. ad Lucian. Jov. Trag. p. 141.

§. 66. ἐν ᾧ μὴδ' ἂν αὐτοὶ εὐπορεῖτε. Cf. §. 65. — ἐν τούτῳ οὖν ἀναιτίος εἰμι, οὐκ ἐὰν μὴ ἐξέυρω κτλ. i. q. ἐν τούτῳ μοι ἡ ἀπόφρευσις ἐστὶ κτλ. Sententia universa quum nonnihil offensionis videretur habere, μὴ negationem ante ἐξέυρω secludendam censuerunt Stephanus atque Reiskius. Qua deleta ejusdem quae praecessit sententiae iteratio verbis inesset. Sententiarum, μὴ servata, nexum hunc esse puto: Vos, inquit, judices nolite eam mihi absolutionis ferre conditionem, si sollerter conjectavero, sed satis habete, me demonstrare hoc crimen prorsus a me alienum esse. Quo facto non rei gestae inscitia

sed ipsa innocentia me reddet incolumem. Extrema verba obijcit iis, quibus derisui fore suspicatur hoc ipsum argumentum ex inscitia rei ductum. — De v. ἀνὴρ v. n. ad II. β. §. 2 — προσήκει μοι μηδὲν ὥς κτλ. Particulae ὥς post προσήκει illatae aliud exemplum non est in promptu: ex eo genere hoc esse, de quo disseruit Matthiaeus gr. §. 531. n. 2., quivis vel non monitus intelligit.

§. 67. ἀκοῇ ἐπλεαμαι γεγονός τοῦτο μὲν κτλ. Virgulae, quae in vulgatis est post γεγονός, delevi, arctissimo τοῦτο μὲν et τοῦτο δὲ vinculo cum illo participio jungens: pronomini enim e verbo ἐπλεαμαι pendenti participium οὐκ εὐρεθέντας tamquam epexegesis subjicitur. Vid. n. ad §. 36. — εἰ τοῦτων δέοι τὰς αἰτίας ὑποσχέιν τ. ὁ. Cf. Plat. Apol. p. 33. B. καὶ τοῦτων ἐγὼ — οὐκ ἂν δικαίως τὴν αἰτίαν ὑπέχοιμι. Neque vero cum Stallbaumio credo proprie haec sensu malo dici de eo, in quem culpa merito conferatur. — τὸ σαφὲς αὐτῶν scil. τῶν πραγμάτων. Cf. III. β. §. 1.

§. 68. αὐτίκα Ἐφιάλτην κτλ. i. e. ne longius abeam, ii, qui Ephialten interfecerunt rell. De Ephialte, Periclis amico, qui imminuendae Areopagi potestatis auctor exstitit Ol. 80, 1. conf. Wachsmuth. Hell. Alt. I. 2, p. 60. Hermann. gr. Staatsalt. §. 164. Noctis interemtus est Ol. 80, 4. 475, a. Chr., ut Diodorus narrat 11, 77. τῆς νυκτὸς ἀναιρεθεὶς ἄδελον ἔσχε τὴν τοῦ βίου τελευτήν. Rem quam Antipho et Diodorus ignorant, Aristotelis temporibus non in occulto latuisse testis est Plutarchus, qui Aristotele auctore in Periclis vita (10.) refert ab Aristodico Tanagraeo Ephialten interfectum esse. Conf. Meier de bon. damn. p. 4. n. 11. — ἔπειτα. Cf. §. 16. — οὐδ' ἐν τοῦτῳ .. μὴ νῦσαι τὸ πρᾶγμα. Cf. ann. ad I. §. 8. Neque, inquit, operam dederunt ut hac re i. e. τῷ ἀφανίζειν τὸν κερδὸν in periculum incurrerent prodendi facinoris. Quibus verbis inest derisio adversariorum. — τῆς μὲν ἐπιβουλῆς .. τοῦ θανάτου i. e. τοῦ ἐπιβουλεύειν τὸν θάνατον. Verba longiore intervallo sejuncta sunt: quae ratio a nostri usu non recedit. Cf. ann. ad I. §. 3.

§. 69. τοῦτο δ'. Cf. §. 13. — ἐντός οὐ πολλοῦ χρόνου i. e. intra breve tempus, quae verba hoc loco pro non ita pridem posita esse patet. Quamquam aliud hujus usus exemplum non habeo in promptu. Plerumque enim sicut apud Xenoph. de rep. Ath. 3, 11. significant non ita multo post. — ὅς

ἀνεβόησεν scil. dominus. — ἐγκαταλιπὼν τὴν μάχαιραν ἐν τῇ σφαγῇ. Cf. Lucian. Tyrannicid. 13. τί δὲ κατέλιπον τὸ ξίφος ἐν τῇ σφαγῇ; Σφαγή, jugulus, jugulum, secundum Pollucem 2, 133. τὸ κοῖλον οὐ διεσῆσαν αἱ κλεῖδες. 165. τὸ ὑπὸ τὸ ξέρον ἐγκοῖλον. Hesych. ὁ κατὰ τὴν κατακλιδα τόπος. Ruhnk. ep. crit. 1, p. 128. Lips. Jacobs. Achill. Tat. p. 661. — αὐτίαν ποτὲ σχόντες οὐκ οὔσαν i. e. οὐκ ἀληθῆ s. ψευδῇ (Dem. de cor. §. 283. adv. Lept. §. 133. in Mid. §. 110) Cf. Dem. adv. Ph. ep. §. 1. αὐτίας οὐκ οὔσας πλασάμενος καὶ προφάσεις ἀδίκους ἐξευρών. Aesch. in Ctes. §. 225. ἐπ' αὐτίας ἀγενήτοις. — οἱ ἑλληνοταμίαι. De Hellenotamiis, Graeciae quaestoribus, qui pecunias ab universis Graecis contributas asservabant, consulas Boeckh. Staatsh. I. p. 189. 432. Kortüm. Hell. Staatsverf. p. 56. Wachsmuth Hell. Alt. II. 1, p. 149. Hermann. gr. Staatsalt. §. 156. — ἐκεῖνοι μὲν κτλ. Pronomen, quo supersedere poterat, propter opposita verba τὸ δὲ πρᾶγμα posuit. Similiter §. 75. ἐγὼ positum est τάχ' ἂν σφαλεῖην, ἃ ἐκείνος — ἐπραξεν, ταῦτ' ἐγὼ — εἰπὼν. — ὀργῇ μᾶλλον ἢ γνώμῃ. Thuc. 2, 22.

§. 70. κατέγνωσο μὲν ἤδη θάνατος ἐτεθνήκει δὲ οὕτω. Cannoni decreto cautum erat ut singulorum ejusdem criminis sociorum seorsum cognosceretur causa. Vid. ann. ad VI. §. 21. Ac si fides habenda scholiastae Aristoph. Ran. 358., ubi plures capitis essent damnati, non simul omnes ad mortem ducebantur, sed singulis diebus singuli morte mulctabantur: ὅταν πολλοὺς κατεδίκαζον οἱ Ἀθηναῖοι ἀποθανεῖν, οὐκ εἰς μίαν ἡμέραν πάντες ἐφρονεῖοντο, ἀλλ' ἕκαστος ἐκληροῦτο καθ' ἡμέραν καὶ τῷ κληρωθέντι θάνατος ἐπῆει. καθ' ἡμέραν οὖν εἰς μόνος ἐτελεύτα' ἔτι γὰρ ὅτε μετεμελοῦντο καὶ τοὺς λοιποὺς ἔσωζον. — ἐν τούτῳ ἐδηλώθη. Cave ἐν τούτῳ interpreteris in illo Sosia: est i. q. dum haec geruntur, interea. Lys. in Agorat. §. 71. — ὁ ἀνὴρ ἀπήχθη ὑπὸ τοῦ δήμου i. e. e custodia domum abductus est a plebe. Vid. Heffter. Ath. Ger. Addend. p. 497. Wenn jemand in einer öffentlichen Sache z. B. zum Tode verurtheilt war, vor der Vollziehung der Strafe aber seine Unschuld erhellte, so trat wohl kein förmliches Restitutionsverfahren ein, sondern das Volk schlug sich ins Mittel. Jam Undecimviris hominem traditum fuisse narrat orator. Ad hos enim magistratus damnatorum custodia pertinebat, quos τῷ δημίῳ v. δημοκρίνῳ trucidan-

dos exhiberent. M. et Sch. Att. Proc. p. 740. Heffter. Ath. Ger. p. 453. Platner. Proc. u. Klag. I. p. 429.

§. 71. ταῦθ' ὑμῶν αὐτῶν ἐγὼ οἶμαι μεμνήσθαι τοὺς προεσβυτέρους κτλ. Memineris hoc loco Thucyd. 1, 42. ὦν ἐνθυμηθέντες καὶ νεώτερός τις παρὰ προεσβυτέρου αὐτὰ μαθὼν. Isocr. de pac. §. 12. θαυμάζω δὲ τῶν τε προεσβυτέρων εἰ μὴ κέτι μνημονεύουσι καὶ τῶν νεωτέρων εἰ μηδενὸς ἀκηκόασιν. Lycurg. §. 93. τίς γὰρ οὐ μέμνηται τῶν προεσβυτέρων ἢ τῶν νεωτέρων οὐκ ἀκήκοε κτλ. Ceterum neque infinitivus praesentis πυνθάνεσθαι post praesens οἶμαι illatus a recta cogitandi ratione discrepat (v. ann. ad IV. γ. §. 1.), neque attractio in verbis ὥσπερ ἐμέ, ubi exspectes ὥσπερ ἐγώ, insolita est. Lys. in Agor. §. 72. οὐδαμοῦ γὰρ ἔειπεν Ἀγόρατον Ἀθηναῖον εἶναι ὥσπερ Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδορον. Dorvill. ad Charit. p. 538. Lips. — οὕτως ἀγαθὸν ἐστὶ μετὰ τοῦ χρόνου βασανίζειν τὰ πράγματα. Cf. Dem. prooem. 49. τὴν ἀπάντη κυριωτέραν εἶναι τῆς μετὰ τοῦ χρόνου βασάνου. Ipsam sententiam celebrant poetae (cf. poett. gnom. p. 143. Schaeff.), atque noster frequentat, IV. δ. §. 11. infr. §. 72. sq. 86. — καὶ τοῦτ' ἵσως . . καὶ ὅτῳ τρόπῳ. Displicet iterata καὶ particula: atque haud scio an post ὕξρον nonnulla exciderint, aut male particula in codicibus repetita sit. Quamquam inverso verborum ordine neque scabra neque hiulca evadet oratio: καὶ ὅτῳ τρόπῳ τέθηκεν ὁ ἀνθρῶπος καὶ τοῦτ' ἵσως ἂν φανερόν γένοιτ' ἂν ὕξρον. — αὐτὸ γὰρ ὃ βουλευέται τὴν γνώμην διαφθείρει τοῦ ἀνθρώπου i. e. *illud enim ipsum quo utitur ad deliberandum (ἡ ὀργή) mentem hominis obcecatur*. Erraret, opinor, si quis, subjecto τὸ ὀργίλζεσθαι e praegressis suppleto, sententiam hanc verbis inesse putaret: *illud enim ipsum, quo homo utitur ad deliberandum, mentem dico, corrumpit ira*. De omisso pronomine demonstrativo cf. II. α. §. 3. — μέγα τοι ἡμέρα κτλ. Particulam τοι, quam in afferendis sententiis atque locis communibus ita scimus poni solitam esse, ut confirmandi adsciscat significatum, e codice Oxoniensi sine ulla dubitatione suscepi pro vulgato τι, quo haud opus. Matth. gr. §. 437. Ceterum cur hoc loco Stephani auctoritatem recentiores editores anteposuerint corruptae codicum scripturae neminem fugiet. Infinitivi μετασῆσαι et εἰργεῖν e voce μέγα pendent, in qua latet convenientiae atque congruentiae notio. Similis est

infinitivus adjectivi praegressi inserviens explicationi §. 93. οὐ πλέονος οὐδέν ἐστιν ἄξιον ἀνδρὶ συναγωνίζεσθαι.

§. 73. κρείσσον δὲ χρὴ γίνεσθαι ἅει τὸ ὑμέτερον δυνάμενον.. σώζειν ἢ τὸ τῶν ἐχθρῶν βουλόμενον.. ἀπολύναι. Cf. §. 80. ἀλλ' ὑμεῖς βοηθήσατέ μοι καὶ μὴ διδάσκετε τοὺς συνοφάντας μεῖζον ὑμῶν αὐτῶν δύνασθαι. Reiskius τὸ ὑμέτερον δυνάμενον et τὸ τῶν ἐχθρῶν βουλόμενον dictum esse vult pro τὴν ὑμέτεραν δύναμιν et τὴν τῶν ἐχθρῶν βούλησιν, quocum consentit Bernhardy. Synt. p. 327. Quam sententiam ne amplectaris impediunt infinitivi parum ad eam accommodati, atque oppositorum ratio. Τὸ ὑμέτερον idem est quod ὑμεῖς et τὸ τῶν ἐχθρῶν i. q. οἱ ἐχθροί: cf. Krüger. ad Dionys. Hist. p. 237. Both. ad Aristoph. Eccles. 623. Matth. gr. §. 285. — ἐν μὲν γὰρ τῷ ἐπισχεῖν κτλ. Cf. Eurip. Phoen. 455. ἐπίσχες οὐτοὶ τὸ ταχὺ τὴν δίκην ἔχει. Plat. Legg. VI. p. 766. extr.

§. 74. Δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἀπολογήσασθαι. Patrem non accusaverant adversarii. At solebant in accusationibus mentionem injicere generis atque majorum accusati, ubi ansam ea res praeberet invidiae reo conflandae, sicut ipsi rei in defensionibus non satis habebant innocentiam suam probare iudicibus, sed et sua et majorum suorum merita atque beneficia in singulos cives et in rempublicam collata copiose solebant exponere, quo se dignos esse ostenderent qui iudicum calculis absolverentur. Ceterum conferas cum hac patris defensione Lys. de bon. Nic. fr. §. 2. 3. — πολλῷ πρεσβύτερός ἐστι τῶν ἐμῶν πραγμάτων. Conf. ad verba §. 75. Isocr. in Lochit. §. 11. Dem. de cor. §. 50. adv. Leoch. §. 54.

§. 75. ἀπολογεῖσθαι ὣν ἐγὼ πολλῷ νεώτερός εἰμι h. e. ἀπολογεῖσθαι ταῦτα ὧν κτλ. Plerumque ἀπολογεῖσθαι τι est aliquid defensionis causa asserere, hic designat purgare aliquid. Cf. §. 85. ὅσα — ἐκ τῶν κατηγορηθέντων μέμνημαι — ἀπολελόγημαι. Thucyd. 8, 109. διαβολὰς ἀπολογεῖσθαι. Dem. de f. leg. §. 92. περὶ γὰρ τῶν ἀμφισβητούμενων — δεῖ λέγειν τὸν φεύγοντα, οὐ τὰ ὁμολογούμενα ἀπολογούμενον ἔξαπατᾶν. adv. Macart. §. 9. οὐδ' ἀπολογήσασθαι μοι ἐξεγένετο οὐδὲ πολλοσὸν μέρος ὧν κατεψεύδοντο ἡμῶν. Achill. Tat. 5, 20. ἐν βραχεῖ σοι τὸ ἔργον ἀπολογήσομαι. Quod genus lexica nostra ignorant. — καὶ λόγῳ οἶδα i. q. ἀκοῇ ἐπίσταμαι (§. 67. 74. Valck. ad Eur. Phoen. 826. Lennep. ad Phalar. p. 229 b.). Herod. 5, 24. τοῦτο δὲ οὐ λόγῳσι ἀλλ' ἔργ-

γοισι οἶδα μαθών. Eurip. Heracl. 5. οἶδα δ' οὐ λόγῳ μαθών. Denique ἔργῳ ἔπραξε et λόγῳ εἰπὼν quamquam abundant verborum copia, tamen etiam a Thucydide verborum parcissimo non spreta sunt. I, 22. ὅσα μὲν λόγῳ εἶπον — τὰ δὲ ἔργα τῶν παραθέντων. — ὅμως δ' οὖν κενιδυρεύσεται i. q. gleichwohl soll es gewagt sein. Futurum exactum bene convenit in hominem jam, omni dubitatione exuta, ipsam rem aggredientem. Kühner. gr. II. p. 84.

§. 76. τὴν ἀπόσασιν τῶν Μιτυληναίων. Quarto belli Peloponnesiaci anno Mytilenaei atque Lesbii praeter Methymnaeos universi ad Lacedaemonios defecerunt: sed mox, Mytilenis ab Atheniensibus obsessis, cives fame coacti urbem hostibus dederunt. De quorum supplicio quum magna contentione Athenis ageretur, vicit Diodoti lenior sententia. Cf. Thucyd. 3, 2 sq. Diodor. Sic. 12, 55. Aristot. Polit. 5, 4. Strabon. 13, 2. p. 138. Tauchn. Aristid. Panath. p. 289. Dind. Boeckh. Staatsh. I. p. 462. sq. — ἡμαρτε τῆς ὑμετέρας γνώμης. Haec injuria tentat Dobreis. Orator enim *Excidit*, inquit, *vestro suffragio*, criminis ille quidem atrocitatem verbo diminuens atque obtegens. Neque ipsa dictio inusitata est: cf. Isocr. Nicoel. §. 11. εἰ μὲν γὰρ ἐμοῦ μὴ δηλώσαντος ἃ βούλομαι ποιεῖν ὑμᾶς διαμάχονται τῆς ἐμῆς γνώμης, οὐκ ἂν εἰκότως ὑμῶν ὀργιζομένη. Archid. §. 5. διαμαρτόντες δὲ τῆς ὑμετέρας γνώμης αὐτοὶ μὲν ὥς φανότεροι δόξομεν εἶναι. Dem. adv. Phaenipp. §. 31. ποῖ γὰρ τραπέσθαι δεήσει διαμαρτόντα τῆς ὑμετέρας γνώμης; — οὔτε γὰρ — Reiskius vocem quae huic οὔτε responderet desideravit: neque enim vidit huc referri debere τοῦτο δ' αὖ. Cf. Hartung. de partt. I. p. 197. Stallbaum. ad. Plat. Lach. p. 182. A. — ἐκὰνὰ . . ἃ ἔλχετο αὐτοῦ i. e. satis enim multa erant pignora, quae ibi — αὐτοῦ, Mytilenis — tenebantur, liberi ejus atque opes. — πρὸς τὴν πόλιν . . ἰσχυρίζεσθαι i. q. civitati universae nequibat sese opponere, resistere, Trotz bieten, quod plerumque est ἀπιοχυρίζεσθαι. Zonar. p. 1130. ἰσχυρίζεται, ἐπίσταται.

§. 77. τοὺς αἰτίλους τούτων ἐκολάσατε. Thucyd. 3, 50. Boeckh. Staatsh. II. p. 37. coll. I, p. 264. Goeller. ad Thucyd. I. c. De Cleonis sententia eos, quos Paches, dux Atheniensium Athenas miserat defectionis auctores, morte mulctarunt: plus mille trucidati sunt. — τοῖς δ' ἄλλοις Μιτυληναίοις ἄδειαν ἐδώκατε οἰκεῖν τὴν σφετέραν αὐτῶν. Hoc ea fece-

runt conditione, ut colonis Atticis Lesbum missis binas minas in singulas agri portiones persolverent Mytilenaei. Verba haec recte interpretatus est Bakius Schol. Hypomn. p. 215. ita, ut respici existimet ad jus civitatis administrandae suis legibus atque institutis, quod liberi est populi. Cf. Thucyd. 3, 48. *πειθεσθὲ μοι Μυτιληναίων οὓς μὲν Πάχης ἀπέπεμψεν ὡς ἀδικούντας καὶ ἴσθαι καθ' ἡσυχίαν, τοὺς δ' ἄλλους ἐᾶν οἰκεῖν*. Dem. in Aristocr. §. 139. — *καὶ χορηγίας ἐχορήγει*. Pertinent hae choragiae ad rempublicam Mytilenaeorum: cf. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 1, p. 113. n. 11. A Longo quoque Pastor. 4, 25. Mytilenaeus inducitur, qui *ὄν γὰρ εἶχον*, inquit, (*βίον*) *εἰς χορηγίας καὶ τρυγαρχίας ἐξεδαπάνησα*. — *καὶ τέλη κατετίθει*. Genus *τελών*, quod his verbis indicetur, non in aperto positum est, neque magis perspicuum est, quae liturgiae in Attica obeundae ad Mytilenaeos pertinuerint. Boeckhii l. c. ea ipsa intelligit quae colonis Atheniensibus erant dependenda. Sed recte Bakius Schol. Hypomn. p. 216. „Non magnifice, inquit, commendavisset patrem defensor, si pensionem illam, quae cleruchis debebatur, non Atheniensium civitati, certoque pecuniae numero continebatur, rite solutam ab eo praedicavisset — —. Tum si ea pensio intelligeretur, non potuisset subjicere orator patrem plurimum Aeni habitare, neque illud tamen eo consilio, ut civitatem fraudaret iis, quae a se deberentur: pensionis enim veluti pignus erat ipse *κλῆρος*, clerucho Atheniensi assignatus.“

§. 78. *εἰ δ' ἐν Αἴνῳ χωροφιλεῖ κτλ.* i. e. si Aeno degit, hoc ita facit ut nulli erga rem publicam officio se subducatur. Verbum *χωροφιλεῖν* hinc excerpserit Pollux. 9, 13. *καὶ φιλοχωρεῖν καὶ φιλοχωρία καὶ χωροφιλεῖν παρὰ Ἀντιφῶντι*. Dionys. Hal. de comp. verb. 6. *χωροφιλεῖν λέγων τὸ φιλοχωρεῖν — μετασκευάζει τὰς λέξεις, ἵν' αὐτῷ γένωντο ἀρμολογεῖσθαι καλλίους καὶ ἐπιτηδείστεραι*. Schaefer. ad Dionys. p. 97. Aenus vero, Thraciae urbs, arctiore cum Mytilenaeorum civitate vinculo conjuncta videtur fuisse. Ephoro enim auctore Harpocratio v. *Αἶνος* et alii haec tradunt *ἐχομένη δὲ τούτων Αἶνος πόλις, ἣν πρῶτον Ἕλληνες Ἀλωπεκοννήσιοι κατέσκησαν, ὕστερον δ' ἐκ Μιτυλήνης ἐπηγάγοντο καὶ Κύμης ἐποίκους*. Quibus adde Scymnum Chium 695.

μετὰ τὴν Μαρώνειαν δὲ καὶ Αἶνος πόλις

ἐχούσ' ἐποίκους ἐκ Μιτυλήνης Αἰολεῖς.

Marx. ad Ephor. frgm. p. 185. Plehn. Lesbic. p. 45. Aeolicam-

que hanc urbem vocat etiam Herodotus 7, 58. — Post τοῦτο recte Reiskius videtur adjicere ποιῆ. — ἀποσερεῖν ξαυτόν τινος, se subducere alicui rei, etiam Thucydides habet 1, 40. ὅστις μὴ ἄλλου ξαυτόν ἀποσερεῶν ἀσφαλείας δεῖται i. e. qui non aliorum sese auctoritati subtrahens salutis praesidio indiget. Plutarch. de ser. num. vind. 11. χρήματα φίλων ἀποσερεῶντες. Demosth. 4. τῶν διδασκάλων αὐτοῦ τὸν μισθὸν ἀποσερεῖν. Dion. 37. τῶν ξένων τὸν μισθὸν ἀποσερεῖν. — ὥςπερ ἐτέρους ὀρθῶ, τοὺς μὲν . . . δικάζομένους. Duplex hoc loco lectori obvia est difficultas, altera in verborum claudicatione, altera in rerum obscuritate posita. Etenim verbis τοὺς μὲν non subjicitur τοὺς δέ: quamquam vix crediderim alterum membrum ab oratore omis- sum esse. Quamobrem cum Reiskio malim inserere τοὺς δέ ante καὶ δίκας. Obscuritas vero ad ipsam rem pertinens in verbis καὶ δίκας ἀπὸ συμβόλων δικάζομένους potissimum residet. Nam etsi scimus σύμβολα ad juris praebendi et repetendi commercium pertinentia esse τὰς συνθήκας ἃς ἂν ἀλλήλαις αἱ πόλεις θέμεναι πάντως τοῖς πολίταις ὥς διδόναι καὶ λαμβάνειν τὰ δίκαια, (Harpocr.) atque δικάζεσθαι ἀπὸ συμβόλων litigantes dici, qui jure illis symbolis constituto utebantur, multa tamen in hac re sunt, quae lucem desiderant, ipsorum symbolorum ratione minime pers- pecta, neque utrum ad solos liberos socios an ad subjectos quoque pertinuerit juris Attici commercium, liquet. Vid. Hudt- walcker. Diaet. p. 123. M. et Sch. Att. Proc. p. 773. Hefster. Ath. Ger. p. 89. Platner. Proc. u. Klag. I. p. 105. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 1, p. 194. Hermann. gr. Staatsalt. §. 116. Goeller. ad Thucyd. 1, 77. Nostri vero loci rationem probe perspexit Platnerus I. p. 112. „Sie halten sich zu euren Feinden, belan- gen aber die Athener auf den Grund der früheren Bundesge- nossenschaft. Sie sind der That nach eure Feinde, wo es aber ihren Vorthail gilt, da bringen sie die zwischen ihrem Vater- lande und Athen bestehenden Verträge zur Anwendung.“ Ce- terum audias etiam Schömannum Att. Proc. p. 778. „Manche der unterwürfigen Bundesgenossen wandern nach dem festen Lande aus, wohnen selbst unter den Feinden Athens und schi- kaniren die Athener durch Processe. Darin liegt nicht, daß sie in ihrer Heimath nicht auch hätten δίκαι ἀπὸ συμβόλων mit Athe- nern führen können, sondern nur daß sie es in den fremden Ländern um so mehr thun, weil sie dort den Athenern recht

lästig werden wollen und durch keine Furcht zurückgehalten werden:“ atque Heffterum Ath. Ger. p. 493. „Indessen dürfte es doch sicherer sein, beide Ausdrücke (*δικαι ἀπὸ συμβόλων* et *πόλις ἐκκλητος*) für den griechischen Staatsverband, zu welchem Athen gehörte, auf den Fall zu beschränken, wenn zwei autonome Staaten oder Bürger derselben sich mit ihrer Streitigkeit an eine dritte durch Verträge bestimmte Stadt Behufs der Entscheidung wandten. So erzählt Antiphon, daß mehrere vormals unterwürfige Bundesgenossen der Athener sich zu den Feinden derselben begeben und nun gegen sie bei den Bundesgerichten Prozesse angefangen hätten. In Athen selbst ließen sich diese Abtrünnigen gewiss in keinen Proceß ein.“ Ex ipsis Antiphontis verbis jure opinor Dobreum colligere tempore defectionis Ioniae post cladem in Sicilia acceptam hanc orationem conscriptam esse. — οὐδὲ φεύγειν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον. Cf. §. 8. 80.

§. 79. ἀ δὲ . . διαβάλλουσι τὸν ξυὸν πατέρα. Cf. Matth. gr. §. 421. n. 2. — ἡ πάντα παρὰ σκευὴ γεγένηται ἐπ' ἐμοὶ καὶ ζεῖν i. q. καὶ' ἐμοῦ καὶ ζεῖν. Saepissime ἐπὶ cum dat. est *contra*, non in poesi tantum atque in prosa Ionum oratione (cf. Passov. lex. p. 806. ed. 4. Kühner. gr. II. p. 297.) sed etiam apud optimos quosque Atticos prosae scriptores. Cf. nost. VI. §. 36. τοῦτ' οὐκ ἐπ' ἐμοὶ προῖτον ἐμνηστῆσαντο — ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Ἀντισφράτω πρότερον. Thuc. I, 40. τὸν νόμον ἐφ' ὑμῶν αὐτοῖς μᾶλλον ἢ ἐφ' ἡμῶν θήσεται. 102. τὴν γενομένην ἐπὶ τῷ Μήδῳ ξυμμαχίαν. 5, 33. 51. Andoc. de red. §. 20. τοὺς ταῦτα βουλευσάντας ἐφ' ὑμῶν καὶ πράξαντας. Lys. in Dardan. §. 21. τοὺς ἐμπόρους ἐφ' οἷς οὗτοι συνέστησαν. Isae. de Astyph. h. §. 26. τοιαῦτα μέντοι κοινῇ ἐπ' ἐμοὶ τεχνάζουσιν. Dem. in Phil. II. §. 18. in Aristocr. §. 137. al. Alcidi. Ulyss. p. 671, 23. Bekk. Adde quae congeSSI ad VI. §. 48. — τὰ συμβαλλόμενα i. q. τὰ βοηθοῦντα. — γέρον μὲν ἐκεῖνος ὥς' ἐμοὶ βοηθεῖν. Eurip. Androm. 80. γέρον γ' ἐκεῖνος ὥς ε' ὠφελεῖν παρόν. Plutarch. Cim. 14. γράψ εἰ, γράψ, ὦ Ἐλπινίκη, ὥς τηλικαῦτα διαπράττεσθαι πράγματα. Plat. Protag. p. 314. B. ἡμεῖς γὰρ ἐτι νέοι ὥς τε σοῦτο πρᾶγμα διελέσθαι. Pflugk. ad Eur. I. c. Stallbaum. ad Plat. de rep. 8, p. 556. B.

§. 80. ἀλλ' ὑμεῖς κτλ. Ad sententiam compara Andoc. de myst. §. 105. — τὸ δ' ὑμέτερον πλῆθος φεύγειν. Cf. §. 8. 78. — ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔχει i. q. ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιόν ἐστι. Isae. de Cir. h. §. 4. Schömann. p. 380.

§. 81. τοῖς ἀπὸ τῶν θεῶν σημείοις γενομένοις. *Tantum non legitima in ejusmodi enuntiatis est participii trajectio.* Thucyd. 1, 90. τὴν ἐς τὸν Μηδικὸν πόλεμον τόλμαν γενομένην. 2, 18. ἣ τε ἐν τῷ ἰσθμῷ ἐπιμονή γενομένη. 3, 67. τὴν ὑπὸ τοῦτων ἡλικίαν ἡμῶν διεφθαρμένην. 5, 5. τοῖς ἐκ Μεσσηνίας ἐποίκοις ἐκπεπτωκόσιν. 34. τοὺς μὲν μετὰ Βρασιδίου Εἰλωτας μαχεσαμένους. 7, 23. 50. 52. 55. 8, 36. 92. Xenoph. Hell. 2, 1, 1. 5, 1, 36. Isae. de Pyrrh. h. §. 50. Dem. de cor. §. 35. 98. 126. 201. de f. leg. §. 22. 49. 84. adv. Lept. §. 55. in Aristocr. §. 133. in Timocr. §. 72. al. γίγνεσθαι ἀπὸ τῶν θεῶν de signis a deo editis celebrant. Dem. ep. 1, p. 633. Bkk. Plutarch. Crass. 17. Alex. 57. Bernhardt. Synt. p. 222. Proxima verba eis τὰ τοιαῦτα cum praegressis an cum his οὐχ ἥμισυ τεκμηριωμένους jungas parum videtur referre, malim tamen cum οὐχ ἥκ. τεκμ. consociare.

§. 82. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἐπίσασθαι ὅτι . . συναπώλεσαν, . . τοῦτο δὲ ἤδη ἐτέροους . . κινδυνεύσαντας . . τοῦτο δὲ . . πολλοὶ δὲ καταφανεῖς ἐγένοντο. *Adverte struendi rationem, variatam illam atque parum concinnam.* Initio enim verbo ἐπίσασθαι subjungitur ὅτι cum verbo finito, post infertur participium, postremo sermo aliunde suspensus in liberam exit orationem. Simillimum huic exemplum vide Dem. or. funebr. §. 30. οὐκ ἔλάνθανεν Οἰνείδας ὅτι Κάδμου μὲν Σεμέλη, τῆς δὲ υἱὸν ὄντα ὄν οὐ πρότερον ἐξὶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοῦδε τοῦ τάφου, τοῦ δὲ Οἰνεὺς γέγονεν. Participii vero et verbi finiti copulatio e verbis sentiendi atque declarandi suspensorum non infrequens est, cf. Thucyd. 2, 64. Dem. adv. Onet. I. §. 35., neque transitus ab oratione aliunde pendente ad liberam adeo rarus est ut talia possint incurrere criticorum reprehensionem. Itaque apud Dem. in Steph. I. §. 51. οἶμαι τοίνυν αὐτὸν ἥξειν καὶ ἐπὶ τοῦτο — καὶ τοὺς δικαστὰς τοὺς τότε φήσει κτλ. non debebat cum Reiskio Bekkerus mutare φήσει in φήσεν. Ceterum verba συνεισβάντες εἰς τὸ πλοῖον συναπώλεσαν κτλ. praeivit Aeschylus Sept. adv. Th. 587.

ἣ γὰρ συνεισβάς πλοῖον εὐσεβὴς ἀνὴρ
ναύτησι θερμοῖς καὶ πανουργίᾳ τινί,
ὅλωλεν ἀνδρῶν ξὺν θεοπτόνῳ γένει.

Quam sententiam frequentant veteres. Cf. Eurip. Electr. 1353.

οὕτως ἀδικεῖν μηθεὶς θελέτω

μηδ' ἐπιόρκων μετὰ συμπλείτω κτλ.

ej. Suppl. 222. Matth. Andoc. de myst. §. 137. Horat. Carm. 3,

2, 26. Articulus in τὸ πλοῖον haud scio an immerito suspectus fuerit Dobreo. Ad universum enim genus spectat. — τοῦτο δέ. Cf. §. 13. — τὰ ἱερὰ τὰ νομιζόμενα sunt sacra moribus atque legibus constituta. Lycurg. §. 1. Lys. in Nicom. §. 17.

§. 83. τεκμήρια εἶναι τῆς αἰτίας ὅτι κτλ. Vid. ann. ad §. 63.

§. 84. Simillima verbis hujus §. sunt quae leguntur VI. §. 28. — ὥς τι ἀνόσιον γέγνηται. Primo adpectu vox ἀνόσιον displicet, sententia tamen commoda non caret. Quamquam Reiskii interpretatio *indiciū aliquod visum esse numinis ob sacra polluta irati* a verbis abhorret. Hoc dicit Antipho: *aliquid nefarium factum, piaculum commissum, sacra polluta, navigantes contaminatos esse.* — τούτοις ἰσχυροτάτοις. Cf. §. 38. — Circumloquutio in verbis τὰ σημεῖα τὰ ἀπὸ τῶν θεῶν conspicua latissime patet apud scriptores Graecos. Thucyd. 1, 37. τὴν ἀφ' ἡμῶν ἀξίωσιν. Dem. in Con. §. 36. ἡ δ' ἀπ' αὐτῶν ἐτομέτης. Lycurg. §. 79. τὴν ἀπ' αὐτῶν τιμωρίαν. Bernhardy. Synt. p. 222. Schömann. ad Isae. p. 472. — καὶ οἱ μὲν ἄλλοι κτλ. Inserta est eadem sententia orationi de saltatore §. 47.

§. 85. Ὅσα .. μέμνημαι .. ἀπολελόγημαι. Cf. Aesch. de f. leg. §. 130. πρὸς ἕκαστον τῶν κατηγορημένων εἰς μνήμην εἶναι τὴν μὲν ἀπολελόγημαι. Ceterum vide ann. ad §. 75. — οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν ἀποψηφίσασθαι. Non displicet Stephani conjectura, minus arridet Dobrei: vid. ann. crit. Fuit qui, vulgatam pro sana habens, hoc dicere oratorem putaret: *credo etiam vos absolvisse oratione mea, i. e. hac oratione effecisse mihi videor ut crimen perjurii effugiatis, ita vos edocens ut non possitis non justam sententiam pronuntiare:* coll. Plat. Apol. p. 30. D. Hermogen. Progymn. in Walz. Rhett. gr. I. p. 30. — ταῦτά γὰρ ἐμὲ τε σώζει κτλ. Cf. §. 96. ἐν δὲ τῷ ὑμετέρῳ ὄρκῳ καὶ ἡ ἐμὴ σωτηρία ἔρεται. — καὶ οὗς μὲν ἀπήχθη κτλ. De re conf. §. 9., de pronomini relatiivi collocatione §. 22. — ὧν δ' ἔχω τὴν αἰτίαν. Reiskius pronomē ὧν ad νόμοις referens, oratoris verba ita interpretatur: *quibus autem teneri dicor, quatenus iis tener necne, docebit certamen illud, quod mihi decertandum in posterum tempus reservatum manet.* At Graeci non dicunt ἔχειν τὴν αἰτίαν τῶν νόμων. Pronomen est generis neutrius, ut sententia haec evadat: *quod autem ad res ipsas attinet, quae mihi crimini dantur, legitimum mihi certamen relinquitur.*

— οἱ μὲν ἔχθιστοι οἱ ἐμολ. Cf. Isae. de Astyph. h. §. 36. τοὺς ἐχθίστους Ἀστυφίλου. Andoc. de red. §. 28. τοῖς ὑμῶν αὐτῶν ἐχθίστοις. — οἱ τῶν δικαίων ἴσοι κριταί. Τὰ δίκαια sunt tituli juris, argumenta quibus actor et reus nituntur. Cf. VI. §. 24.

§. 86. μὴ ὑμεῖς γε. Formula haec a blande precantibus adhibita in omni sermonis genere reperitur: de qua explicarunt Markland. ad Max. Tyr. diss. 36, 5. Stallbaum. ad Plat. de rep. I, p. 345. B. Pflugk. ad Eur. Hec. 408. Apitz. ad Eur. Phoen. p. 131. Jacobitz. ad Lucian. Tox. p. 51. — δότε τι καὶ τῷ χροῶν. Eurip. Jon. 577. χροῶν δὲ δότες ταῦτ' ἴσως εὐγομεν ἄν. Franz. ad Lys. p. 294. nostr. IV. δ. §. 11. — ἤξιον μὲν γὰρ καὶ. i. e. vellem enim istiusmodi causas ad legum scripturarum normam disceptari atque dijudicari, ita tamen ut simul summae iustitiae satisfaceret, iudicibus quam creberrime in rerum gestarum veritatem inquirentibus. Ne post ἤξιον desideres ἄν particulam, adi Schömann. ad Isae. p. 435: neque verendum ne μὲν γὰρ opposito δὲ carens offendat cordatos lectores: vid. nostr. II. α. §. 7. Hartung. de partt. II. p. 414. Ceterum de re conf. Plat. Legg. VI. p. 766. extr. Plutarch. Apophth. Lacon. p. 120. VI. Tauchn.

§. 87. Quae hic leguntur usque ad §. 90., paucis verbis immutatis etiam in oratione de saltatore §. 3 — 7. reperiuntur. φόρου γὰρ δίκη καὶ μὴ ὀρθῶς γνωσθεῖσα λαχυρότερον καὶ. Καὶ est *vel, etiamsi*. In loco gemino pro γνωσθεῖσα est καταγνωσθεῖσα: utrumque de sententia a iudice lata poni solet. Dem. adv. Apatur. §. 33. οὕτω παρανόμως γνωσθεῖσαν διαταρ. et ann. ad §. 12. Pro λαχυρότερον l. c. invenimus λαχυρότερα. Cf. Matth. gr. §. 437. — καὶ μὴ ὄντα φονέα . . χροῆσθαι τῇ δίκῃ καὶ τῷ νόμῳ i. e. etiamsi non sit facinori obnoxius, uti sententia iudicis atque lege, vel sententiae secundum leges latae severitatem experiri. — πισεύσας αὐτῷ ὅτι οὐχ ἔνοχός ἐστι τῷ φόρῳ. Cf. VI. §. 5. πισεύσας ὅτι οὐκ ἔνοχός ἐστι τῷ φόρῳ. Neque tamen αὐτῷ displicet. Cf. Dem. in Euerg. et Mnes. §. 45. ἔγω δὲ πισεύσας ἑαυτῷ μηδὲν ἄδικεῖν. Plat. Lach. p. 186. D. εἰ μὴ αὐτοῖς ἐπίσεινον ἑαυτῶς εἰδέναι. Possis nostri verba ita accipere ut ὅτι ad causam referas (*fretus innocentia sua quia facinori non est obnoxius*): etenim πισεύειν ἑαυτῷ de eo ponunt qui innocentia sua fretus atque munitus est. Dem. adv. Eubul. §. 56.

in Steph. I. §. 62. Quamquam nihil obstat quominus ὅτι κτλ. ad ipsam rem referatur cujus ipse sibi conscius est. Universa, quam hic affert orator, sententia haec est: insontes sotesque juxta e judiciorum pendere arbitrio. Quamobrem temere Reiskius ante ξυνειδώς negativam intulisse dicendus est: qua re effecit ut alterum membrum nihil ab alterius membri sententia differret. Atque perperam idem vir doctus verba ἀνάγκη κτλ. interpretatus est: sic necesse est ut aequitas iniquitati concedat, veritate nequicquam reclamante et ut ipsa veritas a mendacio victa obruatur, praesertim absente vindice. Verba τῆς δίκης νικᾶσθαι π. τ. ἀλ. ad insontem respiciunt, qui judicium calculis damnatus est, verba νικᾶσθαι αὐτοῦ τοῦ ἀληθοῦς ad hominem crimini obnoxium, qui jure atque merito judicii perpetitur severitatem: ut orator hic eandem sententiam, quam uberius ante explicavit, intra paucorum verborum fines concluderit. Ceterum loquutionem νικᾶσθαι τινα, vinci ab aliquo, cedere alicui, imprimis poetarum exemplis illustrant Dissen. ad Pind. Nem. 9, 2. Pflugk. ad Eur. Med. 315. ad Heracl. 234. Adde Isocr. ad Demon. §. 25. τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι.

§. 88. αἱ διωμοσila καὶ τὰ τόμια. Cf. §. 11. M. et Sch. Att. Proc. p. 624. sq. Heffter. Ath. Ger. p. 362. sq. — αἱ προῤῥήσεις i. q. τὸ προαγορεύειν εἰργεσθαι τῶν νομίμων: vid. §. 10. — ἐπὶ τοῖς ἄλλοις. Haec neutrius sunt generis: intellige vel πράγμασι. — ὁρθῶς μὲν γνωσθέντα τιμωρία ἐστὶ τῷ ἀδικηθέντι i. e. res enim sic ut decet cognitae, vel rerum accurata cognitio auxilium fert ei qui laesus est. — φορέα. ψηφισθῆναι i. q. καταδοχῆναι φονέα εἶναι. Cf. Lyeurg. §. 41. τὸν δῆμον ψηφισάμενον τοὺς μὲν δοῦλους ἐλευθέρους, τοὺς δὲ ξένους Ἀθηναίους τοὺς δὲ ἄλλους ἐπαιτούς. §. 89. ἡ μὲν γὰρ τούτων ἀλτias οὐκ ἔχει τέλος, ἀλλ' ἐν ὅμῳ ἐστὶ καὶ τῇ δίκῃ sc. τὸ τέλος. Τέλος, exitum atque perfectionem rerum, iis tribuant in quibus summa est, e quorum arbitrio pendent res. Thuc. 4, 118. οἱ δὲ ἰόντες τέλος ἔχοντες ἰόντων: schol. Cass. ἀντοκράτορες ὄντες ὡς κύριοι εἶναι. Crebro reperitur dictio τέλος ἐν (παρά, ἐπὶ) τινὶ ξιν. Hesiod. O. et D. 669. ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε. Pind. Ol. 13, 104. ἐν θεῷ τέλος. Nem. 10, 29. πᾶν δὲ τέλος ἐν τὴν ἔργων. Andoc. de pac. §. 41. τούτων δ' ἐστὶ τὸ τέλος παρ' ὑμῖν ἀλλ' οὐκ ἐν Λακεδαιμονίοις. Dem. de cor. §. 193. ἐν γὰρ τῷ θεῷ τὸ τούτου

τέλος ἦν οὐκ ἐν ἡμοί. Gorg. pro Palam. p. 690. extr. Bekk. ἐν ἡμῶν γὰρ τὸ τέλος ἔχει τῆς δίκης. Eurip. Hel. 887. τέλος δ' ἐφ' ἡμῶν. Pluralis numerus τούτων ad singularem τὸν διώκοντα refertur, quum universum designetur genus accusatorum: cf. VI. §. 2. Schömann. ad Isae. p. 466. Stallbaum. ad Plat. Phaedr. p. 231. A. 249. A. — τοῦτο οὐκ ἔστιν ὅποι ἂν τις ἀνευγκῶν τὴν ἀμαρτίαν ἀπολύσαιτο. Cf. VI. §. 6. τοῦτο οὐκ ἔστιν ὅποι ἂν ἀνευγκῶν τις τὴν αἰτίαν ἀπολύσαιτο. i. e. non habetis quo culpam referentes hoc factum purgetis. Pronomen τις ad iudices pertinet.

§. 90. τὸν νομιζόμενον ὄρκον. Vid. §. 11. 96. — διαφεύγω γὰρ οὐδ' οὕτω τὰς ὑμετέρας γνώμας κτλ. Haec verba atque quae §. 96. leguntur καὶ ὑμεῖς περὶ ἐμοῦ — διαγνώσεσθε ab iis afferri solent, qui eo tempore, quo habita est Antiphontis de caede Herodis oratio, iudicia de caede voluntaria Areopago non competitivisse putant. V. Schömann. Att. Proc. p. 143. n. Boeckh. Indd. lectt. hib. 1826 — 27. p. 4. Etenim quum haec oratio in iudicio heliastico habita sit, pronomen ὑμεῖς indicare opinantur, tum temporis in iudiciis de caede Heliastas sedisse non Areopagitas. Verum Antipho certus hujus rei testis non est: ὑμεῖς enim et hic et infra a Lesbio homine in universum Attici iudices appellantur: cf. §. 8. Platner. Proc. u. Klag. I. p. XXII. Ceterum cf. Hermann. gr. Staatsalterth. §. 109. Praesenti διαφεύγω noster utitur de re, quam futuram esse certo confidit: ἐκεῖ ut τότε §. 16. de altero illo iudicio de caede ponit: quamquam hoc loco inchoata certe est in praegressis ejus iudicii mentio.

§. 91. εἰ δέοι ἀμαρτεῖν ἐπὶ τῷ, ἀδίκως ἀπολῦσαι ὁσιν ὅτερον ἂν εἴη κτλ. Verba ἐπὶ τῷ defendi possunt coll. Dem. ep. 2. p. 638. Bkk. ἐπ' οὐδενὶ γὰρ τῶν πεπραγμένων ἡδίκητότα με εὐρήσετε et similibus. Malim tamen, duce Stobaeo (v. ann. cr.), scribere εἰ δέοι ἀμαρτεῖν τι, τὸ ἀδίκως κτλ. quum articulo eam sententiam carere posse vix crediderim propter opposita τοῦ μὴ κτλ. Atque haud scio an verba ἂν εἴη, quae cum Dobreo posui pro soloecis ἂν ᾗ, prorsus ejicienda sint: neque enim necessarium est verbum substantivum, et abest cum particula etiam a Stobaeo. Annominationes, qualis haec est ἀπολῦσαι — ἀπολῦσαι, non aspernantur oratores: vid. Orell. ad Isocr. de perm. p. 224. Bremi. exc. ad Isocr. fasc. I. p. 209. — ἐν ᾧ i. q. bei welchem Umstande, demgemäfs. Bernhardy. Synt. p. 211. Ad

sententiam compara II. δ. §. 12. — *ἐλαττον ἔστιν*. Minus recte Reiskius e sequentibus huc retulit nomen *βλάβος*; orator dicit: *minus potest errari*. In verbis *μεταγνοὺς γὰρ κατλ.* a plurali numero transit in singularem: id quod creberrime fit ubi de universo genere agitur. Heindorf. ad Plat. Protag. p. 319. A. Stallbaum. ad Plat. de rep. p. 389. D. Kühner. gr. II. p. 54. — *πλέον βλάβος τὸ μετανοεῖν κατλ.* scil. ἀνίστατος γὰρ ἡ μετάνοια τῶν τοιούτων, ut dicit II. δ. §. 12. — *καίτοι οὐπω ὑμῖν τοῖς ἐξαπατηθεῖσι μετεμέλησεν κατλ.* i. e. numquam autem vos poenituit soutes absolvisse, si qui vestrum praestigiis reorum decepti essent, tametsi vel maxime eos pessumdari oportet, qui mendaciis vos decipiant. Verba *ὑμῖν τοῖς ἐξαπατηθεῖσι* noli sollicitare; *vobis, deceptos dico*. Similiter Lycurgus coram iudicibus loquitur §. 95. *ἐρμόσει καὶ ὑμῖν ἅπασιν τοῖς νεωτέροις ἀκούσαι*, quae ad juniores, qui in corona praesto erant, conversus pronuntiasset credendus est orator.

§. 92. *ἔπειτα δέ*. Cf. §. 16. — *ὧν βουλὴν ποιοῦτο i. q. ἃ βούλοιο*. Cf. II. α. §. 2. *φυλακὴν ποιήσονται i. q. φυλάσσονται*. Quae circumloquutio latissime patet: Matth. gr. §. 421. n. 4. Ceterum optativus verbi primarii modum sequitur. Cf. §. 54. — *τὴν ἰσὴν γε δύναμιν ἔχει ὅστις τε ἂν τῇ χειρὶ ἀποκτελεῖν ἀδίκως καὶ ὅστις τῇ ψήφῳ*. Pro *ὅστις* exspectabas *εἴ τις*: sed v. Bernhardy. Synt. p. 291. Dem. in Phil. III. §. 16. *τὸ δ' εὐσεβὲς καὶ τὸ δίκαιον ἂν τ' ἐπὶ μικροῦ τις ἂν τ' ἐπὶ μέγιστος παραβαλεῖ, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν*. Χεῖρ et ψῆφος, manus et suffragium inter se opponuntur Thucyd. 3, 82. καὶ ἡ μετὰ ψήφου ἀδίκου καταγνώσεως ἡ χειρὶ κτώμενοι τὸ κρατεῖν. Lycurg. §. 127. *κτελεῖν* — καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ χειρὶ καὶ ψήφῳ.

§. 93. *οὐκ ἂν ποτ' ἧλθον κατλ.* Similia legimus apud Andoc. de myst. §. 4. Lycurg. §. 90. — *νῦν δὲ πισετόων*. Structuram inchoatam non absolvit orator, quam infra instaurat verbis *ἐγὼ δ' ἐμάντῳ τοιοῦτον οὐδὲν ξυνειδὼς ἤκω εἰς ὑμᾶς*. Ejusdem generis est VI. §. 45. confer etiam V. §. 11. — *ἀνδρὶ συναγωνίζεσθαι*. Vid. de hoc infinitivo §. 72. — *μήτ' εἰς τοὺς θεοὺς κατλ.* Noli *μήτ'* mutare in *μηδ'*. De quo genere dixi ad IV. δ. §. 8. — *ἐν γὰρ τῷ τοιούτῳ* intell. ἀνδρὶ. — *διὰ τὸ μὴ ξυνειδέναι ξαυτῇ*. Verbo *ξυνειδέναι* neque objecti accusativus neque participium subicitur: qui usus nonnumquam in doctorum virorum reprehensionem incurrit. Tu confer Lys. de ol.

sacr. §. 36. ἰδοῦναι ἂν ξυαντῶ συνειδέναι. Isocr. ad Demon. §. 16. καὶ γὰρ ἂν τοὺς ἄλλους λάθῃς, σεαυτῶ γε συνειδῆσεις. Lycurg. §. 30. διὰ τὸ συνειδέναι ξαντῶ. Dionys. Hal. art. rh. 7, 6. ὅτε εἰ καὶ λανθάνοιεν τοὺς ἄλλους, ἀλλ' ξαντοῖς συνίσασι. — τῷ δὲ ξυνειδόντι τοῦτο αὐτὸ πρῶτον πολέμιόν ἐστι, intellige τὸ ξυνειδέναι, quod latet in ξυνειδόντι. — ἔτι γὰρ καὶ τοῦ σώματος ἰσχυρόντος ἢ ψυχῇ προαπολείπει i. e. nam vel corpore adhuc vigente animus ante deficit. Ἀπολείπειν, προαπολείπειν intransitive poni certum est: Isocr. ad Demon. §. 19. τὰ μὲν γὰρ ταχέως ἀπολείπει, τὰ δὲ πάντα τὸν χρόνον περιμένει. Plutarch. de s. num. vind. 13. δεῖ γὰρ — εὐλόγως μὴδὲ τὴν κόλασιν οἴεσθαι δεῖν ἀπανθᾶν καὶ προαπολείπειν ἐπὶ ταῖς ἀδικταῖς: ut facile careamus Reiskii conjectura προεπιλείπει, neque Passovius in lex. h. v. audiendus sit τὸν βίον cogitatione supplens. Ceterum cum severa oratoris gravitate apte contuleris comici jocum, Avv. 1452.

ἐνθα καὶ Πέλοανδρος ἦλθε δεόμενος ψυχὴν ἰδεῖν

ἢ ζῶντ' ἐκείνων προῦλιπε.

— ἡγουμένη τὴν τιμωρίαν οἱ ἤκειν ταύτην τῶν ἀσεβημάτων. Articulus ante substantivum ferri nequit, quum pronomen demonstrativum subjecti, nomen substantivum praedicativum vim habeat. Neque enim aliam sententiam his verbis inesse puto atque hanc ἡγουμένη τοῦτο (τὸ προαπολείπειν) οἱ ἤκειν (ὡς) τιμωρίαν τῶν ἀσεβημάτων. De qua ratione exposuerunt Schaefer. Appar. V. p. 289. Bremi. exc. II. ad Lys. p. 436. Stallbaum. ad Plat. Gorg. p. 510. D. Protag. p. 341. E. Quamquam non displiceret τὴν si pro ταύτην ederetur τήν: v. ann. cr.

§. 94. τὸ αὐθις κολάσαι. Αὐθις est olim, posthac. Stallb. ad Plat. de rep. 6. p. 510. D. Lach. p. 181. C. Pflugk. ad Eur. Hel. 713. — τοῦ δὲ τούτοις κτλ. Haec verba opponuntur illis τοῦτο μὲν κτλ. Quod quum Reiskium fugeret, τοῦτο μὲν socio suo carere contendit. — χρόνος . . ὁ διαφέρων, tempus differens, nihil aliud esse videtur quam tempus intercedens, moram afferens: nicht lang ist die verzögernde Zeit. — οὗτοι τῶν ἐπιειγομένων ἐξὶ τὰ πρᾶγματα. Τὰ πρᾶγματα ponit pro ipsis rerum opportunitatibus, ut Dem. de cor. §. 33. ἦν — ἐν φόβῳ — μὴ — ἐκρίνοι τὰ πρᾶγματ' αὐτόν. — νῦν μὲν οὖν γνωρίζα κτλ. Hoc dicit: in eo quod nunc agitur iudicio ut et testes audiat et de ipsa re conjecturam faciat concedo, sententiam ut in altero quod superest iudicio pronuntietis postulo.

Verba τῆς δίκης atque τῶν μαρτύρων trajectory videri in annotatione critica significavi. Ceterum confer Antisthen. Ajac. p. 665. Bkk. *κἄπειτ' ὅσως γνώσεσθε ὅτι οὐ κοιταὶ τῶν λεγομένων ἀλλὰ δοξάζει καὶ θησθε. ἐγὼ δὲ διαγινώσκων μὲν ὑμῶν — ἐπιτρέπω, διαδοξάζειν δὲ ἅπανιν ἀπαγορεύω.*

§. 95. *ῥᾶσον δέ τοι ἔστιν κτλ.* Non dubitavi in verborum ordinem recipere Dobrei conjecturam *ῥᾶσον* pro vulgata *ἀραίς* τῶν quae nihili est. Ad sententiarum seriem quod attinet, possis adduci ut excidisse quaedam existimes, de testibus ab adversariis in iudicium productis mentionem inchoantia. At commemorantur §. 94., ubi non modo suos sed etiam adversariorum respicit testes, de quibus vide §. 12. coll. 90. — *ἀνδρὸς περὶ θανάτου φεύγοντος* i. e. contra hominem capitis arcessitum. Similiter Lys. adv. Sim. §. 44. *πολὺ ἂν δικαιότερον αὐτὸς περὶ θανάτου ἠγωνίετο ἢ ἑτέρους ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰς κίνδυνον καθίσει.* Aristot. Rhet. 2, 20. *δημαγωγῷ κρινομένῳ περὶ θανάτου. — πείσωσιν ὥς κτλ.* Ad *πείσωσιν* intellige οἱ καταμαρτυροῦντες. Ὡς saepissime post *πείθειν* infertur a Thucydide 1, 66. 2, 101. 3, 31. 70. 75. 100. 5, 16. 35. 8, 5. 45. atque aliis: cf. Matth. gr. §. 531. n. 2. Pflugk. ad Eur. Hel. 1039. — *οὐτε γὰρ .. ἐὰν δὲ καὶ.* Cf. ann. ad II. α. §. 7. Ad sententiam compara Andoc. de myst. §. 7. Lys. de bon. Aristoph. §. 4.

§. 96. *ἐν δὲ τῇ τοῦ φόνου δίκῃ.* Cf. §. 12. 88. 90. — *ἐμοὶ οὐδὲς λόγος ἔσαι ἔτι, ἐὰν τι πάσχω, ὥς παρὰ νόμους ἀπώλωμην.* Euphemismum *ἐὰν τι πάσχω, si quid mihi acciderit si condemnatus mortique addictus fuero*, jure Antiphonti restituit Bekkerus: *παρὰ νόμους* cum Reiskio dedi pro vulg. *παράνομος*: *ἀπώλωμην* autem non sollicitandum est; quamquam Bekkerus in annotatione critica posuit *ἀπόλλυμαι*, quasi hoc in verborum ordinem recepisset. Aoristus de eo, *qui jam condemnatus est*, adhibitus nihil absoni habet. — *ταῦτά τοι.* Cf. Hartung. de partt. II. p. 345. — *τούτων ὅτῳ βούλεσθε* i. e. *εἴτε τῷ ὑμετέρῳ εὐσεβεῖ ἢ τῷ ὑμετέρῳ ὀρκῷ, εἴτε καὶ τῷ δικαίῳ βούλεσθε πείθεσθαι.* Etenim jusjurandum vestrum et mea innocentia praesidio mihi est. Ceterum vid. §. 85.

IN ORATIONEM DE SALTATORE.

Civis quidam Atticus, choragus Thargeliis editus, qui summum praeberet choro puerorum adornando, quum pueros a parentibus sibi traditos in artibus iis, quibus certatio erat futura, exercendos curaret, subito unus e pueris, Diodotus, Philocratis frater, poculo exhausto expiravit. Aliquot mensibus interjectis pueri frater atque propinqui choragum accusant interfecti veneno pueri per insidias, βουλευσεως eum crimine arcessentes. (§. 16.) Cujus defensionem ab Antiphonte conscriptam temporum iniquitas non integram ad nostram aetatem propagavit. Quod probat vel Harpocratio vocem Διπόλια ex hac oratione excitans, quae hodie nusquam apparet. Cf. v. Διπόλια· ἐορνή τις ἦν Ἀθήνησι τὰ Διπόλια. Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τοῦ χορευτοῦ. Quamquam lexicographo ante oculos poterat obversari Antiphontis tetralog. II. δ. §. 8. τοῖς γὰρ Διπολετοῖς ἀπέθανε. Neque enim ejusmodi lapsus in citandis scriptorum locis raro apud veteres lexicographos deprehenduntur. Cf. Funkhaenel. praef. ad Demosth. Androt. p. X. sq. Epilogo tamen orbatam esse nostram orationem jure meo sumere mihi videor.

Argumenta autem, quibus adversariorum accusationem refellit choragus, partim a re, partim a personis accusatorum reperta sunt. Productis enim testibus evicit se neque ipsum curam suscepisse chori adornandi, sed aliis hoc munus demandasse, neque eo tempore, quo funestum illud poculum hausit puer, domi fuisse: quippe qui illis diebus distentus fuerit negotiis propter εἰσαγγελίαν peculatus a se institutam contra Aristionem, Philinum, Ampelinum, scribamque thesmothesiarum. (§. 21. 35.) Ad accusatorum autem personas haec respiciunt: plus semel adversarios provocaverat reus ad servos torquendos ingenuosque homines harum rerum conscios interrogandos, quorum testimoniis res transigeretur: quod illi tenaciter recusaverant. Quo accedit quod, quum initio statim post pueri mortem adversarii pecunia corrupti ab Aristione ejusque consortibus, ne choragus beneficii crimine arcessitus atque foro interdictus homines illos, quos per εἰσαγγελίαν denunciaverat, in judicio posset persequi, litem ei fuissent intendere conati, judiciorum Atticorum ordine sub anni

exitum capitis quemquam arcessi vetante, coram testibus cum reo in gratiam redierant atque postea eo familiariter erant usi. Neque ante iterum in iudicio persequenti sunt choragum, quam denuo pecunia fuerant corrupti a poristis, poletis, practoribus eorumque scribis, quos peculatus crimini obnoxios vir aerarii directoribus, ut videtur, infestissimus, quum prytanis munere fungebatur, ad senatum detulerat. (§. 49.)

Tempus, quo dicta est oratio de saltatore, ignoratur: quamquam archonte Theopompo Ol. 92, 2. recentior esse nequit. Porro nomen rei in hac oratione nusquam reperitur: nonnulla denique, quae ab oratore commemorata sunt, obscuritate premuntur. Neque tamen eos audiendos esse puto, qui, quum multa ex oratione de caede Herodis in hanc transtulisse videatur orator (cf. VI. §. 2. cum V. §. 14., VI. §. 3 — 6. cum V. §. 87 — 89. VI. §. 47. cum V. §. 84.), interpolatoris nescio cujus manum in nostra oratione deprehendi putent. Qua in sententia esse video Dobrëum Adverss. I, 1, p. 173. Cf. ann. nostr. ad §. 2. sq. Neque enim ejusmodi repetitiones a more oratorum abhorrent, neque vitio possunt verti ubi sententiarum ordo atque nexus eas excusat vel commendat. De qua re adi Theon. Progymn. in Walz. Rhett. gr. I. p. 158. G. A. Becker. Demosthenes als Staatsmann u. Redner p. 384. sq. Funkhaenel. praefat. ad Dem. Androt. p. XII. sq. Antiquitatis equidem situm ingeniiue Antiphontei colorem ab oratione de saltatore minime abjudicaverim: quae quot rebus referta sit ad antiquitatis cognitionem utilissimis in aperto est, quippe quum et de choragiae munere et de iudiciorum capitalium ordine non pauca tradat memoriae, quae ab aliis scriptoribus silentio sunt praetermissa.

Habitam esse orationem de saltatore coram sanctissimo Areopagitarum iudicio Matthiae Miscell. Philoll. T. I. p. 167. atque Boeckhii Ind. Lectt. lib. 1826 — 27. est sententia. Quos errasse certissimis argumentis evicit Forchhammer (de Areopago etc. Kil. 1828. p. 29. sqq.). Pertinet enim *βούλευσις* vel crimen illud, quo quis quacunq; ratione hominem studet necare, ita tamen ut ipse a necando manum absteineat, ad Ephetarum iudicium, quos ad Palladium de hoc crimine iudicasse scimus. De qua re adeas velim etiam Meier. in Att. Proc. p. 312. sq. C. F. Hermann. de vestigg. etc. p. 48. Schömann. Antiqq. jur. publ. Graecorum p. 291.

IN ARGUMENTUM.

πόσοι . . χορηγοὶ κτλ. Respicere videtur Demosth. adv. Lept. §. 21. De choragia v. Wolf. Prolegg. Dem. Lept. p. 89. sq. Boeckh. Staatsh. I. p. 487. sq. Wachsmuth. Hell. Alt. II. I, p. 133. II. 2, p. 379. 382. sq. Hermann. gr. Staatsalt. §. 161. — τίς ποσὸν πρόβλλονται χάριν. Proprie προβάλλεσθαι est designare atque commendare eligendum: id quod in iis muneribus, quae peti atque ambiri non poterant a candidatis, a quovis cive fieri videtur potuisse. Schöm. de comitt. p. 328. n. Breimi ad Dem. de cor. §. 149. Quam commendationem etiam in hujusmodi liturgiis obtinuisse docet Andoc. de myst. §. 132. atque saepenumero haec actio pro ipso effectu ponitur. Argum. II. Dem. in Mid. Herm. gr. Staatsalt. §. 161, 7. — πόσους τρέφειν . . παῖδας. Pertinet hoc ad eos qui παιδικοῖς χοροῖς χορηγοῦσιν. Cf. infr. ἔτρεφε παῖδας. argum. II. Dem. in Mid. τρέφειν χοροὺς παίδων τε καὶ ἀνδρῶν. Plutarch. de glor. Atheniens. 6. οἱ δὲ χορηγοὶ τοῖς χορευταῖς ἐγχείλια καὶ θριδάκια καὶ σκελλίδας καὶ μυελὸν παρατιθέντες, εὐώχουν ἐπὶ πολὺν χρόνον, φωνασκουμένους καὶ τραγῶντας. Boeckh. p. 489. n. Nummos quoque saltatoribus datos esse indicare videtur Xenoph. de rep. Athen. I, 13. ἀξιοὶ οὖν ἀργύριον λαμβάνειν ὁ δῆμος καὶ ἄδων καὶ τρέχων καὶ δούμενος καὶ πλέων ἐν ταῖς ναυσὶν κτλ. De puerorum in his choris saltantium numero nihil a Demosthene memoriae traditum est. — ὁ μὲν τοίνυν . . χορηγὸς τις εἶναι λαχὼν τῆς κτλ. Particulae μὲν quod respondeat in sequentibus non est: neque placet τις post χορηγὸς illatum. Etiam λαγχάνειν ab hac re discrepat, in qua sortitioni non est locus. Neque vero verba τῆς αὐτοῦ φυλῆς Ἐρεχθίδος quisquam jure poterit sollicitare: articulo enim ante Ἐρεχθίδος non est opus. Cf. Plat. Apol. p. 32. B. ἔνυχε ἡμῶν ἢ φυλῇ Ἀντιοχίς πρὸντανεύουσα. Stallb. ad h. I. et ad Phaed. p. 57. B. — ἐπὶ τῆς οἰκίας. Cf. Aesch. in Tim. §. 40. ἐπὶ τοῦ — ἱαντοῦ. 74. ἐπὶ τῶν οἰκημάτων. Isae. de Dicaeog. h. §. I. 19. 25. 29. al. ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου. Plutarch. reg. et imperat. apophthegm. p. 71. Ταυτὸν δὲ ὄντων ἐπὶ τῆς — οἰκίας. — εὐφρονίας ἔνεκα. Haec causa in ipsa oratione nusquam commemoratur. — ὅπερ ἐξὶν κτλ. i. e. quae res etsi crimine vacat tamen probabilem potest reddere suspicionem.

IN ORATIONEM.

§. 1. καὶ εὐχόμενος ἄν τις ταῦτα εὖξαιτο i. q. atque vota faciens ut hoc sibi contingat quisque optet. Herod. de civ. p. 662. extr. Bekk. οἶμαι μὲν γὰρ ἡμᾶς οἷδ' ἂν εὐχομένους ἄλλως εὖξασθαι. — τοῦτο γοῦν ὑπάρχειν intell. εὖξαιτο ἄν.

§. 2. καὶ τοὺς μὲν νόμους κτλ. Leguntur haec etiam in oratione de caede Herodis §. 14., et quae his subjiuntur §. 3—6. tantum non omnia exstant ibidem §. 87—89. quae hinc tollenda esse censet Dobreus. Sed omnia optime in hunc quoque locum conveniunt. Vide de hoc loco Spengel. Artt. Scriptt. p. 10. sq. — Particulae μὲν non respondet δέ: μὲν hic ad γε particulae vim accedit atque γε legitur in gemino loco V. §. 14. Cf. ann. ad II. α. §. 7. — πάντες ἂν ἐπαινέσειαν κάλλιστα . . κείσθαι. Similiter verbo ἐπαινεῖν subjiicitur infinitivus Eurip. Heracl. 811.

στρατὸς δ' ἐπὶνέσ' εἰς τ' ἀπαλλαγὰς πόνων
καλῶς λελέχθαι μῦθον εἰς τ' εὐψυχίαν.

Vide de similibus Pflugk. ad Eur. Heracl. 21. Pro πάντες ἂν ἐπαινέσειαν Antipho V. §. 14. habet πάντας ἂν οἶμαι ὁμολογήσαι: illud exquisitius est. — τοὺς τούτων λόγους. Praecedit τοῦ κατηγόρου, quod nomen iteratur V. §. 14. At pluralis quoque bene habet. Cf. ann. ad V. §. 89.

§. 3. περὶ τοῦ τοιούτου. Cf. ann. crit. Loquitur de universo genere (de caede): quam ob rem articulus, quem edidi, jure interpositus est. — καταγνωσθεῖσα. V. §. 87. praebet γνωσθεῖσα, atque simplex verbum praestare videtur Reiskio: tu adi ann. ad I. c. et V. §. 12.

§. 4. νόμῳ εἰργεσθαι πόλεως κτλ. Non extremum supplicium pertimescere reum et haec verba indicant et §. 7. docet: ζημίαν, bonorum publicationem, atque exsilium timet, non voluntarium illud, de quo exposui II. β. §. 9. IV. δ. §. 1.: obstant enim ne de hoc genere cogites verba ἐὰν ὑμεῖς καταψηφίσθε. Cf. Schömann. Antiqq. jur. publ. Graecorum p. 294. Quamquam equidem satis nequeo mirari iudicii lenitatem, quum in legum Atticarum numero hanc quoque fuisse sciam τὸν βουλευσάντα ἐν τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον. Andoc. de myst. §. 94. Quo respicere videtur Lucianus in Tyrannicida 12. αἰτίας θανάτου εἶναι διττάς, εἰ τις αὐτὸς ἀπέκτεινεν ἢ εἰ τις μὴ

αὐτὸς μὲν ἀπέκτεινε μηδὲ τῇ χειρὶ ἔδρασε τὸ ἔργον ἡνάγκασε δὲ καὶ παροῦσιν ἀφορμὴν τοῦ φόνου· τὰ ἴσα καὶ τοῦτον ἄξιόν· ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι. Apteque de hac re contuleris Plat. Legg. IX. p. 871. E. sq. — *ιερώων, θυσιῶων*. Cave cum Dobreo scribas *ιερώων, ὁσίων*; quo recepto, quum duobus illis verbis divina atque humana cuncta contineantur, locus minus erit aptus his πόλεως, ἀγώνων: neque *ιερώων* et *θυσιῶων* copulatio insoliti quidquam habet. Xenoph. Hell. 2, 4, 20. *μετεσχέκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶων τῶν σεμνοτάτων καὶ θυσιῶων καὶ ἐορτῶων τῶν καλλίστων*. Πόλις vero h. l. ad jura civilia, ἀγῶνες ad ludos in universa Graecia celebratos pertinet. Dem. in Aristocr. §. 37. sq. Ceterum absunt haec *εἰργεσθαι* — ἀποσεροῖν a loco gemino. — *ἄπερ μέγιστα καὶ παλαιότατα*. Nomen παλαιότατα, de cujus forma vide Matth. gr. I. p. 322. ed. 3. addubatur a Valckenario: sed potest proprio significato accipi. Cf. Dem. in Neaer. §. 78. *ἐνα εἰδῆτε ὡς σεμνὰ καὶ ἄγρια καὶ ἀρχαῖα τὰ νόμιμα ἔσιν*. — καὶ ἄν τις κτείνῃ κτλ. Pertinet hoc ad servos proprios. Cf. Platon. Legg. IX. p. 865. D. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 1, p. 268. n. 193. b. Hermann. de vestigg. etc. p. 57. — *ἀγνεύει . . καὶ ἀφ᾽έξεται*. De futuro tempore vid. ann. ad III. γ. §. 4. — *οὕτως ἂν ἄρῃσιν πράξειν*. An futuri infinitivo adjici etsi nonnulli iique gravissimi viri negant, exemplorum copia evincit, quae corrigere omnia vel maxime foret temerarium: neque a recta cogitandi ratione videtur discrepare futura res e conditione suspensa. Exempla vide apud Matth. gr. §. 598. a. Hartung de partt. II. p. 319. Adde Dem. in Timocr. §. 115. adv. Eubul. §. 19. Plat. Crit. p. 53. C. Cratyl. p. 390. E. de rep. p. 506. A. Goeller. ad Thucyd. 1, 140. ann. nostr. §. 10.

§. 5. *ἔτι μὲν γὰρ τὰ πλεῖω . . τοῦ βίου ἐν ταῖς ἐλπίσιν*. Compars Poett. gnom. p. 129. Schaef. ἐν ἐλπίσιν χορὴ τοῖς σοφοῖς ἔχειν βίον. — καὶ μὴ ὁ τιμωρήσων ᾗ. Orator V. §. 87. dicit ἄλλως τε καὶ ἐὰν μὴ ᾗ ὁ τιμωρήσων, atque suppleri illud ἄλλως τε jubet Reiskius. Quem multum falli puto. Longe enim alius hoc loco est sententiarum nexus. Orator „Necesse est, inquit, et judicium obtemperare sententiae, quamvis non sis caedi obnoxius, et ipsi cedere veritati facinorisque conscientiae, etiamsi non sit, qui ulciscatur interemtum.“ Obversatur loquentis animo servus ille a domino interfectus, de quo agit §. 4.

§. 7. *εὐσεβείας ἐνεκα . . καὶ τοῦ δικαίου* i. e. ut ma-

nibus defuncti atque juri satisfaceret. — τὴν δὲ κατηγορίαν. *Δίωξις* discernitur a κατηγορία: illa ad actionem ab accusatore institutam atque accusationis capita litteris consignata pertinet, haec ad orationem quam coram iudicibus recitavit. Cf. §. 10. ὅστις ἄλλα κατηγορεῖ ἢ ἃ διώκει. — ὅπερ ἀδικώτατόν ἐστι τῶν ἐν ἀνθρώποις. Formulam τῶν ἐν ἀνθρώποις comparaveris loquutioni vernaculae von allem auf der Welt. Cf. §. 25. αἱ ἀνὰ γὰρ αὐταὶ ἰσχυρόταται — εἰσι τῶν ἐν ἀνθρώποις. Poett. gnom. p. 124. Schaeff. ἀρετὴ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις καλῶν. Xenoph. Cyrop. 2, 2, 17. οὐδὲν ἀνσιώτερον νομίζω τῶν ἐν ἀνθρώποις εἶναι. Mem. 3, 6, 2. καλὸν γάρ, εἴπερ τι καὶ ἄλλο τῶν ἐν ἀνθρώποις. Andoc. de myst. §. 67. πλεον τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀπιστοτάτην. Dem. adv. Nicostr. §. 2. Diod. Sic. 1, 77. Plutarch consol. ad Apoll. 14. de ser. num. vind. 11. Schneider. ad Xenoph. Agesil. 8, 6. — ζημιῶσαι καὶ ἐξελάσαι. Cf. §. 4.

§. 8. περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος κρίνεσθαι. Non displicet ἀποκρίνεσθαι, quod conjecit Reiskius: sed κρίνεσθαι, sich richten lassen, possit ferri. Primum, inquit, ut de ipsa re iudicetis oratione mea efficiam. — ἐὰν ὑμῖν ἡδομένοις. Verbum ἡ, quod a codicibus abest, seclusi: quo jure quave injuria docebunt quae congressi ad V. §. 32. Ipsa dictio creberrima est: v. Schaefer. Appar. I. p. 641. Intpp. Greg. Cor. p. 376. Stallbaum. ad Plat. Phaed. p. 78. B. Hipp. Min. p. 363. B. Lach. p. 187. D. Dobr. Adverss. I. 1, p. 110. De futuro βουλήσομαι adi. ann. ad V. §. 4. — ἡγοῦμαι γὰρ μοι κτλ. Exspectes ἐμοί: sed cf. V. §. 13.

§. 9. ἐπεὶ τοί γε καὶ δεινὸν i. e. nam certe quidem hoc ferri nequit. In loquendi formula ἐπεὶ τοί καὶ apud Atticos numquam γε particulam post τοί insertam reperiri cum Porsono statuit Stallbaumius ad Plat. Hipp. Maj. p. 288. C. Neque γε post ἐπεὶ τοί illati exemplum ex Atticis scriptoribus petitum praesto mihi est: nam quae congressit Lobeck. ad Phryn. p. 342. e Demosthene atque Platone, hodie codicum ope correctae leguntur. Quamquam has particulas a Luciano aliisque consociari certum est. Jacobitz. ad Luc. Jov. Trag. p. 94. Neque causa idonea potest afferri, cur hoc ab Atticis fieri potuisse negemus. — ἵνα μὲν . . ἐνταῦθα μὲν κτλ. Cf. n. ad IV. β. §. 2. — ἐν χορηγίᾳ. De re consulas M. et Sch. Att. Proc. p. 46. Platner. Proc. u. Klag. II. p. 102. — ἀποφῆρσαι. Simplex verbum φή-

νασι injuria praetulit Reiskius. Cf. Dem. prooem. 48. extr. τοὺς αἰτιοὺς ὑμῖν ἀποφανῶ. Similis est verbi ἀποδεικνύναι usus. Lycurg. §. 31. τῶν — τοὺς ἐνόχους ταῖς ἀραῖς ἀκριβῶς ἀποδεικνύντων. — οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα . . ἀδικοῦντα τόνδε τὸν ἄνδρα i. e. οὐδ' ὅτιοῦν ἀδικοῦντα ξυμέ. Parum enim recte hunc pronomini demonstrativi usum pro personali ἐγὼ poetarum proprium esse contendunt. (Wolf. in Schaefer. Appar. III. p. 200.) Faciunt mecum Herodotus 1, 108. οὔτε ἄλλοτε κω παρεῖδες ἀνδρὶ τῷδε ἄχαρι οὐδὲν i. q. ἐμοὶ κτλ., Plato Lach. p. 180. D. ἀλλ' εἴ τι — ἔχεις τῷδε τῷ σαντοῦ δημότη ἀγαθὸν συμβουλευῖσαι, et noster §. 17. αἰτιῶνται — ὡς οὗτος κελύσειε πλεῖν τὸν παῖδα τὸ φάρμακον. — τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον i. e. populum Atheniensem. Vid. V. §. 8. — καὶ τοῦ νόμου οὕτως ἔχοντος εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα κατηγορεῖν. Legitimus est infinitivus dictioni ὁ νόμος οὕτως ἔχει subjectus, quippe quae jubendi notionem in se contineat. Cf. §. 36. Andoc. de myst. §. 20. 93. Xenoph. Hell. 1, 5, 5. Andoc. de myst. §. 110. Dem. adv. Lept. §. 135. adv. Timoth. §. 67. Quo pertinet etiam Dem. adv. Lept. §. 9. κατὰ μὲν τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν νόμον γεγράφθαι: qui locus sine causa vexavit interpretes. Vide quae annotavimus ad V. §. 10. Quid sit εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα κατηγορεῖν perspicuum est: cf. Dem. adv. Eubul. §. 7. τὸ γὰρ εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πάντα λέγειν. §. 60. ἐρῶ δ' εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Aesch. in Ctes. §. 197. τοῖς εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα λέγουσιν. in Tim. §. 178. ἀφ' ἑμῶν τῶν εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα λόγων. Contrarium huic generi est τὸ ἔξω τοῦ πράγματος λέγειν. Lycurg. §. 11. Lucian. Anach. 21. Schaefer. Appar. V. p. 448. M. et Sch. Att. Proc. p. 718. Platner. Proc. u. Klag. I. p. 186. Lex, quam attingit orator, ab alio nemine, quod sciam, commemorata est. — μηχανῶνται . . τὰ εἰς τὴν πόλιν. Corrigendi hoc loco necessitatem sibi oblatam esse credidit Dobreus: ego non item. Accusativus enim λόγους ψευδεῖς ex utroque verbo μηχανῶνται et συντιθέντες suspensus est, quibus explicandi atque amplificandi gratia subjiciuntur haec καὶ διαβάλλοντες τὰ εἰς τὴν πόλιν. De re confer Lycurg. §. 11. sq.

§. 10. οὐ ἢ πόλις . . ἐνταῦθα τὴν κατηγορίαν ποιεῖται. Haec comparanda sunt illis ἵνα μὲν ἐξῇ κτλ. §. 9. Singularis vero numerus de uno accusatore positus, praegresso plurali ad omnes adversarios spectante, neminem offendet. — οὔτε

ὅστις ἄλλα κατηγορεῖ ἢ ἃ διώκει ... πιεῖν οὐκ αὐτῷ
 κτλ. De re adi ann. ad §. 7. Pronomen αὐτῷ post relativum
 ὅστις adhibitum ubi exspectes demonstrativum genus eodem per-
 tinet quo Thucyd. 3, 13. ὃ γὰρ δοκεῖ μακρὰν ἀπείναν ἢ Δέσφος,
 τὴν ὀφείλειαν αὐτῷ ἐγγύθεν παρῆξει. 4, 92. οἷς δὲ γενναῖον τὴν
 τε αὐτῶν αἰὲν ἐλευθεροῦν μάχη — ἀνανταγώνιστοι ἀπ' αὐτῶν οὐκ
 ἄπλουν. 126. καὶ γὰρ ὅσα μὲν — δόκησιν ἔχει ἰσχύος, διδαχὴν
 ἀληθοῦς προσγενομένη περὶ αὐτῶν ἐθαύρουνε μᾶλλον τοὺς ἀμνημο-
 νους· οἷς δὲ βεβαίως τι πρόσκειναι ἀγαθόν, μὴ προσιδῶς τις ἂν αὐ-
 τοῖς τολμηρότερον προσφύροιο. Xenoph. Hell. 3, 1, 28. 4, 15.
 55. Lys. pro Mantith. §. 11. Isocr. ad Demon. §. 33. Aesch. in
 Ctes. §. 249. Dem. de Halonn. §. 45. in Mid. §. 47. adv. Leoch.
 §. 68. in Neaer. §. 85. 92. Amat. §. 20. Adde Foertsch. Obs.
 critt. p. 74. Pronominis οὗτος in ejusmodi enuntiatis numquam
 pronomen αὐτὸς gerit vicem: semper enim sine vi atque gravitate
 infertur neque unquam primum locum obtinet: denique in gene-
 raliore tantummodo sententia reperitur, ut pro relativo prono-
 mine ubique possis adhibere formulam εἴ τις. Atque plerumque
 post sententiam relativam locum habet pronomen illud: quam-
 quam interdum ei praemittitur. Cf. Eur. Troad. 684. Seidl. ἀπέ-
 πτυσ' αὐτὴν, ἣτις ἄνδρα τὸν πάρος καινοῖσι λέκτροις ἀποβαλοῦσ'
 ἄλλον φιλεῖ. — Verba οὐκ ἂν καταψηφίσσεσθε οὐτ' ἂν ἀπο-
 ψηφίσσεσθε optimorum codicum vestigia temporum injuria ob-
 scurata atque paene deleta persequutus edidi; neque enim in οὐ
 — οὐτε offendi (cf. ann. ad IV. δ. §. 8.), neque futurorum for-
 mam repudiavi (vid. ann. ad I. §. 12.), nec denique ἂν particu-
 lam futuri indicativo dubitavi adjicere: quod genus tuebuntur ea,
 quae congesserunt Matthiaeus gr. §. 599. d. vid. ib. n. e. p. 1413.
 ed. 3. Hartung. de partt. II. p. 280. sq. Rost. gr. p. 602. ed. 4.
 Kühner. gr. II. p. 92. Cf. ann. ad §. 4.

§. 11. χορηγὸς κατεξάσθη εἰς Θαργήλια i. e. für die
 Thargelien, ad festum concelebrandum. Lys. de mun. acc. §. 2.
 ἀνδράσι χορηγῶν εἰς Διονύσια. §. 3. ἐνυμασιάζουσαν εἰς Προμή-
 θεα. Xenoph. de rep. Ath. 3, 4. χορηγοῖς — εἰς Διονύσια καὶ
 Θαργήλια καὶ Παναθήναια καὶ Ἡφαίστεια. Schömann. ad Isae. p.
 308. Thargelia Apollini, Artemidi atque Hori consecrata non
 solum puerorum choris celebrabantur, sed virorum quoque cho-
 ros illo festo committi solitos esse scimus. Cf. Lys. I. I. §. 1.
 Θαργηλίοις νικητοῖς ἀνδρικοῦ χοροῦ, atque Boeckh. Corp. Inscr. I.

p. 343. *ἐνία Διονύσια καὶ Θαργήλια ἀνδράσιν*. Ceterum adi de hoc festo Archiloch. frgm. p. 257. ed. Liebel. Dem. in Mid. §. 10. Athenae. IX. p. 370. init. X. p. 424. extr. Parthen. Erot. 9. Hesych. Suid. Etym. M. s. v. Arsenii Violet. p. 65. Walz. Müller. Dorier. I. p. 243. 286. 326. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 2, p. 140. — καὶ ἔλαχον Παντακλία διδάσκαλον. Hunc locum attingit Harpocratio v. διδάσκαλος. *ἰδίως διδασκάλους λέγουσι τοὺς ποιητὰς τῶν διθυράμβων ἢ τῶν κωμωδιῶν ἢ τῶν τραγωδιῶν*. Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τοῦ χορευτοῦ Ἐλαχον, φησί, Παντακλία (scribend. Παντακλία) διδάσκαλον. ὅτι γὰρ ὁ Παντακλῆς ποιητής, δεδήλωκεν Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς διδασκαλίαις. πολὺ δέ ἐξω κὰν τῇ ἀρχαίᾳ κωμωδίᾳ τοῦτομα ἐπὶ τούτου τοῦ σημαινομένου. Eundem Pantaclem designare videtur Stephanus Byz. v. Ἀθήνη — ὁ δημότης Ἀθηνεύς. Πατροκλῆς Ἀθηνεὺς ἐχορήγει καὶ Παντακλῆς, ubi scribendum suspicatur Meinecke Quaestt. scen. III. p. 2. Πατροκλῆς Ἀθηνεὺς ἐχορήγει, *ἐνία Παντακλῆς* vel potius Πατροκλῆς Ἀθηνεὺς ἐχορήγει, [Κεκροπὶς] *ἐνία, Παντακλῆς* [ἐδίδασκεν.] ib. p. 63. in Addend. et corrig. Pantacles ille quem commemorant Aristophanes Ran. 975. et Eupolis (v. schol. Arist. l. c.) huc pertineat necne incertum est. Ceterum διδάσκαλος et ὑποδιδάσκαλος omnino is dicebatur, qui chorum in iis artibus erudiebat atque exercebat, in quibus certatio erat futura. Dem. in Mid. §. 17. Plat. Jon. p. 536. A. Wolf. Prolegg. in Lept. p. 90. n. 65. Hesych. v. ὑποδιδάσκαλος. De sortitione quae hic commemoratur vid. Boeckh. Staatsh. I. p. 488. sq. — καὶ Κεκροπίδα. Qui factum sit ut non modo suae sed etiam Cecropidis tribus huic civi chorus adornandus assignaretur, quum unamquamque tribum suum choragum edidisse traditum sit, in occulto latet. Quamquam e Demosthenis Midiana patet, interdum in una alterave tribu per plures annos tribules, ad quos hoc munus pertinebat, defugisse choragiam. Mid. §. 13. — διδασκαλεῖον ἢ ἢν ἐπιτηδειότατον τῆς ἐμῆς οἰκίας. Cf. Bernhardt. Synt. p. 157. Hoc διδασκαλεῖον appellari solet χορηγεῖον, cf. Epicharm. ap. Polluc. 9, 42. vel ut aliis placet χορήγιον. Poll. 4, 106. Ammon. h. v. Quod Latini dicunt choragium. Vitruv. 5, 9. Plaut. Captiv. Prolog. 61. — Διονυστοῖς. Dionysia simpliciter appellari solent magna Liberalia, Διονύσια τὰ ἐν ἄξει mense Elaphebolione concelebrata: quo Dionysiorum festo omnis generis choros commissos esse constat. Boeckh. Abhandl. d. Berl. Akad. 1816. p. 47. Buttm. exc.

ad Dem. Mid. I. Hermann. gr. Staatsalt. §. 161, 2. Schömann. ad Isae. p. 308. — *ἐδιδασκον* i. e. curabam ut docerentur. Cf. verbum *ἀποκτείνειν* IV. α. §. 2. Hujusmodi loci videntur peperisse Ammonii errorem *χορηγὸς ὁ διδάσκαλος*. Cf. γ. *χορήγιον*. — οὐτε *ζημιώσας οὐδένα οὐτε ἐνέχυρα βία φέρων* κτλ. De jure mulctandi parentes qui pueros recusassent chorago tradere atque pignora ab iis capiendi, choragis concessio, confer Platon. Legg. XII. p. 949. D. Hermann. de vestigg. etc. p. 67. Boeckh. l. l. p. 489. *Ἐνέχυρα φέρειν* dicit pro vulgari *ἐνέχυρα λαμβάνειν* s. *ἐνεχυράζειν*; quod non debebat displicere Reiskio, *φέρειν* auferendi capiente significatum. Vehementer autem erravit Taylorus ad Dem. p. 518, 1. ed. Reisk. in Mid. §. 10. καὶ Θαργηλίων τῇ πομπῇ καὶ τῷ ἄγῳνι μὴ ἐξεῖναι μήτε ἐνεχυράσαι μήτε λαμβάνειν ἕτερον ἑτέρου μηδὲ τῶν ὑπερημέρων ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. „Notes hic dici, inquit, in Thargeliorum solennitatibus eandem legibus dari securitatem, quae in Dionysiis dari solebat: idque confirmat Antipho de choreuta.“ At Antipho non de ipsis diebus festis loquitur: chorum enim ante dies festos ludorum deligi, erudiri atque exerceri fuisse solitum per se patet. — ὅς περ ἂν . . ἐγίγνετο. *Ἄν* particulae, quam in hujusmodi sententiis id indicare statuunt, *quod fieri soleat*, etiam in hoc genere sua inest vis: ostendit enim rem e conditione aptam esse. Nostrum locum germanice reddideris: wie es in den einzelnen Fällen, unter Umständen — geschehen konnte. Ceterum adi Hermann. de part. ἂν I. 7. p. 26. sq. Hartung. de partt. II. p. 250. — ἐκέλευον καὶ ἡγούμην. Bekkerus pro *ἡγούμην* coniecit *ἡτούμην*, quod mihi quoque arridet: sed vereor ne quis jure videatur sumere, verbum *ἡγούμην* hoc loco non longe distare a verbi *ἐχορήγουν* notione, in quo nemo, opinor, offenderet.

§. 12. *πρῶτον μὲν*. Cf. ann. ad V. §. 8. — *ἐτύχανε γάρ μοι πράγματα ὄντα πρὸς Ἀριστίωνα* κτλ. i. e. actionem intenderam Aristioni ceterisque. *Πράγματα* de rebus forensibus, actionibus, frequentant: cf. Aristoph. Nubb. 461. *πράγματα κἀντιγραφάς πολλῶν ταλάντων*, Dem. in Steph. I. §. 64. nost. III. β. §. 1. Eorum, quos hic et §. 35. enumerat, nomina per *εἰσαγγελίαν* κλοπῆς δημοσίων χρημάτων ad senatum detulerat, senatus, quum graviore poena crimen videretur dignum esse, ad Heliaeam rejecerat causam. Schöm. de comitt. p. 199. M. et Sch. Att. Proc. p. 263. 359. Hermann. gr. Staatsalt. §. 133. 6. — κατέ-
σησα

σησα δὲ ἐπιμελεῖσθαι. Cf. Isocr. Arcop. §. 37. ἐπέησαν ἐπιμελεῖσθαι. Xenoph. Rep. Lac. 2, 2. ἐπέησε κρατεῖν αὐτῶν. Matth. gr. §. 532. — εἰ τι δέοι τῷ χορῷ. Cf. Eurip. Suppl. 596. ἔν δέ τι μόνον μοι. Valck. ad Eur. Hippol. 23. Pors. ad Eur. Or. 659. Inter pedestris orationis scriptores primum Aristotelem verbo δέ τι accusativum rei adjecisse falso contendit Passovius lex. v. δέ τι. — ἡξίουν i. e. volebam, mandabam.

§. 13. πρὸς τούτῳ δύο ἄνδρας scil. κατέστησαν ἐπιμελεῖσθαι. — τὸν μὲν Ἐρεχθίδος . . τὸν δ' ἑτερον τῆς Κεκροπίδος. Possis suspicari genitivos suspensos esse e verbo ἐπιμελεῖσθαι, ut uterque praepositus sit suae tribui: sed malim jungere genitivos praegressis τὸν μὲν — τὸν δ' ἑτερον: alterum de tribu Erechtheide, Amyniam, alterum de tribu Cecropide. Ceterum discimus ex hoc loco etiam adjuutores choragi in colligendo atque adornando choro a tribulibus edi solitos fuisse. Sunt hi οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν φυλῶν, de quibus loquitur Demosthenes in Mid. §. 13. 15. Cf. Schömann. de comitt. p. 369. — Stephanus pro τέταρτον conjiciens τρίτον multum fallitur: sunt enim quatuor curatores Phanostratus, Amynias, tertius e Cecropide, cujus nomen reticetur, et Philippus. Nomina τῆς φυλῆς et τὴν φυλὴν non de universa tribu sed de saltatoribus harum tribuum accipienda esse perspicuum est. — καθεῖσθαι μὲν. Cf. ann. ad II. α. §. 7.

§. 14. ἐν τῷ ὑσέρω λόγῳ. Vid. praef. ad II. — ὅτε ἂν βούληται εἰπεῖν. Infinitivum etsi non desiderarem si abesset, expellere religioni duco. — πολλοὶ τῶν περιεσώτων. De corona loquitur: vid. M. et Sch. Att. Proc. p. 149. Heffter. Ath. Ger. p. 68. — τὰ μὲν . . καὶ τοῦ δοκωτοῦ ἀκούουσιν κτλ. Καὶ particula per anacoluthiam refertur ad μὲν: vid. Hermann. ad Viger. p. 841. Hartung. de partit. II. p. 410. Goeller. ad Thucyd. 2, 78. Ὀρκωτής quum sit is qui ad iurandum adigit aliquem (Xenoph. Hell. 6, 5, 3. Lobeck. ad Phryn. p. 361.), reus scribam videtur respicere, qui antequam perorarent litigantes ad διωμοσίαν eos adigebat. Praesens vero tempus ἀκούουσιν recte ponitur de re quae modo peracta est. Minus etiam difficultatis habet praesens ἀποκρίνομαι (i. q. ἀπολογοῦμαι, cf. §. 18. II. δ. §. 3.), in quo criticos offendisse miror. Ea audiunt, inquit, quae ego defensionis causa nunc affero.

§. 15. πρῶτον μὲν. Cf. V. §. 8. οὐτ' ἐκέλευσα . . οὐτ'

ἡνάγκασα οὐτ' ἔδωκα i. e. neque jussi eum bibere neque co-
ēgi neque manu porrexi poculum. Minus recte Dobreus: give
orders that he should take the potion: make him take it (or
make any one administer): nor administer it. Hoc enim dicit,
se neque verbis minisque hoc effecisse ut puer poculum hauriret,
neque ipsum ei porrexisset poculum. — ταῦτα σφόδρα λέγω
i. q. hoc urgeo, cum contentione dico. Plat. Apol. p. 25. A. et
26. B. πάνν σφόδρα ταῦτα λέγω. — πλήν γε τῆς τύχης κτλ.
i. e. si exceperis fortunam, vel nisi si accedat fortuna. Cete-
rum cf. Aesch. d. f. leg. §. 131. διὰ τὴν τύχην ἢ πάντων ἐς κν-
ρία. ib. 183. Dem. Ol. II. §. 22. μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ
τὸ ὅλον ἢ τύχη παρὰ πάντ' ἐς τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα.
Schaefer. Appar. I. p. 263. — ἦν . . ἀποσρέψαι. Ἀποτρέψαι
scribi jubet Dobreus: quo verbo haud opus: ἀποσρέψαι τύχην,
avertere sortem, fortunam, tuetur Sophocles Oed. Col. 1395.
ubi vid. Wunder.

ὁδοῦ τέλος

— — — — —
τοιούτων οἶον οὐδὲ φωνῆσαι τι
ἔξε' ἔταίρων οὐδ' ἀποσρέψαι πάλιν
ἀλλ' ὄντ' ἀνανδον τῇδε συγγῆρσαι τύχην.

frgm. 27. Bruck.

ὦ δαίμον, ὡς οὐκ ἔς' ἀποσροφῇ βοροῖς
τῶν ἐμφύτων τε καὶ θεηλάτων κακῶν.

§. 16. διωμόσαντο. Cf. ann. ad I. §. 8. In proximis διω-
μόσαντο δὲ particula δὲ in γὰρ vocis locum successit. Quod quo
jure factum sit docebunt Hermann. ad Viger. p. 845. Hartung.
de partt. I. p. 167. — βουλευόμενα. Evincit hic locus βου-
λεύσεως γραφῇ non φαρμακείας usum esse accusatorem. — μήτε
χειρὶ ἀράμενος μήτε βουλευόμενος. Artificiosa hujus loci ex-
planatio, quam proposuit Scholefield. in not. ad Dobr. Adverss.
I. 1, p. 173. μήτε χειρὶ (ἀποκτεῖναι) ἀράμενος (αὐτήν) ne pluri-
mis displiceat vehementer vereor: nec magis placet correctio,
quae olim Dobreo in mentem venit χεῖρα ἀράμενος: Graecorum
enim consuetudo activum genus videtur requirere. Itaque cum
viris doctis duce Andocide de myst. §. 94. τὸν βουλευόμενα ἐν
τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον rescripserim h. l.
ἐργασάμενος pro ἀράμενος.

§. 17. ἐκ τούτων i. e. unter diesen Umständen, demzufolge.

Cf. Matth. gr. p. 1335. ed. 3. — ὡς οὗτος κελεύσειε . . ἢ ἡνάρκασεν ἢ ἔδωκεν. Pronomen οὗτος respicit ad reum, et positum est pro ἐγώ: temere enim Reiskius ad Phanostratum rei generum, quem in iudicio praesto esse sumit, hanc vocem retulit: οὗτος vel ideo pro ἐγώ ponere potuit reus, quod ipsissima adversarii verba ei obversata sunt. Vid. ann. ad §. 9. Transitus vero ab optativo ad indicativum nullo ad sensum discrimine fit hoc loco. Quamquam hoc damus Stallbaumio ad Plat. Menex. p. 240. D. (cf. Schömann. ad Isae. p. 413. Pflugk. ad Eur. Hel. 522. Kühner. gr. II. p. 476.) interdum illam modorum enallagen ita explicandam esse, ut alteram rem tamquam in sola cogitatione positam, alteram tamquam omni ex parte certam atque exploratam a scriptore allatam esse statuamus. Nostri vero loci ea est ratio ut ex oratione obliqua in rectam delapsus esse orator putandus sit. Quae in plurimis obtinet locis. Andoc. de myst. §. 61. καὶ ἐξήλεξα τὰ γενόμενα ὅτι εἰσηγήσατο μὲν — ἀντίποιον δὲ ἐγώ, καὶ τότε μὲν οὐ γένοιτο κτλ. §. 115. ἔλεγεν ὅτι — ὁ πατήρ — ἐσηγήσατο ταῦτα Ἀθηναίοις, ἀκούσειε δὲ κτλ. Dem. adv. Aphob. I. §. 49. ἐτόλμα — λέγειν ὡς — ἐκτένικεν — καὶ ὡς λάβοιεν κτλ. adv. Phorm. §. 17. ἐμοῦ διαβόηδην γραψάντος — ὅτι οὔτε τὰ χρήματα ἐνθούτο εἰς τὴν ναῦν οὔτ' ἀποδέδωκε τὸ χρυσόν. in Neaer. §. 81. λέγων ὅτι οὐκ ἤδει Νεαίρας αὐτὴν οὖσαν θυγατέρα ἀλλ' ἐξαπατηθεῖν ὑπὸ Στεφάνου — καὶ — ποιήσαιτο — καὶ — κηδεύσειεν αὐτῷ. Schaefer. Appar. IV. p. 419. Matth. gr. p. 1224. sq. ed. 3.

§. 18. γενέσθαι μέντοι τὰ μὴ γενόμενα . . οὐκ ἐν τοῖς τούτων λόγοις ἡγοῦμαι εἶναι ἀλλ' ἐν τῷ δικαίῳ καὶ ἐν τῷ ἀληθεῖ. Ad vivum omnia resecanti absurda haec possint videri: oratoris tamen sententia in aperto est. Ab aequitate potius, inquit, atque a veritate quam ab accusatorum verbis salus pendet reorum. — ὅποσα μὲν . . πράττεται καὶ ἐπὶ θανάτῳ βουλευθέντα. Non caret offensione καὶ particula, quae in causa fuit ut Dobreus haec ἐπὶ — βουλευθέντα expellenda iudicaret: ferri tamen possit et universa sententia et particula καί, respondens illa quidem latino *idque*. Cf. Plat. de rep. 4. p. 426. A. ποικιλωτέρα καὶ μελῶ ποιοῦσι τὰ νοσήματα, καὶ αἰετίζοντες, ἅν τι φάρμακον συμβουλευσῇ, ὑπὸ τούτου λυεσθαι ὕγεις. Quam interpretationem etiam Demosthenicus admittit locus or. fun. §. 6. ἃ δὲ καὶ τοῖς εἰδόσι χρήσιμα ἀναμνησθῆναι καὶ τοῖς

ἀπειλοῖς κάλλιπα ἀκούσαι καὶ ζῆλον ἔχει πολὺν καὶ μῆκος λόγου ἄλυπον ἔχοντα, ταῦτα ἐπὶ κεφαλαίων εἰπεῖν περιάσσομαι, ubi cum Reiskio Bekkerus seclusit, Dindorfius ejecit particulam. — τοῦ ἀποκρινομένου. Cf. §. 14. — καὶ θηρεύειν καὶ ἐπὶ σμιζρὸν ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα i. e. verba aucupari et suspicionum in audiendo persequi vestigia. Qui locus obversatus est Andocidi de myst. §. 9. μήτε ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα μήτε ὄγματα θηρεύειν ἀκροασαμένους δὲ διὰ τέλους κτλ. Ἐπὶ σμιζρὸν ὑπονοεῖν est soupçonner un peu, to hear with some suspicion. Sophocl. Electr. 414. οὐ κάτωδα πλην ἐπὶ σμιζρὸν φράσαι. Dionys. Hal. de Thuc. jud. 23, 1. τίνων ἐπὶ σμιζρὸν ἤψαντο. Krüger. ad Dionys. Hist. p. 207.

§. 19. ὅπου δὲ κτλ. Carent haec apodosi, quam ipse orator omisisse possit videri, enuntiationum deinceps positarum serie properantem fallente. Mirabitur autem lector quid sit quod reus contendat, ipsos accusatores concessisse μὴ ἐκ προνοίας μὴδ' ἐκ παρασκευῆς γενέσθαι τὸν θάνατον τῷ παιδί, qui dixit §. 16. διωμόσαντο δὲ οὗτοι ἀποκτεῖναι με Λιόδοτον βουλευόμενα τὸν θάνατον. Quae Dobreis ita studet conciliare, ut in libello accusatorio actores reum βουλευῖναι, in oratione casu rem accidissee criminatos esse statuat. Quae accusatorum inconstantia parum credibilis est. Forchhammerum quoque (de Areopago p. 32.) in hoc falli puto quod credit accusatores ipsos coram iudicibus negasse reum ἐκ προνοίας interfecisse: quam quidem πρόνοιαν pertinere ad causarum Areopagiticarum integram notionem inde apparere dicit vir doctus, quod, quos veneficos Areopagus cognovisset non ἐκ προνοίας interfecisse, eos non damnavit. Aristot. Magn. Mor. 1, 17. Quod quum concesseris fatendum erit prorsus inepte haec pro se attulisse reum, quippe qui βουλευόμεως quacum πρόνοια atque παρασκευῇ numquam conjunctae sint arcessitus fuerit crimine. Neque crediderim equidem subornationem ad caedem vel aliud insidiarum genus carere posse προνοίᾳ illa atque παρασκευῇ, quam a βουλεύσει abjudicat Forchhammer. Itaque aut Boeckhium verum vidisse statuas oportet, qui Ind. lectt. Berol. hib. 1826 — 27. p. 7. tum hoc largitos esse accusatores credit, quum reconciliari vellent §. 38. 39., aut maligna verborum, quae coram iudicibus fecerant adversarii, interpretatione usum esse reum existimes necesse est. Ceterum de verborum abundan-

tio in αὐτῇ παρ. μηδ' ἐκ παλαιᾶς. conspicua adi ann. ad I. §. 3.
— ἐναντίον μαρτύρων πολλῶν. Cf. §. 22.

§. 20. ἐνθυμηθῆναι . . ἀμφοτέρω καὶ τῆς γνώμης κτλ.
Αμφοτέρω prorsus adverbii naturam induit h. l. Bernhardy. Synt.
p. 129. De verbo ἐνθυμεῖσθαι cf. V. §. 6. — εἰς ἀρχῆς, om-
nino. Dem. adv. Lept. §. 56. i. q. ἀρχὴν V. §. 73.

§. 21. ἀναβάς εἰς τὴν ἡλιακὴν τὴν τῶν θεσμοθετῶν.
Commemorat τὸ τῶν θεσμοθετῶν δικαστήριον Andocides de myst.
§. 28. Hefsterus Ath. Ger. p. 61. Antiphontem et Andocidem
aedificia designare dicit quibus ad anacrisēs instituendas usi sint
praetores, die Sitzungsorter der Hegemonen —, wozu sie bei
der vorläufigen Instrukzion der anhängigen Sachen die Gerichts-
lokale benutzten, wenn gerade kein Gericht gehalten wurde.
Rectius Schömannus h. l. de ipso iudicium collegio, cui praesi-
deant thesmothetae, agi statuit Att. Proc. p. 144., atque diserte
in sequentibus iudices commemorantur. Ipsa vocis ἡλιακὴ forma
non injuria in dubium a Taylora vocatur: v. ann. crit. Ἀναβαλ-
νειν vero verbum est in hac re usitatum. Andoc. de myst. §. 23.
ἀνέβην ἐπὶ δικαστήριον. Dem. adv. Onet. I. §. 32. ἀναβάς ἐπὶ τὸ
δικαστήριον. Plat. Apol. p. 17. E. νῦν ἐγὼ πρῶτον ἐπὶ δικαστήριον
ἀναβέβηκα. p. 40. B. ἡρῖκα ἀνέβαινον ἐνταυτοῖς ἐπὶ τὸ δικαστήριον.
Ascendit Philocrates in Heliastarum iudicium, quia coram thes-
mothetarum iudicio postridie ejus diei Aristionis causa debebat
agi: quae ne agi posset crimen pueri interemti heliastarum prae-
sidibus thesmothesis nunciavit. Caedis enim rei foro atque jure
civitatis arcebantur. Neque verba ad iudices potius quam ad
praesides direxit, quo efficeret ut hi differrent atque procrastina-
rent illam peculatus actionem: neque quae inferuntur §. 23.
verba ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς ad eosdem homines referenda sunt,
quippe quum ad singulas causas dijudicandas sorte eligerentur
iudicium collegia, sed ad idem thesmothetarum iudicium. Vid.
M. et Sch. Att. Proc. p. 65. sq. Boeckh. Ind. lectt. Berol. hib.
1826 — 27. p. 7. — τῇ ἡμέρᾳ κτλ. Cf. §. 34. — ὅτι τὸν
μὲν νόμον οὐ δίκαιον [οὐ] προκαθίσταται. Pro δίκαιον οὐ
rescripseris δίκαιος: quo reposito προκαθίσταται quod e codice
Oxonienſi assumſi, membra illius verbi disiecta colligens, notio-
nem adscisceret verbi προϊσῆναι, προῖσθαι (cf. II. γ. §. I.),
προφασιῶσθαι. Lex quam commemorat est ea quae caedis reo

προαγορεύει εἰργεσθαι τῶν νομίμων. Quamquam nescio an emendatio a me proposita sanando huic loco non sufficiat. — κατηγορῶν καὶ διαβάλλον εἰς τὸ δικασήριον. Praepositionis εἰς quae sit ratio in aperto est: Plat. de rep. 7, p. 539. C. εἰς τοὺς ἄλλους διαβέβληνται. Aeschin. in Tim. §. 60. μὴ ἀνακηρυχθῇ αὐτῶν ἡ βδελυρία εἰς πᾶσαν τὴν πόλιν. §. 107. in Ctes. §. 45. Diod. Sic. 1, 27. Stallbaum. ad Plat. l. c. — ἀγόνων . . αὐριον καὶ ἔνῃ. Pluralem ἀγόνων posuit, quia non una erat cunctorum causa, sed singulorum causae legibus Atticis seorsim erant cognoscendae: cf. V. §. 70. Xenoph. Hell. 1, 7, 37. Memor. 1, 1, 18. Plat. Apol. p. 32. B. Lys. de bon. Aristoph. §. 6. Heffter. Ath. Ger. p. 128. Platner. Proc. u. Klag. I, p. 119. Neque uno die omnium causas actas esse patet e §. 37. τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ ἔμελλεν ὁ πρῶτος ἐκεῖνον κριθήσεσθαι. Quamobrem non dubitavi rescribere αὐριον καὶ ἔνῃ *cras et perendie* pro vulg. αὐρ. τῇ ἔνῃ.

§. 22. ἃ μέντοι αὐτιῶτο κτλ. Liberiore orationis forma usus optativos posuit sine conjunctione: saepenumero enim post indicativum vel optativum cum ὥς, ὅτι illatum, et post infinitivum atque participium in oratione obliqua optativum conjunctione privatum subjungunt. Cf. Andoc. de myst. §. 40. Lys. in Agor. §. 9. Isae. de Cir. h. §. 22. Dem. adv. Polycl. §. 50. Schneider. ad Xenoph. Hell. 6, 5, 36. Schaefer. Melett. p. 102. Appar. I. p. 216. V. p. 313. Schömann. ad Isae. p. 410. Stallbaum. ad Plat. Phaed. p. 86. A. — οἱ σύμπαντες scripsi pro vulg. σύμπαντες: quamquam scio Homerum atque Herodotum in hoc genere articulum omisisse. Vid. Nitzsch. Comm. ad Odyss. V. 243. p. 35. Matth. gr. §. 266. c. n. Facillime h. l. poterat excidere articulus propter syllabam praegressam in πρεσβύτεροι. Cf. §. 44. — οἱ τοὺς τε λόγους . . καὶ τὰ λεγόμενα πάντα ἡπίσαντο. Displacent criticis verba τὰ λεγόμενα, quae defendit Klotz. Quaestt. critt. p. 104. Non debebant, inquit, Reiskius et Bekkerus haerere in verbis ultimis . . : nam etsi ante erat dictum τοὺς τε λόγους recte tamen sequi poterat τὰ λεγόμενα, quum hoc ad omnia quaecunque essent dicta spectaret, illud autem τοὺς λόγους quorum pertineret significaretur verbis apposis τοὺς λεχθέντας περὶ τῆς πόσεως τοῦ φαρμάκου. Hactenus Klotz: qui jure tuitus est participium, loci sententiam non perspexit. Hoc potius dicit orator: Testes illi et verborum de ea potione habitorum et

ipsius rei conscii sunt, et omnino omnium eorum quae ego coram iudicibus dixi i. e. τὰ λεγόμενα: vid. n. ad III. δ. §. 4. De verbo ἡπίσαντο dixi in ann. crit.

§. 23. προῦκαλοῦμην. De hac προκλήσει εἰς μαρτυρίαν conf. Hudtwalcker. Diaet. p. 44. M. et Sch. Att. Proc. p. 678. Heffter. Ath. Ger. p. 317. — ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασαῖς. Vid. §. 21. — λέγων αὐτῷ ὀνόμασι ἕκασον i. q. *nominatim ei unumquemque designans*. In vulg. erat αὐτῷ ὄνοματι. Uno ὀνόματι in ὀνόμασι mutato omnia sana esse puto: atque saepissime haec verba a librariis confusa esse in vulgus notum. Defensorem tamen vulgata nacta est Klotzium Quaestt. critt. p. 104. sq. qui αὐτῷ ὀνόματι latine reddit *vel nomine, adeo nominatim*, dictionem ὀνόματι λέγειν Antiphontis loco §. 40. ὀνόματι οὗτος ἐμὲ προσαγορεύων καὶ ἐγὼ τοῦτον firmari putans. Quamquam loquutionis ὀνόματι προσαγορεύειν, *nomine compellare*, longe diversam rationem esse patet. Ceterum vide ann. crit. — τούτους ἔρω-
τᾶν κτλ. Arctissime haec cum verbo προῦκαλοῦμην cohaerent: verba enim illa καὶ ἵνα — ἕκασον explicandi atque amplificandi gratia interjecta sunt. — τοὺς μὲν ἔλευθέρους ὥς χορὴ τοὺς ἔλευθέρους. Cf. §. 25. M. et Sch. Att. Proc. p. 684. Heffter. Ath. Ger. p. 313. Platner. Proc. u. Klag. I. p. 237. — τοὺς δὲ δούλους, εἰ μὲν . . δοκοῖεν λέγειν, εἰ δὲ μὴ, ἔτοιμός ἐστι κτλ. Suppressa post εἰ μὲν κτλ. apodosis neque a poetarum graecorum neque a pedestris orationis consuetudine recedit, Hermann. ad Vig. p. 833. Schaeff. Greg. Cor. p. 47. Thiersch. gr. p. 643. ed. 3. Matth. gr. §. 617. a. Hartung. de partt. II. p. 213., neque oratores hoc genus aspernantur, Dem. adv. Zenoth. §. 27. Aristid. or. II. p. 401. Dind. Obliquae vero et rectae orationis (ἐμὶ cod. N.) conjunctio nemini videbitur abhorre a cogitandi celeritate quam illi genti placuisse constat. Cf. ann. ad I. §. 10. Matth. gr. §. 529. 5. Itaque satis nequeo mirari Benseleri conjecturam ita hunc locum constituentis (Isocr. Areop. p. 95.) τοὺς δὲ δούλους (sc. ἔκλειον) εἰ μὲν αὐτῷ ἐρωτῶντι τᾷληθῇ δοκοῖεν λέγειν, δίδοναι, εἰ δὲ μὴ ἔτοιμος εἴη δίδοναι, βασανίσαι. „Διδόναι enim, inquit, quod codd. ABZ post ἐρωτῶντι addunt, post λέγειν ponendum et eodem modo quo Xenoph. Exp. Cyr. 6, 6, 31. et 34. per *dimittere* explicandum videtur.“ Cui conjecturae quam cetera omnia adversantur, tum ne Xenophontis quidem locus patrocinator, ubi δίδοναι cum tertio casu ponitur (δοῦναι σφίσι τὸ

ἀνδρε — τὼ τε ἀνδρε ὑμῖν δίδωμι) in hanc sententiam: *gratificari alicui in reo absolvendo*. — Quo jure verbum *κελεύει* correxerint critici patebit ex iis quae contuli ad I. §. 15.

§. 24. οἱ δικασαὶ καὶ ἑτεροὶ ἰδιῶται. Judicibus h. l. opponuntur ἰδιῶται, sicut Lycurg. §. 79. *εἰς γὰρ ἐξ ὧν ἡ πηλὴτα συνέστηκε, ὁ ἄρχων, ὁ δικαστής, ὁ ἰδιώτης*. Idiotae quos commemorat noster e numero τῶν περικεσῶτων sunt. Cf. §. 14. Ceterum ἑτεροὶ ex eodem genere est, quo pertinet ἄλλος V. §. 47. — *ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο καὶ δίκαιον* i. q. uti hoc titulo juris. Cf. V. §. 85.

§. 25. Sententiam, quam hic deprehendimus, etiam apud Isacum de Cir. h. §. 12., Isocratem Trapez. §. 54., Demosthenem adv. Onet. I. §. 37. reperimus. Quamquam in utramque partem de tormentorum fide solent disputare. Hudtwalcker. Diaet. p. 51. M. et Sch. Att. Proc. p. 679. Platner. Proc. u. Klag. I. 243. — *τῶν ἐν ἀνθρώποις*. Vid. §. 7. — *ὅπου εἶεν καὶ*. Vid. de hoc optativo Matth. gr. §. 527. b. — *κατεῖπότες*, edicentes contra aliquem, absolute posuit, ut Lys. de ol. sacr. §. 34. Isocr. Trapez. §. 55. — *τῆς μελλούσης ἔσεσθαι*. Haec in universum dicta esse possunt de quavis necessitate imminente futurave, non praesenti: sed possis *ἀνάγκην μέλλουσαν* de iis quoque periculis accipere, quae immineant servis a dominis, contra quos edixerunt.

§. 27. καὶ ἐλ μὲν ἐγὼ καὶ. Vide I. §. 11. — *πρόκλησιν ἔφευγον*. Πρόκλησιν, ἔλεγχον, βάσανον φεύγειν in judiciali loquendi genere creberrima sunt: Isae. de Cir. h. §. 11. 13. 14. 28. de Philoct. h. §. 17. Isocr. Trapez. §. 16. Dem. de cor. §. 226. adv. Pantaen. §. 44. adv. Aphob. d. f. test. §. 5. adv. Onet. I. §. 27. Lycurg. §. 29. 30. 32.

§. 28. ἐπιζαμαὶ καὶ. Ad verba compares V. §. 84. — *ἰσχυροτάτοις*. Sine idonea causa, ut videtur, Reiskius post h. v. inseri jubet *τεκμηρίοις*. Cf. I. c. et §. 38. — *τοῖς μὲν μαρτυροῖσι τοῖς μαρτυροῦσιν ἀπιεῖν ὑμᾶς διδάσκουσι*. Recentiores editores ante *μαρτυροῦσιν* inserunt *ἐμοί*, pro me, quo pronomine non opus. Opponuntur enim *testium* verba *accusatorum* praetensionibus: atque abest pronomen a gemino quoque loco, ubi participium *μαρτυροῦσιν* non reperitur. Neque tamen in hoc participio haerendum. Cf. Isae. de Pyrrh. h. §. 56. *ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν μαρτυρίαν τὴν μαρτυρηθεῖσαν*. Lys. in Nicom.

§. 22. ἡ βουλὴ ἢ βουλευούσα. Andoc. de pac. §. 35. οὐ γὰρ μόνον — πρὸς γράμματα τὰ γεγραμμένα δεῖ βλέποντας προσβέβειν ἡμᾶς. In sequentibus Dobsonus post οὗς ἐγὼ minorem ponens distinctionis notam nostri verba in hanc sententiam videtur accepisse: *quas praetensiones ego, etiamsi testium orbatu essem auctoritate, confictas esse ostenderem.* Quem dedocere poterant proxima verba. Recte Reiskius: *quas ego praetensiones si jactarem nulla testium auctoritate communitas, nae illi ut falsas et temere a me confictas essent aspernari.*

§. 29. εἰ... ἂν. πῖς οἱ ἦσαν. Ἄν particula in protasi post εἰ illata hodie neminem morabitur: ipsa enim conditio ex alia verbis non expressa pendet. Cf. Hermann. de part. ἂν. 1, 10. p. 55. Hartung. de partt. II. p. 245. Kühner. gr. II. p. 559. Stallbaum. ad Plat. Protag. p. 329. B. — παρέχομαι εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας. Praesens tempus de conatu intelligas oportet: cf. Bernhardy. Synt. p. 370. Verba εὐθὺς — ἡμέρας cave moveas loco suo vel interposita καὶ a praegressis disjungas. Nam quum ad idem tempus referri possint atque debeant haec καὶ αὐτὸς ἐγὼ κτλ. quo pertinent illa παρέχομαι κτλ., nihil difficultatis in verbis oratoris inest. Wenn ich — die Dabeigewesenen gleich vom ersten Tage an zu Zeugen anbiete und (gleich vom ersten Tage an) ich selbst so wie alle Zeugen dasselbe aussagen, was gegenwärtig vor euch u. s. w.

§. 30. ὅπου... διδάσκει κτλ. Optativus sequitur verbi primarii modum. Vid. V. §. 54. — ταῦτα i. e. similia, nempe testium verba carere argumentorum auxilio.

§. 31. τούτους μὲν αὐτοὺς τε... καὶ ἐπ' ἐμοῦ. Vereor ne τε particulam post σφῶν αὐτῶν collocatam malis: sed liberior hujus voculae collocatio quum apud alios, tum apud ipsum Antiphontem non semel deprehenditur. Cf. IV. α §. 2.

§. 33. ἵνα δ' ἔτι καὶ ἄμεινον μάθῃτε. Poterat addere περὶ τοῦ πράγματος: ut rem accuratius cognoscatis. — ὅφ' ἡμῶν πάντων καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν. Cf. Dem. de f. leg. §. 128. ἀπάντων γὰρ ἡμῶν τουτωνὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων κτλ. adv. Boeot. de dot. §. 59. τοσοῦτων ἡμῶν ὄντων, ὃ ἄνδρες δικασαί, καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων πολλῶν ἄλλος μὲν οὐδεὶς κτλ.

§. 34. Οὔτοι γὰρ κτλ. Pridie quam efferretur mortuus in vestibulo proponebatur: id quod in lege Solonis est apud Demosthenem in Macart. §. 62. et praecipitur a Platone Legg.

XI. p. 959. A. Tertio autem post mortem die sepeliebatur. Plutarch. de ser. n. vind. c. 22. Quamquam eos, qui publice efferebantur, ante diem tertium quam sepelirentur proponi solitos esse docet Thucydides 2, 34. Intpp. Polluc. 8, 46. Ceterum de funeralibus vide Lucian. de luct. 10. sq. Cic. de legg. 2, 26. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 2, p. 78. sq. Schömann. ad Isae. p. 218. sq. — *προαγορεύειν εἰργεσθαι κτλ.* Cf. V. §. 10. — *καὶ τίνας ἔνεκα καὶ πρόθυμοι ἐγένοντο κτλ.* Particulam καὶ ante πρόθυμοι a Reiskio in suspicionem vocatam nemo hodie sollicitabit. Cf. Andoc. de myst. §. 4. *τί γὰρ ἂν καὶ βουλόμενος — ὑπομείνειεν* —; 148. *τίνα γὰρ καὶ ἀναβιάσσομαι δεησόμενον ὑπὲρ ξιμαντοῦ;* Lys. in Eratosth. §. 29. *παρὰ τοῦ ποτὲ καὶ λήψεσθε δίκην* —; pro inval. §. 12. *τί γὰρ ἂν καὶ ἔλεγεν;* ib. 23. Isocr. Paneg. §. 160. Dem. in Phil. I. §. 46. Creberrime post interrogativa ποῦ, ποῖ, ποῖος, πῶς, τίς infertur ea particula. Quod genus exemplis illustrarunt Porson. ad Eur. Phoen. 1373. Pflugk. ad Eur. Hec. 515. Alc. 834. 1049. Hartung. de partt. I. p. 137. De vi atque potestate hujus vocis optime exposuerunt Hermannus ad Vig. p. 837. Bremi. ad Demosth. I. p. 143. Hartung. I. p. 135. Stallbaum. ad Plat. Eutyphr. p. 3. A. Ponitur tum potissimum, quum res, ad quam refertur, ab expectatione nostra prorsus est aliena.

§. 35. *κατηγορήσειν ἔμελλον.* De re vide §. 12. 21: verbum *κατηγορεῖν* ad orationem spectat coram iudicibus habendam: ipsa enim accusatio jam ante scripto consignata magistratui tradita erat ab actore. Cf. §. 7. 10. M. et Sch. Att. Proc. p. 194. — *τοῦ ὑπογραμματέως τῶν θεσμοθετῶν.* Omnibus omnino magistratibus scribas suas fuisse scimus: vid. Schöm. de comitt. p. 318. M. et Sch. Att. Proc. p. 705. Heffter. Ath. Ger. p. 32. *ὑπογραμματέων* vero vile atque contemptum erat munus: cf. Lys. in Nicom. §. 27. 28. Dem. de f. leg. §. 200. 237. 249. Suspectum h. l. est J. Bakio τῶν θεσμοθετῶν. Quid thesmothetis, inquit, cum publicae pecuniae administratione? Praeterea si thesmothetarum hi subscribae fuerunt, quo modo altero loco (§. 49.) Poletis ceterisque dicuntur *ὑπογραμματεύειν*? Hactenus Bakius. Qui multum fallitur Aristionis ceterorumque causam cum Poletarum eorumque qui §. 49. commemorantur causa confundens. In quo errore alios quoque esse video. Cf. ann. ad §. 49. Thesmothetarum autem quatenam sint partes in hac re, quum

obiter tantum atque perfunctorie ipsa causa attingatur ab oratore, in aperto non est. — εἰς ἡγγελία εἰς τὴν βουλὴν. Usitata in foro Attico est haec dictio. Andoc. de myst. §. 37. Isocr. de big. §. 6. Dem. in Mid. §. 121. Similiter Isaëus de Nicostr. h. §. 28. ἀπογραφεῖς εἰς τὴν βουλὴν κακουργῶν: audacter vero idem orator de Pyrrh. h. §. 62. εἰσαγγεληθεὶς εἰς τὸν ἄρχοντα. — τοιαῦτα ἄρ' ἦν. Cave γὰρ reponas pro ἄρ'. V. Hartung. de partt. I. p. 446. — ἀπογράφεσθαι καὶ προαγορεύειν κτλ. Ἀπογράφεσθαι et actor dicitur, qui nomen rei defert (§. 37. 44. 46.), et magistratus, ad quem defertur (§. 41. 42.). M. et Sch. Att. Proc. p. 254. Neque verba καὶ προαγορεύειν — ρουλιῶν debebant displicere Dobreo: quae adduntur etiam §. 34. παρεσκευάζοντο αἰτιάσθαι καὶ προαγορεύειν κτλ. Προδρόμους enim illa non ad solum magistratum sed etiam ad accusatorem refertur. Heffter. Ath. Ger. p. 362. 7. Schömann. Antiqq. jur. publ. Graecorum p. 289. sq. et nost. §. 40.

§. 36. ὁ γὰρ νόμος οὕτως ἔχει. Cf. §. 9. — ἀποφεύξεσθαι καὶ δίκην οὐ δώσειν. Negativa οὐ non tentanda est in opposita sententia ad unum infinitivum δώσειν potissimum pertinens neque universam afficiens sententiam. Hartung. de partt. II. p. 125. — ἐπ' ἐμοὶ... ἐμνησανήσαντο. Cf. §. 9. μηχανῶνται ἐπ' ἐμέ. Sed vide quae collegi ad V. §. 79.

§. 37. τῇ ὑσεραλίᾳ ἢ ὁ παῖς ἐθάπτετο i. q. τῇ ὑσεραλίᾳ ταύτης τῆς ἡμέρας ἐν ἣ ὁ παῖς ἐθάπτετο. Imperfecti loco e nostri sermonis ratione ponendum erat plusquamperfectum: de quo genere dixi ad V. §. 29. Ἡ particula ante relativum pronomen non est opus: quae plenior loquendi ratio placuerit Bastio Append. ep. cr. p. VII. epimetr. ad Aristoph. Plat. XXXVI. Cf. Stallbaum. ad Plat. Crit. p. 44. A. Tu confer Dem. in Mid. §. 119. τῇ μὲν προτεραλίᾳ ὅτε ταῦτ' ἔλεγεν. adv. Macart. §. 62. τῇ ὑσεραλίᾳ ἢ ἂν προθῶνται. Buttm. ad Mid. 33. Schaefer. Appar. III. p. 413. V. p. 122. sq. Neque vero ipsa res ab oratore narrata repugnat iis quae §. 21. relata sunt: ibi enim non de justa accusatione agitur: neque iis quae leguntur §. 34: quippe quum eo loco orator dicat tertio post pueri mortem die *consilium istos cepisse* accusandi choragi, contra hic aperiat tunc temporis eos propensos fuisse ad *litē ipsi intendendam postridie ejus dici*. Quod quum fugeret Dobreum, variis modis vir egregius hunc locum sollicitavit. — πρὶν τὴν οἰκίαν καθᾶραι κτλ. Cf.

Schol. Aristoph. Nubb. 815. *ἔθος ἦν μετὰ τὴν ἐκκομιδὴν τοῦ νεκροῦ λούεσθαι τοὺς κατ' οἶκον καθαρμοῦ χάριν.* Ipsam quoque domum lustratam esse noster docet. *Τὰ νομιζόμενα*, quae h. l. commemorantur, sunt iuxta funebria proximis post funus diebus persolvenda. Aeschin. in Ctes. §. 77. *ἔβδόμην δ' ἡμέραν τῆς θύγατρὸς αὐτῷ τελευτηνίας, πρὶν πενθῆσαι καὶ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι, στεφανωσάμενος καὶ λευκὴν ἱσθῆτα λαβὼν ἔβουθύτει καὶ παρενόμεναι.* Hefster. Ath. Ger. p. 361. Schömann. ad Isae. p. 182. sq. 217. sq.

§. 38. *χρόνον ἀπέδειξεν ὅτι οὐκ ἐγχωροίη κτλ.* Non dubitavi recipere *ὅτι pro τί:* quamquam haud scio an jure *χρόνον* intactum reliquerim: praestiterit scribere *τὸν χρόνον*. Cf. nost. §. 45. *οἱ μὲν ἄλλοι ἅπαντες ὅσοις — ὁ χρόνος μὴ ἐνεχώρει.* Lys. in Evand. §. 6. *ὁ χρόνος οὐκ ἐγχωρεῖ ἄλλον ἀποκληρώσαι.* Dem. adv. Onet. I. §. 39. *ἐκ τοῦ τὸν χρόνον μὴ ἐγχωρεῖν — ἀποδοῦναι τὰ γύριον.* — *τὰς κλήσεις καλεῖσθαι* i. q. *τὰς προσκλήσεις προσκαλεῖσθαι.* Cf. Valek. animadv. in Ammon. p. 127. M. et Sch. Att. Proc. p. 576. 2. Iteratae in jus vocationes ad tres *προδικασίας* illas videntur spectare, de quibus infra loquitur §. 42. Ceterum tangunt hunc locum Hefster. l. c. Hermann. gr. Staatsalterth. §. 105. — *τοὺς ταῦτα μηχανωμένους* scil. Aristionem, Philinum ceterosque. — *ἐτιμήθη αὐτοῖς ὡς αὐτὸ ἐπίστασθε.* *Τιμᾶν τινί τιος* dicitur iudex, *τιμᾶσθαι* in medio genere actor et reus. M. et Sch. Att. Proc. p. 180. 724. — *καὶ οὗτοι* sc. accusatores mei, Philocrates cum advocatis. — *οὐδὲν αὐτοῖς οἷοί τε ἦσαν ὀφελῆσαι.* Thom. Mag. p. 408. Ritschl. *ὀφελῶ σε πάντες ῥήτορες* *πρὸς δοτικὴν δὲ μόνον ποιηταί.* — *καὶ Θουκυδίδης ἅπαξ ἐν τῇ πέμπτῃ ὀφελεῖν Ἀθηναίους Ἀακεδαιμονίοις τρόπῳ ᾧ ἂν δύνωνται.* Idem docet Phavorinus de loco Thucydideo 5, 23. ubi codices plurimi praebent accusativum. V. Goeller. ad Thucyd. 8, 96. p. 480. ed. 2. Poetarum locos dedit Matth. gr. §. 391. Adde Eur. Alc. 41. Suppl. 326. Heracl. 331. 681. Pflugk. et Passov. lex. v. *ὀφελῶ*, Apud veteres Atticos prosae scriptores interdum huic verbo dativum subiungi docet Kühner. gr. II. p. 212. n. 1., exempla afferre supersedit: contra Passovius hunc usum recentioribus pedestris sermonis scriptoribus, Aristoteli et qui post hunc vixerunt, tribuit. Equidem et Antiphontis locum sanissimum esse puto et haud scio an Thucydidi quoque hoc genus restitui debeat. — *ἔδεικνυτο διαλλαγῆναι.* Hoc ante postulatam actionem in causis

publicis fieri solebat: nam ne hujusmodi transactiones post institutam fierent actionem, impedimento erat mulcta mille drachmarum atque ἀντίμα actori μὴ ἐπεξιόντι proposita. Loci nostri sententiam parum perspicuus Hudtwalckerus Diaet. p. 162. n. cum iis transactionem factam esse credidit, quos peculatus crimine in jus vocaverat choragus: sed οὔτοι sunt accusatores, qui in hoc ipso judicio praesto sunt. Quod et praegressa docent et ea quae his subjiuntur. Vid. M. et Sch. Att. Proc. p. 702.

§. 39. ἐν τῇ πόλει i. q. ἐν τῇ ἀκροπόλει. Thucyd. 2, 15. τὸ δὲ πρὸς τοῦτον ἡ ἀκρόπολις ἡ νῦν οὕσα πόλις ἦν — καλεῖται δὲ διὰ τὴν παλαιὰν ταύτην κατοικίῃσιν καὶ ἡ ἀκρόπολις μέχρι τοῦδε ἔτι ὑπ' Ἀθηναίων πόλις. Moeris Att. p. 233. ed. Lips. Anecd. Bekk. I. p. 295. Valcken. ad Herod. 7, 26. Ducker. et Goeller. ad Thuc. l. c. — διήλλακτον ἡμᾶς πρὸς τῷ νεῷ τῆς Ἀθηναῖας. Non in vicinia templi Minervae Poliadis sed in ipso templo cum accusatoribus reum transexisse puto: transactionesque et alia hoc genus in ipsius Minervae (cf. Isocr. Trapez. §. 17. sq. Dem. pro Phorm. §. 15.) atque in aliorum deorum templis fieri solita esse constat. Hudtwalcker. Diaet. p. 13. Plutarch. Apophth. Lacon. p. 124. VI. Tauchn. Atque πρὸς praepositio nonnumquam reperiri ubi exspectemus ἐν, certum est. Quem usum injuria Bernhardy. Synt. p. 264. solis recentioribus assignat Graecis. Cf. Sophocl. Oed. C. 9. εἴ τινα βλέπεις ἢ πρὸς βεβήλοις ἢ πρὸς ἄλλοισιν θεῶν. Aj. 95. ξραψας ἔγχος εὐ πρὸς Ἀργείων στρατῷ. Trach. 371. ταῦτα πολλοὶ πρὸς μέσῃ Τραχυνίων ἀγορᾷ ξυνεξήκουον. Thucyd. 2, 47. ὅσα τε πρὸς ἱεροῖς ἐκτεύσαν. 3, 57. οὐδὲ πρὸς ἱεροῖς τοῖς κοινοῖς οὐκ ἀπὸ ἡμῶν τῶν εὐεργετῶν τῆς Ἑλλάδος ἀνατεθῆναι. De quo idiomate vide Thom. M. p. 303. R. πρὸς ἱεροῖς ἐκτελεύ Ἀττικοὶ λέγουσιν, οὐ πρὸς ἱερά. Adde Plutarch. Num. 7. Sol. 21. Coriol. 30. 33. Nic. 28. Thucyd. 6, 68. παρὰ τῷ δὲ τινι καὶ τόδε, πολὺ τε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν εἶναι καὶ πρὸς γῇ οὐδεμιᾷ φιλικῇ ἤντινα μὴ αὐτοὶ μαχόμενοι κηρύσσει. Hermann. ad Sophocl. Trach. 371. Schaefer. Greg. Cor. p. 890. Glossar. Livian. p. 57.

§. 40. ὃ Ζεὺ καὶ θεοὶ πάντες. Usitatae sunt ejusmodi obtestationes apud oratores. Cf. Aesch. in Tim. §. 70. 87. in Ctes. §. 156. Dem. de Chers. §. 49. in Phil. III. §. 54. IV. §. 7. 25. et quae congescit Amersfoordt. ad Dem. de symm. §. 39. in Schaefer. Appar. I. p. 802. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 2. p. 123.

5. Neque vero semper in his obsecrationibus Jovi primus conceditur locus. Cf. Dem. de cor. §. 294. *τη τὸν Ἡρακλέα καὶ πάντας τοὺς θεοὺς*. Aelian. V. H. 2, 9. *ὃ Πολιάς Ἀθηνᾶ καὶ Ἐλευθέριε Ζεῦ καὶ οἱ Ἕλληνων θεοὶ πάντες*. — *ἀπτόμενος ἐμοῦ διελέγετο* scil. *ἐμοί*: sed objectum in participii atque finiti verbi concursu semel poni atque aut cum participio aut cum verbo finito solet construi. Exempla ejus generis quo noster utitur vide apud Krüger. ad Dionys. Hist. p. 119. — *ὀνόματι οὗτος ἐμὲ προσαγορεύων καὶ ἐγὼ τοῦτον*. Cur οὗτος e codice Oxoniensi receperim pro *ὁ τοιοῦτος* vel opposita καὶ ἐγὼ τοῦτον satis declarant. *Ὀνόματι* vero *προσαγορεύειν* non minus recte dici existimo quam *ὀνομασθὲν προσαγορεύειν*, quod habes Xenoph. Cyrop. 5, 3, 47. Plutarch. Popl. 6. Jul. Caes. 44. Athenae. X. p. 427. extr. Confer Aeschin. in Tim. §. 24. *ὀνόματι αὐτῶν ἓνα ἔκαστον ἀπορεῖ προσειπεῖν*. Recentiores etiam *ἐξ ὀνόματος προσαγορεύειν* usurpant. Diod. Sic. 4, 48. 13, 15. Plutarch. Crass. 3. — *τῇ προτέρᾳ*. Expectabas *τῇ προτέρᾳ*: nam eos, qui accurate loquantur, semper hac forma uti contendunt, atque alteram reprobari ab Ammonio atque Thoma — *προτέρα ἐπὶ τάδεως*, *προτεραία δὲ ἐπὶ μόνῃς ἡμέραις* — statuunt. Quamquam hoc in lexicographorum verbis non inest: atque diserte testatur Pollux 1, 65. *φράσις δ' αὖν — καὶ τῇ προτεραίᾳ καὶ τῇ προτέρᾳ*, quocum faciunt Homerus Il. 21, 5. *ἤματι τῷ προτέρῳ*. Od. 16, 50. *ἃ ὅα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες*. Andoc. in Alcib. §. 29. *τῇ προτέρᾳ τῆς θυσίας*, ubi codicum auctoritate posthabita cum Valckenario recentiores dederunt *τῇ προτεραίᾳ*. Aristot. Polit. 5, 12. *τῇ προτέρᾳ ἡμέρᾳ — τῆς τροπῆς*. Plutarch. Aem. Paull. 19. *τῇ προτέρᾳ τῆς μάχης*: Jul. Caes. 32. *τῇ προτέρᾳ νυκτὶ τῆς διαβάσεως*. Atque nonnumquam boni codices hanc scripturam praebent pro vulgata *τῇ προτεραίᾳ*, velut Thuc. 5, 75. Xenoph. Anab. 2, 1. 3. Dem. in Mid. §. 121. Ducker. ad Thucyd. 5, 75.

§. 41. *καὶ μοι μνήσθητε*. Admonet iudices eorum, ut videtur, quae ab actore in accusatione prolata erant atque aliarum rerum, quae universis civibus notae erant. Cf. §. 43. sq. — *καὶ πρῶτον ἂν τοῦ βασιλέως κατηγοροῦσι καὶ ... τοῦτο δὲ καὶ*. Neque enuntiatio libera καὶ διὰ τὴν — *δίκην* relativae annexa sententiae insoliti quidquam habet: cf. Dem. de symmor. §. 15. Lycurg. §. 9. Krüger. ad Xenoph. Anab. 1, 1, 2. et in ed. Blum. Lycurgi p. 64: neque pronomen relativum in protasi

positum, ubi Latini *quod, quod attinet ad* adhibent exemplis caret. Vid. Matth. gr. §. 478. *Αὐτὴ* autem particula in apodosi τοῦτο δὲ κτλ. propter oppositionem infertur, quae est in verbis. Scilicet quod secum facere putant, hoc ipsum contra eos facit. De quo genere vide Fritzsch. ad Lucian. p. 45. sq. De adverbio πρώτων vide IV. γ. §. 2. — διὰ τὴν ἐμὴν σπουδὴν, propter studium in me. Cf. V. §. 41.

§. 42. τρεῖς προδικασίας ποιῆσαι. Προδικασίας Bekkerus Antiphonti restituit, atque e nostro loco excerpit Pollux 8, 24. Trinas illas quaestiones in Prytaneo institutas esse dicit Photius lex. p. 452. προδικασία. οἱ τὰς ἐπὶ φόρῳ δίκας ἐγκαλοῦμενοι ἐν Πρυτανείῳ πρὸ τῆς δίκης διατελοῦσιν ἐπὶ τρεῖς μῆνας, ἐν οἷς ἕξ ἑκατέρου μέρους λόγοι προάγονται. τοῦτό φασὶ προδικασίαν. Similia tradit Suidas v. προδικασία. Adi etiam Bekker. Anecd. I, p. 186. v. διαλαχεῖν* — ὅταν δὲ προγυμνάζεται ἡ δίκη πρὸ τῆς κριτῆος προδικασία λέγεται. Disservit de his quaestionibus, quas praeside rege in Prytaneo a iudicibus institutas esse sumit, Theod. Bergk. in epist. ad Schiller. edit. Andocid. p. 128. Quamquam male Prytaneum immiscuisse lexicographos jure Schömannus Antiqq. jur. publ. p. 291. videtur contendere. — οἷός τ' ἂν ἦν. An omittunt recentiores editores: quod ferri potest. Non patuisset, inquit, si voluisset: in quibus ironiae umbra quaedam apparet. — ἦν τινα οὖν μήτε κτλ. De negativa μήτε vide ann. ad V. §. 65.

§. 43. ὅτι οὐκ ἄδικεῖ αὐτοὺς i. e. daß er gegen sie nicht im Unrecht ist. Imperfectum ἡδίκηι invitis codicibus receperunt Reiskius atque Bekkerus: quamquam praesens hujus verbi tempus in status cujusdam atque conditionis notionem abiit, atque ipsius Antiphontis aliorumque scriptorum consuetudine defenditur. Cf. ann. ad IV. δ. §. 9. et Dobr. Adverss. I. 2, p. 434. — ἐτέρους τῶν ὑπευθύνων ἔσειε καὶ ἐσυκοφάντει. Magistratus, qui in εὐθύνας muneris gesti debebant rationes reddere, calumniis eo tempore a sycophantis solebant exagitari, nummularum aliquid ab ipsis exprimere cupientibus. M. et Sch. Att. Proc. p. 222. Bremi. ad Lys. in Theomn. §. 16. Verbum σεῖν de sycophantis ea aetate frequentant, velut Aristoph. Pac. 617. Both.

τῶν δὲ συμμάχων ἔσειον τοὺς παχῆς καὶ πλουτοὺς,
αἰτίας ἂν προστιθέντες ὡς φρονεῖ τὰ Βρασιδα.

Equitt. 783.

ἢ πολλὰ χροῖματ' ἐργάσει σείων τε καὶ ταράντων.

De quo verbo vid. lexicographus in Bachmann. Anecd. I. p. 363. σεί-
σαι τὸ συκοφαντῆσαι, ἀπὸ τῶν τὰ ἀκρόδουνα σείοντων, et Photius lex.
p. 373. B. Cui interpretationi favet Suidas p. 1310. Bernhardy.
Λισσείων τοὺς ὑπευθύνους εἰ πέπων ἢ μὴ πέπων, et schol. Equitt.
Aristoph. 66. verbum δωροδοκεῖ explicans δῶρα λαμβάνει καὶ δια-
σεῖν. Quamquam apud recentiores σείειν in universum est vexare.
(Plat.) Eryx. p. 397. D. κατεγέλα τε καὶ ἐχλεύαζε καὶ ἔσειεν αὐ-
τόν. Ceterum de hoc loco adi Platner. Proc. u. Klag. I. p. 424.

§. 44. ἐπειδὴ γὰρ οὗτος ὁ βασιλεὺς εἰσῆλθεν i. e.
postquam is, qui in iudicio praesto est, rex magistratum inivit.
Εἰσερχεσθαι, εἰσέναι verba in hac re sunt legitima. Dem. in Steph.
II. §. 14. ὅτε Σόλων εἰσῆει τὴν ἀρχήν. in Neaer. §. 72. ὅτε εἰσῆει
εἰς τὴν ἀρχήν. Aristot. Polit. 4, 5. ἕτερον εἶδος ὀλιγαρχίας ὅταν
παῖς ἀντὶ πατρὸς εἰσῆι. ib. 14. ὅταν παῖς ἀντὶ πατρὸς εἰσῆι καὶ
κύριοι τῶν νόμων ᾧσιν. — τριάκοντ' ἡμέρας. τούτων ἥτινι
ἐβούλοντο, exceptis, ut videtur, diebus nefastis. M. et Sch.
Att. Proc. p. 578. Solidus autem mensis erat Hecatombaeon,
etsi Petito aliter videtur. Tu audi Schömannum de comitt. p. 35.
— παρήσαν καὶ τούτου τοῦ μηνὸς εἴκοσιν ἡμέρας κατ.
Infra §. 45. dicit reus, se cum tribulibus suis primo ejus anni
prytaneatu functum esse, biduo excepto: atque aliis locis §. 40.
49. significat ipsam accusationem in causa fuisse ut abiret ma-
gistratu. Prytanes autem in vulgari anno lunari dies tricenos
quinos aut senos senatui atque comitiis praesidebant, in inter-
calari anno prytaniae aut XXXVIII, aut XXXIX dierum erant.
Cf. Schol. Plat. Legg. p. 459. ed. Bekk. Suid. v. πρυτανεία. Schö-
mann. de comitt. p. 33. sq. Itaque non quinquaginta dies ejus
anni praeterlapsi sunt ante quam nomen rei detulerunt accusato-
res sed triginta et quod excurrit, atque pro εἴκοσιν rescribendum
τρεῖς vel τέσσαρας si de vulgari agatur anno, sin minus ξξ vel
ἐπτά: pro πεντήκοντα autem ponendum τριάκοντα. Corruptos
esse numeros etiam v. πλέον arguit: viginti enim atque triginta
dierum summa quinquaginta dierum numerum non excedit. Equi-
dem omnium errorum fontem exstitisse puto numerum λ' (τριά-
κοντα) a nescio quo in ν' (πεντήκοντα) mutatum: quas litteras
nonnumquam confusas esse scimus a librariis. Quo numero de-
pravato etiam in praegresso peccandum erat. Antiphontaeae ora-
tionis inconstantia non fugit Petitem Legg. Att. 1, 1. tit. 1, 24;
quam

quam Wesselingius ad Petit. l. c. ita tollere studet, ut ejus de quo Antipho loquitur prytaniae principium cum ipso mense Hecatombaeone non fuisse inchoatum statuatur. Sed certissimum est jam Olymp. 72, 3. archontes mense Hecatombaeone magistratum suscepisse. Boeckh. Indd. lectt. univ. Berol. 1816. de Antigone p. 48. Ideler. Chronol. I. p. 288. 291. 323. 381., repugnatque ista sententia ipsius Antiphontis verbis §. 42. et init. huj. §. — Formam παρῆσαν de qua v. ann. crit. codicum consensu comprobata mutare nolui.

§. 45. μὴ ἐνεχώρει. Praetulerim μὴ ἐγγωρεῖ, quum generaliore sententiam et sententiarum nexus videatur postulare et μὴ negativa commendet. Atque recte Dobreus hujusmodi sententiam excidisse putat εὐθὺς εἰσελθόντος τοῦ διαδόχου ἀπογράφονται. — οὗτοι δ' ... εἰς τὸ βουλευτήριον. Interruptus post haec verba est orationis tenor, sententiamque inchoatam §. 46. demum absolvit, καὶ οὗτοι κτλ. Cf. V. §. 93. — βουλευόντα καὶ εἰσιόντ' εἰς τὸ βουλευτήριον i. e. me senatoris munere fungentem atque in curiam ingredientem. — Διὸς Βουλαιου καὶ Ἀθηνᾶς Βουλαίας ἱερὸν. Ἱερὸν sacrarium est vel sacellum. Jovi atque Minervae senatores quotidie, quum curiam ingrederentur, preces adhibuisse unus Antipho docet. Jovem Βουλαῖον saepius commemorant, velut Plutarch. an sen. ger. resp. 10. τοὺς δὲ τοῦ Βουλαιου καὶ Ἀγορατου καὶ Πολιέως Διὸς ὑπηρέτας i. e. magistratus. id. reip. ger. praecept. 5. οὐδὲ Διὸς Βουλαιου μόνου ἔχρηζον. 26. ἐπεὶ δὲ κοινὸν ἔστω ἱερὸν τὸ βῆμα Βουλαιου τε Διὸς καὶ Πολιέως καὶ Θέμιδος καὶ Αἰκῆς. Cf. Ulpian. ad Dem. in Mid. §. 115. Atque Θέμιδος Βουλαίας (Plutarch. reip. ger. praec. 5.) et Ἐστίας Βουλαίας injiciunt mentionem Andoc. de myst. §. 44. de red. §. 15. Xenoph. Hell. 2, 3, 52. Aeschin. de f. leg. §. 45. Harpocr. v. Βουλαία. Suid. v. δέξιος. Bachmann. Anecd. I. p. 181. Minervam Βουλαῖαν nemo alius, quod sciam, commemorat. — ὧν καὶ γὰρ εἰς ἣν ὁ ταῦτα πράττων .. ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης. Haec arcetissimo inter se vinculo juncta sunt: cetera enim participia cum φανερός ἦν cohaerent. Ceterum vide annot. crit. — εἰς τᾶλλα ἱερὰ πάντα. Vid. ann. ad IV. δ. §. 3. — καὶ ἱεροποιῶν. Vid. Dem. de f. leg. §. 190. ἐγὼ δ' οἶδ' ὅτι πάντες οἱ πρυτάνεις θύουσιν ἐκάστοτε κοινῇ κτλ. Pausan. 1, 5, 1. τοῦ βουλευτηρίου τῶν Πεντακοσίων πλησίων θόλος ἐστὶ καλονμένη καὶ θύουσί τε ἐνταῦθα οἱ πρυτάνεις κτλ. Ceterum

de prytanibus vid. Wachsmuth. *Hell. Alt.* I, 1, p. 272. Hermann. gr. Staatsalt. §. 127. — ἐπιψηφίζων, in suffragia mittens populum. Consentientibus reliquis proëdri hoc facit prytanum epistata. Thucyd. 6, 14. Dem. in Androt. §. 9. Plat. Gorg. p. 473. E. Xenoph. Memor. 1, 1, 18. Schömann. de comitt. p. 91. 120. — λέγων γνώμας. Expectabam προτιθεὶς γνώμας: hoc enim ad prytanes pertinet, Schöm. de comitt. p. 104. Gölle. ad Thuc. 3, 36., illud in senatu ad omnes senatores, iu concione ad quemvis civem. Thuc. 3, 36. 8, 67. 86. Ceterum ad sententiam universam apte contuleris Dem. in Mid. §. 114.

§. 46. παρόντες καὶ ἐπιδημοῦντες. Cf. Dem. de cor. §. 239. τί — οὐ τότ' ὦν ἐν τῇ πόλει καὶ παρὼν ταῦτ' ἔγραφε; — ann. ad V. §. 42. — καὶ ἱκανά γ' ἦν. Καίτοι particula non opus est: καὶ quoque adversandi assumit vim. Quod exemplis docuit Hartung. de partt. I. p. 147. sq. Demonstrativi vero pronominis suppressio (loquitur enim de iis, quae modo commemoravit, de praesentia sua in sacris, in comitiis rell.) in huiusmodi enuntiationis exemplis non caret. Vid. Bernhardy. Synt. p. 285. — συνῆσάν τε γάρ μοι κτλ. Particula γὰρ in responsione explicandi habet potestatem: quae particula male intellecta Dobrei videtur peperisse conjecturam, in praegressis pro διὰ τί proponentis δι' ὅτι, for the same reason that they etc. — τούτου αὐτοῦ ἔνεκα, οὐχ ἡγούμενοι κτλ. Cf. ann. ad V. §. 36.

§. 47. ἄνθρωποι σχετιώτεροι . . οὔτινες κτλ. Ante relativum pronomen omissum est demonstrativum τούτων. Cf. nostr. p. 186. Bernhardy. Synt. p. 285. sq. — ἃ . . ἀπεδικασαν . . καταδικάζαι; Bernhardy. Synt. p. 243. Matth. gr. §. 378. — καὶ οἱ μὲν ἄλλοι κτλ. Leguntur haec V. §. 84.

§. 48. μήτε μάρτυρας παρεσχόμεν. Liberius hoc membrum orationis ingreditur: concinnius erat μήτε μαρτυρίας ἀπέδειξα. — ταῦτα . . τούτοις . . αἰτιωμένους. Vid. ann. ad V. §. 36. — ὅπου μὲν χρήματα λαμβάνοιεν ἐπ' ἑμοὶ i. e. in fraudem meam. Cf. §. 49. τὴν τριάκοντα μνᾶς ἐπ' ἑμοὶ λαβόντες. Andoc. de myst. §. 132. τοῖς — χρήματα εἰσενεγκοῦσιν ἐπ' ἑμοί. Dinarch. in Dem. §. 112. τοὺς ἐπὶ τῷ δήμῳ δῶρα λαμβάνοντας. Dem. de f. leg. §. 205. καὶ χρήματα οὗτοι μὲν ἔχουσιν ἐφ' ὑμῶν ἐγὼ δ' οὐκ ἠθέλησα λαβεῖν. Vid. ann. ad V. §. 79. — προαγορεύοντας scil. εἰργεσθαι τῶν νομῶν. — ὅπου δὲ μὴ εἴη ὁ δῶσαν, quum non esset qui nummos daret. Dem. de f. leg. §. 80. οἱ δ' ὅτι-

οὖν ἂν ἀργυρίου ποιήσαντες τὸν δώσοντα οὐκ ἔχουσιν αὐτοῖς. Vid. Stallbaum. ad Plat. Menex. p. 235. D. de rep. 7, p. 524. E. — ἱκανὰ ἦν καὶ αὐτὰ ταῦτα ἀκούσαντας κτλ. Ante ἀκούσαντας nonnulla videntur excidisse. Vid. ann. crit. Ἄν vero particula post ἱκανὰ prorsus non opus: vid. ann. ad III. β. §. 4. Ceterum compares Plat. Apol. p. 28. A. ὡς μὲν ἐγὼ οὐκ ἄδικῶ — οὐ πολλῆς μοι δοκεῖ εἶναι ἀπολογίας ἀλλ' ἱκανὰ καὶ ταῦτα.

§. 49. *τριάκοντα μνᾶς . . παρὰ τῶν ποριζῶν κτλ.* Poristae Attici, quorum munus Bergkio epist. ad Schiller. p. 150. parum recte ea maxime in re videtur positum fuisse ut vectigalia exigent, lexicographo in Bekker. Anecd. I. p. 294. auctore sunt ἀρχὴ τις Ἀθήνησιν, ἥτις πόρους ἐξήτει, magistratus, ut videtur, qui, si quando non sufficerent reditus ordinarii, pecuniae supplendae rationes inirent. Boeckh. Staatsh. I. p. 179. Hermann. gr. Staatsalt. §. 151. Poetae vero decemviri erant publica vectigalia proscriptorumque bona vendentes. Boeckh. ib. p. 167. Wachsmuth. Hell. Alt. II. 1, p. 151. M. et Sch. Att. Proc. p. 98. Hermann. l. c. Praetores ea exigebant, quae fisco debebantur. Boeckh. ib. p. 167. 403. Att. Proc. p. 98. Hermann l. c. Scribarum ministerio omnes hos magistratus usos esse per se patet. Cf. §. 35. — *δεῖνὰ καὶ σχέτλια ἐργάζεσθαι.* Ipsa istorum hominum munera quodammodo argumento sunt, hic quoque de peculatu agi. Errat autem Platnerus Proc. u. Klag. I. p. 55. qui, hunc locum tangens, Ampelini, Philini ceterorumque causam (vid. §. 12. 35.) cum ea confundit, quae hoc loco commemoratur. Illa enim superiore anno coram Heliastis acta erat, haec sub rei prytaneatu ad senatum quingentorum delata est per *εἰσαγγελίαν* (*εἰσ-ἦγον εἰς τὴν βουλὴν*). — *ὡς χρὴ ζητοῦντας ἐπεξελεθεῖν κτλ.* Pluralis *ζητοῦντας* redit ad *τὴν βουλὴν*: vid. Bremi. ad Isocr. I. p. 213. sq. De verbi *ἐπεξελεθεῖν* structura exposui ad I. §. 1.

§. 50. *καὶ νῦν δίκην διδόασιν* i. e. atque jam poenās dant. Quum quarto demum mense post institutam in choragum actionem iudices dati sint (§. 42.), interea poristarum ceterorumque causa cognita est atque iudicata. Quamquam de poenae genere in causae obscuritate nihil certi potest afferri. — *αὐτοὶ τε καὶ οἱ μεσεγγυησάμενοι κτλ.* Οἱ μεσεγγυησάμενοι sunt homines, qui pecuniam apud sequestrem deponendam a poristis ceterisque stipulati sunt: loqui videtur orator de patronis quibusdam atque adiutoribus grandi pecunia istis operam suam venden-

tibus. Cf. Lys. in Philocr. §. 6. *τις δ' οὐκ οἶδεν Ἀθηναίων
πρὸς τίλαντα παρ' Ἐργονόλους μεσεγγυηθέντα τοῖς λέγουσιν, εἰ δύναιτο αὐτὸν σῶσαι* —; Aliter rem accipit Platnerus Proc. u. Klag. II. p. 364. „Im Antiphon sind *μεσεγγυησάμενοι* genannt, welche neben den Hauptverbrechern bestraft worden. Darunter versteht man Mittelspersonen, Helfershelfer, Bürgen. Liefse man jedoch das *καὶ* nach *μεσεγγυησάμενοι* aus, und verbände man damit das Folgende *παρ' οὗς ἐτέθη κτλ.* so bezeichnete der Redner dadurch die Depositare, bei denen die veruntreuten Gelder niedergelegt worden wären.“ — οὐδ' ἂν οὗτοι βούλωνται ἀρνεῖσθαι. Haec ad accusatores choragi pecunia corruptos pertinent.

§. 51. *οὔτινες καὶ ὑμᾶς . . καὶ ἐφ' ὑμᾶς ἤκουσιν κτλ.* Particulae *καὶ* ante *ὑμᾶς* illatae non eadem inest vis, quam habet altera *καὶ* ante *ἐφ' ὑμᾶς*: illa ad universam sententiam interjectam spectans reddatur oportet *idque, etiamsi*. Ceterum etsi verum est quod Boeckhius dicit Ind. lectt. Berol. hib. 1826 — 27. p. 8. laudem eam qua iudices ornentur hoc loco vel maxime accommodatam esse ad Areopagi religionem atque sanctitatem, (adde Bergmann ad Isocr. Areopagit. p. 244. sq.) tamen non poterit negari etiam Ephetarum, ad quos hoc loco pertinet, sanctimoniam ejusmodi laudibus efferrī potuisse. Cf. Dem. in Aristocr. §. 73. Photius lex. p. 41. *ἐφέται ἄνδρες ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονότες καὶ ἄριστα βεβιωκέναι ὑπόληψιν ἔχοντες*. Suid. s. v. Bekk. Anecd. 1, p. 188. De ephetis in universum adi Heffter. Ath. Ger. p. 47. H. F. Kagemann de origine ephetarum etc. Lovan. 1823. 8. — *ἤκουσιν ἐξαπατήσοιτες εἰ δύναιτο*. Particula *εἰ* cum optativo in protasi h. l. ponitur de re quae ab expectatione loquentis abhorret vel cogitandi arbitrio sumta est. Cf. Andoc. de myst. §. 109. *ἂ νῦν αὐτῇ ὑπάρχει, εἰ ἐθέλομεν — σωφροεῖν*. Thucyd. 1, 120. Dem. prooem. 11. init. Matth. gr. §. 524. n. 3. Kühner. gr. II. p. 552. Dobr. Adverss. I. 1, p. 112. — *ὄρκους τοιούτους κτλ.* Pro vulg. *τοσοῦτους dedi τοιοῦτους*. Cui conjecturae favet §. 49: neque de numero juramentorum sed de religione atque sanctitate agitur. Pluralem *ὄρκους* potuit adhibere quum de pluribus loqueretur accusatoribus. Quamquam etiam de unius jure jurando pluralem ponunt. Cf. Lys. adv. Sim. §. 1. *ὥς ἀδικούμενον ἔγκλημα ποιήσασθαι καὶ οὕτω μέγαν καὶ σεμνὸν ὄρκον διομοσάμενον εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν*, atque ib. §. 21. *ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ οὐδὲν μέλει τῶν ὄρκων ὧν διωμόσατο*.

INDEX GRAECUS

- α male a librariis initio vocabu-
lorum positum p. 100.
ἀβούλως 144.
ἀγειν. ἄσαι 222.
ἀγνεύειν c. accus. 166.
ἀγώνισμα 219. Cf. Lys. in Ago-
rat. §. 77.
ἀδικεῖν 196. 271.
ἀδυναμία, ἀδυνασία, ἀδυνατία 201.
ἀθέμιτος et ἀθέμιτος 12. 142.
ἀθῶς 142.
Ἀθηρὰ Βουλάτῃ 273.
Αἶνος Thraciae urbs 236.
αἰσχύνεσθαι καὶ δεδιέναι 146.
αἰτέεσθαι ὅπως 136.
αἰτία οὐκ οὐσα 232.
αἰνιγμένος 165.
ἄλλῃ γὰρ 228.
ἄλλοθι ποῦ, ἄλλοθι ποι, ἄλλοσε
ποῦ 130.
ἄλλος abundanter illatum 223.
ἄμαρτάνειν τῆς γνώμης τινός 235.
ἀμύνειν 187. ἀμύνεσθαι ὧν ἔπα-
οχεν 195.
ἀν om. ante optativum 144. om.
ante indicativum 175. iteratum
207. futuro adjectum 251. 254.
cum imperfecto de re fieri so-
lita positum 256. post εἰ illa-
tum 265.
ἀναβαίνειν εἰς (ἐπὶ) δικαστήριον 261.
ἀναγινώσκειν i. q. ἀναπεύθειν 157.
ἀναγάζειν construct. 129.
ἀνῆκεν 178.
ἀνῆρ et ἄνθρωπος sine articulo
ad certum quendam hominem
relata 155.
ἄπαρος 133.
ἀπὸ in circumloquutione 158. 240.
ἀπὸ δειπνον 139.
ἀπογράφειν 267.
ἀποδεικνύναι et ἐπιδεικνύναι 189.
ἀποδιδόναι 179.
ἀποθεν et ἄποθεν 75.
ἀοθνήσκειν ἐκ προβουλῆς 131.
ἀποκρίνεσθαι i. q. ἀπολογεῖσθαι
168.
ἀπολλύναι. ἀπωλώλει 90.
ἀπολογεῖσθαι τι defensionis causa
proferre aliquid 132. purgare
aliquid 234. ἀπελογήθη 161.
ἀπολύειν, ἀπολύεσθαι 212.
ἀποσπένδειν 140.
ἀποσερεῖν constr. 219. 237.
ἀποσερέφειν et ἀποτρέπειν 164. 258.
ἀποφαίνειν 252. sq.
ἄρχειν ἀδίκων χειρῶν 184.
ἀρχή. ἐξ ἀρχῆς 261.
ἀτρέμα et ἀτρέμας 180.
αὐθέντης 178.
αὐτὸς ad pronomen relativum spe-
ctans 254.
ἀφανίζειν 220.
ἀφιέναι. ἀφίονται 33.
ἄωρὲ τῶν νυκτῶν 152.
βασανιστής 134.
βουλεύειν et ἐπιβουλεύειν 194.
γένος et φῶλον confusa 185.
γίγνεσθαι in circumloquutione 191.
γινώσκειν δικην 241.
γνώμη 202.
γραμματίδιον 225.
δὲ 133. in apodosi 136. 271. τοῦτο

δὲ et *ἔπειτα* δὲ non praegresso
 μὲν posita 207. 210.
 δεῖ constr. 257.
 δεικνύναι 151.
 διαφέρειν 207. χρόνος ὁ διαφέ-
 ρων 245.
 διδάσκαλος et ὑποδιδάσκαλος 255.
 διδασκαλεῖον 255.
 δίδοναι τι τῷ χρόνῳ 241.
 διηγῆσθαι. διηγῆται passively usur-
 patum 148.
 Αὐπόλεια et Αὐπόλεια 169.
 διόχρυσίζεσθαι τι 218.
 δικάζεσθαι ἀπὸ συμβόλων 237.
 δίκαιος καὶ ὅσιος et ὅσιος καὶ δι-
 καίος 106. τὰ δίκαια tituli ju-
 ris 241. 264.
 Διορῖσια 255.
 διωμοσία et ἀνωμοσία 133.
 δῶξίς et κατηγορία 252.
 δύνασθαι ἴσον 224.
 ἐαυτοῦ, ἐαυτῶν de prima et se-
 cunda persona posita 181.
 ἐγγύς. ἐγγιστα 63. 196.
 ἐγχωρεῖν de tempore positum 268.
 ἐγώ. Formae encliticae ponuntur
 ubi pleniorē exspectes 208.
 εἰ cum indicativo in oratione aliunde
 suspensa 137. Apodosis post εἰ
 omissa 263. cum optat 276.
 εἰδέναι. οἶδαμεν 17. εὖ οἶδα re-
 ctæ orationi praemisum 135.
 τίς οἶδεν εἰ 157.
 εἰκότερος 156.
 εἰμαρμένη 142.
 εἰμί. Conjunctivus om. post pro-
 nomen relativum et conjunctio-
 nes 216. sq.
 εἶργειν et εἶργειν 37.
 εἰς. εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα κατη-
 γορεῖν, λέγειν. 253. χορηγεῖν εἰς
 Διορῖσια et sim. 254. διαβάλ-
 λειν εἰς τὸ δικαστήριον 262.
 εἰσαγγέλλειν εἰς τὴν βουλὴν 267.
 εἰσέρχεσθαι, magistratum inire,
 272.
 εἰσφορὰ 160.
 ἐκ pro ὑπὸ illatum 167.
 ἐκβάλλειν 190.
 ἐκείνος ubi exspectes αὐτὸς 138.
 ἐκεῖνος et οὗτος 217.
 ἐκουσίως ἐκ προνοίας et sim. 131.

ἐκπλεῖν et πλεῖν confusa 13.
 ἐλασσοῦν constr. 212.
 ἐλεγκτήρ 168.
 ἐλέγγειν constr. 170.
 ἐλεγχος 169.
 ἐν pro εἰς 199. 228. alius ejus
 usus 203. ad causam atque au-
 ctorem relatum 132. ἐν οἷς 131.
 τῶν ἐν ἀνθρώποις 252.
 ἐνδεικνύναι 204.
 ἐνδον αὐτοῦ et ἐντὸς αὐτοῦ 222.
 ἐνέχυρον. ἐνέχυρα φέρειν 256.
 ἐνθυμέσθαι cum genit. 203.
 ἐνθύμιος et τὸ ἐνθύμιον 166.
 ἐνοχος 185.
 ἐντανθοῦ de quiete 201.
 ἐντεῦθεν in apodosis 138.
 ἐντέχνως 172.
 ἐντός 231.
 ἐξεγγνάν 223.
 ἐξίστασθαι τῆς οὐσίας 158.
 ἐπαινεῖν seq. infinitivo 250.
 ἐπεὶ τοί γε καὶ 252.
 ἐπεισάγειν μητροῖαν παιδί 127.
 ἐπεξέρχεσθαι constr. 128.
 ἐπὶ et ἐν confusa 41. ἐπὶ σφῶν
 αὐτῶν 222. ἐπὶ μαρτύρων 165.
 ἐπὶ σμικρὸν 260. ἐπὶ φιλτροῖς
 δίδοναι 133. ἐπὶ cum dat. con-
 tra 238. 274.
 ἐπιβουλεύειν θάνατον 194.
 ἐπιδεικνύναι et ἀποδεικνύναι 189.
 ἐπίδοξος constr. 152.
 ἐπιλείπειν constr. 211.
 ἐπιμελεῖν τῶν κακούργων 211.
 τῶν φυλῶν 257.
 ἐπισκῆπτειν 128.
 ἐπιτιμητὴς 217.
 ἐπιτίμιον 186.
 ἐπιχειρεῖν 151.
 ἐπιψηφίζειν 274.
 ἐρανίζειν constr. 160.
 ἐργον, quaestio de servis habita 169.
 ἐρχεσθαι ἐπὶ τινα 228.
 ἔτερος abundat 264.
 εὐθέως παραχρημα 140.
 εὐπορεῖν. εὐπόρουν 89.
 Ἐφύλιτης 231.
 ἔχειν. ἔχει μοι δευρῶς et sim. 128.
 ἔχειν τὴν δίκην 183. ὁ νόμος
 οὕτως ἔχει seq. infinit. 253. ὡς
 τὸ δίκαιον ἔχει 238. ἔχεσθαι ἐν
 ἀπορίᾳ 230.

Ζεὺς Βουλαῖος 273. Κτήσιος 138.
 ζῆν καὶ βλέπειν, ζῆν καὶ εἶναι 191.

ἢ et ἢ καὶ confusa 97. ἢ post προ-
 τεραία, ἔτεραία omissum 267.
 ἢ καὶ post comparativum cum ne-
 gativa copulatum illata 213.
 ἡλιακῇ 261.

θάνατος, θάνατοι 146.
 Θαργήλια 254.
 θηρεῦεν τὰ λεγόμενα 260.
 θυμεῖσθαι. τὸ θυμούμενον τῆς
 γνώμης 162.

ἱερόν. ἱερά καὶ θυσταί 251.
 ἵνα — ὅπως sese excipiunt 144.
 ἴσος. ἐξ ἴσου 201.
 ἱσάναυ. στήσαι ἐπ' οἰκήματος, εἰς
 πορτεῖον 127.
 ἰσχυρίζεσθαι 235.
 ἰσχυρὸς 220.

καὶ adversativum 226. 274. i. q.
 idque 259. καὶ οὕτω 127. καὶ
 et κατὰ confusa 24. καὶ in in-
 terrogatione 266.
 κακοῦργος 152. 204.
 καλὸς τε καὶ αἰσθός 137.
 καταγιγνώσκων τινὸς 127. δίκην
 207.
 καταδοκεῖν 155.
 κατακρίνειν 193.
 καταπίπτειν εἰς νόσον 127.
 καταποντοῦν καὶ καταποντίζειν 215.
 κατάστασις 150.
 κατηγορεῖν i. q. κατεπειν 135.
 264. constr. 207.
 κατορύσσειν. κατωρύγεσθαι 47.
 κηλὶς θεῖα 179.
 κινδυνεύειν περὶ αὐτῷ 202.
 κίνδυνος 187.

λαγχάνειν διδάσκαλον 255.
 λαμβάνειν ἀληθεῖαν 132.
 λέγειν γνώμης 274.
 λόγος. λόγος καὶ ἀμφισβήτησις
 210. λογῶ οἶδα 234.

μίλα 210. μάλλον iteratum 227.
 μάλις superlativo adjectum 147.
 μελετᾶν 150. 174. 179.

μὲν om. 171. μὲν socio suo δὲ
 carens 153. μὲν — ἔπειτα 209.
 μὲν — καὶ 257. μὲν — μὲν — δὲ
 137. μὲν γε 141.

μεσεγγυᾶν 275.
 μετὰ τοῦ χρόνου βασανίζειν 233
 μετάστασις 187.
 μεταχειρίζεσθαι 140.
 μῆ — μήτε 195. μῆ — οὐ 209.
 μῆ οὐ γε 241. μῆ ubi exspe-
 ctes οὐ 229. sq.

μηνυτῆς κατὰ τινος 214.
 Μιτυλήνη, Μιτυληναῖος 199.

νήπιος 177.
 νικᾶν constr. 242.
 νομίζειν. νομίζεται seq. accus. c.
 infinit. 184.
 νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν 221.

ξένη et ξενία 24 sq.
 ξυνειδέναι ξαντῷ 244.

ὄδε ad praegressa spectans 153. ὄδε
 et οὗτος 145. ὄδε i. q. ἐγὼ 253.
 οἷεσθαι 220.
 ὀνηρὸς εἰς τι, πρὸς τι 165.
 ὀμωρόφιος 67.
 ὀνομα. ὀνόματι et ὀνομαζέ con-
 fusa 263.

ὀπότεν — ὅταν — ἐάν 155.
 ὀπτῆρ 215.
 ὀρθοῦν 203.
 ὀρκωτῆς 257.
 ὅς. ὃν i. q. τούτων ὅτι 191.
 ὅςις ubi expectaveris εἴ τις 244.
 οὐ — ἀλλὰ καὶ 129. οὐ — οὔτε
 195. οὐ post εἰ illatum 136.
 in sententia opposita 267.
 οὐδὲ iteratum in eadem sententia
 180.

οὔτε — εἴτε 153.
 οὗτος pro αὐτὸς illatum 173. de
 mortuo et absente 176. 193.
 τοῦτο ad notionem in praegresso
 nomine latentem relatum 200.
 ὀφλεῖν 69.

παρὰ cum dat. et ἐν 157. cum
 accus. de causa usurpatum 182.
 παράγειν 163.
 παραγραφικῶς 200.

παραφέρειν 183.

παροινεῖν 186.

πᾶς 193.

περὶ τινος εἰδέναι 132. περὶ θαλάσσης φεύγειν 246. cum accus. 193.

πικρὸς 156.

πιεῖν ἐαυτῷ seq. infinit. et ὅτι 241.

ποιεῖν et ποιεῖσθαι 150.

πόλις i. q. ἀκρόπολις 269.

πολλά i. q. πολλάκις 160.

πολύς. πολύ τοῦναντίον 170.

που verbis motum indicantibus junctum 169.

πράγμα 245. 256.

πράσσειν. σαφήνεια, ἀλήθεια τῶν πραγμάτων 137. 167. sq.

προαγορεύειν 205.

προαπολείπειν 245.

προβάλλεσθαι χορηγόν 249.

προδικασία 271.

προέχειν duplici dativo junctum 193.

προκαθίσταται 261.

προσφείλειν, προσφείλεσθαι 228.

προζήσεις 242.

πρὸς c. gen. 144. c. dat. ubi expectabas ἐν 269.

προσβολή 179.

προστρόπιος 165. προστρόπιον τὸ 166.

πρότερος. τῇ προτέρᾳ et τῇ προτεραίᾳ 270.

πρόφασις, causa, 213.

πρῶτον abundanter positum 184.

πρῶτον et πρῶτος 185. πρῶτον μὲν 191. πρῶτον μὲν — δὲ 191.

πῶποτε iteratum in eadem sententia 211.

σεῖν καὶ συκοφαντεῖν 271. sq.

σημεῖον et τεκμήριον 134.

Σκυροφοριῶν et Σκυρόφορον 119.

σκοπεῖν τὸ ἐαυτοῦ 189.

σπονδή 140.

σπουδή accusatorum 192.

συγγνώμη 173.

συμφέρειν, una ferre, 177.

συνεπιβαίνειν 160.

σφαγή, jugulus, 232.

σφόδρα λέγειν 258.

τε altero membro carens 159. τε

— δὲ 175. τε tractum 185.

196. 214. 265.

τέλος 242. διὰ τέλους ἀεὶ 224.

τιμῶν τινὶ τινος 268.

τις 213. τις in sententia opposita ex οὐδεὶς assumendum 176.

τολμᾶν absolute positum 173.

τότε 210.

τρέφειν παῖδας de chorago 249.

τυπτεῖν τινὰ πληγὰς 190.

τύχη 258.

ὑπαίθερος et ὑπαίθριος 205.

ὑπάρχειν, ὑπάρχεσθαι 226. 227.

ὑπερ 229.

ὑπερήμερος 229.

ὑπογραμματαὺς 266.

ὑπονοεῖν 260.

ὑποπία εἰς τινα 156.

φεύγειν πρόκλησιν, βάσανον sim. 264.

φθάνειν cum infinit. 155. πρὶν 147.

φονεὺς mulier 129.

χάρις 221. χάριν τίθεσθαι, κατατίθεσθαι 228.

χεῖρ et ψῆφος 244.

χειρουργεῖν 141.

χορηγός 254.

χωροφιλεῖν 236.

ψηφίζεσθαι φονεὺς 242. futuri forma ψηφίσομαι 254.

ὥς cum infinit. 147.

ὥς post προσήκει illatum 231. post πέθειν 246. γέρων ὥς seq. infinit. 238.

ὠφελεῖν τινι 268. ὠφελεῖσθαι τινος 211. παρὰ τινος 160.

INDEX LATINUS.

- Abundantia verborum p. 129. 131. 221. 223. 224. 264.
- Andocides de myst. §. 115. vindicat. 139. de pace §. 14. vind. 144. in Alcib. vind. §. 29. 270.
- Anecdota Bekkeri I, p. 338. emend. 166.
- Annominatio 243.
- Articuli vis 183. 216. 218. iteratio 142. absentia ante *δειπνον* 139. *πόλις* 223. alia quaedam 193. 219. 294. in opposita sententia 163. 168. *ἐν τούτῳ τῆς ἡλικίας* 151. *τὸ ὑμέτερον* i. e. *ὑμεῖς* 234. *σὺμπαντες* et *οἱ σὺμπαντες* 262.
- Breviloquentia 215. 220. 227.
- Conjunctivus cum futuri indicativo in interrogatione copulatus 130.
- Choragiae munus 249.
- Demosthenes adv. Nicostr. §. 13. vind. 144. in Aristocr. §. 122. explic. 219. in Steph. I. §. 51. vind. 239. adv. Lept. §. 9. explic. 235. or. fun. §. 6. vind. 259.
- Dii legum auctores 130. deorum invocatio 269.
- Enuntiatio libera relativae annexa sententiae 270.
- Ephialtes 231.
- Exsiliium voluntarium 192.
- Funeralia 265. 268.
- Futurum exactum 235. Futurum pro praesenti illatum 201. sq.
- Futuri atque praesentis temporis conjunctio 166. sq. 178.
- Imperfecti temporis pro plusquamperfecto usus 215. sq. de re inchoata positum imperfectum 220. 225.
- Infinitivus praesentis de tempore praeterito positus 190. Infinitivus praesentis cum aoristo conjunctus 153. Infinitivus epexegeti inserviens 202.
- Ingenuarum prostitutio 127. 137.
- Juvenes foro abstinent 128.
- Libanius IV. 40. 7. vind. 190.
- Liberalia magna 255.
- Lysiae oratio in Micinem 150.
- Lysias in Philon §. 18. vind. 128.
- Mytilenaeorum defectio 235.
- Neutrum pronominis genus ad substantiva diversi generis relatum 201. 210.
- Nomen proprium iteratum 137.
- Objectum in finiti verbi atque participii concursu utrumvis sequitur 270.
- Oppositorum amans Antipho 157.
- Optativa forma *τολμήσαιεν* et sim. 122. Futuri optativus 188. Optativi cum indicativo copulatio 259.
- Optativus liberius adjectus 262.
- Pantacles 255.
- Participium praesentis substantivi

- vicem gerit 166. 182. aoristi ex parallelo positi 171. Participii accusativus absolute positus 176. trajectio 239. Participium pronomini demonstrativo subjicitur tamquam epexegetis 219. Participia aoristi atque praesentis juncta 194. Participiorum concursus 159.
- Platon. Charmid. p. 158. D vind. 189, p. 157 B explic. 193.
- Pluralis numerus pro singulari adhibitus 128. 153. 177:
- Plusquamperfecti forma—*ελοσαν* 10.
- Poetae 275.
- Poristae 275.
- Practores 275.
- Praepositio in enuntiato relativo omitta 212.
- Pronomen personale repetitum 207.
- Pronomen relativum praecedit substantivum ad quod refertur 213. demonstrativum om. 274.
- Prytanes 272. 273.
- Servorum testimonia 223.
- Subjecti repentina mutatio 145.
- Thargelia 254.
- Trajectio verborum 129.
- Transitus a tertia persona in secundam 160. a singulari numero in pluralem 161. 243. 250.
- Variata verborum structura 239.
- Verbum in pronomini primae vel secundae personae atque substantivi nominis concursu sequitur substantivum 129.
- Zeugma 230

ADDENDA ET CORRIGENDA.

- p. 41. l. 6. pro vulg. *ἀξιούσθαι ἐμεν* scribas velim *ἀξιούσθαι ἐμεν*.
- p. 125. l. 23. „Areopagitarum.“ Poteram scribere Ephetarum. Etenim non *φαρμακείας* actionem sed *βουλεύσεως* instituere videtur debuisse accusator, quum mulier non ipsa poculum marito dederit exhauriendum sed pellicis usu sit ministerio. De quo genere Ephetas ad Palladium scimus iudicasse. Vid. nostr. comment. p. 248. Quamquam *βουλεύσεως* mentionem in ipsa oratione nusquam inchoat orator.
- p. 220. l. 31. *τὴν αἰτίαν ἐπέφερον ἣν ᾤοντο*. Exemplis huc facientibus adde Dinarch. in Dem. §. 89. *ὡν οἴεσθε τὴν αἰτίαν τούτοις ἀναθεῖναι*. Cf. Wurm. in Dinarch. p. 143.

